Copiese la portada

M. S. 4.º perg.º con 185 hojas foliadas y adequada bien
portada
trado, completo.

P. = Marcelino Gonzalvo = de Trinitate

Amigo

Subdiacono

Amigo y Amigo

Cur.do Oliver y

Jesus

Jesus

Amigo

Maria

D. Manuel de Castro

Jesus mi

Jesus M

Jesus

mi

Jesus Maria

D. Pedro de Castro

Dn. Manuel

Jesus Maria

Jesus Maria

Jesus Maria

Jesus Maria

Amigo

M. Caña 5. D. Juan Perez Navarro

Jesus Mari

Mano =

Segui

8 1/2

19

17 23

36

72

Ortega 30

Ruiz 50

Nicolo 18

Calle 22 1/2

Baldes 19 1/2

Ortega 39

Ruiz 06

Azuán 08

Nicola

Camu noble

Dn. Mattheo Gomez de Mezcua Cavallero del orden de S.

+

Las Relaziones Secundum Conzeptum ad dicen formaliter perfezzionem. porque segun este Conzepto son algo distinto de la nada, si son algo son ente, si son ente luego saltem tienen la perfeccion de ente. mas: Las relaziones piden estar identificadas con la esenzia Dibina porq siendo relaziones transcendentales se identifican con el fundamento Dibino q refieren y es innegable q semejante exigenzia dize perfeccion mas: La esenzia Dibina pide alas relzioes como á su Complemento en la linea de supuesto; y q mayor perfeccion puede tener una cosa q el q la esenzia Dbña pida identificarse con ella.

Est. 2. de ms.

Tab. C.

Scholastici tractatus ad
primam partem Divi
Thomae [illegible]

[illegible]

1

[illegible]

Del P. Viana, Campu.to del Sacro Monte, aq.n se a de volver.

Scholastici tractatus ad primam partem Divi Thomæ Doctoris Angelici à quæstione 27.a usq3 ad 433.

Pro adorando Santissimæ Trinitatis misterio, eidem que ineffabili Trinitati toto ex animo dicati.

Autore Reverendissimo Patre Magistro Marcelino Gozalvo chathedræ Theologiæ Scholasticæ verspertinæ dignissimo Moderatore.

Meque scribente Francisco de Espinosa de los Montheros.

In collegio Granatensi Societatis Jesu Divi Pauli Gentium Apostoli sacra.

Anno a nativitate Domini millesimo septingentesimi, decimi tertii.

Praeludium.

Inefabilis totius Deitatis sacratum nobis vtcumque fidei asumimus, inscrutabilis quidem Dei arcanum istis ploqdis obiicimus; eademque spe solatii, quod nobis magnus Pater Augg inhesit lib. 2. de Trinitate c. 2. quod vlt, facilime beti ignosci errantibus in tanti questione secreti: ita sane; excelentissima in tanti misterii natura in modo humana, vt et Angeli ingenii acies pervolat; nemo, si quidem, novit Filium, nisi Pater: neque Patrem quis novit, nisi Filius, aut cui voluerit Filius revelare: At incarnata sapientia nos monuit apud Mattheum 11. 27: ni ita secretis ingenioli nostri viribus inixi; nam vt oportune cecinit prudentius exigua e vis humane ingenii, totoque angusta labori; at superna illa a Patre luminum descendente revelatione illustrati, aliquas huius misterii notitias inquirere mu. Testimonia sacre scripture, Conciliorum, ac SS. PP. fulgenti nobis facie prestita Patrum. Principum vestigia premetes sequimur; nam nec periculosius alicubi erratur; nec laboriosius aliquid queritur; nec fructuosius aliquid invenitur, aiebat Magnus Pater Augg lib. 1. de Trinitate c. 3. Nec a nobis inest temeritas, vt evidentiam tanti misterii ratione queramus, nec ea audacia, vt invenire speremus: Istis sane, si in eius obsequium captivantes intellectum rationes aliquas naturales, ac theologicas pie exponamus. Rationem a priori nullam petimus; nec illam Pithagoricis familiarem, ipse dixit, hac vnica ratione innitentes, vlt, D. dixit, scientiam de Trinitate feliciter egerunt omnes Eclesie PP. ac DD. quos sigilatim dedit R. Andreas Scotus in sua Bibliotheca. Egerunt insuper antiqui ad lib. 1. d. 3. Petri Lombardi sententiarum Magistri vsque ad distinc. 35: ac PP. RR. ad predictum locum D. Thome.

Operis Partitio.

Totq de Trite strovez 4 tractatibq in disputaones, ac capita secti, sflectemur; in quibq iq ꝫ Hereticos definiemq, iq cum catholicis aiis putabimus. In 1º exeq, et eseq missi: in 2º virtq ad intra producvq, et productiones ipsas: in 3º relationes, ac personas in communi: in 4º deniq personas in particulari contemplabimur. Ipsa nobis inascesibilis Trinitas suq claritatis radios diffudat, ut veritatq, quam exire quqrimus, feliciter inveniamq.

Tractatq 1q

De esea, et exea mis=terii Trinitatis.

De sacratisima Trite quoad, qi, et quoad, qde, vidite, in h tractatu diseremq: in quo duo nobis pcipue psetqda; altq exeq, ac eseq Tritis pbare, altqq ab Heticorum delirüs illq secernere; ꝑ quomodo aliqa idcativa distioad stuqdam, qq et simplicitq eseq, et pnaru pluralitq scordet.

Disputao 1ª

Veritas chatholica, et modq loquqdi ĉ illam.

Caput 1q.

Veritas catholica ꝫ Hereticos.

1 Supota Dei vnitq, seu vnicite, quod oes fere etiq hetici fatqtr, qa illq et ratonaa lis demonstrat, ut in tractu de esea Dei docqt SS. et scripra, ac PP. illq disertimis vbis psirqi. Alitqr illi Dei vnitati Tritq pnaru sirqgit; ita ut Ds sit vnus in esea, et trinus in personis. 3 istq pnq sicilq, Pq, et Spq S. 1ª pna vere generat 2q, et idest 1ª vere Pq, et 2ª vere Fq:

5ª

1a et 2a vero persona, illa quae vero producunt; non tamen generant 3am personam; et ideo 3a non producit, id est spiratio, seu spiratur, sive persona haec sunt intexere ad invicem reddit, et tamen non sunt 3 Dii, cum omnis idem Deus; quod ideo omnia dina (divina) quantitatem realem, in omnibus, ac in illis: multiplicant personam; non multiplicant Deum. hoc summa nostrae fidei circa hoc mysterium.

2 Quae contra Haereticos mira eruditione, ac operarum sedulitate defendit a nostro eminentissimo Bellarmino tomo 1o controversia 2a de Christo libro 1o ac 2o. sic breviter contendit ex scriptis: filius accipit esse a Patre, et Spiritus Sanctus a Patre et Filio; ad quia accipit esse ab alio distinguitur realiter ab illo: ergo filius distinguitur realiter a Patre, et Spiritus Sanctus a Patre et Filio. modo sic; id quod habet ex suo intrinseca distinctionem ex realitate dina (divina), lumine enim naturali constat repugnare Deo aliquid fieri, haec, aut fieri posse: ergo quod habet esse, ac vere Deus. cum supponet veram identitatem, quin non sit unicus, omnibus illis personae sunt unicus Deus. omnia fluunt, si modo contra huius discursus firmamus. firmanda autem sunt contra Gentiles, tum contra Judaeos, tum contra Haereticos.

3 Contra Gentiles probari non potest ex scriptis, cum neque auctoritatem neque probari potest ratione naturali, in quo alter erravit Raimundus Lullus, ut inter expedimus Sub lis Dr in 1 dist 2a q. 4a. ostendit, demonstrari posse ratione naturali nunquam mysterium hoc existere; de illo non esse possibile. atque etiam, si impossibilitas demonstraret, possibilitas, et etiam demonstraret; quod utrumque probandum dit, tamen (quod sunt omnia dina) idem est esse possibile, ac esse, atque idem est non esse possibile, ac esse possibile; ergo omnis. quod vero talis natura demonstrari sit impossibilitas, infra breviter expedimus. contra Gentiles ergo probandum est in genere evidentes credibilitatis nostrae fidei (quod non huius loci), et deinde de pro bandum in revelatione misterii hoc mysterium.

4 Contra Judaeos vero agendum est ex veteri testamento; novum enim non admittunt. aliquae sicut 1o et fortius, videlicet quod tenendo eis Messiam adventum de quo eximius Dr de incarnatione tomo 1o disp. 1a, et alibi passim: quos mere conveniunt ad credendum evangelio, in quo haec veritas expressa est. 2o non proverbiorum 8o 22o dicitur: Dominus possedit me initio viarum suarum, ubi possedit in radice hebraea idem est ac acquisivit me per generationem, ut citatus Bellarminus observat: ergo filius habet suum esse a Patre. nec dicant Judaei, hunc locum esse de sapientia incarnata, non utique existente (nec adventum Messiae fatentur) et ut in praestatione dina (divina). nam contra, quod vero in textu loqui de incarnata sapientia, et etiam vere loqui de filio ut Deo; nam illa sapientia, quam Dominus per generationem

generationem acquisivit, erat cum Deo cum tamen ab aeterno; atqui e. olim in generatione, non cum Deo mundum

creavit: quo sapientia incarnata aequalis, quod generatum aliquid divinum erat mundum creans simul cum Deo. nota sat, quod

quod est solum generatione, non existit, est in futurum: atque non est creare nequit, ut est evidens: quod.

5 Plura alia ex

veteri testo aducunt in quibus inducit Deus loquens in plurali, ut Genesis 1.º dixit Deus, faciamus hominem

&c. et 3.º ecce Adam quasi unus ex nobis factus est. in aliis vero scriptura loquens de Deo utitur ternarione, ut

exodi 3.º ego sum, qui sum, qui est, misit me ad vos. Oseae 1.º dicit Dominus, salvabo eos in do

mino Deo suo. et psalmo 66.º benedicat nos Dominus Deus noster, benedicat nos Deus,

et metuant omnes. et plura alia, quae non sunt adeo clara, quae tamen vincunt, nisi pia inclinet voluntatis

affectione: quia ut cum Theodoreto abulensi, et Lirano ceteri observant, noluit Deus carnali illi

populo ad idololatriam proclivi mitterium hoc expressius proponere, ne tres Deos apprehenderent, et ut

tres adorarent

6 Contra Hereticos probatur 1.º expressis textibus, quibus licet non sint adeo expressi, at Patres et scriptura sufficienter

de trinitate intelexerunt, ita ut scilicet cum magna teste D. Hilario in diversis anathematis elit...

praeter loca excogitata: et praecipue probatur ex novo testo, Mattheus ultimo, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii,

et spiritus sancti: et Joannis 1.º et verbum erat apud Deum .... unigenitus, qui est in sinu Patris. et iterum Jo

annis 10.º ego sum in Patre et Pater in me est. nec dicant, hic solum esse nominum diversam, non realem: nam quod non est, quod hoc est illu

cessicutive ..., illud Job 5.º 15.º per diem incurrent tenebras, et quasi in nocte sic palpabunt in me

ridie. quis enim dicat, Marcus est apud Julium in cicerone, et cum cicerone? aut sic Marcus Tu

lius, et Cicero legerunt. aut ita per Marcum habemus accessum ad Julium in ciceronem, sicut Divus Paulus

ait ad Ephesios 2.º per ipsum (Filium) habemus accessum ad Patrem in uno spiritu.

7 Probatur 3.º ex 1.ª Joannis 5.º ultimus

in vero filio eius: quia aliquid est in Deo quod sit verus Pater, et aliquid quod sit verus Filius: ... sine veradi

tione nec dicant, Divum Joannem loqui de Christo puro homine, nam hoc subiungit Divus Joannes: hic est verus Deus, et

vita aeterna. de spiritu sancto idem expressime docet Christus Dominus apud Joannem 15.º cum venerit paraclitus,

quem ego mittam vobis a Patre spiritum veritatis, qui a Patre procedit. quo spiritus sanctus procedit, ac sub inde distinguitur

a Patre:

a P.re: et ita mittit a filio, ac sub. de a filio procedit; non enim stat missio sine processione. id habet 1a Joannis 5o. tres sunt, qui testimonium dant in celo, Pater, Verbum, et spiritus sanctus, et hi 3 unum sunt. mitto alia pro la= tina.

8 Contra hanc veritatem varie varii Heretici pugnarunt, qui diabolica superbia elati, Deum contra des= piciendas humanae mentis conies continere praesumpserunt. occasio fuit illis error quorundam philosophorum ratiocinantium principium illud rationis, quae sunt idem uni 3o sunt idem inter se: quod est fons omnium, quae a ratione contra trinitatem obiiciunt, sicut: quae sunt eadem eidem 3o sunt idem inter se; divina personalitas divinae est eadem reverenti, eidem quae ut vilinare: quae sunt idem inter se. ex quo sillogismo innumera alia eruunt: ut paternitas est essentia: essentia est filiatio: quare paternitas est filiatio: et sic: filius generatur, essentia non generatur: quare essentia non est filius. taliter essentia coicatur, paternitas non coicatur: quare essentia non est paternitas.

9 Duae sunt praecipuae hereticorum classes: 1a Samosatenorum 2a Arrianorum. Praecipuus novorum Samosatenorum fuit Michael Cerbetus Genevae combustus anno 1555. heresis ista 3 capita continet. primum Deo non esse personalitates, ita Hermogenes, Praxeas, Noetus, Sabelius, Paulus samosatenus. 2um in Christo Deo nihil esse, quod revera existat ante incarnationem, nisi solum in idea divina. ita Serbetus, et Ungarici cum eodem paulo samosateno: 3um Christum solum habere divinitatem per unctionem gratiae, et eo dici Deum factum, et temporalem. ita cum Nestorio tenent Blandrata, et Ungarici.

10 Autor heresis arianae in varias sectas divisae fuit Arius, qui quod Dum Epifanium de heresibus heresi 69a docuit, filium Dei non esse non Patrem. accessit Valentinus Gentilis addens, tres esse 3 Deos, ita tamen, ut Pater sit eminentior aliis; et enim (aiebat ille) essentiator: reliqui essentiati. huic errori expresse suffragari videtur Joachimus Abbas dicens, 3 personas dici unum Deum per quandam agregationem, seu collectionem moralem, sicut multi homines dicuntur una Ecclesia. ideo heretici isti tritoeitae vocantur. hos errores eruditissime refellit Eminentissimus Belarminus Citato libro in quo et 2o vide duas controversias contra hereticos circa hoc misterium.

Caput 2um

de

De quibusdam vocibus in hoc misterio usurpatis.

11 Ut hereticorum argutias vitemus, premittenda est notio terminorum, quibus de trinitate catolice loqui mur; ut enim ex D. Jeronimo dicitur, ex verbis inordinate prolatis incurrit heresis. quod precipue vere het in hoc misterio, in quo heretici ambiguitate vocum errores tegebant. unde illud di Augi de civitate Dei l 10 c 23: philosophi liberis quibus voluerint uti verbis: nobis autem ad certam regulam loqui fas est. hec autem certa regula est sensus, et intra, quam Ecclesia, Concilia, Patres, et Theologi nostri vocibus illis dedere, aut ex illis accepere. sensus ergo illorum breviter exponendus.

12 Celebrior omnium est vox illa homousion, quam unam Arriani repellebant, ceteris omnibus toleratis, quas ipsi usurpare astute trahebant, ut ait divus Atanasius in l de decretis nicene sinodi. eadem via, diverso tamen modo gradiuntur Sabelliani, qui etiam vocem istam omnino respuunt. et quia cedere ad suos errores; vocem enim istam divinitus datam, et a Concilius, Patribus ac Theologis acceptam significat idem ac consubstantialis: at non vetur quod significat plura, quorum unum est ab altero, ab illo quod recipit eandem non esse, ut observabat Divus Basilius in epistula ad ancillas Dei, et divus Epifanius in anchorato propterea ad tautusion, quod significat unitatem sine distinctione. hac ergo voce homousion excludit veritas catolica duos precipuos heresiarcas: Sabelium, et suos, qui fatebantur eandem esse naturam, negabant unum esse ab alio: Arrium, et suos qui unum esse ab alio fatebantur, esse eiusdem esse negabant, solum quod recedebat esse inequaliter similis.

13 2a vox est hipostasis. vox ista apud Arrianos etiam vitata fuit ad significandum in Deo esse personas: etiam Arrio dicebat, in Deo esse 3 hipostases. at post Arrium quod pro vocem illa volebat substantiam significare, incepit inter patres Grecos, et latinos suspicio quedam de illa, ut constat ex d. Augo 5o de trinitate c 8 et 9o, et ex d. Jeronimo epistula 56a ad Damasum hortante, ut 3 hipostases taceat, et unam dicit, quam videlicet pro firmandum dabat, ne heretici hipostasis nomine esse, seu substantiam interpretentur. postea vero constitit de vera eius significatione: significat autem singularem substantiam, seu suppositum. si ergo suppositum sit in tribus, distincta natura. differentia ergo nec hipostasis, et essentia, quod essentia significat naturam per modum partis in alio: hipostasis vero significat totum ex essentia, et suppositalitate resultans. ideo catolice dicitur de Deo 3 hipostases; non vero 3 esse.

14 3a vox est substantia, quod dicitur ambiguum solet quod in hipostasi, in quo significare. ideo divus Hilarius de sinodis in greco quo non concilio ait: posse dici de Deo 3 substantias, si substantia pro hipostasi accipiatur

qua

quaetiã cõditionali dixit, cardi[illegible] seilicet apud Theodoretum, heticorum 3 hipostes [illegible] [illegible] vna, [illegible] [illegible]. Et non obstante di hilarii dicto, vnica substantia dicitur de Deo ex [illegible]

[illegible], et [illegible] concilium lateranense C.2.o et toletanum 2.m C.1.o vnam substantiam in Deo [illegible] [illegible] substantiam

accipiunt pro natura, seu essentia. et propter eandem rationem non dicitur de Deo 3 vsiae quia vsia idem est ac essentia.

Aliud vero [illegible]

15

Theologi vtuntur, in quibus cum formidine, rationis, et quasi erasu [illegible], et ex locutionibus [illegible] desumerunt ad vexitum [illegible] explicandum. praedicata [illegible] alia dicuntur absoluta, relativa alia. absoluta dicuntur ea omnia, quae sunt [illegible] communia tribus diuinis personis, ut [illegible], [illegible], [illegible]: quae etiam vocantur essentialia; quia videlicet sunt de [illegible] essendi, sive theologice, sive metaphysice sumpta. relativa dicuntur quae sunt in Deo, non tamen omnibus tribus personis communia, ut paternitas, generatio, filiatio, spiratio &c. et quamvis spiratio activa, sive virtus spirativa sit communis patri, et filio, adhuc tamen est praedicatum relativum; quia non

est [illegible] ratio: quare relativa dicuntur, sunt expressa; quia sunt ratio referendi vnam personam ad aliam, adeoque quamvis [illegible] ratio referendi ad [illegible].

16

Haec relativa sub aliis considerationibus dicuntur personalia, et etiam notionalia. dicuntur personalia non eo quod [illegible] constituant personas; et quia sunt propria, et specialia [illegible], [illegible] quarum personarum, et [illegible]: vnde omnis

[illegible] est praedicatum personale; quia quamvis non sit [illegible], et quamvis sit propria duarum personarum, patris videlicet, et filii; non tamen est propria etiam spiritus sancti. itaque generatio activa [illegible] ab [illegible] est praedicatum personale, etiam si [illegible] personae constituerent [illegible] [illegible], et non generatione. haec praedicata dicuntur etiam notionalia; quia sunt [illegible] ratio [illegible] distinctionem vniuscuiusque ab aliis, vel duarum ab alia: vnde notionalia idem sonat ac distinctiva, et de [illegible] notiones, seu notiones personales.

17

Personalitas, et subsistentia relativa idem sunt. dixi relativa; quia subsistentia absoluta, si forte detur in Deo, erit praedicatum essentiale, seu commune. 3 sunt in Deo personalitates, sive subsistentiae relativae, nimirum paternitas, quae cum [illegible] constituit: filiatio, quae cum natura [illegible] constituit: et spiratio passiva (seu [illegible]) quae cum natura diuina constituit [illegible]. et [illegible] Deo plures sunt notiones, seu praedicata relativa, ac personalia, quae personalitates; non personalitates sunt [illegible] 3, ut dixi: praedicata relativa sunt [illegible] 3 personalitates, et virtus spirativa [illegible] patri, et filio vocantur etiam hec omnia proprietates personales; quia filius est vnigenitus, ut dicit S. Joannis: [illegible] filiatio est proprietas filii: itaque si vnus est Deus pater, ut dicit S. ad Corinthios 8: [illegible] paternitas est proprietas patris: si solus spiritus sanctus a patre et filio procedit, seu spiratur, ut dicit

dit⁹ Joanis 14º: qo hec pava spzas ē ppietos spus sti.

18 Dicūt etiā ī ītrite origo, pdug, et pcessio quidā triā idē sicat. sumut @ ig acve, ig pave. si acve sugt, sut raōila, quē sehat p moū aualis exercēē expte p ipidgtis ī suo tro, suoque moo corret aoni, qua ca pducit eff. si v⁹ pave sugt⁹ sut raoila quē hēt p moū aualis exercēē expetā accipitū ee a mo p ī pio, corret que suo moo paoni, qua cōt accipit ee a ua ca. aliqui eā vocare ndūt pceonē nisi pavat. due qo sut ī Deo acve pceonē, altra, qua Pr pducit filiū, et altra, qua Pr, et filius pducūt spūsm. due itē sut pceones pavē altra, qua filius pducit a Pre, et altra, qua spūs sus pducit ab vtroque.

19 Vi horū origin, pdu onū, seu pceonū admitit ītr pnas dinas priōtas quēdā, ñ quiē tporū, q neque ī agētibus crea tis requit̃ tporū priotas ītra pzpiū, et tru pductū. neque itē priōtas naē; tū q hec priōtā dūsioē supōit ī re naē priū, et naē posteriūs: tū etiā, q priotas naē ī pāiācū ītrite @ ñeca; q ca suppōit pzpi pio date ee limitatū tro: ee @ q pzpia dīna dat adītra suīt, ēē ppitū. unde ñ admitūt ītrite tūilla ca, care, facere, pficere, agere, actū, effm, catū. priōta go, q p ī pnis admi tit ē sola priotas pdūonū, pceonū, et frequētius originis, q sitēs solū ī eo q⁹ vnū sit pzpiū alteri us: na Pr̄ vo ceprioē origīne filio, nil aliud sicat, q pr ee pzpiū filii.

20 De pnōe relatīvo alius, et alter obseruādū ē, q q qdo poūt pr, sive subsctive, aut catice, vt loci diēūt, nō pūt afsrari de vna pna p exclusionē altrius, si poat⁹ neutrer: secus v⁹ ē q qdo masculine poūt⁹. vg hec ppo ē heretica, filius ē aliud a Pre; ūta v⁹ catoca, filius ē alius a Pre. idē de spū so ītr. raoē; q neutrer potū suit subsctive, ac q ī desicat dūsioē ī subsctia, seu ī esea, illa mas culine poat, supponit p pna, q suit ex sera, scilī, et Pr̄bus.

21 Ex sera Joanis 5º Xrus loquēs de Pre ait: alius, qui testemoniū phībet de me. et Joanis 14º, loquēs de spū so: et aliū para clitū dabit vobis. et scilī ylateranse C. dānamus de suma trite: lct alius sit Pr, alius filius, alius spūs sus; ñ tā aliud: ēt id q ē Pr et filius, et spūs sus idē oīo, vt ī ū ortodoxa et

et catoca fide, nubitiales ee credat? quod ou patris igit videdi apud Pater montoia dip. 39° 14° set e D unus non pest afrari detrite pest @ unus neutrea, ut dixit Christus Ioannis 10°: Ego et Pater unus sumus. adqd Dus Augus 13° maximin c 14°: qd est hoc uisiom, mini ego, et Pater unus sumus? propter hoc nos ... loquatur. Nazianzenus oratione 51°: aliud quis, atque aliud ipsorum, ex quibus salvator noster ... lius, atque alius abiit ... porro aliud dico ... haec &c.

Caput 3u.

De voe illa circum inserto.

22 Vox ista non reperit expressa neque in scra, nec in Patribus; sed ea illa utunt theologi, quae est ad mores exprimendum imaginem cuiuslibet divinae personae ... Christi Domini apud Ioannem 10° ... non creditis, quia ego in Patre, et Pater in me est? ... et quis haec locus non loquatur expressa de spiritu ... vide apud Patrem montria ... 10° 52° ... eodem modo loquitur ... neque enim 3 divinae personae ... circuitionem, non quod misceantur, aut confundantur, sed quod invicem ... ut loquitur Damascenus 4° fidei c 13°.

23 Et @ observandum itaque ... totum ... itaque Pater non solum ... patentia ... filio ... filio, ita ut toti Pater sit in toto filio, et e D: et idem de spiritu ... ecclesia ... ad laudes: Pater totus filius, et totus in verbo Pater. ... Cirillus Alexandrinus 11° ... c 6° ... hipost filii ... hipost Patris ... Pater in filio est, et filius in Patre; non ... (...) ut ... Pater enim ... Gregorius nicenus oratione de divinitate filii ... totus Pater in toto filio est, et totus filius in toto Patre.

24 In hac verite catoci ... nec ... acdiungdus bene abaliquibus ... legit, ut dicit. ... circuminsessio ... idem sonat, ac ... seu imagna cuiuslibet persona ... et

bet alia 2ysetotq. dificilyq3 q totapna l.ctqe sitj totaalia? exclat q.: totapna exitl. ep̃se j alia, sisitj alia ñ solq zaone esse, d etiq zaone zelaonis: itavt vtaqsciq sitj alia pna, etetiq zelao p̃sciq jmeate, etñ solq zaone esse sitj aliapna. eet @ j alia 2xio, etexcesti, sieet j alia jmeabe solq zaone esse; et zelao solq eet denoative j aliapna, denoame q venizte abesta jexste j aliapna.

25 Exclat explis: totushoo dit gezatus, dtq ñgezat l.ctqe, seu fz totushoo; q videlet ñgezat totus zaone cuiusbet p̃s, d solq zaone vnionis, a qua gezat a totushoo denoat gezatus. si @ quqbet pars jscia jmeate tzaxe acuq gezatrq, totushoo l.ctqe gezaret. pre adu obus moñ pest confuiaqq ee j aliquo loco: l.o, ict aqua ẽj vase: 2.o ict hoo ẽ j loco, j quo sq teiu pedes. j l.o explo tota aqua l.ctpse ẽ jtzavas; q quqbet pars zaone sui jmeate, seu jscia ẽ jtzavas. j 2.o explo totushoo ñ l.ctqe, d totus 2xio, et excesti ẽ j loco, j quo sq teius pedes, vt p̃eet. ad hyc gomoq dubitat q totapna l.ctqe, sive jmeate zaone cuiusbet quasi p̃is sitj alia? q.o solq sit j alia fz zaone esse, et zelao solq denoative sit j alia?

26 l.a sea docet, vnq pnq totq ñ l.o ctqe, d zeio, et excesq ñ ee j alia: vq naza p̃zis ẽ p sciq j filio: patextas vẽ j filio solq, q patextas ẽ j p̃ze, cuius naza ẽ jmeate j filio. ita cq Enzique, Dazgdo, et Ricardo, Caztusianus j 1q dist. 19.a q. 2.a ad 3q = Tzia sea ẽ Coñteo gozq, quq tenet D. Ximinus de tzite l 4.o C 16.o no 9.o. Pex Vazquez disp 169.a C 2.o. Pex Tozzes de tzite q. 42.a a. lo 5.o quq sea sfuiõẽ sexis alegatis; sjplex enj docet, p̃zq ee j filio, et filiq ee j p̃ze: q d quiq let vtcq que salvet j l.a sea, ñ tq eque plene, ac plane, sct j hac nza, et coñta.

27 Quq ric p hot.o ex illo egregio Cirili loco alegato no 23.o, p̃ze ẽ j filio, ñ tq tq zaone illius, j quo ẽ idq cq filio, d etiq zaone illius, j quo ẽ zedistus a filio; d id, j quo ẽ idq no cq filio ẽ esca, et id, j quo ẽ zedistus a filio ẽ zelao: q. p̃ze ẽ j filio ñ solq zaone esse, d etiq zaone zelaonis. Ɔfzat.: id, q.d zeduplicat vt zao, vi cuius p̃ze ẽ j filio, p̃zimo, et p̃se ẽ j filio; d ñ solq vnitas esse, d p̃pi etas pnalis zeduplicat a do Cirilo vt zao, vi cuius p̃ze ẽ j filio, vt Ɔstat ex illis vezbis: ñ

n̄ te ut i de no; Pater enī ī sua ppriete, et filius ī sua ppriete ē, alter videlet ī altro.

28 Ex quibus

resp̄bo 2° 9cluonē: ideo ē ablute fla ista ppo, hoo gerat ī ppriete, seu ī gia rōne aij; q̄ aiā hūs ra onesui, seu ppter ī ū ngerat. go ut illa ppo eet vera, oīo requit, q̄ oia ī scia, seu rōne sui traxet ī meate gerōnē. mooss. atqui ī ta ppoo ē vera, pater ī sua ppriete pnali, et n̄ soly ī unitate esse ē ī filio; qo ppietas ia ffrus pseiā ī meate ē ī filio. ideo ffres docet, nullū horū extra quēlibet iorū ee, ut ait dūs fulgētius de fide ad petrū C1°. exquo teog̃ī cū magro 1° dist 19ª docet, nil unius prū ee extra aliū: eet @ aq̄ ī ī relao n̄ ī scia, d solū rōne ess̄ eet ī alia pna: sct aq̄ hoīs eet extra locū A, sī ī loco A solū eet per hoīs rōnē a priori dabimus C. sequēti.

Sed

29

obiicies īterū cū ārebus ītēz: rao disquēdi un̄ pnā ab aliā n̄ pest ee rao, qua vna pna sit ī aliā; d ppietes pnales sūt rao disquēdi; nil enī het prū tea ee ad aliud. gab. = disquo maz: ne quit ee rao qua magdī; ɔdo: nequit ee rao qua mag. seu qua pna ē mag ī aliō; nomaz, et ɔcanozi, ne subeadē ditiõne coq. li rao qua ē equivocū; pest enī sīcare rōnē modalē, ut quasi modalē pmsū exerc̄ii, set dist ī tcoē rao qua ī tz dē, et pest sīcare exmyū, cui ī me ate rōne sui ɔnit pratū, ut cū dit, aiā ē rao qua hoo ē spialis. ī 1° ī u raodisquēdi pnas n̄ pest ee rao qua vna ē ī alia; hec enī rao qua ē ia ī magstia de qua C sequēti. at v° ī su 2° op timū pest rao disquēdi pnas ee rōnē qua vna pna ē ī alia; hoc enī nit e aliud, nisi q̄ re lao sit exmū pseiū ut pp ī mag ī alia pna.

30 Obiicies 2°: ideo filius ē Deus, q̄ª Deitas e ppet ī filio; d pnes patertas ē ī filio eque ppet, ac Deitas: go filius erit Pater. liquet coa; q̄ sct fra deno q̄ Deū ē Deitas, ita fra denog prū ē patertas. = disquo maz: q̄ª Deitas ē ī se l° p idētatē ī filio; ɔdo: q̄ª ē ī se l° solū p itimā presētiā ī filio; nomaz, imo et supotū. & disquo sitet noz: q̄ª patertas n̄ p idētatē ī filio; l'etia patertas scia sit ī filio p ī timā ī dissoluvis q̄ presegēū illo: n̄ go patertas denoat filiū prē; ī sta enī patertas solū denoat prē idē cū quo rē identificat.

31 Obiicies 3.° qd e, seu stinet in alio, bet ee aliqua ratione minus stingte: go ps ext in filio,
sive ext stitus in filio bet ee aliqua ratione no ps filio; atqui hoc stinequit, nisi in filio in meate sit
ratione solitesecq; siens sit in filio in ipa patertas, igitr tuy n exit minus stingte, et eq leiti.° qd argu
tus sui ex do Hilario 3° de trite ad prinpiy dicete: n poe se vicissim stinere, ne magis ex
terior unu, ei viciss, quy in trahet, maeat eque se pp iterioru. ad autor dico, dy Hilariy
nil in his verbu arcere, et soly in illis poere dubitadi ratione; pius dixerat eny, asfert plerie
que obscuritatis sermo Dni, ego in pre, et pr in me. et n in merito, nara eny intellig humanus et
reludit ratio dubitadi p verba nobis obiecta.

32 Ad artu dico, delyty ee ex sue rery corpora
liy; et tu in illis falsy stinet; corquere in sue ubi ico, et ubi ey e in corpore tu qug aeqs in sit to,
et tu neutry e maius alio maioritate molli, ut sic dicq: ita frae in rra, et tu rra n e maior
fra. qd go in illa specialissima, ac singularissima recipca in maestia, p qug soly denoat in
ry distio, intima que eary dy distio, ac pnsca. in fra go distinguogs: qd e, seu stinet in alio, tq
qug in corpore excestingte; rdo; tyc eny aqd stingtis bet maeri in ra stingy: qd e seu tinet
in alio solu tq qug in exmo, cui intime in exit; nogl; et in de solvitur reliquy argut.

Caput 4u.

Vtru ex relatione, ac op ratione in maesti pbet circuisseio?

33 Alia e rao pbgi dari hac mutua se reg, sive circuisseiorn, alia v e rao pong trastuit, et aliud e in
quirere, qd dit in Deo libertas, aliud v e id qd fraituit. diximus, qd ng sit illud, qd circuisseia, sit qug bet totag
na: et etiq qd ng sit illud, in quo circuisseidet, videlet in qua bet tota alia pna. nyc iq 2 alia qu quaerimus: ly, un
de nascat, qd qug bet pna sit in quabet alia? et utraqug ng sit rao formli qua sedi in alia.? de l° in hoc capite, de
2° in sequenti agemy. dus Joas l° pe q4. 2° arlo 5° in corpore triplis huius circuisseionis raony asiat, 1a idestq
tu nary, 2a op raony in maesty, 3a relaony pnary.

34 Vltima hec rao sic pbrat: vny ex relativis gotis ratio e in ali
o ry in trq x.a illud relava sut simul conie. et pbrat ex verbis Cxi Dni ad filipy Joanis 14.° qui videt
me

me, videt et Patrem meum: et rationem subdit Dominus: non creditis quia ego in Patre, et Pater in me est? = Ex hac ratione male arguit Aureolus, et Durandus apud Caietanum in comparatione ad dictum [illegible]; nam Dominus Joannes non potuit inde inferre, hanc rationem probare realem inexistentiam unius relationis in alia: sed solum inexistentiam [illegible], ut dixit id Dominus Joannes, hoc est, quod nequit perfecte cognosci una relatio, quin cognoscatur et alia, ad quam est; hoc enim continet principium illud, relativa sunt simul cognitione; atqui hoc optime stat, quamquam una relatio non inexistat in alia, ut videre est: ergo etc. et ita exponit dictum Joannes eximius Doctor libro 4° capitulo 19 numero 3°

35 Pater Montoya disputatione 107 sectione 6a. ostendit, hanc dicti Joannes rationem probare etiam saltem mediatam inexistentiam realem; quia natura Patris ut habet continere in se quod pertinet ad eius comprehensionem, ac definitionem; sed ad has pertinet natura Filii, nequit enim perfecte cognosci Pater, quin cognoscatur et Filius: ergo. Hoc confirmatur ex verbis Christi Domini, et ex Patribus dicentibus, unam hypostasim esse in alia non separatam, dicentibus Patrem esse etc. et ut dixit Dominus Chrisostomus tomo 5° oratione 3a. filius sine Patre non apparet. non satis capio illationem istam: ergo una natura est in alia. nam filius solum tamquam pertinet ad comprehensionem Patris: sed creaturae pertinent ad comprehensionem omnipotentiae. nec ex vi relationis aliud colligit. verba Christi Domini, et Patrum de unione propria, et de cognitione utriusque? si primum, solum probant (sic et verba Patrum) cognitionem ex cognitione relationis ad illum. si secundum: ergo probari[?] unionem in Patre est in filio: unde ergo pertinet ista realis inexistentia? nam ex eo quod sint relativa, probari nequit, ut vidimus.

36 2a dicti Joannes ratio est, quia omnis immanentia, quae significatur per verbum, significatur per rationem immanentiae: ergo terminus illa productus debet esse intra principium productum, videlicet Patrem = Durandus immo dixit oportet huic rationi dicere: processiones non esse immanentes: sed hoc falsum, aut certe errat, ut suo loco dicemus. Aureolus impugnat dictum Joannes, quia ratione potest natura producta esse in producente; sed non probat producta esse in producta. sed contra Aureolum est, quod cum haec immanentia sit intima, ac indissolubilis utriusque simul, ut consequenter dicemus, nequit intelligi quod filius ut sit in Patre, quin etiam Pater sit in filio: ergo si illa dicti Joannes ratione probat filium esse in Patre, probat etiam Patrem esse in filio.

37 Pater Montoia 56, et Pater Martinus Perez disputatione disputatione 18° sectione ultima numero 9° cum aliis probat, hanc dicti Joannes rationem immediatam inexistentiam mutuam relationum = sed nec dominus Joannes utitur illa ad hoc probandum, ut exponit citatus Doctor eximius, sed solum ad probandum, quod sit Deus in se, per suum productum per [illegible]

eo

coqd illos pducat, itaq pfectionibus receptis principij ad intra pducens ... ducto. neque ex ratione

ia pscripta sequitur, qd una persona sit realis ex eo in creato in alia. ratio est; quia ex principio istud dumi(n)i

si ratio alia involvat, non sequitur realiter in creato ex ea principij pducentis intra ... pducti; ergo ex eo principia

qd pater sit principij filij non sequitur, qd paternitas sit ra in creato in filiatione.

38 Rebus, hoc non pbari ex pparata

one pduorum, et ex ratione pduonis in magistri, de cuius realis ... qd tamen sit intra principij ... ex eo qd

operatio sit viliter in magis soluta, qd tamen beat in creato in principio viuste in creato principij; atqui pa

ternitas non est principij in creato vivens p verbum: ergo ex operatione viliter in magiste pducta verbi non sequitur,

qd verbum sit in creato in paternitate. utraque pparata constat: maior, q tamen solum bet ee in creato in principio in crea

to de noato pprij: solum denoat in creato pprij ... principij in creato vivens, sed ideo in teo ... so

lum est in creato infinitu, et non in ia pnaliter creata. minor etiam; quia principij in creato vivens p verbum est infinitus: paterni

tas x ... et ... non est infinitus non enim admittunt infinitum notionales.

39 Obijcit pater Montoia plures pprij

autores, quibus ex operatione vili, ac in magisti pbari ... cirea ... ugadva Cirili l. 13 ... c. 2 ...

meij: ipsius sui quasi operatio nra, ac realis ... Deo, et ideo magis ... uno ver

bo ad ... pbari, qd ratio in magister pducta bet ... principio pducente, qd libenter fatemur

at non pbari, qd beat ee in principio pducente in creato, et ... quabet ... principij non enim ... qd beat ee

in ia pnaliter principij, ut constat ex nostri, et ex eodem Cirilo l. 2 dialogorum ... post meij dicen

te: verbum ... exmyte, et myte: in sup ... verbo: tandi rexit, qd recussit, et myssim in verbo exit, et verbum

sine myte &c = ... paternitas ...?

40 Arguit 2o a ratione l. q paternitas est principij in creato pduc

ens verbi; et tamen in magister pductus bet ee in principio in creato pducendo illius: ga ... 2 ... in verbo continet

qd verbo dit, et verbo dit ... sive ia paternitas: ... reo ad ... maiore ...

gravissima difficultas de ... principij pducendi ad intra, quam modo resolvere non libet. omito go

maiorem, et nominem; quia etiam in creatis aqua restaurans ... frigiditatis principium in creatum frigiditatis,

et ista x ... meliore ... recipit in creatum in ia substantia aquae, ... tate; tamen ...

ratio

rao a priori constat ex no 38° ad 2m dico, verum remanere de continea reperva, non de constativa: aliter in verbo continerentur entitative omnes creaturae, quia etiam in isto verbo dicuntur.

Caput 5m.

Vera rao circumincessionis, et huius causa exponitur.

41 Genuina rao, quam oes assumunt ad probandam circumincessionem personarum ad invicem est identitas naturae illarum, quam ceteris dus Joas 1° loco posuit, et praecipue exposuit: et quam pres censuerunt. dus fulgentius l. de fide ad petrum c. 1° . . . extra quae . . . nam unitas. dus Ambrosius in ep. ad corinthios 2° exponens illud dipli Deus erat in cristo, sic ait: Pater in filio est, et ejus filio, quod una eorum sit substantia. apud patres ergo optime probatur circumincessio ex identitate naturae.

42 Araone sic explicatur: exhibet esse prna, ubi est eius esca; d esca cuiuslibet prnae est quaelibet alia: ergo quaelibet prna est in quaelibet alia. dices ex Aureolo, hanc discursum eius probare, pater esse in patre, non pater in ubi est sua esca; d esca patris est in patre; ergo pater est in patre. d r: quod unum esse in alio, importat distinctionem ab illo: ergo eo modo quo fuerit in illo, betab illo distingui. modo sic: at qui pater est in zeia, et non solum considerazione raonis est filio: ergo ad hoc requiritur quod zeia distinguatur a filio: ergo quamvis ex identitate naturae sequatur patrem esse in filio, non tamen requiritur patrem esse in patre; defit enim distinctio patris a seipso: sicut quamvis pater albus sit, et filius in albedine, cum bet habere albedinem, non tamen est in illo sibi si desit distinctionis a seipso. ita rao hec suprit distinctionem personarum: et hoc supposito probat circumincessionem ex identitate naturae.

43 Dices iterum, hanc raonem probare, pater esse qualiter identitate in filio; nam eo modo exit pater in filio quo esca patris est in filio; d esca patris est identitate in filio: ergo. d r: quod pater non bet esse in filio eo modo, quo esca patris est in filio; imo potius bet esse diverso modo. rao est; quia pater bet esse in filio tamquam unus distinctus in alio distincto, secundum quam hic ponitur hic positum, ut loquitur sera, et praecitati no 23° et 27° quod idem est, actu quam distinctus in distincto; d hoc salvari nequit, si unus sit in alio, sicut est in illo esca: ergo imo ut unus sit perfectissimo modo in alio, utrumque requiritur, videlicet, et naturae identitas, ut sic unio sit perfecta; et personarum distinctio, ut sit unus, et alius.

44 Dices 3°: filius

in ē in patre, et esse in filio; d. nec esse distinguitur a filio, nec filius a patre: quo tamen sit in alio non requiritur

nostra illa = Per montoya dubitat de proprietate locutionis propositionum maiorum; quod licet Apostolus ad Philippenses

2° dicat: quia in forma Dei esset loquens de filio: sed tamen litera in proprie accipit, italice in; unde sic poterit dici

quia maior; filius est in patre, et esse in filio tamquam quod constitutum in constituente, aut constituens in constituto; secundo: tamquam quod

complexum in alio; non. admodum quo quod est in substantia poterit dici quod est esse in filio. quod non sufficit, ut complexum dicatur

unum in alio; non enim datur complexum, et aliud. nisi forte dicas, distinctionem rationis realis (de qua paulo

supra) sufficere ad proprietatem locutionis illius, esse in filio; non enim poterit sufficere ad proprietatem istius, per se in filio;

quia intrinsece non interuenit nisi distinctio realis.

45 Rogabis, quid sit circumincessio, seu ratio formalis qua una persona est

alia? Per Zuniga dicitur disp. 17. dubio 5° cum Ferrariensi, et aureolo consistit in identitate naturae cum distin-

ctione personarum. Eximius Dr., Per montoya, et Martinus Perez citati docent, identitatem naturae cum personarum distinctione

esse quasi rationem a priori, et quasi radicem rationis formalis, qua circumincedunt: circumincessionem vero formalem esse intimam

et intrinsecam, ac indissolubilem presentiam mutuam personarum ratione immensitatis. haec doctrina est omnibus patribus excellentibus

magis prudentiaque localis. ita divus Fulgentius l. 3° ad monimum c. 7°. nec enim sic de mente verbum nascitur, ut

ab ea localiter secernatur. et divus Damascenus l° de fide c. 11° ait: non habere localem distinctionem; nam in manibus

tamen sic inuicem personae existunt.

46 Ratione sic: quia ratio formalis qua una persona est in alia, est id, vi cuius in mente est personas ad se inuicem

esse, presentiamque immensitatis illud cui dono, per immensam; sed id, vi cuius ad hoc dicitur, est immensitas: quod

immensitas est ratio formalis qua una persona est in alia. probatur; quia unitas naturae, prout distincta ab immensitate solum est veritatis

illius propositionis, ego, et pater unum sumus; d. veritas illius propositionis est formalis ratio veritatis huius, ego in patre, et

pater in me; non enim est fidei habere eandem naturam, ac mutuo inhabitare prout distinctam; aliter non oratur ut taliter immensitate

distincta ut ratio formalis repleat omnia, ac cum diversis omnibus praesentialis presentiam: quod est.

47 Rebis, haec ratio diminuta est, solum enim

probat, unam personam esse in alia, sed et comparabitur creaturae. d. dicendum: quod haec ratio probat, mutuam immensitatem cuius obiectum persona in altera

probat, una persona esse in alia, sed etiam creatura in Deo: non eodem modo. probatur; quia licet Deus sit in creatura

per praesentiam, ac essentiali distinctione cuiuslibet; d. unitas Dei in creatura: quod non eodem modo. probatur; quia licet Deus sit in creatura

praesentia, et essentiali distinctione cuius Dei, qui ratione immensitatis est ubique, in alio tamen creatura non est in Deo existima, ac

ac essari detractione eius creatur; hec enim non erit detracta ad esse diu ubique; ipsa Ioruca pro natura indissolubili; ipsa @ Dei creata solubilis est per detractionem eius creatura; et ita in una pars detracta ad esse diu & alia, et alia sit detracta etiam ad esse diu; iam utraque enim habet esse in infinitis.

48 Ratio primi Zuñiga haec est: circumsessio est ratio

videndi in una persona, vita alia ex illa Domini: qui videt me, videt et Patrem meum; nam ego in patre, et pater in me est; atqui in tua persona ad hanc comunicationem non sufficit; quia ita non est in loco, aut quasi loco non existens per comunicationem; quod est, non mirum dicendum tua persona derivata ab identitate naturae; tunc enim ex comunicatione unius sequitur comunicatio alterius; natura enim Patris urget actu, esse ad fert filium; quo ex comunicatione Patris propter unitatem naturae filio ex Patris sequitur comunicatio filii. hec omnia lucet dabunt, et accipient, dum de processione relationum agamus.

Disputatio 2.a

De abstractis et concretis huius mysterii.

Caput 1um

Pro quo supponat Terminus Deus, aut hic Deus?

49 Etsi disputatio ista magis ad modum loquendi, quam ad rem ipsam pertineat, illam tamen latissime tractant theologi ad quaestionem 39 Divi Thomae, ut non solum in prima, sed etiam in modo cum sciendi illam ab Hereticis recenseamur. de hoc agunt late Vazquez tomo 1o in primam partem a disputatione 154a usque ad 155am: difusius adhuc Pater Montoya a disputatione 23 usque ad 30am: et iterum a disputatione 77a usque ad 81am. Pater Arriaga tomo 1o in primam partem disputatione 54a: brebius omnibus Eximius Doctor tomo 1o in primam partem L 3o C 13o, et L 4o C 13o, et sequentibus. ex quibus praecipua capita brebitatis, ac claritatis memores libabimus. nec multum in ista insumere oportet propria ex locutione abstracti, et concreti utsic; locutionem Doctorum in hac genere quam minimum liberabunt, et ad doctrinam generalem huic mysterio enim declarare voluit; illam frequenter deserunt recurrentes ad peculiarem evocationem in hac materia.

50 Primo dubitatur, quid dicit hoc concretum Deus, sive concretum Deitatis, sive hic Deus? quid videlicet dicit aliquid naturae prius quam personae? quod vero personae? et aliquid aliud per quam comunicatio?

Eximius

Exius Dor citatus fale expedit quæstiõ dicẽs, ĩ Deo dari subsistẽ ablutã, pquã natura dĩna subsistit ĩ ratõ

ne subsistẽtis: quo suposito, bene ĩfert, qd pprioni ad pnas ĩtat sufficiẽ sicatã huius ɔcreti Deus; ĩfert enĩ

natura dĩna subsistẽ, quæ ratio ẽ Deus. etita etiã ɔponit qd plura pdicẽt de Deo, quæ pdicari ñ pñt

de pnis, vg Deus ɔcreat filio: Deus ẽ rx coiũ tribus &c.

51 Pres Vasquez, et Montoia, qui ex vnape subsistẽ

ablutã ñ admittũt, et ex alia vidẽt, ɔcretũ Deus bene sicare naturã subsistẽs, dicũt eius modi ɔcretũ sicare, ñ quidẽ

naturã pcedẽs cũ asuposito, d suposito ĩcõ, ñ determinado, vtrũ sit vnica, aplures pnæ; sicatã naturã ĩ recto, et pnalitẽ ĩ o

bliquo. vnde ɔcretũ istud hic Deus partẽ ĩ nuss ĩ laxũ, partẽ tamen coiĩ: ẽ ĩ slaxũ ẽ ĩ naturã sicatã: ẽ coiĩ ẽ ĩ ɔ

ɔtiã subsistẽ. ex hac tẽ differã, qd ẽ ĩ naturã ita ẽ ĩ slaxũ, vt sit rx coiũ pluribus: ẽ ĩ subsistẽ ẽ ita ẽ coiĩ, vt re

vera multiplicet ĩ pluribus subsistẽ. et de hac opinione ait Exius Dr qd simul ablata subsistẽ abs coiĩ ẽ

cæteris pbabilior, illã quæ coionẽ vocat Pr Montoia

52 Ratio acutissimi Vasquezẽ, qa noĩa ɔcreta naturarũ sicãt

ĩ recto naturã, et ĩ obliquo, aut denotato pnã, et ideo ñ multiplicat pstolã multiplicaoñ ~~pnarũ~~ subsistarũ; ñ enĩ multiplicat,

nisi multiplicẽt recte sicatã. et ideo, quãvis ĩ Deo multiplicẽt pnæ, ñ multiplicãt Dii: d ssũt vnus Deus. ĩde etiã

colligit, qd quãdo ɔcreto naturæ addit pnoẽ demonstrarũ vg hic, ñ sicat pnã, d naturã, quæ ẽ recte sicatã ɔcreti.

Nota= vnde hic hoo ñ sicat naturã aliquã humanã ĩ hoc suposito; d potius hæc no naturã ĩ aliquo suposito. quæ doc

trã notatu dignissima ẽ ĩ hac mrã. ĩde iterũ colligit, qd sicut eadẽ no natura dĩna ĩ tribus supositis ñ ɔsti

tuit 3 Deos, d vnũ; ita eadẽ no natura humana ĩ tribus pnis sulẽ asuptis ñ ɔstitueret 3 hoes, d vnũ.

quã doctrinã ad oĩa ɔcreta naturarũ extendit, et quæ ñ bene Arriaga ĩpugnat.

53 Et tãdẽ ɔcludit, p prioni ad

pnas ĩ rõ adeo ɔstitui ĩ vnũ Deitatẽ, siue hic Deus; qa p hoc ɔcretũ solũ sicat natura dĩna, vt ĩ aliqua

suoitea vage; atqui totũ hoc pcedit ad pnas ĩ p relani cõ pcedẽ hĩ gene, quo al pcedit eqũ, et qd

excluit pnas ĩ post pcamĩ tũ C demõs pniorũ: qd ñ ɔvertit ẽ ĩ dicõa: quo pacto vnũ duobus ẽ prius,

nẽ sisũt duo, et vnũ ɔtinuo sequit ẽe: at si vnũ sit, ñ ratio sequit ẽe. quã vocamus priõtatẽ ĩ

subsistẽ dicõa ~~&~~. non ɔstat: qd tus subsistẽ loco coĩ ɔbus pnũ pxima ppietẽ ĩ laxũ cuiuslibet, ẽ enĩ ĩsta

ĩ usĩa deq habet pdicabilis. et ideo multa pdicẽt de ĩ vno Deitatis, quæ de ĩ lis pnis pdicari

ñ

n. persona, ut Deus est trinitas.

54 Unde colliges differentiam inter utramque hanc regulam; differunt enim praecipue in eo, quod, licet utraque asserat pro significato connotato concreti Deus, sive nominis substantivi communibus, et in his personis: Christus ... Dn. ait, esse concretum, scilicet esse concretum quod habet pro ratione absolutum: at Pater Vazquez ait, solum locum esse concreti: scilicet concretus homo est communis pro ea; quo ... reliquis contrarie videtur, nam in de utraque regula agebat, Deum praecedere ad personas, Deum non mutilari, sed mutilari personam: sed cum quo 3 divinae personae assumerent eandem naturam humanam, non mutilaretur homo, sed mutilaretur persona: et tamen esset unus homo, et 3 personae propter eandem naturam; quia videlicet tamen homo, sicut tamen Deus significat naturam in recto, et connotat aliquod subsistens vage: concretum non mutilat, nisi mutilet rectum significatum.

55 Enriquez et Durandus, et cum illis Forte plures apud Pater Vazquez disputatione 154 a c. 1 dicunt, concretum Deitatis non posse sine aliquo proprietates personales; constituit enim personas. Probatur 1 quia tamen Deus significat suppositum sive habens Deitatem, ut tradit divus Thomas 1 parte quaestione 39 articulo 3 ad 1; at in Deo nullum est suppositum quod proprietates personales significat = at haec regula, ut ait Dn. Vazquez, communiter admitti non potest: 1º quia non Deus est habens deitatem, cum dicatur 3 habentes Deitatem, diceretur 3 Dii. 2º quia quod quod significat hoc nomen Deus praedicatur de singulis personis, atque de singulis non praedicantur proprietates personales, ut patet: nec divisive sumptum; quia de filio praedicatur Deus, et tamen non praedicatur paternitas. 3º quia quod quod significat nomen Deus demonstratur ex creaturis; at non demonstratur persona, neque aliqua proprietas personalis, at ad summum aliqua persona: quod ...

56 Ad argumentum contrarium respondet Pater Vazquez, nomen Deus esse nomen suppositi; at naturam connotatum suppositum, ut constat ex praefatis rationibus. Ad auctoritatem D. Thom. respondet, ... D. Thom. ... exponere ibidem; ait enim, quod licet Deus significet habentem deitatem; est alius modus significandi, nam Deus dicitur substantive, et habens deitatem dicitur adiective. modus contrarie diversus est. Deus significat substantiam in recto, et substantiam in obliquo: habens vero deitatem significat substantiam in recto et substantiam in obliquo, et inde, quia non multiplicatur substantia, sive natura, non multiplicatur Deus: quia vero multiplicatur subiectum, multiplicantur habentes deitatem.

57 Observabis quod cum Divus Thomas quaestione 34 articulo 4º dixit, in hac propositione Deus creat, ly Deus supponi non pro persona, sed pro essentia, id est, ac dicere, quod non supponit pro aliqua persona in particulari, sed pro essentia, ut in aliquo supposito; nomen enim Deus absolute sumptum hoc est ita significat, nisi per additum, aut contextum limitetur = Observabis 2º bene dici quod in quaestione quorundam dicentes: nomen Deus, aut hic Deus non posse supponere pro persona in particulari, nisi violenter, et addito trahatur

ad

ad hoc iicaone, egregie fallit; q roio q nos ppie licet supponat p eoi perl ppie aclari ad q̃ libet pxlaxe: sed terns alij ppie aclat, seu limitat ad alpaxlaxe.

58 Et sic terns Deus sepe seza limitat ad vnã determinatã prã: vt Ioanis 1º Verbũ erat apud Deũ; idẽ, apud prẽ. et 1ª ad corinthios 1º fidelis Deus, pquẽ vocati estis in societatẽ filij eius. et Ioanis 3º sic Deus dilexit mũdũ, vt filiũ suũ vnigenitũ daret, in quibus, et alijs pasĩ contextus ĩdeterat nos Deus ad sicũdũ prẽ; q̃ videlet t ꝯtecedẽtia, t vbiꝗ̃ est alloquẽtis filio, qui sacro ĩ apue. et sic etiã eclesia, quãdo in suis oraonibus Deũ precat prẽ sitit, dum illas cõclu dit illa clausula, qui tecũ viuit, et regnat in vnitate spũs sci.

59 Pro filio, ac spũ sco neque freqũter vsurpat nos Deus. cuius raõẽ, quã observavit per montoia disp 78º no 7º, q̃ videlet in hac vsurpao ne ñ nil ꝯtonomasiẽ miscet, eo q̃, quãuis ordinẽ prẽ sit eque Deus: tẽ hoc noẽ aliquã tulũ appriat prĩ, eo q̃ sit origo, et fons totius deitatis coicatẽ. tẽ a dõ Plo 1ª ad Timoteũ 1º, qui videlet ĩ oĩbus pnis colecue, dũ dit: soli Deo honor, et gloria: quẽ ppõ de sola vna pna vẽ preuericarit. perl; falsũ enĩ ĩ diue, solus per dignus est gloria, et honore.

Caput 4ũ.

Veritas quarũdã ppõnũ examinat.

60 1ª, et de qua satis ꝯtrãtiore certarũt teogĩ ꝯtiqui apud canarĩsẽ q 39ª ar 64º ĩ ista:: hic Deus ĩ hic Deus. rº dicta cpre cẽt, nl videt ꝯtroveã relĩqui; q̃ hic Deus ablutis platu ĩ gnia pna rẽ relaua, ppietẽ i pxlari suppit, d ideũ pparadina, vt i subitea ablutacoĩ rº Deũ re ũ, aut i aliqua subitea vage rº pẽ Varquez: vtroque a mõo iactitati ppõ illa, ac sub i de uera. verũ tẽ, q̃ aut ex ꝯtextũ aut ex iteone loquẽtis perl terns hic Deus limitari ad aliquã, t aliquas pnas i pxlari. et tũc veritas, aut falsitas illius ex ad ĩtri colĩgẽ da ĩ sic, si sũ pratũ, et sub tũ suppoẽt pea dẽ detrat a pna exit idẽ tica et vera: si sub tũ suppoat p vnã, et pratũ p alia exit falsa.

61 2ª ppõ ĩ illa, Deus gerat Deũ. nõ dubitãdũ; q̃ Deus suppõit

supposit, ut diximus, pro substantia com. dum vero sic, nec generat, nec generatur, falsum tamen est, Deus generat Deum, dum tamen accipitur eodem fere citato articulo 4.° ad 3um, verum est; quia ut diximus num. 57.°, li Deus potest pro aliquo limitari ad significandum personam aliquam determinatam, atque ubi li generat tale addit, supponit ex determinatione pro Patre, ad Filium et ubi terminat pro Filio, in quo sensu vera est propositio illa: Deus Deum genuit. et ita loquuntur Patres: dictus Dionisius de divinis nominibus cap. 2.° ait Deus quidem, qui Deum genuit. dictus Epifanius heresi 76.a Deus genuit ex se ipso Deum similem sibi.

62 Dices

3: si verum est, quod Deus genuit Deum, aut genuit alium Deum, aut genuit seipsum Deum; at utrumque est falsum; quia neque alius Deus praeter unum, nec aliquis potest seipsum generare: ergo est nominandum: non enim genuit alium Deum, quia adiectivum alius etiam masculinum sumptum, si sit iunctum substantivo Deus, ipsi significatum tribuit Deus, quod est natura, non tantum substantiam aliquam, et ideo significat aliam naturam divinam, et ideo falsum est, quod generat alium Deum. sub extremam, quod Isaiae 45.° dicitur: ego Deus, et non est alius, videlicet Deus. et ex secundo Niceno c. 2.° ut sit in paragrafo sequenti: non alium Deum, atque alium profitemur, sed ipsius Arrius... absit: dum enim divinitatem cogitamus, et audiamus eximius. erravit alium Deum; quia alius ut ipsum Deum, sicut ex pluralitate inaraquam doctrina non est tradita, anno 2.°, ut si praesentes, venies.

63 Respondebis: li alius potest sumi substantive pro persona, et li Deus appositive, ita ut sensus sit, Deus genuit alium, qui est etiam Deus, in quo sensu existimant propositionem esse veram: quia ita acceptio est in usitata, nec verba desunt illa indicantia: quoniam exprimant, sensum non est admittendam propositionem illam, cum ideo occasio erroris; ideo illam praeteriit eorum Theologi, eodem fere locis citatis, et benigne: quia ut dixit dictus Jeronimus epistola 57.a ad damasum: non bonum suspicionis est, cum iam dictum verba diligenter significentur quod relata verba est in hac, et in similibus propositionibus, in quibus extravagantes propositiones veritatem adeo quae venire potest, sicuti sui cuique, cur verbis ambiguis loquamur? exclaro verum sit, et audieris.

64 Deinde nec generat seipsum Deum; nemo enim potest seipsum generare: li (se) importat relationem identitatis inter generantem et generatum. et cum traxerit Divus Bonaventura in I. dist. 4.a art. 1.° quaest. 2.a nec est minus clarum, tamen quae divisiva, ut alium Deum, nec quae iacens ut se Deum, cum ipsum Deum pro personis: quare cum Scoto iudicat, verum esse hanc propositionem Deus generat eumdem Deum. 1.° quia idem, et non verum dividitur ad terminos ex Philosopho 10.° methaphysicae c. 5.° textu 11.° 2.° quia licet alium a se Deum denotat distinctionem naturae: ita e contra eumdem ipsi

y Dey denotabit idgz nazy. nil ridus ngda prota ppoo pptex rulg no ghtizaba, videlicet gbiquity ñ ab lata nec pia verba nec prig. ad psg ut dus Soar j lyg q arlo 3°, prpiz illud desyty ee exicie rerycæ ataxy, quazy naxa, et supsty se piyt tidz, tdivxy: qdj tauc desit; et ideo illi pxj piy ñ ɔnit.

65 3ª ppooe, Deus

ñ gerat Dey. ɔniy to es catoci, ngrig ee tgqug oio falsg ex acceptionē trozy, et nj pptū ocario dēt erngdi cy Hereticis. iitz teogi aduc late disputat, g etiz ngdrit ex vi ppia sicava trozy ? ex vi trozy sicava falsgee, docet coir trugozy rea. opositz teryt plures pcipue ex gtiqui oribus, quas sequit Marcilius l. tig 8° arlo 3° ad 2y.

66 Dicedy trubitere, hac ppoong ex vi trozy, etetig j pptex aqcculiarite ogonyaccone ee falsg. rabē; qx rela localz tri ppoonesafrivez et nava eidz trui sitgtr bet eqig supoonz servari: eti deo dez iitz ppoones syt ɔdiriteatgw, al ñ egw, q videlet, quq vii vtraque pit ee vera, si trualsupoo ny varit, ita vt j 1° supont simplex, et j 2° pnaliter: atdy ita ablutep ferytr serugtegde supoony simplz: moo sic: dj ista ppoone Deus gerat, li Deus supit p pu: go j ista nava Deus ñ gerat, etig li Deus supoit p pu: atqui oio falsy ē, q pex ñ gerat: g etqd Deus ñ gerat.

67 Rebus, j hac Deus gerat, li Deus supoer p pte, q pra ty gergs, qd ē notionaleprus, eoqd afret de Deo, detrat Dey ad reig dy pry x illud thias syt subta, qliap mityr apratus. at prary gergs nat de Deo, ñ apt loce Dey, et potius loce removet a Deo: go tyeñē, vnde limitet hus Deus: go tyc supoit p Deo cseacry to, ñ p naliter, atqui de Deo cseacryto, vere edixi, Deus ñ gerat, aliter oes dixy ppg gerarys: go lb = d Rel°. q dbitat ila rela nogti data cuius rely raohiee: q aliter vix poet vlli ppoi ɔdici; si eny afrivat ē vera, sumeret nativa j supoone supte ad eius verity: vg p sui et hoo ē vera: et etig eet vera p sui ñ ē hoo; q sueret praty j hoc repugnte cy pro, vg p hoc pli.

68 Rel° q° solus hec ē ɔdy Augy 5° de trite C. 7° dicety: nava parla ñ i desit, vt qd sine illa relavadit, eadg ota substatia liter dicat. et subdit oiy pry carnyto ruyexpla; q jsibus idtgty nat, qd sine naoreaicbat. go siz hac ppoone Deus gerat, li Deus dit relave, hoc ē detrat ex pnapzii ex vi pprati rela

relativi generis; et hinc addita naturae, ad hunc dicitur relative, et non substantialiter de Deo, videlicet, ut pri-
cedite isla ipnas.

69 Dicitur 3.º quia ratio ex do Bonaventura in 1. dist. 5. a. 1. q. 1. si tres immutabi-
li additur natura, removet praecise a forma immutabili, et contra quocumque supposito illius: ideo haeretica
est haec propositio, Deus non est mortuus, non est [Deus] passus &c: et tamen est falsa ita proprie non connotat, si aliquem rationem
quatet. moosic: at tunc Deus let aliquo moosicsi, propterea hoc est immutabilis praeter formalis significatus illius,
immutabilis videlicet dicitur: quoque quando tamen Deus, additur natura praeter generis, et praecise removet totaliter
a forma, et contra quocumque supposito illius; atque ipso removens praecise generis a quocumque supposito
de non est omnino falsa: quod illorum plura multo apud citatos Doctores videnda.

Caput 3.um

Utrum concreta substantiva absoluta singulariter praedicentur?

70 De abstractis nunquam concedentibus, ut sapientia, omnipotentia, caritas, vita &c, certum est apud fratres et theo-
logos praedicari de Deo, ac proprietatem singulariter, nequiterum dici, in Deo esse sapientias, omnipotentias, vitas &c, sicu-
ti ex rationibus manifestatur; quia eiusmodi nomina significant ipso omnino absolute a subiecto, aut quasi subiecto, quod vi illius
tri in locomoda afferrit, neque in connotative: quod si forma in [47] singulari, ut realia numero absoluta divina non tamen
concedentia nequit pluraliter affirmari. secus evenit in abstractis personalibus, aut relativis, ut relatio, processio,
&c, quae pluraliter affirmatur de Deo; quia revera formalis significatio immultiplicabilis de abstractis vero concedentibus
dicemus in tractatu de personis.

71 Prima difficultas ad concreta absoluta substantiva devolvitur. communiter cum D. Joanne a
S. marcilius, Ocamus, Gabriel, Gregorius, et alii docent, eiusmodi substantiva singulariter tantum praedicari
de Deo. ratio est; quia nomina substantiva absolute dicuntur, quia significant suum obiectum ad modum substantiae, seu existentiae, ac per se stantis,
et substantia per se habet unitatem, aut pluralitatem, sicut per se habet esse: quod si substantia significata sit una, non potest cum ve-
ritate pluraliter praedicari: atqui concreta substantiva absoluta, quae praedicantur de Deo, significant substantiam unam: quod multiplicari
non potest. et hinc est illud dictum Athanasii in symbolo: non tres Dii, sed unus Deus.

72 Explicatur hic: ideo concretum substantivum Deus

n prat pluratem; q^a deitas, que e omnibus dicitur e unica; atq ita n minus e unica sapientia, potentia, vita &c. qa n pergt pluratem concreta substiva Deus, sapiens, potens, &c, et ideo n dicunt 3 dei, sapientes, potentes, viventes &c. maiorem probavimus ano 43°, ubi quaeres doceat. Dus Cirillus alexandrinus dialogo xii l. 6°: n vere est 2 Dii, cum una, et sola sit Deitas. qd hieronice dictum e. Dus Gregorius nicenus l. qd n 3 Dii profiteri: multitudinis significationem in se n admittit, d una dr natura: itaq cetera quoque noia singulariter nuncupat Deus, bonus, sanctus, servator, iustus, &c.

73 Praeter relationum heterecionum, et limitationem extendit ad oia noa substiva verbalia, vg gubernator, creator, provisor, &c. ratio e eadem; q^a videlicet res significata e unica. ideo Ecclesiastici 1° dr: unus e altissimus, creator, omnipotens. et Jacobi 4°: unus e legislator et iudex. idem dicendum, quamvis concreta substiva significent relationem aliquam Dei ad creaturas, ut gubernator, provisor, quia significata e unica. ideoq lateranense Concilium firmiter, dogmatizavit ait unico principio 3 us: unum universorum principium creator omnium.

74 Limitat praeterea rela, ita n procedat de concretis adiectivis, etiamsi significent aliquid absolutum, q^m exprimat, etiam noa adiectiva significant. Ratio tangitur cum excitato de Fa. ratio e q^a adiectiva significant formam per modum actus adiecti in subiecto, actus hoc in subiecto, et ideo peculiari quodam modo dr, haerere subiecto, et circa unius, aut multitudinis a subiecto. tot ergo adiectiva resultant, quot fuerint subiecta, in quibus fuerit actus, et ideo si eadem albedo sit in duobus subiectis, 2 alba resultant; q^a videlicet adiectiva concreta principalis significant subiecta, et connotant formam actus, aut quasi actus hunc.

75 Et inde scilicet variae patrum locutiones; ut dus Atanasius in symbolo ait: n 3 increati, nec 3 immensi; d unus increatus et unus immensus; n 3 omnipotentes, d unus omnipotens. et 3 v° in concilio romano 3° in professione fidei dr: siquis 3 personas n dixerit..... sempiternas, oia continentes, omnipotentes, oia invisibilia anatema sit. et dus Epifanius in ancorato pat mei: 3 sancta, 3 consancta, 3 infra, 3 confra: 3 praesentia, 3 compraesentia &c. ratio discriminis fuit ex dictis: q^a videlicet quando eius modi concreta incommunicabiliter significant formam per modum entis in se, et per se stantis: quando vero adiective ponuntur, significant directe subiecta, et connotant formam hanc.

76 Sed observa differentiam inter adiectiva significantia formam absolutam cum relatione aliqua, et adiectiva significantia formam absolutam sine eiusmodi relatione: significantia cum, ut, similes, aequales, coaeterni, coomnipotentes &c in quibus

bus afferat relatio similitudinis, equalitatis et hec adiectiva frequentius, ac securius praedicantur pluraliter quam ut videlicet vi relationis afferunt distinctionem personarum, et nihilominus in sexu femineo aliqua, illaque quae praedicamus non sicut. at vero adiectiva illa, quae, saltem absolute significant sine relatione, nec neque frequenter dicuntur pluraliter, neque contra in plurali admittenda, nisi exprimat masculino genere substantive: talia sunt Omnipotens, aeternus, vivus &c.

Caput 4.

De modo praedicandi unitatem, ac distinctionem personarum.

77 Regula generalis est, defensionem utuntur unum canonem praecedentia, quae ita unitatem naturae exprimunt, ut personarum se non includunt: sic etiam ex defensionem ut distinctionis canonem approbandam, quae ita significat suppositorum distinctionem, ut unitatem naturae non negent. hac regula constituit, quod de variis nominibus dubitet, an sit de trinitate praedicari. prius dicitur defensionem, ut unitatem idem in natura, et deinde de eius ut distinctionem in suppositis de nominibus aliud, idem unum &c. sicque diximus a numero 20, et iterum a numero 62 ut trahi dicta nihil fere addendum praeter praedicationes, quas exceptivas, seu exclusivas vocant, de quibus.

78 Rogabis 1.º, quod de Deo praedicari possit quod sit singularis? hanc propositionem a Deo relegarunt non pauci ex patribus, quos sequitur Suarez Fonseca citatus, atque, ut observat Doctor, tamen excludunt etiam singularitatem, quae importat eam solitatem tribus distinctis, quam Sabelliani habebant. praeterea loquendo (nisi parvo sequendo alios errat) praedicari potest de Deo tamen singularis ratione, quod multi plures ex patribus dicunt, Deum singularem esse, ac omnino absoluta singulariter praedicari concedunt; non Deus est unum et illud etiam frivoliter: hec igitur trinitas duorum consensu est unum et non est unum est singularis: quod &c. accedit, quod Deus est unus non: quod singularis; non enim est universalis.

79 Rogabis 2.º, quod sit praedicari de Deo, quod sit unicus? negarunt aliqui Patres, et locuti sunt contra Sabellianos negantes pluralitatem personarum. Quod si rigore vero tamen potest de Deo praedicari; nam dicunt Dionisius de divinis nominibus c. 1.º ait: divinitas ut singularis absque unica praedicari ob simplicitatem, ac unitatem illius excelsae summae. et Tertullianus contra Praxeam ait, Deo esse unicum, ac singularem et ratio ex eo sumitur, quod licet unicus aptius Deum appellat supra praedicamentum tamen Deus, non in Deo, sed praeobliquum: quod appellat supernaturalem deitatem, quae revera est unica: quod dicere, Deus est unicus, idem ac dicere, non sunt plures Dii.

80 Rogabis 3.º, an sit praedicari de Deo tamen solus? dico 1.º, si tamen solus contineat, hoc est si fiat suppositum non dit,

dit, tute praxi ppoe; qª denotat, eum ricy supotg; et hyc idq eet dixe, Deq esse solq, ac dixe, Deq ee solitariq; atqui Deq ee solitariq, ē error falsq; nq utreqe repetit, tq qug fidei dogma dus hilarius prosequtq l. 4º de trinite ad meq: Deus nec ē solus, nec solitarius: go &c. et idē nota disfreq iter has ppones Deus solus ē oipoes: Deus oipoes ē solus. 1ª ē vera; qª lis solus afficit Deq, facit qd pratq oipoes cõniat Deo, et ñ alteri. 2ª ē falsa; qª denotat, Deq oipotq ee solitariq, seu ñ here cõsortes eiusdq naturae qug locus ē Cro Dño natq qu Joanq 8º solus ñ sq .... qui misit me mecq ē, et ñ reliqit me solq.

81 Dico 2º: si li solus sicatice poat, hoc ē tqqug trus cõsicativus, suleq tro aliquo reali, vera ē ppo, vg ista Deus solus ē eternus. et li ē ila Cri Dñi apud mateq 19º nemo bonus, ni unus (et apud lucq 18º: ni solus) Deus. zqua Crus Dñus carpit legis ppitq, qd ii Cro bonitq ablute cõdeceret, et aliunde sieq ea Deq, naret. Hiñ etiq ē, illa ppõ diui Pli 1ª ad timoteq 6º beatus, et solus ppes rex regq, et Dñus dominatiq, qui solus het inmortalitatem.

82 Dico 3º si li solus sicatice iutus adiugat tro praedicali, qug vii rª rigorq vocq ñ sit praxi de Deo salte pper equivocaoriq; at rª meq coq loquqdi iterq, et pprq verq sit eiusmoi praxaones. explisit: solus pater ē Deus. raō ē, qª hac visitata acone li solus tqtq aliud neutrer, ñ aliq masculine sicat: ita ut sensit, nihil qd sit aliud a patre, ē Deus. quo sic dixit Crus Dñus apud mateq 11º: nemo novit patrem, nisi filius, et tq spus sus vidit etiq patrq; qª videlet trus exclusivus nemo exprit pexclusq neutrer sptq, id ē, nemo, qui sit aliud a filio novit patrq. si li ē illa eiusdq cri apud mateq 24º: de illa, die, nemo scit, ni solus pater. et plures alij sites siter etiq exponqdq. pro quo videqdus pater Montoia disp. 15ª S. 5º

83 Restat exponere praxaones de pnis ut ditis. pmitqdq utrerq, noq ditinc' celebrimq, illoque vtit dus Dionisius de dinis noibus C 2º et ilatexangii Cdqnamus desuma tuite dit: ditiones sqt pnis, et unitas ssea. etsi ca alii praes. veryq ē tq, qd pres frequqtius vtqt alii vocibus: ac etiq ac vtqt, et scolastici oes sine suspicioni vestigio illq usurpqt. dq cavqdq, ne ditq neutrer poat, tqe enq ditiones snaxa sonaret.

84 Rogabis go 1º qtiq sit praxi de pnis difsrca ē dus to al

Fonseca q. 31ᵃ art. 2° non plane admittit has propositiones; quia utatur ad 1um, et ad 2um, differentias portat distinctionis. quod alii scolastici utuntur, quia in concilio niceno 1.2° post medium dicitur, non oportere in trinitate differentias cogitare. et ecclesia in prefatione missae: hoc de filio tuo, hoc de spiritu sancto sine differentia discretionis sentimus. et sumitur ex Aristotele 10° methaph. c. 5° a textu 16° dicente: omne differens aliquo differt et aut genere, aut specie differt.

85 Nihilominus non omnino relegenda haec vox, et si caute illa uti oporteat. ratio est; quia ut Porphirius c. de differentia ait; communiter, et proprie, et propriissime differentias dicimus, accidentia faciunt propriissime vero diversas esse: quod licet differentia propriissima sit esse, differentia tamen propria, quae pertinet ad modum, et quasi accidens distinctionis: quod etiam distinctio personarum generaliter in propria differentia, licet non sit propriissima. et ita loquitur communiter patres: divus Atanasius 1.2° de unito noe; alius ab alio in natura differt. et propter eandem rationem Sanctus patres dixit personas discernimus; etiam unum sonat, quod differentia. ideo nicenus c. de differentia usque post initium ait: proprie peculiaria sancta in personis trinitatis discernimus haec oportet.

86 Rogabis 2°, quomodo sit de personis proprie diversitas? negant plures ex patribus: divus Fulgentius 1.3° ad thrasimundum c. 6° immutabilis pater ex altero genuit non diversum; et hoc dicit ideo, ne videretur cum arianis colligere, ut ait Nazianzenus oratione 29ᵃ in mediis: non 3 diversa, et alienata separamus; neque arii amentia incidamus = dicendum, quod si diversitas pro diverso accipitur, sancti illi sic rationem negant. at frequentissime patres loquitur Divus Jeronimus in c. 6um Isaiae ad illud: quis ivit nobis? ait: ego, et pater unum sumus, unum ad naturam referimus, sumus ad personarum diversitatem.

87 Rogabis 3°, quomodo praeter rationem sit divisio, ac discretio? etiam negant aliqui patres, affirmant vero plures. divus d..., distinctionem, ac discretionem non absolute affirmandas, nisi addatur, in cuius sola distinctio personalis intatur. et ita loquitur patres: Divus Gregorius nicenus, verbum, ex aperte divisum, distinctum, ac discretum hipostasis dixit. et ratio; quia sicut in divisum, ita plura sunt divisa: personae sunt proprie plures: quod diximus. quare dico patres has rationes negant, intelligunt divisionem, ac discretionem totalem etiam in natura: et etiam localem.

88 Alia sunt voces cavendae propter ambiguitatem alias orationes. negandae sunt, separatio, distantia, alteratio; non licet aliqui pauci patres sic, aut iterum

iterum illis vtgt, n̄tz oibus bene congt. Ur gexii syt, alienatio, extraneitas, ēq latas, &; vt enī ait dus Augus 7o de trite C ultmo: nulli molles, aut iter valla cogitet, nulla distna quaetale cuque disitudinus.

89 Rogabis denique qd de noibus nuxalibus dicedy 2 xeo: alii syt quasi collectivi, ut trītas, triplex: alii quasi disivi, qui nuxy ablute vxdgt, ut 2, 3, &c. hi 2i, certiz ē, qd ssit praxi de trite, si jno pportionato pogt, et nlus aliusterus adat, & soly ppoat nxu: vg prs syt 3: prs, pducti syt duo &c. si@ aliquis trus adat, exit falsa, aut vexa praō pgfate trī aditi: vtri dicat, syt 3 Dii, exitfalsa: si 3 prs exit vexa: n̄tz neutrex poygt si nadito: vg syt tria. si@ adat supota exit vexa.

90 De trīs quasi colecvis nxu xi simus, ē tritas, quo ecclesia, expxessā p vtyt, q̄ uiat p fxalig naxy disitiong, et jdicat vnitz naxe. pp texop orgxoong n̄ dit Deus ē triplex; q̄ ict tritas nuxat p nas, et sic dit Deus ē tritas, ita triplex nuxat tuy, cui adiungit: si go adiugat tuo Deus nuxat Deor: et ideo ē falsa. adq satis ē coi pxy, ac txo gory aceo. et hec etiā satis xgt p moo loquendi de trite, vt ad xg iā pveniamus.

Disputao 3.a

An inequalit ex relaone disiugut abesea?

Caput 1y.

Sus questionis, et Dxory seq.

91 Que nobis ex fide xeigt c.a hoc misteuy caryt, quę exclaxi ppsit nialiqualis disitio, aut disitionis equivalea ex egitex et relaonis aditeuat, vt no 8o insinuavimus. pxy go iupaxi catocosp vocat, vtp iā misteuo exclgdo vig 3 heticos stexno, qui xeidiffeulos elatiima my te suceybgtes dilexia ano 9o insinuata somniarut. disputamus go cy catocis, q aut quaque disitiong esea a xelaonibus disiguat.

92 Rem disputamy de disitione xelaony jtexniai; supocimus n̄i ex fide, eas jtexne xealiqui. etqds disitione pic xeali, xeiste axe, jstaxe distionis petri a plo,

tmy a fra: ñ realiṁoali sit rei asuo mo, ptaz distinctionis aggti ab eame, tri ubicatj a sua ubicatione: nec moi eomodo, ptaz distinctionis unius unionis ab alia unione. hoc ñ ediff de, & hec tragice certz ꝫ Durgd ꝑ ly dist 34ª q 2ª rursumqz q̃ ponerat dist 5ª q 1ª pp. qª relaones diuz ñ sijt moi ꝯparati, itermse, ut etiã Durgdus ii fatet recogoriz l evida ꝑ pari pest. dijdi neqꝫ sijt moi ceseq: go distio pter illas ñ e realis modalis, & abluti realis, sit maiore.

93 Prat 2º paragtis distumotě, q̃ sitztaiꝫ sphta abrei esse alligata ad ꝑ eg ꝯ mucao ny cy ila, ut ex e co ipsorum docuimus ipsa ano 135º, et ꝫ duone ꝯ stabit, atqui relaones di ny thes ñ sijt, ni dicas eeiꝫ pectas: go bs = ꝯ prat ptas ablutaꝫ ut dicta asuo moo ñ aligat esse a ili mo, quo moiificat, aliter ñ eat abluta ab ilo; atqui esa diua esse aligat p ii no relaonibus, hoc ẽ, nequit sine illis exere: go esa ñ ꝯparat ab relaones, set nec abluta ab mez moy = 2ª huius doctrẽ pbadẽ, q̃ ut relaones sijt p ie moi esse betre, seu ipse rei dilig abesa, sitz mima aliqua vera distione; & hoc oiõ puat cy ꝑ fectissimo dei simplitate, ut ano 145º ꝫ sectis sal urgebimus: go b.

94 Propterea Rex montoia disp 12º S 5 alios referz, docet relaonesñ ee moos nazz 2yz, ut pztẽ, set moos 2y raonz. et ꝑ hoc ex port uarias ꝑ ty locuenes, quę durgdo favere vidẽt, ut ẽ illa D. Damasceni l. 1º de fide c 9º passibilitas ñ sicat subrtẽ differg, nec dignitatz & substẽ mey. et dus cirilus l 7º di alogoy ad mez ait, ppietas sicazꝫ quisng mou exey a nobis pt. arzonesic ꝑ bat Rex montoia; q̃ esea ẽ cõi tribꝫ ꝑ ni; atqui raoe cõi moicat, ac dicitꝫ raonespeculiares, quales sijt relaones; relaones go moi ẽ tressq.

95 Non aquiesco doctꝫ huic; q̃ tloquimur de raone nrra ꝑ igte, t de ꝯ cipigte, ꝑ ipsa ipse: ꝑ l 1ª n, verũ ẽ, relaonesꝑ oe ꝯ cipi ab ꝑ ta ꝫ moi, set etiã esea pest ꝯ cipi, ꝑ iggdo ẽ, ut ꝑ fectibilis. hoc tñ ẽ ad rẽ. ꝑ 2ª nsu falsiõe ꝑ ꝑ ta doctrina; qª rt esea ꝑ fyty ñ ꝑ ty bet, ut ꝯ cipiat a nobis ut rarseparabilis a relaonibq, ꝑ illarꝫ ꝑ fectibilis, ita relaones ꝑ ꝑ ty ñ ꝑ ty bzt, ut ꝯ cipigt a nobis ut ꝑ tates ꝯ pletẽ, ꝑ re abesa distẽ, ni dicas, ia ꝑ ꝑ ty ꝑ ty bere

praebere, ut concipiatur ut ipsi res: quo rao nra non est cur per ipso qui relationis concipere ut raoes eius

96 Atqui

tum diversa ratione ipsa potius probaret, relationes esse mox diversas, neque diversas, nam relationes manifestant, hoc est, detrahit enim, ut constituat hanc personam. Paternitas mere detrahit, ut eam iam constituat personam generantem dicunt quidem a patribus et theologis non ens quid mox; quod videlicet quam vis realia mox non existant, plura tum mox munera praestant: videlicet esse plures personas, realis, et reales: constituere namque illi liberationes, neque perfecte comunicabiliter: detraxerit illa ad constituendam hanc non personam per abalibus. et sic hoc ipso genere mox non sunt mox diversae, et diversas, ut constat. nec aliud dicunt, aut volunt praeallegati patres, qui in eo mox ubi sunt tamen, ut et Arianos docent, esse patrem omnino filio, et non omnino filio paternitate, ut ipse Montoia suo no 1o observavit.

97 Praemittendum, ipse sunt, et erroribus annumerandi duo valde affines quorundam catorum sunt. tunc quidem abbreviatus fuit Joachimi abbatis dicentis 3 personas esse unum rem non unitatem, et quasi collectivam, et similitudinariam, quemadmodum dicunt multi homines unus populus, et multi fideles una ecclesia, ut habet in lateranensi C damnamus de summa trinitate, ubi pariter eius errore proscribit, et veritatem quidem optimo, etiam maiestate trinitatis unicam Dei nostri, ut videtur no 10.

98 Rursus Gilberti Porretani episcopi pictaviensis, qui ei sunt in videlicet ex clerico quodam Galo, quem superat Dns Anselmus 1 de incarnatione, docuit quod Gilbertus (ut constat ex extremo eius disputatore dno Bernardo L 5 de consideratione ad Eugenium C 7, et ex magno nostro Gilberti Coetaneo l 1o dist 33, et ex dno Joa 1a pe q 18a arlo 2o) relationes divinas esse realiter distinctas a natura, ita ut sint naribilita: esse tum eternas, et assixas Deo. hunc errorem expoit, et damnat concilium Remense sub Calixto 2o tomo 3o conciliorum pe 2a.

99 Et quidem

merito damnat 1o, quia id damnet in Deo quidem illius, quae orbes determinat, Deitatem non sit, ut eamque citatus dns Bernardus urget: 2o quia ut concilia et patres docentes divinitatem sunt, ubi non obviat relationis oppo, et sinteresis et relationes non a relatis, ac subsidiens esse:

qd 3° qa ignna dina necesse esse simplex, et veris ptibus constaret, neque de necessitate sup̄ pfecta.

100 4°; qa illa relao ut anexa distā necet Deus: go cet cra. ptcoa: illa relao neet

ae, aliter ut anexa dista cet Deus; atqui cet: go cet absolo. v. rgst sic: illa relao nec

cet substa, nec acg: n̄ acg, aliter onajhereret Deo n̄ substa; qa sic cet cōpleta, t̄ cō

pleta: n̄ tq; qa substia cōpleta dit esse naxg: n̄ 2y, qa substia cōpleta dit esse ex pfectione.

raones has infra paulo liter 3 Scotistas urgebimus.

101 Ad sentias pbabiles deveniamus.

3 sunt hoc puncto capitales, 1a subtilis Dris Scoti in 1 dist 2a q 4a, et dist. 8a q 3a qui su

g formalis ex nara rei distionem inter essentiam, et relaones collocat. Dcylus Scotista eessecutus

eodem jure reg tenuisse videtur Durandus, ut ig dicq: 2a sentia ostendit distionem aulem g te jtu

opraonis nat, solo q³ admittit equivaleq quqdā distionis, quq vocat distiong virtualem

realis. ita per Valgeiā j tq pg q 1a dctrite pyto 2o et saepe alibi, quq plurimi ex nos

tratibus sequuntur, qōs inter Pr Arriaga tomo 1o pg tq disp 42a, ex ex Liquieirdo

j faro disp 13a no 134 inrdyt, hqc seg nari n̄ poe sine veritatis mixtione priu

ció: 3a sentia solg distiong raonis admittit. ita cortex Fosty, et nostri de quorum nos

te n̄ nil dicemus, dq spialiter sentias has exprimamus, eorum q³ Dus apuratius exclam

us.

Caput 2y.

Distio formalis ex nara rei relicit ex concilio florentino.

102 Credo extraneos instituti fore ea evolvere mentica argumenta, quq hqc distionem gab

te, et extrinsicatorum ppgt, qlia sunt ly tot ee distiones gerra, quot sunt; d duo, sunt tq tq qe

ra sliq, sit ablute realia, et raonis: go &. 2y, distio, quq revera est iare i nstra intuitē

revera distio realis; ā tali est hec distio formalis: go &. p quibus vides per Ramirez de

scia tomo 1o disp. 3a c 2o ano 33o. exclaonq huius distionis, quq j loca ravi iolut, omit

ty q obig: ty q opportunite plura deci dabo. ad argumentago teogica deveniamus.

103 Celebris scotista Mastrius to. 1° disp. 2ª q. 1ª, hanc scotistarum, quos refert, ... latet ... quas, eo quod vindicat acerrime in ... ... severioribus, quibus illam in Deo ponunt ... ..., ac gravis ... quos ... per Maximum ... disp. 2ª n° 11°, et ... referendus. ... veni apud Mastrium ... Durandi ... facta, cum notissima sit ... scholis, ... quod ... de qua Illustrissimus ... to. 3° ... ... 10° disp. 75ª § 2° ait quod ... verba videatur effugere, ... non salvat. ... quod ... severius adhuc ... ... Mastrius omisit, quod ... eadem ... incavit, docuitque Durandus ... n° 92°, ... modaliter ... ... docuisse videtur Scotus.

104 ...

... quod ... illa sit realis, non absolute ... differt ... solum, quod Durandus vocat distinctionem ... realem modalem: Scotus ... realem formalem, ut scotistis ... ... dicentes quod ... reali limitatur ... formalis, et ideo non sit absolute realis. ... tradit Durandus ... modalis. ... Scotistis docent ... distinctionem non absolute realem, ... formalem quam non ... ... formalitates ejusdem rei. ... vocantur ... ... eadem ... re, cujus sunt ..., et ... separatae ... nec ... ... scotistarum ... Quorum ... Durandus, ... mutavit ... modales ..., quas Scotus formalitates vocavit. ... eadem via ... ...

105 ... ... admittenda ... esse et relationes ... formalis ex natura rei ... ... distinguuntur ratione ..., non distinguuntur distinctione formali ex natura rei; ... relationes ... ... ratione ...: ... non distinguuntur distinctione formali ex natura rei. ... tantum distinctio ... rationis non distinctio formalis ex natura rei; hec ... ... omnino illa ... distinctione ... distinguuntur, non distinguuntur ex natura rei; aliter non sola illa ... ... gueruntur.

106 ... ... hoc testimonia ex ... ... 18ª ... : Divina essentia et persona ... ... : ... ... persona ex substantia, ... quod ... , que ... ratione, ... 25ª hec habet: ... ... substantiae distribuere, ... eadem substantia ... non ... sola ratione ac ... ... differre, credere

videamur dic: et ipsa et relaones so distingut distione rationis: quae quidem alia a divino est verba, et mentem

Scilii.

107 Urget plurimum testimonium h: quod vi nostra canonisaci: et scilii PP latini, et Graeci haec

quae certa utrobique doctrina: propterea est summa autoritati in hac re. Ideo omne distinctio cuidam citati Martini

solucioni in suo nº 70º, videlicet quod licet nobis sit hi, et alii PP, atque illi aliis; illi quidem lice

re fuerites nobis discrere, et aliis seq. xº rela dictum Augi epistola 11 post med, ubi dic: solu

dit: Nec quod sum in scriptis aliorum: Sive volo intellectores meorum. Distinctio, inquam; et quod quaeque non bolui

scilii dicunt sciat sibi videtur pro cuiuslibet illarum Doctoris beatis autoritatem; tu enim; quia fecerimus fidei

misterio, cui rao nri captiva famulari debet non ellata resistere, non est deserenda clarissima PP rum

testimonia, ut obscura alia oppositum sequamur; quod at praeterea nobis sic clarissima, neque aliquid autoritati

acuius momenti in oppositum afert, ut videbimus: quare.

108 Ideo non obstat scilium verba intelliganda esse

non cum fuerunt, cum, quae faciunt, et cum sequuntur ipsis quae facta sunt. Cum enim sic sunt filiorum excludere

distinctionem realem, ideo non admittis rationis, quam sola admittit scilium, intelligit quidem distinctio

possibilis cum identitate reali, qualis est distinctio scotica, talem relinquit Theologi disputandam. Quod ultimum

convincit Martinus ex illis verbis: videamur, videlicet quasi diceret scilium (ait Martinus) ideo dicimus

sola ratione differre, ne videamur dicere, quod etiam re differunt: solvo mihi parum solida, nec verbis,

nec menti scilii satisfacit.

109 Et quod sic arguitur: nam nisi ego fallor, fallit idem in exponendo scilium

intento; scilium mens in illis sermonibus non intendebat differentiam processionis spiritus sancti a filio; ad hoc moverent

PP et Graecos, ut eius non exponit Joanes Theologus in praefatione ad citatam sessionem his verbis:

mandato Beatissimi Patris aggressurus sum, quae mihi vobis erit, dein, quae ad fidem spectant, hoc est de proce

ssione spiritus sancti. quod paulo post infra repetit. Nec video quomodo probabiliter dicat, scilium intendere differre identitate

realem narrare cum relationibus. Nam Ephesius non Graecorum in eadem sessione quomodo ait: quomodo inter se

differunt essentia, et hipostasis hoc est huius temporis disputare. Imo ad intentum scilii magis iuvaret ab

identitate, et distinctione illa tunc abstrahere, nam quae minus dicta talis illa identitate dixerit captu

esset

eet falsa uniꝰ prȩ ab alia p̄ceo. l3 dicente navit observȩ rei distiorȩ, et solȩ ad mitt distiorȩ raonis, ut sibi tradeset, nulȩ oioȝ ita re distiorȩ adseeones reqri, qd scotȩ ngt: q exmȝ te scili pp̄a exuit pta solus.

110 Dicis 2º q quo ismȝ scili dubia foret (n̄ see ex no gtī) exulgda eet xº purȝ seȝ, quȝ vba faciȝt accepta j sua pia, ac usitata sicad re, ni eet mafestus error; atq xº purȝ seȝ, quȝ vba faciȝt, ita acceptaē, qd jtȝ eseȝ et relaones, 10 ȝtȝ venit distiō raonis, ac 2ȝ moȝ mȝ ȝtleȝ, et n̄ ē mafestus error xº hyc planȝ, ac purȝ seȝ scilȝ accipe: q sic accipi ȝ dubī. Maior iū tri ȝ sinuat, q̄ firma rela j mea delegibꝰ, nor videtᵘ cuiȝ, ni dicat, seȝ n̄ag oiȝ fere Theologȝ ee mafestȝ errorem.

111 Nec solidior videtᵘ secheira illa ex ubis vidȝt, videamus, qua Mastriᵘ ret ād dȝ qd pli vidȝt, denotat, scilȝ loq opinare. Beneqq: q rea opinavᵃ scili, l3 n̄ desitiva n̄ disquit ex nara rei era a relaonibꝰ. sufit nobis autotas scili: 2us tex eo clariꝰ adhuc disipat siecȝ Mastrii: scilȝ m̄ ubis adeo diserti solȝ distiorȝ raonis admitt, et toȝ aliȝ excludit; q n̄ so n̄ vult revera admitt; d̄ nec admitt videri ullȝ aliȝ distiorȝ ptȝ solius raonis.

112 Hec dicerȝ, quoniȝ pta te smonia, ut nº 106 iacȝt, circuferȝt apud citatos DD. at ego legi scilȝ florentinȝ sub Eugenio 4 j tomȝ 4 ȝ scili, et eius mox vba vidȝt, et videamus, n̄ legȝt. Lȝ nqq testmoniȝ legi j scone 18 partmeȝ ff 504 vo quȝ rith, et ita ht: nos @ dimus subsiȝ, et pnȝ, sive hi posȝ eidȝ re; differre @ nostro moo j eȝdi. 2ȝ @ j scone 25 plo ... gtedeceretȝ Lupi ff 584 quoniȝ Greci, ubi sic ht: et re idȝtȝ, unitate q ȝ eseȝ dividamus, atq ut eseȝ ab hiposibꝰ, n̄ re differȝ, d̄ raone tȝ, etanȝ thdi asseverem.

113 Quȝ cyita sȝt nescio unde error ille j valuerit j DD. bꝰ scriptis, ni a bivio corrupto ad aliꝰ malȝ h emanaverit, aut incaverȝt id utraq illa fratt sicari, aut ni j edione alia ita legat.

legat. Sane doctrina nra de sola distinctione rationis adeo ē pto concilio expressa, ut nulli dubitationi locum relinquat. Nam pro alegata sæpissime tibi illis sectionibus loquitur de distinctione in Deo, et tamen nulla realis, aut rationis exprimit, quin nec obscure aliquis distinctionis vestigiis insinuet. quod etiam

videndum sectione 13 plenè ex te sectione 8 hec pro eo, ubi dicitur rationem nra consideratur in hæ ommis

distinctionem @ sic se: et hisce historii undequaq. ex. — — — — — 1 — 13 —

114 Hec adeo conjecturis istis ingenuis, ut propheta scotistæ

alii apud Pz. Mazi sero n° 14 solvunt aliquas quæstiones et dicentes: quod si sola ratione idem

sicat a ratione formali obiectiva ante rei: et in; quia concilium nat expresse distinctionem in re, et tamen

admittit distinctionem rationis; atque distinctio formalis ex natura rei est quod distinctio in re, licet non distinctio

realis in re: q. contra concilium præclusit penitus effugium his illis verbis: in illa diferre, aut in illa dici;

quibus idem stilit pro ratione, ac pro in illa; atque in illa, aut in illa dici sumi nequit pro obiecto, nisi cum

cum obiecto considerabis, ut distinctionem scotisticam teneat: q. sola est distinctionem facta abs illa concilio agnoscit, ut clarius docuit sectione 19 § quod reverendus, dicens: nec in re diferre, sed pute

nisi et apprehensione tantum, et in illa. quod quidem egregie docuit Damascenus de fide de C. 11 de

finalite, et nam dicens: quod @ in ea dictum est sola cogitatione dignoscitur. — — — — — — — — —

Caput 3u.

Rejiciuntur ex conciliis Remensibus.

115 Duo Remensia concilia errorem Gilberti condemnarunt: alterum sub Calixto 2° anno

119, et alterum sub Eugenio 3° anno 1147. quorum habetur to 3° conciliorum parte 2ª fol. 1317 et

1333 in quibus per eadem verba fides nra declarat contra Gilbertum. 1ª Gilberti pro eo hæc erat Divinitas non est Deus, ex qua 3 alios errores eruebat; hunc quod una substantia, et unus Deus non est 3 personæ;

2um, quod proprietates personarum seu relationes quidem æternæ, quæ non sunt Deus, et divinitas, non est Divina substantia:

116 Hos

errores præfata concilia ita fide proscripserunt. 1um credimus simplicem naturam Divinitatis esse Deum, nec

aliquo sensu catholico negari, quin Divinitas sit Deus. 2um: cum de tribus personis loquimur, eas

unū Deū, unā q̃ Diuinā substā ee fatemur, et 2° contra 3ū: credimus solū Deū Prē, et Filiū, et Spūm sanctū eē nȳ ee: nec aliquas oīo res, sive relaones, sive pprietates, t unitates, et eius modi alia dicāt ad ee Deo, quę sit ab eterno, quæ nō sit Deus = 3 4ū credimq ipā Diuinitatē, sive substā Diuinā, sive naturā dicas, incarnatā ee, at Filiū = quod Gilbertq similē agerit, suū q̃ errorē retractavit in concilio, teste dō Bernardo Sermone 18 in cantica sub finē.

117 Ex his Pr Vazquez to 2 in 1am p̄ te disp. 120 ostendit, seq Gilbertū damnatū eodē in re ee cū rea Scoti. Vazquez sequit Avers, et alii. Contra quos invehit Mastrius citatq cū aliis ostendens, Gilbertū posuisse distinctionē realē reā are, et ideo plurimū ab iō Scoti distare = Ego de probabilitate seq. sublimi contra nō disputo, quidquid plures Theologi contra illā clamitent; at ipse p scolasticas illa onera ostendā, eā opponi pri concilii; quod tñ caveat ee discedē, set neq̃ ē quod res extra eius Scolā ostendam, et ab seq oppoi pfectissime simplicitati Dei.

118 Sic argutor: distinctio, quā Gilbertq posuit inter eā, et relaones reprobatur a concilio; at distinctio, quā Gilbertq posuit fuit distinctio formalis ex natura rei, et nō distinctio realis inter eā, et relaones ergo distinctio formalis ex natura rei reprobat a concilio. distinctā aliqua legimq, cuius sola necessaria: at ea probatur assumo duplici ex capite; 1° ex iis, quę Gilbertq ibi tradidit, dū suā seq exposuit, et concilia, dū illā reprobat. 2° ex iis, quę Scotq ipsi tradunt, dū suā distinctionē explicant.

119 Probo q̃ norē ex 1° C. nā ut refert in processu sub Lugeo quę temerē: Gilbertq raone, et autoritate probare nitebat, quod inter naturā et pnas nō materia abstraone, at teogica consideraone quoquo modo divideret rao. Quod sic desfinit Lugens, utibidē § hec pauca, hec: nequā rao in teogia inter naturā, et pnas divideret. Abstrao materiā ē ausitus, quo Materii suū obtū abstrahunt a mra. Rao dividens in teogica consideraone ē distinctio, quā in ra re teogq considerat, seu contemplat.

120 Modo sic: rē, quā Gilbertq probare nitebat, hec erat,

qd n abstraame raonis, et distione reale ex pte rei quoquo mo, hi aliquo modo ra diviret

a forma; atq hec distio n e realiter a re, aliq n addere hos tres restringentes quoquomo, qdiam ac

aliquo mo; et potius abste diret, diviret: q distio Gilberti e formalis ex na rei: urget x oppositade

finie Pontificii; nq x illa falsy e qd dit aliqua rao j re ia dividas, aut distinguas j it essam

et pna; atq si daret distio x na rei, daret j re ia aliqua rao distinguens ita: q

Rebi 1 hic scilicet sub

121

lugeo n fuisse a Pontifice approbatam. Fatetur; q reclamarunt Cardinales qsen, eo qd PP scilicet

feorum fidei s poneret eis fint incosultis. Et qd? ideo n erit vera expositio Gilberti ibi tzta? ideo

erit nulla definitio, quam lugens scitu dedit? ideo n erit magnum auctoritatis sensu sigillorum PP x

Fe 2o; q totum qd PP huius scilicet pssi fuerunt x Gilbertum, iam antea definitum fuerat iisdem etiam verbis

x eundem j scilicet Remensi sub Calixto, qd re ia autoratum fuit ab eodem Calixto.

Rebi 2o definitionem

122

hac pcedere x distinctionem realem, quam Gilbertus admittebat, qd pbat Maltus 1o; q ghi theologi ut

dus Thoas, Dus Bonav. Enriqus, et alii sf Gilbertum j telexerunt de distinctione reali = 2o q j dic

to dit x Gilbertum, pnam n ee realiter a Deo: q de distinctione rei a re loqbatur = 3o q dus Bernardus

doctrina Gilberti afferit quaternitatem, ut het lib 5 de consideratione ad lugeum C 7. demum q dus Ber

dus sermone 80 j cantica utitur x Gilbertum argumento, qd iis pugnat distinctionem realem, ut qd relatione e subtu

nam, ut albedo e j nive, nigredo j corvo.

123

Dici 1o; q j no 120 proccupata fuit hec solutio; nq tn illi j o

clusione Gilberti positi: quoquo mo diviret, et j definitione lugeo, neque aliqua rao diviret apte j dicit Gil

bertum n distinctionem realem posuisse, et Pontificem quem abt in ia re distinctionem dumtaxat rone: Dici 2o et clarius refert

Beatus Albertus magnus Gilberti contemporaneus alleganis ipsum Gilbertum 1a pte tract 3 q 35 membro 2

art 1o parte 2 qstiuncula 2 argumentum ipm Gilbertus dixit, qd poitas nec essentia e, nec pna, nec e

pienns, et rao ex comparatione rei ad rem.

124

Exponitur sic: distio Gilberti j h essentia, et pietas n erat j h re et re;

et distio, qq n e j h re et re, n e distinctio realis: q distio Gilberti n fuit realis. maior sunt ex ia Gilberti

doctra; alt n̄ ptes n̄ ep̄ rei= ꝯstat⁹ ex dicto 3º ꝯcilioꝝ allegato nº 116 dicēte: credim9 ::: nec tāaliquas rōes, sive relaões, sive p̄ptes, sive vnites, et huiusmōi alia dicūt⁹ vbi sa ti stinet, Gilbert9 n̄ dixisse abslte ee res, ā q̄b9 dq̄ noīb9 vꝰ, vt aliquā p̄re ditiōnē adstrue ret, et n̄ reas; ideo ꝯciliū eo vboꝝ ꝯbitu loqt⁹, vt quāb9 p̄re ditiōnē excludat, q̄ cū q̄ noc litet.

125 Tē 3º ob rati ap̄te; q̄ vt het ꝯcilio Parisiēsi ꝯmeate qt Remēsi sub Eugēo Gilbert9 de sua doctra ꝯterogat9 respondit, audact ꝯfiteor, Pr̄ē alio ee Pr̄ē, alio ee Deū: n̄ tā ee h, et n̄. Eid differentī vtut⁹ Scoti, du dicūt, raōne forli, q̄ Pr̄ ē Pr̄, n̄ ee raōne forli q̄ Pr̄ ē Deus. Ad q̄ p̄bād vtut⁹ vbis dictū ap̄d citatū Martiū suo nº 14: n̄ eo vbū q̄ sapīa. Et idē: aliud ē Deus ee, aliud Pr̄ ee. Ex q̄b9 hūc sillogū ꝯficio: quotiēs p̄re aliq̄ dicūt p̄rata, quorū ꝯ p̄pt ab op̄aōne ītlus n̄ ē eiusdē raōnis ac aliud, et tā n̄ ꝯstuūt res diversas; hūc eiusmōi p̄rata idēt⁹ re, et distīgūt⁹ fr̄ ex nāra rei; at xº doctrā Gilberti ītliātr̄ hec p̄rata Patītas, et Deitas: ꝯ xª iū Patītas, et Deitas idēt⁹ re, et distīgūt⁹ ex nāra rei: et tā a ꝯcilio dam natur.

126 Maior sillogi ē doctra iā Scotaꝝ p̄ditione mea: nō videt⁹ eadē iā Gilberti ꝯfessiō audax: nā Pr̄ē alio ee Pr̄ē, et alio ee Deū, ē p̄fr idē, ac raōne ꝯstituere Pr̄ē vt tlē n̄ ee raōne ꝯstituere Deū vt tlē, set iā Scoti dicūt xlūgi vbis, n̄ eo vbū, q̄ sapīa. Deīde n̄ ee h et h, idē forlime [illegible] ac n̄ ee duas res hētes diversas essas; si m̄ poneret duas res, n̄ naret ee h et h: ꝯ Gilbert9 ita docuit raōnē Pr̄is n̄ ee raōnē Dei, vt sil docuerit, raōnes has n̄ ee res diver sas: ꝯ posuit distiōnē p̄pt ab ītlu, et ꝯpatibilē cū idētate p̄ia eiusdē rei, q̄ ē idētas reāis.

127 Ad ar
gūta Martii p̄ota nº 122 faāl ex dictis rnt⁹: ad 1ū, q̄ Mr̄ illi oīb9 q̄ tiqōr, aīq̄ sens doctrā Gilberti p̄ ueriōe p̄erat, ap̄te dit Gilbert9 n̄ ꝯstituisse res diversas Deitē et Paṫnitē, vt dixi nº 123. Prea legi ego Theo p̄illos locis citatis a Martio, et nūq̄ dixisse vt ē p̄idistiōnē re as, et ex nāra rei, at p̄ genio et ꝯdistīte ꝯpuarūt distiōnē in tā Deo= Ad 2ū ꝯstat ex nº 123 Gil bertū n̄ dixisse, ea q̄ eē p̄nas ee duas res, et illis locutū variis noīb9, q̄ p̄ onī siegt ee duas

forma

128 Ad 3um crido Dum Bernardum a Mastrio in lectum in sermone 80 in cantica, quem Mastrius allegat; nam ibi Bernardus utitur illis argumentis non ad probandum aliquam non esse distinctionem a sua magnitudine, ad quod etiam utitur exemplo distinctionis hominis ab animali; quod non multum faveret Scoto, si tali loco ille esset adversus; quo pacto tamen sic Dus Bernardus ad errorem Gilberti illis verbis: sola summa natura hanc sibi vindicat merito, simplicem esse simpliciter &c. et illum utitur argumento simplicitatis Dei, quo reliqui omnes distinctionem scotisticam impugnant. Omnibus tamen Dum Bernardum non vim fuisse argumentis contra distinctionem realem. Quod si dus Bernardus, ac reliqui Theologi his argumentis utuntur contra Gilbertum, ideo est, quia iuxta (et quidem bene) quod omnis distinctio, in omnibus operationem illius attenderentur, distinctio realis, utpote probat ipse contra Scotum; et ideo bene infirebatur Dus Bernardus quod ... nitatem Deo.

Caput 4um.

Scotarum solutio refutatur ex eorum doctrina.

129 Hoc 2um caput, ex quo probandum promisimus nostram positionem n.° 118. dicunt quod Scotus errorem Gilberti fuisse negare hanc propositionem Divinitas est Deus, et alias similes, scilicet Deus est sapientia, Deus est aeternitas &c. dicebat enim, Deus Divinitate est, at non est ipsa Divinitas, Deus sapientia est sapiens, at Deus non est ipsa sapientia. quod constat ex prius dictis, et ex D. Bernardo cito sermone 80 dicente, Divinitate (inquit) Deus est, at Divinitas non Deus; cui errori extreme opponitur Scotus (inquiunt ipsi) dicentes absolute, Deus est Divinitas, Deus est Pater &c.

130 Contra

lucem probandum nobis est, Gilbertum non negasse absolute propositiones illas, at non ... formali ex natura rei, in quo etiam Scotus illam negat. pro quo advertere Gilbertum nomine Dei intelligere personas, ut constat ex prosecutionibus sub Eugenio; nam post quam Gilbertus coram Pontifice multa obscure recitaret, Pontifex eius doctrinam ambiguitate obscuram sui dixit: simpliciter ante cognoscere vellem, an illam summam esse, qua tres personas profiteris unum Deum, credas esse Deum? et respondit, non. Deum rationem ... concessit, ait: scilicet non simpliciter concessit, de qua nos Deus ... suit ... Persona ... persona dixi Divinitatem non esse Deum ... seu, quo Deus ponit personam. Unde ... absolute concedere non audere, quod quavis personarum posuit.

131 In quibus tria observanda sunt: 1um dictum illud Gilberti; Divinitas non est Deus, idem omnino esse ac hoc, Divinitas non est persona, seu ut ... loquamur Divinitas non est persona

liter = 2us, hoc prop. n. diabolte ao io, ut stat ex illis vbis absolte scedere n. audere. it neq. absolte dit, neq. absolte nat prop. ritus Divinitas spualitas: q. alig. nullq scedit, et q. aliq. nat: illq nat q seu forli, q. apud ius, alio e Deus, alio Pr, illq vo scedit q seu reali, q. apud ius, nat h. eth. = 3us, ius loq. de ditione mea, stare ex tã sua doctrinæ novitate, et obscuritate, qua expsit Confex illis vbis: multa frater dicis: multa, et ea fortasis, quæ a nobis n. intelligi, leg. iubes. Si @ loqueret. cu ditione reali, et doctrina, et clara, et vbis pvia eet.

132 Sic et ptes solutionem argutor: jco totus seu nabat Gilvertus prop. illq, q quo ditio nq scedebat; d. io scedebat ditionq forlq: q. io nabat illq q seu forli. Maior notae: nonq ptq reliq qma Cq qti ex iãs doctrina; dicebat n. qd n. ditione raonis, d. aliq. ditione q reiã q. q. mo divisite, dis guit na a prna, ut hes no 113, itq qd pietas n. e pie res, ut hes no 123, itq qd Pr alio e Pr, alio e Deus, n. tq e h. eth., ut hes no 125. qq oia, me iudice, reijcere videt.

133 Dtq mo ilq pbo ex doctrina Scotarq: dicunt Scoti, ditionq reaq ee, qq versat q reali ter: forlq, q. forlitater, si @ roges, qqnq sit forliter?, qqnq realiter? dicunt, quoties 2 diuq. qte qarq q iltur, et tq, tu separalia, t vnq e prq piq alterius, t subtqt q reb. separalib., t ex iu n. stuit vnq pse, tqc illa 2 sr realiter. si @ illa 2 ita sehegt, ut neq. sit separalia, neq. t i prq piq alterius, neq. q separalib. subtqt, et ex ipsis resultat. t pse, tqc illa 2 sr forliter.

134 Nisi rxis le exelat Mastrius suo no 17: ditio reais e illa, cuiq exmas ca pacia piq exeq, et piq caalitq traxespt sive solitaxie, sive cq aliis oiqcta. Ditio vo forlis e illa, cuiq exma nec piq posidet exeq, nec piq caalitq traxe pii, d. exut exea illiq q tepxq esse, cuiq sr gauisdi, et ad cuiq pduonq sleq iltqt sequla quadq, sive emanaone mesica. Si Luqeus hec oia audires, forte dixes qd Gilverto: multa frater dicis; multa &.

135 Oia q juaonibq mesicis eoqd port sit exclaones adhuc q exclata resiqt ditio hec, sicq itq prequor: quoties 2 exma ita disiqut q sqtab iltur, ut neq. sit separalia, neq. vnq e prq piq altq, neq. q separalib. subtqt, es ex iu stuit t pse, tqc ea exma n. disiqut rr, d. tq ex nata rei; atq hec oia scebat Gilvertus: q. n. disiquebat exma

vita

illarum, d[istincti]o ex na[tura] rei. Non constat p[ro]fessus, nu[n]qua[m] dixit esse, et formalit[er] separari hoc; t[ame]n dissimulatus, d[istincti]o ap[er]te hęc continuerit; et t[ame]n dixi, Deus hoc n[on] exterius. Praeterea i[sti] concedebat, relationes n[on] esse externas, et Deo affixas; ut sunt ex D[ivo] Tho[ma] 1. p[ar]te. q. 28 art. 2 in corpore: n[on] ergo docuit esse separales, neq[ue] in separabilib[us] subtrari.

136 Deinde neq[ue] dixit esse eo principiis producu[n]t p[rae]dicantes, aut est, q[uo]d ratio conjicit ex eo, q[uo]d nec ie, nec concilia q[uo]dq[ue] de hoc insinuarunt; imo si ti iudicaret h[oc] arguto p[ro] domini uteret[ur] ad p[ro]p[ri]e [?] distinctione; c[um] in argutus esse notus, acessar; atq[ue] n[on] unus fuit t[a]mco, d[e] illo eod[em], quo Scotus utitur, ne vi dilt cogeret[ur] concedere q[uo]d q[uo]d de quabus formaru[m], et de esse.÷. et ne aut in distinctione Arrii incideret, aut in confusione Sabelii, ut haec in p[raese]nto concilio sub Eugeo: q[uo]d [?] = Deniq[ue] expsse asserebat, ex iis concil[ii] [?] p[rae]se, ut sunt ex p[raese]nto concilio Parisiensi, in quo rationes reddens sue doctrine dixit: q[ui]a o[mn]es formalitates sunt una: ergo o[mn]ia, q[uae] absconti tradunt p[er] sua distinctione concerit Gilbertus.

137 Rebus, Gilbertus docuisse, esse subtrari in forma; et ideo dicebat P[ate]r Divinitate e[st] Deus; et ideo chiq[ue] [?] Bernardus ipse refutat hanc p[ro]p[ositione]m: ergo q[ui]a illa adstruebat Gilbertus = D[eus] est, q[ui]a h[abe]t asytus neq[ue] in concilio, neq[ue] in [?] Gilberto legit[ur] g[ratia]tis tradixit. Q[uo]d ratio ex illa p[ro]p[ositio]ne P[ate]r Divinitate e[st] Deus n[on] inferat, sicot [?] doctor a[nte] [?] principia; n[on] q[ui]a r[ati]o vera e[st] haec p[ro]p[ositi]o: Ubi alia ratione e[st] ubi, alia ratione e[st] sapientia, ut p[ro]bare nititur ex [?] Aug[ustin]o; d[e] ex hac p[ro]p[ositio]ne n[on] seq[uitu]r apud vos, q[uo]d ratio ubi e[st] subtus rationis sapie[nti]ę, aut est: ergo neq[ue] ex p[ro]p[ositio]ne Gilberti. D. Bernardus p[ro]p[ositione]m illa refutat, q[ui]a iudicat illam temerariam, in ferrit ex distinctione Gilberti, sed o[mn]es extra scolam Scoti iudicat, eam inferri ex eorum sen[tenti]a.

138 Ex relato Martinii concedebat distinctioni Gilberti sic aclat: distinctio illa, cui [?] nec possidet p[ro]p[ri]a esse, p[er] q[uam] solitarie posit exere, nec p[ro]p[ri]um f[ormali]t[er] realit[er] seorsum trahere e[st] distinctio formalis ex natura rei; sed in sententia Gilberti illa [?] ex ma sue distinctionis; esse t[ame]n et formalitas [?] n[on] p[ossun]t solitarie exire, et neutra p[otes]t ca alitatem trahere: ergo nihil essentiale docuit Gilbertus de esse, et formalitatibus p[ro]p[ter] solam distinctionem, quam p[ro]p[ter] illas posuit. Dicere q[uo]d damnatus fuit eo solo q[uo]d non incurrit [?] distinctionis formalis ex na[tura] rei, solutioni ap[er]tum n[on] apparet.

Caput 5um.

D. Bernardi Argutus distio Scotica rejicit.

139 Id est qd sanctus D. refert sermone 80 in cantica post medium sic: si Divinitas non est Deus, aut non erit Deus, aut maior, aut par. At quomodo non quod Deus est? si maior? iam est summum bonum: si par? 2 sunt summa bona. Respondet Scotus, non argutum solum impugnare distionem realem, quam Gilbertus posuit. De hac solutio praeoccupata est duobus capitibus praecedentibus, in quibus minime ligari videtur, solumque distionem formalem admisisse Gilbertum.

140 Praeterea sic arguitur: Deitas prout ex natura rei dista a personalitate non est personalitas: ergo prout sic non est Deus, sumpto Deo pro persona = distinguens ex doctrina Scotarum sic: non est reliqua personalitas: nabis; non est ex natura rei personalitas, concedo: et juxta hoc seu nabis, et concedo non esse Deum = Deum; ex hac doctrina Divinitas in sensu formali ex natura rei non est Deus; atque in alio sensu charactico potest negari, quod Divinitas sit Deus; ut despitiet in phi concilii allegati nº 142: ergo sensus distionis formalis ex natura rei non erit sensus catocus. Enim Bernardi assumptum; deputare distionem quamcumque, vicinum in alio seu potest dici Divinitas non est Deus, sumpto Deo pro persona, ut timebat a Gilberto, et constat ex nº 130.

141 Nobis hoc arguto eque distionem rationis impugnari; quia etiam in sensu distionis rationis potest negari, quod Divinitas sit personalitas: ergo sensus distionis rationis erit catocus = Deus est aperte; quia in sensu distionis rationis nunquam potest negari essentiam esse personalitatem, aut e contra; nam loquimur de iis actibus rationis distinguentibus, loquimur de ipso obiecto, quod denotat distinctum sibi, verenatur unum aut de alio; tamen non esse negari de personalitate, ut est evidens. si vero loquamur de obiecto ipso, in sensu nostro modo distinguit: ergo nomine potest negari de alio cum re; at ad summum potest dici, esse prout sic exclatum praescindere, seu non exclare personalitatem.

142 Item ex doctrina distionis rationis, de qua dicimus essentiam a ratione non esse personalitas, licet non fuit negatum, ita ut licet ex parte obiecti correrationem identitatis, quod indicat praeter licentiam negativam sumptum. et non satis erat, ut concederet praeter dici essentiam non esse personalitas. Fuit ergo licentia praecise sic: conceptus essentiae non exclat, sed illum exclat conceptus personalitas. Ergo quamvis prima verenatur unum conceptus de alio (quod non est ad rem praesentem) non denominat essentia a personalitate (quod requirebat,

ut

vt argutꝫ nos premeret) et adsumptꝫ pē di, q desca sic exclasa precidit formalite. Nec video q in n dubitari pt, supposita distionis raonis actrā, vt m so supra bes.

143 Qd ex sic exp

sit D. Berdꝰ de sideratione lbº 5 Cpe 13 in prin pio. Dixerat, Deus ee longitudinē, lati tunē, sublimitē, etiā profundiē: et occupat argutꝫ his vbi: vitꝫ sunt pertullisse plura, et tē: vnꝰ Deꝰ siatꝰ ē pcaptu nrō, n pr suo statu. Diviꝫ ē hic (sit captꝰ ntr) n ille (sit Deꝰ) voces divꝫ, semitē multē; et vnꝰ pcassicatꝰ. q xª D. Berdꝫ, diꝫ pcaptu nro, sive p raons plura in Deo nōamꝰ, n divitꝰ ū Deꝰ, et captꝰ, seu raō nra, qꝫ pdi vras voes, ac multas semitas, seu expones idē obtꝫ sicat. Et obitꝫ observa Melifluꝫ Dꝫ ad dicēda plura de Deo recurrere n ad distiong meꝫ, et ad distiong raonis.

144 Ex qbꝫ sic argu

tor: in seu distionis raonis n pē nari qd Dinitas i Deꝫ; atq in seu disti onis meꝫ n natꝰ q iste, n ille oportꝰ aspioni scilioꝫ. raones a priori n sillogo resumo: quoties in lo seu datꝰ distiō aliqª in obto iō, in nulo seu pē nari in obto t de alio, vt viet eviꝫ; et quotiesꝫ aliqꝰ seu datꝰ in obto iō aliqª distiō, in eo seu pē nari t de alio, vt etiā viet eviꝫ; atq xª doc trā distionis raonis in nulo seu datꝰ in obto iō aliqª distiō; xª doctrā vº distionis meꝫ in ali quo seu datꝰ in obto iō aliquad istiō: q xª sꝫ in lo seu pē nari esea desnalite, et xª 2ꝫ in aliqꝰ seu pē nari esea desnalite; atq scilia allegata docꝫt, qd nec aliqꝰ seu catto co pē n nari: qd.

Caput 6um.

Altero di Berdi arguto eadē distiō refutatꝰ.

145 Illud ē, qd init lb 5 de sideratione Cpe 7: mihi n deē qd cogitē meliꝰ eiꝫ mori Deo tuo. qs reꝫ qdꝰ: mera simplitas. vero iucrō na simplex multipliq refertꝰ qd de fitꝫ fuerat in lateran. Cpe Damnamꝰ de symatrite: substā Priꝫ ōnō simplexē. ʒ lonat D. Damascenꝫ lº de pide Cpe 3: illa et ōia coitꝫ in tota Dinite ēē suscipienda, et (sotitadicꝫ) idēstiꝫ, ēē simplex, et invue, et vniatꝫ. certe scilia, et PPs itadē vnite, et simplite Dei loquꝫtꝰ, vt oē oio distiong excludꝫt. qd si distiong exna rei sub tnoe n refutꝫt, ideo ee videt, q nos

n

h̄ n̄ audierat. Atsi illꝫ non refutat, q̄d q̄d nos rei n̄ exp̄serit? videat̄ j mysy eorꝫ fondā ap̄d Dꝫ Ezqerdo j faro disp̄ᵉ 13 nᵒ99.

146 Exp̄o hic argutur: Deꝫ ē sūme vnꝫ, ergo sūme sīplex; ā n̄ est si esса distinguerit p̄ ratione: ergo n̄ distinguit. Probo maiorē: ee sūme vnꝫ ē ee vnꝫ vnite oīū excogitabiliū maori; ā cū distinctione ex natura rei n̄ stat vnitas oīū excogitabiliū maor: ergo n̄ est &c. p̄bo minorē; quo maor ē idētas eo maior ē vnitas; ā maor ē idētas reais sul et formalis ex na rei, quā sola idētas reais cū distinctione formali; distinctio m̄ formalis addit pluralitē aliquā, quā oīo excludit idētas formalis: ergo cū distinctione &c. si ergo Deꝫ n̄ ē sūme vnꝫ, neq̄ erit sūme sīplex; cōpositio m̄ sīplitati opposita ē ac istorꝫ vnio, vt loqt̄ur aūs Damascenꝫ lbᵒ de fide cᵃᵉ 12 j principio: Deꝫ sīplex ē, et cōpositū qd̄ @ ex multis, et diversis coalescit, cōpositꝫ ē.

147 Duorꝫ ergo argutꝫ vnitās alt, et sīplitas Dei; ad vtrūq̄ rere cōngt̄ Scotꝫ. q̄d ad 2ꝫ regt sequētic cᵃᵉ exp̄og. Ad 1ꝫ dicꝫ, Deꝫ n̄ eē sūme vnꝫ; q̄ sūma vnitas excludit oēs etiā q̄̄si pluralitas, q̄ excludi n̄ p̄t a Deo, suposita distinctione ex na rei. Q̄d si illꝫ obicias, sūmā Dei vnitē adeo ee nali lumine notā vt Aberroes 12 metisic 37 dixerit, Deꝫ ee eque sūme vnꝫ, ac sūme sīplē: rep̄t Aberroē ignora se Trinitatis misteriū, catoci vᵒ n̄ bene de vnite Dei cū Aberroe discurrere. Vacꝫ Bichete, et Rada Mastrig citata disp̄ᵉ 2ᵃ nᵘ 83, et 84.

148 Si Dꝫ Berdꝫ Mastrig legisset aliā forsā solutionē excogitasset. Sic ait Melifluus Dr citato lb 5 de consideratione C 7 port meꝫ: n̄ ē cōpositꝫ Deꝫ merꝫ sīplex, et vt liq̄d o novers q̄d sīplex dicā, idē q̄d vnꝫ, tā sīplex Deꝫ, quā vnꝫ ē: ē @ vnꝫ, et quomo aliud nil, si dici p̄t vnissimꝫ ē. noverat ne Berdꝫ Trinitatis misteriū? An n̄ bene cū eo discurrere? g̃ tā apte derexꝫ d̄ē p̄ferens hic Silvestri orecta tor, et fateꝫ dꝫ ē Deꝫ ee eque vnꝫ, ac sīplē; atq̄ ē mere et sūme sīplex: ergo mere et sūme vnꝫ; ā provocꝫ sūma vnite n̄ patitꝫ distinctiō mea: ergo.

149 Araom sic p̄no solutionē: vnitas ē ex aliquei

tas

ne; sti: q maius est eo exit maior et unitas; atq Deus est sumus: ergo eius unitas debet esse suma. ... q̄ ex

e̅ptꝰ coa: ideo coiūitas Dei est suma, et eius bonitas suma; qa Deus est summus; ita ut bene valeat:

Deus est summus: ergo eius coiūitas, et eius bonitas est suma. Maior sic; a fortiori ideo est qa coiūitas, et bonitas

in ratione maius est tiz; si unitas etiã est ratio magnifica stus (ni fortius esset) qa maius est, maior

exit unitas, ita ut bene valeat eadem illatio. Urget sic: quod quod est Deus est suo genere summus; est maxime

plex simpliciter; dz Deo est unitas: ergo in genere unitatis est suma.

150 Respondeo ex Mastrio pro obiectione, 2a ratio

ne. Obiectioni; qa ex hac argutione sequeretur: sz, Deus nec ex distinctionis qa maius unus est illius genus nec

au, nec virtute distinguit; et ideo maius una est realitas, quae alitas realitas; qa nec audistinguit,

nec virtute; 2a vero saltem ex distinguit: sz, Deus est unus etiam formaliter; qa sic exit maius unus =

Ratione est, unitas forte non dixit perfectionem simplex; aliter perfectior esset albedo sic, qa est illo maius una:

ergo non debet poni in Deo unitas suma.

151 Dicitur; qa etiam si admittat in Deo virtus distinctio, qua plures ngt, adhuc

Deus est summe unus: ergo nulla est obiectio. Probatur: virtus distinctio est ex identitas fortius equalis in aliquo numero rebus

ex distinctis, ut exprimunt apud suos DD; atq fortis identitas non probat, et potius seperat eius suma unitate:

ergo quamvis in Deo sit virtus distinctio adhuc est suma unitas. Imo qa distinctio virtus (si sit admittat in Deo)

debet esse suma identitas, etiam debet esse suma; et identitas est unitas: ergo ... exemplo ... quod probare debeat;

sit maius unus esse realiter, quae est realiter alitas; non est omnino falsum; nam in ratione eadem ... est unica;

ac utraque unitas; imo in ratione non utraque ... unus idem. ... aliquo sensu ... realiter maius

una, in se unitate rationis, non rei.

152 2a obiectio debilior ad huc videtur, et si equivocatione opposita ...

En Mastrii argutus: non est sonnis quod Deus non sit summe unus formaliter: ergo non est sonnis quod Deus non sit summe

unus essentia. Sic retorquetur: non est sonnis quod Deus sit ex multiplex formaliter: ergo neque quod sit ex multi

plex essentia. Valet ne hec illatio? ergo nec tua. Respondeo cum do Berno (in quo sunt hec omnia) dicto

C. 7: quod ergo Destruimus quod dictum est de unitate, qa inducimus. ... non constituimus unitatem.

Do Bernardus ergo ... pluralitas cum suma, ac unissima unitate Dei consistit.

153 Et ratio a priori est; quia de essentia Dei non negatur una persona: neque negatur una personalitas: atque de essentia Dei est quod sit unus Deus: et quod eius unitas sit summa. Aliae personalitates non distinguuntur inter se adaequate ad distinctionem divinae personalitatis: quod non habet habere inter se unitatem: et nec unitatem summam. at vero personalitas, et natura distinguuntur adaequate ad distinctionem unius personae divinae: quod habet habere unitatem summam. Aliud est, Deum esse personaliter unicum, aliud vero est Deum esse personaliter unum. Istud est falsum; quia Deus est personaliter triplex, hoc est, tres personae. Illud vero potest esse verum, si videlicet illa personalitas una non sumatur exclusive pro unica, sed constituere pro unite regulata ad omnes personas sic: quod habet natura Divina est una, hoc est, habet unitatem propriam personarum. quod optime docuit divus Dionisius de Divinis nominibus c. 2 n.o 42 unaquaeque personarum excellentissime unarum &c. et sic non secundum se solo, unitatem habere esse summam, ac subinde sine distinctione mea.

154 Tertio solvunt rationem decimam sic argutor: unitas realis generis dicit perfectionem simpliciter: sed et unitas formalis probo consequentiam: ideo unitas realis dicit perfectionem simpliciter; quia consistit in indivisione: sed unitas formalis consistit in indivisione, immo majori indivisione, ut videtur ex terminis: ergo dicit perfectionem simpliciter, immo majorem. Exemplum de albedine, et solo nihil perfectius est contrarius; nam quando aliquid unum, eo esse magis perfectum quo est magis unum, similiter, sicut ceterae sunt contraria; sicut etiam sunt contraria potest esse aliarum, talis perfectionis conservare, immo excedere perfectionem majoris unitatis. Albus itaque est albedine perfectior (quamvis deinde esse minus unum, eo quod eius gradus distinguntur ex natura rei) quia perfectionem unitatis, quia sine dubio excederet albedinem, excideret albus ratione subjecti specialis, virtutis intellectivi &c. At in proposito istae unitati perfectior esset albedo, si gradus albi ex natura rei distinguerentur.

155 Impugno 2.o eandem solutionem alia via: unitas formalis non dicit perfectionem simpliciter non est ratio sufficiens, ut excludatur a Deo: quia hac ratione non solvit argumentum nostrum. Est certum est, quia juxta Scotistas etiam relationes non dicunt perfectionem simpliciter, sed nec processiones tam activae, quam passivae, et tamen sunt in Deo. probo consequentiam: quamvis unitas formalis non dicat perfectionem simpliciter, dicit tamen summam unitatem; sed nostrum argumentum probat in Deo summam unitatem; nam quia haec dicat, vel non dicat perfectionem simpliciter; sed quia ad esse summum sequitur unitas summa; et quia quod est in Deo est in genere suo summum: quia Deus habet summam unitatem, sive haec dicat, sive non perfectionem: quia hac ratione non solvit argumentum nostrum.

156 Qd sic excl: ex ipsita secudite naq Dinq pbat Theoq; i Deo cetera, qbg naa coicet. Da nos hac fra arguere: naa Dina ē ipsite secunda: ḡ bet hext tres, qbg coicet. solverit ne Illustris argutq h dicedo, no coq; q tres naq Dinq (qut relaones) ñ dicut pfeone simplex. tū scote coq recedut; et tq dicut, tres naq Dinq ñ dixe pfeonq simplex. Et raō apriorie; q meq pbaditaos illos i Deo oñē, qd sit, tn sit p feo simplex, d fecudita naq, qualitate, sta rebet et tes = lez ū pbat sue distione sic: i Deo dat aucl fx esea, et relao: q aucl fxdaq yt. Solverit ne a nobis argutq tngdo coq, q distio foralis ñ dit p feone simplex. it nec hac aliud e petita raone solvit argutq nrq.

157 Fidenique; q sive vnitas foralis pfeonq dicat, sive ñ addetlai i Deo, t dere idlis DD., qbg ad hac ipsitime vnitq excelsiq neq voces occurrebat. Aliquos dedi, itq quos Dg Berdq, q doctq sue forte auserat ex D. Aug to 6 lb 3 c Maximinq cp 10, ñ 3, q vnq subsistq ss, 1, et sume 1 ū. Et tomo 3 tru 1o a ltissi habitaculo cp 6: Sapica Dei ñ maio sapica que i vnitase, et ñ maio bonitas q sapica, o eynitas, q cetera Dei oia: q esea ñ mai ē q relao; d esea ees maio esea q relao, si ex na rei ñ eet relao, ut vict evigi: q. Aut forte ex D. Dionisio de Dinis norbg cp 2 nº 37: oiq excelsitima excelsitime oiq totiq Dinitatis pietatis idstas: vnitas, q vnq pripale supat DD. Et nº 39 docet; p ociq vnitq illq oib creatis vnitatibg qtecellere.

158 Rebis, ad h vnite foralis pfeone ñ ee; q q viss sola vnitas reali det i Deo, hec tq supat oq vnitq creatq: idq cgt m esea, et relao raone ipsitatis = Drē: etiqsi idq tiet raone ipsitatis so idgeqt idsta te re, et ñ forali; atq si ñ idq tiet idq tate fi, ñ ē verq, qd eaq vnitas supet oq vnitq creatq, neq qd Deg i sume vnq, neq vnimq DD: q etiq si idq tiet raone ipsitatū ñ vexicat DD rq doctra. pponoq: q i creatis etiq dat vnitas rei, dat itq vnitas rōi; rale m hoi ē t vnitate fi; atq vnitas so rei ñ so ñ supat, d nec equat vnitq re, et fe: q ni Deg DD.

159 Rebis idq tq re Deica ipsite ipsitq, ac pp de supare oes vnitates etiq fes creatas, qq ptq ss = Drē; q hic eqvocas dere

qidā

q; de iatet. Sic arguitur: unitas Dei est simplex infinita, in ratione unitatis, in ratione
omnis perfectionis extrema, quae adiungitur non requirat extra se: quia unitas Divina est simplex infinita ratione
perfectionis extremae, idest, ac extrema iam unitatis est infinita; atque ideo non dicitur extrema iam esse
infinita, ac ideo unitas infinita esse: quia excelat haec paritate: quod extrema unionis aggregationis, ut plu
res homines aggregati superet in perfectione extrema unionis informationis, non sufficit ut unitas aggre
gationis superet unitatem informationis in sublimi.

160 Secunda lege neget, sit unitas Dei est simplex infinita ratione
unitatis, sed est unitas infinita. Quod sic probo: intelligat quod est unitas simplex infinita ratione uni
tatis, quia non est unitas summa: intelligat quod est unitas summa, et quod est unitas rei, et non fuit: ergo intelligat
quod est unitas simplex infinita ratione unitatis, et quod est unitas sola rei, et non fuit. Probo minorem: intelligat
quod est unitas summa, et quod non est omni unitate maior; ac intelligat quod est omni unitate maior, et quod non
est unitas sui: ergo maior se iam constat; quia maior est unitas realis superat se ipsum.

161 Dices, aliud est unitas
Dei esse simplex infinita ratione unitatis: aliud vero esse simplex infinita ratione unitatis realis
ter, sive est, sive verum; ac ad eius veritatem non requirit, quod dicat eius unitatem = Deus; quia ideo non dei
cuius, Deus est unimus unitate rei; ac est unimus: non dicitur eius unitas perfectior omnibus unitatibus
realibus; ac omnibus unitatibus: non dicitur similis esse excelsissime unus unitate rei; ac est excelsissi
me unus; ac non veritati negat, nisi eius unitas est summa ratione unitatis: ergo = Deus ratio
ne: quia idem est dicere unitas Dei est infinita sola ratione unitatis rei, ac dicere non est infinita; ac unitas
Dei, sicut quaelibet eius perfectio habet esse infinitum: ergo probo maiorem: infinitum in aliquo genere habet exhaurire
genus totum, et ideo si Deus fecerit productivus solius hominis, vel etiam aliorum productilium, eius virtus productiva
non esset infinita, quamvis perfecta fuerit in ratione productionis; quia intelligat virtus infinite productiva, quae productiva
va solius hominis.

162 Impugno 2° eandem solutionem: D. Dionisius non solo docet identitatem eius esse excelsissime
omni unitate creatorum; ac etiam esse excelsissime omni totius Divinitatis; ac possibilis negat, nisi est etiam
identitas sui; sicut non est sola rei possibiliter negat excellere identitati sui, quam relatio ut habet secunda: ergo = Si quaeras,
cur

cur dicat excelem, cum in Deo omnia sint equalia? Resp. vocari ita, sed vocatur in theologia simplicitate excellens, ut in nostro sensu; quia videlicet identitas relationis cum essentia distinctioni equalet; cum tamen in infinitum identitas, ut Patres dicunt; quia ut eodem numero docet Theologus Pater Dionisius omnem abstractionem, omnem rationem; omnem abstractionem, omnem rationem superat. Mihi quoque non occurrit quod ad haec omnia reddi possit, nisi quod alia unitas propria in Deo requirat, quod reiicimus anno 176.

Caput IV.

Contra duas solutiones Scotarum pro simplicitate Dei.

163 D. Beradus suum argumentum contra Silvestrum proposuit illis verbis: mihi quoque non deest ut dixi [illegible] numero 145. quo argumento utuntur Theologi contra Scoticam distinctionem in Deo. Deus est merae simplicitatis, non simplex, nisi partibus destitutus, contra prae allegatos Patres, et scilicet quia ut ait D. Beradus: unio in ratione simplex multiplicitatem efficit; atque Deus non esset ita simplex, si essentia distingueretur ex natura rei a relationibus; tunc enim Deus coalesceret ex partibus ex natura rei distinctis: esset quidem ex natura rei compositus, sed compositus quod coalescit ex partibus realiter distinctis.

164 Pro hoc primo argumento solvendo plurima excogitarunt Scotistae: praecipua propositio, quibus frequentius insistunt, supponens, nullam esse adstruendam in Deo compositionem neque ex natura rei. Dicunt quidem, quod quamvis in Deo dentur plura ex natura rei distincta; non tamen compositio resultat; quia non se habent per modum actus et potentiae, quod omnino requiritur ad compositionem. Sic autem quamvis non se habeant per modum actus et potentiae, praecipue cum apud ipsos relatio perficiat essentiam. Sed Poncius apud Mastrium disputatione 2a dicta quaestione 8, rationem esse quia unio formalitatum in Deo non procedit a causa efficiente: quod requiritur ut plura unita se habeant per modum actus et potentiae.

165 Hanc Ponciis rationem late prosequitur citatus Mastrius, eo quod in ratione remota, et ex ea, ex qua sic argumentative colligitur: unio ratio requisita ad compositionem actus et potentiae. Haec autem ratio est, in quantum, quia perfectionis divinae utpote analogice se habent sicut actus et actus; atque ex actu et actu non fit resultare compositio; haec enim est unio actus cum potentia; actus autem et actus uniri non possunt, identificari: quod ab istaec non requirit; neque aliter etiam Deus est compositus per rationem, quoniam cum tamen aliqualis compositio fuerit cum summa simplicitate Dei. Itaque, quia in principiis realiter distinctis compositionem in Deo facerent. ita Smicinch et Faber disputatione 20 capite 7.

166. Dico primo quod quod ad istam rationem attinet

dibilesin; q. vii m admitat ī Deo sporio raonis, et q. vii hec ī aquali ē porio, certi my bet ee, hqe ñ ee ē ssplitē Dei, ā ē ssplitē nrory stuy; ē porio m raonis ē oio extra Deo, ac sub jde ī Deo iō, nec distinctioni poni, nec spoonj ad ī solo ñrō jntu ps fecte cogste. exclat hac pa te: qd p nrā raony ps fecte cocamus Dey, ñ pbat iā Dei cocibilitē ee ps fectā: ē qd p nrā raony ē poamq Dey, ñ pbat iā Dei ssplitē ee ps fectā. = 2ª jstaa soluta a nº 152 et addo qd ñ sō ñ oringt ad stuydū t, ā tua rellava opposione repugt ē stuere t; qª īj Di ni repuat, ni ī t ps fectimy: repuat @ t ps fectimy ex pbt raditi.

000 Instabiser, Martiō;

qª si ad ē poonj sufficit qd dēt pluza, p. uusgnj Dinj ē ppory facit ī Deo saltj p acceps, aut p aggregaony. = D ē ē qª nrū argutū ñ pbat, Dey ee ē pony ex eo, qd ī Deo sjt pluza; ā ex eo qd sjt pluza stuyēia t; t m artāi ex pluribq ñ ssplex, ā ē pony; atq p ry Di ng, etiā si sjt pluzes, ñ te stuyt t; Deq m ñ e vnq ī pnis, ā trinq: ē pry ī h ssē poony ñ fa ciyt. qd si sīgere velliu aliqz ex eq vnitē ī pnu, qq re vº ñ exit, ni vª pluzatas, codē moo poteriū ex eā aliquā ē ponē sīgere, qq re vº ñ exit, ni vª ssplitas jā diet pna.

167 Ī puo iā solucony

ptā: ex eo qd esca et relao ñ schegt p moy ag et poz, ñ segt, qd ñ ē pogt p nā Dinj, sicl ālquq t exnaret: ē hec solue ñ satisfacit. pbogs: stus ē ponu ñ requit sārio raonē ag et poz: ē pbogs: stq ē ponioniē tz sijtio pluriy ad stuydy vny; ā hec ñ requit sārio raonē ag et poz: ē stus ē ponis t. Manē de p ē ponis, q. ē pfitr adys, et q. tenet laū Damascenq nº 146. non se tā setat, et adhuc pt; qª vny stinuy ē pony, et tz eiq pteiñ sehgt vt ag et poa: hic sicig h ficiē pont eiq apud Scotas vnq scia, et tz ñ ss aus et poa. et raō apxiorīe; qª aus et poa sō requyt ad ē po sdy vnitē ī paonis; ñ ad ē po sdy vny vt sic.

168 ē frat ē pty: stat vny vº vny ñ ssplex, q. vii pluza, ex qbs coalescit, ñ sjt ag et poa: ē Degerit vny ñ ssplex; q. vii pluza ex qbs coalescit ñ sjt ag et poa. ptā: Xps Dous ē vº vnq ñ ssplex ex pluribq coales cēs; et tz illa pluza ñ ss ag et poa; ni dicas p naliēr Vbi ī prare humanitē: ē Dixi quod

Xps

xps ē vnū n̄ s̄ [illegible] n̄ @ dixi, q̄d ē vnū [illegible], scio m̄, n̄ n̄ nā [illegible], xp̄ [illegible] q[illegible]
eis [illegible] n̄ s̄ ag et p̄oa. [illegible] fateri bem̄ n̄ ee s̄ [illegible] m̄ [illegible]: mihi @ suffit, sib
b̄, [illegible] n̄ ee s̄ [illegible]; q̄d q̄d ē, [illegible]. Vrget n̄ ē ee s̄ [illegible] vnū [illegible] duob̄, q[illegible]
rū vnū [illegible], et aliud [illegible]; atq̄ [illegible] esse a [illegible], et relaones [illegible]; j scam
Scotanū relaones n̄ s̄ [illegible], ē [illegible] esse, vt suo loco dicemus: q.

169 [illegible] solues:
esse, et relaone n̄ [illegible] ag et p̄o; d ē [illegible] duplicis ag, [illegible] ee mi s̄ [illegible]
q[illegible] ag et p̄o: q nia ē solues: [illegible] mi s̄ [illegible] vnū agregaonis, [illegible]
[illegible]; et si esa, et relao n̄ s̄ ag et p̄oa, d duplex ag, [illegible] exit vnū [illegible] agregaon̄, et n̄
[illegible]: q exit mi s̄ [illegible] et ag et p̄oa. [illegible]: vnū coalescēs ex pluribus, q rū
q̄d [illegible] ē ag ē vnū agregaonis, aut penetraonis, aut q̄d s̄le, est n̄ [illegible], vt cernit[illegible]
b[illegible] unitis, aut [illegible]; et [illegible] Scotanū; atq̄ [illegible] eet
vnū ex plib̄, q rū q̄d [illegible] eet ag: q.

170 ideo ret 2° Mastrius n° 73 q̄d oi [illegible] distionē, n̄ oi di
stio [illegible]; ad h̄ m̄ negt q̄d distio ē [illegible]; cū @ relao et esa idstiēt rr, negt ex illis fieri [illegible]
q̄ [illegible] secūdo [illegible]; idstas rū [illegible] excludit [illegible], q exigat distionē [illegible]
idst rū; atq̄ sola [illegible] ē q exigit distionē [illegible] idstati rū: o idstas rū s̄o excludit [illegible]
[illegible]; hec m̄ sola exigit distionē rū: [illegible]; abq̄ exclusio [illegible] realis [illegible]
[illegible] fiex na rei, vt cernit [illegible] rali, q rū idē q̄t, ac sub [illegible] excludit,
et [illegible] faciūt [illegible] ex na rei: q q̄d esa et relao idstiēt rr, [illegible] q̄d n̄ faciāt [illegible]
[illegible], n̄ @ q̄d n̄ faciāt [illegible] ex na rei.

171 R[illegible], idst rū a litati et ralitati [illegible]: q n̄ idst
q̄t raone sui, d raone 3i, q̄d [illegible], [illegible], q ē 3a [illegible] ex illis resultas: et ideo nec fi, nec
rr ē v[illegible] hec p̄o: alitas ē ralitas. At idst rū esse et relaonis [illegible]; q[illegible] idstic q̄t raone
sui, n̄ raone 3i; idst q̄t m̄ raone [illegible]. Ideo rr ē v[illegible] hec p̄o esa ē relao, q[illegible]
[illegible]. [illegible] illa idstas, n̄ v° [illegible] adstruat. Ita Mastrius = In [illegible] illū [illegible]

rogo

rogo tamen, cur ex aliis, et realiter rei identificatis resultet compositio? rei, quae imperfecte identificatur. Cur ergo imperfecte identificatur rei, quae identificatur tota ratione sua: iterum rogo, cur tota identificatur ratione sua, et non ratione sui? rei quia compositio illius. En iterum exclamatus circulus.

172 Deinde non ad plures remissio sic arguitur: etiamsi realis et relatio perfecte identificentur ratione simplicitatis, Deus non est summe unus: quia neque summe simplex. Consequentia procedit ab Scoto, quo a iure vide supra numero 147. Probatur: identitas non magis opponitur compositioni, quam pluralitati; at cum perfecta identitate ratione simplicitatis stat pluralitas ex natura rei, ac subinde non summa unitas: ergo cum eadem identitate stabit compositio ex natura rei, ac subinde non summa simplicitas. Maior videtur evidens, quia identitas est ipsa unitas: unitas autem immediate opponitur pluralitati; imo ratio quare opponitur compositioni non est alia, quam quia compositio supponit esse pluralitatem; hac tamen ablata nihil remanet, nisi unitas, cui non opponitur identitas.

173 Rebisiex Mastrio quod quando duae formaliter perfecte identificantur, non possunt facere compositionem, quia nihil secundum se componit, nec quia est secundum se compossibile. Contra: illius haec ratio aeque probat quod aliitas nequit componere ex natura rei cum realitate; quia ipsi est absolute identificatur realiter, et consequenter idem secundum se componeret. Deinde recurrat ad distinctionem illam identificatur perfecte, identificatur imperfecte, quae quamvis meus iuvenis arguens non solvat, eius tamen speciem obnubilat. Sic arguitur: non magis repugnat quod aliquid componat secundum se, quam quod aliquid non sit idem secundum se; atque cum perfecta identitate ratione simplicitatis componitur, quod aliquid non sit ex natura rei idem secundum se: ergo et quod componat ex natura rei secundum se.

174 Et ratio aperte iterum, quod dicebam numero 170; quia videlicet perfecta identitas rei secundum se excludit compositionem illam, quae exigat distinctionem rei perfectae identitati oppositam. Secus autem admissa compositione, quae non exigat distinctionem realem, ut admittitur ab Scotistis, non potest excludi a Deo propter perfectam identitatem rei; nec tamen ex suo conceptu identitati secundum se opponitur compositioni, quam neque compositio pluralitatem dicit: quia si compositio secundum se dicat pluralitatem oppositam perfectae identitati rei, non excludit illam compositionem; atque compositio ex natura rei non dicit pluralitatem oppositam perfectae identitati, ut est evidens, sed tamen dicit pluralitatem secundum identitatem rei amicam: ergo.

175 Resilit Mastrius ad illam aliquorum solutionem, quod videlicet formaliter

fraliter Deus n̄ sehet ut ag ipsa. illa ꝑ quam anno 167, illa q. deserit Mastriq
et ad hac ꝯfugit. Mo videt̃ illa deserere, et ad illa resilire. Sic ad diversa utriq
q soluonis ꝯspiciat, sic diversis arguitur: unum, qd coalescit ex pluribus n̄ ē omnino simplex,
nec maxa simplicitas; at si ex ea et relao distinguntur ex natura, Deus erit unum, qd coalescit
ex pluribus: q n̄ erit simplex, ac maxa simplicitas. Porro notandum, q quavis distinctas rursus ꝑ se ꝯsequitur
et relaonis ꝑfecta, et q. vis n̄ sit ag ipsa, adhuc verum ē qd dicitur pluralitas, et q. ex
illis ꝯstituit Deus: q quavis n̄ ē ꝯpositio n̄ erit omnino simplex.

176 Propterea hic recurrit ergo neg. Sco
tus Mastriq ad ultimam illam soluonem, qd videlet in simplici Deo maxa simplicitas; licet n̄ ex
tri videatur illa, quae neque distinctionis ad miscerent, at hec repugnat Deo: q hec ꝑ simplicitas ꝑ
q summa. Eodem mo ad unitates, maius sit unum fortiter, si neque pluralitas ex natura haberet,
[illegible] est ee maxi unitas ꝑ simplicitatis ꝑ simplicitatis = coerq adsua arguta procedunt, dum dicunt, maxa
unitas, ac maxa simplicitas Deo ꝯpoles; at mihi videt̃, n̄ q coerq cedere, dum dicunt
simplicitas Dei ee summa n̄ vero unitas; nam simplicitas ideo est suma; q alia maxa ē ꝯpoli; atque hic
ꝯpoli alia maxa unitas: q etiam unitas erit suma.

177 Audivi n̄ nulli Scotas hac soluone utentes
mirari, nos illa n̄ quiescere. Eg omnino ꝯsultiq iuco, ꝯtra sic arguitur: Dum ꝯcilia, et PP. de
finiunt, Deum ee omnino simplex, summe simplex, mera simplicitas &c., definiunt, Deum habere maxam simplicitas
q ex se, et ex tri ꝯpoliti; at xta hac soluonem Deus n̄ het maxa simplicitas, q ex se et ex tri ꝯpoliti
ē: q hec soluo ꝯtraria ē definitionibus ꝯciliorum, et PPrum. Eodem mo ꝯfutat solutio ꝑ unitate Dei, ꝑ
sito tro unitas loco simplicitatis. Maior silogi certum ē; q extri ꝯpolita ē simplicitas excludens
etiam pluralitas ex natura, ut certum ē simplicitas Dei ꝑsonalitatibus &c.

178 Probo q maior silogi tum a priori,
tum a posteriori sic: illa definiunt n̄ ꝑ verificari nisi ꝑ simplicitas maxa, q ex tri ꝯpolita: q hac defi
nit. ꝑbo q: n̄ ꝑt verificari illitas, ni illis correatur omnino, quo ab illis sicat; atque ab illis
sicat simplicitas n̄ ut cum, at omnino maxa ex tri: q. ꝑbo nox: ab illis sicat simplicitas suma n̄ ē ꝯtro
litata;

itata; et simplicitas summa nostro limitata est simplicitas maior, quae extrinsece repugnat. Mihi ergo nota maior de est mihi certa; quia concilia, et PP. non addunt tales limitationes, quales Scotus apponit scilicet quae repugnat Deo.

179 Haec ergo limitatio verissima est, et mala a parte ipsa. Verissima est, quia verum non est limitatio; nam licet Deus non habeat simplicitatem maiorem, quae repugnat Deo; at Deo repugnat simplicitas maior, quae extrinsece repugnat. Et ideo concilia et PP. praedicant de Deo omnimodam simplicitatem sine tali limitatione. Scotus autem prius construit suam definitionem Dei, et postea limitat absolutissimas concilii, et PP. definitiones, ac si sua definitio adeo certa esset de fide, ut definitiones illae atque ipsae exponendae essent contra suam definitionem, et non potius sua definitio deserenda contra illas definitiones.

180 Ut oculis videas argumenti efficaciam accipe hac illa exemplo: definitiones docentes, Deum esse summe potentem, summe sapientem verificari non possunt nisi per sapientiam, et potentiam maiorem, quae extrinsece repugnat: ergo definitiones docentes, Deum esse summe simplicem, summe unum verificari non possunt, nisi simplicitate et unitate maiori, quae extrinsece repugnat. Sicut ergo negarem, quod Deus definitione mea non possit absolute, et sine limitatione hae definitiones verificari, fingeremque prius Deum non summe sapientem, ut haeretici aliqui finxerunt, et postea contra hanc fictionem limitarem definitionem illam absolutissimam Deum esse summe sapientem: quod esset contra tuum sensum limitare definitionem, et non contra definitionem corrigere tuum sensum.

181 In quo denique aperte inveni perturbationes; nam eodem modo posset Joachimus relatus n° 97 defendere suum errorem, quod videlicet Deus est unus tantum unitate morali non physica. Quod si illi obicias, Deum esse perfecte unum contra concilia, et PP., posset eodem modo respondere sic: verum est, et limitandum est contra unitatem, quae repugnat Deo; atqui non repugnat Deo alia unitas nisi moralis, ut probat mea argumenta (diceret Joachimus): ergo est unus unitate morali. Et tunc (adderet) perfecte unus, ac omnimode: quia habet unitatem maiorem sibi possibilem. Si ita esset, nescio quonam discursu posset a Scoti impugnari. Ut considerandi patebit. Multo plura similia absurda, quae contra praedictas solutiones defendi posse videntur, quod homo est summe unus, ac summe simplex; quia videlicet habet unitatem, ac simplicitatem maiorem, quae sibi possibilis est; non minus est sibi possibilis maior unitas, ac simplicitas.

Caput 8y.

Ultima ꝯ Distionis mediæ exclusio.

182 Hec ē: etiā admissa distinctione mea ꝑ ꝯes ꝯtradictiones n̄ sufficit ad excludendum ꝯtradictionem misterii. Probatur: n̄ excludat misterium, ni ut minus solvuntur hi 3 sillogi: 1°: hec essentia ē hec filiatio; ꝯ hec filiatio ꝛ ꝛe et a ꝑe ꝛeꝑducitur: ꝯ hec essentia ꝛꝛ, et a ꝑe reꝑducitur. 2°: hec Paternitas ē ꝛꝛ hec essentia; ꝯ hec essentia ē ꝛꝛ cōicata Filio: ꝯ hec Paternitas ē ꝛꝛ cōicata Filio. 3°: hec Paternitas ē ꝛꝛ hec essentia; ꝯ hec essentia ē ꝛꝛ hec filiatio; ꝯ hec Paternitas ē ꝛꝛ hec filiatio. ꝯ sic; ꝯ ꝑ distinctionem meā n̄ solvuntur hi sillogi: ꝯ ꝑ illam n̄ excludatur misterium.

183 Probo hanc ꝯ: ꝑ distinctionem ꝑ n̄ minuitur veritas huius ꝑncipii, quæ sunt eadem uni 3° sunt idem inter se eo modo, quo sunt eadem illi 3°; neq veritas huius, n̄ possunt verificari ꝑ ꝛatam ꝯdictoria de eodem 2° idem, ꝯ quia fuerit an ꝯdictoria verificata, illis debet esse a distinctio. quæ ꝑncipia ut Mastrius dicit 2 q. 2 toto arto 2 ꝯ non ꝛeculeat sunt ꝑncipia indefectibilia; atq illud verificatione illorum sic stante n̄ solvuntur illi sillogi ꝑ distinctionem meā, ut videtur evidens; nam adducta ꝑ distinctione mea Paternitas et Filiatio sunt idem cum essentia modo identitatis ꝛꝛ: ꝯ sunt idem inter se modo identitatis ꝛꝛ. De iis de illa ꝯdictoria sunt realia absolute illa, ꝛeꝑiciunt quæ 2 2 sunt esse ꝛe absolute: ꝯ ut an verificentur, debet ex ma ꝛa ꝛꝛ absolute distingui.

184 Confirmatur sic: ideo vos ꝑdicti sillogi n̄ solvuntur distinctione ꝛationis, neq virtuali; quia ꝯdictoria illis ꝯtenta n̄ sunt virtualia, ꝯ actualia; n̄ ꝯdictoria ꝛationis, ꝯ realia; atq ꝯdictoria illis ꝯtenta n̄ sunt ꝛealia ex natura ꝛei, ꝯ simpliciter ꝛia: simpliciter non ꝛꝛ distinguitur ex maiori ꝛe, et n̄ simpliciter ꝛꝛ distinguitur ab essentia; simpliciter ꝛe generat Filium, et n̄ simpliciter ꝛꝛ generatur essentia: ꝯ Urget ꝯ ex ꝛatione, qua maxime ꝑdicti sillogi probant Scotus: ideo ꝯdictoriis an aliquibus n̄ sufficit distinctio ꝛꝛ, nec ꝛationis; quia verificatio ꝯdictionum ē ꝑ ꝑ uni vocius distinctionis, et ut ꝑ ꝑportionatur eas ꝯdictoriis actualiter ꝯꝛꝛere debet actualis distinctio: ꝯ sic; ꝯ ut ꝑ ꝑportionatur eas ꝯdictoriis ꝛa abiis, et n̄ ꝑ aliis ꝯꝛꝛere debet distinctio ꝛꝛ, et n̄ ꝑ ꝛa: ꝯ tota ꝯdictioni a ꝑ ꝛaꝛa, ꝑꝑ quod vitandum distinctio hec ꝑvenit, ꝑseverat etiā illa distinctione admissa.

185 Huic difficultati, quā Mastrius suo n° 94 gravis appellat, et ego gravissimā, duplici via, occurrere conatur, 1ª ardua, 2ª lubrica. Ret 1°, plane ꝯcedendo

edditionis

distioný fe ꝫ Dinis efficiens ee raonem ꝑtatis qꝫ ꝫ creatis: et ideo vi illius veritati ꝑꝫ Diuiꝫ
ꝯdixia xia, qq vi illius veritati n̄ ꝑs ꝫ creati; nã ꝫ creatis raone litaonis n̄ ꝑs veritati hec
alitas et ralitas ss idẽ xr cũ xili, et tq n̄ ss idẽ xx ꝫ se. Atẽ ista veritas ꝫ Deo ꝯ sola distione
fe ꝑ ꝑtatẽ.

186 Dr: quo maior ẽ idẽ tas aiali eo maiꝰ repugnat aiali distioni; at ꝑtitudo ꝫ Diuis
facit qd idẽtas aialis ꝫ maior, qꝫ ꝫ creatis: ꝫ ꝑtitudo ꝫ Diuis facit qd eorũ idẽtas maiꝰ repugnet
distioni aiali qꝫ ꝫ creatis. Dicerus nla expte nutat: mosũ: vbi maiꝰ repugnat ca alicuiꝰ
efs maiꝰ repugnat tlis efs; at ꝑ nos distiõ ẽ ca vnica, et vnivoca veritaonis ꝯdiziorũ, et ma
iꝰ repugnat ꝫ Deo qꝫ ꝫ creatis: ꝫ veritao ꝯdiziorũ maiꝰ repugnabit ꝫ Deo, quã ꝫ creatis.

187 Rebis idẽ
rẽ ꝑfectiua Dei n̄ excludere distioný fe ꝑfectiua, viciuꝰ veritas ista oposita. Dr 1º dis
tiõ ꝑfectiua, si ꝯiũgat cũ ꝑfectiua idẽtate rei n̄ suffit ad ꝑsoný: ꝫ neq sufft vt vnũ ꝑducat,
et n̄ ꝑducat aliud. ꝑbo ꝯsq: n̄ reqt maior distiõ ꝫ Externa, vt ꝯsogt, qꝫ vt vnũ vꝫ ꝑducat, et
aliud vꝫ n̄ ꝑducat; atq ꝑfectiua distiõ fis ꝯiũcta cũ ꝑfectiua idẽtate rei n̄ sufft vt ex
maꝯ ꝯogt: ꝫ neq vt tꝫ vꝫ ꝑducat, et vꝫ n̄ ꝑducat aliud. siloꝫ ꝯvicit, ni maor nat, qq tẽmi
hi ꝫ nabilis aparet extrẽ, et vltrapꝫ: qꝫ alitas, et ralitas ꝑ nos hẽt sufft distioný vt ꝯso
gt, et n̄ vt vna ꝑducat, et alia n̄ ꝑducat.

188 Infero 2º: distiõ fis ꝫ reciprocẽ relaxꝫ, t raone ꝑtati
ꝑtigit anteꝑr ad scis distionis rei aiali, t n̄ ẽ lꝫ rerũ ꝑs niadmittat distioný rẽ au
lẽ. Retrat ꝫ 2ꝫ; dꝫ: distiõ fis qꝫ ꝫ vis ꝫ ꝑta n̄ ẽ aialis rei; at xº ora ꝑrĩpia sola distiõis
aiali ꝯciliare fi ꝯdizia aialia xia: ꝫ ad hec ꝯcilia ꝫ da n̄ sufft distiõ fis qꝫ ꝫ vis ꝫ ꝑta
ꝑbonorũ ex nº 183; nã vt ipsi apd Martiũ docẽt, ad ꝯdizia veritaꝫ da reqt pluralitas ꝯdi
oni ꝯmensurata; itaqd si ꝯdizia ꝯ realia, hẽt ee plura aꝑte rei rr aner, qd vocat Martiũ
ꝑrĩpiũ ꝫ defectile, dũ nos ꝫ ꝑuat: ꝫ t veritao ꝯdiziorũ n̄ ẽ efs vnivocũ, et esealis distionis, t
distiõ fis qꝫ ꝫ vis ꝑta n̄ sufft ad seqꝫ dꝫ rꝫ aiaꝫ ꝯdiorũ, qq ꝫ Diuis aparet.

189 Sippra dicas, distioný
fe

ex ratione infiniti equivalere quoad munus vericandi contradictoria ratio distinctionis, ut tradit Scotus dicens quod ea videtur inferri: quia illa prior potentia nota no 183; ita ut licet non sit vere distinct, nihilominus infinitudo fit ipse eorum veritatis inferiorum. Inferri 2º quia in Divinis est distinctione ex vericari per prebata, qua conseruari non per sui inadistinctionem; atque haec vericatio non provenit a distinctione ipsa, sed ab infinitudine ex modo quo versatur: quod ad hanc vericationem inutilis est haec distinctio.

190 Alia via, quam Mastrius insedit est, quod contradictoria non sit contradictoria 1º, sed 2º. Vocat 1º illa quae respiciunt esse et non esse. Vocat 2º quae respiciunt sic esse, et non sic esse. Ad 1º (ait) requiritur distinctio rei: ad 2º sufficit formalis. Quia communicari et non communicari non sint contradictoria 1º, sed 2º probat Mastrius; quia etiam in creatis de eadem substantia Patris vericatur communicari ex ratione specifica, et non communicari ex ratione individuali, idemque ait de producere et non producere; quia non est unum habere, et aliud non habere esse; sed unum habere esse per productionem, et aliud non habere esse per productionem. Quod idem (ait) cernitur in creatis; nam essentia habet esse per virtutem causalitatis, et per ipsam esse non per virtutem causalitatis, sed per modum emanationis.

191 Dicendum; haec omnia tamen non sunt adequata, tamen probat non esse impossibile, sed de facto extra in creatis fuisse Mastrium quantum ad scientiam eius difficultatis: quod dicitur probo: ratione specifica Patris, quae communicatur aliis individuis, tam variam ex eadem natura eius rationem specificam aliorum, tam variam individuata? si 2º, non est eadem: quia in Divinis ratio quae identificatur cum Patre, et communicatur Filio est eadem ratio cum ratione communicata Filio, et sic non stat scientiam Mastrii difficultas. Si 2º, quod scientia Mastrii difficultas sit illis ratio, quod eadem res individua communicetur pluribus ... in creatis. Ubique illa excelsissima, abstrusissimaque Trinitatis perfectiva usque adeo a Scholis et Patribus decantata. Exclamet certe D. Damascenus lib 1º fidei C 13 quod ... de unitate nostrae trium personarum ait: quod quae in creata non ... dicam a numero 244

192 Quod (ait) producere, et non producere eodem modo reliquit, nam ipsa essentia non tantum specifica causalitate: quia in distinctione fit sufficit, ut unum producat et non aliud, quod est excelsus distinctionum mea, ...ex ... Mastrio di no 134. Inferro 2º quia in quod extra Deum vere exit, quod tamen vero causalitate, sed per ipsum essentiam creatam. Adeo abs...

absida videtur hec, et adeo legitime illata, ut dubitem quod non intellexerit solutionem Mastrii. Si g distinctio mea sufficit ut omnem conducat, et non aliud, cur usque adeo ab omnibus extollitur illa supernaturalissima conductio Dei ad intra? Exerceat quod D. Bernardus lib. 5. de consideratione cap. 7. ad fratres dicens: substantia una est, personae tres. Quid mirum quod tot obscurum sit? nisi personas separes a substantia cogitatione.

193 Ex quibus sic argumentum absoluo: siue 1.a vocetur, siue 2.a illa contradictio, quae distinctionem formalem videtur, nempe eque respuat, eque quod respicit statim, ac realiter rei esse et non esse; ac rem communicari, rem non communicari; rem esse productum, non rem esse productum &c. quod quod dentur in sic arguitur: tex pretio sua distinctionis suae (pretiosus do ab sufficiendine, ne hac solutione relicta ad priorem iam reiectam retrocedamus) sufficit ad veritatem contradictionis, quae divinis veritatem tam sicut: quod ille tamen specialis fuerit mysterio, quod sane non eveniat in abiectissimis creaturis. Si 2.a: quod recurrendum est ad aliud, quod difficultas mysterii excedet, quod non sufficit distinctio formalis.

Caput 9m.
Solvuntur Scotistarum argumenta.

194 In duas classes dividuntur argumenta nostra, alia quae eque probant distinctionem inter essentiam et relationes, ac inter quaelibet alia praedicata: alia specialiter desumpta ex ipso Trinitatis mysterio. Quae hec eadem haeretici obiiciunt, in demonstrationem maiorem distinctionem, sub utraque postea rebinsum. Arguere quod 1.o arguunt sic generaliter: ea, quae diversis definitionibus definiuntur, distinguuntur formaliter; at essentia et relationes diversis definitionibus definiuntur ergo. Minor certa est. Probatur maior: definitio exprimit rem prout est, et non prout a nobis diversimode concipitur, sed diversae definitiones exprimunt res diversas: ergo quae diversa sunt, non quae a nobis diversimode concipiuntur. Vellent Scotistae, nisi eius principium argutum non adeo probare.

195 Sic arguitur 1.o: diversitas definitionis formalis arguit distinctionem formalem: quod identitas definitionis arguit identitatem formalem. Sic ergo nego, fallit nobis etiam quod, quod dicitur partis aciei; si non diversa ex natura rei per unica definitione definiri, curtidam certatim ex natura rei non potest dividi? oportet ne maior identitas distinctioni, quam distinctio identitati. Si ergo concedis, de voras sequentia: quod ea etiam sic, quae definiuntur unica definitione, ex natura rei idem: quod ergo, et non ergo, quae definiuntur unica definitione possibilis ex natura rei idem: quod possibile et impossibile, quae definiuntur formaliter unica definitione caetera

si extra rei &c. Et sic mille alia sunt opposita.

196 Arguitur 2º quia distinctio virtutis productivae formicae distinguitur ex natura rei a virtute productiva Angeli. Hoc concedunt aliqui, admittit etiam Scotus, et bene: aliter tot essent ex natura rei distinctae formalitates, quot sunt res, quas potest producere, et sic de scientia, volitione, simplicitate &c. Probatur illa probatio: virtus productiva formicae dependet diversa definitione, ac virtus productiva Angeli: quae distinguuntur ex natura rei probatur: eaque ex propriis rationibus se excludunt, definiuntur diversis definitionibus per nos; dextera virtus virtutis productivae formicae, et virtus productiva Angeli ex suis propriis rationibus se excludunt; nam una non est specialia; possunt tamen separari in re, ut est certum, in quo per nos consistit perfectio exclusio, ac diversa definitio: quae definiuntur diversis definitionibus.

197 Respondeo, paritas arguitur stetit de esse de definitionibus essentialibus et quidditativis rei illius sua perfecta essentialia per se, idest de eo a quo eius operatione; definitiones vero in ordine ad operationes non arguunt distinctionem; quia non exigit diversum esse ad diversa munera eiusdem rei =. Et: quia quidditas est esse virtutis productivae, definitur non per se illius quidditatis, nisi in ordine ad operationem, aut nisi definias illius quidditatem, quam non habet; quia quidditas distincta est esse virtutis productivae; sicut quidditas illius est esse virtutis illius &c: quae = Nos dicitur, et dicitur nobis quomodo est distincta quidditas, putarem liquido ditis.

198 Replicabis: itaque esse; at definitio illa non est adaequata: quia non exprimit omnino distincta eo modo, quo est a parte rei; arguitur (a) procedit de definitionibus quidditativis, et etiam adaequatis = est; ideo virtus productiva formicae, et productiva Angeli non distinguuntur ex natura rei, quia vis aequaliter diversis definitionibus quidditativis; quae non sunt definitiones adaequatae; at definitiones diversae, quibus definitur essentia et relatio non sunt adaequatae: quae non distinguuntur ex natura rei. Probatur: ideo definitio virtutis productivae formicae non est adaequata; quia non exprimit omnino illam, ut est in se a parte rei; in se enim est etiam productiva Angeli; atque definitio essentiae non exprimit omnino essentiam ut est in se, essentia enim in se est etiam relatio: quae &c.

199 Ergo solutionem ex ipsis desumptam: vos dicitis, definitio quidditativa virtutis productivae Angeli non esse adaequata, quia illa virtus est etiam productiva formicae. Idem nos dicimus de essentia et

relatione

relaone; desio esse n̄ ē addita; q.ᵃ scā ē eius relao: et ideo desiones illius n̄ inferunt distionem ex natura: si@ 3ggdat esse et relationem ee idem re, n̄ @ ex natura; n̄ alius de probandi bus; neq argutus desionum n̄ n̄ pbat, ni manifeste p circulum pripium petat; neq cur desiones esse et relaonis inferunt distionem ex natura: re, q.ᵃ ll addita. Rogo itaq, cur istud additū ab re q.ᵃ est a ex natura rei n̄ i relao: qd iā dicemus nos de virtute productiva, et formis.

200

Resp. ergo ipsam negando maiorem. Ad probaonem eius maiorem; q.ᵃ si desio desineret rē p vt ipse, desineret illa l. i. ob eius exponem, quas vericaret. n̄ g desinit res p vt ipse ē, ā p vt necessario 3stituitur obiectum; aliter ad desinit ad, desineret p vt est multiplex; q.ᵃ ipse ē re multiplex. sed q.ᵈᵒ desinit obiectum re multiplex, n̄ desinit p vt ipse ē re multiplex, ā p vt ē l. saltem p scientia p raonem: itaq.ᵈᵒ desinit obiectum re idem, n̄ ac desinit p vt re idem eius totum, ā p vt ē p raonem multiplex, et ita desinit p vt subest necessario 3stitutionis. et qdᵒ desinit l. natura, n̄ desinit eius oē, qd ē, aliter desineret 3ritas; ā eius qd exprimitur hoc p scientia obiectum esca.

201

Hinc vni ea addita, cum q. solutionem, q.³ tradit Exius Dᵣ disp. I. mysticis s. 1. n.º 15. satis n̄ bene insurgit Pᵣ Ramirez disp. 3. de scia c. 3. n.º 52. vt a n.º 66 eadem tradens teneat. Sic g arguit: ptinere, t. n̄ ptinere ad esse n̄ ē dr. noao extrinseca a re exponibus, aliter variabilis et esca rei p variaone rerum exponum: q. b. pratum, vo ibi esse de esca Dei, n̄ vᵒ relaones, ad realitatis hec oio ipse a rei 3stitutionis. qd n̄ nemo. Rogat nos qd potius est ipsius vo p relaone, vt ille, n̄ vᵒ esta asieis p 3stituo esse saltem partiali?

202

Ex solutione vietur n̄ satis 3cepta solutio. n̄ dimus, esse p priu rea a rei 3stitutionis addictis, ā ab eo, qd rea dat ei re id, qd exprimitur p eius additum. n̄ ideo esca hoc ē aliquale, q.ᵃ nos p vie pramus hoc eius lio; ā q.ᵃ rea dat 3obto id, qd sciat p illius obtum ho. et aliud ē, nos addicta 3ositum facere, qd n̄ pratum, et n̄ aliud ē esca rei, et n̄ ē ipsum; aliud vᵒ ē n̄ pse deniri pratum, qd vᵒ ē esca rei, n̄ p 3addicta expono obti, correcte p vio 3stitui 3addito, et hē vᵒ.

203

3cedo q. ois, et co q.ᵃ qd aliqd pra

tum

tum in essentia rei, provenit ab eo, quod in se tali, ut in concreto, quocumque alio non instituto, proveniat divisio. Hoc autem non provenit a natura constructionis, sed ab eo intellectus, in quo recipiatur quod exprimit per terminos, quibus essentiam praefatam. Et ideo essentia est invariabilis, quamvis termini, quibus variantur expressiones nostrae. Harum ergo variatio solum hoc erit deservire, ut designentur variae conditiones formationum, aut perfectionis esse rei, unde quod variatur expressio hominis, et substituatur expressio rationale non exprimitur, quod rationale sit essentia hominis, sed quod proveniat designanda conditio formationis esse hominis.

204 Nonnumquam aliquid realitatis habere, quod non praestat, ut illa unde est essentia non vero illud unde relatio; namque in obiecto realitas quae est causa, vel ratio, quod sicut per hunc conceptum essentia, quae vim tulit cognoscendi, quod sicut per hunc conceptum relatio. Nam ab hac realitate distinctionem ex natura rei unius praestat ab alio. Ad interrogationem aliam reo, quod vim essentia et relatio, hominis et rationale distinguuntur ex natura, quod non praestat essentia, et hominis, quod non habet relatio, et rationale, ut illa, non vero ista praestat positivo Dei, et hominis acquirit. Distinctio autem ex natura rei nihil speciale tribuit uni prae alio; rationalem, et admirativum distinguuntur formas ex natura rei; et tamen non ideo unum est essentia non vero alterum.

205 Respondeo non esse nunc proveniri a principio distinctionis meae, sed ab eo, quod compossibilitas obiectiva unius est in se id, quod correspondet conceptui, quem formamus de re, unde compossibilitas obiectiva alterius est in se id quod correspondet huic conceptui hominis; aliud vero praestat non ita se habeat. Deinde illud aliud praestat unde est in se compossibilitas ... quae erit essentia. Si dicas quod non nunc supponere distinctionem formalem, dico ergo, quod non supponere distinctionem rationis cum fundamento in re; quia cum res obiecta est indivisibiliter, et id quod vocamus essentia: et etiam id, quod vocamus attributum, perfectionis provenit, ut cum veritate formamus conceptus de essentia, et de attributis; namque ad illum supponit, quod est id quod correspondet huic conceptui hominis, et ad secundum supponit, quod est id quod correspondet huic conceptui rationale.

206 Arguitur 2°: illa quorum unum in sua praecisione non includit in sua ratione aliquid aliud distinguuntur in re ipsa; sed essentia in sua praecisione non includit in sua ratione relationem: ergo. Maior supponitur, quia tunc ex propriis rationibus excluduntur ab identitate in eadem ratione. Minor probatur multipliciter: primo, quia quod est de ratione essentiae, et etiam de ratione similarum formarum, ut probat Mastrius ex Augustino; atque relationes non sunt de ratione similarum formarum: ergo neque de ratione essentiae. 2°, quia relatio non est de conceptu

abiuti; ā esse ī abiuta: q.

207 3; q^a P^r; 2y Paternitz differt a Filio; ā 2y qd differt a Filio n̄ jcludit eseq; alitz 2y qd differt, jcluderet id, 2y qd ɔmit cu Filio: q = 4°; si esea jpsz abjstlu relaonj jcluderet, et ē ʒ, P^r; ꝑ eseq referret ad Filiu, et ꝑ relaony est ad se; ā theorio lly, et ɔmitziy: q = 5° deniq: q^a Deg cocgs. ug eseq, cocit, se n̄ ee ꝑcisise ug eseq; ā etiq ee relaones; ā negt n̄ cocere, qn esea et relaones distingut; Deg m̄ negt cocere ꝑcisasdo, ā ꝑ ut relse ē: q = Hisce iidg raonibg, ꝑbāt atributa, vg sipaq, iustitiq, misericordiq distingui ex na rei; alitz Deg iustia ꝑduceret, ɔ ꝑsa puniret &.

208 Ɔcesa maxi nomiz; q̄ sı esea jpsz abjstlu excluderet relaony, illq rexcluderet. ꝑ disjklay, observa, jsco tazy frasi 1 n̄ jcludere, sua raone ꝑ aliud ee tjzsia diſtingui ab alio; q^a apd iōs raones ꝑ est iſta ex na rei dista. Ideo apd iōs iste ꝑ: raos fi eseq n̄ ē raos fi relaonis, eadē ē, ac ista: obiey conceps huic ɔtui esea n̄ ē jse obiey conceps huic ɔtui relao. Vtraq apd iōs v^o, vtraq apud nos fla. Qd si hgc ꝑ pis; raos fi eseq n̄ ē raos fi relaonis, ɔcere extra hgc quaestione solemg ē, q^a illq accipimg de raone fi ꝑ raone tli, n̄ ē ex na rei. Quo observato plures equvocaones fugies.

209 Ad ꝑbaones dico breg ad ou, iō ꝑ pa re dictione raonis. Sq omite rebuiltz Scotz ngsubsu mosic: at ꝑ de raone eseq ē cuablty et relavg: q̄ h erit aiaonis jlary ꝑ nary. ra eqd patit jstaq; q^a si relao n̄ ē destuablti, curabilty erit destu relavi? It quohesj illis oībg dictony n̄ ee de ɔtrealtzi, ngdy oīoē; q^a n̄ loqut de stiletate obtiva, et de n̄ eesobtivo, seuj ita re. ɔcedy dy @ est, si loqut de ɔtiraonis. cur@ cy ꝑ fectima illa idstate vericet, qd P^r; ꝑ relaony rest, et n̄ ꝑ eseq, et silia alia dicemg, dy arguta ɔmitziy solvamg.

210 Ad 5 ɔcesa maxi nomiz; q^a Deg cocere, se n̄ ee ꝑcisise ug eseq, ā etiq relaones, nil aliud ē, q^a Deg cocere, se ee ꝑfectimgs plurib eqvalz. conceptg divis ɔtibg, qbg a nobis exprimit. jquo, vt ɔtat, n̄ la jt nit ꝑ ɔfct conionis Dine ꝑuo, ā ꝑfectissima jhuitio sui ipi, vt ē jse = Qd ad reliq atributa ꝑtinet, ngdy ē vbi di Ꝝ cendi

rellati

rellati n° 143: vocis divinæ, semitæ multæ. Propositio illa, Deus iustitia producit, Deus operatur punit, et similes redduntur omnes [illegible] Scotarum: sed ii reciperent hæc, et similes, Deus virtute productiva formicæ producit filium, et cetera; quia hoc nihil aliud est, quam dicere: iustitia Dei est omnino opus, tamen: idem ipsissimum est in Deo principium puniendi, ac miserendi, et producendi [illegible].

211 Certe quamvis ijs veritas tradatur [illegible] supra allegatis punire, ac simpliciter Dei, ex quibus sicut Aug. lo 3 in quæstiunculis de Trinitate quæstiuncula quia aliud est ei in Deo esse, vivere, et intelligere, [illegible]. Nativè erit hac ratione: quia eo ipso, quod est, vivit, et eo quod vivit intelligit, et eo quod intelligit [illegible] sic: [illegible] intelligit [illegible], et cetera; quod clarius, ni fallor, locus ille eiusdem Aug. allegatus n° 157, ex quo vi [illegible] et rationes [illegible] Scoti [illegible], et similibus quibus: sapientia Dei maior est id quod cæteris sibi, [illegible] tia [illegible]. Dicet ergo, hæc omnia sola [illegible] ratione distingui, [illegible] Deus producit, unimus illud principium vocamus [illegible], quod punit iustitia, quia re vera indivisibilis est hæc, et omnia alia.

212 Arguis deniq; ea, quæ [illegible] demonstrat [illegible] aliud [illegible] ex natura rei distingui; at relatio demonstrat [illegible] ergo. Idem argumentum fit de iis, de quibus [illegible] ratiocinationes varia praetangit, et [illegible], [illegible] de Deo in quantum [illegible] nat[illegible], quod [illegible] de Deo [illegible] — Certe non video, cur potius inferat distinctionem [illegible]. Nam ratio, sufficit enim [illegible] rationis, quia vocatur obiectum [illegible] rationem aliquam inferat aliquid [illegible] inseparabilitas illarum: sic [illegible] eo ipso, quod vocatur [illegible] obiectum esse aliquale, demonstrat, ibi esse aliud, sive distinguat, sive non? tandem dicet nobis, quare [illegible] producentia [illegible], ut virtus productiva formicæ demonstrat [illegible] virtutem creativam [illegible].

213 Sed reductio omnis obiecti logica: ad quod sufficit rationi [illegible]; nam quando de obiecto in quantum tali [illegible], quod afirmat de illo in quantum tali, [illegible], quod sit in obiecto non daret id, quod reduceret, non haberet [illegible], quod (a) [illegible] in quantum tali afirmatur, idem est ac dicere: quod quia habet id, quod reducit, ideo [illegible]; et contra quod [illegible] erit cuicumque [illegible] id, quod reducit. Sit exemplum: Deus in quantum cogitabilis non est amabilis, et (a) amabilis in quantum bonus. Deus plenus, et planus est [illegible]: si [illegible] Deo [illegible] daret, aut [illegible] intelligeret cogitabilitas, et nihil aliud, Deus non esset, aut non intelligeret amabilis; si (a) Deus est bonus, eo ipso amabilis erit, ac subjicere quod [illegible] bonum erit amabile. Ad hoc (a) non [illegible] in obiecto distinctio. Tandem [illegible], quod arguat distinctionem [illegible] ex natura hæc propositio: Deus in quantum [illegible] vm

vis formicas non creavit fili.

214 Instabis: in Deo juxta nos non remissio, aut vero, et auctor eius sua ... ratione et ... (idest dic de iustitia misericordia): ergo eius maiestas in Deo non remissio aut vero, et ... distinguitur.

Huic instantiae plurimi deserunt solutione adeo ut Martinez alibi ... de instantiis ... quaestione 2. articulo 2º ... eam invictam. Ego nescio quo modo instantiae istae appellantur: 1º: atque auctor ex ablative, et simplex juxta nos in Deo: ergo auctor ex ablative et simplex distinguitur in Deo. 2º: atque auctor et ex ablative, et simplex juxta nos in ... eo virtutem creavit fili, et educavit formicam: ergo auctor ex ablative et simplex distinguitur.

215 Iuxta nos ergo. Respondeo afirmari; quando quaedam eius maiestas sit auctor et in Deo 2 dicitur: 1um, quod auctor sit in Deo: 2um, quod sit in Deo 2 eius sua propria ... seu ratione ita ut auctor detur in Deo id totum, quod convenit definitioni cuius libet: sic ... in Deo iustitia, quia auctor dat esse, et ratione iustitiae convenit sui definitivo iustitiae: non autem datur in Deo auctor et ..., et ... quia videlicet non datur in Deo esse, et ratione alia convenit sui definitivo ... Ad ... in Deo ... non ... definitione cuiuslibet ... ex illis eo, quod sit auditus ab alio, et sic ... supponit, et ... negatio ... velut ... extrinsece. Multo plurima alia, quae eadem doctrina solvuntur.

Caput 10um.

Argumenta ab auctoritate solvuntur.

216 Primum; quia Scriptura saepe ponit in plurali perfectiones Dei, ut ad Romanos 1º. invisibilia Dei &c. 2º unum alteri addit per coniunctionem et, ut 2º Machabaeorum 1º v. 24. omnium creator terribilis, et fortis, iustus, et misericors &c. 3º uni perfectioni Dei tribuit unum officium, et alteri aliud, ut ad Romanos 1º tribuit benignitati vocationem ad paenitentiam, et iustitiae reddere unicuique secundum opera sua. Quod confirmatur ... cum communi ... quod non satisfacit per distinctionem rationis (ut ajunt) quia ... Haereticos non de modo ... sed de realitate ... disputabant.

217 Respondeo ad 1um, quod si Scriptura conveniret pluralitates realis perfectionis ... tamen denotat plu ralitatem ablative ... Ideo dicendum cum ... citato nº 143, ... multa, et unum ... vocem diversam, semper multum &c. aut cum Damasceno citato nº 144, quod ... sola cogitatione distinguitur. Cur autem plura dicuntur, cum ... unicum ... Dionysius ... divina munera, quae erga nos Deus exercet, quod nº 93 sic exponit: ut explicemus ... illa, quae

erga

eloquuntur Deus, aut vita, aut via, aut lux, aut verbum appellemus, nil aliud intelligimus nisi virtutes, quae ab illa ad nos prodeunt, et efficiunt. Quod doctus contimus Hierotheus a suo Magistro exhaustus sic ibidem exposuit: Cum enim omnibus largitur, magnaque copia omnium bonorum communiones effundit, tunc unitus quidem distinguitur, quod multiplicatur, unice multiplexque fit non discedendo ab unitate.

Ad 2um dico 1o

218 sicare, dari Deo id, quod in illas voces exprimitur. Ante, tamen dictum satisfiet difficultati et exigitione et, hic in sese importat distinctionem rationis, ut in creaturis; saepe solius rationis, ut Ecclesiastici 1o v. 8: vidit, et dinumeravit, et mensus est. quae realiter sunt solius rationis in ordine scientiae Dei etiam apud Scotum, saepe neque distinctionem rationis, de ratione ratiocinata per diversas voces energiam quandam addentes, ut in Apocalypsi v. 14 ubi Deus dicitur fidelis, et verus. Et v. 16: Quia tepidus es, et nec frigidus, nec calidus... nescis quia tu es miser et miserabilis. Et passim dicitur, ut in psalmo 9: in aeternum, et in saeculum saeculi. Et psalmo Deus dicitur misericors, et miserator. Cumque additione significationis et tam bene tam male conferatur rei, aut rationi, aut nulla distinctio, cum distinctione ex natura rei non intelligitur Scotistae.

219 Ad 3um dico attributionem illam 1o sicare dari Deo et formalibus, cuique attributo convenit. quae distinguuntur, tamen ab aliis, aliisque differentibus; nam etiam virtuti educendi tribuitur productio formarum, et virtuti creandi productio, quamvis una ab alia plusquam ratione distinguatur, sed etiam unum esse tribuitur sapientiae Dei, aliud scientiae in illis verbis ad Romanos 11: o altitudo divitiarum sapientiae, et scientiae Dei, ut videre est apud Cornelium, Et tamen sapientia et scientia Dei sola ratione distinguuntur. Quod egregie docuit D. Maximus in scholiis D. Dionysii ad allegata verba verbo obscuritate dicens: excommunicatione eorum, quae nobis a Deo donantur appellationis diversitas (...).

Ad locutionem Patrum

220 eadem abstracta reddunt, eidemque in totalis passim apud ipsos videndum. sola ratione distinguunt illa plura, ut constat ex D. Damasceno 1o fidei Cap. 14 dicente: Una essentia, una bonitas, una potestas, una voluntas (...). et concludit verbis supra allegatis: quod in distinctione est (...). Nec obstat quod Patres non raro modos concipiendi, qui realiter tamen contra Haereticos investigarunt; nam vere realiter afficiunt, dum a fingunt

Deus

Dei n ee ex specie id, qd vocamq sapieq, neq ex specie id, qd vocamq iustiq &c; d ie resultativilit qd exprimit p sapieq, p relaoneq &c. Ad n n la ope i distione pu, q necess requirit, et &c respondet.

221 Cum m sic ii vba illa D. Augi 15 de Trite Cp 5o: sibiq ehnq sapieq, iustq, bonq, spq: horq oiq novissimq, qd posui videt sicare subsiq, cetera huiq substiq qlates. Itq 7 de Trite Cp 2o Vbq sapiea; d n eo Vbq quo sapiea; vbq m rellavq sapiea vo esse dit. Ptrea 15 de Trite Cp 3o oia atributa Dei ee eglia: q dicta expt. Ct 3o, c Maximinq Cp 10 sfine: n obstat pluralitas p naxq simplitati Dei, sed n obstat atributorq pluralitas. Aferyt etiq Dq Damascenq lo fidei Cp 4o: si iustq, si bonq, siqd tle dixeris n nq dicis Dei, ist qd co naxq.

222 In locq Alegat p re Maistrio; d n p eorq n mirari DD. Scotas requirdare seq i arguto, qd sibi ii Augus obiecit, ii q solvit his vbis i [illegible] sequtibq vbq vlmq obiecoi: d n ita e in illa inefali simpliq naa.. absit m, vt spq cq subsiq dicat Deq, et bonq cq qlatq: & vtrq q cq subsiq. Sic oia cetera, qq memorabimq. Ito neq Scotq in h obiciendo, nec nri in illo solvendo ela [illegible]: cui Augi locq mqcq allegat; nq postq Mag Paris dit 7o dixerat, n eo vbq q sapiea, q &c, sic subdit: sapiea vo eo, qo essea: Mosic: qa Augq dixit. Ego n eo vbq qo sapiea, inferyt, vbq disqui ex naa rei a sapiea: q qa Augq dixit, Ego eo sapiea qo essea, inferre bet, sapieq, et esseq n disqui ex naa rei; at q h e fluq ad ipsos: q et hq.

223 Vidit dificultq sublis Dr in Iq dist. 8. q. 4. Ex dictq et ret, qd ego n satisficio, i lt, qd eo bonq, qo sapieq; qa sapieat, et botas si in qlot suposito; at n eo vbq, qo sapiea, qa vbq n e in qlot suposito; qd Maistrig sic exclat, eo sapiea, qo essea; qa vtrq e esseale; at n eo vbq qo sapiea, qa sapiea e esseali, vbq relavq. Et tqdaqcq Scoto adit marq iaste inq eseq, et sapieq, q inq sapieq, et vbq. = & qq vis hec vera sint, n video, qd p ea arqtq solvatq adhuc m stat, qd si hec locu tio

tio, eo esea, qº sapia, n̄ arguit pposiᵗa fa, cur ita, n̄eo vbū, qº sapia, argui distioē fem?

224 Et rao apriori solutionē; qª D. Augg sonstedit ibi, Pz n̄ ee vbū; qª ē ad illud: et ideo ag dee in Fº, viculū n̄ ps verificari de vbo qdq desapia; nq sapia ē in Pe, n̄ vº vbū, ni p circūinsessionē, vt dixi n. 22. an@ n̄ ī distiō fit, an raois, an reū, t qd sit, ex Aug n̄ pt: qd vltia ipso: Nz lib. 5. de Trite. C. 6. ait: alia notidē, qª intelligᵗ Genitor, alia qª ingenitus: t disigunt ex naa rei genitor, et ingenitus, t n̄ ? sicz: g illa locus distioē fa n̄ arguit. Silz: g eta Vbū, et Fº disgut ex naa rei; et tn id Augg 7. de Trite C. 2. ait: eo qpe Fº, qº Vbū, et eo vbū, qº Fº.

225 Jz Augi locū alegat Scotus loco citato g ad que ppe fing: at Dº Augg nec vbū gdz het, qº de qqlate atribuorū agat; ā so de p naz qqlate: vnitas (ingt) et qqlatas illius summe Trits ostz dit. et infra: Itig in h libro apparuit Trinitatis qqlatas: qº g iure alegatᵗ p qqlate atributorū? imo, et si de illa ageret, in tlz dz eet inseu D. Damasc. 1º fidei C. 11: earu (pnaru) eadz ē esea, facultas, vltas &, qqlatz n̄ dixi, ā idzz: qqlatas m stricte sū ta distioē petit stricte.

226 Augi locū ā

Maximinū longime ab Scotarū seu, vt ostz dg ex vbis eiz de Augi. Docuit Maximinus, so Pz ee Deū; qª alitz Deus eet spotz, si religs prs ee t Deus. Redarguit illū Augg sic: tu dicis, Pz ee Deū, Dnū, Regē, Creatorē, &; et tn n̄ dicis, ee porz ex ptibus. Sig in vna pª pna, et pla invenis, et ptes n̄ invenis, qto mais Pª, et Fº, et Sps Sas. Et ppt invnū Dettz vnū Deū, et ppt vniscuisqz ppriets 3 pns ii, et ppt sinlarū pfeoē ptes vnius Dei n̄ ii? En Augg nil aliud docet, q3 qd nos diximus n. 152. cū sequēti, et n. 166. et pluralitz pnarū simplitati obstare, qª n̄ in se, ā eū esea ostz ut vnū Deū, summe vnū; et ideo n̄ ii ptes vnius Dei. Qdng h cū Scotarū inteto? alitz dicere beret, qd qz vii esea disqueretᵗ rr ab atributis

set vnaq na abalia, aduc n̄ facerent spoon.

227 Damasceni locq allegari n̄ habet ab illis, q cy legisset. Nā postq̄ p varia c̄sta varias Dei p̄fectiones exposuit. Tandē c. 11. iq s̄pe allegato cōclusit: q̄d in ea dictū ē cogitatione sola distinguit. In loco a nobis obto cōtendit, Deū ee inexplabilē, acinefabilē, nec vllo mō p̄e dici, q̄d ī esea eiq; q̄d exclat locutione illa, inq̄, vt ex ipso cōstat sōcontinet rationis distinctio: etq̄d sō inadeq̄ta, sive includenti ab incluso, vt aiunt, q̄si dicet: si dicas iustū pluseō, si dicas sapientē pluseō.

Disputatio 4ª.

An ad oppota in Frite cōciliānda sufficiat distinctio rationis?

Caput 1m.

Sensq quest.ⁿ, et Doctorū sententiæ.

228 N̄ disputamq, an p̄fata Dina p̄ rationē distinguat, imo hōc lq suponq, vt ex concl. Florent. et PPq p̄bavi a n.º 105. Etq̄vis Aureolq, Greg. et Gabriel, paucique alii distinctionem rationis in Deo nare videānt, illi tn̄ v. cōdunt, et sē n̄ bene loquuntur, vt notat P. Mont. de Frite d. 12. S. 1. = Supoo 2.º, hæc distinctiōq n̄ ee p̄ovq, sed p̄ciuq. Ratio ē, q̄ distinctio rationis p̄ositiva ē, q̄ vnq nat de alio; p̄civa vº, q̄ vnq concipit, aut exprimit p̄ vnq expōq, neq affirmando, neq negando identitatē illius cū alio. Siq p̄fata Dina p̄ p̄ovq distinctionē rationis distinguerent, vq p̄hyeatq, essea n̄ ē relao, aut iste aq eet vq, et sic esea, et relao inre distinguerentur, aut eet f̄lq, et sic eet ens rationis, ad q̄d nlq sententiā p̄bet p̄fata Dina; et coer eet distinctio pure ficta sine fundo in re.

229 Ad distinctiōq p̄civq notq ē scitq; naq sive cōsiderent ex pte intellectus, sive ex pte Dei (vt illud cōsideravit D. Thomas opusc. 9. q. 2; ratio, q̄ differunt atributa Dina partim fundat in re, partim in intellectu) sem adē; ex pte intellectus, q̄ negat suis conceptibq Deū adeq̄re: ex pte Dei 1.º q̄ ā equivalet infinitis perfectionibus distincti. 2.º, q̄ ā equivalet in virtute pluribq. 3.º, q̄ ā connotat plures et rō diversos. Hinc orit.º, q̄d possumq de Deo loq, affirmando vq, q̄d excedit p̄fectiōq eq, nil eniq cōcipiendo de excessu p̄fectionis supra Anlyvq: et q̄d

qd het virtē pducug hoīs, nil enycigdo depducva Anli. Deg̃ pstg̃ pvet ad distio
ẽ raois pscivg, et ñ povg.

230 Si roges, an pscio hęc ĩ Tofis, an obtiva? Reo, si obtiva sunt
pzesultaa raoi, pota ab intllu in obto, ut DD. Thoīte docet de sua distinõe obtiva
ngdye: ing͏ᵒ Toste nobiscū criit de Deo loqustes; qᵃ alit resultaret obtiva spoo
in Deo, ut ipsi docet, et, ut iuco, qᵃ intl ñ het vim tl resultag in obto pongdi:
Si@ li obtiva sõt, qd vᵉ cocat vnij vg esea ñ cotsalis vgrelase, nlij video insni
ens in dcedgdo hg obtivg distiog: sivᵉ, qᵃ sicsagit qq lot ~~obtiva~~ distio pciva: sive,
qᵃ int hęc Dina exma ẽ scialisraos, si im capacite hgt, ut vng pducat, et ñ aliud
cur ñ hebyt ut vnij cocat, et ñ aliud: qd docuit S. Justing in expooe pidei trite port
inity: ingenitg, genitg, ñ sicgt ipsg eseg, ãt substeas. Et ẽ cois PP locus

231 Plahic dis
putari solet, qq tn alibi omodig tractgt, ut si, an esea includat, te in relaoibg, et ed?
An pss videri esea, ñ visis relaoibg? An Deg pss facere distiog raois int eseg, et rela
oes? Dey ppiora huig tractg nos manegt ibis immorari ñ lt. Ad qug g deniang,
in qᵃ vng supoimg, aliud ingximg, supoimg in Trite verizari prata qqdg dese
opposita, qq in create verizari ñ pss ĩ reli distiõe exmoxy. Ingximg, an ad illa
in Dinis verieqda suffiat distiõ raois, qz cy eoi dedimg int eseg et relaoes.

232 1ᵃ sea, mihi
qz penitg plac, qz novime defedit Pᵉ Vincetg Ramir. tom. 1ᵒ de scia. d. 4. c. 4. et 5.
in qᵃ nat suppotis quũ a serey, nil verizari de esea, qd ñ verizet de relaoibg, et e
ɔ. Quo supoto, fale sola distiõe raois ɔ pnit tota mistii difficultas. Pro hac sea re
fert vnij, Talij Dj, Pᵉ Marin de Trite d. 2. S. 5. Alegat g se Ramir. oes a
serētes, eseg sola relaoe disqui a relaoibg. Dq ʒ inmerito alegt, ut ipse fatet, dy
n. 70. ait, sug seq egdg ce cy Sea Greg. Arim. gravi cexa a Thogis notatg, q eam
intllexerit in eodg seu, ing Pᵉ Ramᵉʳ.

233 Nec quae scripsi, quod saepe viva aliquando in Scholis audita omnes fere Theologi (illi modo, qui olim distinctionem rationis in Deo admittunt) plane invitos tradere vellit, allegat nominatim PP. Vazq. et Montoya. Dilletom. 2. in 1am part. disp. 120. c. 6. impugnat, caiet, quia non reddit rationem, ob quam, cum adeo dicta, et contradicta de ea, et relatione praedicentur (non quaeque utcumque) de reali ratione rei, aut duarum. Et n. 26: ex dictis igitur imo contradictis praedicatis, quae de eadem re simplicissima, Deo vult, dicuntur, non potest colligi distinctio aliqua ex natura rei. Haec acutissime Vazq in ea, et tamen Ramirez eum praealigat.

234 Deinde d. 123. c. 3. exclat principium illud, quae sunt eadem uni 3o &c, dicens de identitate reali, locum non habere in Divinis, et n. 9. rationem reddit, quia quamvis repugnet infiniti, aliqua duo eidem cum 3o realiter, et intrinsece distinguere, id tamen non repugnat in ente infinito. Hoc enim peculiare est in Deo, quod nec Aristoteles, nec ullus alius, tamen luce naturali solo instructus concipere potuit. Mox: Vazq. ait, de ea, et relatione praedicari dicta, et contradicta: tu non nas: Vazq. docet, hoc essentiale in Deo perfectionis infinitudinis, et philosophis ignotum; tu dicis, nil difficultatis esse in Trinitate, quod non inveniatur quoque in actione, et passione, in anima intrinsecis, et materialibus. Quo igitur iure acutissimum Doctorem pro te allegas.

235 Allegat etiam Pater Mont. Disp. d. 15. de Trinitate q. 2 ad principium illud, quae sunt eadem &c. sic ait n. 6: Ratio solutionis petitur ex natura reiniti in discrimine reisitae ab infinita. Hoc discrimen Dei a creaturis summitasima, et eminentissima perfectionis, quae sub simplicitate et summa simplicitate, et summa fecunditate. Haec eminentia deitatis, tanquam principium excellentis Trinitatis probat, quia eruditione ex Patre. Bas. 3. n. 1. singulis solutiones distinctae perfectionis infinitatis, et eminentiae superadictae facile convincuntur, aut falsitatis, aut insufficientiae. Et sic petitio includit in eminentissima infinitione Dei.

236 Haec dixerim, ut pateret, neque Ramirez autoritates adstitutas. Si tamen quaestio singulatim refert, cur tamen locum necessitatis adeo non ipsi dixit; quid inde de reliquis in dicta alegati? Loquitur pro vobis Doctor q. 16. 4. de Trinitate c. 3. an. 6.

6. vexeat illi ptrinpo: qq ñ eadẽ vni 3bz, pmitit autoritẽ D. Anselmi 3 nantein Deo 3tnas, qª esta ẽ vnica, dicẽtis: nec 3parer nag, qq supra oia ẽ rebz aliis: credas, aqd in ea ee, qd in aliis ee negat. Et inde docet Ex. Dr. dispeq sumiab infitate, et infitate, qª increati pñe illud oriri alitãoe caxy; et ideo ñ recte fit illas ad rem illitatg.

237 Deinde q. 4. n. 14. ait: distiõ raonis ptdat, seu vt potaĩ vr eminea ipsiq rei, qq vnitate 3tinet ea, qq in creati dixsa ñ. Deqª n. sequẽti ait, qd pi apellari distiõ vris, seu pytlis ex naa rei; qª vt in ipsa re ex naa eiq pty het. quia n. lº ñ repbat explyari, et paoi ẽ iõ ad exelzq distioz atritoriy inh se. Et 3tinuõ recur rit ad hgc vrz distioz 3siltz in infita Dei eminea, vt mis pii difultes exponat. Atq 8r Ramez ad illq ñ recurrit, dt videt credere, nil ee in Deo, qd in aliis ceret quat, nlq q sciaiz raoz quq reqq ee in Deo, ni qq qxit in mraf, in aoz et paoeb: q Ang lrity 3rity het, set et reliqºs DD, q oes scialimq credyt in Frite di fultatz, in cuiq obseqy intly capsivq dy docet.

238 Disptdã ẽ it triplex hgc ppoo, qª mihi videt ñ sati distinsise, vt oportet Pr Ramez, et ideo anquivẽ tatpse DD allegat. lª in diuinis nla oio ẽ distiõ ni raoi. 2ª in Frite multa pxata vericẽt ex se oposita. 3ª ad 3cilizdq hgc oposiõz sufit distiõ raoi. lz nius, quz sciazt nat ph Scotus. 2z, niq, quz sciaz nat phi Pz Ramez cy suo Ariminẽsi et aliis DD Ptõga fuse in h loqẽt. lq qesipse pse alegat, iq vidimq dilexte, illiq 3dexe. 3z 3ayt aliq, et fexe oes ngt. Fotaq quest difultas ẽ qq rexe in Deo aqd, vi cuiq 3ciligt cy ppectima idẽte pxata ea, qq ex increatis 3cilliari ñ psu lt distiõ rili. Scotq ad suq miq distioz 3fugiyt; lr reliqs pauci ad solq distioz raoi recurryt, oes alii ad vrz: Pr vº Ramez nat 2q prq, et ideo nil sciale qq rit in Frite p mraf.

239 2ª q sea, qq letime ad quqsitõ ret. docet, solq distioz auais raoi sufire, ad eiq moi pxata 3cilizdã. pphac citari solet

a

a nris RRdis in manuscriptis scriptoribus Ostis, et nri Pe. Suarez, Vazq. Gran. Montoia &c, qui velit non sit loqui sub illustri distinctione vrtutis reali. Denique nos Dda. legeri potest ex predictis locis, quidem retulli; ut constet, Dd. nos solam distinctionem rationis admittere, at ad difficultatem multiplicationem ex positionibus sepe recurrere ad infinitatem, eminentiam perfectionis, et qualem perfectionem.

240 Idem ipse docet cum Thomis ut videre est in cursu salmanticensi tom. 2. tract. 6. d. 5. ubi ex cum Thomistae ait n. 47: distinctio vrtutis in Deo resta dictis illi, quia obsui eminentem equivalentiam pluralitatis, et distinctioni reali aequivalet. Et novime in illis. Vineyt. Itenson tom. 2. lib. 3. dissertatione 1. c. 2. speculatione 2. refert supra illa eminea, utrumque fuerit eadem simplicissima res, quod perstaverit ejus abstracte, et relative redditur. Credo RRi nos non satis distinxisse duas illas formas: intentionem, et realitatem sola distinctio rationis intervenit, ac sola distinctio rationis sufficit ad finitatem expositionem. Id docet etiam dict. Thomas, et nri. Ram[i]rez nant.

241 Melius post ipsa illa referi P. Vazq. d. 120. c. 6. ubi videtur impugnare Caiet. seq. de distinctione vrtutis, et Canariensis non requirentis aliam distinctionem rationis, a[u]t ca pacitatis in Deo adilla: et n. 26. totum est in dicendo, quod rata opposita in Deo per solam aequalem distinctionem rationis fere opponi. Deinde tamen recurrat, ut videmus ad infinitatem Dei, suspicor, non loco stante intendere, distinctionem aequalem rationis sufficere, non ut resipsa proponit contradictoria illa, sed ut nos illa pro modulo nostro excludimus, ut ipse satis indicat citato n. 26. Hic Henricus tom. 3. in 1a parte d. 75. ubi idem docet, et n. 46 incidit in seqq. Ram[irez] contra quos a n. 90. videtur ex perfectionis infinitatem recurrit.

Caput 23.

De seq. Patris Ramirez.

242 Duo tum se sectaria docet: 1m, nihil verificari de esse, quod eodem modo non verificetur de re illatione, et e contra: 2m, nihil esse in Trinitate difficultatis, quod passim non inveniatur in creatis; nam de eadem ratione verificatur esse Dei, et non esse Dei; quia est amor Dei, et non est odium Dei: de eadem, et propositione verificatur esse agentis, et non esse agentis; quia est actio agentis, et non est passio agentis: de mutabili verificatur

catus esse unius, et non esse unius; quia est exigua, et capacitas plurium fratrum. Unde concludit n. 58.
sic: tria in his omnibus ex aliis silogismos expositorios, ergo aliquid fieri, ut sic, ac in Trinitate innuit:
ut hoc est hoc pater; et hoc pater est trium productivus hoc pater est trium productivus.

243 1a suppositione sic ista se tamen
ibi convincit. Quis non credat in abstrusissimo Trinitatis mysterio totius Deitatis arcano nullam
esse difficultatem, quia non est in materia 1a. Ergo, aut Ramirez fallit, aut celeberrimos, omnesque Theologos carpit,
qui uno animo, verbo, ac calamo docent, excellentissimum mysterium esse supra omnes creaturas
intellig: nec quid quod innixit simile in creatis. Adeo ut D. Thomas in 1o dist. 33. q. 1. art. 1.
ad 2um ex mente Patrum dixerit de exemplis a creaturis desumptis: plus habent de dissimilitudine, quam de simi
litudine: et omnino magis abducunt a veritate, quam in verum intellectum inducunt. Et tamen Pater Ramirez adeo
suum defendat exemplum, ut illis nos instet.

244 Sic igitur argutor 1o ab autoritate 1o in hoc puncto arguto: nam
D. Hilarius apud Mag. sentent. dist. 34. horum donis nobis ait: mysterium est inopinabile
extra significationem Sermonis, et sensus interiorem verborum significantia, cui ipsius natura consumit: intellecta ca
pacitatem excedit, in se lavere, in intellectu et pro arbitrio. Vel hec omnia de materia 1a omnino, tamen cre
de cum D. Anselmo citato, quod dee in Trinitate, quod in creatis esse negatur. Praeterea D. Dionisius
de divinis nominibus c. 13. ait: Divinitas unitati, ac Trinitati nomine celebrata, neque est uni
tas, neque Trinitas, aut a nobis, aut ab alio cogitata. Nihil eorum, quae aut sunt, aut cogitantur, excogita
nam illud Divinitatis, quod rationem omnem excedit, enunciat. Et tamen contra Pater Ramirez
materia 1a Trinitatem enunciat.

245 Magnus Pater Augustinus de Trinitate 1o c. 2a. humanae mentis acies invalida
in tam excellenti luce non figitur, nisi iustitia fidei nutrita vegetetur. Non ne satiaeritur
metaphysicis adhigendam mentem in tam excellenti luce materiae. Item tom. 3. lib. 1. de doc
trina christiana c. 5. proponit mysterium: et cap. 6. incipit: diximusne aliquid dignum Deo? Im
mo vero me nil aliud, quam dicere voluisse sentio. Si autem dixi, non est, quod dicere volui. Et
subtiliter ad veritates pugnans inde, quod, cum Deus ineffabilis, tamen dici esse ineffabilis dicatur, subiun
git:

git: qq pugna vborq selecio cavenda, potius quod voce sedanda. Dico: an non eodem[?] cio venerandam infalis m... pugna; quod cum exigea uniusque, et capatas plexity=
Lanz het Augg tm. 10. in sermoribus ad fratres scam. 15. ubi tritus sublimia dei
infalia apelat, quod certum, quod nec Angeli in celo investigarint. Qualit vlt nec investi
gare Angelis, quomodo mea l... exigea uniusque, et capacitas filij.

246

Huic argto vbii generalis
Apoto ret 1º instando; neque eodem modo premit Scotus: quod non probat, a suponit. At Scotus, ut vidimus,
diserte adust fraxi de Deo, quod de creari non posse distinctione reali, quod si opositum dixerint,
argto premit= Premit etiam (ait) Rs Thomas, quod difultas mutatio itarim ad creata tras
ferunt. Ego illos non vidi, imo opositum ostendi n. 240. at si ita, premat illos= Premit
etiam (ait) admittentes solum distinctionem rationis. Hic excogitaba pro... fundat in confusioe clary
...ny. quas distas dedi n. 238= Premit denique, vrialitas (ait) quod tota falet, rriasea
ta sehere, ac si est rradita. Difallit, neque quod vrialitas illa vrialitio non est huma mente
te exclabilis, et ad infinitum refugiunt.

247

Ret 2º in ipsofine quest. retractando (ut ... cape ponis)
quod in tota quest. elavoraverat, dicit totum argiam intentum; neque quod visdicat, sum moyer
cidi non esse abite facile, a so pararave ad alios modos, addit tamen: ...vigetapheo, quod
intellui impole ...ot, hec prata idcari, disgui, sive sfori in eodem conseerei: nec silia
prata in creatis unquam inniunt= Coposic: neque in mra ... inniunt, neque inaoe, et
paoe &c. Aliquid quod e in Frite difultas phis expli.

248

Sic argtor: argtum, ut tug ... evera
tat, ostendit in abstrusissimo ministerio verificari de eodem esse reali indisili prata, quod in cre
atis sic distinctio reali verificari non pss; a h plane odis: odii quod intentum argti tug ... erer
tesis=. Argtor 2º: sicut in Frite verificat in eodem esse reali idcari, et disgui: a verificao
horum pratorum e Fritati difultas; ita sicut verificaonum quod in creatis invenit: onus quod in crea
tis invenit difeultas Fritis. Denique hec omnia ignoro.

249 Arabes sic argtor: coicari re pidetz cy alio, et n coicari re pidetz cy illo, ss prata ita oposita, qq in creatis vericari neqqyt i distioe reli; atq hec prata veri cqt de esea, et Phte: q. itz duo extma idecari rre cy uno 3°, et n idecari rre inter se, ss prata, qq in creatis vericari neqqyt; d hec vericqt in Frite: q. Et sic pla alia, vg p[a] pna idecat cy 2[a] in esea, et disquit rre in Phte; esea P[ri] idecat rre cy F°, et Phtas disquit rre a F° &c. ad hec reducyt qq sibi obcit P. Ram[ez].

250 Et oibg ret l° inst dosui

expli: D vt vidimg, iq ipse ffergfuit culpg falacie exploxy, q ad huc osttdemg insoluoe argtoxy. Ret l° suis illis tris *eser*, *rellave*; ait q esseq rellave disqui rr a Filiaoe, et Pahtz eser rridecari cy Filiaoe. Esseq rellave n coicari, Phtz eser coicari. Iq pnq disquirr a F° p eseq rellave, et idecari rr cy F° pPhtz esser. Et ita qdq vericet de esea vericat de rellaoe; nq de eseaso vericat, qd syta eser coicet F°: h ipsy vericat de Phte. De Phte vericat qd rellave syta disquat a F° h ipsy et de esea vericat: et hos tres sibi videt, tot q Frito difful tz reducere ad difultz aoi, et paoi, mz &c.

251. D hos tres obto vacuos videisse bo

acl q do vni soli expttis exmis sic: p te esea eserxyta coicat rr, et esea Ph nat se u rellave syta n coicat rr; d coicari rr, et n coicari rr ss prata, qq in creatis vericari n pti s° distioe reli: q de esea *eser* syta, et de esea *rellave* syta vericqt prata, qq in creatis vericari n pti l° distioe reli. Mo sic: atq esea *eser* syta, et esea *rellave* syta idecqt rr, et syme: q de rr, et syme idecati vericqt prata, qq in creatis s° distioe reli vericari neqqyt. Vel aliq sic: *esea Phtas eser* idecat rr cy F°, et esea Phtas *rellave* disquit rr a F°; d idecari rr cy F°, et disquirr a F° ss prata oposita: q de *esea Phte eser*, et de *esea Phte rella ve* vericqt prata opsta. Mo sic: atq *esea Pahtas eser*, et *esea Pahtas rellave* sy me rr idecqt: q.

252 Nunc inco, ex hac digna vbi hic exp[licati]o. In nota, hic Au[ctore]s historis in efficisse per nes voces immutare extrema, ac quos vexicandas oposita; nam x[…] PP., scilia, et Theogos extrema, de quibus vexicat illa prata oposita, sunt esea et xelao. At x[…] hic Au[ctore]s sunt esea esex et esea xellave, aut ita: Esea Pater tas esex, et Esea Pr tas xellave. Dicunt enim iddificat xx Esea, et Rellao, quod Esea esex, et Esea xellave, eadem exige in utrisque difultas, ac ipsa ipsi etiam quod xda e xao, quod proponit in Frite prata alias oposita. Quod qui la axgta a xaoe vollet, adeat P[ate]s Maxin de Frite disp. 2. S. 5. ubi plura leget: quod omnia, ut exedo, xedacta sunt ad pia cty axgty. Item apud P[ate]s Municsa, q. d. 7. de esea n. 10 &c ait; hos PP. distinctione xx […] tenere, et pxalelog.

Caput 3u.

Solvuntur axgta P[atri]s Ramirez.

253 Arg. 1° ab autoritate; nam scil. Theogi. et Remise, ac PP. (ut ipse nosetiq di xima) sola distinctione xaois admittunt inter esseq, et xelaoes. At sola distinctio xaois non sufficit ad pxaoes has opotas: quod de essea, et xellaoe nulla pxao opota vexicatur. Reflexit supra vba illa in cap. firmiter de summa Trinitate: Haec sancta Trinitas secundum essentiam individua: secundum psoales proprietates discreta; atque Trinitas sub expoe e xellava: quod de xellaoe pdicat esse invug secundum esseq.

254 Illa maxi, et noxi, no coq; quia non sunt ostendit hoc duas pnes: sola dat distinctio xaois; et nulla pxata opota in Divinis vexicatur. Et inter istas scilicet huius mixtii di fultos, quod vlt nulla det inxe distio, et tn pxata opota scilicet. Reflexio illa levise, quia Tritas non sicat ut eyq xelaoes, de sicat 3 pnas eisdem esseq, ut esse ex omnibus ex tradit P[ate]r Montoia disp. 36. de Frite S. 7. Unde lt Frio ex eles xellaoes, inclu dit etiam esseq adlta. Imo sic xesumo axgty: de xellaoe secundum esseq pdicat esse invug, et de xellaoe secundum pietas xedicexetaq; et xellao secundum Eseq, et xeliao secundum pietates sunt xx pag: quod eodem xx tle pdicatur invug, et xedicexety: quod in cxeatis vexicaxinequit sine distio xeli.

255 Arg. 2°

exPP; nq Joanes Theogus in Xcil. Florent. S. 13. ait: Subitañ aliq differt, q³ P.ʳ ê F.ᵍ et Spitus S. q essea ipsa distinguitr ꝑ nalit: = Adducit Dy Attanay vtetq exeplis fumosi: qd ê sems, et fructq: semen futuræ culturæ, fructq ꝑterite. Itq D. Augq 6. de Tri te dicetq, Trite ee simplq multiplicite, et multiplq simplicite. ꝺ fratex Theogi: nq ꝑ ipsq dicere bet oes, q solq distiog raois admittyt. Hoc etiq dicerebent oes do centes, inclusiôq vnq esseq in relláoibq apd quos in hac frase, Patetas distinguitr ex a Filiaoe, esseq etiq ac lat distio.

256 Ad 1ᵘ dico, vba Theogi hecce, pnq in nllo aliô differyt, ni qd P.ʳ ê P.ʳ, et F.ᵍ ê F.ᵍ. Hoc ê ipsq mihi iu; nq essea ipsa ê relláo; et tm essea ê vnica, et relláo triplex. Exq° potiq infert oppotq, vlt de eodq ee relii vericari oppo posita = Augi vba idipsq ꝺtinet, et potiq indicat vnq distiôq. Ad 1ᵘ my dicyt, esseq ee vnicq, et ꝑnas 3. Vbi nq dit, aut leviq indicat, nla oppota vericari? imo in vnite essq, et multiplite ꝑnq esse rincludyt oppota.

257 Exeply D. Atanai omitere bueit; nq illud, et qd libt aliud, si stricte suat, oio magis abducit a verite, q³ in v³ intlq inducit, vt dixit D. Thoas, q si qt° ꝑmisserat exeplq de puncto, qd ê ꝑrinpq vnig linee, et ꝑi ni alhiq. Qd PP ipsi ꝺtinuo dicyt. Raoê; q^a aliq, sct fumosq, qd ê fructq, et semq, distinguitr xx abillo, cuiq ê semen, et etiq abillo, cuiq ê fructq, ita vt ñ identi cet° rx cq illis; ita essea distinguerettr xx a Pat^te, et a Filiaoe, ita vt ñ idq caret xx cq vtraq. Valde miror, qd hęc potuerint virq alioq doctq movere ad tq sinla rq in re tq lubricaseq, et sq mere i difultari ad rcalteqdq.

258 ꝺfra de ex Theogi debilise nq aliude, qd ipsi dicqt, nla ꝑrinpa opposita vericari in Dinis, et ñ e ꝑrsq flq, vt vi dimq: aliud ê, qd ipse ñ inferat: et hęc illao ê nulla, nec ipse illq ꝑbt = Qd @ dicit de admittentibq inclusioq, tlq supotq ꝺtinet, dq ñ asiet, qnq sint isti, q hęc vrem inclusioq admittqt excludetq distioq vrq. Ego ncq vidi, q ñ dixerit, q³ vsim aliq admittqt

admittit inclusiones; at ex iis alii loquuntur de sola inclusione, ut opposita distinctionis Scoti, Alii de sola inclusione rationis, inadaequatas, et admittentes distinctionem itaque virtualem.

259 Argues 3º a ratione: ea, quae sumere convenit in esse sola ratione potest distingui; at essentia, et Paternitas sumere convenit in esse: ergo. Probat late noster, et praesertim felix; tum quia illas liberas ad animam, sed et caeteras; tum etiam, quia minus, quod assumitur, est; quia subeunt easdem praedicationes, ut si de essentia praedicatur essentia communicatur, etiam de Paternitate praedicatur, essentia communicatur. Cuius minoris facilitas ostenditur anima Scoti, et praesertim n. 251. quod a posteriori sic probo: nam si quidquid praedicatur de essentia eodem modo praedicatur de Paternitate, sed de essentia praedicatur absolute, et sine addito aliquo, essentia est Filius, eodem modo praedicabitur Paternitas est Filius, aliter[illegible] absolute, et sine addito non esset verum. Et sic dicit, Deus est homo, crucifixus, Filius Mariae; etiam absolute, et sine addito dicet, Pater est homo, crucifixus, Filius Mariae.

260 Arg. 4.

Haec praedicata communicari, et non communicari in Deo non se excludunt invicem: aliter constituerent Deum compositum; atque communicari et non communicari si non se excludunt, non distinguuntur ratione ex oppositis, ut vicit et vici ens: ergo. Distinguo maiorem: non se excludunt invicem in Deo; adeo ut in quocumque alio distincto a Deo; nego maiorem; et sic distinguenda est minor; quod vis non in Deo non se excludat, et contra ignem in Deo non sint opposita; at praedicata ipsa ex se talia sunt, ut verificari non possint de eodem nisi ens reale infinitum, et eminens contingat, quae illa distinctio habet in se tota, specialis huius mysterii excellentia; non quod illa praedicata sint realiter ipsa in Deo opposita (quod nullus somniavit, nisi Deus chimaeram existeret) at quod Deus tali visu, quod tollat illam oppositionem, quam ipsa praedicata aliae haberent.

261 Dum videatis solvere veritatem, et fallaciam argumenti, sic insto, probando non esse praedicationes oppositas esse Pater, et esse Filius; quia non se excludunt in Deo, aliter non daretur in Deo. Dices, hoc provenire a distinctione reali formaliter. Contra: quia si non sunt opposita in Deo, sicque non ea excludit aliam, ad quod distinctio realis. Aliter, si esse eam, et esse essentiae increatae non sunt praedicationes oppositae eo, quod in creatis una non excludat aliam, ad quod sarcia est distinctio realis inter eam, et essentiam increatam? Item sicut ista sunt dicere opposita, et tamen scilicet in creatis ratione

distinctioni

distincti re li: ita comunicari, et n̄ comunicari n̄ esse opposita, scilicet tamen in Divinis ratione instituenis.

262 Arg. 5.º comunicari q̄d nat. de Patre ē comunicari impossibile Filii; at h̄ q̄ que nat. de essentia: q̄ comunicari, q̄d nat. de Patre q̄ que nat. de essentia. Pbt maior: comunicari, q̄d nat. de Patre ē comunicari proprie Patri; at h̄ ē impossibile Filii: q̄ — Dpbo, Patern̄ distingui a Filiatione: Paternitas, q̄ nat. de Filiatione ē Paternitas impossibilis Filii; ē m̄ Paternitas propria Filiationi; at hec q̄ que nat. de Patre: q̄ Paternitas, q̄ nat. de Filiatione, q̄ que nat. de Patre. Ppositio h̄ eq̄ n̄ distingui ab hoe; nq rationale, q̄d nat. de equo, ē rationale impossibile hoi; ē m̄ rationale propria equi at rationale impossibile hoi q̄ q̄ nat. de hoe: q̄ rationale, q̄d nat. de equo, q̄ q̄ nat. de hoe.

263 Neg maiorem. Et h̄ ē summa mihi difficultas sed q̄da, q̄d vlt idipsum comunicari, q̄d conit esse q̄ n̄ coniat Patri: sed tandixe bene, q̄d ipsum comunicari, q̄d conit Patri esse, n̄ coni Patri relatione; sicut n̄ Paternitas esse, et Paternitas relatione sint re idq. Ad probationem neg etiam maiorem impropriatam; q̄a de Patre n̄ nat. comunicari Patri; at nat. comunicari: sic et de Filio n̄ nat. Paternitas Filii, at Paternitas: et sic de equo n̄ nat. rationale equi, at rationale. Neq recurras ad vniversalitatem servatam, t̄ n̄ in analisi ratione, h̄ m̄ impossibile; nq lt comunicari, q̄d afirmat de essentia sit comunicari n̄ vniversale; at Filii, idipsum nat. de Patre: q̄ n̄ nat. de Patre comunicari impossibile Filii: Semper q̄ vē, q̄d in aliquo vº seu afirmat de essentia aliqd comunicari, q̄d in nullo vº seu afirmat de Patre.

264 Argues 6.º n̄ magis opponi comunicari, et n̄ comunicari, q̄ ee Dei, et n̄ ee Dei; ee agenti, et n̄ ee agenti; ee vnius, et n̄ ee vnius: at hec n̄ sunt opposita: q̄ nec illa. Pbt min: q̄a hec verificat in creatis de eodem; nq de aliis trinis verificat ee amorem Dei, et n̄ ee odium Dei: q̄ ē Dei, et n̄ ē Dei. Itq de exigentia, et capacitate mrs, h̄ ad has verificat ee exigentiam vnius solius, et n̄ ee capacitatem vnius solius. Alia opposit, et sola poet.

265 Illa maxime similia ee in eodem seu nat. in ratione, et ratione, nominibus. Ad probationem neg ans. Sit solutio explicat ee agenti, et n̄ ee agenti. Nō, q̄d illa prata verificat de

aoe,

aoe, et paoe; d' io vexicat' ee agenti: ny q3 @ vexicari, ñ ee agenti. Nq si ib ee sicet, vt videt', dicet ab agente, t exexciy agenti l'a, se p vexicat' l'a, et ny q3 2a.

Dices: vexicari ñ ee agenti paoe. Ds: qa h ige aliud praty distiy ab illo ñ ee agenti; nq in hac nava nat' idipsy, qd afrat' in afrava, vlt ē agenti; atq in afra va insliit' ē exexciy agenti: q in nava nat' h ipsy, ny p e exexciy agenti. Si q addat, ñ ē agenti pao, ige aliud praty.

266 Sy p q flaē vna ex his, hgc ao ē agenti, hgc ao ñ ē agenti, disexvyt eandg sypog, qa idg praty, qd afrat' p vng nat' p aliq. Atsi ita dicat', hgc ao ē ao agenti: hgc ao ñ ē pao agnti, vtraq ē va, qa prata lt dista, d' ñ opposita; qa ñ nat' idgtas int' aoe, et paoe: d' in 1a afrat' idgtas aoi cy pra denog te p rinpy pducgs: in 2a vo nat' identas aoi cy pra denoante idg praty pducty. Sic si dixet' hgc ao ē pra dinogs h p rinpy pducgs: hgc ao ñ ē pra denoans h p rinpy pducty: ing° nlaē ē appaxens oposio.

267 Qd ad xgsic applico: in explo ex ma li ao, et pao: in Trite esea, et Pt tas. In explo afrat' de hac aoe praty idgcaty xx cy illo, et nat' de illa praty xx disty ab illa; hgc m ao, et pao disquit' xx a paoe ipsiq agenti: in Trite vo afrat' de Pt te praty idgcaty xx cy illa, et nat' de illa praty idgcaty xx cey ipsa esea. Vnde in explo eadg ē oposio, ac in h: hgc pra ē deal'vativa huq subti; hgc pra ñ ē calefactiva huq subti: Vbinq hic oposio? At in Trite eadg ē ac in h: h al' Pri, ē h xale Pri: h al' Pri ñ ē h xile Pri.

268 Dinstat sic: hgc ao ē hgc pao, d' hgc pao ē tri p ducti: q hgc ao ē tri p ducti. Applica (ait) Trit, ing° eadg difficultg innies. Applico sic: hgc Pt tas ē hgc esea; d' hgc esea ē hgc Filiao: q hgc Pt tas ē hgc Filiao. Mo sic: q in h silogo infext' cogs eodg mo, ac in teo; atq in teo eviq h infext' qet inuito, qd vt catho eg ñ ades. Vt hgc nong videas, observa in illo alio silogo defixe praty in p rinapi, et in cagti; nq jodit ē tri. Drogo, q dnge tri? ē Drante tri, an sexvatu? Revella praty, et falacig xevelabi.

269

269 Si siloggus iste: haec ratio est ratio haec pro; atque haec pro est ratio pro ratione: ergo haec ratio est ratio pro ratione. Siloggus rectus: ergo etiam erit ille in Trinitate. Si@ silloggus iste: haec ratio est ratio haec pro; atque haec ratio est ratio rationi: ergo haec ratio est ratio rationi. Silloggus etiam est rectus, atque non fallax; quia est causa tri est ecessaria, quia agit: illa@ratio non essentia, quia agit, atque quia agit. Sic ergo Silloggus concludit in tuo exemplo, et 2us non in Trinitate: ergo aequè in 2o, quod non in 1o; assignetur illud, et illud est, quod in nit in Trinitate, et non in creatis.

270 Ad alia exempla eadem doctrina reit; nunc quomodo veritatem dicimus 1a, esse unius speciei, et non esse unius speciei; atque 2o: haec exigentia est exigentia unius speciei, haec exigentia non est exigentia plurium specierum. Sic in aliis; hodie est hic amor; atque hic amor est amor Dei: ergo hodie est amor Dei. Quod totum est verum: Adducit aliud exemplum in colore duorum horum, et in colore duorum Angelorum sic: haec perfectio est haec similitudo; atque haec similitudo est aequalis eiusdem cum vinario Angelorum: ergo haec perfectio est aequalis eiusdem cum vinario Angelorum. Etiam deficit paritas in nori, et coenti. Si nor, et coens sint haec: atque haec similitudo est aequalis similitudo cum vinario Angelorum: ergo haec perfectio est aequalis similitudo cum vinario Angelorum: silogismus tunc concludit.

Caput 4um

Absolvitur quaestio.

271 Sit natura rationis sola distinctio rationis non sufficit ad exponendum mysterium. Est communis DD, ut innuimus a n. 233. et Auctores citatos n. 241. Deque omnibus dixit P. Anton. Per. apud Perez Herrera, q. 1. §. 4. n. 22. quod in mente illorum latere nobis in cognitum, aut cognoscam Trinitatem non sequeretur. quod totum intelligo ex P. Vazq. ita exponendum dicimus; quod in corum mente latet, vult in Deo proprietatem summam eminentiam, scilicet opposita, atque scilicet ita exclusam a nobis media distinctione rationis, quia non possumus aliter de Deo loqui. Videatur P. Vazq. d. 120. c. 4. n. 26.

272 Dupliciter potest intelligi paralogia: 1o, ita ut propositio omnis intuetur constituenda sit realis, tamquam pars alicuius subiecti principis, quod vero dicitur, essentia est Filius, subiectum huius principii non sit sola essentia; atque etiam constituendum natura aliquis esse. Est ita docere videtur non nulli apud citatum Herrera = Deus pater filius; quia ita propositio, Essentia est Filius, non est, atque intecnis

inteoi, eiq q tri ñ supoyt simplex, vt hoe scie, dt pna iq, vt hoe alxale. 2º q pri oxi ad xxos ɔstq in tª pna Frihi ē aqd idscatq xx cq Filiaoe, et aqd distq xx a Filiaoe. 3º q ª istapxae, esea ē Filiao eet pla: ng ɔstq fxalis esea ñ idscat cq Filiaoeipsa, neq cq ɔstue fxali Filiao.

273 2ºmo, ifavt nxa distio analixaois vexicet illa oppoa prata. Et ñ inthilee, 1º q ª muzhiq Frihi ē oio inpgdes a nxūɔstibq. q inpgtq ab illis, et ab ēpro ē in tª pna aqd, qd idscat cq 2ª, et aqd, qd a 2ª disgnit. 2º q ª distio xaois ñ suffit, vt a hois educat, et xale hois ñ educat; q dq scialehit in Dinis, vt h kitei. 3º q ª eadq ē distio xaois intq eseq, et xe laou, ac intq intlyet vol tq; dt neqt facexe qd coicet intq, et voltas: q. Cavegtq ne Frihq ad has xxa scl cioes devolvqt, vlt xaoale hois pvt xale discuxxit, a hoi prout anima b ñ discuxxit.

274 Arg. ɔ 1º nq D. Thoas apd cuxsq salmqti. hic d. 5. §. 6. sppe docet, distioq xaois suffixe ad vexicqda ɔdixia = Dxet cq eitaq Thoxti, et nxis, D. Thoq loq aɔstq to distioi xaois, seu de distioe vxi in ca ipsi Deo = q dsi intles, hqc vxem distioq inveniri etiq in creatis, q ª possint ɔciliari oppota. Reo, etiq inveniri au lq distioq xaois, qn ideo oppota ɔciliqt. Reo 2º q dissparq ee, q ª vxi distio in Dinis ē eminea entis infiti q qvalq distio: qd enti creato xepuat.

275 Arg. 2º ad vexicqda illa oppota in Dinis suffit illa distio, q ɔcilia, et Dd agnoscqt; dt solq agnoscqt distioq xaois: q = Dis quo maxq: q ɔcilia, et Dd agnoscqt ad vexicqda illa oppota; ɔ dio: qB agnoscqt ad sex vqdq vnitq, et simplitq Dei, nomaxq. Et xl ñ disgeqda ē noi; nq Dd, et ɔcilia solqeq agnoscqt, at ñ agnoscqt eq, vt sufftq adilla prata ɔciliqda; dt sq pxecuxxqt ad infinitq Dei. Agnoscqt tn eq vt sufftq ad loqqdq de Deo, salva eiq vnitq, ac simplitq.

276 Arg. 3º: ñ ming oppoyt eoci, et ñ eoci, q ɔ coicari, et ñ eoicari; dt vt eocat esea, et ñ xellao suffit distio pci va

va ex pte obti: q et suffit, ut coicet esea, et n relladr= Coior, et mihi verior sea nat ma

xi; q coci, et n coci ē ȝdixia inteo alia, ad qq suffit inteoali distio. Dnecy locis

disputem, ottamaxi, disguo nog: suffit distio raois psciva ex pte obtifiti; noma

rg: psciva ex pte obti insiti; ȝdo, ut ȝcesi n° 230. Fucla coci vny, et n aliud, n

nixet ex vi psciva intls, d ex eminea obti qvalētis distis, et hec qvalea sit sufft

ad coicari, et n coicari= Dnota, q dq vis soti sillg ottexet, nil ȝvin cexet; q g

te os pciog obtiug bet daxi ti, coicari esseq, et n coicari rellaog; bet m daxi mitsiq

igiq.

Disputao 5.ª

Pro distioe inca vxi inter esseq, et rellaoes.

Caput 1ụ.

Qd sit distio virtualis relis?

277 Distio vxis idē ac qvalea rebq distis. Hec qvalea ē in triplī

dispea. 1ª, qvalea in pfeoe distis: 2ª, qvalea in virte distis. 3ª, qvalea in distioe

distis. 1ª innit in qcuq ente rxindivili, inqo innit rx ideeate pfeoes aliqs, qq in

aliis innit dispse. Sic ho qvalet in pfeoe plati pph vituts vehetivg, Anlo pph voli

tivq, Equo pph rsivgbs. Et sic Deq etiā vxdisty ingo nly bet ee dubiy. 1° observa,

q dq do e ita vxdisty ȝtinet fr pfeoes in aliis dispsas, ut ho in explo alato, tūc

dit qvalea fri. Atq do ens ita vxdisty ȝo ȝtinet alias pfeoes meliores, qbq exce

dit illas dispsas, tūc dit qvalea emineali. Qd ng ē eminenter, Qd ng fr

ȝtinere dixi n. 215.

278 2ª qvalea ē in virte, innit q in qocuq ente indivili reli, inqo

innity rx ideeate virtes ad aliqos effus, qq in aliis innity dispse. Sic ho qvalet in

virte Anlo pph vim intelli, equo pph vim sesitivi. Sic etiā Deq qvalet in vii

tep ducva ceaxi oibq, ut ȝstat. Hec utraq vxialis distio vocari solet distio fyitalis;

qa ult pbet intlui fyty, ut dis quatq raoes pzata illa. Utraq etiā vocari solet dis

tio

tio vrialis exca, q[u]o vlt e in oe ad distioe zaoi obto exeq. Dey heze distios vri
alq in hac vtraq accioe oibq ptat: et vtraq dita distio vrialis lata.

279 3ª pqvaleaé
indistioe, inritaq in ente xxindistili, inqo innita virtq, seu capatas adeffq distioii.
ita distio 2 munera ptat: vny trij, 2rij aliud: trij e facere, qd vny exmum
distioii n i aliud. 2rij e facere, qd illa 2 extra sint capacia verieq di prata
opposita, vq distio int Prq, et Plq trio facit, qd vr i hec pdio Prus n e Plq. Dein
de ex hac veritate sario seqtr, qd Prq et Plq psint verificare oppta, vq e Pr; qd pi
verificari de vno: e Pq, qd pi verificari de alio: Set etiq praoes ediziias: vq e Prq, n e Plq,
qrary vtraq de illis verificatr.

280 Sicq Deq pqvalet in pfecoe plibq distis, vq eqo, lapidi
&, q[uia] in se heat ipq pfecoq eq, aut corporalitq lapidu; et io pfecoe qdq eminq timan
illas excedeqq, et sicq pqvalet in virtute plibq vq nivi, et igni, q[uia] heat in se ix iq
sq virtq nivii pducvq frigitatu, aut virtq ignisq pducvq caloris; et io virtq qdq
excelsorq potstq pduxe frigite, et calorq, q ii effq nivii, et ignii: itasih vt pqva
leat indistioe plibq, vq Pro, et Plo n seqtr, qd in se heat fredistioq ipsq, n sufit, qd
heat pfecoq qdq eminqtimq potstq verificare praoes, quas Prq, et Plq verificare
psi vi suq distioii.

281 Hqc pqvaleq indistioe vocqt ples Theogi RR. distioq vrialq relq,
sive etiq vrialq strictq. Vocatr vrialis, qa vr n e distio, et io e virtq distioii
adeffq verieqai oppta, qd e distioii effq. Dita relis, tq qa e ad prata relia
oppota; tq etiq, qa e in ipsa re. Solet etiq vocari distio vrialis inca; tq, qa
hec vrialitas e inca ipsi Deo; tq etiq qa reliat prata oppta inca ipsi Deo.
Ex qbq sic pi hec distio exclari: pqvalea eidq relq xxdistis in oe adreci
liqda in eodq ente prata alias oppta. N e ipsa pra distioii, qq e vny n e e aliud:
d effq distioii, nq p e virtq adreciliqda oppta.

282 Hi opposita dicuntur coram exsecopposita, seu alias opposita. Ergo nota, n dicitur exsecopposita absolute; et respective ad idem ens limitatum; sed dicuntur tantum inter se dicuntur ex se opposita, n quia absolute, et respective ad idem subiectum. Illa quae praeterea, quae opposita sunt quoad idem ens limitatum: de eo enim verificari non possunt; non tamen opposita quoad 2 entia limitata, et quoad idem ens illimitatum, per sua eminentia quales in distinctione formalibus: et sicut opposita veri cantur de duobus limitatis virtute distinctionis realis: ita de eodem ente illimitato verificantur opposita ratione sua aequales in distinctione formalibus.

283 Hinc gla sign observa. tum, cum dicitur, distinctio virtualis, aut eminentialis, ly virtualis (idem respective de eminentialis, et similibus) est terminus alienans, seu extrahens; qui alienat terminum distinctio a propria sua significatione, et ad impropria illum transfert: sed evenit in his terminus hoppietas. Nam terminus distinctio absolute plata statum va fra, seu essentia distinctionis: terminus @ virtualis facit, quod ipse non sicut ut distinctio ly sua propriam terminus, et verum, et potius perfectionem unitatis in materia opposita distinctioni, et sic coniunctum cum distincti one in virtute aliqua, seu efficiente verificandi illa opposita: sicut terminus pictus transfert terminum homo ad significandum ens quoddam mortuum, et coram in materia opposita homini vero.

284 2um, haec virtualis distinctio indispensabiliter fundari in infinita entis perfectione. Hoc probat omnes PP, et Theologi, dum dicunt, minimum praeter soli Deo posse esse, quoad infinitum Dei semper recurrunt, ut statim diximus, statim dicemus. Hoc etiam probat loca, quae docet x^a arte syllistica est recta hyesilo quia: finitum est rerum finitum reale; at non reale est rerum finitum reale: quia finitum est rerum finitum reale. Quando non concluderet, admissa hac distinctione. Hoc etiam probat ratio naturalis, quae nusquam innuit in creatis capaci tatem, ut ex duobus realiter identicatis unum producatur, et non aliud. Ideo Pr legendo in Sacr. 13. q. 3. n. 153. dixit merito, ab illa increatis abhorrendum veluti a peste, ac fini cuique totius fidei naturalis.

285 3um, haec virtualitas distinctionis non est ad quodlibet praeterea opposita: et sic ad illa, quae fideles docent, et ex fide legitime inferuntur. Inter hos conveniunt DD. Hoc vult rejecto. Dicere res

res ita se habet? Ratio hujus ego damus. Haec universalitas non fundatur in infinitate ut sic, sed in infinitate fecunditatis Divinae producentis ad intra: quae solum erit ad perfectiones oppositas secundaria ad infinitatem Divinae naturae fecunditatis; et ad hoc non requiritur vericatio quorumlibet oppositorum, ut est certum, et sufficit illa vericatio, quae sufficit ut detur alius, et alius, et alius, non tamen aliud: quae haec universalitas non est ad quaelibet opposita. Loquor de universalitate requisita ad Trinitatem; nam forte etiam est secundaria universalitas alia ad perfectiones Divinae liberas, de quo alibi.

286 Quaeres, cur solum admittendas ad opposita requisita a fecunditate Divinae naturae, et non ad alia? Respondeo, propter duplicem rationem: 1.a et in hac materia semper perferenda est; quia Scil. et PP. semper recurrunt ad dignitatem naturae cum tribus suppositis, ad excellentissimas perfectiones, productiones ad intra &c, ut supra diximus, et dicemus. 2.a quia quaecumque alia perfectiones oppositae, quae assignantur, afferunt secum imperfectiones: quae excludendae sunt a Deo quaecumque alia. Amplius erit inducere cujuscumque alterius perfectionis, et in hac requisita solvenda atque eruenda aliqua, quae a Patribus obiciuntur.

287 Sic in perfectiones Divinas, in quas ponitur haec universalis distinctio non ponitur in ordine ad quaelibet opposita, afortiori dicendum, quod haec universalitas non est admittenda in quaslibet perfectiones Divinas vel in utraque, immensitate &c. Ratio est eadem ac praecedens. = Nec dicas plurimos DD. frequenter dicere attributa distingui virtualiter ab essentia, et inter se. Nam respondeo, ipsos aperte loqui de distinctione virtuali lata, quam exposuimus a n. 222. solum indicant, distingui virtualiter ad hoc ut unum videatur vel, et non aliud: ut unum sit situat, et non aliud &c, quae omnes perfectiones oppositae exercent, ad quae sufficere exercendi distinctionem rationis plerique probant docent. Numquam admittunt hanc universalem distinctionem strictam inter essentiam, et attributa.

288 Denique, observandum, non esse idem nomen de subjecto perfectum in abstracto, ac nomen illud in concreto denominativum: vel haec propositio est vera: Paternitas est communicabilitas: ista falsa; Paternitas communicatur: ista vero vera; Paternitas est essentia communicata: ista falsa: Paternitas est communicata. Ratio est; quia hic non solum affirmatur de Paternitate identitas cum perfecto, quod communicatur, in quo sensu esset vera propositio; sed ultra, et praecipue affirmatur de Paternitate haec denominatio communicata, quod falsum est: quia non est idem Paternitatem habere, seu posse denominari communicatam, ac Paternitatem denominari communicatam.

289 Hoc n nil exclaxisse explic, nq x° coq eq humatas Xpti Dominihet frq potestis denoare filiq ad ospituq, et tn humatas n het hqc denoaoq. Itq ssesao i inaia, et ethq inexpore, et tn denoat aiq ssaijsq, n v° corpq. Adinstar huiq esca et xellaohgt pidstq frq potestq denoaxe coicatq: at io denoat eseq, nv° xellaoq. Cuiq xaoe; qa, ut supa mq ad denoaoq nsuffit solafxa; d° ultxaxqte subti capastas; atq xellaoq pptq oppoo nq xellaoq e subtq incapax huiq denoaoi: q. Qd@ i subtq incapax illiq; cq tnixxidq catq cq ipsa capacite; hqc e ryma huiq mistii seialitas, pbtq q qvaleqeminealq disti qpongda.

Caput 2y.

Qd de distibe n oimoda, inadeta, et puxe vxiali?

290 AligRR. nxi hqc nova excogitaxyt, qbq aut nil egexyt, aut idq dooqt, qd cq. pcqti exposuimq. N nulli dicyt idstq xellaoqcq esca ecidstq n oimoq, et sihe edistioqn oimoq. Qd forte desupsexyt ex scil. 6. Gexali sub Agatone Papa, qd e 3y Cstqtinopolitan. aoe 11. § huic pinde ppe initq, et hetx tm. 3. scilioxq, ubidite: Cq divite Santa Txitas nuxaliqq subitell idqte eseq, atq naq siqqqite, et oimoq paxtioq n xecipit. inqo unice stineta, qd 3 Dinq frq paxhytx, seudiqytx inppitiqq, et n disqutx in esca. Hoc ipsq, et nil aliud ~~dicyt~~ siegt illitxi: distio n oimoa, idqtas n oimoa, siegt m, qd Patqtas vq idqcetx xx cq esca, et n idqcetx xx cq oieq cq qo idencatx esentia.

291 Dadhuc exclqdq xestat, q fiexi pe ut vnq idqcetx xx cqalio, et n cq oieq, cq qo idqcatx illud aliud; nq iq vexicatx de vno eodq q xxtli, idqcaxi cqalio, et disqui abillo, qq si oppota pxata, qq in cxeatis distioe xeli vexicaxi nequnt = Aliis txis: excla, qo mo fiexipe, qd vnq idqcetx n oimoe cq alio exma xxindistili? Nq in idqte n oimoa pti cq toto fale incxeatis peiqitx; totq m e xx distile cstqspptibq xxdi tii, paxq qqlbt idqcatx n oimoe cq toto, totq mi xxdistile. Secq naa Dina, qq e xx indiuilq, ac vnica: q qdq cq illa idqeatx, bebit idqcaxi oimoe.

292 Recuxxq dyeq adqqvaleam distioiq

distinct, et denduq, qd q̃vis nãa Diña sit indivisibilis ē tn vt multiplex. Distinctio itaq, et identitas n. oimoe si ipsa mistii difcultas, qt p hos tres inexclata relingtr; n msuffit, qd sint tri divisi Pritas, et distinctio n oimoa, nq etiq si tri divisi ho, et ens humanus; et tn p ens humu inexclatu relingtr ho. Ita p distinctioq n oimoq ditaq q vitas catoca, qd est rellaões idqcqtr rr cu esea, et n in se. Dr n asiatr ras, cur evenirep, qd n idqticqtr in se. Nq sidicas; qa n idqcqtr oimoe. Instabit hetici; q fieri pt ut rnq n idqceta oimo e cu alio, sithe aliud i rrvidisile?

293 Idq dqdu victr a distinctioe, et idqtr inadeta, ut qaq io qqtr, vlt idqte Pritis cu esea n ei adeta. Qd dupliciter pt intli, 1º. Pritas n idqcatr cu oreo, qd ē idqtice esea. 2º, Pritas n idqcatr cu oreo, qd ē rrtuve esea thogice syta. 1ª ppo vª ē, qa n idqcatr cu Filiaoe. At inexclatu relingtr mistiu: q m fieri poterit, ut Pritas n idqcetr cu oreo, qd ē rr esea indivisilis rr? 2ª ppo ē oroftla; qa Pritas idqcatr cu oi abito: et hoc ē esea thogice syta. Inh seu accipitr a Deil. et PP. du simplit dunt, Pritas ē esea; nq si esea surretr n rrtuve, ā idqtice flacet ppo, n addertr trq ina dete, aut partiat, set fla ē ista mra e ppoty.

294 Rogab. an idqtas n oimoa sit ex suo oqtu distinctio vrialis? et eu? Ad 1q ptr rro affrave; qa idqtas n oimoa ē ptr idqtas Pritis vq cu esea, et distinctio Prni a Filiaoe idqcata rr cu esea; ā h intli nequit, nisi intlatr distinctio vrialis Pritis ab esea, vicuiq Pritas et esea qqualet indistinctioe plibq: alitq set de esea vericatr idqcari cu Filiaoe, ita etiq de Patre vericare triq. Vbi ob serva, qd qoties in hac qustioe dimq esea, intlytr oiā prata absta Dei, sint, tn sint de esea mefica Dei xª doctaq nº. 15.

295 Ad 2q ptr affrave ret dª. Arqdla lb. 1. secto 6. secq mig d. 2. a nº. 148. ex P. Antonio Perez, Ligarra, et pauci alis PR. itaq At. isti distingt distinctioq vrialq ineq inpure vrialq, et npure vrialq. Vocqt pure vrialq qq darctr inter exma, qq n distiqutr inaliqo 3º, vq qq darctr inter intlq, et vo ltq Diñq. Npure

vria

vrialis vocat, qs datr inter exma, qs rrdiguuntr, et rrideguntr in aliquo 3º. Importa tq esse distios relis miata, aut relis in 3º. Sic Ptas, et esea disiguntr vr, qa importat inter se idente relis, et importat in Filiase relis distios.

296 Dyts q repuare distios vrialis inter 2 exma, ni vnu exillis disguatr rr ab aliquo 3º, cu quo 3º aliud exmu idsticetr. Si roges, cur Pa ptas disguatr vrialiter ab esea? Rent, qa in his duobus exmis stinetr distio, et ics ptas cu alio 3º exmo, neqe cu Filiase; ng esea idscatr cu Filiase, et Ptas a Filiase disguitr. Et hi e, Ptte idscari miate cu Filiase: k esie e, Ptte idscari ni oimoe cu esea. Cu @ hec oia deficiat p ratis abstri inter se, ideo inter illa reperiat vrialis distio.

297 Pbat sic: distio vrialis inea e fridstas fralibus, quo spetut prata oppota; d prata oppota ni disiguntr inter se: q distio vrialis inea e fridstas fralibus, quo spetit distio relis; atq ni relis in miata: q relis miata, vlt in alia 3º fralite. Minr pbat qa vnu sdiriy e fralis exclusio alteriq; aliter sciyg exetr, et resultaret chira = Disguo marg: quo spetut prata alias oppota; sdo: quo spetut prata qvt in illis fralibus repta; no. Diguo min norg: d prata oppota rrdiguntr in entabibus litatis; sdo: in illitato, nomine. Nr disguo ani pbao. Vnu sdiriye fri exclusio alteriq ab eodem ente litato; sdo: ab eodem ente illitato, no: qa rr eiusdem entis illitati, sct nec rr duorum litatorum pugnat, et coex nastuyt chirg, d ens infity. stas exn. 282. et alibi.

298 Q dvi diriq sic s hoc A pbo retoaque do in ipsos suy arquty: prata oppota qvot ii rralita: q fralites, qs inse ipsis hat Ma prata oppota ben in se ipsu hexe distios relis: q esea, et Ptas, qs in seipsu, et ni in 3º, Filiase sic hat illa prata in seipsu, et ni in 3º, bet disguirr = sprata ex pbaoe sria: vnu sdiriy e fri exclusio alteriq ab illo ente indiuiti, inquo e tle sdiriy; at sdiriy ni coicatr e in Ptte: q excludit a Ptte aliu sdiriy, neqe coicatr; atq esea e h sdiriy coicatr: q sdiriy ni coicatr, q e in Ptte excludit a Ptte esea.

299 N video qdnq rexipi, qs argty nry ni solvatr.

solvata. Unde constat distinctionem relationum in 3° de mali se habere ad verè contradictoria opposita; quod vii in proprietate distinctio relativa in 3°, porrigendo etiam istas relationes in praedicamentis, interque verè contradictoria opposita; totaque difficultas consistit in eo, quod extrema inseipsis inmeate identificata habeant inseipsis inmeate praedicata opposita; quod quidem vi Paternitas identificata cum essentia distinguatur a Filiatione (quod et nil aliud constringit illi tri distinctio relativa in 3°) adhuc stat, quod extrema inseipsis inmeate identificata habeant inseipsis inmeate praedicata opposita; Essentia enim, et Paternitas inseipsis inmeate identificata, et inseipsis inmeate, et non in Filiatione habent praedicata communicata, non communicata: quare eadem est scialis difficultas in distinctione pure virtuali, quae quoque non sit in distinctione non pure virtuali.

300 Non est in his inmorari; tum quia haec doctrina parum, aut nil in scholis in valuit; tum etiam, quia dicta contra illam sufficiunt; tum denique, quia ad hanc quaestionem sufficit nobis distinctio non pure virtualis. Noto tamen, nos hic non resolvere, an detur, tum in divinis distinctio pure virtualis: plures non admittunt, aliis intrinsecis notionibus, intellectu, et voluntate Dinam virtualiter distingui, ut verè ricetur, Filium procedere per intellectum, et Spiritum S. per voluntatem, de quo tractatu 2. Item virtualiter distingui attributa et [illegible] Dei, quod aliter sit locutio. Dico solum, ex capite pure virtualis non requirere; eademque enim in utraque difficultas.

Caput 33.

Admittenda est in Deo haec eminentialis distinctio.

301 Est communissima Theologorum 22, si Scotistas excipias, et paucos RR. impugnatos a n. 232. usque ad 242. De Scotistis eam quidem sequuntur esse eandem cum hac nostra; alii e contrario, negant esse eandem cum sua. Utrumque reprehendit Mastrius tm. 1. d. 2. n. 18. Utrum quo praecipue, ut ex dictis, et dicendis constabit. Ideo inde non laudo quosdam RR. nostros, quod solum hanc sententiam referunt PP. Valent. Henrice, Hurt. Cuniga, Martin. Pez. Verany, Fassoly, Arrubal, Izquierdo, et ex externis Egid. Lusitan. et paucos alios, et contra se referunt formidandum religionum omnium agmen. Credo, fallantur, quia omnes Theologi tam Thomistae, quod nostri hanc distinctionem in eo virtualem admittunt, ut inquit videbimus, ideo dispicienda omnino gravissima contra levitatem excogitata a P. Turiano, adeo incurrendo fallit, quia dignum iudicat hanc sequi.

302 Ad 2m DD. discordiq confiqda forte moti ss quia DD. quos contra se referunt solq distinctioq rationis admittunt, tum quia tres distinctio virtualis non addunt tum realis, quam illi apponunt. Vtrumq fundamentum debile est: 1m, quia DD. quos ipse citat solq etiam distinctionq rationis admittunt, dum dicunt, distinctioq virtualis non esse distinctionem, sed equivalentem distinctioni; 2m, quia quamvis sola distinctione rationis admittat, tamen ad exponendas multas difficultates effectus ad hanc equivalentem recurrunt, ut constat ex loco citato n. ante 2m debile etiam; quia tamen ille realis, quam illi addiderunt, non legitur in DD, quos ipse citat, ut videre est in P. Valent. tom. 1. d. 2. q. 1. de Trinitate puncto 2. Molina, qui ut suum contrassignatum habet, cum primo illo Caietano, eius docuerint, et reliqua antiquores, et in P. Izquierdo disp. 13. fere a n. 131. ubi illum exclamat tamen illius immemor.

303 Probatur 2m nostra 1o ab auctoritate; nam haec virtualitas extra dubium ponunt frequentissime illi PP. loquuntur, quibus ex una parte perfectionem unitatis docent, inter esse, et relationes, et ex alia esse unitatem, divisionem, ac divinitatem distinctionem; hanc unitatem esse divinam, esse ineffabilem vinculum quoddam, stuporem omnem superiorem quidem, excedere reliquas unitates eiusdem Divinitatis. Quomodo, quaeso, serialem mirantur PP. in hac unitate, quod non est etiam tamen unitate corporis cum immensitate vel? Erit ne, quod illa sit infinita? infinita est et ista? Quod illa sit incomprehensibilis? est et ista. Quod exemplum illius sint supra captum creatum? sed et exemplum huius. Quod ergo restat, nisi quod in unitate esse cum relatione distinguitur non distinctio, sed effectus distinctioni?

304 Sciat ex Magnis Theologis Dionis, et Augus; nam ille cap. 2. de Divinis nominibus, ubi totus est in hac unitate exponenda n. 37. sic ait: *est omnium affirmatio, omnium negatio, quod omnem affirmationem, et negationem superat*. Non ita crude hic intellas, ut dicas de esse, et relatione omnia affirmari, et omnia negari; nam S. Dr. in meate ante n. 36. dixerat, esse unum cogi est tribus distinctis per excellentissimam unitatem. Ideo dum subdit: *est omnium affirmatio, et omnium negatio*, intelligit, non distinctione intellas de illis affirmationibus, et negationibus, quae sarius ss ad illum esse comparationes, quibus praemiserat. Et rationem reddit illius verbi: *quod (idest aequaliter) omnem affirmationem et negationem superat*. Ac si diceat, quia illa unitas summe mixta continet omnem identitatem, et distinctionem creatam, quarum 1a ad affirmationem, 2a ad negationem sufficit: ideo illa

illa unitas e afirmao, et naō oīu, q a Patre, et ngtā incōicaoē ejd esse cū tribus pns.

305 Idē docuit

ejus discipulus S. Hierothēus ibidem adfine capitis: Divinitas... neque pars, neque totum: et totum, atque pars, utpote et ea omnia, omnemque totum in se complectens, et eis excellat, et praestet. En ex hoc pretio veritate de Deo opposita, quia ut ipse sua excellentia continet sine imperfectione et totum, et partem, in quibus capacitati ad opposita= Item Magnus August. tm. 10. de sermonibus ad fratres, serm. 15. ad mi[?]: Trinitas in divinitate indivisibilis, et divinitas in Trinitate divisibilis. Quibus verbis rarae reddit, mirabilis, et sublimius, quod de Trinitate praedixerat, ut ei rursus, et ex parte; qua divino indivisibilis, et divino divisibilis: quod cum non sit, et fit ex fide, et ex ipsa S. D. Th. supra allegatus exit eminens.

306 Contra rationem 2°: inter essentiam, et relationes admittendus est aliquid, ubi cujus veritate probata alias opposita, seu quod increatis veritatibus ipsis sine distinctione reali; atque hoc, ubicunque veritate est haec eminentialis distinctio: ergo. Maior a n° 211 ostenditur, cum omnium Thomistarum, et Doctor. contra paucos illos Doct. Minorem: id, ubicunque veritate non est distinctio realis; hoc in hac re: nec scholastica; haec requirat rationem, ut diximus a n° 166: requirat unitatem Dei, ut probavi a n° 145: requirat simplicitatem Dei, ut a n° 166: denique etiam ad illa non sufficit, ut a n° 182. Deinde neque est distinctio rationis; haec enim insufficiens est, ut constat a n° 271: ergo id, ubicunque veritate est distinctio virtualis.

307 Confirmatur: formaliter sumuntur ideae

catae subeuntes sine contradictione probata alias opposita ii sumuntur ideae aequivalens indistinctione pluribus distinctis: atque ideo aequivalens indistinctione pluribus distinctis includit formaliter distinctionem virtualem: ergo. Atque ita se habet essentia et relationes: ergo includunt distinctionem virtualem. Maior constat: neque sunt ideae prius producere effectus, quae producuntur a pluribus, est aequivalere in virtute pluribus: ita prius sine contradictione veritatem opposita, quae veritate a pluribus est aequivalere in distinctione pluribus. Minor est id, quod nomine distinctionis realis virtualis intelligimus. Minor subsumpta probavimus; nam essentia, et relationes sine contradictione subeunt haec, et similia, identicata, distinguuntur: est Pater, non est Pater: communicata, non communicata. Licet dixerit P. Izquier. non posse, salva fide, rarae quod nomine huius distinctionis intelligimus.

308 Pba 2° via alia, qua Ph.s incedunt, et a Suarez tenebit Exig. D. l. 1. de Trinit q. 2. n. 4: quia ut haec vrialitas ex vna parte oio saria e ad veritatem mentis: et ex alia ñ p. demonstrari eius impolitas; nam intellectus non movetur ex iis, quae novit ad ignota concludenda: oia @ intellectui nro nc nota, aut nocilia significata, ex quibus nullo modo fieri argumentum firmum ad ens infinitum quatle; nam argumentum apparite solvitur evidentissima disparitate infinitum nis: argumentum v° a rabe de bile e; quia haec rao habita e minus scibus rerum finitarum, quae proponunt imperfectissime ens infinitum ut tale.

309 Ex quibus sic: intellectus non solum movetur a sibi notis ad ignota; d ex sibi notis ñ p. demonstrare moveri ad nomen haec vrialitas, ut constat ex dictis: ergo ñ p. illam demonstrare naturae. V°, quod nullo habet scientiam, quia concedere p. vrialitatem haec, imo oes scies, quasi het, potius suadet, ñ ee pole ens aequalit in distinctione plibus. At si intellectus reflectatur supra entis infinitum, statim invenit evidentem disparitatem, nam quia p. dire, haec aequaleat in nimirum infinito: d qui p. dire forte ly rares ut pote ex entibus finitis desumptae claudicant in ente infinito. Hoc docent Ph. dum dicunt, infinitum illud unitum, quod supra oia e naii finiti mensurando ñ ee. Advertat quis intellectus creatus haec non timendisparitatem, et ñ adeo deferet ratiunculis suo cerebello innatis.

Caput 14.

Aliorum solutiones impugnantur.

310 Rebis 1° ex Mastrio in hac vriali distinctione omitti circulum; nam ex clam illam p. capacitatem ad opposita: et haec p. distinctionem vrialem Dei; quia nos ex clam distinctionem vrialem p. illam capacitatem, et capacitatem illam p. infinitum Dei, vicissim aequalet in distinctione plibus: d h ñ ecix circulum facere; sed nec circulum omittit, quia exclat eam P. et ienos, et ienos p. ee alr. ali: q. ita si rogat aliquis, quare de Deo opposita dicuntur? rem; quia distinguimur: si rogat, quare distinguitur? rem, quia het capacitatem ad opposita. Si v. rogat, quare het capacitatem haec? ñ rem, ut Mastrius dit, quia distinguitur; d qui haec capacitas ñ ostendit pugnare cum infinito entis.

311 Dices ex eodem cum Mast. haec distinctionem ee eqdem mentis difficultatem: ex parte q. eius p. iq. Dei, tid,

p. q. vos misterium expositi e obtive ipsum misterium, tn? silm: q expositum idem p idem. si 2?: q vera obtiva exclao ni obtu, qd credimus. Nra q vrialis distio exclata e obtive, nqq adfralis exclao ipsum misterium; d potius e mos scipiendi, et loquendi, qd tribus illius p modullo nro misterium ipsum obscurum exponit.— Expla x.a seq. dixit: et exclabis idem p idem; exclabis in esse vnica xx idecatam cum tribus inter se xxdistis p mrag. b idecatam cum capacite, et exigea inter sexx idecati. An ni recte exposit identitas vnia cum tribus xxdistis p idem b vnia cum duobus xx idecatis.

312 Rebis 2.o, hq. distios etiam adsg ni sufficere ad expos dum misterium; nam in illo idecante ni vz, d au, etfr alias opposita; ni in so virtual verificatur; d au, etfr, esea coicatr xx, Pntas ni coicatr xx; d ad aulg verificaos oppositorum requiritur distio aualis, et ni suffit vrialis; nam aualis verificao oppositorum e essentia, sium q e vigs distioni aualis.— Rdi: vis huius vrialitas in eo consistit, qd q au fr idem, au fr susci piat opposita; atq ad exclandam Trinitatem suffit idem vicuiq ens au fr idem suscipiat au fr opposita: q illa sel adsa optime exposit Trinitas; nam vi illius esea, et Pntas, qq is ens au fr idem suscipiunt au fr hq. prata, xx aux idecatr cum Filiaoe, xx auar ni idecatr cum Filiaoe.

313 Dxaos xeri adistq sic argtr: hq. ppo ita verificata aualis verificao oppositorum e essa vnica, sium q e vigs distioni aualis, ni ppt? q p illa ni bene impuatr distio vrialis. Pbaq: so pie pbari t capacite rerum creatarum, t xraoe deryta ab earum sciebus; d hq ni pbat illa vrls pps; illa in etiam extedit ad ens illitatum, ad qd nlis e argtum ab ente litato, ut dstat a n.o 306: q. Ulag. pppo e v.a de ente fito, d ista v.a de infito: sed q pixa e essa vnica pixi, et tn p ipprie auiete infita Dei, qq ni e fr, d so invirte pixi, ita illa verificao, ltsi essa vnica distioni aualis create potest pprie ab iaesre infita Dei, qq ni e fr, d so invirte distio.

314 Replicabis 3.o ex P. Ramire. q hac soluoe eadem distio e vrialis iucat. Scilia, et S.P. solas distios raoi admittunt; d distio vrealis ni distio

raoi

xaoi: q distio vxialis é ɜxcilia, et PP. = Dɜi: ɜcilia, et PP. solu distioq xaoi admi

tyt, ð oɾpoa ñ é distio xaoi: q oɾpoa é ɜxcilia, et PP. Rebi, oɾpoq ñ ea distioq, et

ideo ñ ei ɜxcilia, et PP. Benegq: q in noxi tuisilogi bebas sic dixe; ð distio vxia

lis ñ é distio xaoi, et é distio: tyc @ eet oio fla, vt vstat a n. 383: q hec soluo nlá é.

ɜtrata: dixe, Dey ee emiṡt igne, ñ é dixe Dey, ee igne; imo é dixe, Dey ñ ee igne: q

dixe, Dey ee emiṡt distiy, ñ é dixe, Dey ee distiy, imo é dixe, ñ ee distiy.

315 Dices, hęc distioem

ee aualsfral, na au fr date in Deo; ð distio, q au fr date in ente é distio aualisfra

lis: q. = Dɜi; ho, q au fr date in xaoe ñ aualisfrali; ð hospicig au fr data in

xe: q hospicig é ho aualisfralis: tsic: al, qd au fr date in deo é al aualisfrali: ð

vxiale al au fr date in Deo: q al, qd date in Deo é al aualisfrale. Et tñ ñ é, vxialini

ale, seu vxialitas ali. ɜ é ro ppxiari: distio, q au fr date in deo so é distio au

alisfralis in illo gexe, in qo au fr data in deo; atq distio vxialis so date in Deo au

fr in gexe distioi vxialis, et ñ in gexe distioi: q so é aualisfralis in gexe distio

is vxialis, et ñ in gexe distioi.

316 Si ly aualisfra afficiat rigeto tey distio ñ date in

Deo: si @ afficiat ɜplexy distio vxialis, date ee ipsa au fr in deo, set au fr

date voltas. Hoc é, au date in Deo ipsa, ña, seu ea distioi vxialis; hęc mñsy

date voltas. Hoc é, au date in Deo ipsa, ña, seu ea distioi vxialis; hęc mñsy

ma idptas, et caplatas ad frata alias oppote: set au fr date in deo ipsafña, seu sea

vxialitas ali: hęc @ n segta, qd au fr date in Deo al, vt é certy: q neq qd au fr date

in deo distio, é vxialitas distioi.

317 Rebi 4o, hęc distioq equali impoli vttli in orne ad

ɜiugedé oppota in eodé cexali; ngetig impoli vlla ɜiugit in eodé cexali, é ginpo

lis = Dɜi: oipoa equalet igni vttli in orne ad ɜdueedy distioq: oipoa q exiti

q nu: = Dɜ 2o: impoli vttli so apait oppota in uno ee, ð suy é pte é impoli, et ñ xeli:

q ñ ɜiugit oppota: ñ é xeli: = Dɜ é 3o: apo emdese oppota in eodé cexali, é ppau xa

exaq

erg't idēcata s' repua; d'ī n facit impole, et facit dilt'o uxiali: g hęc facit, qd facere negt impole. impole g' tollit, et relingt oppoīos, etideo suyeēi refugi.

318 Dices: i ingexe cu distīoe xeli coi intēg in eodg zeli spato ē impole: g i ingexe cu iāgt zeli a niēq inprateis oppotu ē impole — D'ri: xelloes. Ding 2ᵘ ē xellavy xxditēgum; at 2ᵘ suy ē xellavy g gvalet eidē ad suscipiē duy ids xx pratg; ng 2ᵘ suy ē xellavy a cadē xx alca: g n inclat, qd xxdita g gvalegt eidē ad idē xx pratg: g neq' xepuat, qd xx idēcata g gvalegt diltis ad oppota. Et xao vtrig g apiori ē inpitas ex mary, q sumit Deis kiis, ac xatiycula xxxy creataxy.

319 Hebis deniq, ex eodg Ramirez g gvaleg g libg io poe ee in oxxe ad efiēg, n ad effg fus. Qd sicpbt: ng qd mit vni subto ingexe cag pi apa vipi alhi onixe g gvaleg fg, ni detz ysapa: et ideo Deg negt facere albg s' albene; atg capacitas suscipiendi oppota mit subti ditui ingexe cag pa li a ditioe xeli, tāqd apai. g i pi alhi subto onixe g gvaleg diltioi, ni detz ditio ypae. D'ri: qa qd mit vni subto ingexe cag pali apa vipi alhi onixe g gvaleg fg ni detz ypa fuerd, hoi mit in gexe cag pali abali tāqd apa, n io ee xxinpy sfijdi, d efiēg eiydu eivy genaois: g nli ppoiae ē xxinpy pduevy genaois g g gvaleg alhi, ni detz ypayal: q Deg q eexhme i pduevy pxinpy: genaoi exit ai.

320 Exq bgsie apxioxi: ex iis, q ingexe cag pali pig tāapa, qd q ii pxima pfigfg, qd g u'gi oia tg fg, tg gvaleg fg, vtpat in albene, q ingexe cag pali rptat: 1ᵘ re albaxe subty; 2ᵘ expellerenigreng; et in h 2ᵘ ptanipi g g gvaleg albeni. Mosie: g ex eo, qd illa capatas pteti subti ditui a ditioe tāqd apa, n bene ptx, illa capacitē n poe alhi coixe g gvaleg dithoiu. vtat coa, ng pbare vlig bebat, capacitē illa ee pxima fg, et n costy fg, tg g gvaleg fg; qd n oinpbastis negem atigisti. Ego dico, subti ditui 2 onixe ingexe cag pali apa dithoie. 1ᵘ et pximy (seu effty fe basis) vny n ee aliud, et h hexi negt ni p fg dithoi. 2ᵘ et coe (seu effty 2xii) hexe

here hac capacit ad opposita, et h hexi pi p eq valeat. Qd satis exclatis in illis duobus effectibus pstitis hoi apta alii: et in his duob inceperenis videre Deus pfficientlui apta luminis glos, qq rz Bug incehexini pi nisi pfig: 2° vo, vlt pens hexi pi p eq valig luminis, vlt pauxiy excy.

Caput 5.

Solvuntur argumenta 1. generalia

321 Duplicia hec vxialitas impetitur: 1°, qa in se ipsa repuat. 2°, qa destruit mi nis. Priora argta prius dissolvemus, deinde posteriora. = Arg. gl.° distio vxiali repuat sim plici Dei: q. Ptrans: mais simplex e id, qd neq. fr, neq. vx diguitur: g Deus n ee sume sim plex. Ptrans: qp maor e omnia in ee comaior e simplitas; at maor omnia datur in ee, in qua nec vxiali distio datur: g. Unde x° n z q seq simplior exit esca, q esca, et xellao = Ret P. Marin ee sume poss, n impos: Deo impos ee simplit sumq excludere distios vxia lg. D hge solvos impuat ghes a n. 176.

322 Nogant. Ad pbaoz nego. Ad pbaoz illa maxi, na mi xg: qa distio vxialis e esez suma omnia in ee; dit m esez sumq idete: set q mil minuit id te suma; ita nec sumq simplite. Et ideo neq e mai vna, neq mais simplex esca, q esca et xellao, vt ex D. Augo dixi n. 211. = Sidicas: g set distio vxialis, ita oposio vxiali adt tenda exit in Deo. Idyt Alig, alig ngt apd P. Muniesa, qbg ipse adhret d. 15 de elea S. 2. Ego in questhoe de nome sic dicq uo: si oposio vxialis i eqvalia oposioi, qbty ad tzij opty illis, vlt facere vnyca, qq vny nis, xellgdai a Deo. Si eqvalea qbty ad zaij esp oposioi, vlt suscipe oppotai, h m razio segtr ex distioe phis, n i cu xadtate in Deo. Et hin nuytPP allegati a n. 304, dy dicyt, e toty, e pts, et nec toty e, nec pts.

323 Inibi: qqot distio maor distioe xaoi oponitr simplitr Dei; ideo m scilia, et PP. hge sola admityt ppp simplite Dei; atq distio vxialis e maor distioe xaoi; alit n suspiret ad prada, qq in Trite vexi caritz: g illa maxi cy sua pbaoz, dicq uo minz: a distio vxialis e maor distioe xaoi in xaoe distioi; no suppoty, qd i distio: e maor in virte distioi; odomitz, et nocoam; qa

qa simpliti Dei sio oppoita distio, ni virtq distioi cysq ma idptate. Ideo suffit ad exclu cludq mistiq; qa add sio rxgte virtq distioi, nulistio ista, qq potiq officit.

324 Arg. 2: Oi distio eo mo, qq e au distio excludit au aliq idptatq; at distio vrialis e au distio vrialis, vt dixi n. 315: q int esea, et Phtq excludit au aliq idptatq: q ibi exit au aliqa distio, qq exit distio mia. Dsa maxi, et noxi, no cog. Peccat Silog; qa maox loqtx de distioe vo, qq aliqo mo i distio, et ilpaxva; nox vo tagit ad distioq vrialq, qq nlo mo e distio, nec paxva: i mo e oio identas sqma. Pbat q noxi, sic disponi; at distio vrialis e au aliqa distio, et tqe ngda eit. Oiq distio aliqa excludit idptq; at distio vrialis nla e distio: nulla q idptq excludet.

325 Inibi: hec ppoi vo Phtas ni e vx esea; at in nava vo natx aliqa idptas: q in illa natx aliqa idptas. = Idoteq, at no, qq natx aliqa idptas int esea, et Phte: sio in natx idptas eseq, et Phti cq incapacite suscipiqdi oppota; ng illa ppo ex vi im xxq taxq oppoita pstq: esea, et Phtas xx idpcatq nisi incapacitas suscipiq di oppota. Maoi; qa naxe idptq vrialq int duo xx idpcata e px naxe idptq illoxq cq incapacite ad oppota; at hec idptas vexime natx de esea, et Phte: q sct in hac pne: Phtas ni e px xaoq esea, i natx, at potiq supoita idptas xeli int Phtq, et eseq, et ia natx idptas intex hunc optum fmalem Phtas, et hqe esea.

326 Replicabis ne: q Phtas i aufx indista vx ab esea. Pxex dicti coa: Phtas e aufx sqb aliqa distioe esea; at esea i aufx indista ab ipsa esea: q Phtas e aufx indista ab esea vx = No cog. Adpbaoq, vt taos abox veti, sic xeo: Dsa maxi, et noxi, no cog. Peccat Syllg; qa exmitas maxi, s.lt Phtas afxatx in seu puxe idpeo de 3o, nempe de esea; et exmitas noxi vlt indista vx afxatx in seu de noaoi de eodq 3o esea. Mutat q suporioq psse. Bona @ eit illao, si ita dixet: q Phtas e aufxid, qq e i indistq vx ab esea. Vel sic: q Phtas i aufx indistio vrialis ab esea. N @ i idpeeindistioq, ac e e indistq. Pmi regabitq, et idptiq; 2o et de noavq q oxq dixitq dedi no 288.

327

327 Ideo n̄i ꝯ nos argutis, qd ꝯ Schotas fecimus a n. 140; qa nos in n̄lo seu natura Pītis de esca. Pītr; qa natur in securuiali Pītis de esca ē suppone idētis suming inter illas, et natur idētis utriq, cum incapacite ad opposita; d̄ h n̄i ē in aliq seu nature, qd Pītas ī Divinitas, aut e ꝯ, imo ē afrare, qd Pītas ē Divinitas. Relege ibi dicta prari distioē. At v° Schotis dicunt, Pītas n̄ ē ex na rei esca, q̄ vis forte afrare etiā intndgt idētis reli, at sul ng taliq v̄z idētis in ipso obto; in ipso m̄ ponunt v̄z aeals p distioē: et ideo in aliq v° seu ē a p̄di ꝯ ros v° hec ppo: Divinitas n̄ ē Pītas, si vlt n̄ suatr abste, d̄ litate pp apud nos ē inoī seupla.

328 Arg. 3: x° dicta a nobis n. 144, qoties in n̄lo v° seu datr aliqa distio in obto, in n̄lo v° seu p̄ natur in obto vnus de alio; atq p nos in n̄lo v° seu datr distio aliqa inter esca, et relaoes: g in n̄lo v° seu p̄ natur vnus de alio inter esca, et relaoes; atq h di negt; ng coicari, g d idēcatr rrēy esca v° natr de relaoe: g. = Disquomarg: in n̄lo v° seu idēcaris p̄ natur vnus de alio, ꝯ do marg: in n̄lo v° seu denoaoi; nomarg. Vbi nota tros seg abstrg, idēcq, substavg idē sicare: et tros oppositos ee seg ꝯcrets, denoavg, et adiectivo. l' sicat idētis: 2° denoaog aliq.

329 Excelog distioē: Schotis in aliq v° seu (lt n̄ abste) negt hasp̄nes: Pītas ē esca, Pītas ē coicari, esca ē in coicari. Nos @ in n̄lo seu illas natur; qa ad h saria erat aliqa v° distio inter pratus, et subtus illarg. Dabste, et in oī seu vu li, qa in illis so afrati reli prati cu subto, qo identas v° datr. inde fit, qd q̄ vis in seu idētis, seu idēco, qui illa p̄nes p̄ psent; v° afrete pratis coicari de Pīte sic Pītas ē coicari: n̄ ideo p̄ afrari de Pīte coicari in ꝯcreto, seu in denoaoe sic; Pītas coicatr: sct qd de lapide afirmetr, ē hens intleo, n̄ ideo afratr intlit.

330 Inbi sic: ideo de Pīte p̄ abste natr coicatr, qa Pītas n̄ ē vr illud pratis; d̄ neq ē vr esca: g etiā ppt abste natr esca ꝯ pratr: natr disquita Pītas ab illo prato, q̄ ab esca; de Pīte m̄ natr illud pratis, et n̄ natr esca; atq ab illo prato disquitr vr: g ab esca rr, t ex na rei: = Nomarg; n̄ m̄ abste natr eo p̄ se qa disquitr vr ab illo, d̄ qa caat seu ad

iecvy

iecvy deno aoi. Et ppp oppotz raoz n natz esea; qa vlt esea causat sueg abstz, seuidecy. Adz fraoz nosuppoty maxu; Phtas in neq ab illo prato, neq ab esea diuguitz, q(@)illud pratyin dcreto netz de Phte, et n neta esea, pnit et a dirzo seu, quy insnecagt, et a vri alite distiois.

331 Replicabis adhuc: de Phtanatz hqc ipsa denoao coicari; et h intlinegts ali qa distioe intz Phte, et hac denoaoz: g distiuguitz = Diuguomarz: de Phte natz idstrice hqc ipsa denoao coicari; no: natz denoave, seu insenadieevo, ddomarz. Et xo hqc dis tioz aceipiz da i nox, et nyda eoa, hi sidicatz; Phtas n i hqc denoao flai sidicatz, Phtas nisueipit hqc denoaoz, vt ipso, ad cuiq veritz nia requdistio, vt sepedixing, et suffit virtz distioi, vicuiq in oxne ad illq denoaoz equaleat in distioe pliog: set ad sdu cedq spsaoz n zeqtzal, et suffit virtz alii.

332 Insurgesadhuc: inelat oio daxi au fxidsceiri Phte oia sstuva huiq denoaoi coicatz et q p n detz ipsa denoao; et nia sic dqtz in Phte, jdgt in in esea, qq e ipsa Phtas: g = Ossamarisppp mutatores, nomiz; qa vny ex sstuvii edepg distioi is vrialii; ng eo ipsoq d vz diguatz Phtas abesea in oxne ad hqc denoaoz e inea par illiq, et coex n het oia sstuva illiq denoaoi = Necdicas, Phtz ee xx ipsgca pacitz; h in vz e, et n ideo i capax: set ixx coicari, et n ideo coicatz; qa la po io deno tat idstz: 2o vo denoaoz.

333 Arg. 4o, et inova vistaa: inelat subtysy me idz cy pra, et nsuscipiez denoaoz prz: et Phtas e sy me idz cy coicaoe, qq e pra huiq denoaoi: g = Coisolui e hqc distio: inelat subty sy me idz cy pra, et vz disty apra, n suseipizs Phz natz: et vz indiltum, n suseipigs Phz sditz = Et hqc distioz sic syllo h pocupo: subty sy me idz cy pra, et nsus cipigs deno aoz prz e subty vz disty apra; et inelat subty sy me idz cy pra, et nsuscipi ens denoaoz pry: g inelat subty sy me idz cy pra, et vz disty apra.

334 Et pcoisoluoetiqda sic ad syllq zeo; asamari, no abste miz; qa n diguit intz subty pty, et in pty: t ssimavii hac

hac distinctione accipe nomen. Haec est solutio, quae in fistis comparatione, quas dedimus, et in quo ostendimus facile falsitatis convincuntur, ut dixit P. Montoia citatus no. 235, et ad quos Phil. et Theologi recurrunt, et quam optime ex probavi a n. 308. Igitur sic rogo: Unde probas repugnare non subsistere? res, quia ratio naturalis ejus repugnantiam suadet. Dices: stultissime non procedis ex ratione desumpta a re ergo similiter ad istas convincendum in ente infinito. Credere enim ejus ratione naturali convictum, aliquid poni essentiale infinito, quod ens negat in creaturis.

335 Ad dissolvenda alia observa 2; 1um, quod quamvis pluries repetatur terminus res, rem, ex natura rei, sed pro fines accipiendum sunt subsistentiae, idque, et denominare: substare, et adire, ut Philosophus res a parte rei non coincidunt. Verum quia affertur sola adjectio, seu denominatio. At Philosophus res a parte rei est ipsum frustra coincidere, qua hic affertur seu substantiae semper idque. 2um, idque desumendum aliis similibus finibus ut Philosophus non res constituit Deitatis. Distingue sic: non re ridique; nam: non re denominare; concede. Cauterum observandum, quod is sinis seu naturaliter, quae seu idem repetuntur; aliquid denominatum; alii vero sunt diversi res: quod pro sit ex casibus P. et Theologum. Indivisibilis distingue, et ex doctrina data securus procedes.

Caput 63.

Argumenta 2i generis solvuntur.

336 Haec ignorans intendunt, distinctionem hanc etiam adesse non ex claro mistim. Sic argumentantur: potest haec distinctione verificari de Philosophante, et esse ex re, et non ex re; est non repugnat mistim; ergo est, et non est mistim. Patet maior: nam maior opponit ex re res, et non ex re res, quae coincidere res, et non coincidere res; est videlicet nos virtualiter verificatur hac 2a, et 1a. Romanus. Ad probandum ossa maxi, de qua portea, et ossa maxi, nocoque: quae quod distinctio virtualis cessat ad hanc oppositionem, et non ad illa non sumitur ab eo, quod maxi, tamen opponitur; est ab eo, quod sint, tamen sint varia ad secundum Divinas adinstar, ut innui a n. 285; ad quam non regitur ex re, et non ex re, ut in evijs: regitur @ coincidere, et non coincidere, in quo mistim resistit. Ostendatur: quia ad hanc secundum res regitur id, quod regitur, ut aliter alius, et alius, et aliud, non vero aliud; est ad non regitur ex re, et non ex re, ut ipse patet: ergo.

337 Initio pro 3 regitur; ut solus maxi constet: perfectio infinita Dei insisit, ut Deus gravaleat

leat ali inoxne ad p̄duce̅dā creaō: q sufficit, vt Deg q valeat ali inoxne adz̄ ncēdy.
Pr̄ cōa: qa n̄ req̄r̄ maor p̄ffeō ad s̄ncēdy, q̄ ad p̄ducēdā creaō; ā p̄ffeō Dei sufficit ad
h̄ly: q et adly = R̄ebi, q valeq Dei in virtute p̄lib̄ sō ē inoxne ad illud, q̄d req̄r̄, vt
Deg s infinite p̄ns adextra; ad q̄d n̄ req̄r̄, imo opoit, q̄d s̄ s̄ntiv. Idq et ego nego; q
valea Dei in distinc̄ōe p̄lib̄ sō ē inoxne ad illud, q̄d req̄r̄, vt Deg s infinite p̄ducv ad in
tra: q̄d n̄ req̄r̄, imo opoit exere, et n̄ exere.
338
Idq dely de q̄lycu alii, q̄ fingq̄, vḡe
xx oipot, n̄ ē xx oipot. R̄aoē; qa oia alia p̄ req̄r̄ ad f̄ecyditā ad intra p̄tingimp̄
ficexit Deg; afferat n̄ secy impffeoē; n̄q n̄ exere impffeoē; sed et n̄ ē oipotē. Et q
vis fingas, n̄ exere disting cy exere, s̄ō fingis impffeoē disting cy p̄ffeoē: q̄d dubio Deo
repugnat: et sicut q valea Dei in virtute n̄ ē n̄i ad id, q̄d req̄r̄ ad p̄ffeoē oipot, et ideo n̄ q
valet ali in oxne ad s̄ncēdy: ita q valea in distinc̄ōe n̄ ē n̄i ad id, q̄d req̄r̄ ad p̄ffeoē di
n̄e f̄ecyditā, et ideo n̄ q valet distinc̄ōi in oxne ad n̄ exere.
339
Arg. 2o. p̄ota hac distinc̄ōe n̄ p̄
s̄parī distinc̄ō reli p̄nary: q p̄boq: Req̄ p̄barēt texe q̄d suscipit opera, t exeo, q̄d denta
p̄ducē, et p̄ducty: atq ly s̄parit cy distinc̄ōe vriali, vt nos diximg: 2o etiā; q n̄ mali
opoyte p̄duxe, et p̄duci, q p̄duci, et n̄ p̄duci, ā p distinc̄ōe vrialē opoit p̄duci xx, et n̄ p̄du
ci xx; Filiā m p̄ducit xx, et ēea n̄ p̄ducit xx: q potit etiā opoi p̄duxe, et p̄duci s̄ distinc̄
tiōe reli, cy sola vriali. Q q raoē dabimq hencing distinc̄ōe reli p̄nary?
340
Huic argt̄o oiy plane
difficiliori insistit Mastriq; ā ribene: qa p̄ota distinc̄ōe mia, p̄ng disquirere n̄ potit ex sus
ceptiōe r̄diony; ad h̄ m̄i p vos sufficit vr̄a mia distinc̄ō: neq ex p̄ducente, et p̄ducto; qa si distinc̄ō
mia sufficit ad p̄duci, et n̄ p̄duci, cur n̄ ad p̄duxe, et p̄duci? Q q raoē dabis hencing? = Insistit
etiā R̄am, ā p̄ei; qa n̄ mali opoyte idq caxi xx cy vno indiūili, et disquirere ab illo q
p̄duxe, et p̄duci; ā p te de eo d̄ oro eod verificat idq caxi xx cy Filiā ēe xx indiūili, et dis
quirere ab illa: q de eod oro eod potit verificari p̄duxe, et p̄duci: itq de ēea exercita veri
cari

tr, n̄ p̄ducitr, et de rea rella versata veritate p̄ducitr; d[ic]ea rea versata, et re a rellaversata sit idē om̄ro idē: q de eodē om̄o eodē potest eq veritate p̄duxe, et p̄duci: quo q ra og hetici dabū?

000 Ideo D. Aug. de trite lib. 1. c. 1. dicit de heticis, q[ui] rao de his q[uo]s rant, et aliqd ea affexim⁹ rao, n̄ q[uo]d ll ettyt; d[ic]ea demonstrate eii, q[uo]d inha viles sint pcipiedo q[uo]d exiqyt, q a vlt creare mesure creatori im[m]ensitē eq rarepsu must, q a sit n̄ eet creatore nare. Et ni hac mesura illi rea ma, indig ntes ptue bati q discedyt. Certe sinla eent prata in trite alias oporta, si illa d[i]fultas, q[uo]d in creati n̄i, stultime Aug. ore q P[at]r, ac? silla fide nra q hetico s pugnasset, buing tindi re, cum triti m[ys]t[er]io resistit, si n̄ resistit hi m[ys]t[e]rio aori, et p[at]ri, exiges, et capacitri m[ys]t[er]ii. Eadg ē opo[r]tō, eadē d[i]fultas in hu, ac in illo, q a doctra exi[st]ime solvetur tu oia hetico[rum] arg[ume]nta, ipsiq s[ine] dubio crederet, et tn̄ si recurrat P[at]r. ad inop[re]hensibilit[at]em Dei, ne m[ys]t[e]riu nares, si t[er]reret.

341 D[ic]tn̄ rao, q[uo]d flagitat, q[uo]d ttr p[ro]positum reddere suscipim[us] vt sie iti garruli ratiocinatores de suis m[ys]t[e]riis latioribus, q[uo]d capacioribus, ponq[ue] de ipsa verte dagagte, vt ibidē c. 2. ait Mag[iste]r. Ret. ex or ser d. 35. n. 50. et S. Marin d. 3. n. 31. p̄duci, et n̄ p̄duci vtpote ddria mai oppo[si]ta que loca q[uo]d ad verite, et stato, q[uo]d p̄duxe, et p̄duci; at ita oppo[si]ta q[uo]d ad d[iv]i[sibi]litē in eod[em] subto. D[ic]o replicabyt tr[ini]t[a]rii, nq ideo pugnat in verite, q a req[ui]uat, q[uo]d obst[are] id[em] illa heat: q si mai pugt in verite ista p[ro]pres, p̄duci, et n̄ p̄duci, q[uo]d vite ē p̄duces, et ē p̄ductu, ideo erit, q mai pugt in eodē obto p̄duci, et n̄ p̄duci, q[uo]d p̄duxe, et p̄duci.

342 R[espo]nt RR. alii p̄duxe, et p̄duci arquere exere, et n̄ exere; q a p̄ducens bet exere p[ro] aliq[uo] priori, p[ro] q[uo] ad huc n̄ exat p̄ductu. Hoc n̄ seqtr ex p̄duci, et n̄ p̄duci: ideo hec n̄ v[er]o illa sivi p[ro]pe t in eodē subto, io q[uo]d ra dito. D[ic]o q[uo]d si trarii, reget l[oc]o, aliud ee n̄ exere, aliud n̄ intlixere: et ideo q[uo]d vii p̄ductu n̄ intlat exers p[ro] illo priori; v[er]o tn̄ exit. 2[o], h[oc] v[er]o ee de p̄ducente,

et

et produc to diti, ñ dedegeatis; ng suppota distiõe vxiali, ñe vnde posset ie de sptu p ducendi, et p duci distiõz relis. ideo P. Munisa d. 3. de essea n. 132. ad p̃idg de distiõe reli p soaez recurrit.

343 Dm ex dictis rages sic erus. Negs argti. Ad p̃ban ga essa mari, nomig qq ad 2a p̃tz. Ad p̃ban ad iutg dico, q(gdgidemari, t nori oposiõe illoz pratorz 2a (e) nla pe dari in Deo vxialis distiõ in orne ad hgc prata p du re et p duci: ideo xa Scilia, et SS. ex illis vg p tradistiõ relis g nary. Rasi: ga in Deo ropñe distui vxialis distiõ in orne ad prata regta ad p̃feos Dirg p̃fe eẏditis ad intra: et ideo ad etrui negt ad exexg et ñ exexe, vt dixi n. 336: at q ad hgc p̃eẏditg ñ regtr, imo officit, qd hgc prata p̃pogtr distiõ g vxialis; nec in ñ daretr alig, et alig, et coez Deg eet solitariq, qd ẽ impfeo excludeda a Deo p̃ p̃feẏditg ad intra, vt ex SS. ba dixi n. 80: g.

Disputao vlma

Argutis ᴣ mistẏiẏ solutis, ᴣcluditr, qd de eiq coculite dendẏ?

Caput 1u.

Argty ex illo, qq si eadg vni 3o &c.

344 Hic ẽ pegtis laboris fructg. 1g g argtẏ suitr ex illo, qq si eadg vni 3o si idq intra, cuiq verite stgte stare ñ potit Trits misterij: ng in illo falsicauti pringuti: D. Thoas q. 28. art. 3. ad 1g ait: pringy illud so valere in his, qq si idg re, et rae, set tunica, et indumety. Hebbaes @ rae diferẏt abesea. At eẏigse D. Thoas 2o ᴣ Gentes c. 9. pbet, pog Dei, et eig aoe idq eari ra intra; eqqd, qq vni, et eidq si eadg, sibi inviceg si eadg; cẏ tn poa, et ao rae disferẏt, vt ibidq Ferraxigsis ᴣmetatr, ideo eẏ eodg Ferraxiẏsi exponẽdg ẽ D. Thas de his, qq re, et rae fudati sẏtr si idg vni 3o; et ogri de ppcẏg fẏtoraeis, dqpi vxialis in eadẽ distiõ.

345 Alitẏ nugatoria ẽit Dr. Thor

rerū: 1°, qa expl... aou, et qaou, qp ex sisto vtita opposit pbat: ss ... vni ... n rat; et tr ... intr se: et vt ait ... 2°. lb. 4. c. 3, aeshuius rei expl poet in creatis inveniri, vt ... D. Thoas anobis citq ... 2°, qa vt ... ratr idtas ... reducit idtas ... cu 3°. ... cu 3°, vt colligatr idtas ... int exma. ... inde 3°, qa vt colligatr idtas rali int al, et rile ... sufft, qp sint id ... cu eod radali: qd ... e in Deo, vt ... illaos nulla.

346 Rentalii cu scholo, ex illo ... n colligi ... idste simplit exmorq intr se; ... in illo 3°. Et ita ... disponit: qp ss eadg vni 3° ss idg ... intr se in illo 3°, n in seipsis. ... ralites eo, qd sint ... cu naa, ss ... intr in naa, n in seipsis. ... ita exclat negativq ... ; ... idg ac dixe, qp ss eadg vni 3° ss eadg illi 3°. cu ... colligat aqd de exmis, exeo, qd sint eadg vni 3°. ... excl ... n ... rali illa ... repetitio eiq. 2°, qa in creatis ... illud ita tenet, vt ex idte reli cu vno 3°, ... ss ab illo disgngtr ex na rei, colligatr idtas relis exmorq int se. Qd ... in Dinis, vicuq n ita colligitr?

347 Vidit hoc sublis D., in 1° q. 2. § de hic restat, vexare ... et rei, esse ... eos, et se here vt ... : idq ... sint idg cu esea, n segtr, ... idg int se: ... et ... sint idg cu hoc, n segtr, ... idg int se, qa hoi ... En D. Subl ... suq ... ad exclgdas difultes ... et recurregte ad excelq ... Dine, ... vnica, sehet vt multiplex. ... idg ... me e, ac dixe, qp ss eadg vni 3° no simlare, itri eqvalit multiplici, ss eadg inter se.

348 Reo ... illud vt iacet, ... ab ente fito, et infito, ... Ita ... D. lb. 4. c. 3. n. 7. P. Vazquez disp. 123. c. 2. n. 9. P. Montoia d. 15. s. 2, et 3. et ... . vt ... insua abstrae ... sibet ... qp ss eadg vni 3° ... indito ss eadg int se. Et ita verimq e in qcuq ente. Exq segtr 1°, qd in qcuq ente crea-

to.

to ecludit; qa in illo requirat distio vnialis realis. 2º, qd etiā ecludit in ente infinito inꝫ illa prata, inter qs nō ē vnialis distio: et ideo bene ecluditur, ethnic, et inmensitas eē eadꝫ inter se ex eo, qd sint eadꝫ oikos. 3º nō ecludere, identitꝫ relaoy inter se ex eo, qd sint eadꝫ eē Dīus; qa vlt esea ē vr ab illis dista.

349 Dreplicabo: hī primū vt a phō traditū ē messū; at primū messū qbit totū abstraogentis: ē vt a phō tradita ē adioe illius tni vlt ē in tota ent abstraoe. Rī: qa phs aliꝫ illud tradidit, tū subintlexit tūc anodū additū, tūc? si 1ū e qq messū et vlt. si 2ū, aut nō ē sic messū, qa nō qbit totū abstraoe qtis; aut ē oio falsū, et sic phs errauit, vt ille pīme errauit, præcipue, dū de Deo cophs fare voluit, vt notū ē nobis. Nec opportū ē probari pī, nō induoe, aut scibū rerū fitarū, a qbꝫ nlt ē arqtū fīrmū ad ꝫ infinitū vttle, vt sæpe ostēdimꝫ.

350 Insbis 2º qo maor ē idētas exmorū cū 3º, fortis coilli gitur idētas exmorū inter se; at qd 3ū ē vr distū ab exmis maor ē idētas exmorū cū illo: ē illa ōstat; qa vnialis distio supoit infinitā idētē, ē nō supoit vnialis indistio. Sigꝫ nare velit, raoꝫ idētis eē indiuisibꝫ, et eo ex nō here maiꝫ, et minꝫ, ē q vocaoe moueretur; nq sic ōsistit in indiuisili rao idētati, sct ōsistit rao intelliuī, rao perfeci, rao gtis, rao caloris &; atꝫ oes hꝫ raoes admittūt maiꝫ, et minꝫ, vt ē certū: ē raoidētis ita ōsistit in indiuisili, vt admitat maiꝫ, et minꝫ.

351 Et rao exprioni oīꝫ videtur vīꝫ; qa dū dīr, raoꝫ idētis ōsistē in indiuisili, intlitur de raoe eēali idētis, hī, de illa raoe, qꝫ sufficit ad veritꝫ huius pnis: hꝫ exma idēcatꝫ, in hac raoe nō datur maiꝫ, et minꝫ; at huic eēali, et generice raoi pss addi ples, et ples grā eiꝫdꝫ lineꝫ, vi qꝫ ptū ē maor idētas nō in specie, ac eoi rao idētis, at in raoe scifica, aut inuualis tlis idētis. Sct qꝫ vis rao eēalis intliui, aut pfeci ōsistat in indiuisili, pss tn addi ples, et ples grā eiꝫdꝫ lineꝫ, vi qꝫ ptū deti maiꝫ intliuꝫ in raoe intliui, et maiꝫ pfeꝫ in raoe pfi: et quidꝫ crescere pss vsꝫ in infinitꝫ, vt in Deo

352 Nec dicas, identitatem esse exclusivam distinctionis; atque quod esse excludit distinctionem quo ad omnibus identitas, eo quo aliquis est quo ad omnibus identitas. Nam contra: quia reale vero est exclusivum irrealis; atque quo ad omnibus reale est quod esse excludit irreale: ergo quo ad omnibus reale est quo ad omnibus. Et tamen concedere Deum non esse magis reale, quam Angelum vero, nec magis intelligens. Sic ens excludit nihilum; atque quo ad omnibus ens est quod esse excludit nihilum: ergo quo ad omnibus est ens, et tamen Deum non esse magis ens in peculiari ratione entis, quam creatura, nec creaturam magis ipsa. Ex quibus videbis, quod quamvis distinctio exclusiva est eadem, et nec maior, nec minor (quod minime est in natura) si tamen excludi in magis, in minori exclusivo maiorem esse propria de linea talis exclusivi, ut patet in reali exclusivo irrealis, et in ente exclusivo nihili illius.

353 Alia quoque via ad instantiam reo, non dominam, si adeo crescat identitas, ut usque ad infinitum in ratione identitatis excurrat, tamen non potest tenere virtutem distinctionis, licet non distinctionem ipsam. Et ratio est; quia quo perfectius est ens eo magis repugnat sibi suam imperfectionem; atque distinctio sui ab aliquo sui perfectione est imperfectio eius: ergo quo perfectius est ens eo magis repugnat sibi distinctionem; atque repugnantia sui cum distinctione est identitas in ratione identitatis: ergo quo perfectius est ens eo est maior eius identitas in ratione propria identitatis. Atque quamvis ita infinite repugnet distinctioni, si tamen habere distinctionis virtutem, ut constat ex dictis ante, et ideo flaimae instantiae potentia n. 350.

Caput 24.

Argumentum ex arte siloguistica, et ex illo quo ad omnibus est, tamen est

354 Sic ergo minime iam arguitur: ars silogistica, utpote in indefectibilibus fundata indefectibilis est; atque ad ista sanctissimi mysterio deficeret: ergo admitti negatur. Probatur minor: quia plures silogismi recte ex arte dispositi fallerent, vero ipse de modo communi: omnis natura Divina est Pater; atque Filius est natura Divina: ergo Filius est Pater: aut ipse de modo singulari: haec Deitas est haec essentia; atque haec essentia est hic Filius: ergo haec Deitas est hic Filius. Quae fundatur in illo principio, dici de omni; vel in illo quae sunt eadem uni tertio. Quamvis P. Vazquez tomo 24 not. de ris, tamen principium supremum de identitate non posse esse fundamentum artis, non intellatu de ratione, et ita devolvitur ad tertium. Propterea hunc arguendi modum D. Nazianz. apud P. Velazquez tomo 1. in epistola ad Philipp. C. 1. V. 3. vocavit pravum artium Aristotelicarum artificium ... quae veluti Egiptiacae quaedam plagae in ecclesiam nostram irrepserunt.

355 Rent Aliq. deficere qq in 3rite. Deoq reiiciuntur qa fra silogi
tica abstrahit a mra, eiq q eficacia in sola fra consistit, et h' sicate, dum dic, qd
concludit ex vifra; ideoq in qacuq mra eadq retinet eficaciq; alitq nil posemus
de 3nis dinis (suppota ex fide carq exea) p silogos pbare: n' q silogisti, et siles
3ritari n concludunt, ostq dibet, in illis n sea varifrq; si m seavarett, convincent.
Reoq ad argtu cssa mari, nqdo mixq. Ad pbaoq nego, qd sint vincta arte,
et coru defq asigno.

356 2° peccat; q° mis n e plene distributq. Rao e; qatq ois
so distribuit tq vverse collectse p la rr adete dista: et ideo tq ho bene dis
trivuitr sic ois ho; qa ult cq na huma sit multiplex, nla q heat vrialq dis
tioq a suis sinlaribq, ideo qdq prate de oi hoe prate de qlbt. At tq ois n dis
tribuit tq pure coq, et n vrlq, qlis e naa Dina; qa ult vi distiois vrialis a
suis sinlaribq nqdq dite de illa, dite de qalbt sinlarite. Si @ prate sicq aqd
qo tq na p se distrivuatr, sic vq qdq e na Dina e P., et F. e na Dina: qq
e P. sillq scludit, et maor ista.

357 3° peccat; qa ut sillq expositorq, sive de
tro sinlari fiat x° relos arti, bet mis e pure sinlare; nqset in tro coi vis illativa con
sit in plena distrivuoe; ita in mio sinlari consistit in plena sinlarite; atq mis illiq sylli
ult esea n e mis pure sinlare, et rr coq q re lis coitas n offerta p demonstrativq
hoc, et potiq sicati; e in deo pu usiq mii: q syllq ille expositoriq n e; n in servat fiq expo
sitorii x° arte. @ in creatis expositoriq ex eo prit, qd in creatis qqlbt sinlaritas
e pure tiis: ideo a miq aptq ad sylbq expositoriq. At in Deo e qd sciale na sinlaru
ratn plibq coi. Qq oia, ut vides, fudqtr in distioe vriali eseq a relaoiq: et ideo ex ea
dq doctra reta ad aiu pleres alios siles paralogimos.

358 Altq argtq e: repuat aqd p se n falso
care illud principq metsq; qd lbte, tne; aut qd pinde sehet: impoie, idq sulee, erniee,

d mistio Trinis falsificaret illud: e. Ptr nor: qa stante mistio 1ª pna deste rumta, et ar indivisibilis eet, et n eet F9, ng ita sit tā idencata, et dirigitr a Fº, esea m iden catr cū Fº, ago dirigitr Ptas: g idē sul eet, et n eet F9, qd repuat illis principi= Aliq ex pont pringa illa de ee, et n ee ex itealisic: impole i, idē sul exere, et n exe re: qd si vrs i nilcū illis puat mistiū, vt pat.

359 Dprinpa vrliora videntr, et n sō de exere, et n exere; d etiā de ee, et n ee aliud pidēte loq. Ideo reo, vt prinpa illa mesica sint, ita vt ingo lōt ente valeat, bet loq de eodē n sō rr indiviso; d etiā vr indiviso. Et ita vª is tā in creatis, q in Dinis: in creatis; qa qdq ē rr idē secū ipso e etiā vr indi tū a se ipso: In Dinis; qa q vis int aliqa prata detr distiō vrialis; n tn int oia: et ita qa pte desit vrialis distiō, prinpa etiā in Deo tenet: qa pte ade n falsificante; qa n pcedunt de vr distis.

360 Replicabis 1º instaa pota n. 343: d ibi solutai= 2º: qā vi distioni vrialis natr vnū de alio, n sō qo ad denoaoē in cxeto; d etiā qo ad idē tē in abstracto: ptr coa: qa vi illiū n ionatr de Ptte idēcari cū Filiaoe; d etiā nat identas cū Filiaoe= Nō cog. Ad pbaoē no ans qo ad 2ā ptē; qa hec po, Ptas n ē idētice, seu substive idētas cū Filiaoe, e fla; qa Ptas ē substive esea, q ē idētas cū Filiaoe; d tn vi distiōis vrialis n verificatr de illa in cxeto, Ptas idēcatr cū Filiaoe. Sile aaptū solutū hes nº 331.

361 Replicabis 3º: hec po e vª: Ptas n ē identas sui cū Filiaoe; d in hac pne natr idētas in abstracto, et n in cxeto, vt ptat: g= Dia ma ri, nomine; qa lē sui facit xª coē mou loquedi, pidēte, vt denoave idēcatū: vn de Ptas ē identas sui cū Filiaoe, facit hūc sēsū, Ptas rave sui, aut ipsius ē idēcatr cū Filiaoe. Vel saltē illa ppo ē xillis, qa rū seq ē dubiū, vt notavi n. 335. D isque q xª ibi dicta, et xª distiōē pceda

362 Replicabis 4º: l adē facilite xpetdi, qd a Dvis de lapide vo ve

verigata sibi prata ri labefactata in lapide principium illud. Patet: quia si de lapide verificentur exit ratione distinctionis virtualis, quod non est illud principium contradictionis nisi exclaos [?] = Hec instantia quod erit ratio a priori, cur vult admittatur in Deo, et non in lapide virtualis distinctio, ac si quaereret, cur in Deo, et non in lapide admittatur immensitas, etc. ... ratio ... dedimus; quia vult Deus est infinitus, lapis finitus: vi cuius distinctio plurima inveniuntur, quae repugnant lapidi, ut est eviens. Quod autem haec distinctio virtualis sit unum ex illis, quae repugnant Deo, et creaturis, hucusque non probasti. Nam dicimus suppositum, quod vult in lapide, aut in alio creato inniti per virtutem distinctionis, sine ipsa distinctione.

363 Dices: falsa est haec propositio: trinitas est Filiatio, trinitas non est Filiatio. Ratio: quia subiectum utriusque propositionis distinctionis est vel multiplex, aut vere distinctum, vi cuius virtualiter se habet, ac si esset realiter distinctum in ordine ad diversum praedicatum Filiatio: sicut falsae sunt ista: trinitas est homo, trinitas non est homo; quia vult utriusque subiectum est realiter distinctum: cuius distinctio aequivalet virtuali, ut saepe diximus. Verum autem erit, si subiectum utriusque propositionis esset vere idem sic: trinitas est Filiatio, trinitas non est Filiatio; et inde sequitur illud, quod ... = Respondeo absolvo verbis Beati Iudae Apostoli in sua epistola canonica v. 10: hi autem quaecumque quidem ignorant, blasfemant: quaecumque autem naturaliter tanquam muta animalia noverunt, in his corrumpuntur. Quod D. Petrus eisdem fere verbis dixerat 2. C. 2. docet: Quod verbis nos docet Spiritus Sanctus; ut PP. Lorinus, et Cornelius ex Patribus notant, haereticos blasfemare in mysteria fidei, praecipue Sanctissimae Trinitatis; quia volunt ea circumscribi in theoria, quae ipsi non noverunt. Stultitiae quidem erant ignorantes illud D. Augustini lumine naturae evidentissima ... quia, Deus vult Deus non fore, si subiecti causa esset creatus.

Caput 3.um

An quae revellatione per probalitatem Trinitas cognosci?

364 Plurima hic de cognitione aliqui evolvunt, quae ad tractatum de ente supernaturali pertinent, et quae in tractatu de incarnatione, de visione, et aliis miscere solent. Ad peculiaria huius mysterii ascingimur = Suppono 1.º mysterium non esse rationale. Certum: quia vi tal

ne vitio opota: rao(n)nali vitas, et eniq vitas e[st] [illegible] mistiy. Qd sic declarate: vt
eet rraoe nale, sariy erat argtu evidenale [illegible] mistiy; d[ed] nlure tle argtu; ng
qd cyq aferate duviy vt mime redoit p illa navq soluoe zesytg ex infitu
ne enti, vt sy pedixim; q[ui]d.

365 Supo 2[o]; nos hic n[on] tg qq rere raoes mistiy i pbavas,
q[uod] solus es argtory in [illegible]; ng vt opt[i]me D. Thas q. 32 arlo. 1[o] in corpore ex D.
Dionisio tradit: q[uod] fidei ss n[on] ss te tq da pbare, ni p autoates his, q autoates sus
cipiyt. Apud alios v[er]o suffit defedere, n[on] ee impols, q[uod] pdicas fides, et addit: duplit
derogare fidei ey, q [illegible] raoe nali pbare nitetr: 1[o], qa e[st] [illegible] 2[o],
qa si n[on] adducat raos vinces, irridet hetici ineqtes nos illis raoib[us] debilib[us]
movesi. Supo 3[o]; aliud e[st] loq de [illegible] in pse a revelaoe, aliud de pse abilla.
in 1[o] seu nye loq[ui]mur

366 1[a] D[icitu]r: [illegible] adpesivy, et navy negt pbalit cogci q
te revellaoe. Povye; ee vniq nag idscatq pliog. Navye; q[uod] sint 3 pns, nec
ples, nec pauciores. D[icitu]r 1[o] e[st] cori Theogory; illq q pbant 1[o] autoate scripe, et PP[atru]m,
qas sy pedediing, dentes, h[oc] mistiy ee oio occultu, absconditiq supra og raoe creatq;
q[uod] n[on] ita eet, si pbalit poet coci, illa n[on] qq pbalit coci psi n[on] ita oculta dyte; ali
q fere oia nobis eent ita oculta. P[ate]t rao; qa intlq n[on] pt movesi n[on] ex raco
tis; d[ed] nilpe nr coci, q[uod] pbat suadeat [illegible] mistiy; ng q cyq ratiycula excogi
taretr, statim abiumeretr ab illis princpis: q[uod] ss eadq [illegible], q[uod] [illegible] e[st], t[er]tie. Qe oia q[uod] pce
dyt de intlu humo, ac Anlico; ng Scripra, et PP. eq hoib[us], ac Anlis occultysecr[et]y
supra eory capty, et qq scialimo p alii obtis ee docet. Raoes iste facte eadq mo
de Anlis pbant.

367 Qd si inferas, intly usitari ad ng dy mistiy [illegible], q[uod] vietr absrdy.
Reo, q[uod] stado solis virib[us] nag ng pime cogerete intlq ad illud ng dy, ng q[uod] desit princpi
ad duvitady de illo, d[ed] desit adverteq ad tle princpy. Qd sic exclo: dispatas, [illegible],

et

et infinitum i sufficiens princip ad duvigdy, an raoes impugtes mistij, utpote ex obis, et sciebs finis desyt valegt inemte infito. Qd suffit, ut intlg n cogatr ad ngdy mistij. At ij pe intlg adeo occupareta a pdicti princip naliog, ut n ad verteret dispanitg illg. N g sesitatr abite adngdy mistij; it defuadvee teg pi aliqdo sesibari.

368 2a V.: Fritas etiq 2y fovy so sysa n i pbat cocilis. ita P. Ma zin, q d. 1. S. 5. n. 42. ait, Anly poe pbat cocere, n resuare nag idgcatgcy plibs, n detegdo quot sint illa pla. Ptr v.: Fritas q ad navy n pe pbat coci: g neq q ad fovy. Pbocog: q a maor mistij difficultas stat in unicana idgcata plibs; nq ut tractu sequeti videbimg thogi pbales raoes satis bonas innexys ad suadedy n ie poles alias pnas, supota polite narytaij, et tn n innexunt illas ad pbgdg polite nag idgcate plibs, etiq supoto, qd n sint poles alie. Et rao a priori; q a illa princpa, qe ii eadgd, n tg impuagt navy, q fovy mistij, ita ut nlas e mistij rao alicuig momnti ex illis princpis n desyta: q fcyg alia ra tiycula extinguerets prsg ab illis princpis.

369 3a V.: impgn a revelaoe pe pvatn nari Fritas. ita Ex. Dr l. 2. c. 2. n. 11. P. Herr. q. 3. S. 5. n. 82. et inh seu dita ce e raoe natg pvalg. Ptr v.: intlg sibi relictg pe pvatn iucare, illa princpa, ut iacegt s. litaoe ee vnlig Va; d illa princpa ee ita va eet, Fritg n ee: g intlg sibi relictg pe pvatn iucare, Fritg n ee. Ptr max: q a seclusa oi revelaoe n eet teme rarig intlg iucgs illa princpa itava; illa m adeo intlg stimulgt ad asesy, ut qdvis adverteret ad infinitum entis, aduc poet vi illorg dire, n ee suffitg ad ngdg vnlitg illorg princporg.

370 Dr a pposiraoi: nq piangtr, et apagt pvalitn de Deo ad q nly putes tquagens apares, qa aparegt princpa illa ad ngdg Fritg, vo pvatn a fratum de Deo decry pdespiy ad aux. lix oscratos. Ite pvatn natr de Deo

idgtas

identitas cum sua aoe fiducia ad extrall. Adeo oia nlis e fiity, qd tq urgens apa

reat, ac apparent illa principia. Item prudes ossdos, q oio sarie ss ad vita mistii psi

prudenti nari ab intu sibi relicto. Non adhuc revelaoe supposita magna di

fulte ab illis se expedit, ideo a Concilii, et PPbus fides mistii huis extollitur:

qd n ita eet, si stq doctri rationali, nari prudenti n paset misterium.

Caput 4.

Solvuntur argumenta.

371 Et lq 22 nil sciale ocurrit ptz dicenda infra = Contra obcies 1° ex S. Ma

lin: Anls pi pvat ne cocere, illud principy qq ss eadz & intlqdy ee de vr ditis; at

q phe pvat cocere, ditinz vrialz stare n poe s ditioe reli in 3°: q pi pvat cocexedi

tioz relz in 3°, in qo stat mistii difultas. Marpat; qa ples pvat docet ditioem

vrialz incxeati vq in aia, et suis potis, quo exploexcati Trinitas. Minor etiq liquet;

qa ut diximus n. 245. aliq pvat docent vrialz ditioz mitheri poe s reli ditioe

in 3°: q Anls pot it n cocere.

372 Nomarz; qa vrialudistio, qlis saxia e ad mistiy neqt

nr coci, nec obstat pbas; q n admityt vrialz illq ditioz in crati n admityt

illq adeo strictq, qlz regrit Trinitas, dlatioz, ut iq diximus. Aliq falleruti; po

lis in eet Trinitas in crati. Nodeinde noz; cuiq pvao nlaes qa illi Ath. lopitr.

post notiq mistii p revelaoz; suie qdz locutusi ante revelaoz. ita post mitz re

vellatq aliqa pvat afiqtr, q ante revelaoz neqdz cogitaretr. Otto instager

eo, qd Theoi pbaliq post ee 3tqty pnas, q3 ee unq naq idicatq psliq: q utruq,

t neutry erit nr pvale.

373 Arg 2°. Anls pi pvat solvere oia argta = mistiy 2y povy

illiq; ct n e illud cocere pvat: q. Ita mar: qa nos post revelaoz aliqalit solvimus

illa p raoz nalz: q Anls V= D ?: qa faliq solvuntr oia argta = mistiy 2y naveilis:

utruq q, aut neutry e pvale = Dist uomarz: solvoe pova; nr: solvoe nava; ?do:

1a

1a sufiret ad afferedu pvatu aliqu 3dioni exmy illt Trinit: 2a solitarie sumta sufft ad duvitadu de illo. Vera soluo illa dita, q ita argtu solvit, ut sul pret oppoy, tqa ex vi mat soluotlue; tqa ex vitu ex principio aliqo prognte exmy oppoy: ita coer sehgt soluoes inferre oib9 qstioib9. Nava dita, q ita militat 3 argtu ipsu, ut generare duviu de illo. Ad pvaoq maxii dico, q si pote post re velare fie pvatu pbari, erit, qa revelao detegit, qd oio erat nag occultu.

374 Inbii: sola afra mq pducilia ab oppoa, ergo se qd solvamq argta 3 illoru polits: e posuimq affirmare illam polits Trinits eo ipse qd argta 3 illq solvamq = Nocoq: disputas: qa in ante n 3stricta sola soluo nava: exhibetr in argtis soluoes, q sul oppoy pvet, vel oppoyt hetici, Corpq xpi n poe ee in Euchria; qa de rae exponi se lo co circunsexibi; et remq, pbando sul raoq expaci apty dese ee ad esendu obedialiter sul inplib9 locis. Itq pbado raoq qstatis pmitre inexteoq qo ad locu. Vel qz vii oppoy n hbet, ialiq i soluo directa vicuiq pi intlq prudent dire, h argtu ni bonu.

375 Ex clo disputz: duvitare de solite alicuiq rei; intlq ingenio, et docta pdita examinat oes raoes, qas inuii, et etiq qas qrit: illis soluoq adaptat, tleq ut prudent dicat, hec argta falaciq 3tinet. Sic qds potit prudet afirare, solere rq illq: qd ples nqt, ni soluo tlis, qe polite ipsq directe inse ipsa pbet. Stin Trinis misterio nlq intlq creato sibi relictq pi solvere argta illa, ita ut psi prudet dire, hec argta falaciq 3tinet; nim pe illis rere soluoe directe; et so peet duvitare, an eet, t n eet bona, motq ad duvieri insita dictaa, qz cocit int Deu, et creas, ex qbs tar gta illa eruyta.

376 Replicab: qz vii intlq psi duvitare de aliis argtis n adeo clarii, at duvitare negt de 3tri 3 Trinit: ss n notima intlui, ni ad duvitqd yheat po vu fytu: alite duviu eet irrale; sed si duvitaret de illa se huiq silogi: oishoe

al

al; Prg ē ho: q Prg ē al; mosic: atq nly ēfsty fovy ad duvitādy, videtr solvodi recta: q t admitēdāe, et sic exit hali-Jritas; t n [illegible] it in sty duvitare de bonite argtory & Mithry = 3ssa maxi cy adiyti, nomiq: qa sola infiunis difatas ē fo vy fyty ad duvitādy; qs m net, hyc ee prudētiny divcursy: hyc argta desyta si exscilbq resy fitary; 3vincyt qdē in a repita, atens infity qa tle ē supra mey capty: forte q aliqd in illo melatet, vicuiq n 3vincyt in illo. Qd@ notima sint argta, n tollit, qd notima etiq i difatas fitunis.

377 Inito aduc 3 soluo, sic: q rade nali nly pasemq argty facere, de qo duvitare n pasimq. Lgt coa; qa semq fmaet difatas data = Nocoq; imo ipsa infitudo ē sp fime fyty fotivy ad asētiēdum. Radei; qa argty tē ad afiēdq de Deo aliqd f feos, t ad ngdq aliqd imf feos; atq ad vtryq ē fyty fovy ipsa entis infitudo, q os f feos s imffeoē exigit, oso im f feos excludit: q. scimq itr, de 3ptu entis simplex infiti ēe os f feos s imffeoē, q3 n sp fe duvitemq, an ti, t illud pratq in parlari i ffeo, q lit duvitamq de virte f detrava Dei, de scia mia, de f de fitoribq &: sp fe tn n duvitamq, set in ti prato intlere, amare &c ēe f feos: et h 3trie, recipe imffeosēe, scimq.

378 Si q 3stet fma ty ēe f feos ipsa entis infitudo iuvat ad asēhedy: et ideo s duvio asētimq huic viti, Deq intlit; si 3stet ēe imffeos iuvat ad disētiendy, et ideo s duvio asētimq huic viti, Deq n ē equq. Si fvat i ēcete ffeo ipsa entis infitudo iuvat ad asētiēdy: ideo prudētr asētimq huic, Deq intlit f scia miq. Si@ fvat i ēcete imffeo etiq iuvat ad disentiēdy; ideo prudētr disētimq huic, Deq fmovet fice creas. Ergo lit infitudo Dei n obstet ad plum a iq certo, iq fvat afiēda. Mosic: argta 3 Frite pbat qdē repuaxe in crati ēxma idēcata cy 3º, et inq se dicta. Hoc tn n pbat ex pcipio 3ptus ffeoi; alit 3cedēdy eēt entis infito: neq pbat ex 3ptu imffeoi, alit post inniri in crati, qbq 3ptq imffeoi n repuat. Cy ē fbet in niri n foe in crati, et n 3stet, an ti itas, qº de se ē ti

ē impfcte, tam qa desē ē, tū supit infinite pfeoē: ideo merito dubitat intelleus, an sit in
rixi in Deo, qd vix sciat exacti requare.

379 Insto aduc: cōficebit dubitare, an Deus sentiat. Ptr coa: qa qd vix nobis adsit, eē impfeoē sentire, possumus dubitare, an hī impfeoē in ente finito, n vº in infinito = Nocoz: qa scimus sentire eē ex sefa impfeoē; includit mi esse crpa, subiu, fiq, agib, ita vt sibi desit, iq n is sentire; et hec oia ex sesi fr impfeo, cuiq eseq mutare negt entis infinitudo: qd. Si @ fingas sentire qddq repur gatq his impfeoibq iq n erit sentire; et aliud prorsq emiq oūiqs sentire: qd prorsq re ipsa datr in Deo. Idq dic de qocq qa alio, qd excogitetr. Et ' supoe eē in Deo qdq in exati cpfeo n dens impfeoē: qd @ in exati eē impfeo ponini iure eit in Deo impfeo.

380 Arg. 3º.
Oia argta ɔ Trinitq psi solui solutione indirecta sufficit ad afsigdq in illis falaciq late; et sufit, vt Trinitas s saltq indirecte, sive nave pvali: q. Ptr mar: qa oiē psi retorque ri in aulizo Dei, q enr eviqq cocilis: q retorsio illa pbt in illis argtis falaciq la te; alīq qd falsitti ɔvinceret id, qd supitr nr eviqq vz = Si p va litas nava ex illa indirecta solutione exuta supat ad afsigdq prudeq erit Trinitas nq d a e oio; qa xª PP. et ɔcilia Trinitas ē oio oculta, ignota, supra captq oq exatq &; qd negt dī de obto, qd qe nr prudeq afsrari.

381 Nog mar; qª so qe illis exhiberi solutio sufis (nitmag gens) ad dubitq dq de falacia illoz. Ad pvaoz nogt. Deq eē librq ē nr eviqs: at Deq eē librq mo sufisti, vt in illo instaurentr argta ɔ Trinitq n ē nr pvale. Ratio; qa vt instaurentr pta argta bet supi aq lir adete in eq Deo; h @ intelli negt s. dictioē vriali, aut aliqo sibi, qd so post revellaoz noscitr; nq scie desupra ex revellatis de Trinite pvaq togiztr DD. eodq mo rq sehire in aulizo. Ac stqdo sibi raoinali so ē eviqs, Deq eē librq; qd satti exclatr, dqdo, aq librq Dei ē inadete ex radiz a Deo, et inti instaurari n psi argta ɔ Trinitq, vt ē certq. Nec dicas, aq librq adete ineq
ēē

ei seq coiorg, et in illo instaurate; nq reo, ñ v. sei: at post revelaog, qa ablata

mog lirei adete incq Deo eet g q fere nx incocili, ac Feritas.

382 Ꝫ 33 ꝛ3 docit Ill. Sorj

d. 83. §3. sic 1o. po ꝫdixia prii saxio v ñ pt cē pvali; d po a fags dari Feite ē saxio

vo. g= Ilo maxi, vt pat hac in stea: alia ex hii ē saxio vo, Deg pmovet fiee, Deg ñ

pmovet fiee; d tn vtraq ē pvali. Et sic evenit in plibz ḡsitoibz. Raocerta a

pxiaie; qa pvalitas ñ suitx ab obto pvt e in se (ut sumitx vitas) d amotivo asz

tḡdi tli obto: vnde sep pe evenit, qd de obto saxio heamq movy asz tḡdi io cu for

midine, et tyc asseg ē so pvali: sq pe itz evenit, qd movy disz tḡdi ē g xave, et tyc

diseg ē etia pvali.

383 Obc. 2: negt eē pvali diseq de obto, cuig a seg ē certq; d aseq de

Feite ē certq: ḡ diseg de illa negt eē pvali= Ilia maxi, disq uo norg: d aseq de Fei

te revelati inixq ē certq; sdo: nx hitq ē certq; no: eet qdq vq, d ñ certq; certido

in supra ꝫpitz ag cy obto ad it esex movy, qo nobis ꝫstet de obto: si tle movy icla

ry ditx evidea: si obscury ꝫsitq si indicto altiq ditx fides. Aseg itx de Feite in

pst a revellaoe, eet qdq vq, qa ꝫ fraxetz cy obto; at ñ io ñ eet certq, ñ neque prova

bili.

384 Obc. 3: Deg pfert in scriptis hac pnq, Feritas exit; d p nos pvalē eē fla: ḡ pva

le exit, Deg mq tiri= Illa maxi, disq uo norq: d p nos pvale ē in pst a revelaoe de

plaoe illiq; sdo: supota tli revelaoe; no mixq. Ante qd p revelaog ꝫstaret, Deg pfu

lire prq illq, pvale eet, Deg ñ poe illq pferre; qa pvale eet ñ dari eig obtq: nq qd

g ē pvale, Deg mq tiri, aut poi; d si o eet pvale, ñ poi Deg obtq illud afirare. Nec obs

tat qd ē vitas saxia; nq ꝫvitq saxig in se, et nobis oculta, sq pe hamq incertq pvale, ut dixi n. 382.

Caput 5.

N q ē nalis evrentex cocibilis.

385 Hec illao ex dicti ē 4a. nia 20, q pbatx eisdq raoibq, ac pcedetes.

ita oes SS.P. et DD. ꝯ Raimundum Lullium, q in articulis fidei n. 7, et ipse alibi
ꝯtendit se demonstrare a ratione trinit. ꝯ hereticos, et Gentiles. De huius D. (qui
illuminatus vocatus) doctrina varie scripserunt reliqui oes potissimum vide dilinh. punta
P. Vazq. illum defendit, ait q in aliquibus spiritum Dei habuisse. Alii eum gravissimi ce
rui in vrita, ut videre est apud P. Mont. a. 41. M. = Neq diguo inter positum, et
exeq. = trini, ut novitum diguit Mazin, q a ut n. 3. inveniunt in entesario ids
i poe exere, ac exere.

386 Arg. q. l. Raimund: bonitas Dina neqt ees aū bonificandi;
alith eet impoa; at ag bonificandi neqt ees sine bonificato: q in Deo dātur boni
ficans, bonificans et bonificatus; atq inter illa tria bet dari summa ꝯcordia: q dishio;
concordiam stare neqt cum dishioe = Hoc argum est radix ceterorum, q afert; at re
ret Gentilis (quem ꝯvincendum asumit Raim.) in Deo eē q aū bonificandi in
genere caus fis, non ingenere princip producti. Unde tamen, seu subtus bonitates eet ip
se Deus: princip bonifici ipsa bonitas: ag bonificandi idētas: ac proinde ni exit
pia ꝯcordia; at summa idētas inter illa tria.

387 Instat Lullius: de ratione bonitatis est fecun
ditas, seu coicao sui: q de ratione bonitatis summe est summa coicao sui: q sicut bonum
finitum producit aliud finitum, ita bonum infinitum producit aliud infinitum: q producit Deus =
Resp. tunc, dist. antec., distinguendo conseq: est coicao summa sui ad extra, ꝯdita: ad intra;
nego: sicut ad conseq. 2. ita: bonum infinitum producit aliud infinitum catiectle; nata:
tamen repugnat (diceret Gentilis) altham divid. ratione naa: sincatiectle; sive distinguo:
producit au; no: pe producere; ꝯdo. Ceterum, Deus eē infinite fecundum; addq suspit
qd sit creas potes, ples, et ples, perfectiones, et perfectiones sine tio producere, et sta, et ni aliter
i infinite coicatus ad extra: at ad intra neqt coicari (diceret) nisi dividatur na,
qd i ꝯ esse infinitisimplex.

388 Ob. 2: Deus e ag purus, et num, et infinitum: q est ne, et infinite
agit

agit etnus, et infinitus. Probatur 1°; quia melius est infinitum esse, et infinitum agere, quam solo esse infinitum, et non agere infinitum; alias esset Deus in essendo, et non in agendo. 2°; quia est maxima perfectio generare sibi similem = Resent, illum argumentum probare cum perfectione, et infinite agere ingenere causis etnus, et infinitum: nisi per se ipsum Deus etnus, et infinite distinueret. Atingeneres principis producerent: nam ante exercitium ingenere non est perfectio distinguens ensinfinitum; et inde natura probatio; quia est Deus in essendo, et in agendo, quamvis agit modo infinito, et infinite ab alio tamen sin causa esse infinitum; non agit, nec per se alium Deum, diceret, ni dividat naturam, et neuter est Deus. 2ª probatio nulla; quia agere sibi per se omnis est perfectio cum imperfectione divisionis in natura: quod distruit rationem infiniti.

389 Ob. 3: omnis intellectus producit verbum a se distinctum, et omnis amor amorem a se distinctum; at Deus intelligit, et amat: ergo. Confirmatur: in Deo est infinita charitas: ergo in Deo sunt tria infinite talia. Probatur consequentia; quia charitas ad distinctionem privati amoris requirit unum proprium amatum, amantem aliud, et amorem, qui in Deo debet esse substantialis, et realis, ac proinde aeterna = Resp. id verum esse de intellectu, et amante accidentali; secus quando amor, et intellectus in Deo sunt ipsum amans, et ipsum intelligens: alias divideretur natura. Ad confirmationem dicere, Deus seipsum amare infinite, et ratio id: creaturas vero gratuite, et solo esse caritatem respective ad creaturas, infinita quidem in se, in quo fit cum ditas ad extra est infinita. Mitto alia similia, quae eodem modo solvuntur.

390 Arg. 4: cum connectitur cum Trinitate, vel saltem cum Deo ut uno; utroque modo posse ex illis demonstrari Trinitas: ergo. Probatur minor: quia si connectitur cum Trinitate evidens erat ratio: si cum Deo ut uno: ergo ex illis evidens fit natura divina; at quia natura divina est radix personalitatis: ergo evidens cocita radix personalitatis, ac proinde personalitates ipsae = Resp. connexio creaturarum cum Trinitate (de qua alibi) naturam esse aliquibus; et quamvis data, non posse illa connexio nobis cognosci: immo stando solius rationi naturae. Connexio vero cum Deo ut uno vera est, et non sufficit; quia etsi evidens ex illa cocata natura divina, non declarare 2um omnia, plenitudinem 2um propter radicis personalitatis. cocita evidens natura divina, ut distinctus unus Deus, et praecisive a sua radice personalitatis.

391 Arg. 5: evidens, Deus est

prg

pug; et ñe evig. sic vnica, alit daretr cognio evig. 3 Fritr. gevig. se ceplis. in 1º hinc ñstr eetyty 3, qdi Fritas. Deinde illa maxi, aliq, qbg annuit R Maxin, nqt mirz qa conio nalis evig ye subeet flo; sic videret igng Balonicy evigtz nr iucaret, cremare oia cremalia aclata, et tn illa conio eet fla. Etrao agrioris, inquint, qa evidea nalis stat in eo, qd ffpoatr obty f mova raois coetia adñ diligedy, qd se ffe stat cu flasite obti. Dr. devoce videtr, dicta in hac ee evidg aparentem ñ v3, qg eeex includit viq. Ideo illa maxi, etnoz, nocoz; qa q3 viu ñ se evig, eevni cq, et ē tn nr fvalig q3 ee ples.

392 Arg. 6: privao vniois hytice cy tribg pnis, qd datr in naa huma vg ē nalis; g ye nr evigtz coci ab Anlo: g ex illa ye evigtz cocire Fritr. Sdq dyt di ostoe ag fidei cª Fritt, qg i pecy; supord ñ esex folitg ag fidei de Frite cy illa 3nexi. Wogh, disquo coy: g p ie nr coci ab Anlo sub ex psioe illa; no: sub exproe hac privao vniois hystice cy Deo; otto; ng alig exp oz potigna ret Anly ex illi privigiu, qg ii eadem. Ad 2ᵐ iitz dico, Anly ñ poe cocere, ee pecy osiog illg, ni supoatr revelao Fritr, alit. fcipi ñ poet.

393 Eodem moxe ad ypla silia vg poe evigtz coci, vt impoly careg Fritr; eim impolii. Itg poe evigtz coci nalg falsi tz huig ag, ñ datr Fritas. Itg hac nalg cognioz, datr Fritas, qg conio vtpote esex vª 3nectitr cy suo obtoli. Re, inq3, neq hac, neq alia obta nalia, qg 3neo g hegt ey Frite (sicq sint, q ab inco illg hegt) ñ poe evigtz coci ab alig intla crato sub ex poe illig 3neoi. Ng intly eig Anlieg negt nr ophydere entia crata, ni 2ᵐ zrgad teosna les: t adiumy 2ᵐ ng ad teos eig supnales Dei vt vnig, sifoate Deg vtungsetg essupnale, vtq dadyt Raoi; qa argta nalia 3 Fritr enervat oz conio g nalz de illa.

Caput 69.

Quid post revellaoem?

394 Si revelao i clara Dei visio, Dey f vt in se i detegg nlyi duvig. Si reve llao

llao i locuo Dei disonudue; tq tpi ipsa asumi vt miy adq bado Frits, tpise hexe io vt qd removes phibes, vt dita, vlt mafestado intlu xaoes, qq qasi extra te exgt q claxits illay frinpay, qq si eadell. Vel denia pi xevellao sumi lato mo, vlt t p mio aliqo sup nali, aut nali sup nati coto, t p seie aliqa pposte Fri te n intuive, d abstrave, vt docuit Subtlis D.r in 2y. dist. 3. q. 9. § ad qam. D in fine qstiois innuit conioes illa fore sup nalis.

395 Dico 1: si revellao asuata vt miy ad pvadq Frits, pi Fritas morat certo, aut morat eviet coci. Pra 1°: qa como pi Fritas coci, qo cocita revellao ipsa; d revellao ipsa cocita morat certo, aut morat eviet x.a dixiy disuexq dimoy in tractu de fide: q. Mar 2° stat: qa revellao de Frite a Deo facta esse cy illa Dnectita: q. N tn pi eviet mesice coci; qz vis m revellao ipsa eviet mesice Dnectata cy Frite, at n cocita eviet mesice ipsa revellao, pi miu pbari.

396 Dico 2: si revellao sehcat io vt removes phibes, seuvt lux qdq detegens nat id io, qd nae suis viribq cocere pi, etia supota revellaoe, n pe eviet pove, neq eviet nave coci Fritas. E coi 3 Lullius; et qqiodq aliqos, qosali q in h seu exclgt, et 3 Ricardy, Enrique, et Gerson, q dixise vigtr poe post revellaoe demonstrari. D vt ait Ex. D.r vigta hisLt. p exageraoe locuti, tali xexet eas raoes ee saxias, sive evigtes ad pbqdq credibilite, n vite ipsq mistqi. Pra 2°: revelao negt facere, qd raonalis se extndat vltra suq sphera nalq; d rao nalis 3ntta intra suq spheranalq n pe eviet pbare mistqiq, neq eviet solvere argta 3 illud: q. Ideo D. Aug de fide C. 9. de h mistiq io ait: nila fremq temere tq qz scietes, d tq qz credentes.

397 Dico 3: supota revellaoe i nave efvale mistqiq. Pbr: qa intlq certa iq de vite mistqi, et subinde de lisaoe, et exclaoe sive addqda, sive inclusa in illis frinqisnalibq satis efvalite argqixet, q 3 mistqiq fiqt, vt 3stat ex toto dis

cursu

cursu hucusque facto per expositionem mistici; et hic in nave spirituali, quam ult intellige per pendentem dixe, asserta illa fallacia continere: quia quid generi, non affirmare aliquid temere, tamquam scientes, neque tamquam credentes, et tamquam comprehendentes; quia revellatio certificans intellectum de misterii vite, certificat etiam illum de fide asserta: et inde expedita ad quaedam rationes nales opinavas fidei illorum comprobantes.

398 Arg. 3. plurimi ex antiquis philosophi de Trinitate scripserunt tamquam de re omnino certa, et tamen notitia non fuit supernalis: ergo non cognoverunt Trinitatem. Hoc autem fieri non potuit in perfectum a revellatione: quia Maiores tradunt contra DD. ex ipsis philosophis, et ex SS. Patribus re fertur ibi, ut videri potest apud S. Mont. d. 45. s. 1. et 2. = Ex illo Pauli 1.ad Chorinthios 2: loquimur Dei sapientiam, quam nemo Principum huius seculi cognovit, negat maior Mag. D. Thomas, B. Albertus. Caiet. et alii. Et vi ita doctrina certa; quia aliud est quod scrude, ac erroribus admixtum de Trinitate philosophi dixisse: et hic est quod probat Doctor per maxi illa alegata; et aliud in Trinitate ipsa tres esse, neque per 3 tantum personas in unica indivisibili esse aprari; et hinc quod dixerunt philosophi.

399 Quod si Sybille scripserunt plura de Verbo Dei incarnato, et consequentia, eas spiritu Dei huisse, prophetice locutas. Imo reliqui philosophi id, quod de Trinitate dixerunt ab Abrahamo Moise, et aliis, quibus divinitus ea notitia data fuit, didicerunt. Sic Hermes Trismegistus Egiptius natione ex auditis a Moise, et aliis, forte fuit, ex prioribus philosophis, a quibus reliqui acceperunt rudem illam, ac crudam, erroneam quam Trinitatis notitiam, cui deinceps quilibet, aut addebat, aut detrahebat pro suo captu. Forte etiam Demon notitiam illam per sua illa oracula dedit, aut coactus a Deo vitam dixe, aut ex fine inducendi illos in Deorum pluralitatem, ut refert Eugubinus de perenni philosophia l. 2. c. vltimo.

400 Arg. 2: Nam D. Atan. in concilio Niseno adversus contra Arium Trinitatis SS., contendit ex illis Apostoli verbis invisibilia Dei per ea, quae facta sunt intellecta conspiciuntur, philosophos huisse Trinitatem cognoscere, ita ut sint inexcusables. Quod argumentum saepe in suis libris

repetit

repetit S. D.[r] Dirilii e Atan. mes, aliq pravaretoro in ppeq a revellasse pro erui
sq Trit. pvari asfsi. Resp. dupliq: 1° cu P. Mont. d. 41. S. 2. D. Atan.
sub intelire, illos q ra huius supiete, qa si bene ussi fuissent, fuisst utiq vocati,
et adducti ad iusficaog: et ideo ipsis imputata ignoraa mistii. q[3] solucoq ex ijs
so Atan. ibi pbat P. Mont. 2°, forsan ibi S. D.[r] so intendere, q de ex creaibus
xystocere infitq Dei sapieq, et amorq: N@ qd oppa aesilly Diuq heatq tro
psoai ditas.

401 Arg. 3: in creat. e aliqd vicuiq intelq psi cocere Trit: q illos revelaoq de
tecto posit intelq ad Trit. ascedere. Pbrans: nq in illis e vestigiq, etig Triti
r.a illud, faciamq hoq ad iginq, et silitudinq nraq, e etiq qdaq pparitas supiq
ad pbadq Trit., et sic a paxite illq nobis pbat Deq ipse in Isaia. C. 66. V. 9:
Ego, q gerraoq cqq s tribuo, stilis ero? Reta 1° ingere, q da q[3] vis in creat. s ali
qd, vicuiq psi Tritas pbari, ti e oio supra vires cocitas nae, et ideo nipi p re
velaoq detegi, ita vt intelq solis suis virilq illud cocat.

402 Deinde ad sinla. No[ta]ras.
Ad pbaoq dico, vestigiq illud, et iginq ee adeo impfq ru Triti, vt ad conignisce
fiat; q adsumq ad cocedq poq, sapieq, et bonitq Dei in creat. relucetis. q@
ibi sint prq rr adiste pparinpe ex illo vestigio, et igine; d supota vite mi
qii qo dgmo expsita q qordq n.as rpraxioq, q in creati resp iyta, et qos erudite
tractat P. Mont. d. 44. p tota = Ad 2q dico, Deq ibi pbare suq fecudite
ad intra ex geraoibq nalibq, qq corruoq, aut etiq disiognaq inpoxiat; q ibi
ad litq sermoe de geraoibq ad opus p grq, vt videre e apd Cornelius. Et supposita
mistii vite acomodat vba illa ad goruea qdq p. Trit.

403 C.a alios modos insinuatos n.° 394.
resolui fere nipe difultas, nipl ixe alis, et extraneq tractatr, ideo breviq doctiq in
sinuabo = 1° dicut alii, qos recta P. Marin d. 15. S. 6. creas onecti erer cu Deo nio

vt

ut uno, et ut trino: quia intellectus elevatus ad visionem connexionem illam inferret visionem Trinitatis=

Ad hoc invicem quod satis displicui, quia ut Trinitas personarum sit sub regula ad quos adextra, quod in aliis locis remittimus.

404 Vel dicit Albi, unionem hypostaticam esse minus supernaturalem, quia illa unio connecti-
tur cum persona Verbi ut unio in se: quia connectitur cum persona Verbi, ut est in se: quia cum persona Verbi ut est
persona aeterna, et ut spiritiva distincta personis: quia cum illa ut excludente alias personas ipsi. Deus connex-
io etiam quod persona Verbi, prout in re ea nihil communia habet= Quod si recte, unionem sic connecticam persona
Verbi ut posse trahere naturam humanam, sub qua ipsa ab aliis omnibus praescindere. Tunc: quia istae
ipsa unionis hypostaticae ut sic: ipsa ut talis unionis respicit etiam talem terminum: sicut non producta
igneus non connectitur cum igne ut sic; et cum tali igne= Certum, visionem beatificam Trinitatis, scientiam
quia impossibilis illius (si solis) et aeque supernaturalis talis scientiam ut in ea omnia sufficientia ad visionem
inferendam Trinitatis propter suam connexionem cum illa.

405 Sublimis Dei loco citato, et item in 43 dist. 49.
q. 11. indicat, possibile esse scientiam Angelo immissam a Deo, per quam cognosceret visionem immediate, et abstracta
cum Trinitate. Quam scientiam vocari potest, aut, aliquo modo naturalem, et aliquo etiam supernaturalem: naturalem,
quia nec improportionata virtuti intellectui Angeli, quia illa sed nata, ut ut sui viribus naturalibus.
Supernaturalem ea sic quod non Angelo debita, neque ab illo per naturalem acquiri, sed albo eadem non
est a parte, nec ab ipso per naturam acquiri. Ita cognosceret hunc Angelus Trinitatem in seipsa, et non per
aliquod medium prius cognitum. Esset a cognitio abstractiva, et non intuitiva, quia non respiceret existentiam, et
quiditatem Trinitatis.

406 Huic adstruxi partim accedit P. Marin, et addit, cognitionem illam non esse ab viribus
talis sui viribus, et elevato. Et certe non ipsum videtur adscribere Scotus, quia (ut notat P.
Mont. d. 42. s. 1.) dixit, scientiam illam esse naturaliter proportionatam, sed respectu solius essentiae: sed respectu
respectu Trinitatis non esse proportionatam, et ideo cognitionem ex illa supernaturalem fore= Hic ergo tria quaeres.
1°, an quidditas Dei etiam unius per visionem immediate cognoscatur? 2°, an cognitio possit esse immediata rei
in seipsa, et tamen abstractiva? 3°, an cognitio immediata attingat rem in seipsa (quod dicitur visio)

pi videre vnu rei pratis a iōnvicio? 4°, an pi coci in re ipsa qditas enti simplex
sarii, qn cocatr exia illi; videtr in ee de illi qdite. De q hec oia alij locis sint,
ab illi abstinem.

Tractatus secundus.

De principiis productiuis ad intra, eorumq productionibus.

Exposita vite Mysterii grauime aduc restat qtones, qe ii velut pra ex mysterio ipso
se hte p modu principij, ex qo deducytr. Qdq ē in ipsiditate, ac obscuritate exit, ex di
ficulte, ac obscurite principij oritur: qd principia deinceps in alij partibus, ē suppositur.
inter tractu eq, pietes, ac natur principioru, pceonu qe diuinaru ad intra examinabimus.

Disputatio 1a

In genere sit virtus principium productiuum ad intra?

Caput 1m

V in Deo detr vr pōa productiua ad intra?

407 Idq ē pōa sice productiua, ac principiu qo prius producit. Cu ē in ipso titulo qui
supponatr dari in Deo principiu ac productionē, qd a q bq dq natr subtilius productionē, ideo p
firmite qui hec pmittim, inqa dicitō is qra duo pi inqri: 1o, q detr in Deo pōa
sice productiua ad intra? 2o an is ō tlis pōa re pnaru productaru; an vo rnauum notiōa
liu. Atcu aq notiōales alii sint acui, sentes ex pte principij, alii pavi sentes ex
pte tei producti: ideo duvitari chq pi, an dato, qd si in Deo pōa productiua rnauu no
tioaliu, i tlis rnac vocari, an pavoru.

408 Hoc obseruo, qd vt pōa hec ndicit pieacua nec
eiq aq dicit pieao; vt mait Anlica Dr in 1. dist. 2. q. 1. arto. 1. ad 3m: pōa diuina
nlo mo pavae, nec etiā vr acua supacua. Nē pava; qa nē subtis ex qo productu
citr: iq qa q3vi tq pducta i poli: at n ē poli indiffas ad ee, et n ee; d eser de
trats ad ee. q n ē poli pia polite pava, qo vertitr cu polite ad ee. Neq ē verae ac
va; qa hec eser importat in suo tio litaq. Etn sup acua; qa otinet, qd qd pfeoi
ē

ē in pro active, excepti in sp̄eriorib. res ni salte intra. Quoties ḡ in his q̄stionib. dicit̄ pot. activa, tam in intellect. x̄ p̄fata actioq, sumitq̄ p̄ eodē ac pot. p̄ductiva et p̄duo; hæc n̄ simpliciter dicunt actione.

409. Hic notatis ad q̄ō navedē Aureolq in 1. dist. 7. q. 1. art. 2. quæ inq̄ ut minq temeritat̄ adnugt. P.P. viceslai ap̄d P. Faud tom. 1. in 1. p̄t. q. 41. art. 4. du vitaoe 3. vbi cos, u q̄, seq aparuq. seqtr. Greg. Arimin. cū Aureolo q̄ tire iacet. Ait. Suma Aureoli ē, pot. ad q̄ exgdq in Deo ēē, ēt ē pot. adeo q̄ dq Dei, in eo q̄ sei ing. dict. pe ēē Deq, in eodē, et n̄ in alio dit p̄ pi q̄erare. Nō q̄ suitē pot. p̄ p̄rinpo p̄ductiva, ad p̄ serit, ei analisneor tionq. Quæ potq vocare soleniq locq.

410. Sit q̄ nra 2º: in Deo datur vª pot. p̄ductiva ru p̄ naru p̄ductarq, et coerēq ru auq non ō aliis paronq. P̄t Pauctoate: nā scriptura. Conc. et P.P. (ut videre ē ap̄d P. Mont. disp. 93) directime docet, P̄ hēre poq, potestē, virtē, vim q̄erandi F̄q; atq n̄ intelli negt, nō P̄, sō q̄ p̄rinpq p̄ q̄erare F̄q: q. idq dic de pot. sp̄irativa. Ideo D. Augq c. Maximinq l. 3. C. 7. Si Deq P̄r n̄ genuit q̄ qle sibi F̄q, aut n̄ potuit, aut noluit: si n̄ potuit infirmq L. q. v. et simpl. potuit q̄erare F̄q: hēt q̄ p̄ig raos poq, ac q̄ erativi p̄rinpi. P̄ ex raoe: nā pot. p̄ductiva ē id, q̄o p̄rinpq p̄ducit; ad in Deo datr id q̄o p̄rinpq p̄ducit suq tēq: q. P̄b min: p̄ na p̄ducēs vē p̄ducit. q̄ hēt v̄ raos qa p̄ducat: q̄ hēt id q̄o p̄ducit, q̄d vocamq poq.

411. Ret Aureolq, hæc oia ia p̄bare in Deo q̄eraoē, n̄ poq q̄erativq; qa P.P. sō infer. q̄ poq, et p̄rinpq exeo, q̄d datr ingenitq, et spiratq: t sō ponq t in P̄e id, ex qo seqatr q̄erari, et spirari. Ad n̄ datr tq. u fit q̄erao, et spirao: q̄ tēq, p̄rinpq aut pot. accipiēdq ē p̄ q̄erao, et spiraoe activē Dēq qa rciliq q̄erale Lugdunēse C. de sū ma Trīte in 6. docet: fatemur, q̄d Sp̄itq Sq eternalitr ex P̄, et F̄o, n̄ tāq ex duob. p̄rinpiis, s̄ tāq ex uno p̄rinpio:

in

n duabus spirationibus, et unica spiratione fuit. Si Spiritus distinxit, cum Spiritus Sanctus dii principium cum principiatione. Patet ex D. Aug. 5 de Trinitate c. 14: Pater ad Spiritum Sanctum principium, qua significatur: quod ex generatione etiam infert principium generandi: cum tamen ex illa generatione non infert generari.

412 Ad 2ᵃᵐ rationem: Pater aliqua persona per quam Spiritus Sanctus, quae non per quam se; dicitur ergo persona alia persona virtute in necessariatione habetur, vel in Patre: quod praecedit Patrem: quod per Deum quam Spiritus Sanctus alia persona dictus, quae neque est, nisi vere generatione. Probatur maior: quae si non posset quam Spiritus Sanctus aliqua persona, quae non per quam seipsum, Pater diceret principium, vivit, vis adscibus, scilicet ad Spiritum Sanctum; at hoc non temere diceretur: ergo. Probo maiorem: quia persona, quod Pater non est ad Spiritum Sanctum, Pater est principium Spiritus: quia si negandus haberet quam seipsum esset principium suum: ista: Patet et Pater non alio modo per producere Spiritum Sanctum, quam per esse Patrem; at possit maior, quod per producere Spiritum Sanctum est principium producens Patrem: quod erit principium producens suum: quod cum Filius, fateri debere non eodem modo posse producere Spiritum Sanctum, ac per esse Patrem, seu Deus.

413 Hinc constat, quod dicendum ad 2ᵘᵐ dubium propositum n° 407: enim denominatione generativa ad agnotionales actus, neque aliquos, qui sequuntur Patrem absolute citatum neque in Deo personas actus ad agnotionales actus, eo quod isti exigentia cuiusque personae: et de ratione personae sic dissimilabilis ad quod est persona. Alii vero, qui sequuntur P. Mont. d. 92. s. 2. n° 25. admittunt personas, eo quod ad rationem personae rursus agnotionalis sufficiat, quod possit vere producere terminum, vel sufficit, quod persona in Patre producere Spiritum Sanctum, quae est generatio, ut dicatur habere personas ad generationem: quod videtur insinuari a D. Thoma ex Patre dictis, Deus habere personas generandi: quae persona ad Spiritum Sanctum utique generatione producendum: quae persona etiam ad generationem eius. Utique loquendi modus inusitatus, et clarius est.

Caput 2ᵘᵐ.

Solvuntur argumenta.

414 Arg. 1° ab auctoritate, neque D. Ambrosius de fide l. 4. c. 4. ait: generatione Patris ne spiritus est non per se. Item D. Cirillus l. 2. Dialogorum de Trinitate: Pater neque

fuit poa P.; neq poa adgexady F. Deniq D. Aug. tom. 6. l. 3. c. Maxi minu C. 12: F. n genuit ñ q ñ genuit potuit, d q ñ potuit. Ex qb p. ic ñ i poa, id, cuiq nao, ñ i nao poq; d nao poq gexave ñ i nao poq: q poa gexa va ñ i poa. Pbx nox: si nao poq gexave eet nao poq in F.o daxetr aliqa privao alicuiq poq; et eoex ñ ees aeq poe ac P.; d pq vitqdy h aoody D. Aug ait, qd in F.o ñ i nao poq, et tn asstat d F.o nao poq poq gexave: q.

415

Resad 1.q D. Ambrq. ibi Arianos dicexet p quate Fiey P. io docexe: gexaxe ñ ee. siy poq, potestatis, aut excelleq pfexs gexqte genibo: et ideo ex gexaxe ñ axgui in qlite. Et hsce ap ta mes Ambros. ia ivia dr: ac ph satis solvit Arianoxy axqty. Cux q gexaxe ñ pferat P. F.o dicemq aptes ty de notioe poq intra, ty de pfeoe xell aoy = D. Cirily io docet, P. ny qd fuise P. in puxa poaadgexqdy F.; d ly p ac fuit P. gexase F. = Locq Aug ita qit dfficulte; ipha ibi vqdq, dy exclemq, qlah poa gexava sjia solij P.

416

Arq. 2.o Laxaoe: oi pfca poa fica e ad ay xx dity; d poa pducva ad intra ñ e ad ay xx dity; agm notioales idsq ta xx cy poi, ut mo supoimq: q = Diquo maxq: oi pfca poa, qq tlis xu ay e ad ay xx dity; otto pp aq denomie insinuaq nº 413, qq tlis ixu fai: ne aq; nomaxq, et ssta noxi cy pvaoe de aibq notioalibq xcvis edqmo dis quqdy e coes: ltm ñ poa pfca xu pduoi acvq, i tn xutai pducti: Sicuoe D. Thoq 1. p. q. 25. axt. 1. ad 3. Etq idstas cy psinpiaoe ñ obstat, ut ioq psinpq pducvq, cux q idstas cy pduoe obstabit, ut io poa pducva.

417

Arq. 3.o idse, Dey poe gexaxe, ac Dey poe ee P.; d Dey poe ee P. ñ e ee P. poq patricqdi, id e, ñ i poa pducva P., d puxa poa loca: q Dey poe gexaxe ñ i poa pducva F.. Pbx max: qa gexaxe, et ee P. si idq: i poe gexaxe, et poe ee P. is idem=

Romanus. Ad probationem nego: quia generare dicit formaliter ordinem ad terminum generatum; at esse principium quo dicit formaliter ordinem tantum rationis ad eius dicti: inde est, quod ordinem dicit ad terminum generatum. Aliter: esse principium in actu primo remote: generare est principium in actu secundo: quia potentia est in actu primo ad ipsum ut principium remote, et potentia generare est potentia ad producendum in actu secundo: prima quia potentia ad terminum indistinctum: secunda autem ad distinctum.

418 Arguitur 2. in ista ratione: non est in Patre potentia specifica ad aliquod constituendum; atqui generare est constitutivum Patris: ergo non est potentia specifica ad generandum. Dices: actus primus purus excludit omnem potentiam; at principium ad intra sit actus primus purus: ergo. Distinguo maiorem: at generare active sumptum est constitutivum Patris. Concedo: passive sumptum, nego. Ex quo ad summum sequitur, quod aliquis notionalis activus indeterminata specifica: quod bene stat cum eo, quod dicit ad terminum generationis activum. Ad probationem, quae probat in Deo non esse omnem potentiam, ut cum D. Thoma 1. p. q. 25. art. 1. ad 1. potentia passiva excluditur a Deo, non vero activa. Et ratio est; quia actus purus solum excludit potentialitatem, non potentiam ad recipiendum aliquid distinctum. Ideo omnipotentia est actus purissimus, quo divinus in actu producendi.

Caput 3.

Utrum virtus productiva ad intra sit re idem cum omnipotentia?

419 Ratio dubitandi est duplex: ista est ratio q. 1: omnipotentia est productiva omnium producibilium; et 3. et 3. persona non sunt producibiles: ergo omnipotentia non est virtus productiva illarum. 2um. ex parte oppositae: omnipotentia est constituta personis, non minus quam Deitas; at virtus productiva ad intra non est constitutiva personis; aliter omnes personae generarent, et spirarent, quod haereticum: ergo omnipotentia non est virtus productiva ad intra. Si quis adhuc affirmes, insurgit contra haec propositio: quod lib. Divina potentia est omnipotens, et tamen non quodlibet producit ad intra. Si negas, insurgit ista: Omnipotentia est virtus omnium producibilium, et termini ad intra sunt producibiles.

420 Prima sententia affirmativa est,

quam late cum multis defendit P. Mont. d. 101. a. 5. 4, et P. Conink de Trinitate c. 13. du vio 11. cum aliis. 2a negativa est, quam tenent DD. Subtilis, Scotus et Auriel. ille in 1. dist. 31. et dist. 20. q. unica. 23 l. 4. de Trinitate c. 10. 3 d. 155. c. 2. haec nostra videtur D. Thomae in disputatione de potentia q. 2. art. 5. in corpore ubi dicitur: potentia generandi principaliter ad omnipotentiam Patris, non

n ad omnipotens simplex. Probatur, quia omnipotentia aliquid includit, quod non dicitur ut omnipotens simplex dictus. Dominus tribidus

videtur etiam in 3 incliniare.

421 Contra hanc 2am tenet contra 3o. virtus productiva ad intra non est sufficiens

omnipotens. Probatur ex D. Ambros. l. 2. de fide ad Gratian. c. 3 ante med. ubi ex eo, quod Filius Dei orbem

a se ipso valuerit, sic concludit: quod omnipotens probo: At haec illa non esset, si non esset omnipotens

virtus productiva ad intra: quod constat non: 2a in antecedenti asserto a D. Amb. sola tenere virtus productiva ad

extra. Clarius adhuc loquitur eodem loco c. 4. l. 1. si ideo negas illum, quia Pater generat, omnipotentiae est po-

tuit, si plus haberet. Ideo ibidem dixit, non generans ad sublimitatis potestatis, et ad pietatis referentiam.

Efficaciter argumenti videbis, si notes, D. Amb. ibi agere contra Arianos dicentes, Filium non esse omnipotentem, quia non generat;

Amb. autem ait, generare non pertinere ad omnipotentiam: et ideo ex eo, quod non generet, male probari non esse omnipotentem.

422 Probatur 2a

ratione: omnipotentia solum est virtus omnium factibilium, quae sunt extra Deum; At virtus productiva ad intra non est talis: ergo omni-

potentia non est virtus productiva terminorum ad intra. Maior probatur Mag. sent. l. 1. dist. 42. c. Ex quibus, ubi

ex Aug., et Crisostomo concludit: Deus ex eo tantum dicitur omnipotens, quod omnia potest, quae vult, non quia omnia po-

test. ut si omnipotens tantum requirit virtus activa omnium, quae vult, seu quae dependent ab eius virtute fiunt, aut fieri possunt. Idem

docet D. Thomas, quem sequitur Caietanus 1. p. q. 25. art. 3. Eadem maior docet D. Fulgentius de fide ad

Petrum c. 3, in eo Dei omnipotentia intelligitur, quod omnes creaturas visibiles, ac invisibiles de nihilo fecit: ergo omnipotentia solum

est virtus omnium factibilium.

423 Probatur 2o ratione: omnipotentia absolute sumpta est communis omnibus personis; At non esset, si de eius ratione esset

virtus productiva ad intra: ergo. Maior est dogma fidei, ut tenet ipse P. Mont. loco citato; et

non habetur in concilio Niceno. Filius eiusdem potentiae cum Patre: habetur etiam in symbolo D. Atan. Et D. Aug.

8. de Trinitate c. 1: Unus Deus Dominus, omnipotens ipsa Trinitas. Quod unanimiter docent Patres contra Arianos di-

centes Filium non esse omnipotentem, et ideo esse inaequalem Patri. Minor autem ssillogismi probatur: quia potentia productiva ad intra non

est communis omnibus personis; Filius enim non producit per generationem, neque Spiritus Sanctus spirationem. Varias solutiones, quas huic effi-

cacissimo argumento excogitarunt Adversarii, expendemus paulo infra in resolutione

difficultatis puncto.

424

424 Urgetur: non est ergo suppositum oppositi simplex utilis propria illa, cuius Lexig, et esse ale exercicij repugnat supposito oppositi simplex; at Lexig, et etiale exercicij pos generare, generare, quod repugnat supposito oppositi simplex, ut Filio: ergo potentia generativa non est ergo suppositum oppositi simplex utilis. Maior videtur ex terminis nota, nisi dicas cum Arrio eo potentiam nutritivam, quod vir Arrio esse repugnat omnibus, et quilibet nutrito analis. Deinde hitij paulo infra.

Caput 13.

Solvuntur argumenta.

425 Multa supererit P. Mont. Aug: P. doceat, Patrem si non fore oppositum, si ingenuisset Filium sibi quasi; atque non aliquid ergo oppositi per proprium differentiae illius pati, quod non est deerat oppositio entis: ergo generare Filium deerat oppositi. Maior praecipue patet ex D. Augustino l. 3. contra Maxim. c. 7. ubi probans aequalitatem Filii, quia ei omnia dedit Pater (vult probare esse Deum) sic ait: an forte dare non potuit? ubi est omnipotentia Dei Patris? : si non potuit fuit infirmus. Item c. 15: Defuerit ergo quae genuit Filium, cui omnipotentia non defuit. In priori docet deesse oppositio generandi esse defectum oppositi: in 2° ex oppositio est ratio nem generandi Filium.

426 Difficilis sane Augustini locus, ni ab Augustino ipso exponeretur. Quoniam ita Augustini nobis praecipue inter varia et paulo altius enucleanda. Item l. aliquo cum Scoto, illas D. Augustini non esse inimicas, at minus per plures casus sic: Pater non genuit Filium sibi qualem: ergo inhibuit potentiam generandi: ergo eius natura non est infinite fecunda: ergo non est simplex infinita: neque oppositio. = Videtur videtur expositio 1°, quia Augustinus non ita obscure, et ita longe (ut aliud) argutari solet. 2°, quia Ariani tale respondebant, potentiam generandi quale esse impossibilem, et ideo ex defectu illius, non sequi omnes illas illationes a longe petitas. = Non melius est aliorum solutio cum Greg. dicentibus, illas Augustini non esse ablatas; at ad hoc contra Arrianos contendentes potentiam Filii generabilem Patri qualem. At nunquam adeo deciperentur, ut non generabilem esse Patri qualem contenderent.

427 Ideo Ex. D.r et P. Vazquez tenent D. Augustinum non usurpare omnipotentiam simplex dictam, at pro dilatatione pro fecunditate Divinae naturae ad intra. cum ait: ubi est omnipotentia? idem est, ac si dixisset, ubi est plena fecunditas? = Contra hanc expositionem instat P. Conink ex P. Mont. 1°, quia haec verba Augustini de tanquam re

ad

ad invisitatis seu: 2° quasi Aug. ineaxet, quod generandi non est de essentia oisoa, buiset xexeltai inii, Filius est ossoqts, quo vis non habeat quod generandi, si tn habeat virtutem ad oia quaeilia ad extra; atqui non xet Aug: g.

428 Dtn quae dicta expositione vt quote legitima paulo aliter exclo, esse hoc: Non loquitur ibi Aug. de oisoa simpliciter; hoc enim coie tribus psnis, et de oisoa quia Patris, vt constat ex eius vbis: vbi est oisoa Dei Patris. Non dixit Dei, et Dei Patris. quod distinctionem observavit D. Thomas citatus n. 420. dicens inter oisoa simplex, et oisoa Patris. Eandem distinctionem inter subsistentiam simplex, et subsistentiam Patris fecit in scil: Archiep. Andreas pro eccla Romana agens l. 13. § bene [illegible]. Et ratio est, quia oisoa simpliciter est coie: oisoa Patris est notionalis: oisoa simplex est ad oe facile ad extra, oisoa Patris est ad oe ~~factile~~ producibile ad intra a Patre genitum [illegible]. Ac si diceret Aug: si Pater non posset generare Filium sibi equalem, quoad Patris in ratione Patris non existit in ipsa, ac proinde nec oisoa quia Patris [illegible].

429 Ratio quae dat ipse l. 2. in allegato c. 7: quidquid factum est in creatura visibili, vt pateret id, quod ipse illi generat, intelligere invisibilis natura vel Filii Dei, nec deus Pater aliquid, id, quod ipse non est, genuisse, quae verba subiungit immediate ad nobis obiecta exclusive [illegible] scopum. Ratio est quod D. Aug. non est: quoad quia Patris est generare Filium sibi equalem, vt cernitur in ratione: quod Pater, Deus non genuisset Filium sibi equalem non haberet oe quod quia Patris. Vbi quod est oisoa Dei Patris; non haberet quod quia Patris generare dici equalis Filio, quod habet in ratione patris. Nulla quae est ratio, quae pro sua solum impugnabatur; sed tn dicta omnia verba Aug. ad invisibilis sey, et in eodem ingo ipse, nos etiam ea vsurpamus.

430 2a igitur ratio non latet; quod Aug. duplex loquitur de oisoa simpliciter directe contra Arianos, Filium esse oisoqts, quoniam habeat quod generandi, vt constat ex eodem l. 3. c. 12. in fine, vbi postquam contra Arianos probaverat, Filium non posse dici impotentem, quoniam, quod generare non possit, concludit: itaque omnipotens genuit Filium, quoniam quaecunque Pater fecit, haec et Filius facit similiter; Filius quasi ipse genuit vtique Patrem non fecit. Quibus verbis colligitur intentum eius: ipse, ibi probare oisoqts plene exhibitive verbis eius ad Fili apud Joannis 5. 20. Quaecunque enim fecerit Pater, haec et Filius similiter facit. Et obiectio Arianis: Filius non genuit: quoniam est oisoqts, natat Aug. cog; quod generare

non est

ri i facere, et ubi oi pote, supt. qd faciat sit, ag Sr. facit. Odevies mihi iex alegati obis, et exillis: Si Sr oi poa Fi nc, qomo qeyq Sr facit, iyc ets Ty facit sit. Pbat, oi poe ex virte factiva, nexgerava. Sdq sup eadq vba late pseqtr tm.9. trac.20. in Sto annem.

431 Ofrita P. Mont. qd DD nrq seq hyc sD. Augi locu sibi obcigt, cy sint alii PP. eisdocetes = Reo, si eisdocgt, iaq retr: solq q alegate Augi locq, qa vegeor, et clarior. Ag D. Hilarii locq l.6. de Trite postmiy: impole tibi nile, et genitate Ty oipoe nue virte nambigo, potiq pot solu ognaq: nq cy Sr loqueraiit, oipotq, ndixit oipoe simplex. Pqno. icesst argtr: Hilarii pot, Py eeoipote, nqa het poa gerandi, dqa re ipsa het Ty a se genity, ut rtat ex eisvbis; atq Fi nhet Ty a se genity: q Fi nerit oipoy. Etiã PP. frequeqt, n solo ex poa, a potiq ex ipso augerandi pbat, Py eeoipote: si a loquatr de oipoa simplex, et n de oipoa spal Pri, ut tu, seqtr ratio, duas alias pras n eeoipote simplex: qd n video observaty apd DD. nros, et observatu dignye.

432 Arg. 2 arao: oipoa e oi poa; et oipoa rtinet subse poa gerandi, et spirandi: si in spie poa: sct oihoo rtinet sub se Pty, et Ply: q = Reo ex D. Sr. ngdo maxq; alit oipoa rpeqideret etiq poa recepiva, qq e ipia poa: n pderet etiq poa pavq Fi ut gerete qq e ipia poa simpslice. Rao a priorie; qa oipoa n e oi poa, a poa oi factibili, sive ad oe factile, qd docet paleqati PP. potes oipoe Si exeqqd faciat qdq facit Pr: et bene qdq: alit oipoa n eet coi oibq pnis, sct n e pxinpyadintra.

433 Dinstat P. Conink: oipoa dit q sibt poa a qa aliqs dit pens; dq Pra dit pens a poa gerava, ino potentia, qa fac tiva: q = Psr: qa nllai raocur oipoa respiat oe factile, et n potiq oe pducile = Disqnomaxq: qa aliqs pens simplex; Pdo: qa dit pens cy addito, vq pens recipere, gerare, gerari ut no maxq, q Pnat D Ambros. cita n. 421, et D. Augq. n. 430. Neq dit potentior simplex a poa gerava; q Pvii ns pie poa, e tn in linea detrata n ptinere ad raoq oipoe: sct necpnet poa a pa va geniti, et spirati, qq tn p fectiones si = Ofraoi rqt argta pnra si.

434

434 Arg. 3: ossa vo respectu ea, quae ordine non includit, non potest respicere ea impossibiliter; atque generatio activa in infinito est ea impossibilis: quia respicit generationes activas infinito. Distinguo minorem: impossibiliter orta ab ipso actu 2ᵒ, nominis: impossibilite orta existentiae ipsius ea cum suppositione, idem nominis: immediate respuat existentiam per generationem cum suppositione quae illi existentiae respuat ita ea, nempe generationes, quae tamen 2ᵒ possibilis.

Caput 5ᵘᵐ.

Ad principium difficultatis quaedam notantur, et sese referuntur.

435 Noto 1ᵒ et primum principium quo producuntur ad intra distinguitur saltem ratione a principio quod. Ratio, quia principium quo est potentia, seu virtus producendi: principium vero quod est ipsum producens; at virtus producendi saltem ratione distinguitur a principio producente: quod Magister sustinet ita, quod per tres illos intelligimus, illud quod docuit D. Damascenus de fide l. 3. c. 14: Divina natura ipsa humana voluntatis facultate praedita est. Voluntas denique est quae volendi virtute, ut persona, tunc vult. Et inde colligitur in Christo esse unicam voluntatem, quia est unica persona, quae habeat duas voluntates. Mira sillogi... quia virtus concepta per modum pers. producens vel per modum subiecti, quod denotatur ab illa persona; quia ut ait D. Thomas, de generatione generatalique.

436 Noto 2ᵒ principium quo

proximum producendi ad intra esse quod notionale, ac subinde non commune omnibus personis. Est communis Occamus, et Gabriel. Itaque etiam quod in solo absoluto constituit principium quo docet, non tamen absoluto divina, pro qua producendi ad intra communi omnibus personis. Ratio; quia potentia etiam si consistat in absoluto, debet tamen connotare aliquid relativum, quod personam existit omnino completam, et expeditam; at nil relativum est commune omnibus personis: ergo. Ideo P. Mont. d. 101. s. 1. n. 22. concludit, non omnino, neque impie conceditur esse in infinito divina principio generativa, aut in Spiritu S. spirativa: ideo fluit sic ut ipse genus: Filii potentiae generare, Spiritui Sancto potentiae spirare.

437 Noto 3ᵒ, difficultatem procedere de principio quod. Principium quod dicitur totum illud suppositum, cuius actio tribuitur, sive illud, actiones sunt suppositorum. Certum principium quod, seu totale generativum esse tota persona Patris, et principium quod, sive totale spirativum esse tota persona Patris, et tota persona Filii: sed in creatis totum homo est principium quod intellectus. Difficultas est de principio quo, et hoc adhuc subdividitur in proximum, et remotum: proximum est virtus immediate influens intrinsece: remotum est forma illa, aut quasi forma, in qua immediate radicatur virtus proxima, ut in creaturis distinguitur substantia a potentia operativa in creatis, calor est principium quo proximum producendi

ignis

ignis, fra igni c̄ sprinsy q̄ relatu: totu v° suppositu igneu c̄ sprinsyco. De sprinsoq̄ ppro q̄ cedit difficultas p̄ns, an vlt existat p̄ formali in aliquo prato absl̄to, an in relativo?

438 Prima, et quam multo comm. docet, sisse in solo abslto. An aliquid pratu absl̄tu sit in a Divina pud dicta abintlu, et volte, an v° ipse intlu, aut intlco xu Fl̄, et voltas, aut volio xu spiritus sit in sequenti disse re solvemus. nunc scopus huius est, quod absltu, an relativu. Rigidiores huius dfensores sūt Ocamus, et Gabriel in 1. dist. 7. q. 1. dicentes, esse absq ullo xu, aut connotato ad relativu c̄ sprinsy q̄o. Et hic est tertius modus exponendi sequentis hac, q a relig̃s iure impugnatur. Aliu ablte v° dicit, posse generare, et spiritu spirare. Ad quod vitandu absurdu varii modi huius sententiae exclaunt, aut pro tig limitant eius Patroni.

439 Secundus Dr̄ē 2us modus in 1. dist 7. q. unica ad quartu dicit dupliciter ad quod esse aliquid absltu. Ut p̄oa, ingt, p̄ considerari tot p̄ra, l vt remota: p̄ra ē vt hēns oia p̄requisita ad op̄dū, et in hoc su includit relationes, rationes, q. q. p̄p̄ri exire hēt oia p̄rata de genere virtuti ad op̄dū; et in hoc existit in solo abslto: quod exclarat exemplo ignis et vt aclati, et n̄ aclati. X̄ª hoc quasi di modus relatioñ ēsse explectiva, neg p̄tiva p̄oe, vt p̄oa, dūe ē p̄ra. Ratio; quia essa (nomine esse intlite hic quod ablt absltu) p̄ seipsā ingat relatione hēt complectione oia istiva p̄oe: relatio q̄o c̄ pp̄ingitas p̄oe. Ita cum suo Dr̄ē, Fylip. Faber in 1. dist. 7. d. 25. c. 3. et Scoti relig.

440 Hunc etiam modum tenere videtur Aldus Gōs tm. 1. in 1. p̄te d. 72. § 9. vbi hoc constituit: p̄rinsy q̄o p̄xy generari, Vbi p̄ modus p̄oe n̄i Ghtas, d intlu cointla Ghte de connotato. Hoc q connotu n̄ s̄plet intlu in xao ēpoe, d sehet vt qd p̄reqtu, vt p̄oa illa op̄etr. Aliq ie coe seq Thorstaxy cu Caiet. Q̄ etiam tradit Mr̄ Jet. tm. 2. d. 2. n. 31. dicens, ablty importari v p̄ra, relatio vt moy sliffy. Idē docet Mr Gavardi ex suo Egidio tm. 2. q. 3. de Trite art. 2. n. 10. dicens, intlu ēē p̄rinsy q̄o p̄xy, relatios vo ēē tatu xdioē.

441 Tertia sententia ac relatio allegati maior, et celebrior p̄ nostrorum Theologorum, vlt Suar. Vazq. Molina, Granq, Becanq, Tanerq, Albertinq,

Albertus, Suarius, Fasol, Conink, et plurimi alii. Vnum DD. aliq expositiones tradunt qui vi

cuiq allegandi melius 4ª sea referenda. Dicunt principium quo fit xp. viscere infrato ablo,

rella oe sehgte vt denotato, ipse, et detegte fratis ablis in raoe fog: n̄gs vti fra, etut

fdeat in aq (vt dicit DD. allegati 2º eodimo) dutis foa. Qd oi sexpsit P. Vazq. d. 164.

C. 3. n. 11. dicens: qo cª pietas p̄ng n̄ tgty exit ditio regta fog, vtf ducat, eberatin

aq, d etiq vt i foa fx. liceq tradit Lxig Dr l. 6. C. 5. n. 8: foagerg di n ecois simplea

loquendo, dpia P.ⁱ q oportet, vt aliqo mo includat pietas p̄ia P.ᵘ ita duar. exqbgrs

tat, relaqed flexefog in fpti fi fog; alit foavttli eet coi. Idem tradit P. Montoia

d. 100. S. 3. n. 5.

442 Video tn n̄ nil desidii de voce qdq ee inq hos DD. ouin enicit in eo,

qd rellao ad rstuoq fog in raoe fog n̄ venit in recto, d in obliq. Deinde qdq dicit, ee

enotq, a qo eseppedet foa in raoe fog; alii vº, ei p̄urg edioq inc qdq fog, ā qa pen

det esez foa, vt i foa. At sive veniat in recto, sive in obliqo, sive i enotq exc, si

ve in ca ealitro; tlit schet, vt ipsa n̄ intla n̄ in blata foa ince rstuta 2ª qdite ad ea

fog: et ideo, inquit, negt simplea di, qd foagerg di e ind.º

443 2ª sea docet, principium qo visitur

in sola relaoe. ita D. Bonav. et Durgd apd P. Mont. d. 100. S. 1. Citabretiq Altisiodorq.

et eq tenet P. Martinon, et P. Platelig apd P. Fyrsy, qeg latimeppuat tm. 2. selectarq

tract. de Trite d. 10, eq coior inq n̄ror RR in manuscriptis= 3ª dixquit inq principium q.

pducens, et principium qo coicans: h, ait, visitur in solo abito; illud vº in solo relavo.

Itaqq, qos supso nomie citat, et in pluat cq Durgdo P. Vazq. d. 164. C. 2. eq tenet

P. Dergni trac. de Trite C. 2. S. 3. illq etiq tenere videtr P. Marcon trac. de Trite.

d. 6. C. 2. n. 15. qos sequt aliq RR in manuscriptis.

444 4ª deniq sea docet, esez visitur in pple

xo ex abito, et rellavo. Itaqd P. Vazq. Enricq, et apd P. Mont. Pq de tarantasia,

et Cartusiang. Et apd Set eq tenet B. eato Albertq Magnq in 1. dist. 7. q. 2. eq q ec

Di

Ditos seq. docet Caietanus 1. p. q. 41. art. 5. ad explicatum ut P. Valentia q. 15.
puncto 2, P. Arrubal d. 143. C. 3. n. 17. P. Zuñiga d. 41. dubio 6. ubi ipse refert Ri
cardum.

Caput 69.

1a nr̄a 2a et 13 ream.

445 Lai, principium quo producuntur ad intra non consistit esse in solo grato absto. Prob.
ab autoritate: nam in Concil. Florent. s. 19. § ingerere homo ita habetur: hæc substantia absolute, simplex
quæ consideratur, quæ generandi potestatem principium quo est, quod quis absolute, et considerata et tradita, non tamen 2a
eius absolute considerata. Ubi distinguitur inter substantiam simplex, et subsistentiam, ut monui n. 428. unde
dedicantur: substantia simplex considerata est principium quo; non 2a eius absolute considerata: quia ratione principii
quo aliquid includit præter eius absolute consideratam, quod non includitur in eius absoluta consideratione relationis in
ratione principii quo includit aliquid relativum. Item ibidem subiicit: [illegible]
cie com. ac absolute principium quod. Ibidem ea spud dum principium quo, et quod.
446 Item ex Pat. nam D. Atanas. Dialogo primo
de Trinitate paulo post initium ait: hipostasis gignit: : : si, qui gignit hipostasis non expectat
m[?]datum, neque medium intercedat inter Gignentem Patrem, et Filium, quia gignit: quia hipostasis est ratio immediate
quod, seu principium quo Pater gignit: non quia in solo absoluto consistit = Item ex D. Epifanio 3. heresi 13. he
si 73. ante medium: Vox Patris, hæc quia nomen ingeniti: in ingenito non apparet Patris persona. Ergo sic:
atque omnia grata absoluta sunt ingenita: quia in illo absoluto apparet Patris persona; ergo persona est principium generationis: quia
Item ex D. Amb. dicto 6. l. 4. C. 4. subiungens: generatio Patris proprietatis non potest: atque Paterna proprietas est re
lativa: quia generatio non solum absoluti.
447 Rebus, generationem esse proprietatis Patris tamquam principii quod = Dicitur, nam loco Epifan. hæc
expositio non admittit; expresse enim loquitur de persona Patris. Probatur sic arguitur: D. Amb. in eo sensu apud de Patre
Paterna proprietate generare, in quo illa nat. de ipsa; et illa nat. de ipsa tamquam de principio quo: quia illa apud de proprietate
tamquam de principio quo = Non certe, tamquam ipsa persona principium quod; tamen etiam, quia certum est, ipsam generare
esse adæquatum principium quod; tamen enim tota, et adæquata persona Patris. Item Paterna proprietas est formalitas correlata ab absol
ti; quæ formalitas ita sumpta non est principium quod; tamen non includit totum suppositum: quia urgetur: ideo necesse dici in illo esse
persona

pnaliti, q̃a pnalitas neq e princip̃ qd̃ neq q̃o intelli; et generado ẽ pnaliti x.º Amb: q pnalitas ẽ princip̃ qd̃, aut q̃o generandi; et n̄ est princip̃ qd, nec q̃o. Deniq: id q̃o P.r gignit ẽ princip̃ q̃o; at P.r gignit hijtesi: q. Nihil est, vt ei hæc pnq: P.r pnalite vult. N̄o pñs ĩ viola sic P.r exprĩ q̃d admitineret, ni e[?] vba doctr̃ aliarc[?] opt̃.

448 Arado ĩnfugt S.R. hæc seq: q̃a seq generetur, esset generare; nq princip̃ q̃o, dicunt, vere genat: q̃ dm ẽ ẽ Lateran. C. dgnatur desũma facite, vbi hetur, q̃d esse n̄ igenerans, neq genita. Atarg̃ty (q̃d late vrget P. Fran. cetq) in efar ic stabit ex q̃d dis- tribut alit: q̃a q̃d ẽ alicui ras esse ĩ et in illi ras op̃ q̃ai; at P.ttas ẽ P.ri ras esse P.rtti: q P.ttas ẽ illi ras op̃ q̃ditur. Deh argt̃ fuant videte, nuq subsistq, q̃ tribuit nobis ras esse suppoty et ras op̃ q̃di q̃a ẽ copias tlis supon. Ideo disting̃t maior: q̃d ẽ alicui ras esse dis; cdunt: q̃d alicui ras esse ĩ suppoty; ngt, q̃a suppotalites ingt, nĩe ras op̃ q̃di.

449 Sic q̃ rado insiq. hæc seq: princip̃ q̃o primy e ras fii q̃ pducq ai tu; et ras fii q̃d pducq di tu bet disgui ex atro: q princip̃ q̃o bet disgui ex atro: q̃ n̄ sistit in islaabilt. Probo maj: ras fii q̃ pducq di ẽ ras fii q̃ disgui di princip̃ pduq ratio pducto; et ras fii q̃ disguq di bet disgui ex atro: q. Probo maj: ras fii q̃ pducq di ẽ fra stitus princip̃ q̃d in rado pducvi: q e ras fii q̃ disguq di. Ans certue; probo cog: fra stitus princip̃ q̃d in rado pducvi stituit illud in rado dist.; et rado pducq di ẽ fra stitus princip̃ q̃d in rado pducvi: q et in ras edisti: Mai stat; q̃a in eo princip̃ q̃d pducvy, et ty pducty betq̃dos daxi[?] to relis.

450 Ipsu hæc rado v.s ẽ illud Theologor axioma: in Diuinis oĩa s.s idẽ, vbi n̄ obiat opposo relaõi pducti, et pducti; desũptu ex Florent. S. 18, et ex D. Cyrillo l. 1. in Ioan. C. 2: genity a P.re Scrip.a pdicat: et ris ita sehes, q̃d ratio agery te genity rei ipsa distinguit. Sing̃d sapius P.P., et Theog mori in rado ẽ fica, q̃d vlt inpt et ex na rei aliqd seipsu pducere p ipsa ag. At rgt erri, tu vis ẽ de princip̃ q̃o qd: n̄ de princip̃ q̃o. Deh hæc solue procupata ẽ in n̄ro argto; nq princip̃ q̃d pducvy duple het spy: alty ẽ q̃d; alty ẽ pducvy: dis tro (a n̄ gnit a fralite q̃d, et a fralite pducvy: q fra stitus illud in rado pducvi stituit illud in rado edisti.

451

451 Pbo ant: neg^t p^p^nie distio ab illa formalite, q^e i dese p^scindi^t^s ad distio^s, t
^gdistio^e a^suotro; d^t in p^rinp^o q^d ^p^ducvm formalitas hec p^rinp^y q^d e^p^scindi^t^s ad distio^e, t in
distio^e a^suotro, vt vieta evi^s^s in ipso Deo, q^e p^rinp^y q^d exe^s; et tn n^i disignitar a^s uotro, n^c
p^e exca: g^ distio neq^t p^rize fr a formalite hac p^rinp^y q^d; at^q ibidata v^e zao, a qua p^nit^s^s
distio: g^ hec zao e formalitas p^ducvm. Mo^s^e: fra, a q^a p^nit p^rinp^o q^d e^e p^ducvm e fra, a qua
p^nit illi e^e disti^s; d^t fra, a qua p^nit p^rinp^o q^d e^e p^ducvm e p^rinp^y q^o: g^ p^rinp^y q^o e fra, a
qua p^nit p^rinp^o q^d e^e disti^s.

452 Resp 2°; ng^do nor^e 2^e sylli^s p^oti n. 449: q^a q^s vii p^rinp^y q^o i zao
p^i disigndi p^rinp^y atro, n^i ideo ipsa bet e^e dista atro: sct zaoy^u asilgdi p^rinp^y e^y atro n^i bet e^e
dista atro; ead^g q^pe n^o na dina i zao p^i q^ asilgdi P^s e^y 3°; et tn idecari zae^y atro vtro^q^:
g^ q^s vii p^rinp^y q^o i zao p^i d^ p^duc^gdi p^otest idecari zae^y p^rinp^o, et tro p^ducto. Pbarra: n^i
mi^s repug^t 2 vere silia s^e v^a distio^e; q^s p^duc^s et p^ducti^s s^e v^a distio^e; d^t tn p^i 2 e^e v^s si
lia, l^t fra q^ asilgdi a neutro disiguatr: g^ pot^e^st e^e p^duc^s et p^ducti^s, q^s vii fra, q^ p^duc^g
di a neutro disiguatr.

453 Dri: duo subta e^e silia i coire in aliqua fra: g^ q^o p^feor fuerit ^sni
ea in illa fra p^fe^s e^ay^t silia: g^ n^i ^sniqt q^i idt^s infra, q^ sct ead^g no, e^y^t ^sy^me silia: g^
stat 2 e^e silia, q^s vii fras ^sio ead^g. Patet in cau, q^o ead^g n^o alveido vilocarut^r ind upli subto.
Mo^s^e: fra q^ asilgdi n^i e zao disig^ydi; d^t p^otis supoit distio^e int^ subta silia; at^q zao, q^
p^duc^gdi n^i supoit, d^t caat distio^e int^ p^rinp^y et t^y: g^ q^s vii zao q^ asilgdi n^i beat disigui a
tro sili, za^o tn q^ p^duc^gdi bet disigui atro p^ducto = ^sfr: q^d zao ^snigdi vny cy alio p^i idecari
cy vtro^q n^i p^bat, q^d zao difex^g di vny ab alio p^i idecari cy vtro^q; at^q sitrido e zao ^snigdi,
et vitr^s p^ducva zao disigudi: g^ q^s vii sitrido p^i, vitr^s tn p^ducva idencari n^i p^e cy vtro^q;
Mar vieta e viens disp^atas. Mi^r ^sdita in hac rasioe, et ^sstat a n° 450.

454 Exclatasic: ideo sitrido
p^i e^e indista ab vtro^q sili, q^a sitrido n^i ^sstuit, d^t supait e^xma dista; at^q vitr^s p^ducvan^i
supoit, d^t ^sstuit dista ipsa e^xma: g^. Mar p^at: q^a sitrido n^i e zao ap^riori p^p^g distio^e;

et i xao a posteriori inferri distinctionem: et esse non i xao a priori inducens entitatem eam; et xao, ex qua infertur ea in aliquo de extrinseci. Minor etiam; quia virtus productiva in ipsa existentia factum rellationis relli; tunc @ factum rationis dicitur externa, in quo quod ventati illa rellatio; neque per prioris ad rellationem in supposito uniti externa dicta; neque enim in resultare rellationem illius ex supposito et dicto actu. Monstratur: ratio fiendi distinguitur dicitur i distinctio unius ab alio; et distinctio unius ab alio i dicta ab illo alio: ut distinctio Petri a Paulo i dicta ab ipso Paulo: ergo Atque virtus productiva i xao distinguendi principium quod ab actu producto: ergo ipsa i dicta a termino producto.

455. Rebus ad hoc: similitudo Petri cum Francisco non i similis ipsi Francisco: ergo distinctio principii quod a termino producto non erit dicta ab ipso termino = Dicitur: similitudo Petri cum Francisco neque i similitudo Francisco: ergo distinctio Petri a Francisco neque i identificata cum Francisco. Patet a: quia non maius repugnat cum similitudine dissimilari, quam cum distinctione identificari. Unde si casetur a priori: ideo similitudo Petri cum Francisco non i similis Francisco, quia ex una parte similitudo duorum debet esse in utroque: i in rellatione paramentalis, et ex alia parte non stat, esse similes i distinctione ab illo, cui similis i; atque distinctio Petri a Francisco ex una parte non debet esse in utroque; immo debet esse in solo Petro: i in rellatione reali: et ex alia parte stat distinctionis i parte cum termino, a quo i distinctio: ergo quamvis similitudo Petri non i similis, tamen distinctio Petri debet esse dicta a termino.

456. [illegible] similitudo i rellatio paramentalis, et i xao communis dicitur: ex utroque @ parte petit esse in utroque extremo, immo si i summa rationis dicitur, ut e in a divina petit esse eiusdem numeri in utroque: sic me cum summa similia: Distinctio vero quia constituta in Petro i rellatio reali, et ex hac parte petit esse in solo in supposito, quod dicitur actu. Deinde i xao diferendi, et ex hac parte petit esse dicta actu: in tamen manet clara videtur, quod i xao per quod tamen non i illud, et tamen quod ipsa i illud = Quod si de voce contendas, distinctionem actu non esse distinctam actu; quia distinctio i abstractum, et dicta concretum, cum voce etiam rebus, plus i ipsas, quod sibi licet denotare, quas subiecti tribuunt: sic ipsa denotat terminum productum, et ipsa i etiam producta, et sic de aliis. Et dicitur distinctio principii actu non esse dicta actu; at non posse esse identificatam cum termino.

457 Rursus Alii [illegible] apud [illegible], quos ad [illegible] Suarez dicitur, quod ut principium quod in productione univoca formaliter debet distinguiri a termino producto; immo identificari debet, quia producens univocum intendit assimilare sibi terminum in principio quo: nam @ assimilari, forma i eadem in utroque =

ꝫ1: ñ intēdit asĩlare sibi terꝫ in illa fca, q̃ ē rao distĩguēdi principiꝫ a tꝰo; d̃ principiꝫ qꝫ ē rao distĩguēdi principiꝫ q̃ a tꝰo: g. Maior vidētur evidēs: qa si pducens vvoca, et pxima negt facere, q̃ ĩ rao idēcq̃ di fca, q̃ ē rao distĩguēdi. Nõr ĩ rigorē tenꝫ huiꝰq facta adhuc ĩ suavi ẽi sũitꝫ= ꝫfr: q̃ pducens pxime vvoca ñ pbt, q̃ na principi ĩ eadē nocꝫ na tri; d̃ hinc ñ seqtr, q̃ rao distĩguēdi a tꝰo ĩ idēcata cꝫ tꝰo, d̃ pꝰtꝫ seqtr, q̃ paternitas absoluta idēcatꝫ cꝫ tꝰo ñ ipsꝫ pꝫ qo: ñ mẽ rao distĩguēdi: g.

458 Fi 2ª q̃ ahẽ solũo. Ahortẽ rā ē principiꝫ n̄ pducuꝫ vvocꝫ intēdit asĩlare sibi terꝫ in fra tribuẽte sciẽ subĩtialẽ intēdit m̃ terꝫ suiꝫ scĩẽ; atq fra tribuẽt sciẽ subĩtialẽ ñ ẽ principiꝫ qo pxꝫ pducuꝫ p moꝫ virtẽ, aut pꝫ, vt ipsi dñt: ñ m̃ fra ignĩ, d̃ calor ẽ principiꝫ qo pxꝫ pduc vꝫ alicꝫ ignĩ: g ñ intēdit asĩlare sibi terꝫ in principio qo pxo, d̃ adiymꝫ in principio qo rẽoto ꝫfratr: ideo p vos acꝫ pẽ ẽ virtẽ pducua subĩtiẽ; na subĩtia pducta ñ hẽt principio pducẽtis asĩlari in principio qo pducuo pxo; d̃ so remoto, vlti in fra subĩtiali: g q̃ pduo in dinis vvoca ñ pbabit, q̃ principiꝫ qo rẽotꝫ seu radica hẽt ẽ eadē nº in vtroq; ñ@ principiꝫ qo pxꝫ.

459 Eodē mo rẽt Scotꝫ apd citꝫ Fabrꝫ nº 16. q̃ vlt q̃do pduo ẽ vvoca, et na ñ pducitr, d̃ coicatr, tũc principiꝫ qo ñ hẽt distĩgui a tꝰo pducto= Dimpugtr sulcꝫ Fortẽ; q̃ na ñ pducatr, d̃ coicetr, ñ pbat, q̃ na principi idēcatr cꝫ tꝰo pducto; d̃ q̃ na principi idẽticetr cꝫ tꝰo pducto ñ pbat, q̃ rao distĩguēdi a tꝰo idẽticetr cꝫ tꝰo: g. atq principiꝫ qo pducuꝫ ẽ rao distĩguēdi principiꝫ q̃ a tꝰo pducto; vt ꝫ rẽtꝫ nẽꝫ adhuc pbat: g q̃ na ñ pducatr, d̃ coicetr, ñ pbat, q̃ principiꝫ qo idẽticetr cꝫ tꝰo: Vꝫ qꝫ ẽ, q̃ nlꝫ absoluta pducitr, d̃ oĩa coicatr fidẽtr cꝫ tꝰo; at inde pꝰtꝫ ꝫcludit, principiꝫ qo ñ ꝫsistẽre in solo absoluto; qa principiꝫ qo ẽ rao distĩguēdi a tꝰo: id@ q̃ idẽcatr cꝫ tꝰo ñ ẽ rao distĩguēdi a tꝰo.

460 Fi 1º principiꝫ qo sive ĩ absolute principiꝫ pducas, sive ñ, dẽgo in fra, adhuc ñ inclat virtẽ rẽ pducvatẽ ĩ relidĩtione a tꝰo; aliꝫ ẽẽt virtẽ rẽ pducva sui; q̃ ĩ tẽ ñ inclat, vt ĩ m̃ ait D. Thõs 1. p. q. 41. art. 4. ad 3: pꝫ asicat principiꝫ, principiꝫ@ dĩtioẽ impotat a beo, cuiꝰ ẽ principiꝫ; atq paternitas absoluta ñ hẽt dĩtioẽ relẽ a tꝰo: g ñ ẽ virtẽ pducvatẽ= Rẽbũ ĩ incrẽati rẽ ꝫ valẽ seq pẽ aliqd sẽipsꝫ pducere, cuꝫ ĩ dinis ñ posit ideẽ ẽ virtẽ pducvꝫ sui= D 3 mihi a pꝫte; qa rª illꝫ seq (q̃ꝫ nõ ĩ infra a vt pbaliꝫ q̃ d̃ efẽdimꝰ) ñ so virtẽ ipsa, d̃ principiꝫ q̃d pẽ sẽipsꝫ pducere:

g ri argtu valet etiā principa qd indiuis ponit idq eari cytra ductō.

461 Fe 2º aprioni: xº illa sequitur qui inipp producere n[illegible]

aos adeq, qq esse supponat lq adeq etiā: q alta exillis eiusflua, qta ad producē illigitur: n@ eiusflua qta ad produ

illig principis: sed ex duobq eminibq alta l[illegible]; alta illi x veiq dq [illegible] vna exillis eēt superflua q[illegible] ad coci illig[illegible];

n@ qta ad coc[illegible] principii. Ergo hic argtor: inclat qd virt[illegible] v producua n diuinata atro, n inhēret duplex ao,

qarq vna i superflua qta ad produci itu; & inclat indiuis ad superflua qta ad producitu, vt eivis: qinclat

indiuis virt[illegible] v producua n distincta atro. Ideoq logus exprimit, indiuis oia sicidē. Bene q[illegible] litate indi

nis: qa incrat[illegible] evenit [illegible] polit[illegible] aoi superflue, qq indiuis reputat.

462 Fx aos solucois [illegible] pote nº 457.

sic argtor: principia vvoc[illegible] n intedit assilare t[illegible] inprato esse repugnate ipsiᵘtro; atq principia qo pr[illegible] esse repu

at tro: g. Probo min: principia qo pr[illegible] produev[illegible] Fⁱ e poa gerava, et principia qo pr[illegible] produev[illegible] Spit[illegible] i poa spitiva;

& poa gerava repuat Fº, et spitiva spitui Sº; S[illegible] ine prat[illegible] nostoaled[illegible]; 2@ 8[illegible], et Fⁱ: g: Cōngrui rest ad hec mihi va

g[illegible] gingreos[illegible]digq.

Caput 74.

Eadem sententia reiicitur.

463 Sic arabe argtor 2º: q lbt prat[illegible] abst[illegible] e coi tacit[illegible] pnis; & principia qo pr[illegible] ne coe; i[illegible] poa gerava; et poa spi

tiva, qar[illegible] lª repuat Fº, et spitui Sº; 2º @ spitui Sº q lbr. Minq ē, qd huic argto solues excogitavo ext [illegible]. [illegible]

lº Art. citi nº 441. v[illegible] ei poagerava (id q qo ad oia despitevaru spit[illegible]) repuaret Fº; n tm ino Fº q ainth[illegible] pvt

in Fº n het [illegible], qe t[illegible] 2 not[illegible], tinca ad ino, vt sit poa gerava: g pvt in Fº ne.

464 [illegible] solu[illegible] [illegible]dit n[illegible] integ[illegible]

t devolu[illegible] dae ad solue[illegible] c[illegible] sequenti reiicit[illegible]. Sic argtor: ibi e poa gerava, vbi i oia o[illegible] illig; & in Fº [illegible]

nio 2 stuva poa gerav[illegible]: g hec exit in Fº Fx: ibi e poa gerava, vbi eid, qd e vr, et esse poa gerava; & in Fº eid, qd

e vr, et esse poa gerava: g hec exit in Fº. Vtraq n[illegible] viet[illegible] euis xº hec seq[illegible] xª illa poa gerava e vr, et esse 2[illegible]

oia lua 2 stuva in tl[illegible] Ding, aut aliud ablt[illegible]: g exit in Fº 2 p: n [illegible] adete principi[illegible] in [illegible] adete intl[illegible]

n intlit principi[illegible] qo pr vt tle; & adete intl[illegible] qolbt abl[illegible] n intlit principi[illegible] qo pr vt tle, vt docet hi Art: g n

2 sistit in solo ablto.

465 2 p 2º n tollit raos poa id, qd n tollit raos illig, qd e adete vr, esse poa; & defq 2 dini, aut 2

notati

connotati non tollit a F° rationem illius, quod est adequate virtus essentia productiva; non vero tollit rationem intellectus ut quo: quod probatur. Ergo connotatum potest facere, quod ipso deficiente deficiat productiva; quia velut ipso deficiente deficiat productio ut dicta, velut propter connexionem aliquam, tamen non tam productiva: sic in verbo sea admittente connexionem cum posita essentia, deficiente posita essentia, deficeret ea, quia velut deficeret virtus productiva. At connotatum non potest facere, quod, ipso deficiente, et sublata tota essentia productiva, non maneat productiva: nisi per impossibile deficiente essentia posita maneret virtus productiva omnibus facilius, maneret quidem omnis productiva: quod deficiente in F° connotato Patris maneret adhuc intellectus, maneretque in F° productiva generativa; hec non vero est adequate intellectus.

466 Rebus, productiva generativa non est intellectus utrumque; dicit ut in Patre Dei: propterea iste intellectus ut in Patre, tamen dicit esse aliquid plus, quam intellectus, tamen non? sic: intellectus ut in Patre est esse solum intellectus; at intellectus ut in Patre est esse tota productiva generativa: quod solum intellectus est esse tota productiva generativa; atque intellectus secundum rationem, addit solum intellectus ut dicitur a b[?] relatio Patris est in F°: quod in F° est tota productiva generativa = n. 124: quod iste propterea intellectus ut in Patre non addit supra intellectus Patris ut connotatum, tamen relationes; atque defectus solius connotati, aut relationis non tollit rationem productivam, non tollat connexionem id quod est adequate esse virtus productiva: quod.

467 Ideo negat Scotus apud Fabrum, et Gavardi loc. cit. art. 3. in F° esse productivam generativam, et in Spiritu Sancto spirativam 2ª re specificative consideratam; non vero si reduplicative ut relationes consideretur. Hoc, in F° est tota essentia, et quidditas productiva: at non omnes relationes requisitae ad generandum, et ideo Filius non generat, dum generatur; quae ratio productiva cum Patre denotat generandi, et cum Filiatione genitus, ut ait loco cit. §. 6, quod triplici ratione probatur. 1ª, quia in F° deficit ex conditio, 2ª, quia in F° est impossibilis tanquam generationi. 3ª, quia productiva adequata, quae non adequata non potest habere alium: productiva generativa est in Patre adequata.

Caput 83.

Repugnat F° productiva generativa, et Spiritui S.° spirativa.

468 Hic est 2ª ratio 20 eorundem seq. Probatur 1° authoritate Damasc. lib. quomodo ignis Dei facti sumus ante mihi §. 454. Filius vim generandi non habuit proprie, quia stabiles sunt, et immutabiles Divinarum personarum proprietates: fieri quod non potest, ut Pater, aut Spiritus esse Filius. Inquit Turrianus observa, in F° non esse vim generandi; dicit vim generandi est productiva generativa, ut omnes docent cum Aurelio, quorum illius impugnavi a n° 400: quod = 1° proprietates esse vires personarum Divinarum; at proprietates non sunt inqualibet persona: quod = 3° ex ratione Damasc. convinci productivam generativam non esse in F°.

469 Quod si respondeo: ex Damasc. si Filius haberet vim generandi, Filius fieret Pater, dicit Filius neque fieri Pater: quod, confirmatur eodem S. Doctor l. 3. fidei c. 4: Deus et Pater, aut

quamquam

qa͞r ꝙ P.ᵉʳ vult, aut qa͞r Deꝰ: si qa͞r P.ᵉʳ dixa exita P.ⁱ volte ipsiꝰ voltas: neq͞ m͞ P.ᵉʳ ꝓ̄ri. Mosic: si Deꝰ P.ᵉʳ vellet qa͞r P.ᵉʳ poa volitiva P.ⁱⁱ eēt dista a poa volitiva F.ⁱ: ꝙ poa volitiva P.ⁱⁱ n̄ eēt inf.ᵒ Mosic: Atq͞ P.ᵉʳ ꝑxat qa͞r P.ᵉʳ, n̄ qa͞r Deꝰ: ꝙ poa ꝑxativa P.ⁱⁱ n̄ ē inf.ᵒ: ꝗ ē solꝰ intlꝰ, hic n̄ ē inf.ᵒ

470 Ꝑtr 2.ᵒ ex D. Amb. de fide l. 4. c. 4: si p̄pinqꝰ tempori Filio aliquod adscribit, p̄pinqꝰ poᵃ, necē eē, tribuāt etiā P.ⁱ Itq͞ ē 2.ᵒ qꝰ ꝓbādꝰ asumit, et paulo post dicit: cū volūt dicere Filiū aliqū do cepisse in illud recidunt, ut P.ⁱⁱ poᵃ dicāt n̄ꝰ ꝑ fuisse, d ex Filii ꝑxaōe cepise. Itr x.ᵒ D. Amb. inclat poa ꝑxava ad intra, q au n̄ ꝑxet; d in Filiō au n̄ ꝑerexaxet: ꝙ. Aecdicas, inf.ᵒ n̄ eē au expeditꝰ. Rꝗ ri: qa Ambꝰ. incat, impoꝰ eē in Deo ꝑxavꝰ poᵃ au n̄ expeditꝰ; nꝙ a p̄oi ipsꝰ bene valet: ē poa ꝑxava: ꝙ au ꝑxat; atq͞ si au ꝑxat ē au expedita: ꝙ&.

471 Etrao a p̄ori hacꝰ autoᵃ tꝰ ē; qa si F.ᵒ hēret poꝙ ꝑxavꝰ, poet ꝑxare; supꝑ m hꝰ poꝙ ad ꝑxꝙdꝰ pē ꝑxare; d imclat, qd F.ᵒ poet ꝑxare; aliꝰ F.ᵒ poet eē P.ᵉʳ ꝙ. Imo au ꝑxaret, qa poa infita, et saxia negt eē 1.ᵉ au trio sibi corxte; d poa ꝑxava ad intra ē infita, et saxia: ꝙ. ꝯfer nuro 424, et 434: repuat supꝑto infito poa adaꝰ triꝰ illi poꝙ repugꝰ illi supꝑoto, et aliꝰ de dese poꝙ; atq͞ aꝙ ꝑxandi ē aꝙ triꝰ poꝙ ꝑxavꝰ, et ē aꝙ dese ablte polis, et tamen esex repuans F.ᵃ ꝙ.

472 Aebis, n̄ seꝙ, qd au ꝑxet; qa vlt poa illa n̄ ē expedita inf.ᵒ D ꝑ̄ō: ꝙ qꝰ vis n̄ s au ꝑxans; ē tn au poens ꝑxare. Ꝑoco ꝙ: qa Ꝑtas, q ꝑuos ē expeditiꝰ ꝓ n̄ ē reqꝰ ad poe, d ad oꝑari; nꝙ ꝑuos rellao ē ꝯditꝰ, n̄ vt poa s poa, d vt sꝑpinqua: ꝙ qꝰ vis s Ꝑatelli. ꝯꝑ: ca ꝑut n̄ aclata ē ca n̄ expedita; d etiā ꝑrout ē simplex pens ꝑducere: ꝙ causa n̄ expedita est simplex potens producere: sideo Deus est ablte potens producere aliꝰ mūdꝰ, qꝰ vis au n̄ habeat omnes ꝯditiones ad aliꝰ mūdꝰ producꝙdꝰ, quarum vna ē decrꝰ de illius ꝑduoe.

473

473 Alii mictae [?] minq da solui Gavardi, qd vlt q vii Filij heat pot gera- 73

di, n̄ts ī pot geraxe, q gerqdi ī gerqdiy, at gerare ī ifiti vy, et hii solis bui gercit = Atqz

modo poet dixe, qd q vii Filij heat pot jtelli, n̄ts ī pot jtelere. D. Thom 1. pt. q. 41. ar. 6. q

bdg trisvtit his silibs, d vt Filio pot gerqdi net, et io sedat pot vt gerat: et ideo sdi Fi-

lio pot gerqdi, si gerqdi ī gerqdiy vbisavi, et illq nat, si ī vbiatvi = qd ad in pj

Filij poe geraxe, sstat 1o q poe geraxe ē e Ptry, vt cy oibs Auxmolj diximq, t salts

poe geraxe ē poe ee ptry, qd vtrq Filio repuat. 2o q x D. Damasceny, si Filij haret

vz gerqdi fieret Pr; d haxevz gerqdi n̄ ē pvos heee pot expedity, d so poegeraxi: gls.

474 Fi 2o q si

haret geratiq pot, n̄ io poet, d au geraret. pt: q x D. Damasceny ex vi gerqdi ī Filio ifert

Fy fore Pry; d ex ee Py ifert au geraxe: ex vi gerqdi ī Filio ifert iq au geraxe = Ifut:

q x D. Abrea. Py au n̄ geraxe, ē Fy au n̄ haxe pot: g Fy au n̄ geram ē Fy au n̄ haxe pot:

g e szio illq haxe, ē au geraxe: g t Fy n̄ hat pot gerqdi, t au gerat. At sstat ex cij vbis

allegatis n° 470.

475 Rebii, Ps n̄ ifere aual geraone ex vi gerqdi vtcy, d ex illa, vt ex

pedita. Declaro: q sic ad argty Pt Arianos hetici fale xeryt, n̄ seq pot Ptis jcepire,

q de jcepit geraxe Fy, d so seq jcepisse expedire pot, et sic elludexytargty; d h n̄ e dicedy: q.

Rao apxima ē; q Pt iuegt, pot geratiq ad jtra, vt potej fira jsuogexe, ac saxiq, n̄ poe ee

s alig regto ad oppgdy, et eee sine oparone.

476 Pty g argty ke: aggerqdi ē scat feo pot gera

tiq: g regtu s au gerqdi: g et st reqtis ad ay; jelat m pot au sox geraxe, q aut ex

pedita: lx stug pot geratiq ad jtra vtrq jferyt Ps, vlt et oes sdiones ad ay, et iq

ay. Ideo Damasc. q ex vna pt supoit Fy n̄ poe ee Pty, et ex alia supoit vi gerqdi ī poe ee

sia geraone, ex vi gerqdi Fo jfert hjpoli: g Fy ē Pr

Caput 9.

D Pydicty rationu solutiones.

477 1o g solutionis raone n̄ seq Fy geraxe; q pot geratiue, vt jFo deficit expeditio, nulla ptas,

Et q° sic arguitur ex P. Vazq. d. 164. n.° 9: implicat potentia ... existere in subiecto, in quo esset ex natura rei impedita ad eius operationem essentialem; at potentia generativa in Filio ita esset: ergo. Probatur maior: implicat esse ... in subiecto cum impedimento absoluto, et quod esset inseparabile ad perfectionem, quam ... petit; at ita esset in subiecto, in quo esset ex natura rei impedita ad eius essentialem operationem: ergo implicat &c. Maior videtur ex terminis nota; aliter ... peteret perfectionem, quam ex natura rei quod esset repugnat habere. Non autem certum; ... generationem vocare nullius perfectionem, deinde postea, vocare illam ... ad ... idem.

478 Cui argumento solvendo inutilis videtur distinctio illa impedimenti positivi, et nativi; sive non in potentia, quae ad currendum ... vincula, sive in nativum, quae ad videndum ... naturalis luminis: cum in absoluto, et quod esset inseparabile tenet pro illa satis difficile, quod velit in potentia ... peteret perfectionem, quam absolute, et quod esset repugnat habere. ... sic arguitur: potentia generativa in Filio non ... habet impedimentum nativum consistens in ratione Paternitatis, et ... consistens in ... Filiatione; Filiatio enim quod positivum esset repugnans generationi activae: ergo ... Filii esset potentia impedita.

479 Ideo recurrunt Adversarii ad ... solutionis rationem, volentes quod potentia in adaequata ... non petit aliud: potentia autem generativa in adaequata Patre ... eodem modo post ... dixere, ... non petere ... quam ... habet ... in adaequata potentia ... Pro ... quod convenit potentiae ratione sui esse, habet illi convenire ubicumque est; at exigentia ad suam perfectionem, quae est in generatione convenit potentiae generativae ratione sui esse: ergo ubicumque est, habet illi convenire. Probatur minor: potentia generativa ratione sui esse exigit suum actum ... ipsius; at eius modus est ... generandi: ergo ... apparet: ... ratione sui esse exigit actum ..., et ideo in quocumque subiecto est, habet illum habere: ergo ... potentia generativa. Quod si potentia in Filio neque habere neque actum, quem habet in Patre, neque aliud ... probat, quod non sit in Filio.

480 Respondeo, aliud esse, quod ubicumque est potentia exigat suam perfectionem, aliud vero quod illam exigat habere ubicumque est. ... et ideo potentia in Filio exigit habere actum generandi in Patre. ... quod ... id, quod dici solet in bilocatione corporis, videlicet quod corpus bilocatum non exigit habere suas ... in utroque loco, ... alioquin in utroque exigit illas habere, alioquin non exigit illas habere in utroque.

Dis his doctra asy ta esta, ut jsica dixi; nq exigea illa utj s'a loco, et p'dat jesea iūs corporis: q ubicumq est hēt here suas ptitates, et p'p eādg raong hēt illas here j s'ey a, tz poteā silit ɔ Aridjt ing ñ poterit j Euchria p nalē ɔcoitatiā q'ttas, calor &c corporis Xpti, neq eet miraculū q' ibi ī s' extione locali, q' ult illa ig hēt j cœlo, et coer ñ exigeret illa here j Euchria; ac subj de ey nao ñ eet miculosa.

481 Dn asso, sic argtor: j clat p'oa j s'ite p'fa ɔnr exire j subto, j q° ñ pt here sug ɔnrē p'feong; d gerao ac vaē ɔnrius p'feo p'oē gerativē, et illa ñ pt here j s'to: q j clat q' ī ɔnr j s'to p't mara: neqt ea ɔnr j subto, j q ñ ut j s'ita, ut viet ivi es; d j subto, j q ñ hēt sug ɔnrē p'feong ñ e j s'ita: q. p't nra exicadē ɔ riry doctra: Cod p'sy ñ hēs j utroq loco aig, ñ ē q utroq loco vivus, q' ult aiaē de s'te vivetis: p'poa ñ hēs j utroq subto sug ɔnrē p'feong ñ ē ~~s'fite~~ j utroq j s'ite p'fa; q' ult de stu p'oē j s'ite p'fe ē here sug ɔnrē p'feong. ɔ frat°: Corpg ñ pt ɔnr p'oi j loco, j q° ñ heat suas ptitates: q p'oa ñ pt ɔnr p'oi j subto, j q° ñ heat sug ɔnrē p'feong: ng erit ɔnr j s'to.

482 Nulla q ē solum p'nis Conjc cy aliis, ult p'oa p'oe ɔnr exig re ee j aliq° subto, j q ñ heat aliq'd sug operong; sic tz ibi aliud mung exerceat, ut p'oa gerativa, qq j s'to deservixet ad j s'tudy. Nulla jq'ō ē, q' a ī logt° de p'oa j s'ite p'fa, t de j s'ite p'fa? si l'y, ñ ē ad re, ut zstat. si 2y: tenet argty; j clat ē p'oa ee j s'ite p'fa j illo suposito, j q° ñ hēt sug ɔnrē p'feong; alit p'oa j s'tiva eet j s'ite p'fa j s'to, q'svis j s'to ñ here j s'tleong. Atq q'svis p'oa gerativa pt here aliud mung, tz p'rissity illy, eiusq connaturalis p'feo ē gerao: q.

483 Ideo tdē ad ulmg raong recurrrt, q' ult resuat tq gergdē a s'to; q' q'd ñ p's au gerare, ñ exit de s'ā p'oē d'tu. D ɔ ē: ñ ē p'oa j s'ite p'fa, ila, q q ñ p'ts here ay de se abl te p'ol, d oerao ī ag de se abl te p'olis, et p'oa p'ut j s'to ñ p'pot illā here: q. Maor ē certa; q a q'svis j s'la aliq°ry opione, ut b'p'oa ī j s'te p'fa sufiat, q' d or p't° suas p'd'ducere tay, q'svis tay j se s' j s'olis; ñ tz dixerit ee j s'ite p'fa, q'svis ñ p'oet p'ducere tay aliquy de se abl te p'oly.

484 ɔ ē 2°: j clat p'raty redē rabl te q't j s'ale p'oē j s'ite p'fe ay

ay, et tey desesi plexpoles; atq idstas Filiaoscy poa gezativa xedexet ablte q̄s i pxles poz ge xavs gexaony, et tey dese q̄s sipplex poles: q. Dicesi gexaonyny q̄ fuisse pols F. q̄ nuq pe ge aanesciy, neq aliy Fy: D F: jclat idecaxicy oipoa pxaty xedesoipos i pols tey dese abl te pols: q jclat idecaxicy poa gezativa pxaty xed xillij pols tey desablte gexaly.

485 Etraoapxio xie, q̄ tradit D. Joas l. pt. q. 25. axlo. 5. si dicat, q̄d Deq ī oipos, q̄a pe oia, q̄s li polia sy pos exit ciaculao::: n̄ m̄ n̄ exit aliud, q̄ dicere, q̄d Deq ē oipos, q̄a pe oia q̄ pe. Relinqt it, q̄d Deq dicat oipos, q̄a pe oia polia ablte. Ctq q optime, aliq ignis vq oiā eet oipos, nq pe oia, q̄s pe: q vt oipoa facvaī ipsite pa j Deo, xeqt, q̄d Deq pss pou cexe oia abltepolia, n la facta ɔpazaone polibatis ad Dey: q vt poa gezativa ī sitablte pa xeqt, q̄d Fus pī gexaxe oi ablte gexāle, n la facta ɔpazaone j Fy et tey.

Caput 10y

Neq ɔsistit in solo zelativo.

486 Hec ē ɔa n̄xaz, q̄ sabsexps q ineo j ɔcilii e P. b. pt l. ex Flozt. S. 18. § dixi vbi ex xa P. hec tradit Joanes Flogg: P. q gezativq pxipiye, et supoty, q̄d sicat: Dina v. substia, q̄s cy P. xx idē ē, n̄ qq gexat, ē pxipiy, q. gexao fit. Ct paulo ipxa: Pus pnaē gexqs, Dina v. naa pxipiy gexativq q. P. gexat. Ret P. Pizq hec oia, et pla si lxa q̄s ibi ɔcilij asevezat, pt sda ee de pxipo coicativo, n̄ pducvo, idē, naa ē id, q coicat, n̄ @ id, q. pducit Fus D melig fxatq eet autoq P. ɔcilii naxe (n̄ m̄ ē despnio fidei) q ta apte vba ditonqqze. Qdnq xogo ē pxipy, q. gexao fit? q̄d nq pxipy, q. P. gexat. q̄s vbi claxis pē scholashce eliq hec sea ɔdici.

487 Ideo melig xyt P. q̄dq alii jtisdy ēex. exclaonys tui Ioanis ɔtsta j vbii alegatis n. 486, vlt naq n̄ ɔyeiq ablty ɔsidexaony. D F: q jxilio exsphct hec duo: ty, naq pvtdilta a P. tze cepxipy q. ɔy, naq n̄ ɔy eiq ablty ɔsidexaony cepxipy q. q si pxipy q. eet sola xelao naq pvt dista a P. n̄ eet pxipy q. liqtcoa; q̄a pvt distaa P. n̄ ē xe lao. Ipxat. naa tlis ē pxipy q. n̄ ɔy eiq ablty ɔsidexaony, vt sulī pxipy q. pvt disti a P. pnite,

vt xtat

ut dicitur ex allegatis ubi; atque si sola relatio est principium quo natura ut dicta a Patre nec est principium, ut vidi eniges.

488 Probatur 2° ex Patribus passim dicentibus Divinam naturam generatam vix esse, sed ex haustam foecunditate Patris ex sua generare Filium, Filium et Filium ex sua essentia, se pluraliter non addit ad mittit emitte Spiritum sanctum, ut loquitur D. Anselmus generatione et operatione naturae, et ex gignenti essentia esse produci, ut loquitur Damasc. 4 fidei cap. 8. Atque parla ex ipsis principii puri produci ab omni causa mei sicut principium quo. Quae Patres sic dignos iudicas P. Vazquez ad R. q. 27, P. D. nihil hic agere de principio producendi, sed se docere contra Arrium Filium et Spiritum S. non esse ex nilo, sed ex substantia Patris; quo ut ipsa Patris natura ingenerando Filium substantiam communicat, ut loquitur Ioannes S. 15. D. 1; quia S. eadem § non ne dixi sic ait: illud ex Patris substantia principium, tamen quod non @ generans sicane firmiter tenemus. Et S. 18. § esse, et essentia sic habet: quae ex Patre dicit, Patris etiam essentiam ipsam existere habet. Principium porro ex secundo principio substantiali sic ait.

489 Arguere possumus solet hec sic: 1° quia pro naturalitas non est in natura generandi, sed additio ad principium quod, ut cernitur in creatis. 2° quia productio est aequivoca, non assimilatur tamen quo principio quo. 3° quia si Deus produceret alium Deum natura divina, produxit illum pro Divinitate ut principium quo generationis nostrae. 4° quia ignotum est dicere, Paternitas generat: ergo a suo principio de principio quo.

490 Defalcatur: Ad 1um, quod in creatis natura principii producentis est distincta a natura principii producti, et ideo natura principii esse vixit aggredi: contrarium @ evenit in Divinis. Ad 2um, quod sufficit, sit tamen assimilatio principio in natura, seu in principio quo remoto. Ad 3um, nego consequentiam; quia in illo casu posset esse naturalis, et ideo potest esse principium quo producendi. Ad 4um, aliqui negant sequelam, quia non praeterea pro hoc proprius, nisi de principio quo, Aliqui vero illam concedunt; quia vacat in re, dicunt, sed pro hoc eorum loquendi modo contrarium ab illa abstinendum, et sic dicendum, Pater generat.

491 Probatur 3° ratione ex D. Thoma Dionysii ex D. Dionysio de Divinis nominibus c. 2. post medium: Pater quidem, ut ita dicam fontana Divinitatis. Filius @ et Spiritus foecundae Divinitatis, si ita fas sit loqui gemmae, seu germina adeo pro de untia

sic

Sicq arguitur: prinpm quo pducum ad intra e forma illa, qua Pr unq constituit pro generare, et hec forma non e sola relao: ergo. pbo nonam: forma qua constituit pro generare e forma quae constituit in sibi fecundam, ac diffusivam sui; et forma ista non e sola relao: ergo. pbo minorem: forma quae constituit in sibi fecundam, ac diffusivam sui, e forma illa, quae per exercitium generandi diffundit, ac comunicat tro; et hec forma non e sola relao; hec enim comunicari repugnat: ergo.

432

Confirmatur: non constituit prinpm quo pducum ad intra, nisi constat pota ad pducendum term, et simul ad identitatem cum tro; et pota adhuc 2 non e sola relao: ergo. pbo maiorem: si non constat pota ad pducendum term, adhuc non constituit pota prinpi univoci; illa enim pota differre ad equivocum: ergo supra illum cum pota ad pducendum term constituit etiam debet pota ad identitatem cum tro. pbo hanc cons: non constituit pota vere forma prinpi univoci, nisi constat pota, ut eadem natura sit in utroque; et hec e pota ad identitatem cum tro: ergo. Maior patet; quia hec e differentia prinpi univoci ab equivoco: Minor constat; quia si prinpm univocum in sibi eius pota e, ut in termino eadem scilicet natura prinpi; sic in sibi eius pota e, ut sit eadem non natura prinpi in tro.

433

Sicq argumenti notes, sic occupata videbis communem solutionem, ut sola relaone esse prinpm quo pducum: pratum vero ablatum esse prinpm quo comicativum, quae distinctione et nolentes relabuntur sin seq posita n.o 443. Dices: si non constat prinpm quo pducum ~~ad intra~~ ad huc non constituit prinpm quo pducum ad intra; et ita solutionem quod consistit in sola relaone e prinpm quo pducum: ergo quod consistit in sola relaone non e prinpm quo pducum ad intra. Pro bo maiorem: consequens iste prinpm quo pducum indifferens e ad prinpm equivocum, et in esse ita indifferenti non intelligit adhuc prinpm quo pducum ad intra; hic enim e sub determinate univocum: ergo. Et non disputamus de isto esse prinpm quo pducum; hic enim cum omnibus convenit, de pducuo ad intra, in quo utpote univoco utrumque requiribet, scilicet pota ad pducum, et pota ad identitatem cum tro in natura; et hic ultimum non stat in sola relaone, ut patet: ergo.

Caput liij.

Adaeque esse consistit in utroque.

434 Hec e 4a nostra vero cum Aristotele 4 seq, imo et 3; nam Auctores illi, tum sic docent, et nobiscum conveniunt: quod sic pbo: prinpm quo comicativum comicatione sicut fieri non e sibi solum pratum per se identificari cum alio: aliter enim pota non per se identificari cum termino esse prinpm quo comicativum ad intra: ergo

q ultra pratum propriis idem coraricum alio dat prioratum, per productum, cui ille pratum idem coalescit ticet. licet enim q a principio q° coricavum coricadesia Triniti includit fr pa ron gorigini vi cuius n̄ t mutua coicas, sed ī mutua pura idstas: ideo in P.e ēprijsy q° coricavum ru F.; in F.o @ n̄ ē prijsyq° coricavum ru P.!

495 Moosic; prijsy q° coricavum coricadesia Triniti includit fr duo prata, aliyum, qd ī rao inmeata qq idsequa nag cy tro producto; altry qd ī rao inmeata qq produczditry, cui coricat naa; et hec duo prata n̄ sa lvgt in isto aó lto: q. Maxipsat; q a q°lbt ex illis n̄ intlo n̄ intlit telspringy; si m intlat to rao inmeata qq idsequa vnycyalis, to intlit pratum onyis aliis a principo q° coricavo Triniti, vt ostat n° gti. Si@ intlat to rao inmeat qq produczditry, to intlit pratum onyissehig prijso equivoco, q vt intlat prijsy q° coricavum coricade sia Triniti intli debit vtrumque illud pratum.

496 Mittoqs illyum voribus plenum, rr vacuum, qdnum vlt prijsali importet in principio q ad intra, an vlt ablum, an relavum? aut an vtrumque importet in recto? Rnd: q n̄ pnet ad moyum sicqdi, n̄ ad rr iq sicatum; sive m vny dicat prijsalia afcrri, sive vny inobliq. et in recto aliud, adhuc tr vy erit, qd vtryq vere et sfie ostuat, si vtryq ita se het ad raom principii q°, vt q°lbt n̄ intlo n̄ intlat prinsy q°; atq aegta nra hucyq pbarut, et probabut qd q°lbt ex illis n̄ intlo n̄ intlit tr prinsy q°, etiā si altry intlat: q q3 vis dicat qd vny in recto, et prinsalia p alio importat, adhuc vtryq v.e et sfie ostuit.

497 Supo etiā qd hucqqerea cite supposui, ost produrnes ad intra ee vvocas, qd optime exprit sullu D.s in ly dist. 7. q.e vnica, inq° Thoqi onyit. Rnd; q a try producto etiā si in rarne gnali differat a principo, coit tr infra, sevin erea, et ab ista coica n̄ a b illa distinone suis vvocao prinsir; alitr nla eet neq in creatis produo vvoca, cy rao invualistri se p pi dista a raone invuali prinsi q. Nec obstat, qd relaones sit plq q3 n̄ distz eo qd sint dissilines. Nā in his, illa dissitas n̄ ptingit ad dissitz seihea; cy n̄ ī psie sciës nay sica, qadhuc.

n̄

n intellit naa; neq logica, q n prabilis desfuxit. Deinde et a o his abstq, ut quo sit vvoca sufit, qd tq evadat eiusd esseq, ac naq: pq sit de clisie a invua li, aut fnali.

498 Hi positis 2o nra e expsa D. Thos indisputate depa. q. 2. art. 2. in corpore: inquit an poagerava in Divinis dicat notioaq, t rex, et post inquatas duas seas, alia dixis, qd poagerava in Divinis dat tqtq adaliqd, seu relatie in sola relao ne; aliq dixis, qd poagerativa sicat esseq tqtq: sic reludit: ppt n eq aliis dicedq e qd poagendi sub esseq, et notiones sicat. Et in reone ad 2q aqtq stedes pog indi ni n fore vnq p se, d f acq, n coalesceret ex ablto, et relave p ngtibq ad dixa praemq ta; ret, n vq ce in creatis, vbi abltqet relaoq idscar inequit; et in Divinis relao e ra vea, et ideo n e sile.

499 Dignq qd legat e opusc. 32, cuiq titulq: De sconcordais, in qo concordat seiq in passibq apparq rriis: et a no 80 alegat seiq in variis locis, in qbq triade principio q tradidisse vrit; allegat locq 1. p. q. 41. art. 5. vbi docuit, pripq qo esse ralt esse ra: lit eadq q. art. 4. Deinde in 2uiq d. 36. art 4q. vbi dixerat, qd et Pr, et Fu n vnu Deus ppt vnitate sq sicat, tq n nos Deus, ita n vnq princq ppt vnitate potestatis sicat, tq n nos princq: vbi expsa dicit ie seq de princq sicare potitatq n esseq. Et sibi n infra obest arqq rriis nra doctrq, q variis raonibq scordat, et reludit his vbs: Ideo poa expqo sicat esseq et relaonse: imo principalis esseq, q ea corcat, et hq net ad naq principii gerativi. Principalis esseq dixit, q e pratq distinctivq princpi vvoci.

500 Exhea exigdicta: ng x. scita et Pes, prinpq qo e ablq, et etiq prinq qo e relavq: e n e duplex: q vnq splexq ex ablto et relavo. ubi marcussstat a no 486. 2a a no 495, vbi heret ex t. text. prinq s e esse q n 2q ei abltq siderave. Ex Atan. Pr hisori gignit: Ex Cirillo in ingenito n apparet Pr poa: Ex Amb. gerao Pris e potitatis e. Nec multa reverea excidio solutionq Goy, sit Pa hisori tqq sone, aut splengtie, n tqq poagignit. Eadq ligta poet Ad-aciue, Pr hisori intellit, valt

venit, erat &c. q. complemtum, seu ordito ad illam . . . ita homines gerat, intellig, ꝗuiat &c.
Si hac q. manifesta, impugnare deberet afferre tanta eleganti ... aliquid ex
... dicitq. exponere. Si in ita impune vba ... a sinare liceat, nihil ex ipsis, d.
ex nro cerebro hebimus.

501 Hoc relicto ... et ... Thos, de cuius mente ...
e ambiguo loco supra allegatas auctoritates sic reflecto: excitato ... loqt. ... v.
esse e principium q.o P., gerat, et n. ... abs. ... consideraone: q. principium q.o P. gerat e ...
et ... cuius esse ... a sua absta consideraone ad ditatum ... huius e esse,
et rellao = Dices: ... scilicet, esse e principium q. ... ab ... rellatum ...
... q. ... scil. principium q.o e id, qd coicat: et qd coicat ... n e re... q. principium q.o n e ... rela
vu. Maior ... ex ipsis allegatis vbi, qd accedunt illa in eam ... itatq. ut ... sit ... q.
..., et ... principium a q.o ... gerat, e id, qd ... coicat. ... n ... volunt,
principium q. ... e ... coicale. Pro q. disting. has duas ... : 1a principium q.o e ... id, qd coi
cale, qd e ..., et a relao aliena. 2a principium q.o e id, qd ... coicale e: ... e, et a ...
principio q.o ... qd ... se ... coicale e: n ... de principio q.o ... incoicale.

502 A raone ... ex
dictis ... principium q.o productum ad intra ... includere aliqd notioale, qd distinguat a
..., et aliqd ... ; d. hec duo ... n salvant neq. in solo abslo, neq in
solo relao, ut patet: q. 1a ... : q. q.a e productum ditraoem distinguendi ...
... solis principiis ... 2a ... q.a q. e ad intra e ... : ... ditraoem
... . de ... qd ad intra e productum, et ideo ... ad ...
... : q. q.a ... e ... et ... ad ...

503 Patet denique, ...
... se q.: ... a 1a ... e ... intellig; e ... vbum mentis, et ... a 1a, et 2a e ...
ad volit; e ... amatorium, ut loquit ... : q. ... afferre intelliva, et volitiva;
d. sola relao n e ... q. = ... ex suis cogit ... in ...
notioale

notionalis: ac subinde dari in Deo duos intellectus, et sic duas voluntates. Confirmatur hoc solo dubitando dum desideranda erat hec productio. Solutionem hujus rejicimus, dum de processionibus agemus. Interim dico quod sit in principio nostro; quia visio Dei est vitalis, debet oriri a potentia vitali: et quia est supernalis, a supernali: itaque Filiatio est terminus productus, debet oriri a potentia distincta, et quia est operatio intellectus, ab intellectiva.

Caput 12um [?]

Solvuntur argumenta.

504 Praecipuum hoc est: si potentia productiva consisteret etiam partialiter in relatione, potentia generativa non esset in Filio: atqui hoc negari debet, aliter Filius non haberet quamlibet potentiam cujus Pater, et consequenter non esset ei aequalis: ac subinde esset inaequalis Patri, ut contendebant Ariani: quod idem dicitur de Spiritu Sancto [?]. Probatur [?] ex D. Augustino n° 419: Filius non genuit, non quia non potuit, sed quia non oportuit: hoc potentia generativa ... 2.° 3 [?] ... colligere non esse maximam, sed unicam; aliter esset maior perfectionis potentia quam perfectio: sed esset, si in Patre esset aliqua potentia, quae non esset in Filio. Haec 2a confirmatio [?] ... tangit exposita, dum de perfectione relationum agemus.

505 Ad argumentum illud maximi nominis, ad praecipuas [?] ... distinguo sic: Filius non haberet quamlibet potentiam simpliciter seu absolutam, nego: non haberet quamlibet potentiam Patris, subdistinguo: non haberet quamlibet sibi propriam, concedo: aequalem, nego: quia potentia Filii ut generet, est aequalis perfectionis cum potentia Patris ut generet. Ideo nos ultimum sequela ab Arianis intentam; quia ut Filius sit aequalis Patri non requiritur, quod habeat potentiam generativam, sicut nec requiritur, quod actu generet, sed sufficit, quod habeat eandem omnipotentiam, et quod quoad potentiam Patris, propria illa habeat aequivalentem, neque in munere dandi, sed in munere accipiendi; nam aequalis est perfectionis in Patre dare essentiam, ac in Filio illam accipere.

506 Neque Arianorum argumentum solvitur dicendo, quod potentia generativa est etiam in Filio; ipsi enim instarent sic: potentia Patris ... in Filio, adhuc verum est Filium non posse generare, ita Filius non generat: ergo [?] ... quod Pater, et operatur Pater quod neque potest, neque operatur Filius: ergo adhuc erit inaequalis Patri. Nunc inaequalis est Patri, quia vis [?] fingatur habere omnipotentiam, si tamen non potest facere creaturam aliquam, quam potest et facit Pater. [illegible] Ergo ad nostram solutionem recurrendum satis frigide Ariani [illegible], quia inaequalitatem inferunt ex hoc quod Filius non potest generare, nec generat, quod utrumque verum est apud Catholicos. Redit ergo ratio cur non sit inaequalis,

sic

sic nec gerat, nec pt, q̃d vis dicas hujus poẽ generativã, q̃ n̄ debuit Fĳ potẽs generare, imo ad huic cum illa repugnat F° etq. generare, et poẽ.

507 Abstraoẽ ait D. Thoas. desp° a q. 3. art. 3. ad 1ũ sic: hoc quod dit (Augg) n̄ potuit, sumat privative, n̄ simplex native. Et D. Augg p li neq m̄ n̄ potuit excludit a F° privaoẽ; n̄ @ naoẽ poẽ. Assidicat: vẽ ē, q̃d Fĳ n̄ pt generare; at h̄ n̄ ē privao, d naoẽ poẽ; nã privao ē illa, q̃ redderet Fĳ impotẽ; eet m̄ naoẽ pfeois ipsi aliq°ti bulo debite, aut ɔnistis. Pura @ naoẽ poẽ generaẽ repugna ē in F°, sicē naoẽ idstis cum lapide vẽ q̃3 naoẽ afuat de F° Augg p li n̄ oportuit, inq°sicat (ait D. Thoas citatus) q̃d seqt̃ inɔnies: vlt ipq immoderatabaeet Dina genero, si F° genitũ nepotẽ q̃ genuret P̄, vt ait ipse Augg se exelgs ibid, q̃d q̃ ē essealis repua ad generẽ, vt patet, et ecẽs naopoẽ. Et certe ex vbis Augi n̄ seqquet° so q̃d ɔtrariũ ipse dixit, sit ephet poẽ; ãhõ, et expsis q. pt generare.

508 Aẽ infert Ariani aliq3 impoẽ in F° nolluit Augg dire simplex n̄ potuit, ɔdsonare viãt impfeoẽ impoẽ; d illẽ esealẽ naoẽ poẽ, q̃ ē in F° decẽstiq exclat p li n̄ oportuit, q̃d re ipsa in poẽ ipsi sicat: aliõ eet immoderata Dina genero. Coẽ mõ D. Thõ 1a. p. q. 25. art. 3. in corpore ait: ea, q̃ ɔtradioẽ includt, sub Dina oipa n̄ ɔtingt, q. n̄ pñt here potiũ raoẽ. Vnde ɔniẽ dit°, q̃d ea n̄ pñt fieri, q. q̃d Deq ea n̄ pt facere. Et tm̄ x° D. Deq Deq vt n̄ pt facere impotẽ, vt patet ex titulo 4. vbi dit idẽ D. Thoas: cum pt Deq oia effire, q̃ ea pñt, n̄ tmea, q̃ ɔtraioẽ inclẽt, oipoẽ merito dit°.

509 Instabis: generare poẽ ē q̃d n̄ generare: q. Fĳ erit inqualis P̄ Ariani, n̄ cato corũ repũ. Aẽ solvit°, vt patet, si dicas, q̃d poa generara ē in F° exui generare repugnat. Disquagg: si n̄ generare gniat ex infinitudine tri generati: no: si gniat ex litaoe n̄ generis; otto qs: 2a parte sextat. Lã pbo: q. F Fĳ n̄ generare excepsuit, q̃d ipse Fĳ infinitũ, et consfacit impoẽ aliũ tam generdũ; exhausit m̄ totã fecũditã poẽ generativ. Et inde ē, q̃d si generaret, aut poet, n̄ eet equli P°. n̄ mãdeq°ret eiq poẽ: q. generare in P° et n̄ generare in F° n̄ arquit inequalitem, d distincõẽ.

510 Argues 2º: Essa nec generat, nec generatur, ut ditat ex Lateran. C. damnamus de non ma Fide; atque si principium quo dirigit in ablato essa est generari; nam principium quo vº inruit, ac producit tum, imo melius quam principium quod; ut magis in rare producentis principium quod. Nec solvit argum, si dicamus, esse esse so partiale principium. N. respondet, quod principium etiam inadequatum producit, et ideo ab te vere dicitur, intellectus agit visionem, quia intellectus est principium inadequatum.

511 Respondeo, quod argumento proposito insistunt doctores aliquot patrum verba, scilicet Scot. et Thomas, velut principium quo essentia generans &c; cum tamen de non ita generans, producens &c so, denominatione principio quod. in Florent. s. 17. § hec, heb hent. P. Ita generans principium, et supposito quod sciat, Dina vº subsistentia non generat, sed est principium quo generandi; quod supposita nullum sciat. Et probat ex omni Theologorum Scola; quia omnes sunt suppositorum. Idque saepe repetit eadem S. et etiam 13, et 20, in quibus respondit, quod Dina essa est principium quo P. generat; at solae personae est causa [illegible] aquale, non per exitum. Ergo una parte hinc solebat vocari causa etiam in Dinis. Idque expresse docet D. Damascenus. aliquot in nº 4.5., ubi dicit, Verbum, duasque voluntates probat in Christo, et etiam unicus vol..., quoniam unus Christus, unus, ita ipsa persona et unus etiam principium voluntatis. D. Thomas l. p. 2. 41. art. 5: sed sciat id quod principium, non sicut agens dicitur principium, sed sicut id, quo agens agit dicitur principium. Sic ipsi patrum traditiones Thomae et alii pauci nostri. &c.

512 Ad argum. quod essa materi, nominis, quo generans non probat denominatione approbat, sed de ipso agente; omnes non probat de usu oto. Nec obstat quod principium quo dicitur principium quod in rare potest producere; nam etiam intellectus dicit hoc in rare intelligit, et tamen non dicit ipsum intellectum intelligit. Item igni dicitur in rare calidus per calorem, et tamen ipse calor non est calidus; ut ita non de nominibus totum: non solum ipsi. Et rat. afferens pro ratione; quia probat generat importat relationem realem producentis, et producti, quae trahere negat se distinctione reali; quia frangere de essa, quod generat est afferre realem distinctionem esse ab aliis tribus in Dinis, quae fuit error Joachimi.

513 Instabis 1º: ita pro. ut intrinsecum, non pro a creat, intrinsecum unit &c: quae desiderium simplex afferat operari = ditio ab, dis quae agens. sed operari.

ṗgari, q̄d p̄rat̄ de Deo est q̄d ē unq̄; r̄ea: si est q̄d ē p̄ria ab alia dicta; no. ex: Distinē ex p̄ria D. Thō in su dist. q̄ 1. ad 2. tnc r̄ep̄: Ratio; q̄a in Deo principi q̄d ad illas opa̅ōe implicat r̄a cū supposito: q̄ cū verile afirat de p̄rio q̄ id q̄d dicit supposito: de ia de diqiuit r̄a atq̄ opato: n̄ q̄ē tamen, q̄d suscipiat r̄aoē afferē dist̄ōe relatio. i deo v̄t dit, Persona creat, ... p̄rincip̄ ideo etiā q̄ ait in deo, intellig̅ intellt, voltas a mat; q̄ vi ... r̄a cū supposito, et illi p̄raoē n̄ afferē dist̄ōe relatio, ut patet. Opositu evenit in hui generare, spirare etc, q̄ importat dist̄ōe relatio: q̄ p̄rigt̄ de Deo ut p̄na dicta ab alia: q̄ n̄ p̄t p̄rari de esse solitarie sumpta.

514 [illegible] ... suppositū denominative; p̄ria ... p̄rinci q̄d ... distincte supposito p̄rigt̄ de p̄rincipio q̄d ideo si glātas separata supra p̄duceret, diceret, glātas p̄ducit, et sic hostia consecrata calida p̄ducit calorē, et tamen ibi calor n̄ ē in supposito = Disquo ans: p̄ria si p̄rinci q̄d solo; no: p̄rinci q̄d; ... ratio, vi cuius p̄rigt̄ de supposito, ... p̄rat̄ directe ... intellecto p̄rinc ... separat a supposito et ... illi p̄rari ... Ita hu p̄rincip̄ q̄d ē in suo ... supposito ... p̄rigt̄ de supposito, ut enumerare ... q̄ q̄d ... p̄rincip̄ q̄d ... ad ... supposito ad ... potest tamen ē ... ad op̄aoē, et ... p̄rinc q̄d ideo de neutro ... d de ... utriq̄.

515 Si p̄rincip̄ q̄d separatū ā supposito, adhuc disputari; ... ē illi soli p̄rat̄ ... sili ... p̄rat̄ de p̄rincipio q̄d; et ideo si ... p̄duceret, et si ... reservaret extra ... ; ... negaret: sic ... n̄ p̄rat̄ de illo: et ideo si intellg̅ ... ab aia aut lumen ... intelleg̅, n̄ intellegeret ... atq̄ p̄rincip̄ q̄d in Diuis n̄ ē separatū a supposito: ... p̄rat̄ de solo p̄rincipio q̄d generare. etc; atq̄ esse n̄ ē p̄rincip̄ q̄d ... hec n̄ ... importat relatio distincta: q̄ generare ... p̄rincipiu q̄d.

516 Arguuntur p̄rincip̄ q̄d ... r̄a distinguiatur, ... n̄ distinguit̄ atq̄ ... = Hec sufficit, si ... p̄rincipio ... et illo ...

de inadeq. Ig sicut sonit 2xii. ideo principium quod adequatum bet distinguiatio; quia ē virtus productiva, de cujus ratione ē distinguiatio; atque etiam principium quod inadequatum ē virtus productiva, quod bet distinguiatio. At licet virtus productiva sui ā ... resolutione distinguere, quod distinguere non dicit 2xii, sed principium quod productum ad intra duo prorsus ta esse includere, ut esse principium quod productum, et esse etiam assimilativum in natura: ē magis vvocum, ut dixi a n° 492 cum sequentibus.

517 Distinguo majorem: principium quod adequatum bet distinguiatio, 2do: principium quod inadequatum subdistinguo: sub ratione equivocum, 2do: sub ratione vvocum; nego majorem. Imo hoc bet identicarius tao, et identitate scientifica, sub fictum, et identitate naturalia, sub ē infinitum; quia bet esse ratio producendi tum sibi infinitum ... in natura, quod stare nequit sine identitate cum eadem natura. Ad probationem majoris, nego minorem: quia principium quod productum ad intra 2um inadequatum ē sua virtus identicativa: quod in alio loco citato satis vidimus.

518 Instabis

instatque idem aliter: ideo principium quod adequatum visionis Dei bet esse supernaturale, quia ē virtus productiva ejus supernaturalis; atque etiam principium quod inadequatum ē virtus productiva tam supernaturalis: quod etiam principium quod inadequatum bet esse supernaturale. Intelligo quod erit supernaturale. Sed quia quod visio ē supernaturalis, et vitalis, bet habere principium quod supernaturale, et vitale: ita, quia termini in divinis ē ... productus 2um relationes, et ... identicatus 2um naturaque cum principio quod, bet habere principium quod dictum, et identicatum cum illo; bet tamen esse ... ad productos, et ad identitas: ex utroque @ ... principium quod adequatum. Si @ ... principium quod 2um solum formaliter productivum bene distinguitur, et coire est sola relatio. 2do non intelligo: habet tamen quod 2um sola habet formaliter ... principium quod productum ad intra, de quo ē prius difficultas; non nunc disputamus de hac sola generica formaliter principium quod productum, quod ē quaestio pure ... physica ad 2um physicorum libros spectans, ē ... cuilibet principio productivo sive creato, sive increato.

519 Instabis: idem fuit producere Filiationem, ac illam assimilare in natura principio producenti; sed ad hoc 2tum, producere Filiationem non sufficit ē principium quod. Probatur majorem: quia idem fuit producere Filiationem, ac communicare illi naturam; seu illam identicare cum natura. 2do majorem, nego minorem: quia licet 2tum producere Filiationem, non ē ... producere utrumque, sed producere 2tum ad productos ... vocem; tum tamen Filiationem hinc seu ... quod non ... dicit principium quod denotat ... posse producere, et

tetiq principij qo denotas Pre posteq idscari eius nag cum: Fo d. hii n e sola relao; hec in po
tiq denoat Reditiq: q.l.

520 Argues 4o: qd coit vni, et repugnat alii, bet illi coire p aqd, ingo
differt ab alio: q poe generare conit Pri p sola relaoe; nam p hac so differt ab aliis pmi:
Probat antes, qd equo coit neq partriat ce equus p ala; nam al coit cum Leone, et hoc
dico q.h, nocoq; qa vt hie dtq poe generare coiat soli Pri, sufft, qd includat aqd dtu.
vis pit solis Pri, q vii includat aliud coe, vt patet in allato expla. Ita q
vt iste dtq, pes pre videre Deum i pig soli q intus elevati n regt, qd coiat illi p so
lum, ingo differt ab intlu n elevato.

521 Argues 5o: si essea pplexet in rae virtutis gera
vs, cet in pfa in rae ctis virtutis, sct p eqd rao intlq noer e in pfa in rae virtutis
p ducere vitiori; d. h n e dicedy: q. Probat antes, essea n pplexi in rae prij, nam in ra
oe principi qd p relaoe: et sic pla alia. No qs; q h n e ce abtie in pfa in rae ctis virtutis;
d so e, qd essea vt ctis n exelet adequaoe ctis virtutis. Sic q p disquias: cet in pfa ra,
no; qa rx e adeta virtq, vt patet: cet in pfa p raoe tub disquas: cet in pfa posive; no:
pscive; edo: Hoc e, n scifet vt in pfa, d vt pscindes ab adeta raoe pris generant: sct rei
fit vt pscindes ab adeta raoe prij. Rae; qa poa ad intra e meus int abiq et relloq;
vt ex D. Thoa videmus, vtraq linea pplectes: q n e pplex abitq, qd in illo solo n scifiat
adeta poa

522 Argues 6o: qa iq principij q neq p raoe disquerat a principio, nam principij qd so inclu
dit essea, et relaoe. pbat: alit Pri, et Fo n est vnicu principium Sti S.; nam qut in rae ctis
ostrueret p sua pig relaoe; atq sepalae e cois Theoqou: q. No qs; qa principio Fi so differt intlq,
et rlaoe; principio qd p hec 2 decit frinag, se v principio remotu, oiaq abita. Ad pbao
q no qs; qa x eos seq relao spiratoria e vnica indivilis adita a Patre, et Filiaoe, vt in illa
sint vnu principium: qq relao ad h munq suffluaret, si principiu cet sola essea; in essea e vnu.
Negda qi adiunta poao maris, deq infra.

523 Arguis 7: Pater non generat quatenus Deus, sed quatenus Pater; at quatenus Pater dicit solam relationem: ergo quatenus dicit solam relationem generat: sola ergo relatio erit principium quo. Diximus a n. 517, principium generandi dici debere quod illa maxime nominetur; quia sola relatio non est Pater, nisi quatenus [illegible], an Pater dicat in recto relationem, et in obliquo essentiam, certum tamen mihi est, Patrem quatenus Patrem constitui essentia utraque. Sic dum dicis Pater, quatenus Pater generat, reduplicas solam relationem, ut videtur innuere Pater [illegible] 14 S. 8. [illegible] propositio: simplex (ly) vera est, quia reduplicat utramque; ut non dicit in Florentino citato, quod ex Patre dicit, Pater etiam essentia intelligi debet. Et in utroque includitur tam ratio distinguendi, quam ratio identificandi namque principii cum termino: qui utrumque concipitur esse de essentia principii quo univoci.

524 Argues denique: omnis relatio supponit suum fundamentum; at fundamentum relationis productivi, est productum et post productionem: ergo relatio supponit hanc potentiam; ergo neque partialiter constituit potentiam in relatione. Confirmatur: quia relatio in suppositis relativis in divinis est subsistentia, seu personalitas, et haec est conditio, ut terminetur in creatis: ergo [illegible] non resolvimus an relatio sub munere relationis [illegible] generativa, [illegible] dicimus, quod relativum sive principii solius principii est alterius partialiter principium quo. Unde etiam [illegible], etsi est [illegible] potentia constituit in relatione sub munere relationis, et in illo statu principium solius principii, quod per relationem fundamentum [illegible] denotat relatum. Ad confirmationem dico, namque in creatis distinguitur, et ideo namque solum potest esse principium quo. Praeterea in divinis subsistentia est consubstantiale.

525 Ad argumenta ab auctoritate nihil addendum occurrit; namque aliqua aspergunt principium quo ad intra esse absolutum: alia autem aspergunt esse relativum: aliqua vero esse aspergunt utrumque. Ut ex Florentini [illegible] collectis [illegible], et haec non est [illegible]. testimonia priorum generis accipienda esse, nebulosa tamen [illegible] jacere, quia expositio est eorum causa [illegible]: 1o nullibi [illegible] 2o quia in Florentino, ubi [illegible] Patres diligentissime [illegible], ita exposuit. 3o quia divus Thomas, ut vidimus a no 498 ita exposuit Patres, quos aliis locis quasi oppositos citaverat. 4o denique, quia expositio ista est communis loquendi modus; namque in toto expositionis [illegible] frequentissimum est asserere in toto [illegible] de toto: vel hoc est aliud, aliud hoc: Filius est essentia Divina, essentia Divina est Filius: Deus est una Persona, Persona est ille Deus; [illegible] subjectis jacere [illegible].

Disputatio 2a.

De numero, qualitate, et termino Divinarum processionum.

Caput 1um.

Quot sint in Deo processiones?

526 · Dari in Divinis processionem unius ab alio supponimus tamquam dogma certum nostrae fidei expresse definitum in Conciliis, et aperte a SS. Patribus, utpote expresse traditum in sacra Pagina, tam sub expressione processionis, tam sub terminis aequivalentibus. Videatur Pater, Doctoria a disp. 1. Quos processio diximus an. 18. nomine importat terminus originem frequentius sumi active: ideo dicitur Pater est origo Filii, Pater et Filius sunt origo Spiritus Sancti: non tamen e contra. Processio vero importatur, vocatur via ab uno ad aliud: et ideo communiter solet accipi tam passive, tam active. Antecedens non praeterit descriptio, a dextro.

527 Hoc supposito sit nostra conclusio cum Theogoris et Authotheanos dicentes, Filium non esse a Patre, a se esse. Calvinus vero, et Beza, ut observat Eminentissimus Bellarminus tomo 1. l. 2. de Christo cap. 19. non narrunt absolute processiones, sed dixerunt Filium non esse dicendum Deum de Deo, sapientiam de sapientia, eo quod Deitas, et sapientia non procedat. Sit igitur nostra conclusio: quod Deo dantur duae processiones ad intra, nec plures, nec pauciores. Probatur: quia in Deo sunt duae tantum personae procedentes: ergo duae tantum processiones. Atque est dogma fidei sufficienter certum: et suadetur optima ratione divi Thomae; quia natura intellectualis quam habet Deus in his duas facultates intellectum et voluntatem: ergo in his duos terminos productos alterum per intellectum, per voluntatem alterum: ergo solas duas processiones.

528 Probatur, haec ratione tota probatione non est in Deo alios terminos, quia sit dicere lineam non exhaurientem totam facultatem intellectivam, non habet plures terminos, praeter illius facultatis: et sit de volitiva, consequenter habebit plures processiones. Dico: terminus per intellectum productus tam perfectus in ratione illius, tamen solus non est Filius Divinus, nec terminus adaequatus facultatis intellectivae, vel voluntatis: quia est possibilis alius terminus eiusdem lineae; nam infinitus simplex in illa linea exhaurit totam processionem tam intellectivam, quam exterius illius lineae: et ideo sequitur unicitas Dei, Originis, et inde etiam unitas quod debet lineae habere unicam processionem; nam si haberet duas vel utraque traheret ad eundem terminum, quod omnino repugnat; unam illarum esset superflua; tamquam debet traheret ad suum terminum: quod etiam repugnat; quia in una linea repugnat duo termini

ni, ut argutofacto ojicit.

529 Argues 1º. quaelibet persona Divina exitat se, hisce personaliter formaliter dicere quod habere illud ab alio: ergo nulla persona ab alia: nulla ergo processio. Distinguo: aeque exclusione principii et termini, ut eas prodidit natura; odo: aeque exclusione sui principii producti, concedo, eadem termini natura; nego. Nam ea exclusione sui principii non personaliter formaliter dicere quod habere illud ab alio, quod sua principio eidem natura termino; etsi in processione uno accipere, ac alio dare, ut superius, et tertium satis diximus.

530 Argues 2º. unica processio sufficit ad duos terminos, non requirat quod unica actio ad extra producere duos terminos: et ita plures docent, actionem Dei ad ois extra ad extra unica productiva cum Deo: ergo ex eo, quod sit 2 termini, non est duplex processio. Distinguo: si illi termini se ipsos dis parare habere qui terminus ad eorum principii et termini producti; otto: si ex illis unus sit principium alterius; nego; si quia tunc unus debet esse prior origine altero, et ea debet produci productione distincta a productione alterius; ne sicut terminus supponit eius sui principii; ita supponit processionem, qua exit sui principii; nam cum processio non exercetur producendi, sed facit exire, quod per illam producitur: ergo si esset unica processio Filii, et Spiritus Sancti, procedat ex parte Spiritus Sancti ex eodem signo, quo oritur ex parte Filii.

531 Ut aliis istas solvas, quod fixit 3 hanc solutionem desumas ex eo, quod eadem ratio est pro ipsa actione secundum actionem, quae producit, et actionem, quae producit aliquem terminum (quod te revocare videt) nota, processiones Divinas, ut diximus, consequenti, quae non correspondent actioni, utrique ratio principio, et quae non correspondent passioni termino. Cum ergo sit 2 principia realiter distincta, et 2 termini realiter Divinis, sunt etiam dare duas processiones activas, et duas passivas; ex quibus constat duplex adaequata processio; adaequata enim processio utramque dicit, passivam scilicet et activam.

532 Argues 3º. quaelibet processio Divina est ita ratione processionis: quae adaequat totam fecunditatem Divinam: ergo si una est processio requirat aliam. Probat consequentiam, unicum esse Deo principium productum, unicum esse operationis vitalis et coexistentiae Deo, scilicet Verbum, et Amor, antea: concedo antecedens, distinguo consequentiam: quae adaequat totam fecunditatem Divinam unius lineae; odo: utriusque lineae; nego. Ex quo sequitur lineae illi va

va et unicaffectione, et linea volitiva etiam unica: sed quod sit linea unica etiam transducta quae transcurrit lineam, est sentia sive linea. et de nota quae iam recitavimus Regis Majestate nº 368.

§33 Inde

etiam constat, vanum esse hanc propositionem in secreto: Filius est Deus de Deo, lumen de lumine, Oἰσ de οἰσία &c. etiam propositione de sanctorum sacro. At falsam esse istam in abstracto: Filius est de Deitate, de οὐσία &c. ratio est, quia patris, qui est de Patre, quod est Deus, οἰσία &c, et quod vero coincat, sed dat Filio suam Deitatem, quae constituit Deum, et suam οἰσίαν, quae constituit οἰσίαν. ratio est, quia quae eadem Deitate est Deitas esse a Filio distinctum, quod falsum est: quod si D. Aug. dixit: Filius est sapientia genita de sapientia generante, est quod sapientia genita ingsuit generativa propria Filii: sed sapientia generans propria Patri, ut docuit D. Athan. oratione contra Gregales Sabellii quae tenent: sapientia Patris et Filii, non sicut ipse, ubi sapientia est sapientia hos, a ex sapiente sapientia ista exstitit tradit. De his dixi sequenti.

Caput 2ʸ.

Processio Divina activa distinguitur a pasiva.

§34 Est Pr. Propositiones q. 41. art. 1 Dubio 3. P. Albert. tom. 2. Conciliat. tract. ... ad agendum, et citavit solet Pr. Bozzul de Trinitate disp. S. S. 3. Zumel, et Ricardo, qui dixerunt quod sed creati ad et passio realiter, ac produce cipiunt, et in passio: ita processio activa, et pasiva realiter distinguitur in Deo, in quo ipso producto in ipso. hoc sequitur gravi cera juxta P. Montoia disp. 84. S. 3. nº 12. Deceras fecerit ... D. de Trinitate lib. 6. cap. 2. nº 7. ... est existimata religionem, cui non opportet tra de hoc dicta, quod ex Aureto tradit P. Arriaga.

§35 Probatur 1º autoritate; nam x. Bessarion in oratione pro unione post conciliis Florentini cap. 6. post mentem: originis vocatur pro modo ag, ut generatio; relatio vero pro modo ... ut Paternitas; ... non differunt, ... tas realiter distinguitur a Patre, et realiter distinguitur a Filio: generatio. item D. Fulgentius ad 1a obiectiones Arrianorum ... generatio Patris, et nativitas Filii est pietas in uno quod ... : atque pietas Patris distinguitur realiter a pietate Filii. Plura vidi apud citatum Montoia, in quibus PP. clare docent, Patrem distingui a Filio quem generat, et Filium a Patre, quo gignitur: et sic ... ab utroque, quem emittunt, seu spirant, et a quo ... procedit,

dit, seu spirat; atq generare dit generonem activam, et gigni passivum: q generao activa distinguit Prem a passiva.

536 Probatur: generao activa ē ultima analis determinao ad generandum; ā hec idcat cum Pre: q. Probo minorem: Pater p seipsum ē esse determatus ad generandum: q p seipsum het ultimam determaonem ad generandum: q hec determao idcatur Pre. coa bonae, et consistat ex eo, qd si n generaret, n eet au, ā ad id my Poa Patr; ā ē esse determatus ut si au Per: q. ofirat: si au n generaret n coicaret aususq naxq: q n eet au bonus ipsius. liquet coa; q de stu bonissimi ē suma sui coicao potis. Pr q idcat secum rationem, q constituit au generans. idem dicendum de Pre et Filio, ut ss unus Spirator.

~~P~~ 537 Prot 2°. Productio activa ē ag de linea principii: q bet idcari cum princip Divino ad ista gscentiae; nam sicut virtus agendi ē de linea principii, ita ia ad: tribuit in sua denoaonem pri suo principio, qd denoat agens. coa vero est, q principium sanivum ipsius a se ipso, et n ab alio het ee sanctio talis principii; alit n eet agens purum, ā pura poa ad suum actum; atq productio activa ē actus primi principii ofis lineam principii: q. ofirat: poa infinite perfecta, cuius agere pfeo talis, illativa talis poe idcat secum talem actum; ā generao activa ē ag, qē pfeo sis, t vo minimum illava, q n generare desu illius deficeret aliqua pfeo ipsa Patris: q. maior patet; q poa infinite perfecta p se ipsa het suam pfeonem, aut ita, q eo ordinat suam pfeo.

538 Quidam arguunt, tres productos idcari secum productionem passivam; nam sicut generare ē notio Patris, ita gigni ē notio Filii; et sicut principium p seipsum ē esse natum ad producendum, ita terminus ut producatur, n mē aisius ad producendum t n producendum suum ee a principio; het q esse alias determao nem; ut eicoicet naa: idem p seipsum het ultimum actum pium sue lineae tripducti. et hactenus q3 qd pium, ac notioalitas. ideo D. Damasc. oratione de nativ. B. Virg. Filio gigni proalissiem tas; atq igni est generao passiva: q. idcat pria de sp.

539 Arg. 1. ratio q Patri ē audetur ad au generandum ē generao activa; ā hec ratio idcat cum Filio: q. probo minorem: p id eum, p qd Filius ē determatus ut generet, ē aetque Pre ad generandum; unum in aliud relatio; ā id, p qd Filius ē determatus

vt generet, idēticat cum Filio: q. Codē i recto tostificare generaone passivā idēticari cū 83
vt probet. Dicēdum est, quālibet idēticari secundū determinationem suā, ita, vt vtraque ꝓfectionē simulat;
nam lt determinatio Filii vt generet a Patre tollitur, qa ratiōa determinatur Patrem, si ista nō esset aliqua de
terminatio; at tunc Pater esset determinatio, et esse est ipse ꝓpositus. hec determinatio Patris nihilo sit de
terminatione Filii potest vocari determinatio etiam, qa nō excludit, qui esse habet Patrem; et non sit ad
mitti possit sicut Patris determinatio.

540 Argues 2º ad et prius creati identicatur: q. a fortiori Diuini, vbi
paratio simplicitas est summa: probatur, nocoqui, q. creati agens in actu agens, et terminus ꝓductus
in actu terminus ꝓductus: ideo per vnicum accessum additum potestatiuam generatione agentis, et
terminus generatione ꝓducti. At Diuinis principium est creatio, et terminus est ꝓductus; ideo determinatio illius ad,
et de esse huius in pao; et hoc ꝓpter simplicitatem ipsius paratur Dei; si non ad nō identicaret cum prin
cipio; principium non est summe simplex; non identicaret secundum ꝓpriam pro de linea principii; et ideo illa
Diuina secundum identicat illam.

541 Arg. 3º ꝓpterea actiua agens tribuit termino: q. aliquid ei denominationem dat; aut nō aliquid
ni ꝓducti; q. effectio passiva, hec non denotat terminum ꝓductum. dico neque: aliquid tribuit termino quod pa
cia; nō: tanquam passiua; concedo: sicut denotat terminum ꝓductum exce; est non passiua connexa cum passio cum
termino ium denotate ꝓductum. passiua passiva est passio q. non sit constituit ꝓductum; in Diuinis non est ꝓductio
de esse tali: sicut approximatio agentis ad passum dispositum nō est passio denotans terminum ꝓductum, quod vis connectat
cum ꝓductione tali, ita in ꝓposito.

542 Argues 4º: vt principium est determinatus ad ꝓducendum, sufficit quod sua
actio connectatur cum passione: quod nō requiritur quod identicet cum illa. probatur: Ꝗ ipsa identicat secundum essentialem determinationem
ad ꝓducendum ad extra, videlicet de causa Diuina; quod non distinguit a ꝓductione ad extra: q. quod vis principium iden
ticet secundum illam determinationem distinguit tamen a passione. Negas, quod illa est determinatio propria agentis, nō determinatio
a nullo agenti, quod principium ibi secundum identicari, nisi ꝓpter sit. Et dico quod si sua actio connectatur esse
cum hac nō passione (vt evenit in Diuinis) nō exigit propria connexio, aut idēticas; tunc non sufficit nō esset passio aliqua
ꝓpositio. Ad ꝓbationem non supponitur, quod videlicet de causa Diuina in determinatio essentialis ipsos ad ꝓducen
dum

dij; decrij m̄ē abeterno, n̄ m̄ operao aualis ad extra: decrij q n̄ detrat aij tij produnij,
dtaij tij ca pxe qdtij ē exse.

543 Arg. S: idē prīncipiij producere tij, actij producī a prīncipio; at
prīncipiij producere tij ē pceo acva, et tij producī a prīncipio ē pceo passiva: g idē ē pceo acva
ac passiva. Maior probāt vaxiis paritatibs, vg idē ē tij cocxe cbtij, ac cbtij cocī ab
ītlu &c. Disting. maior: tij adetij illoij ȝtij; ȝdo: tij ȝadetij; no. et disting. no noij:
prīncipiij produxe tij tij ȝadetij tlis ȝtij ē operao acva, et tij producī a prīncipio tij ȝadetij tlis
ȝtij ē operao passiva; ȝdo: tij adetij; no mīnij: ȝtij iste, prīncipiij produxe tij ī qd dg totij ȝple
xij tij q ex dupli pte ex xaone, q prīncipiij acve se exercet, et etiā ex xaone, q tij pa
ve exercet. Et iij iste ȝtij tij producī a prīncipio, tij adetij sui idē ē n̄ sozz, vexij la etiā
vtexq ȝtij.

544 At hīc n̄ pt, vt viet evij, qd apt paxi illig totig ī xxalia: ut exeo qd ē ī ȝtij
mxa subcypxa, pxasulcij mxa, sit idē, n̄ pt, qd mxa ī pxa; q vlt exeo qd ȝtota sit idē
vnij cij alio n̄ seqt qd vna p̄s ī eadē cij alia. Pzocco acva ē id, q prīncipiij acve se
exert: pava vo ē id, q tij pave exert. et tij disquat xx a 2o: ex vtxoq ȝflat ila
tota, prīncipiij produxe tij, tij producī a prīncipio, qq tij adetij suis idē, ā xetij p ptib9 xa
disti. Prig g bet Adis pbaxe, hyc ȝtij tij adetij sui prīncipiij produxe tij, eexx ȝdi vitij.
Paritibg adductis n̄ pt, vt ȝstat ex n° 540, vbi dis paritg sinis.

545 Arg denig ȝ fig doplex
ex datis solunes: q ī Deo duplex ē Patxtas, et edex ī Ptex ē bisib, t dat duplex ph.
Pr ioa: escalis detrao vt Patex gexet ē Patxtas; d ī Deo dat hec duplex detrao; Ptij
m p sexij ēsex detxat ad gexqdij, et ȝiap Filig esex detexao nz vt iij gexet, vt notū
diximg p. sine n 539: g. Reo Patxnitē n̄ ee q bt detxaonij, vt Ptij gexet, ā ee solg de
txaonij ȝieq ii, q ic acve se exert. Detxao a Filio pnips ē detxao exca ȝii
tsi ī conone escali cij acvo exexcio Ptxij, qd ē ia Patxtas: set decxij Dinij deco,
qd ignis pducat ē escalis detxao ignis ad pducqdij; n̄tz ē aū, q n̄ e id, q ignis acve se
exext.

ñ q esse ē ȝcedere aliq̄ Vitz Vtriȝca, et aliam extrinsecam.

Caput 34.

SS in magtes, vitalles, et necesarij.

546 In libris de aia a nº 97 diximus Dre lecio, qd tota opeao vitlis ē ejus jmass; alie in opaones, qq dicisolet jmagtes, et vitales ñ ss, vt opaz, q aqua pducit, tecu pat sua frigiditz, ñ ss pie, d late jmagtes, jmagtes dicut, q mast j prijio elicitivo: at vti stricte jmass, neqt qd tez p iā pducta naa sua exigat maene j prijo pducte, qd ñ amit frigitate pducta ab aqua; neque bene iā dyse exereepi jalio sub to ab aqua dito, ima q ē jaqua, eque bene densaret aqua frigid; sive pducat abiā aqua, sive ab alia caa. ideo ñ ē stricte jmass.

547 Atq opao vilis ē ejus jmass; q iā opao pettit ee j prijio elicitivo, et tq p illa pducta petit naa sua pnire abiō prijio, q ē Mae; q naa sua ornat ad pstg dq sua denoaons, vlt au vivytis; d negt ilg pstare nisi j prijio, aq elicit; h me xª cosseq ne ostu vitz analis: q. ltz ide ostat p conus Dines ee opaones jmagtes; iz mpetet maene j suo prijo, vt cpati ostat, idscat mey prijo: dej de tez caazy, vlt h na pducta petit naa sua ee prijio f ide tabz j adeto, seu ñ oi mox ey illo: q jmanes mod ftexte, q mod jmanes f vnions q.

548 Sleng viles, q ss a subiā relingte ad ay dees jmagte, etq e exercita vitli, q ē esse tlialio stu ostit zanopao nis vitli. Past, q ss a pna pducte, qq qs subsitat: dej dep na pduces jclinat ad hy da sua pfeons, qq i deie sic jmass, vt exelatue: et vta prijiui zeis abstrahan, q eyq mo exclet jmanea, et vita corrutebes peconibs Dinis, qq j dubio viles ss; nq ts pie jtlere, et amare, vtq doest, t ss dicezet spirare, vtalicis dytl (dey dusp seqvenh) et vtzq, ē vita analis. j ita ostegte przijpyq adjtra adete j zelaoes dysfilit sabis exclat vita litas Dinarq pecony, vt jnui nº 503, et sequeti disp veg ebo.

549 Quatg ad necesitz libertati opositz

oporteret dicere cum hereticis, et denique cum quibusdam catolicis, generationis Filii, et processionis Spiritus sancti liberum vocat. Ex hereticis Arius, Calvinus, Valentinus et sequaces dicebant, Patrem ita voluisse, et scilicet generare Filium, ut potuerit illum non generare, et potuit creaturas aliam producere. Ne ulli autem Deus necessitate a natura dixit ad aquam fictus, aut si Filium ipsius dixit, Deus etiam ipsi exterius generat, contra quos errores catholici docent, processiones divinas esse omnino indefectibiles ita ut sine productionis non potuerit non producere.

550 Potissimum Hereticorum argumentum erat, Pater, tunc fuit volens, vel nolens generare Filium? si nolens: ergo vis ei illata fuit ut generaret. si volens: ergo Filius voluntatis: ita novus quidam Mater volens Patris loco invenit, ut ait D. Nazianz. oratione 3 de theologia nº 20. Et argumentum sic retorquet: Pater, tunc volens esse Deus, tunc nolens? si volens, quando velle coepit? ... et tunc Deus Pater erat factus voluntatis: si nolens? quis eum coegit, ut esset. Directe resolvitur, Patrem generare voluntate concomitante, non precedente. Atque voluntas divina non est principium elicitivum Filii, at tantum complacentia in generatione, tanquam in ipsa sicut eodem modo Deus, voluntas est Deus, idem complacet sibi esse Deum.

551 Inter catolicos aliquidem dixerunt spirationem processionum esse liberam, non quia principium haberet potestatem ad utrumque, (ut dicerent principium Filii, et Spiritus sancti dicunt Heretici) sed quia non precedit per naturam, sed per voluntatem, de cuius ratione est libertas. hi autem Doctores iuxta startere per libertatem sine ratione ad utrumque ex mutua conditioni; addunt tamen libertatem hanc non sufficere ad meritum, vel demeritum, neque ad imputabilitatem moralem. Verum tamen docent cum reliquis catolicis contra Hereticos, processiones esse necessarias; que necessitas excludit principium indifferens ad utrumque. Alii autem dicunt, esse liberas quia libertas excludit coactionem, simplices autem necessarias esse, et tamen indefectibiles. quod quamvis verum est, ut constat, a dicta latius supra ulterius tamen.

552 Ratio est; esse simpliciter necessarias. Athanasius in eo decreto de fide, ait Cyrillus D. de Trinitate lib. 1. c. 3. tum quia principium divinum est Deus, et certe non potest aliter se habere; tum quia processio Filii est aeterna, et ideo, ut ait D. Atanas. oratione 4. contra Arium: Pater non deliberat de Filio, ne de seipso deliberare videatur; tum etiam quia Pater et Filius necessario se

se amat; ut non sumus boni clari coacti: ratio quia producit spirat.

ooo

Nec obstat quod dicitur Toletanus 11. ex doctrina dicat, Pater nec volens, nec necessitate Filium genuit. Nam solo excludit necessitatem coactionis, non necessitatem immutabilitatis oppositam. Unde D. Ambros. de fide lib. 4. c. 4. ita loquitur: nec invitum dixerim, nec volentem; loquitur de Patre generante Filium, non invitum; quia non generat coactus, nec per voluntatem: non volentem; quia non libere libertate contrarietatis. Ad processionem voluntariam, quamvis non sit libera, dicemus loco citato.

Caput 14.

Quinam sint termini Divinarum processionum?

553 Licet negari non possit de voce. Ex modo loquendi primitivo non ecclesiastico dici processionibus terminum a quo. Illa enim est ratio: quia terminus a quo vel est positivus, vel privativus, vel negativus; non positivus; quia per processionem nihil positivum desinit esse per se ipsum, ut patet: non privativus; quia per processionem ad processionem non privatur aliquid, nec aliquid praecedit in processione, ut patet; nec privatio est defectus perfectionis, aut carentia subiecti privati; et nihil sic praecedit processione per processionem ad terminum, non ad summum processivum per rationem etc. Denique neque negativus; quia per processionem ad processionem non datur vera negatio; terminum non Divinum non negavit deinde esse ad esse, non ad summum processivum per rationem, eo quod per illo processioni adhuc non constituta esset per ultimum Filio: Solo quia improprie potest vocari terminus a quo ut notat P. Mont. disp. 30. s. 4. n. 5.

554 Praemitto 2.º terminum ad quem (quales realiter sint personae Divinae) alius dici totalis, alius formalis: aliis nominibus terminus totalis vocatur terminus qui; terminus vero formalis vocatur terminus quo. Certum est terminum totalem, seu terminum qui, sicuti se habet utrumque (quod omnia idem sicut) esse totam personam productam. De termino quo, sive formali non quod non sit: namque introducit relationem communicatam, et rationem communicatam convenientem naturae, quod ratio omnimodo ataque Filio est illa, et in spiratas ultras, non satis constat, quod ex his dicendum in termino formali. Miror sane quot sint DDum placita in hoc tam de modo loquendi: quos referunt Citati Mont. et Gavardi de Trinit. q. 3. art. 14.

555 Hoc notetur velim, sit primum diffinitionis rationis ex cognitione.

quod

qd alii vocant tertium se illud q ratione sui trahat productionem: alii illud, q coicatur: alii illud q in totali se habet ut fra tribus scientia totali, vel q in ratione hois, qd quidam dicunt terminus totalis formae unionis; q sola unio in se tam trahat productionem spiritus; alii dicunt, ee totam aiam, aut q ē termino q coicatur, aut scissum, q ē fra tribus composito scientia humana. Sic in his omnibus, ut videtur de re. Coior tamen docet terminus se ee esse non ipse, et connotata relatione producta. ig sepe monui licenter sicare fratrum abitum.

556 Dico 1º relao, pro quo mediate ē terminus formalis productionis ipsius terminus productionis. Vide de Ptus Zuniga disput. 11 dub. 3. n. 2. 12. 7. a ijs qd in relatione ipsius producti ē terminus formalis q, a tota re; q non ē terminus iste propriè, ā potius terminus totalis. Cn aliis modo excludi terminus q. Ad 2º nra videtur certa ex dictis. illa pbo: terminus formalis productionis q ille ē ille, q ita trahat productionem, ut ratione illius terminus totalis dicatur productus; ā ita se hēt relao, ut liquet: q, maior stinet, qd 3 terminus illor includimus, ēq coi loquendi modo, illa, ut vides, procedimus abeo, qd relao tam dicatur, tamen producta, scio non pelis docere relationem nec produ ctam, ā terminus totalis ee, q ad productionis illud D. Thomas 1. part. q. 32. art. 2. ad 2um: nec Pater genat, nec Filius genat.

557 Dico 2º terminus formalis q coicaonis est formalis dictus, a pura productione ē fratrum abitum, ut in Filio ipsius, et in Spiritus sancti voltas. Dixi 2um formalis dictus a productione, q ut constat ano 494 coicao propria Trinitatis 2um adictus ē ut neque procedit a productione, si ico icao non pria Trinitas dicit fa utrumque, q in se et productionis tam, et idem cum illo. pbo 2º: terminus formalis coicaonis sicut ille ē fratrum illud, qd ratione sui idecatur cum relatione propriè producta, nam ratio in meata qui idem cum relatione alia ablata; ā huius modi fratrum ē in Filio ipsius, et in Spiritu sancto voltas, ut mox supponimus et diximus sequenti cum eorum Durgdy probabimus: ergo &.

558 Dico 3º terminus formalis adictus ē utrumque, ut et relationes et abitum. et in hac sententia coicao sequitur dictis terminus se ee esse non ipse, ā connotata relaone; hic ig hec controvertio non ad rationem tam, elig in terminus esse terminus q ordinarie fecerunt, ut docui a nº 466.

Probat

ad 2.um Resp.o 2o: terminus quo adest adhuc in termino ad quem, illud, quod est ratio immediata, ut terminus totalis producatur, et ut abstrahit est cum relatione; hec enim ratio absolute integra cum principio; et hic duplex terminus non salvatur neque in solo relativo, neque in solo absoluto.

559 Dices 1o: sola relatio habet hunc duplicem conceptum: quia sola est terminus quo productionis: quia in illa est ratio immediata terminus productionis: absoluta est principium incommunicabilis cum absolutis, ut patet. hoc argumentum probabiliter suadet quod quamvis principium terminus quo consistat in absoluto, et relativo, non inde sequitur, quod terminus quo consistat in utroque: quamvis enim consisteret in sola relatione, in qua convenit et productibilitas et incommunicabilitas cum natura principii: at vero in principio potest pertinere absolutum, quod est ratio indicandi naturam principii cum termino utroque producto. At prius quod est ratione, satis est si dicat terminus quo communicationi per ut dicitur ad productione, bene est probatum, meo quo convenit relationi relative absoluta; at non probatum negat esse sola relatio; relatio enim est terminus, cui convenit, terminus a quo; et maxime quo convenit habet disquisitio.

560 Dices 2o: inde negatur esse principium quo et terminus quo, quia si absolutum est principium quo negatur esse terminus quo, probatur quia terminus negatur procedere principio; operatio enim est motus ad terminum. Respondetur verum de principio illo et termino absolutis; non de ijs absolutis; neque idem absolutum cum una relatione constituit principium, et cum alia terminum: sicut eadem natura cum una relatione constituit Patrem, et cum alia Filium. ad probationem dicimus. Ratio est quia natura Patris principii et Filii termini; quia est in infinita: et ideo aliquo modo principii habet continere terminum, ut sic sit perfectissima. Dicitur motus non est ad terminum quo, sed potius per terminum quo ad terminum quem, et terminus in principio procedit per, aut quasi per terminum: ita sit de termino quo.

561 Dices 3o: si relatio est terminus quo productionis sequitur, quod productio Divina non sit univoca; nam terminus productus non exit eiusdem speciei cum principio producente. Fateor quod ut productio sit equivoca, sufficit, quod terminus productus sit divinus esse, supra essentia conditiones, quamvis non sit divina natura, supra naturam principii promotus aliquibus, et sic productio qua Sol producit albedinem est equivoca, quamvis albedo non habeat divinam naturam; albedo enim non est natura. Atqui productionibus substantialibus, productio non sumit speciem a termino producto, termino quo, sed a producto ut quod, seu totali, aliter generatio hominis esset equivoca, ut patet. Et ratio est, quia Filius productus procedit terminus totalis, ut probatur: Et in Divinis quamvis Pater sit productus relatione Filii, at Filius cum Filius sit eiusdem speciei, habeat eandem naturam cum principio, ideo est univoca, ut dixi n.o 337.

Disputatio 3ª

In quibus operationibus consistant perfectiones Divinae

Caput 4um

Si fr per intellectum, et voluntatem.

562 Utpoteiis difficultatibus satisfaciamus, praesertim circa hanc dissolvamus, primo circa hanc certam inter Thologos et Durandum ... dist. 6. q. 2 quae gravis Thologi carpit. Supponit Durandus naturam Divinam adesse consistere ... abstracto ab intellectu, et voluntate. Quo supposito dixit, perfectionem ... Divinam perfectionem esse naturam prout distinctam ab intellectu, et voluntate: et ideo perfectiones esse ... per naturam, non per intellectum, et voluntatem. De Ricardo dicitur tenuisse utramque perfectionem esse per voluntatem. Ab hac sententia Ricardi ... dicat Pater Vazquez d. 111. S. 1. n.º 1. Dr. v.ª religiosum sea ... fixa, de qua dixit ... Dr. lib. 1. de Trinitate c. 5. assertionem ... Thologia certa. In ea non tamen natura perfectiones esse per naturam, quod affirmat esse fr per intellectum, et voluntatem.

563 Pro cuius intelligentia nota, ad naturam resolutionem ... naturam Divinam consistat ... illo prato sciali, ... collectione omnium ... diversas. Quod ergo non ex his dicat ... perfectiones esse per intellectum, et voluntatem: Hoc est, Deus ideo producere ... per naturam, quae est intellectiva, et ideo ... quae est volitiva. Adeo ut ... intelligeret naturam ... ; sic non intelligeret ... intellectivus, non intelligeret ... per naturam; et idem de ... volitivum ... Unde clarius et verius sic apportet: Divinae perfectiones non esse ... per naturam ut distinctam ab intellectu et voluntate. Et sic ... Durandus. Ut ... dixisset ... relati ... sic apportet: ... per naturam ut intellectivam, et ut volitivam.

564 Adde etiam ... eius ... prata ... fr, quod non per rationem. Si distinguitur, seu ex natura rei, clarius ... Si ... nos tenemus ... ratione distingui, adhuc ... esse ... intellectum, et voluntatem, ut explicatum est ... ; ... ad n.º 214. Sequitur ... quod ... et idem ... perfectiones ... per omnia abstracta: ratio ... Deo ... intellectum, et ... voluntatem: ... ratiocinium ... : ratio ... ratione ... non ... et non ... non ... per rationem: ... soli intellectui, non ideo fingeremus rationem ... esse

ce jtly.

565 Prot 2o: qa Scra millies vocat Filiu Vbu, sapieg Ptri, ex ore Altissimi p de ytis, Cadore lucis etne, speculu, i gine Ptris &c; qa oia ap te docet ee p o aone j tllus. Codo mo vocat Spru Sau, Carits, amore, pondus amoris &c, et sic sp Serg jtllexerit Conc. PP. at theol vidi dispari apud quos it j ti pysto. Ret Durgd. hec oia jtleda ee n ly p iets, d ly appiaone, aut atribuone, t acomodaone qdq desibg exeo, q devenits nobis, qd vlt prig e jtlire, q3 velle. Ad innotadq o (aut ut) q3dq ilg pcedeg ut prg ru 3g, 2a dit Vbu, et 3a amor.

566 Dixide 2tat, qug merito opione hac Theologi carpit, deqa citato Crig Dr dixit, temerariq, et erroni p ximacess dq ee; qa ju gravima, et supnri jslanti e, et aliena a seu Sdaone, et a modo loquendi eccs; 1a q3 sic fides cathoca ponit pceone j Deo, vt ait D. Thoas 1. pte q. 27. arla 1. Et rao apriorie; qa jnaa pfectima jtlluati nlae excogitabilis opao j ma nes, qq n e aut jtllg, aut volti. Vrg et2 qa sic et jmate p nar vt dictq ab jtlle et volte, n eet rao, cur vna pceo eet prior alia: neq cur vng tq eet Filig et n alig; neq cur 2a p na eet igo Ptris, potig q3 3a: qp oia jp sia aosda ss, magna q audacia de vor aventur.

567 D audiamus Dur qdq nomsta: ty e p a PP. Filiq ee op nae. 2g, qa fecunditas esp prig pceoni; fecunditas @ e jmate p natg nae: et sic jcreati pduo Filii e p nae, n p jtlly, aut volte. 3um quia natura pus precedit intellectu et volute det habire actu pprium suu; sed actus precedens aliu e processio ad intra; Patres enim docet processiones ad intra precedere processiones ad extra. quartu denique; quia si essent per intellectum et voluntatem, intelecho, et volitio, velessent principiu quo, t ipsa productio: non primum; quia iuxta filosofum, actus immanentes n sunt productivi. non 2u, aliter, sct omnes persone intelligent

ligit, et amat, ita omnes generarent, et spirarent.

568 Dic ad 2m, locutionem illam solum probare 2a Personam esse Filium naturalem, non adoptivum: essentialem, non selectionem ut exponit D. Fulgentius ad 4m obiectionem Arianorum. Ad 3m naturam Divinam, si sit distincta ab intellectu, et voluntate esse radicaliter fecundam, proxime autem fecunditatem esse in intellectu, et voluntate. Ratio disparitatis a creaturis est; quia in creatis communicatur natura per actionem transeuntem ad aliam naturam; in Divinis vero per actionem immanentem, quae proprie debet esse a potentia vitali, et nulla allia est in Deo, nisi intellectus, et voluntas. Ad tertium dic, actum proprium naturae, ut praecedentis intellectum, et voluntatem esse existentiam, et radicationem harum potentiarum.

569 4m difficile per se est; sed eque premit Durandum; quia natura est communis tribus personis: quod et operatio immeate egrediens a natura. Quod ex filosofo dicitur, vel intelligendum est de actibus immanentibus finitis, vel sensus erit, actus immanentes nihil producere extra principium illorum: aliter nos dum vivimus per intellectionem nihil ageremus. Restat quod actus immanentes esse vel principium quo processionum, vel processiones ipsas. Sed cur non omnes personae generent, et spirent, hec est presens, difficilisque controversia proqua.

Caput 2m.

Nottanda, et Doctorum sententiae premittuntur.

570 Noto 1o disparitatem inter verbum creatum, et increatum: eadem proportione dicendum de impulsu voluntatis. Nos producimus

vbu ut intelligamus: Pater producit vbu; quia intelligit: Nos producimus impulsu, seu pondus, ut amemus iuxta illud Augi Amor meus pondus meus. Pater vero, et Filius producunt impulsum; quia amant. Et ratio est; quia nos producimus vbu ex indigentia intelligendi: Pater vero ex fecunditate, sive abundantia intellectionis. Et inde nascitur, quod verbum Divinum est distinctum ab intellectione ipsa: verbum autem nostrum est ipsa intellectio in facto esse: qd tenent communiter Scotistae cum suo Duce, quem sequitur nec exiguus Dicus libro primo Cp. 7. no 7. rehanc seq verum iucare, nosq illa in libris de anima exposuimus.

571 Ex qua doctrina seqt 1o, vbu nostru ee immediate ab intellectu in actu 1o ad intelligendu: at vbu Divinu est ab intellectu Divino iam in actu 2o intelligente. Seqtur 2o vbu nru ee nostram sapientiam, qua reddimur formaliter sapientes: Vbu autem Divinum non est sapientia, qua Pater redditur sapiens; sed est terminus productus a sapiente: ideo dicitur sapientia subsistens, non sapientia informans; non enim est forma intelligendi, at est ipsa sapiens et sapientia ablata. Seqt 3o qd nos cognoscimus obiectum non in nostro verbo, at per nostrum verbu; at Pater cognoscit se et omnia non per suu vbu, at in suo verbo. ratio liquet ex dictis. Ex quibus constat verbum Divinum magis forte assimilari Verbo nostro vocali, quam mentali.

572 His notatis 1a sententia, eaq satis celebris est subtilis Doctoris in 1u dist. 2. q. 7. et iterum dist. 27. q. 1. et 2. et item quodlibeto 2. quam sequuntur sui apud Fabiu in 1u dist 2. q. 7. no 15. Asserit cum eo F. Durandu, processus esse per intellectu, et voluntate, at non per intellectionem, et volitionem. Distinguit quod duplex aut fieri intellectu,

quod utrumque intimeatur oritur ab intellectu: licet intellectus non sit dictio. et quod vero inicit, a quibus istos disparate se habere; potest non vult sublimitur, neutrum esse prius altero, quia utrumque esse intimeatur a memoria fecunda Patris quod ex ea distinguntur ab eo relatione intellectus constitutus in caelis per scientiam intelligibilis. Non enim nat quod aliquo modo procedat intellectio dictionem; prius non est intellectio quod loquitur quia illud est ad eam, istud vero ad eorum causam. Asserit quod processionem Filii constitui in dictione notionali Patris: et processionem Spiritus Sancti in spiratione, quae sicut est actus voluntatis ab amore dilectionis et notionalis Patris et Filio.

573 2.a sententia docet determinari intellectione et volitione essentialibus, non tamen sumptis in se; sed ut modificatis per relationes personarum. Addit secunda Filium procedere per dictionem, et Spiritum Sanctum per spirationem. Ornat ex Scoto dictionem constitui per intellectum ab intellectione distinctam: et similiter de spiratione; neque tamen ea dictio est intellectio essentialis modificata per relationem Patris. Ita Pater Godoi tom. 3 d. 71. n.o 19. §1. et 2. n.o 19 per dixerat eorum Fortanum, quod etiam alii ex nostris sequuntur, et maxime facultatem noster Vazquez, ut constabit.

574 3.a sententia illorum qui dicunt, personas quae determinantur in relatione, quorum pauci sunt, ut vidimus n.o 44, et hac difficultate coacti per 3 remittuntur distinguuntur. Nam alii dicunt, constitui determinari per intellectione essentiali, et relatione Patris, et per amore essentiali, et relatione spiratoris. Ita Angelus Wilmans in manuscriptis. 2.o Pater Herrera (quaestio ...) asserit nec determinari constitui per intellectione, et volitione, sed per eas processiones intellectus, et voluntatis, quia ad eas processiones prior praesupponit respectiva, ad 2.am vero volitiva. Ita quaestione 4 sectione 4. Alii denique docent, constitui determinari per intellectione notionali, et volitione notionali; quia relatio Patris est intellectio notionalis, et relatio spiratoris voluntas notionalis. Ut ita ponunt in Deo duos intellectus duas quoque voluntates. Ita Pater Herize d. 10. s. 10. §2.

575 4.a denique sententia docet, determinari constitui per intellectione, et amore essentialibus, et sub per relationibus personarum. Itaque processio 1.a determinatur per intellectione essentiali, et relatione Patris; 2.a vero per amore essentiali, et relatione spiratoris. In hac quaestione neque admittit intellectus, aut intellectio notionalis, neque voluntas, neque amor notionalis. Dictionem esse intellectio alterum, et quod aliud, velut relatio Patris. Similiter de spiratione. Ita Pater Vazquez tom. 2. in 1. p. d. 112. c. 3. Pater Montoia d. 53. s. 4. n.o 4. et s. 1. n.o 15. ait ceteros Thomistas. Pater Amicus d. 18. s. 5. et alii, ratio quia facilius solvo ad propositam difficultatem; quia ut quod vero dicere ~~aliud~~ includat intellectionem, at includit etiam aliquas personas solius Patris, et non dicere soli Patri convenit, intellectio non est dictio, dicendum, ut jam diximus n.o 520.

Caput 3u.

Non consistit in dictione, et spiratione addita distinctio ab actibus essentialibus.

516 Haec est 1a minora, quae sic probatur: probatur 1o ab authoritate: nam 2o Scriptura, Patres, et Theologos, processiones constituere intellectus, et voluntatis, ut contra Durandum diximus, et late probat Pater Montoia disp. 2a; atqui falsum esset si dictio, et spiratio esset actus addita distinctio, et procedentes ab intellectione, et amore: ergo. Probatur 2o: quia dictio, et spiratio sic constitutae non sunt actus intellectus, et voluntatis; omnis enim actus intellectus est intellectio, et omnis actus executivus voluntatis est amor: quia actus distincti ab intellectione, et amore non sunt actus intellectus, et voluntatis.

517 Respondent Scotistae, quod quamvis dictio non sit intellectio; est tamen operata ab intellectu tanquam a principio operativo. idem de spiratione = contra est: non est operatio ab intellectu operatio illa, quae non est ab intellectu ut potentia intellectiva; sed operatio, quae non est intellectio non est ab intellectu ut potentia intellectiva: ergo non est operatio ab intellectu operatio, quae non est intellectio. Maior constat ex eo, quod haec est differentia inter esse, et esse mere ab intellectu; nam esse ab intellectu, est esse ab intellectu ut tali: esse mere ab intellectu, est esse ab intellectu ratione identitatis realis intellectus cum potentia, a qua procedit operatio: sic calefactio solis non est operatio virtutis illuminativae; neque sensatio hominis est operatio rationalis, sed solum mere. Minor etiam liquet; quia operatio, quae non est intellectio non est exercitium potentiae intellectivae ut talis; hoc enim non exercetur nisi intelligendo.

518 Respondebis intellectum habere duplicem operationem, scilicet intelligere, et dicere = contra est; quia dicere vel est operatio potentiae intellectivae ut talis, vel potentiae intellectivae ut productivae? si 1um: ergo est intellectio; exit enim exercitium potentiae intellectivae ut talis. si 2um: ergo non est, sed solum mere operatio intellectus, et est solum exit a virtute productiva, quae non est intellectiva: sed quoniam intelligere humanum non est operatio rationalis, ita dicere paternum non exit ab intellectu: cur ergo dicis esse intellectus potius quam voluntatis, aut operis?

Verum quoniam dicere esse operationem intellectus; sed falsum est non includere intellectionem. et idem proportione de spiratione.

519 Respondebis iterum esse operationem intellectus; quia est ad expressionem, seu ad expressionem intellectus totam id, quod est in natura.

ꝫ memoria fecunda Patris ꝗ dei: tū ad jtiotaꝫ pgg̃s, tū ꝗ sifꝫ sibi: ꝗ tū ꝗ jtio, tꝫ dit ad jtionꝫ ꝗ; ñ m̄ ꝗ ꝗ cepti bi alia ad jtionꝫ ꝗ. si ꝗ: ꝗ ñ exit ꝗ ꝗ jtiꝫ, ꝗ ꝗ acuꝗ ꝗ tu dicitꝫ abjtiva. ꝗ ꝗ ꝗ jelat aggs ꝗ ꝗ dicendum, ꝗ tū ñ ꝗ ꝗ coitꝫ, ꝗ ñ ꝗ ꝗ dictionꝫ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ verbꝫ dit ꝗ, et ꝗ: ꝗ dic ꝗ Patna ꝗ ꝗ a conione, ꝗ ꝗ conio.

580 Et ꝗ alꝫ ꝗ: ꝗ dicto, ut ab ꝗ ꝗ ꝗ abjtiu ꝗ ñ ꝗ ad salvꝗ ꝗ ꝗ Patꝫ; ꝗ ꝗ docet ꝗ abjtiu ñ ꝗ ꝗ vt ꝗ jtꝫ; atꝗ ñ stare nequit, ꝗ dicto ꝗ abjtione ꝗ abjtiu, vt ꝗ ꝗ jtionꝫ. ꝗ ꝗ ex ꝗ Basilio l 5° ꝗ Eunomiꝫ ꝗ: Pater Filii Genitor, ut mens Verbi Pater, ut sapiens sapientiam genuit: ꝗ genuit ut sapiens: ꝗ sapientia ꝗ ad ꝗ ꝗ. 2° ex ꝗ Fulgentio ad Monimꝫ l 3 C 7: Cum mens cogitat, cogitando verbum generat. 3° ex ꝗ Anselmo in Monologio C 34: idem est summo spiritui scire, quod intelligere, sive dicere.

581 ꝗ ꝗ dus Augus de Trinit l 15 C 6 ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ aia Trinitꝫ ꝗ exposuerat ex illa nos provocat ad Trinitꝫ Dei altiori modo ꝗ sic: Cur ibi non agnoscimus Trinitatem? quae haec sapientia quae Deus dicitur non se intelligit? non se diligit? quis dixerit::: ecce ꝗ Trinitas: sapientia sit, et notitia sui, et dilectio sui: ꝗ ꝗ notitiae ꝗ discursus ꝗ Deus intelligit: ꝗ ꝗ verbꝫ: se amat: ꝗ producit spiritꝫ ꝗ. ꝗ in Trinitate ꝗ ab Aug ꝗ ꝗ ꝗ notitia ꝗ 2ª ꝗ, et dilectio ꝗ 3ª: ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ sapientia in 1ª.

582 Posset ꝗ ꝗ doctrina ꝗ, sapientiam ꝗ ꝗ ad dictionꝫ; ꝗ ꝗ ꝗ ad ꝗ Patris, et dicere ad ꝗ: et prius ꝗ ꝗ, ꝗ ꝗ. ꝗ ꝗ ꝗ ad veritꝫ locutionꝫ Patrꝫ ꝗ dei, ꝗ sapientia ꝗ ad dictionꝫ, ꝗ ꝗ, et ꝗ ꝗ si ꝗ 2ꝫ, ꝗ videt ꝗ ꝗ; ꝗ sic ꝗ bene ꝗ Patri dicere, filiꝫ ꝗ ex voluntate, ex amore, ex ꝗ

itaq[ue] q[uia] sc[ilicet] theologi inquirunt ex quanam conione procedat verbum, postea etiam inquire, ex quanam voluntate, ex quanam dispositione. Si (a) p[er] se procedit sapientia in Patre: iterum rogo, t[amen] procedit per se q[uia] ita exigit ab eo audiendi, t[amen] non q[uia] ita exigit ab ea p[ri]ma Patris perfectionum p[er]fectissimae?

583 Sitque, dicitur q[uia] in dicere procedebit per se absolute, et non erit a memoria Patris sicut in a[ctu] 1[mo] a[ctu] sicut in a[ctu] 2[do] intelligendi: tunc etiam q[uia] non sufficit ad salvandas locutiones Patrum, ut C S 33 g seq dicemus. Si 2um rogat, quod ee videtur dicendum ... Scoti, dicitur q[uia] sic etiam verum erit procedere Filium a Patre ut obtivo ut voluntate, ut dispositionibus; q[uia] haec omnia procedunt in Patre; q[uia] ita exigit a io Patre perfectionum perfectissimae; atque certum e[st] ex Patribus, sapientiam concurrere ad productionem filii peculiari aliquo modo non competente reliquis perfectionibus: q[uia] concurrit ut principium quo, t[amen] ut processio ia.

584 Post denique ex principiis eiusdem subtilis Doctoris q[uae] in 2um dist. 1 q. 1 ... quintum ad 3um articulum docet, quod quando 2 aut procedit ab eadem potentia non propter defectum unius ab alio, sed propter defectum utriusque ab eadem potentia: tunc nato illi posse uno, non ideo negatur esse alius. unde si potentia est impotens, ignis non potest calefacere, non propter negationem, ignis non potest ignire, et ideo r[ati]o illa mala e[st] hac argumentatio: haec p[ri]ma divina non potest producere intra: ita nec extra. ut (a) bona est, deberet posse (ait ie) hoc q[uod]: potentia ad aliquid producendum extra praesupponit productionem intra. q[uae] omnia si vera non, d[icitu]r r[ati]o ... in hac q[uia] neg[at] r[ati]o illa intellectio, et dictio non procedit ab ea vice, nisi quamvis utraq[ue] e[st] ab eadem potentia: q[uia] nata intellectioni intellectione, non ideo nabit dictio. quod et alii concedunt, et r[ati]o; q[uia] dictio illa est irrealis: q[uia] dictio immediate procedit ab intellectione, et non ideo q[uia] utraq[ue] procedit ab eadem potentia.

585 Argumenta Scoti non multum urgent. Primum e[st]; q[uia] si intellectione et dicere non differunt, omnes personae dicerent, cum omnes intelligant.

qd ē argutū positū no 569, cui iubebat Scotus succumbere, cū aperte in productiva adeo excitabat intellu; et tū ñ desperat sui generare in deo sufficit solvitur dicendo, intellectiones in principiū quo dicendi: et neque tamen sequitur, cū superat, dictionem includere intellectionem, et praterea ad suis principii, ut iam ibi diximus no 520.

586 Dices: quia dictio ē productio ubi; et intellectio ñ ē productio: quia dictio ñ ē intellectio. nego ..., quia tamen quam productio ... dignitatem, et ideo ... principio: ... intellectio ē ... intellectus, ... productive tamen = solvendum sequenti ... exponamus = Dices quia intellectus ñ ... intellectio, et etiam loquitur ... intellectum ñ ... intellectio, et etiam locutio ... ex dictis, qd etiam loquitur, et ... : et ideo loquitur cogitando qd loquitur ... locus ē ... cogendi, ... ab intellectu ut cogite.

Caput 4ū.

Neque existunt in sola intellectione, et amore essentialibus.

587 Haec ē 2ª nostra ... 3 2ª seq. ... probatur ex do ... q. 4t art. 1º ubi sibi obiicit argumenta ..., qd sicut notionales ... Deo ad eius etiam pertinere; quia omnia quae ... de Deo in Divinis mutantur substantiam exceptis relativis. ad quod ... aut notionales esse relativos, et in deo ñ ... in divinis substantiam. ad ... sic ait: aut designantes originis ... notionales dicuntur quia notiones ... ad ... ait: ... nihil aliud ē quam ... ad ... principio: ... hitudines ... relationes, et notiones.

588 Probat ... familiari dictione ... , et ... dicere, personas ... dicere aut essentiales, et in obliquo relationem ... ; quia ... aut notionales expo...

suscipiat, ꝫ ideo quia videtur quod non tenetur expoat connotatum, et sic probat esse illorum. Confirmatur: ista propositio divinae personae, aus notionalis formarum substitudines ad suiis, quae habitudines sunt in relationes; et haec propositio est falsa, si habitudines, seu relationes non est connotatum auxiliu notionalium: ergo. Probo minorem: ista propositio est falsa, scientia visionis est creatura, et ideo est falsa, quia creaturarum non connotatum scientiae visionis: ergo. Et ratio apparet; quia connotatum distinguitur a connotante: et ideo falso affirmatur identitas inter utrumque.

589 A ratione probatur argumento, quod anno 463 probavimus, quod si relativum non est de essentia prout sit in quo, et non connotatum, potentia generativa conveniet omnibus. Quod eque urget contra ... quod si argumento succumbentes concedat, personas esse communes omnibus personis; non tamen omnes denominari generantes, aut spirantes; videntur argumenta nostra, quae anno 468 probavimus, potentiam generativam non procedi ... Tum quia potentia desiderat esse in subiecto incapaci: tum quia ratio omnes personae possent generare, et generarent. Quae omnia potius urgent contra in actuali generatione, quae est ... exercitium generandi.

590 Sed adhuc specialiter sic efficitur: processio activa distinguitur realiter a passiva; et aus essentiales non distinguuntur ab affectione passiva: ergo non sunt processio activa. Maior est communis, probavi anno 534, ita quae docet Godoi disputatio 71 numero 20, ubi haec est sua ratio, processio activa non identificatur adaequate cum termino producto illius: atque intellectio, et amor identificatur adaequate cum termino producto: ergo. Confirmatur: quia te ibidem numero 21, generatio, quae est actio ... magis, non cum filio, et cum patre habet identificari; atque intellectio identificatur cum filio, et amor cum Spiritu Sancto: ergo. Longo quae passus ignoro quomodo haec cohaerent.

591 Urgetur sic: generatio est forma denominans patrem generantem; et haec forma non est sola intellectio sub expressione intellectionis: ergo. Probatur maior, quia ratione dicitur Torres loco citato aus notionales ... sicut dicitur ... differunt a relationibus formarum ... generatio, et

nativitas aliis noib; dicu[n]t Paternitas et filiatio = 2°. q[ui]a fpa ad
nec Pat augeratg ē fra dicg q[ui]sPrg filio = 3°. q[ui]a x[rist]a Fortas corrolat
frg coicari subtr jcapacitate deno aonis fig: et ideo x[rist]a ĩbs jtleo
nequit vniri lapidi; atq jtleo subexpso jtleonis coicat oibg fnis: gt
o esti capaces huius deno aonis augeras, qd falsy ē; t deno ao ñ e brio
ab jtleone subexpso jtleonis.

582 Rebut; gexaone ñ ee jtleong ey suy ee ablutg,
d vt modificatg g[ra] notatg Patrnitatis. d dī; q[ui]a mosificao iltanē fra ostu
eys partiatg feeorg x[rist]a ĩbr: q jo ē detrao, seu appiatio, t qq dq aelaho feeo
nis ad frg Pris. veedit Godoi cog; d sic arguo: ista detrao nil ē aliud,
quq idgtas realis Paternitatis cy jtleone subexpso jtleonis; d istaidg
tas realis ñ tollit, q[uo]d jtleo subexpso jtleonis ī coi oibg: qnectollit qd ge
rao ī coi oibg. nox ē certa de fide, et ppt, q[ui]a jtleo subexpso jtleonis p idgta
tg cy Paternitate ñ amitit icl, qd ia hēt p seq; d p seq hēt ee cō oibq: gt.
patet enig a parite reliquorg ablutorg.

583 Mostic: ideo gerao ē ppia solius Pris,
q[ui]a vi idgtatis realis cy Patrnite detrat ad frg Pris; d enig vi idgtatis re
alis cy filiaone detrat ad frg filii: genig exitg ppia solius filii q bonoy:
ideo relao Pris detrat ad Prg gexaong; q[ui]a idgcat rx cy jtleone subex
pso jtleonis, jque p te ssistit tota fra gerdi; d enig relao filii idgcat rx
cy jtleone subexpso jtleonis: gt. dicgt g nobis Fortg, qd nq ē expsso
h relaong Paternitatis detrare ad frg Pris gexaong?

584 Certe nil alius qnicgt
z obto illarg vocg, nit solg idgtatg Paternitatis cy gexaone, qug idgtatg
enig hēt filiao, si sel gerao po at esse jsolo expso jtleonis: t to jnient,
qd Fra Pris ē subtg capax huius deno aonis; et ideo soli Prisnit au
gerari.

qd qq iu n let xixe: alit ig xcexyt, gexaoq xeia coz ee tribq fnis: ac pzide xefixi j subto jcapaci lxig denoaonis thesfq, qd et j iuii prjpi is, et j xei vexite falsye; jclat m fra gfitep fecta 3nx exgs j subto jcapa cisug lxig denoaonis. Vt pbavi ano 468.

595 Jedeniq: fraila, qq zij ecalia j xecto e fx exexciy pxjpii vt pducevi exgatey, zij ecalia j xecto dit aqd piy pxjpii, et ditey atxo; d thsi e gexao zij ecalia gexaonij xecto; gexao m pexfeo gexaonis e fx exexciy iu qexqditey, et jtleo jtledi obtey: qbb. maioxitat: alit exexciy iu pducezdi zij ecalia, et expiy illius idg caxet eytxo: qd e, et 3eoseq, et 3 iu Sodoi, vt notavi n 590 x axgu ta 3xia pheo, ty qa io pbqt, pceones eefitleone, et amoxe. qd vexye, a di minuty ad jtjty Sottaxy: zy ehg qa j expoone nxy seq, qd vexy 3tingt a falso seccxnemus.

Caput Sy.

Includyt ecat intleone, et amoxe.

596 Hec i 3a nxa x 3 RR citatos n 574, q vt coz RRey, et te ogoxy sey 3 Duxqdy tenext, dicyt, pceones eepaxtiat jtleone, et amoxe: ita vt gexao adete 3sitat j jtleone, et xelaone pathati; Spixaovez a moxe, et xelaone Spixatoxis. et hic, vexite ig lt taxde cota ii sibi sol vyt oia axguta, qq ii nobis obiaxgt ad pbqdy, pxjpiy quo 3ritexej solo xelavo.

597 Si g illis obcias, pceone avq bexe idecaxicy pxjpio, et di qui atxo: xgt, n vexy ee discceone adete syta, n de quo bet pxato 3tu zte pceone. si itexy obcias, pceone n pos ee coz oibq fnis: xgt, qd vt pceo sit pia vnius, sufit, qd toty, j quo adete 3sisit pceo, n i eoe, lt aqd pxatiem 3tixeze pceone i eoe. si itexy dicas, j adeta gexao e gexao, set j adety pxjpiy e pxjpiy:

retiō erraonē ā praxi desola pe geraonis, ā deitate: et ita oēs nrās solu

ones, quas ibi respug respuyt hic resumyt.

598 At iis ñ lt, qd sic pbo:

siyty ȷcludgs fr ȷtlleong bet here ȷ prijpio quo ȷtly; ā p vos geraoñ

het ȷ prijpio quo ȷtly; apud vos ñ m̄ ē sola relaō, qq eiq apud vos ȷtlus

ñe, re notioals ȷtly admitatis: ḡll= sprat⁹ prijpiy quo gerativy vt

ble exercet⁹ p geraong ād ete sytq vt tlz; ā ȷvra sea ñ pē exercerijs

ȷtleong: ḡ geraō ad ete syta ñ ȷcludit ȷtleorg. t aliq sic: aus ñ ō nexi

vi, ā fr vilis orixi bet agoa fr vili; ā. sisseeo ȷcludexet fr ȷtleorg, et

amorg, ut aus fr vilis: ḡ orixi bixet apoa fr vili; atq sola relaō ñ ī poa fr vi

lis; ñ m̄ ē nec ȷtlus, nec votas: ḡll. it aut geraō ñ ȷcludit fr ȷtleorg, aut

prijpiy quo gerativy ñ sistit ȷ sola relatione; ā eiq ȷ ȷtlu. idq de sprira

tione.

599 Citatus Herrera consequstius ñ tgveraius pcedit dicēs, pceo

nes ñ ȷcludere aus escalos. qd si illi obeias, ñ poe qd ī pp ȷtly et salvari

votatē; itqd ȷtleo, et amor sehegt de forli ad illas: ret sui peculia

ri doctra, ad ñ sus fine, qd ȷtlus, et ȷtleo sehegt pse ex pe aus ī tgqug

ȷditiones oio sarij ad geraong. idq de votate, et amore. citatqsic pp

Suarez Molina, Valẽcia, et Çuñiga; ā deus isti po sniyt cy He

rrera ȷio, qd pceones ñ ȷcludgt aus escales. at iure ȷcedregt, ȷtly, aut

ȷtleong ee prijpiy quo, vt verg ī, qd ā fr p ȷtly, qq doctra oio ȝriā Dni

Herrera, vt patet.

600 Sic ȝ iiy argutor; nqdus Joas 1ª pe q̄ 27 aalo 5 j cor

pore ait: pceones ȷ Dinis accipi ñ ȷis ni ȝ aones, qq iaȝȝ te magt, huius

moi @ aones ȷ nara ȷtluali et Dina ñ il, ni duy, s lt ȷtlexe, et velle. qq

doctra desy ta ī ex bera et pri 63 iq alegatis sp Dicq ti 69, pr p ȷtly,

et filiationem generare, et pater, et filius per voluntatem et amorem spirare. item pater allegatos a no 580 accipe dum Cirilum Alexandrinum l. 1 filoanum: es filius appelat ubum acesapica, quoniam ex filium meate, aequidivinum est. item dum Ludorum l. 1 de diferenciis diferencia 5: Ubum est filius Dei, quod sic dino ore processit, et sic reliqui.

601 Dicimus quod hec omnia veriegt pro h. procedit filius, et filio se hegt ut aditio per sueguta exposos; solum vicet ut mi nimus voluntaria; et de ide in subsido: pater 1°; quia ut ex Florentino vidimus no 488 pro ex processione a principio substantiali sicat. de expre Herrera non neat, [illegible] ni a additione. de ide ex Florentino etiam citato no 445: pro per principium quo sicat; at ex pre Herrera non sicat adione. denique, unde et probabit Herrera illa solucionem a nobis re iectam no 500 qua ruunt oes autoritates, quod pre Herrera probat attet pbare fere, tum principium quorum processionem consistere in solo relavo.

602 Instat; quia in iuxirsum Patribus videt dicere, quod sepe, et oes dum nobis exelat processiones diras, illas exelgt per sdionem neg. ad ilas, et non per eariyeng; at h dieq. dye in expoonem huius autoris: reiicienda est oio est. certe in diligenti videret, sic quod nobis exposida asumeret oisog, et illam nobis exponet per pnalitates, quia pnalitas est sariadio expe aus lì ad o praonem oisog = necessarium huius in herrera tam pare Patribus dsonem, quod quam apit Pa Herrera per quos dam suos discursus, qui atq. prode ereget x a Patribus uba, non x illos uba Patrum aliing dari voluntaria quod est solvo ita.

603 Epius in iusis. dlicabo: x a PPs, at theoger Durandum ista po est vera: processio est filium; a adveritum illius non iusit quod filius fuse ocurrat ex pe aut lì ut sariadio: quod pro nos; quia itinerara pro voditaa oisitu

utpote saxio coicadafilio exvisceonisscurrit pse expe aus si, et tā nsufit ad veritz huius, ubi peditpse pnaxa ut ditta abpitu: glit. vrget: pitio peditpse expe aus si ad pecorz saxus sai; dt tū nsufit, ut dicat, sexy say peedere pitione: g. manostat q amor pse requrit pitiony. qd idz znobu ostat; nq iq posumus dixe hoo amat obty ppitiony; ad amorz obti requrt pse pitio tagq oditio saxia.

604 Ita iq verz est hz, et siles pnes: Deus creat pitiy, pvlty, pPnality &c; raoe, q hec oia si odiones pse saxiz ex pae aus si ad exigdy: qd p resufit ad verity illaxy = nū sficior qd semel, aut ituy legayt siles odiones locuones de sola odione; at tū raro, et sipie fit. ettqo fuit Py locuo pexpozdo nobis o cultimo mistio nū accipizda x id, q raro, etz pie dit. alias soluones testat Abez, quas ig favet, ig desexit, et quas nos etia deseximus; q codz mo reiiciyt. deniq n° 58 relabit jseq Scoti dicgs, locuones ii aus pius pitius abpitione ditus. d te hqe soluony asume re nequit, ni seq deserat, ac dicat pripiyquo pitiy. pa soluo ipsa 2ysi reiecta e a n° 577. C. 4 by. neq ristyt jpitione, et amore notioalibus.

Caput 64.

Neq ristyt j pitione, et amore notioalib9.

605 Hec e 4a nra x 2 Henricy quodlibeto 6° q 1, et 2 quorudq Fostay, teste Fourn apud Sodo citatus, quos seq videt Px Valsqa hic disp 2a q 4a pyto 3. d illos reie q Scotos impugt. seq argutore 1°. q huiz pitionis noalis exequo ditta ab eccals nlys i vesti giyz apd PPs, q sepime locuti de pitione Dina, nusq huiz pitionis noalis meminerayt: q ne dicamq PPs jesse exposuisse tatz mistiy, dicedy e, hqe seq ee omets PPy.

606 Pbat pro sitive ex Do Thoa jdisputatis de poa q 9. ar 69. jcorpore nū e j Deo ni vny sipplex pitiex, et vny sipplex velle. et 1a pte. q 37. ar 61. jcorpore: j Dinis pitiex so ex ex dit. Ubi late exprit qd pvis amor aliqdo dicat notioaty idco e, q j pceone pitius ssnaysia noia adjugta, nū @ j pceone votati. Unde etq ôdq eixey locuonib9 utimur

et esse præcipuum vocabulorum propriorum huius modi hisce designificamus, Vocabulis amo res et dictionis; sed si vos nominaremus intellectionem, tunc superaggenitum. Inde evanescit quod ex eo D. Thomæ articulo 2° ad 1um allegat contra quod videlicet diligere sunt nisi esse, quod est notionale, quod non est propriorum Vocabulorum propriorum, ut ipse Angelicus Magister dicit.

607 A ratione

sic arguitur: cognitio absoluta per ad hac notionalis dicta est simplex infinita in ratione intellectionis: ergo Pater per illam cognoscit quidquid cognoscibile est, et omnino, quod cognoscibile: ergo cognitio notionalis est superflua, quam Pater Montoria ficticiam vocat. — Confirmatur: vel Pater cognoscit per hanc cognitionem notionalem, vel non? Si secundum: ergo non est cognitio, sed pura productio. Si primum iterum rogo; vel cognoscit id quod per cognitionem absolutam infinite simpliciter cognoscitur, vel aliud? Si primum: ergo superflua, et ficticia erit. Si secundum: ergo aliquod obiectum cognoscibile latet intellectum essentialem: quod proinde non cognoscent Filius, et Spiritus Sanctus.

608 Nec valles

paritatem summere a potentia generativa, quæ est propria solius Patris, et tamen nec est superflua, nec ideo Filius, et Spiritus Sanctus sunt minus potentes. — nam in contrarium est primo; quia potentia notionali productiva verbi est essentia ipsius Misterii definita in Scriptura et Patribus; cuius oppositum evenit in intelectione notionali. — Secundo; quia potentia generativa non producit id ipsum, quod per Omnipotentiam; aliter vere esset superflua. — tercio, quia potentia productiva ut talis affert distintionem realem a termino: ideo non se identificari cum illo: at intelectio ut tallis non dicit distinctionem ab obiecto intelecto; intelectio enim sub munere intelectionis non est relatio: ergo æque verum est intellectio identificabit cum obiecto Divino; quia in Divinis omnia sunt idem, ubi non obviat relationis oppositio inter productivum et productum.

609 Propterea P. Fixer dixit, relationem paternitatis (quae apud ipsum principium quo) esse essentialem notionalem: et: relationem spirationis vocatam notionalem. et inde verum esse, processiones esse per essentiam, et vocatas, quamvis non las. in Deo essentia, aut volitio notionalis, quas et ipse sequitur disp. 105. 10a no 89. = Et suis iis argumentis ita ratio arguo sic essentia absolute, ut distinctus a notionali, est simplex essentiae ratione possibilitas: quia ipsa cum quaecumque alia essentia pro a sic urget difficultas posita no 607. et quod mirum hic eis generis argumenti sequitur ipsae essentiam notionalem, quae eodem effectu fecerit in essentiam suam notionalem.

610 Arriaga suo no 90, paternitatem solo dici essentiam notionalem, quia est virtus producendi verbum debitam essentiae: non quia sit virtus aliqua essentiam. = Et Ruiz dicit, non esse essentiam. duae urget difficultas, primas videlicet productas esse essentiam, et vocati, paternitas est essentialis notionalis duae vero urget alia, videlicet quod exercitium essentiae utilis est essentia, et contra essentiae notionalis habitum per suo exercitio essentiam notionalem, ideo essentia notionalis non est essentia, et sola virtus debita essentiae. Hic iam lationem talis falsitate doctrinae, et ipsius difficultas quae ibi vincit; sicut processio est per paternitatem, et paternitas non est essentia, ut inde dicis: quod processio filii non exit per essentiam.

611 Respondeo (quantum capere potui) Paternitatem quae non est principium essentiam: at est virtutem essentiae se habentem per modum radicis exactae ab ipso ad producendum verbum = Et ratio quia priores et secundas locutiones dicentes processionem filii esse per essentiam, per aliquid, procedere principium ac primeate ex essentia; et hic salvari nequit, ni principium quo sit essentia, aut saltem in processione essentia: quod prius ostendit argumenta facta a no 601. et explicat hac parte; quia ita est vera ista propositio ad extra est ab ipso principio, ac primeate ex natura Divina, seu per naturam Divinam. Et quia operatio ad extra est per omnipotentiam, quae est virtus exacta a natura Divina ad producendum ad extra; et hic sufficit ad veritatem illius, sed parte sufficit ad veritatem illius primi, quod processio filii sit per paternitatem, quae non est essentia, et virtus exacta ab essentia: quod sic = quod spectat denique quod ratio est aus vilis: quod sit esse a processionali: quod tab essentia absoluto, tab essentia notionali. Caput Septimum. Adeo existunt in actibus essentialibus, et relationibus principium

Caput IV.

Adit e xsistyt jai bus escalib3, et relaoni bus prifiony.

612 Hecē vltima nostra dcluo cy Abb 4. seq, quos sequit Px Derkenis de Trite C2° §5. p cuius declaraone noto 1° Diny dicere sumi dupliz: 1° ad extra, 2° ad jtra. dicere ad extra ē coe oib3 pnis; oes m dicyt qd Deus loqt creaxis: et viej illys loca scrixy, vg dixit Dominus ad Ady &c. doctriq hac, et eius raong docuit dus Abro sius lb Saefide C6°: q d qd spus loqt, loqt et filius et Pxi; qa vna sca et opraos Tritie. zquong @ fr xsistat locuo ad extra resolvit coitz j tractu de fide. = dicere Diny adjtra ad ac subdivitiz: ng et ē dicere rotioale Pxi, et dicere adjtra coe trib3 Personis.

613 Raoē; qa n solus Px loqt ad alias pnas, d etig alig loqut Patri, et sibi x° ilud Gesis 1°: faciamus hoīg &c. adqq dus Augus, ex pna ius Tritis riet is meaccipill et dus Cirilus: inquit ia ad seig. Izta, et 9 subsa lis Trital. et qdz oes 3 pny dicyt sibi it ipsi eodz etno vbo; vt docuit dus Aselmus j monologio C60: quo mo o n ss j syma esea to vba, quot ss dicytes, et quot ss, q dicyt? lex tyt tē aliqd cexcialedire adjtra, qd soli Pxi 9nit; 9nl tit m j dixe qdu e vo vbi, et de h ē pgs q.

614 Noto 2° qd quqvis Px Vazquez disp 141 C4, dicat, dictiony Pxis cesr n pceony ac vq vbi, d ū vby; qa ū vby ē ia locuo rei, qug loqmur: set ia qlatas pducta ē ia jtl eo rei, qg jtlit: et idio rogati qd loqamur, n re mus, loquor vby; d loquor Diy, Theologig &c. dicg dy tz ē cy coisea, vt notat Px Montoia disp 60 S1, pannydire ee iq pceony vbi, vby q ū ee tny dio nis: set scriptio n ss iq litery fcatz, d ao fig di illas: reo @ illa qug coitda mus zeo fit qd coitz etiq rogamur n de vbo, d reia. dit g vby, et it y p vby dit obty.

615 Itsita, 9 cluo nra ē ea, qug exposuimus no 575. & qug ad summy

posset vocari intellectio notionalis per identitatem, quamvis identitas illa non sit cum ipsis principiis. Et sic intellectu, ait citatus Vazquez, tolerari posset sed de intellectione, et amore notionali. Cruius D. 16 q. 1 n. 3 ait, hic sensus est tamen oblinet veritatem. Addit tamen notionalis non adaptatur intellectioni. Item C. Sequesti docet, intellectionem esse principium quo productionis. Et ut notat Pr. Montoia disp. 59 S. 5, tamen non oportet negare actioni; stat enim quod eadem intellectio sit et principium quo, et productio tamen accusatur sola additione rationis.

616 Probatur 2º ex iam dictis; quia productio filii non est aut adaequate dictus ab intellectione, ut ostendimus seq: neque est sola intellectio, ut ostendimus vidimus: neque sufficit quod intellectus, et intellectio supponatur tamquam conditiones in principio: neque intellectio notionalis adaequate dicta ab essentiali, ut ostendimus hemus: restat ergo quod sit identitas ex intellectione essentiali, et relatione Paternitatis. Confirmatur ex allegatis Patribus: nam praesertim Anselmus citatus nº 580 idem est Patri scire, quod dicere: praesertim dictus Fulgentius ibidem, cogitando Pater ubi generat, et praesertim Cirillus, et Isidorus citatus nº 606, ex intellectu patris, et immeate procedit verbum: denique praesertim dictus Doctor citatus nº 587, productio necessario importat relationes: quod nº 600 exposuit dicendo, esse idem intelligere, et velle: quod includit utrumque.

617 Probatur a ratione; quia dicto modo talis est operatio intellectus productiva ubi; Ad operatio intellectus productiva ubi est intellectio et relatio; nam quia est operatio intellectus est intellectio, et quia est productio ubi est relatio ad verbum: quod sic ostenditur: productio divina ad intra est per exercitium productionis dictum, et idem dicendum est de illo natura; Ad hoc exercitium intellectus nequit sine duplici facto prato: quod supra maiorem probavimus a nº 494; sicut principium quo est virtus productiva, et idem cum ratio naturae cum illo exercitium intellectus principii ratio erit exercitium productionis dictum, et idem dicendum de natura. Nunc etiam liquet quia exercitium productionis dictum est per relationem ad terminum, et exercitium idem cum eadem est identitas.

618 Moveris: ad ipsa productione haec relatio est relatio Paternitatis, et haec identitas est intellectio: ergo a productione est relatio Spirationis, et amor: quod probo hoc modo: est productio activa filii: quae est relatio Paternitatis. Deinde est per se intellectus: quae illa identitas est intellectio. Item quod intellectione distinguendus est duplex status: alter quo

ē idētas suicū ītlu Pris, alr̄ quaē idētas suicū pnalite vbi pceo acva vbi ā relao Paternati, et ītleo quaē idētas suicū ītlu Pris. deīde ītleo, quaē idētas sui cū filiaone, et sub ra relao filiaonis ad Prē ē pceo pasiva vbi. et sic ītleo scheat ut rao qua idēcgdi ītly cū filiaone: et ītlus scheat ut rao qq idēcat cū filiaone alia abluta.

619 Ex eo aliq arguunt: rao (sive pceo acva) qua Pr coīcat filio sua ee ē rao qua Pr acve se exercet pducedo filiū, et idēcgdo cū illo ītlū; ā rao qua ita Pr ex pe sua se exerat, ēcludit fr relaonē Paternati, et idētē ītlonis cū ītlu Pris: q̄ pb. maior ēstat; q̄a qua Pr pducit filiū, dēt iā pduonē, q̄ ē relao Paternati idēcata rr cū Pre, ut ēstat ano 534. quav° Pr ī ītlu nidēcat cū filio, dēt ītleonē ut idēcatq cū ro ītlu; nq, ut vidimus, Pr ītldo coicat Filio ītly: ita q ītlio ē exerciū ñ ro ītldi, ā idēcgdi ītly cū filio.

620 Probo q maior quoad lā pr: ñ ītlecto ētu pduonis, ñ ītlit rao, cur Pr dēt filio ītly, potius q uq filius Pri; nq ñ ītlo ētu pduonis, ro remanet idētas ītlonis cū ītlu, et cū pnalite: qq idētas, ut p se ēstat, ñ sufit, ut Pr dēt filio: sed ñ sufit, ut dēt sibi, neq ut filius dēt sibi ītleonē = ēprat; q̄a ut ēstat no 494, ut ītlat prīpiū trītariū coicativū, ñ sufit, qd ītlat unū prātū idēcale cū alio; hic m̄ ētus coi ē aliis: q ut ītlat tri taria coicao, ñ sufit, qd ītlat idētas unius cū alio

621 Qd @ coicao supra pe uong priaddat ītleonē pr ut idēcatq cū ītlu Pris pbq̄ ni ītlat hec idētas, ñ ītlit id, vi cuius prātū prīpiū Pris resit fno, ā ñ ītlo, ñ ītlit coicao pria tritati: hec m̄ fit fr p idētatē: q̄ pb. it ītleo, quanus denoat Prē ītlitē epartiatē coicao ut se tenet ex pe prīpii, q̄a quanus denoat Prē ītlitē ēcludit fr exerciū idēcgdi Prē cū filio ītlu; Pr m̄ ītldo gerat, et gergdo se idēcat ītlu cū filio.

622 Hec oīa fale aclgt de eonis prulsi; nq etiā spirao ē splexū ex pduone pr ut idēcata cū prato relavo spiratoriū, et ex amore pr ut idēcato cū

votate Patris et filii. colligitur 2°, dictionem sive generationem passive sumptam esse etiam complexum ex relatione filiationis se habente ad modum passionis, et ex spiratione ut indicata actu cum filiatione. nec mirum quod eadem spiratio sub una formalitate constituat communicationem activam, et sub alia passivam, ut jam illi diximus no 560 = colligitur 3° solvo argumenti positi no 569; non enim oportet [illegible] generet; neque quicquid sustinet; non est oportet productum filiationem: et generare dicitur eque utrumque.

Caput ultimum.

Solvuntur argumenta.

623 Arguuntur 1° ab Auctoritate; nam Pater docet, filium procedere per spiratum, et spirationem; at relatio Patris nativa neque est spiratio, neque spiratio: probatur = [illegible], [illegible] habet per [illegible] non nasci, relationem esse per processionis; nam neque [illegible] ut constat: neque ex illa aspiratione sequitur: sed ex hac, spiratio nata esse spiratus, non sequitur, quod non sit [illegible] processionis imo dux Joannes, qui ex Magistro scolastico exposuit [illegible] docet, aut notionales rectitudines, seu relationes personarum ad invicem, ut constat no 591. [illegible] et quod aspiratio universalis non altrius, nisi aliud sit compatibilia; non autem sunt compatibilia separata.

624 Instabis: dux Joannes docet, aut notionales [illegible] differre a relationibus [illegible], ut [illegible] tatis non constat: docet etiam, quod a notionalium nihil aliud, quam habitudo [illegible] ad terminum, ut constat no 587. [illegible] falsum est sicut notionali ultra relationem dicat [illegible]: probatur = [illegible] Joannes [illegible] expone per locum, quem retuli no 600 ubi docet processiones accipi [illegible] esse [illegible] magis [illegible] dicta, [illegible], ideo [illegible] obiectum voluit, quod processio quamvis est [illegible] nihil aliud quam relatio: ideo dixit [illegible] ibi magis agit de processionibus [illegible] di[illegible]; non autem exclusit [illegible] quasi generi [illegible] constituit [illegible], quamvis non [illegible] di[illegible].

625 Arguuntur 2° [illegible] processio activa [illegible] ratio, et [illegible] ad [illegible]: [illegible] relationes [illegible] omnia respuunt [illegible] libus ut patet. denique spiratio [illegible] producentes, ut no 586 dicebat Scotus = haec omnia ipsa solutis, nam processio activa differat a [illegible], ut relationibus sufficit, quod hec habeat ratione [illegible], ut patet ex [illegible] relatum, [illegible]: et haec omnia non [illegible] illi ratione [illegible], et ratione [illegible]. denique quamvis spiratio non [illegible], est [illegible] causa [illegible] secunditas.

626 Arguuntur 3° spiratio [illegible] cum spiratione non est spiratio; [illegible] processio est spiratio; nam [illegible] cum spiratione Patris [illegible] ratio, non [illegible] formalitates [illegible] formalitas [illegible], neque [illegible] non spiratio. quod autem [illegible] dimus, quod [illegible] spiratus ut [illegible] formaliter spirationem, quamvis [illegible] dictio, talis [illegible] formalitas [illegible] cum spiratione; [illegible] cum spiratione.

627 Argues 4°: dictio sufficit salvatur, q actio productiva tui exigit te esse idest in se cum sola
ʒtleone: q neq praestat, quibitq iaqtleone: pthi: ʒtla aone cum exigea illa, ʒtlit
ao adjtra dicta ab spiraone: q ʒtlit dictio, n m a aliud mey = Probat eodem ex
guto, ʒtleone quiaze j au jmagis te exigit te idest in se cum sola expone obti; sicut
ʒtlit aq jmagis ab amore dicta; exitq ʒtleo, n m e mey. probat etiam, hoc quiaze
sola ali exigit te idest in se cum zali; sic m ʒtlet al dicta ab or n hoc: exit q
ho; n m e mey.

628 Neggo q; q a dictio ipraeq ʒtlq, e m fapʒtly: adqd n sufficit illa e
xigea, ut 3 sq seq dixi. ad pbaony dicque q: ʒtlit ao adjtra adete cyta,
no: padete cyta, scedo. tre, ʒtlit otq aoni ao spiraone dictq. at otq ista
e dictio; nq etiam pduo ad extra e otq aoni ab spiraone dictq; et tq n e dic
tio. neq obstat conexio illa cum ʒtleone; fo m pbat, qd ille aoni otq ae
txatq e ad ostuqdq diony cum ʒtleone, ut patet jstan fachi. et ead apriori
e; q a exigere e dionq, n e ee iq dionq: set exigere ee au pduces n e tu adetq
ee au pducy, at sic de alii.

629 Instabis ex Pre Fixo disp 11 ano 43: utpceo ubi
i fap ʒtly, n requ qd jcludat ʒtleonq, d sufficit qd i pduo ubi; d pduo ubi e t sola re
lao, ut nos sce ding: pts. ʒtmaon: pduo ubi e opraob subsistq ʒtlivq ut tlui; q e
fa p ʒtly = opraat: ut aqd i fap ʒtly, sufficit, tqd i ia ʒtleo, tqd i ao pducva ʒtleonu, ut
ciznit jrea ostuqte ʒtleony creata jqlate pducta: tqd i ao pducva ubi in qtalii;
at q n ulmo moo rehet pceo ubi Dini: q e fapʒtly, q uii neq i ʒtleo, neq ao ʒtleo
nii pducva.

630 . Dirquo maq: sufficit qd s pduo vitali ubi, scedo maq: qd s pura pduo
ubi, no maq. Ad pbaony dicquo maq: vitalis pduo ubi e opraob subsistq ʒtlivq
ut tlui, scedo; pduo n vitali, no maq. et sola pduo ubi sub t sola stu ad ue n e vi
tali: d aosy mq exit opraob, cuiqdq poq n vitali bixe subsistq ʒtlivq, ut loq t
ie

ic: q̄ n̄ sup̄t, vts sup̄ jtly, alit spirao ee sup̄ jtly; ē m̄ p̄ vota sebitq substij jsi tq jtlivq vttli. Vtq s op̄rao substij jtlivq vttli, bet ee op̄rao vitalis, qq nula ē j Deo, ni s jtleze, aut velle. /

631 Ad op̄raonj ɔca mazi quo ad lq p̄tq, et quo ad 2q; qª q̄vis j illa sea n̄ s jtleo as iā p̄ducva, ozit̄ tq ab jtlu; tq dit m̄ ad jtleonq, ē qq exerciq jtlq vttlis jaue ad adqzjdq tq jtlgdi: idio iā as dit, etē jtleo j spi xi. dilq uo 3q p̄tq mazis: tqd s as vitalis p̄duc va vbi, ɔdo: n̄ vitalis, no si s as vilis, exit q̄ op̄rao jtlus ac subj de jtleo; si @ s p̄uza p̄duo vbi, cq vbiq n̄ s tea jtlqdi, d̄ so ex p̄zeo ob tiva, j qª ria cocilia q̄ si depicta apazet, n̄ alit exit op̄rao jtlq, q̄ ē ad depiqqdi tqinq, j qª p̄tohpq sictq apazet.

632 Atq uis Sº jclat q̄d pecc acva etiq jadetas j jtleo: q̄ n̄ jcludit jtleonq; hec m̄ ē j Filio. p̄t q̄s: ideo j clat, pecconq adetesjtq eej Filio, qª j Filio n̄ hezet tzq gezaonū, et coez ees violqta; atq si pecco jadetesytaeet j Filio, n̄ hezet j Filio aliq quasi ɔ p̄tq, et coez eet violqta; qª ¯set gezao exigit tzq, ita ɔ p̄tas exigit ɔ p̄tq: q̄lq. mazq docuimq anº 587. lāq azgutq pezisse ad p̄bqdq, qd poa gezativa neqq jadetesytas j Filio. At sitq posset etiq p̄bare, q̄d nec Pr̄ jadetesyta, tē 2q naaq ē j Filio.

633 Negoq. Ad op̄raonj, ɔca mazi, no sequelq nzais, eiq q̄ adiyta p̄baonq. tē ɔcedo, q̄dj Filio eet gezao jadetesyta; d̄ no q̄d eet violqta. ɔdo itq, gezaonq exigeze tqadityq: d̄ no itq q̄si ɔ p̄tq gezaonis exigeze aliq ɔ p̄tq. zao dis p̄aziti eclaza; qª gezao ē au ale exerciq p̄ducqdi: exigit q̄ tq p̄ductq. At p̄tas, qq se het p̄ moq pzati coii n̄ exigit q̄ qª cyq s heze aliq ɔ p̄tq: alitq n̄ eet co e pluzibq dis tri. Et zaoē, qª ɔ p̄ azt, qq se het p̄ moq pzati coii ē eez apta ad ɔstuq da plura. q̄d ɔstat ex pluq Divis, tq ezeabis: nq Patqtas, qª ē q̄si dis p̄ecale p̄zatq exigit heze vbicuq Deitq ad ɔstuq dj lq: at Deitas, qª ē pzatq coe, n̄ exigit hezeq vbicuq s

Patris, quia non exigit, quod cum supposito constituere Personam. Item quamvis genitus exigat aliquid, est per prius ad generationem.

634 Cum ergo in toto dictio Divina, spiratio se habeat ut per naturam communem, relatio vero Patris ut differentialis: ideo relatio exigit ubicumque spirationem, non tamen e contra: quia sicut Deitas in Filio non est violata, quamvis in Filio non constituat Personam: ita spiratio in Filio non erit violata, quamvis in Filio non constituat determinationem. Ad argumentum ergo in structuram et propositionem generativam, per prius ad generationem. Nam propositio generativa se habet ut forma huius denominationis per generare: forma autem determinata ad suam denominationem non potest esse nisi ubi non potest illam tribuere, sed spiratio neque tamen non ubi non potest denominare spirantem.

635 Instabis: si generans iam de te esset Filio, Filius iam de te generaret, aut iam de te diceret: sed quia in lumine gloriae est iam de te virtus productiva visionis, iam de te visionem produceret: et sic spiratio est iam de te per se producere visionem: quod verum obstat haec vocum vera esse: at voces non maxime sunt et communiter loquendi. Tum constat quia ita re vocum obstare, Filius spirare; tum non sicut quia non li iam de te generat: at quia haec denominatio generans provenit per relationem ab omne productiva termino quia ... ideo non potest dici, Filius iam de te generat, iam de te dicit: sed neque solet dici, Filius est iam de te Pater (cum etiam iam de te ex relato seu vere diceret) quia non Filius habeat esse, quod est iam de te constituat Patris. Quod ergo dicat, spiratio est iam de te, aut iam de te per se videre Deum, non ideo est ..., quia spiratio est iam de te virtus utcumque: dum autem est iam de te virtus completa ratione virtutis ... spiratio ergo ut in Filio non est completa ratione generationis, aut dictionis.

Tractatus 3us

De relationibus et Personis Divinis in communi.

Cum iam productiones et productis relationes sequi debeat: ideo postquam de productionibus, tum productibilibus egimus, cum ad relationes tractandas occurrunt. Quoniam vero Personae Divinae proprietatibus constituuntur, ut dici solet, et proprietates hae relationes sunt, in Divinis omnia sunt idem, ubi non obviat relatio: ideo relationibus expositis expositionem

Personarum

p[er] naturam actionum. Et est p[rin]cipium huius tractatus cap[ut], q[uo]d reliqua iure ... ad eas dade
servient. tum relationum p[er]fec[ti]o: tum p[er] naturam distinctarum.

Disputatio 1a

An relationes p[er]sonales constitutae ab esse dicant p[er]fectionem?

Caput 1m.

. Quid sit p[er]fectio simplex, q[ui]d simpliciter simplex?

636 Fatetur, et quae tenent veritates supponere, dari in Deo relationes reales
p[ro]p[ri]as ... p[er] naturam. Quod est omnino certum ex conciliis, et PP. ut in dicto Toletano
4°: Pater ad Filium, Filius ad Patrem, et Sp[iritu]s s[anctu]s ad utrumque refert[ur]. Et supposita fide
mysterii, constat certa ratione; quia vera et realis p[ro]ductio implicat sine vera et reali relatione, in
qua p[er] naturam vera et realiter distincta, quae in Divinis reperiuntur, nisi ubi vera et realis relatio reperiatur. Quatuor sunt
relationes: Paternitas, Filiatio, Spiratio passiva, et relatio Spiratoris Patri et Filio com[m]unis:
quae quidem non realiter distincta ab ipsa Paternitate et Filiatione: ut constat ex illis, dicemus 4°
tractatu.

637 Praemittenda sunt ... divisio p[er]fectionis simplicis, et simpliciter simplicis, quam tradidit D. Anselmus
in monologio cap. 14, et specialiter simplex p[er]fectio vocatur illa, quae nihil involvit imp[er]-
fectionis: et ideo dicitur simplex; quia non componitur ex p[er]fectione et imp[er]fectione. Simpliciter simplex vocatur
illa, quae addita cuicumque, melior est omni non ipsa. Divisio, ut videtur, in propria solum p[er]fectionibus increa-
tis; quod licet in membris reperiatur p[er]fectioni creatae utrique. 1a pars nota est omnibus. 2a vero nec
... omnes recipiunt; non enim conveniunt in significatione illarum vocum, quae cuicumque est melior
ipsa, quam non ipsa.

638 Patres Vazquez, et Montoya disp. 30. s. 3. cum aliis videntur in ea di-
visione nare, dum dicunt, divinas p[er]fectiones esse simpliciter simplices: ubi nam in nemine p[er]fe-
ctiones simplices in uno? Pater Bernal disp. 12. de attributis s. 1. ait, omnes Divinas p[er]-
fectiones carentes esse simpliciter simplices: at vero p[er]fectiones liberas esse tantum simplices. Et certe, si p[er]fectio
libera dicat esse aliquid creatum, ex hac parte non erit simpliciter simplex, imo nec simplex.

sive

sivᵒ, adeò idēcata Deo exit sīplex sīplex = coīa relīqᵉ ry sea cū D. Joa,
. ēoto, et Pre Suarez lb. 3. Cp. 10. ait, ñ oēs pfeones Dīnas eē sīplex sīples, q̄ꝫ
vivoes sīt sīples.

639 . Cū hac vlma sea dicēdū ē, pfeonē sīplex sīpls eē illā, q̄ꝫ sīᵒ cūq̄ ru
pōto, sīqᵒ iā ē, melior ē, qꝫ q̄ꝫbt alia pfeo rxdita ab iā. itaq̄ꝫ vt eē sīplex sīplex,
reqt, q̄d ñ patiat̄ eā aliā pfeonē rx ab ipsa dīsitā, q̄ꝫ s melior, aut equalis iī. etis
teē sicut plane illorū vborū D. Aselmi, q̄ꝫ sīqᵒ bet ē melior iā, quā ñ iā: sīq̄bꝫ
li ñ iā sumi bet ipsiq̄ꝫ, vt ait; ñ ē p q̄ᵃbt alia positiva pfeone dīsita ab iā:
neqt (@ sumi nq̄ꝫ, ñ ē p naone iūs, ac sidixet, q̄ꝫ ē melior iā, qꝫ sui nao; sicm
oī pfeo creata eēt sīplex sīplex, vt ɔstat.

640 Hīc liquet ɔ tq̄leq, relaones Dīnas (cau
qᵒ pfeonē dicāt) ñ fore sīplex sīples; relao m̄ Patris, sī Pre ñ ē pfeor relaone Fili
aonis, sī Filio, vt ē certū: ꝯ vtraq̄ ē eqlis: q neutra ē sīqᵒbt melior iā, qꝫ ñ iā ē
Dico (@ cū illi stlls, meliq̄ eē, Deū eē tinū, qꝫ ñ eē trinū, ñ sufit: nq̄ t sut ɔpa
raone ad naonē tritabis, et sic ñ ē adeq, vt patet: t sut ɔparaone ad creaz, et
sic Aselmi dīsiō exit janis; qᵃ iq nla exit, Deꝫ pfeo, q̄ꝫ ñ s sīplex sīplex: quare
q mēbrū ɔpositū, s lt pfeonē sīpls raō aprioi ē; qᵃ li sīqᵒbt bet sumi de jvuo, sīqᵒ
iā pfeo ē p idētatē; atq Tritas ñ ē p idētatē sīqᵒbt Trits jvuo, sive pna, qᵃ viss sīꝫ
vuo Deitatis: sifonte Ditas p vt dīsita a pnalite s jvuꝫ: q̄ꝫ.

641 ɔstat etiā, hūc ɔtū
pfeo relava (cū qᵒ Dīn relaones sīt fa pfeo) ñ eē pfeonē sīplex sīpls; qꝫ vi m̄ ille
ɔtū s loee coīi tribꝫ pnis: at si sūatᵒ 2ū extē vū s oēs 3 relaones: sivᵒ rū sītorū,
ñ sīqᵒbt ē melior iē, qꝫ ñ iē; qᵃ rū sītorū ē sīqᵒbt pna; et tꝫ sī Pre ɔtū ille ñ ē melior, qꝫ
. sī Filioᵒ. vbi observa dīsparitē sīꝫ ɔtū loee coī, et pfice coī: vt spice coīi, bet idē rᵒ
rx ɔtū idēcari pluribꝫ, vt ri iā idēcgtᵒ oīa abilla tribꝫ pni. At ɔtū io loee coī, vq sī
te prati relavū, ñ ē idē rᵒ rx sīuibꝫ, ꝯ vere multelat, set iste ɔtū ho: ideo ñ ē psīe prati
ablt

ab[s]tr[acti]o[n]e ips[iu]s, q[uae] accipit ab[s]t[ractionem] Divin[am].

642 Constat etiam, praesertim q[uod] n[on] loq[uimur] de perfectione morali, q[uae] consistit in rectitudine voluntatis nil turpe, aut rationi dissonum volentis, operantisq[ue] iuxta rectum rationis dictamen. Et de perfectione tamen, q[uae] nobis rebus[que] potius competit, consistitque iuxta com[munem] modum illam excelendi ex ipso integritate partium rei: hoc, ideo quod res habeat addendum sibi convenientem. hec@ integritas partium tribuit rei illam virtutem bonitatem excludentem ab illa malum sibi, sive malum nativum, sive positivum. Ibidem etiam sunt perfectiones convenientes ad suum subiectum: et tandem nobilitatem, et excellentiam. quas omnes acceptiones eodem accipio, illa parti q[uae]...

Caput 24.

Alius punctatis conflictis referuntur.

643 Puncto 2° difficultas non est, quod relationes sint perfectiones: nam omnes sunt formae, perfectae, et perfectionis, quae sint a se unum, ut ab excluditis, perfectiones potius sehibent quam subtus, quod perficit per esse Dinum tamen quod perficiunt: sed reddunt sapientes, volentes, diligentes, adiectivibus &c. si a se unum pro sint perfectiones, est dicere erit perfectio, sive dicent dicere perfectionem; si@ non sint perfecte ab esse, est dicere non erit perfectio, sed dicere nos perfectionis, sapientia, &c. quod ista non est omnino dispari illi metaphysicorum, quidem distinctionem quibus sint perfectiones. alii sint alio: quod relatio pro ut tanquam addit esse, addat etiam perfectionem esse; si non perfectionem addat, tamen quae pro ut addit esse, erit perfectio.

644 Puncto 3°, neque procedere de relatione in ista universalium relationis esse, ac exhibilis per quod sunt relationes etiam creatas; nam in hoc seu non erit quo theologica, et loca, et mesica. sed etiam quod conprimo per quod extuat rationem Divinum, non loquimur de istis pro ut sic pro ut abstrahit a creata, et increata. Ideo Canariensis, Aureolus, Caietanus, et alii, mihi videntur non bene quod resolvere de quo dicitur relationis abstracto, et communi relationibus realibus, et rationis; quod ipse nec erit ex his, nec rationis. Et ut teologice disputemus, ita accipiendam est relatio pro ut ab esse dicta, ut addue accipiat in illa aliquid illam de transcendentia ad creaturam, sive substantive, sive adiective habitam.

645 Prenoto deniq relaonẽ sumi ab Aliqbs multipliciter: 1º iq p̃ implicito, iq p̃ explicito: 2º iq reptũ in, iq reptũ ad: 3º iq sub munere frũ hipostaticæ, iq sub munere relaonis. qs oia ĩ idẽ recidũt; nã relao p̃ implicito ẽ relao ut idicata esse, illa q̃ includes: p̃ explicito (a) ẽ relao ut qdẽ rao fũ referendi: ẽ reptũ in ẽ relao ut ĩheres subto, qd refert: reptũ ad ẽ relao ut qdẽ adtrũ, seu ut qd ẽ rao referendi. Deniq sub munere frũ hipostaticæ ẽ relao, q̃ ĩ nũc ẽ p̃nalitas, seu ultimus terms oplẽs naturã ĩ raone pnæ: At sub munere relaonis ẽ relao, q̃ ẽ rao fũ referendi. ex hac varietate solet ñ levis equocao oriri.

646 Hic notati, p̃ solutione qũs triplex ĩ nõ seq. 1ª asserit, relaones Dinas p̃ ut ab esse a distas nlq dicere pfeconẽ: unde ut sic oẽs nec ẽe simplr, nec ĩplr, nec simplr pfectẽ, nec ĩplr pfectẽ. Hac p̃ viriliter defendũt Scotistæ utriq sui iublẽ Dus apud Mastriũ tm. 1. disp. 7. q. 1. At mẽs Scoti ñ adeo plana videt, cũ opositũ seq doceat ex Scoto eiq Discipulo Ponciq disp. 3. q. 6. Scotisti asstigtr coeri Scotus apud Godoi tm 10. disp. 78. ñ nlis ex neo teri eis Scoti opositũ publice defendũt ñ ĩ de relaonibs reptũ in, deniq reptũ ad.

647 2ª seu docet, dicere pfecionẽ: et qs simplex ĩfinitã ĩsurgere; nã relao Patris qua ea ẽ dese, et qut dicta aq̃ et ab ẽo ĩfinite pfecta, ñ ĩ generatis abstĩ, et ĩ genere patrii ltic de aliis. ita ou nri Ddss, ac Rẽs cũ Dre lxio lbº 3º cº 9. hinc etiã tenẽt plures ex exteris, ut citatus Ponciq, et Lybica qº 8. ar 61. et ex antiqs Ochamus, Gabri el, Enriquus, Cartusianus et alii apud Pẽr Montoia disp. 39. S. 2. Duoty ex nos tris Scotas seqtr, videlicet Pr Molina ĩ 1ª p̃tẽ, q. 42. ar 6. 6. Velarminus to 1: lb. 2. de Cristo Cp. 12. let p̃ targeng loquatr. Pr Antonius Perez ex cipia nris solet. et ĩ merito, q̃a disp. 3. Cp. 5. obscura qs videtr et tdõs nº 32. arguta oria Scoti sibi obicit, ac diluit.

648 3ª seu ẽ dividiq qddã qh Atts 2º; nã longe maior

eorũ pars

faus cum citato Suario concedit, multiplicari perfectiones relativas, ita ut tot sint perfectiones relativae, quot relationes; si non relatio sit perfectio, tot erunt perfectiones, quot relationes. At vero P. Vazquez disp. 122 c. 6. P. Montoya disp. 30. s. 3 et 4 quos sequitur P. quor, dicunt relationes esse perfectiones Dei; non tamen esse perfectiones relativas; sed omnino communes tribus relationibus: quae contrarie sunt in loca, utque male doceat.

Caput 34.

Prima sententia ab autoritate reiicitur.

649 Sit 1° nostra conclusio: relationes divinae pro ut distinctae absolute dicunt perfectiones. Probatur 1° ab autoritate; nam ut communis doctorum et Patrum testimoniis probatur cum eruditissimo P. Montoya disp. 29 et 30 relationes pro ut nunc ponuntur in Deo: et pro ut Deus trinus, secundum illas, dicuntur, sic perfecte boni, amabiles, adorabiles etc. Secundo quoniam tale nunc esse perfectas bonas etc., et in perfectione physica earum, et perfectione esse illas perfectivas, et bonificantes. Secundo nihil hanc solutionem non satisfacere Patribus, quae quod vii in pluribus locis non distinguunt, quod sit perfectio, perfectione physica, generis; cum sic loquuntur ubi ipsi ut dictis verbis aiea, satis innuunt, se loqui de perfectione physica earum pro ut distincta a perfectione essentiae.

650. Urgetur quod ut ex eo
Theologis notavi a n° 47, nomina adiectiva significata sunt absoluta, ut omnipotens, sapiens etc., et si quando multiplicentur, addito termino significante, quod adiectivum ponitur; at cum non ita sit, sed locutiones caveat, atque Patres et scilicet saepissime 3 Divinas personas perfectas, bonas, adorabiles etc. praedicant: quod perfectionis significata pro illa adiectiva non esse pura absoluta, sed relativa; aliter eadem frequentia dicerent tres sapientes, 3 omnipotentes etc. Nec satisfacit Martinez dicens, quod etiam dicuntur 3 personae Divinae; et tamen adiectivum Divina non significat (ait) formam relativam, sed Divinitas absoluta. Nam ille assumit; relationes in ratione sui esse Divinas, infinitas, independentes, ac sanctas, ut videbimus consequenti; sed ad specialiora veniamus.

651 D. Basil. homil. 28. contra Sabellianos, et Arium sub nomine ad illa verba: qui cum sit splendor gloriae, et figura substantiae eius. Ad Hebreos c. 13. sic ait: idque est substantia quod gloria, character quod splendor. Magnae itaque gloriae illius perfectio quoque existentiam praedit splendor. Sic subsistentia Patris, (quae est relatio) est gloria Patris existens in Filio pro perfectio Patris

Patri: Attestatur Pr gloriosus, ita et filius. idq dic de figura, aut caractere: e m Ra 101

silij idq qd splendor, splendor ae enaliter Filij prut dic orum ad Pr per effectiua ex

pone Patris, ut certum ex Prib; apud Rmq Cornelius hic. Pra idq Basilius lib. de Spiru

So c. 18 ait: imaginis honor ad exemplar transit. Ratio imaginis ut relatis ad Pr e ho

nor Filij, et propterea transit.

652 Dalijs rationis equiuocis ista verba exponit dus Cirillus Alex

lib. 1. thesauri cp 6: Pater prius est, non quia Deus, sed quia Pater. sic arguitur: eo qd l genuit ipsa

q Deus, recte Deitatis ratione transit; atque ipsa l eius est ipsa q Pr, et eius Pater talis ratione

transit, et ut eo solutionis adversum proveniat ibidem latebat, qd si ia pro duo Filij non ratione

erit superflua quae ad rationem Dei prout pro duo Filij, sed et creaturarum. sepe q genuleat hac

sua forma: Pr ideo fuit, q genuit: rei ae opposita dicitur, sed ideo genuit, q fuit. Cum

tum utraque ratio vera sit.

653 Denique Florentinus idq docet ... S ... ait: Pr, generat, subs

tiam hic Filio neque quia coicat. Et paulo post dicerat: coi substia p generationis coicat

Filio: q Pre, et e substia, qua coicat Filio, et substia, qua non coicat Filio; atq substia, qua

non coicat e relao prut a dicta abscis: relao prut dicta ab eius e substia, ac subjde perfecto.

hanc doctrinam pariq signati vobis tradiderat D. Damascenus de fide lib. 1. Cp. 9. Uniige

nitus Dei Filius peculiare, atq a Pre deitatis substia habet; et nil distinctus a Pre, ni rela

onis prut dicta abscis: q relao prut dicta e peculiaris substia: peculiarius perfecto.

654 Prot rei

at 3 Tostas ex di. Tho, q l. p q 27 art 2. ad 3 ait: in ratione Divinae continet et

vbum, qd ae loquitur de eminenti, et non eminenti, liquido patet ex verbis, qui in mate subii

cit: sed et genus qui quae adeo perfectione prout: q verbi et prut, et continet ratione Divi

nae. et sic facit Dus Jos Caitanus vocat hic aurea verba: ratione Divinae, si sumatur

primi pret, hec oia in se concluderet, videl proprietates personales, et attributa. ac reliqua, qua in Deo

sunt. ita Caitanus in ... q 28 art 0 ad 3 probat, Deo habere relaonis

q. Dina incompetit in eius ex propria praeferentia nia eet, vt patet, si relao n̄ eet heo. Circa q. 23. ar. 3. in corpore probat Deus in propria q. ex illud quod ei praefeconis Deo ē attributis: eo id, qd mp addit ē esp. qd rtuit in razone propria praefeco; alit ianis eet Dr. Ior ratio.

655 Vrget ērit ex 3a pte, q. 3a ar. 1o ad 2: h@ ē eis Dina prs (a trai) pprietas in plitudine, vt fiat in ea scurss naturary. en dicit Dina prs in plitudine, id@ loquat de Dina pna cyz relone, q. addit naturali mihi oio certy, tyex eis vbis in meatead dicit, slt 2y subsequ: ty etiq qa loqt de pna 2y qd incapit scurly duary naturary, Dinu illt, et humany: q. loqt de relaone pvtalita ab vtraq natura. 2dz docet opusculo 1o cp 1o expos. vba illa Dr Basilij, Spq: 2ya Filio dignitate, ait D. Thomas intelligenda ee, n̄ de dignitate naturali, sd de prnali; atq ibi 2mie de spu sancto 2y qd ē distz a Filio: q rdo pvtalita a natura ē digna n̄ dignitate naturali, sive a natura pnitie; de relava. Pauca ex his ibi obicipt alii, et neq ad illa pauca, me iudice, 2gt. Cory solutiones a razone rtibimy.

Caput 4y.

causa ditio a razone pt.

656 Sic ex Dre Lexio lb. 3. c. 9. no 15: illa qd Deq frt rtuit in razone Trini ē prfco Dei; at id, qd Deq fr rtuit in razone Trini ē fr relao pvtalita ab eēa, et 2ysty ad: q pvtalita ab eēa, et 2y ad ē prfco n̄ certa: q. Deq in razone trini dit fr pluralit, et nuzy, q in Deo repugnat, ni razone fratory oppositionz, qz sr fr relaones 2ysty ad, vt ē certy. maior videt ex terminis nota, et tli visa fuit Dr. Nacigreno ozaone 2a, qz ē 2a de pane dicti: Deo qd n maig, aut stabiliy ē sit, q. Trini Pgre? qd qz ē gloz acceso, n diminutio. pt etiq razone; q. mist hiy Triti vt tle eslo cat Deq in razone scialimi ē ti: q et scialimy prfconi. ideo mag huarezo pbatu mai xit, prebile ē, mist hiy Triti vt tle nlq poezep praefeconz in Deo.

657

Dixit naturaDina

exigit idearii relationibus 2ys ⁊tys ad: q. 2ys ⁊tys ad aliquid per se, p̃ ... proinde: idqd

per negat pro idealitate ad ⁊nrg statu naturae Divinae ē per se ..., naturae Divinae; at relationes 2ys

⁊tys ad per negatur pro idealitate ad ⁊nrg statu naturae Divinae; aliter natura n̄ exigeret ide-

ari illis: q. l. = Dices, negari, ñ ut prosicigt naturae, et ut prosicigt a natura. ⁊ ijjstii-

bile ē qd n̄ sit per se ... naturae id, si q. p̃ idealitas huic natura ect oro visijta; at natura

Divina est visijta sine relationibus 2ys ad p̃ idealitate huic: q. relationes 2ys ad ss per se ...:

it si natura Divina s illis n̄ ē ⁊nr, is ss ⁊nrei ... naturae Divinae, q. cunq. demum titulo negetur, si-

ve ut prosicigt, sive ut prosiciat.

658 Imolrgic arguo 2°. relatio Divina 2ys ad exprimit per aqd, p̃ qd tle

ad ī per ad filius Spiritus, et aliis repugnat; sed n̄ ea ad singulis naturae Divinae; at h̃ prateatus ē per se ...

q. l. maior ⁊stat ex n° 644. probo nov: talis pratus ē pratus positivus detractus; at detractus p̃ra-

tus positivus ⁊stuiy ⁊tys ad jraone filii Spiritus, et repugnatis aliis ē per se ...: q. l. maior vi-

et, et ex terminis. probo nov: pratus positivus ita ⁊stuiys ⁊tys ad ē pratus positivus per se increatus;

at pratus positivus per se increatus ē per se ..., et ... : q. l. maior ⁊stat; q.ᵃ pratus positivus ipse

ex parte rei detractus ñ p̃scindit ipse a creato, et increato: sed n̄ p̃scindit ipse ab ecca, et ec-

ab alio. minor certa ē.

659 Respondeo ex 3riis, qd insinuat Godoi n° 42, et 48, pratus positivus, si ab-

ste, et sicificative sumat, ñ p̃scindere: at facta reduplicatione aliqua, p̃ se p̃scindere: sic relatio-

nes Divinae etiam p̃ut distinctae ab ecca ss perfectis, sij increatis; q.ᵃ sic sumunt ablte, et scifi-

cative: at si addat, ss raone sui perfecta, increata flige; q.ᵃ raone sui p̃scindunt ab his

oib: sic ho ipse ñ p̃scindit ab ee albus, et n̄ ee albus: at detracte ipse tī albus, t n̄ ē albus.

at si addat raone sui, iam ipse p̃scindit; q.ᵃ raone sui neq. ē albus, neq. n̄ albus: idem de re-

laonibus.

660 Dissolutio occupatae, nq argutus n̄ry sub hac reduplicatione scedit; q.ᵃ ⁊tus ad

relationis Divinae ē raone sui pratus filius Dei; at pratus raone sui filius Dei ē pratus raone

sui increatus: q. ⁊tys ad ē pratus raone sui increatus. maior ⁊stat ex dicto n° 644; q.ᵃ q. quicunq.

abstrahat: tus rd, 3p bet scipis expto xasaq detiq[a] dtq ad, vt sbus ad pius Fxitis, ne disputemq deq da loco stuac cu Deo, et exeaxii, enti reali, et xaonii: q atq ad pius Fxitis q vt dista ab exea ē px, etp expto, alp xaone sui p xaty fiiy Dei: q eodq moo, et sube adq expone ē jexeatq: qetp pto.

661 Dī 2°: ex his duabq, ho xaone sui ī albq, ho xaone sui n̄ē albq, 1a fla, et 2a va, qa videlt a pias, hoi n̄ snire ex suis pcis ee albq, qd qq vexqe: qsic ex his duabq, xelao Dina xaone sui ējexeata, xelao Dina xaone sui n̄ēj exeata, 1a exit fla, et 2a va. Atq h̄ī pxiq fiy: q paxitas nlaīs p bo subtq: xelao Dina xaone sui ē pxatq fiiy Dei, iā pxatq fiiy Dei ea xaone, qa ē piq Dei ē jexeatq: qxaone sui ējexeata. maio patet; qa qa ē piq Dē xe spuat exeaoni. xao hec satis pbat, xelaoq Dinq ee p xaone sui jexeatq. at vtī px pfeo, sufficbat, qd xaone sui exigexet idste eq jexeato, vt iā pbo.

662 Pxaō 3° xeluonq: pxatq qd xaone sui ē bonq bonitate pfica, xaone sui ē p fectq pfeone pfica; d dtq ad xelaonī Dinq ē pxatq, qd xaone sui ē bonq bonitepfica: qlo pbonq: cuicq pxatq bonq fieeī exigexi idste sui eq pfitap feone; d dtq ad xelaonis Dinq pvt dista ab exea xaone sui exigit idste eq pfitap feone eeq: qlo maox ē mihi cexta, q illa exigea bonaē subto exiggi, eq illa m̄ meliq se het subtq, q s e illa, nisi dicamq, exigeq idēbatis eq pfila Dino n̄ ee bonq volūti Dinq.

663 Resbis, 1° exigeq hedi aqd pxatq n̄ ee pxatq īq exactq: alit exigea mxq adpxq et iā pfia: qd nos iido cuimq n° [628]: q exigea xelaonii adp feonq eeq n̄ p pfeo = notq da equo caone exigit xeiō. qs ē vexq. At n̄ p fexts ilud eoss, d h̄: q exigea xelaonii adp feongeeq n̄ ē iā pfieeeq. fateox: cextamq ē alia pfeo dista ap feone eeq. ins: exigit p silogq: pxatq fiie bonq subto īq pfica subti: et ideo pfia ē pfeo mxq; atq exigea illaē fiee bona dtui ad xelaonis: q ē pfeo illiq, q vis pfeo dista ap feone iā q ē exigit,

vlt

vlt ap ſeone eſſ.

664 Rebis 2º ex Godoi nº 49, exigere idſtatis cum eſſea Divina non eſſe fr ſpeone, ni dicat etiã ordinẽ ad exeq (qd addit, ne cogat dixe, exigere Oizog adidentis cum natura Divina non eſſe ſpeone.) cum (a) 2tq relaoni non dicat ordinẽ ad exeq, ideo neq dit ſpeone = ſpla mihi ſpla, et ſcoe ex dicta vigt nec. Omitto ſnuc, relaoẽ non exere xaone ſui ſexeq ſig dicq ab exea eſſ, et ſexeq ĩus eſſ. Quo dato, sic arguitur: relao 2ytq ad exigit reſpini Deo: g exigit exere Deo: g dit ordinẽ ad exeq. Pbat: ideo dit ordinẽ ad tẽ, qa exigit tẽ; et etiã exigit exeq: g dit ordinẽ ad exeq.

665 Dẽ 2º id, qd advenit g ſi ſpeieſ exigeg, ac ler illi advenit: et ideo ſoi a cler advenit albedo: g ſi relao Divina non exigeret exeq, hec a cler adviret relaoni Divine: g acle eet illi exere. qd ſcribile ſpe exit: ac etiã ſpeeptile; g ĩtli negat, qd ſpraty aqd exigat idetq relg cum naa Divina, et qd non exigat exeq. Pbat: relao 2ytq ad exigit referri rr ad tẽ; et ſtrũ ſelat, qd rr referat ad tẽ idt, qd rr non exit: g relao 2ytq ad exigit rr exere: sive ſexeq ſig, sive ſexeq eſſ.

666 Rebis 3º: tẽ eẽ relaoni eẽ ad tẽ: g non ẽ ad ſuq exeq = et Dẽ: tẽ eẽ relaoni ẽ gg ad tẽ; at adũ non ſo ad tẽ, et etiã ad ſubtẽ referibile ſtẽ. vnde ſic arguitur: 2tq ad Patri xaone ſui exigit referri rr ſpong Ptri ad Filiũ; et ſelat qd referat rr Ptr ad Filiũ, qn exat rr ſ Ptre; hec m ẽ divnoao relio ſica, gg ſ nirz negt, ni a ſrea rr exgte ſiubto: g exigit exire rr ſ Ptre: g dit ordinẽ ad exeq. Pbat: 2tq ad ẽna a ordinatq ad referẽdũ rr ſpiſu ad tẽ: g naa ſua ordinat ad exeqdũ rr ſ ſpiſo, vt illud rr referat ad tẽ: g naa ſua ordinat ad exqdũ: g ẽ ſpſeo; ſm vnice deficiebat xº ſoluong.

667 Dẽ deniq: g ſi fret xaone ſui exeq, fr, et xaone ſui dit ſpſeong, et 2tq ad relaoni fr, et xaone ſui exit: g 16. maior 2cedyt Dẽi, et bene; g ẽ exea

bonus ficus ĝtis ē, ut ex textu patet, ᵭ neg. mius diĝtes, qd relaones n̄ het pecu-
liarem exeq, ᵭ exeq. t. exeq absolutam esse. Illatum pbo: psiu fice pducentium, fice
pducit exeqtai; ᵭ Ptz fice pducit Filium: q fice pducit exeq. Filii; atq n̄ pdu
cit fice exeq abltq esse: q relaone pia Filiaonis. maior ostat; q ut ii [illegible]
otii clamitat, esse rexe i pducibilis, pcedit q i suo ee esse ali oz pduons:
et ideo n̄ pducit ee exeale.

668 Rebu ex Godoi, sufice qd pduo coicet exeqtzo, glat
re iā pduo Ptzi coicat Filio exeq ablti = ōē; q si neq exeam ablutam,
neq addite relaonis: qdnq o pducit? exitq ae coicativa, n̄ pducva. Urget:
q relao Filii pvt distincta ab exea ē realis: q exeq. p tqz: n̄ ē poalis: q realis. =
Dicit, ut n̄ i poalis, sufit, qd jc let, q vis n̄ exelet exeq. ō; q eodz mo jtlg p moy
aut li n̄ exit poalis; q jclat, q vis n̄ exclet jtliory; ᵭ h contq n̄ admitit Forte:
q b. rao aprioricq dtq ad raone sui ē pra re refexs: q raone sui ē rx exs, ut
iq diximq.

669 Prot ihq ex Pbq; nq D. Cirilq lb. 2. Dialog. paulo post initiū sic
ait: sic manifestq, et i pura triq substearq i pois exeii ptitq servqs, vnq na
q adorabis. qd ieqe alii lbi repetit = Ricardq lb 4 de Trite cq 15: oportet ut sit
jcoicabilii exea, cui i jcoicabilis difzea. quot it i Trite prq, tot jcoicales exeq.
qd forte didicit ex Tridentl eone 13 § q nig, et sequeti, ubi het, qd substia
solet apelari hiposis, t exea, t res nag, ditq, Prq here jcoicalq exeq, ac jcoia-
lq substiq = Itq D. Damasc. de fide lb. 3. Cp. 5, pbat, pras nēe ofusas, q vii idq
hiet eidq naq; q vnaqq p se subsictit, suq q piete hē, exeq moy disparq
het. jtle dispare poijexqte.

670 Ret denq Alii, relaone direqqonq ad exeq: ᵭ tq
p feonq n̄ dixe; q pteo sait p oxnq ad subtq, ut pfecxle pilla: relaoa nlq su
btq respicit, ut pfectble pilla; q ut substq p piat p frq, b tpra oq rurarie q subtq:

Ut

@ omensurat cum illo, requo, qd respiciat illud ipse, tic [illegible] subty. [illegible] ficio subty [illegible], et [illegible]: ideo [illegible] omensurat cum illo, q cum subtor Godoi hac solutione [illegible]; [illegible] fateor, [illegible] videam [illegible] ad [illegible] subty: et [illegible] omensurari bene cum subto, tic, proportionari cum illo ad illud dino [illegible]; [illegible] ad [illegible] requirat [illegible] ad subty rationem sui, [illegible] se [illegible], vices [illegible] dictis.

671 Sic argumentor: qd e bonum ficum Patris [illegible] Patri; et [illegible] ad relationem e bonum ficum Patri, q vim respiciat Patrem, ut referendum ad Filium: [illegible] ad relationem [illegible], q vis respiciat subty [illegible], et ut referendum. [illegible]: referri ad Filium e bonum Patris, et ut Pls loquitur, augmentum glorie, et excelentie; et [illegible] ad relationem [illegible] referri: [illegible] urget: [illegible], q subty melius sehet, q [illegible] illa e [illegible]; et [illegible] ad [illegible], q melius sehet Patri, q [illegible] illa; [illegible] non produceret Filium, et cum illa producit: melius @ e Patri producere, q non producere Filium: [illegible] excogitat, illa parum nota omensuratio.

Caput 54.

Precipua Patrum ratio [illegible] urget.

672 Ea, q [illegible] Basilius citatus nº 651. Cirilus, et Joannes sequenti nº Naciazenus nº 656, ut Deum fore [illegible] si non esset Trinus. hac rationem plaribus [illegible] D. Atanasius precipue oratione 2. ubi ait, dixe Patrem caruisse verbo, e dixe, luce, splendore caruisse, et fontem veluti sterilem exharuisse. et apud Divum Thomam opusculo 1 Cpº 7 docet Atanas. Deum sine tribus esse [illegible] et sterilem: Deum fore mutum, mortuum, irraonalem. qd tumsda Deum Patrum autoritate probat [illegible] Montoia d. 29. S. 3, et 4 = exquibus ista eruit ratio: [illegible] Deus esset [illegible], e [illegible] Dei; et Deus esset [illegible] relationum: q relationes sunt [illegible] Dei.

673 Respt Jostus cum Godoi suo nº 45, [illegible] relationum non esse [illegible]; et [illegible] Dei; q ex defectu relationum non arguit [illegible], [illegible] Deo,

vlt ppp conexione pfonis Dine nae cu relaonibq. las xqt Scotq apd Ma-
triy suo n° 11; q traitas ñ xeqt, ni vt ppp conae axtedat: ñaa ṁq ēpitefecy
da petit coicari supositis dithi, ut tlia suposita pficiat: q ex depiralaonyax
guixet j naa Dina ppfeo; axquexit m, ñ ee j pite fecydq, ac coicabile. = At
q scolastice soluone hqc Ds. Cirilus xefutet, vide n° 652.

674 Dnyq ñ mixabor,
qd penejmgxy saxy Pbry pondq levaxi cxidqr hac ab iis excogitatasolu
one, ñco, qd scig, apud Pbs pyto inixa, ni q Pbs aicyt, ovp nascecqui:
qdts optime spoi cu pfeone xaony stabit ex axquitory soluone: ñ illa iuxa
corrigeda, q do vtryq subtinexipe = lxaricaxqutor: Pbs eide voli, imo expxioxibq
docyt, Dey sine pitefoxe ppfy, ac Dey sine oispa sine pilb fore ppfy atqagh
2y docyt, loqut ... et ñ axquitivo: q cig cujaboxt sy Dicas, xaone cogexadumy
et ñ ad aliud. 2, q xao ita avobi excogitata ats pada ē coi, ac stqh Pbry seu;
ñ seu Pbry trahyty ad vng excogitaone, vts sile > Scotas aicebam a n° 180.

675 Ax
gutor 2°: sip dcys xelaony so eet Deq pfq axquitive, eodq iure, q Pbs dicys... imo
s relaonibq foxe ppfy, aixqs, Dey sine polite creaxy fore ppfy. At ñ Pbs dicyt
(ni fortexaxo, et notqdo ee zaone comonis) imo ppp docyt, Dey sibisupstima
ee, nec vmq dixexyt, polits creaxy ee aumptq glos, ee pfeony Dei, Deys illa
ee rirale, ee pfecydy, ee ppp: q dy ae relaonibq loqut, qd aliud ppdut ppy
pury sey ~~coon~~ comonis. maxi stat; q vi comonis, eiq depite creaxy poli
tate, axquaxet aportxeioxa deyq oispos nxetiq; q nusqj Pbs ttle legit; q m
Pbry vmq dixit, siyty evidea, et cxeaxi pfey ee sola Deo? ety D. Dionisi
cha 1. de mistica togia, ait, siyty ex relaonibq etsca pitqhiq ee sola cleapy
Trite jvocqt, sicait: Tritas, esa, Dinitate, ac boniteusupiax, etppitqtiabl

676 Hoc

Arguty vrget Forras defectes, n̄ Scotas neget unionẽ Dei cũ creaturã potẽ-
te. Ac Scotus sic arguitur: ex ãctu illius, qd̃ so requirit adexteriorẽ eiusd[em] [illegible]
tionis n̄ arguit imperfẽo in ca [illegible]; ac relationes p vos so requirit adexte-
riorẽ eiusd[em] [illegible] perfectionis esse: ergõ. Probo maior: perfectio [illegible] neq apos
[illegible] pendet [illegible] esse abexterione sui: ergõ. probo: ex perfectione illorũ; neq qd prius
n̄ pt pendere a posteriori: et ideo Deus n̄ pendet a creaturis, neq ca absque. Vrget:
p vos etiã n̄ oia colla extra Deũ desinet [illegible] esse coli, adue exteriorẽ [illegible]
[illegible] perfectio arguerit [illegible] conditione Dina. et rao apud Vos e, q so requirit adexteriorẽ
conditionis Dinæ: q si relationis so requirit adexteriorẽ perfectionis Dinæ, ex carũ defectu
n̄ arguit imperfectio [illegible] perfectione Dei.

677 Aliter sic c Scotus: si ex defectu relationũ argu-
erit imperfectio Dinæ nãs, ideo eet; q Dina nãa eet connexa cũ relationibus, ac de-
terata ad illas [illegible]; ac n̄ negat dici [illegible] verũ [illegible]; neq ig re hoc erit vt [illegible] ex
nãa rei dicta a subiecto perfectibili, ac determinata ad illas [illegible]: et
corr. compositam ex nãa rei; ig m̄ dñari [illegible] subiecto perfectibile, ex
nãc [illegible], et subiecti, vt [illegible], ita q ac illo [illegible] subiecti: ergõ. [illegible]
q si relatio [illegible] dicta abesse n̄ [illegible], [illegible] dicta abesse n̄ e aulima, n̄ [illegible]
[illegible]; ac ad [illegible] so poet obstare, qd vtraq exiuit eet [illegible] jam, vt vos dicti-
tis; neq qd vtraq q̄ jam, vt [illegible], et subiecti [illegible] obtare negat [illegible], vt e
evidis: ergõ. vz arguti, et resolutio [illegible] hes, ano 763.

678 Deniq sic ablte-
des arguitur: rel nos vt dicta abesse e [illegible] Dei, sive [illegible] nãs
Dinæ, et oiũ coliũ; ac [illegible] et [illegible] e imperfectio: ergõ. maior certa, et iã
docuit nº 651 D. Basil. illa vba: Imaginis honor ad exemplar ꝗ refert.
Probo minor: [illegible], si vt [illegible] verũ Dei e perfectio; et [illegible] apud Forras [illegible], q ideo
docet, creatãq repugnare q etiã [illegible] Dei exit [illegible] perfectio. — nec admitto [illegible] resolutionẽ

illã

ilg qd vlt igo fis Dei, qlis ē nra visio beata sehet ex pte ptis, et ideo io het pfectionari cu poa fita: igo v° vru, qlis ē sciu ppa, sehet ex pte obti, et ideo betcy ilo pfectionari; ac re eidē materialitatis cu obto.

679 Nec dīcī, q̄a xad
sumy pbat, lgiu vru bere ee marii pfeoni, quā igo fis, n̄ @ pbat, qd igo fis n̄ s. pfeo; dīc sopti diuy igo ē dīc, q̄a igo obti va pexprimes obtu n̄ sehet ex pte pos, & ex pte obti, vt patet: q si dese p vt dista abesca ēs exps. vadbti, dese etia exit pfa= lgo qq psuadexi n posy, pfeonpnēa, ee glog vbrīu lumy pnis fonti, radiy solis ehni, ipsy dony subsiti Dei, hermy fecy diue nas, vby Dini oxis, et alia, qq fides et PP. nos docet.

680 Neius to longius pcc
dq pla alia argūta ottoru qd relao put addit ēs ē vista pductiva, tsalt ē pra expeditio adru pducedi: qd ē pnalitas, qq joty prg iportat i recto; pna @ 2y ex prg prg ē pfeo, vt alt D. Thoas 1. pte q. 29. arl. 3. pna sicat id qd ē pfectimy i tota naa, slt subsistes i racali naa. Id qd ī racalis aualis disio; ac subjde racalitas aualis. Prea qd adoravilis, honoravilis &c, vt docet PP, et ait D. Thoas 3. pte q. 25. arl. 5. caa honoris ē id, i q° ils, q honorat het aliq exceleg. Denia q̄a relao trat duas naas, Diug et numag, qd fieri neqt, nisi i pta, vt dixit citaty D. Thoas: tu etiā, q̄a suplet desg pnalitatis creats, q pdiceni ipsi pti net: Ly ratione si requat sugi pfeoni

Caput 64.

Metaphica eade veritate pbat.

681 Sic: relaons p vt dista abesca ssaptia racalia: q ss pfeo. pt qs: q. x° fipy l° Ethic. C. 6. bony et i substia dat, et i qli, et i eo, qd ē ad aqd. Desde asexit: bony eque ad id, qd ē, dat. et pcurrit peamgta oia dicer, qd bony dit etiā i relaone; q̄a vlt pxa meta etiā ss idqdē. Ly de cogit; bony n̄ ee coe qd pig unille vvere, vlt vna iūea

vt ponebat Plato, q ibi [illegible] sic: n m[odo] [illegible] omnibus praedicamentis, ut in uno tantum modo diceret
bonum. Modo sic: dum relationes divinae productae ab esse. [illegible] praedicamento ad aliquid, sive relationis:
[illegible] bonitas, [illegible] additas, [illegible] Nec obstat, quod [illegible] de praedicamento re-
lationis; nam neque substantia divina [illegible] de praedicamento substantiae, et tamen [illegible] bene [illegible]
esse [illegible] in eo quod substantia.

682 [illegible] relationes productae ab esse [illegible] quasi [illegible]
ab aliis praedicamentis: [illegible] etiam [illegible] loquitur eorum, quod
[illegible] et [illegible] Scotus docet quodlib. 9. lit. M. bonitas, [illegible] una [illegible] melior [illegible] non esse
addita esse; [illegible] et eius [illegible] et [illegible] illis: [illegible] Dei [illegible] praedicamento
[illegible] ipsa praedicamento [illegible] nitas praedicamento [illegible] bene [illegible] productae
[illegible] ab aliis [illegible] Dei [illegible] in Deo. [illegible] excepit relationes [illegible] praedica-
mento ad aliquid?

683 Urgetur [illegible] plene [illegible] relationibus divinis; nam si [illegible]
[illegible] integritate rei, cui nil deest in suo genere, relationes productae ab esse [illegible] in suo
[illegible] genere, nec [illegible] illis deest de genere relationis, nisi [illegible] relationibus [illegible] Si [illegible]
[illegible] ad suum, relationes [illegible] divinae esse. Si [illegible] amabiliter [illegible] a Deo, Deus
[illegible] illis ut [illegible] Deo [illegible] placet; [illegible] placet [illegible] Filio producto a Patre, atque
[illegible] a Patre. Si denique [illegible] excellentia Deo [illegible] stabilis; [illegible] Filius? [illegible]
[illegible] esse divinae [illegible] Deo dignius, quod esse [illegible] atque hec omnia [illegible] relationibus [illegible]
[illegible]; nam ut pluraliter dicuntur, hec omnia [illegible], et ut pluraliter dicuntur [illegible] esse: [illegible]

684 [illegible]
[illegible] quaedam, quae [illegible] logicis [illegible]. [illegible] Aristotelem, quos [illegible]
[illegible] dispergit. [illegible] 1.o [illegible] apud [illegible] n.o 4. [illegible] cui nil deest in suo genere, [illegible]
[illegible] alias [illegible] cui in suo genere nil deest [illegible]
[illegible] ex Aristotele [illegible] tradita, illa [illegible]. Nam si [illegible] quod [illegible]
[illegible] cui in suo genere nil deest: [illegible] quod [illegible] non [illegible]

ipse desinit substantia ita ipse: quod dispositissima forte supponit, nullum esse entitatis genus, quod perfectionem non dicat.

685 Contra 2°. relatio ratione sui importat realitatem: quod est perfectio, seu bona bonitate reali: Ita et Scot. bonitas non sequitur ad quodcumque quod est, sed adquisita per accidens, et dicitur ordinem ad exequendum. Contra: relatio importat terminum veritatis, quae non sunt producta, et producibilia; et quodcumque modo dicit ordinem ad exequendum. Videatur n° 664. Desideratur in ea, quae sunt, et quae sunt bona bonitate dicta ab aliis negat relationem, ut constat ex loco allegato. id quod de peccato dicebat, si consistit in privatione non est ad eum, quia privatio non est ipsa. si consistit in positivo, dicitur perfectionem speciei, et si dicat summum in perfectionem moralem: at est species constitutiva etiam a Deo. quod addit de auxilio Dei, nihil probat, quia est perfectio Dei in defectibili, et si defectibilis est concursus, quod non est praxis Dei.

686. Haec solutione relicta ad 3 alias sententias veniamus. Supponunt distinctionem entis in positivum, et non positivum. positivum vocant illud, quod est mensura, et mensuratum in ordine ad aliud, quia ut esse potest tantum et tantum: non est finitum, aut infinitum: Non positivum vocant illud, quod, cum ut in se, tamen non potest ex se esse tantum, et tantum, finitum, aut infinitum. quo supposito, negat plures Scotistae cum Lichetto, in 1 dist. 8 q. 1. bonitates, et perfectiones essentiales, aut modos incompletos: non item entis abstrahentis ab positivo, et non positivo. relationes item, quae involvunt, non sunt positivae; quia aequalitas, et inaequalitas perfectione non addit in Divinis generis relationis, et generis essentiae.

687 In primis doctrina haec dicere oportet falso, ut constat ex dictis. Dico sic argumentor: relatio est ut est de termino, cui non convenit id, quod positive convenit enti ut realiter sumpto; et ratio solutionis relationes Divinae sunt verum constitutivum: quia illis convenit id, quod convenit enti ut sic; et enti ut sic convenit veritas, bonitas &c: quod est relationibus. Probo consequentiam: istae proprietates dantur ipsi ex ratione convenientiae entis ut sic. Probatum mereor, quod in aliquo proprietates exequibile. Nec dicas, non provenire ex ratione entis, et sic erit clara petitio principii; atque ratio ita convenit, universaliter sumpto: quod probat ex ratione convenientiae entis ut sic: quia ipsae proprietates conveniunt enti ut sic: quod est cuicumque constituto.

688 Dic 2°. haec divisio idem est, ac divinesse infinitum, et non infinitum; ad haec divisio est per negationem infinito, et contrariorum: quia est illa maxime certa; quia est quaestio utrum est ista divisio infinita, aut finita, ac subjecte perfectionis: est etiam non quaestio utrum est illa non dicens, ac subjecte non perfectionis perfectionis bonorum: quia divisio contradictionis perfectionis, et imperfectionis inaudita est apud Mexicos, et eodem modo post divinesse est in bonum et non bonum, in verum et non verum: neque ulla ratione divisio fit nisi petitione principii; quia videlicet aliquid sequeretur, relationes Divinas esse perfectiones; quia gratis supponitur absidum, et ex eo divisionis perfectionis. Deinde includat verum esse reale, cui non conveniat integritas suorum fratrum in ratione talis simpliciter; ad hoc est perfectio: quod etc.

689 Ideo hac solutione relicta communi Scotarum, et 3a solutio, quam tradit Suarez de Deo Trino disp. 4. S. 4. Ripalda contra. 27. fol. 6. ubi aliquid esse perfectionem talem aliquam quantitatem: talis est integritas fratrum rei, cui nihil deest in suo esse, et haec est bonitas excludens malum absente, cui tamen inest. perfectio vero quantitas est illa, vi cuius est mensura, et mensuratum in virtuti, ac perfectionis aliquid: et haec non est, in quantum, per ostensionem, ad magis [illegible]. quod promiso dicimus perfectionem 1° modo acceptam convenire relationibus Divinis; quia est per ostensionem, et relationes [illegible]. At 2° modo acceptam non convenire illis; quia sicut non est per ostensionem ut sic, ad magis [illegible] quanti.

690 Omnis frivola vocat Mastrius solutionem istam, ac in ullo fundamento, et vincit sic; quia nobis condit principaliter, sed relationes Divinas de se dicere perfectionem talem, nisi quod convertit esse [illegible]. Et inde utrique colligimus quantitatem; quia neque esse perfectio in re detracta, nisi in quanta: non est, nisi infinita, aut finita. Confirmat; quia in Scoti argumenta frivola etiam videntur hac solutione; nam verificantur in hac re, unquam non esse eque abstractas, ac consul: item nec esse in se aequales: quod est praecipua Scoti argumenta, ut videbimus. Denique solutio tamen est in se falsa, et equivoca.

691 Sic illam assertionem impugno: quidvis est in se praecidat ab hac, vel illa quantitate, includat tamen est detractam, quod praecidat a detracta quantitate: quaelibet quidvis perfectio talis in se ipsa praecidat ab hac, vel illa ~~quate~~ perfectione; includat tamen perfectio talis detracta, quod praecidat a detracta perfectione;

atq detrahata affeo eq feo qdtava; e m l detrahatefita, l detrahate ipsita: q. Vrget. je lat
gs vt sic sine affeone vt sic: q zelat gs h i affeone hac; et affeo hec eq feo detrahata,
a esub jde qdtava: q si relaones exse si tigs: ii ehiq affeo hec. zelat q gs dicis fede
trahatq gtate, et psejdes a detrahata affeone. Vnde gtatq feony gtavq, neutrals, et affeo
ny qdtavq so diferre, sctpraty vt sic, et praty h.

692 Docurrere conat Smisig d. 3. q. 1. n.
47. dicq, detraty gs poe psiderari l 2y toty, qd ad iy idstice gnet, l so 2y alit eiq fra
litz. si 1o mo psiderut, nly gs ditraty psejdit adetrata gtate, et coernec a detrahata
affeone, vt pbat arguty. A ii 2o mo psiderut, vq si psiderut 2y solq q dditz gtis psejdere
pes q tyc n pcipit 2y mooi, et paones illiq qdditis, a so 2y q dditz ipsq. Patet, pot je
esea Dina, qq 2y q ddits eseq psiderata e hoc esea, et tq adhuc n ditfa qdtate, hec m
pnit ab ipsitudine, qq e moq eseq.

693 Dri: q jeods seu, jq dicitis, relaones Dinas n dicitq
affeony, betis dire, eseq Ding n dire fra affeony. seqla absurdimae, et ppoei. Dilq affeo:
ideo q vos relaones Ding n dicest fra affeony; q q do pcipiyt 2y pceisy pty qddivy thes
gtatis, adhuc n pcipit pao, aut moq jcq thejtatis, neq qdtes affeonis; atq q do pcipit
esea Dina 2yspeciy pty thes jtis ablh, aduc n pcipit pao, aut moq jcq thesgtatis,
ne pe jptas, qq e qdtas affeonis Ding nas: q b = pfeat. q do pcipit esea dina adete,
et 2y qd ia p vt dista a relaonibq e idstice, pcipit vt disj affeony, q a pcipit
cy jpitate, vt vos dicitis: q q do pcipit relao adete, et 2y qd ia p vt dista ab
esea eidstice, pcipit vt disj affeony; nq tyc ehiq pcipit vt afecta suis moi,
ac paonibq.

694 Fri 2o apprioxi; q a hic n disputamq, q affeo, et bonitas sit praty qd
ditavq gtis, a pro tiq paones, seu moi illiq; hec m mefica e nyceip tingi: d
so jqrimq, q jrelaone p vt dista ab esea jniat affeo sive i dicsea ius
relaonis, sive i pao, aut moq pnigs ad relaone p vt ab esea distq. Affeo i

de q̃ddite relaonis, ĩs tu hunq. Resp̃eo ĩ neg, aut p̃ao bita relaonis, ita vt

relao illa heat ɔ̃teqs ɔ̃stat afectap̃ esse, iq saluat seq q̃: qd vlt relao ɔ̃stit

ab esa dit p̃ sua peculiare p̃feone; ĩ h ɔdit resio ista q ɔ̃stit ɔ dite p̃fat

ab absdo; q̃a iq ẽrut plures p̃feones dite ab esea, et co esp̃ nec erut a

qles, nec vna eque p̃fa, ac 3 ial; qq ĩĩ absda nobis ab Scoto obiecta. 4o. tady

695

soluõe, q̃ seqt Vulpes, Faber, et Mastrig, vlt relaones p̃ p̃ut dictas

ab esea ñ ceṕtes: et ideo neq bonas, neq p̃fas, siue sermo ĩ de p̃feone

ɔ̃hitava, siue de q̃tatiua; q̃ so ĩĩ ɔ̃sidetice, et ĩ obliq̃ raone esse: qd ẽ x̃ cõs

doctrq ~~Scottum~~ Scotarq, ait, ĩ q̃ dit, difueas vlmo ɔ̃stuvas ñ ceṕtes; neq id, q̃ ẽs

p̃ p̃ficit, ĩ id, q̃d recipit p̃feone aut id, q̃d detrat ad p̃feone recepta. cu relati

ones sit vlmo ɔ̃stuve, ac detrare p̃ne dinq: ideo neq ẽs ĩĩ, neq p̃fecta est ñ seu ex

p̃oit disione Scotica ẽs ĩ p̃ty, et ñ ɔ̃tq: ac si iludeliuiret ĩ ẽs, et ñ ẽs, siue ẽs

et difueas, qq ñ ĩĩ ẽs.

696 Hec soluo, q̃ m̃us ɔspegit ad ĩ teq eadeq ẽtis longe dif̃ tagit.

ĩ m̃ p̃fica resolueda p̃q doctrq asumit, ĩ eiq p̃tasite nuc omitto, sic ĩtra

p̃ceriptos nobis tres argutor 1o. q salte relao spiratorii dit p̃feone ĩ a subj

de iq ĩ P̃re et Filio aliq̃a exto p̃feo, qq ñ ĩ p̃pria sao, qd ẽ p̃oimus ĩ inis

nobis obeiedy. p̃bo cq; q̃a relao spiratorii neq ẽ ẽceicalis, ericat m̃a P̃re

Filio: neq ẽ vlmo ɔ̃stuva p̃ne, vt patet: q̃d. nec dicat, p̃feone ñ dire, q̃a ñ

het p̃iq exeq. na argtq p̃ssi hit: x̃a vra p̃ppia ĩclat, qd ñ heat p̃iq exeq

id, qd het p̃iq ɔ̃tate, ĩ x̃a argtq adue ĩtactq het p̃iq ɔ̃tate, ñ m̃ ẽ neq

p̃ra hipostica ĩceicalis, neq vlmo ɔ̃stuva p̃ne: q̃d. imo soluo ẽ directe ɔ̃

Scotq, q qdlibeto 5o. §. Viris, sic p̃oit q̃: ñ ẽ q̃rere, si relao ĩ p̃ iacts illud

ĩ p̃ty (vlt esea) ĩ q̃rere, si ĩ relao p̃a, hẽ 2q sua ɔ̃tate p̃iq, qq ẽ stas ad altq.

ĩ p̃fita q̃d. et ibi millies repetit ɔ̃tate p̃iq P̃atq nasi p̃ut ab ɔ̃tate esse dicta.

697 Arguitur denique: relatio Divina continet fere quidquid continet infra ratione relationis, perfectione seclusa; atque infra ratione relationis continet perfectio, quod quia negari potest in perfectionibus: igitur. Minor est omnibus certa; quia quod vis aliquod non praecedat secundum ultimas differentias: at omnes praecedit omnia genera, ac praedicamenta, et scies. Minor ad certior videtur; quia reliqua attributa Divina continentur, quidquid continetur in praedicamentis sibi correspondentibus seclusis imperfectionibus: ut patet in iustitia Divina, in actione Divina, in passione Divina et relatione Divina. Notet quod Mastrius, aliud esse relationis Divinae ut addit negationem aliud vero formaliter illa, quae ut differentia constituit ipsam relationem additur, et quae addit praedicato generico constituenti praedicamentum relationis: quo notato, videbit, hanc sequi solutionem ad eius minor probare, in praedicatis additum genere in relatione non esse, ad differentiam generis: quod nunc omittimus. Non ergo probat, quod relatio sit ut correspondens praedicamento relationis, et per ut additum esse, non perfectio.

Caput 74.

Solvuntur argumenta.

698 Arguet 1º aliquis: non posse esse plura ex dicta, et perfectiones; atque relationes Divinae simplices: quia non possunt esse perfectiones, seu rationes sui infinitae: atque si dicuntur perfectiones, esse infinita: Ob. ex. maior: infinitum in perfectione continet saltem formaliter relativam identitatem omnes perfectiones: quia non possunt dari. Scotus dist. 12ª q. 1. conatur retorquere in Scotum argumentum; quia esset est status simplex infinita; et relatio addit aliquid status esse: quia et potentia perfectionem addere. Qui in fine non video; quia Scotus non concedit, repugnare plura perfecta, ex quibus quis integraret infinitum simplex; ad expresse ait, non posse esse plura ex dicta, et infinita esse, seu rationes sui.

699 Ideo res

est de re lexicio Cap. 10. nº 8. distinguendo maiorem: non possunt esse plura ex dicta, et perfecta absolute in genere; condo maiorem: in genere peculiari aliquo, nego maiorem. Et sic, ceterum distinctione data excipit cursus. Ad probationem dic, verum est dari simplex absolute infinito in genere entis: non ergo esse infinito in genere aliquo peculiari. Et sic habent relationes; Paternitas enim est infinita in genere, aut quia sic est Paternitas: non ergo est infinita in genere entis absolute;

hec m̄ infinitudo n̄o competit Deo ad instar extrinseco, q̄d ~~ex se~~ sibi exhibeat infinitudo Dino, q̄ + x.ª Scotus diu quæst. ex naa sui abetra; et tu p̄ot sic dista infinitas sc. in ñgeli absolute in genere entis, d' in suo genere intensitas, vt docet Mastrius ex Scoto tm.º 1. disp.ª 2. q.ª 2. n.º ~~21~~. et 97.

700 Instat Scotus, et 1.º Faber cum Aliis; q.ª hec distinctio vana ē; 1.º q.ª dexaone infiniti ēē illimitatum, d' q̄d ē infinitum totum in aliq.º genere, n̄ē illimitatum q̄tenus. 2.º q.ª relaones est infinitæ in sua entitate: q̄ est infinita in genere entis. 3.º Deniq; q.ª si in aliq.º totum genere sit infinita, tenetur in genere accidentis, q̄d repugnat: t in genere substantiæ, et sic erit infinita in genere entis, set ē Dina naa; q.ª ē infinita in genere substantiæ = d' vanitas distinctionis didicimus ex subtili Doctore in 1.º dist.ª octava q.ª 1. § ad q.ª 1 totus, et aliis locis, vbi cum n̄o sui docet, naa Dinus ēē infinitam in tota latitudine entis; q.ª ē radix ceterorum: q̄ vocat infinitudinem Intensivam et positive ad infinitudinem atributorum, q. infinitas, q̄ n̄o ē infinita in suo genere.

701 Ad 1.ª raonem dic, dexaone infiniti ēē ilitaonem in eo genere, in q.º ē infinitas: ilitaonem @ absolutam in oi genere n̄o ēē dexa one infiniti in oi genere = Ad 2.ª dic, entitatis relaonis ēē entitatem relatiuam, n̄ @ complectentem oia genera: ideo n̄o erit infinita in genere entis relaui, et q. n̄ vtcunq, d' in genere entis relaui ut distincti ad peculiarem q.ª si sciamus Paternitas ē infinita in genere entis relaui distincti ad Paternitatem = Ad 3.ª dic, q̄d sicut x.ª Scotus loco citato § distinctis atributum n̄ē perfeo 1.ª, d' q̄ñ acciis, q.ª vis vª ī persubstantia: ita relao ē infinita in genere q̄si accidentis, d' re vª in genere substantiæ relatiuæ; q.ª re la Dina n̄o continet perfeonem paramenti relaonis, n̄ imperfeonem illius: accidentis @ ē imperfeo relaonis creatæ. Instat nūc infinitudine fī infinitas Dini p̄ot distincti a substantia, seu naa.

702 Instat 2.º Aliis; q.ª si heret aseitatis illius n̄ heret radicatum abetra: q̄ heret illam radicatam aseit: q̄ est infinita in genere entis simpliciter = probat nodus argento, q̄d dēt atributum ēē simpliciter infinitum in genere entis; q̄d dēt m̄ het asē sua p̄cia

peculiarę personalitatis. Nego; quia illa habet a se aseitate excludente eam producere: et illa etiam habet a se aseitatem, haec ipse non habet per se, a qua redundat personalitas. At relationes etiam ut ita personalitates sunt radicaliter absoluta: sed apud Scotum attributa sunt radicaliter absoluta.

703 Instabis Denique: non sic quaelibet creatura exit in suo genere personalitas: vel Paternitas creata exit personalitas in genere Paternitatis creatae; quia habet omnem perfectionem illius generis = Resp. inclusa tamen; sed non tamen opposite creatura, et personalitas in suo genere; quia sunt omnes includit perfectiones. Dicis non esse: ut in personalitas in genere Paternitatis non sufficit, quod habeat omnem perfectionem de genere Paternitatis creatae; Debet habere omnem perfectionem possibilem Paternitatis ut sic; at quia Paternitas ut sic potest esse ratio constitutiva a se exclusione eam producens, ita exigeat identitatem cum natura Divina, per ea vero producere personalitatem; quae omnia habet Paternitas Divina, et refugit Paternitas creata: quod est.

704 Quarto tandem: relationes Divinae in se separatae ratione sui nec sunt aequales, nec inaequales: quia rationes non dicunt quantitatem perfectionalis, sive quantitatem virtutis: quae omnia non a Scotis usurpatur. Consequentia liquet; quia quantitates aliis ratio faciunt aequale, aut inaequale. Potest quis exponere dicendo, per naturam sunt aequales; quia uniuscuiusque earum est perfecta, et summa esse, ut cum aliis loquitur D. Anselmus in Monologio Cap. 53 = Clitoveus, Damascenus apud lexicographos dicere videtur, relationes Patris maius perfectione esse quam aliis et sic intelligi Patres quosdam dicentes, Pater maior est Filio dignitate. quod vero iam sequitur Pater ratione q. 28. art. 2. dub. 5. etiam q. 42. art. 1, et adducit plures Patres sic accipientes verba illa Christi Domini, Pater maior me est, quod de Filio ut Deo exponunt, non ut homo.

705 Doctor dicendum cum Doctore Lectio et aliis contra, relationes per ut abstracta dictas non esse inaequales, et esse quod rursus potest, sed neque esse aequales, neque inaequales; quia aequalitas non respicit utrumque quantitatem, et quantitas eiusdem rationis: Et ideo ligamen et sufficiens neque

eqles alicui neq. inequles. Hinc patz oppositi qui de voce vicit, ad argty nostr, qui eqli pfeoni e Patrtas, ac Filiao. Ad probaong jdo, Pbs coisimeexclara eqlats pnaty exeo, qd eary eseat eade: pq° jnura pogi termonia pduci. At jeis sul vicut, Pbs n loq de eqlate partiali, d de totli: qq simplex eqlatas dlt. Hie(a) totli eqlatas n suit asolis relaonibq, d a tota pna.

En q raong, cur

706 Pbs lqt p eqlate pnary ad unity eiqdz nag recurryt; qa jfrasi Pbry (vt la te ottsdit Pz Montoia d. 103. S. 6.) eqlatas pnary e totli: n eqlatas unig prati unis pre cy alio prato alteiq pre. deq° Pbs aut nyq, aut raro ege ryt, qa 3 hetcos hqc vexits docebqt, Filiqe eqlis Ptri. q° oppime probqt ex idqte nag: et ad q3 nil 3duceret eqlatas j solo aliq° prato p raongab alius disto. Set ad probqdq eqlats hois cy eq° nil 3duceret eqlates j prato alii p raong ab aliis abstracto. Et hqc dicit cos seq togory citaty Mont. q3 tenet etiq Vxiq D. 16. 4. Q. 15. n° 9.

Et jde 3stat genuinq D Augusti.

707 Sdcfrite Cu°. dijti qdo [illegible] yid, q3 ad [illegible] dit n e eqlis Ptri, d Zy iq, qt 3redit, jdc Zy relaong n e eqlis P., d Zy substiq. raoi; qa n loqt Augus 3 hetcos d eqlate Zy qd vit j aliq° prato, d de eqlate simplr j tota raone pne: Sia ex una pte 3siderat [illegible] n simplex, d Zy relaong, et ex alia 3siderat Ptrz simplex, vt fit j pdictis verbis Augi, certyc Zy sic n ee eqlq P, qq jealatas [illegible] pnit a nra raone, sic jdqte relaong. Filii anaa: sed toto q d° j frasi Pby relaones n st aliqd, neq eqles, neq inequles: adraong [illegible] veniamq.

Instat sic

708 Mastiq: relaones Zy se 3siderate st diverse raonis, et qsi [illegible] dijte obeqt mm mune ra dirsima, et opposita; d jelat qd raones divers, et diversi munerib destinate sit e qlis pfeoni: qq rer Vxiq d°, et coex nri, od qd vtt sit div raoni, et ad diversa, ac opposita munera nl obstat eary eqlati escali: qa qdq l q jcreati sjt q mis [illegible], et [illegible]

eqles ī pfectione: qđ cū iō nō sit, iucamq: et nō pt ee ĩa admitt[?] ȷ relaonib[us] Dinis. xaoēȷ
qt ... Lexiq, q[a] eaxy tq, et fity ĩi ȷsuo ee eqlea: qit relaones ĩȷ.

709 Ñ gescit Mastriq dicēs,
ñ ee pettere pxipȷ; q[a] dit Patnit et Filiaoȷ ee ȷegles: et illi xemq, eqles ee; q[a] eaxy tq
ē eqlis; atq tq eaxy ē Patntas et Filiao: ȷ dimq ee eqles, q[a] ĩi eqles. Ñ satis ȷtois pexit
pauca illa vba exiȷ Dxij, vlt, q[a] tq pfy txy, ac fity het vna eaxy, ac alia: qbȷ vbij
axgty fydity xuit: it ... exp̄sua ... ex qbȷ pbavimq pfecons ȷ relaonib[us]. ly xaoe
ȷtis: relaones ā Dinq eqq vna acalia ē ȷs. 2y, ordo ad aualitē exeq: ētȷ ... eqq
oxngt[us] ad exȷdy. Aȷ his duob[us] ȷtiōs apaxet ȷs xaoȷ pfeconis; d adhuc ñ apaxet ȷfi
tudo. Ex hisq duob[us] ȷpb[us] eqles ĩi relaones. 3y ē exigea eaxy ad hȷdq naq Dinq:
aqot ā eqq exigit idēte cū illa. 4y deniq, exigea naq ad hȷdas relaones: naa ā
Dina eqq exigit q3ot. ȷ ā duob[us] hi ... ȷq apaxet ȷsitudo: ȷ illiq, ehigis eqles.

710 Qdnq exhi
nat[ur]: nas, ee ȷs: nas, ȷs qd oes: ...Fogi, ac Scotq ĩe afxat, et qd pbatq ē a nº 696. Nās
dixe oxinq ad exeq? ȷpuaxii a no 665. Nās, relaones exigere idētē cū naa, aut naa
cū illis? Nas, has exigeas ñ ee ȷegles? ñ qs ȷnabilē. Sic ȷ his oib[us] nla apaxet ȷeqla
tas, et aliȷ de hec oia pfecons aferyt, vtaxgta nxa ȷbqt: ȷ relaones dicȷt fix pfecons
s[u]ȷ eqlate: q cū eqlate: q ñ petit pxipȷ, d xet efficixaone, aȷ dimq, ee eqles ȷ pfecone:
q[a] tq fity, q3 tq, ex qo pt eaxy pfec ē ȷoiōd eqlis. Ñ ȷ dimq, ĩi eqles ȷ pfecone ȷq
ĩi eqles, d q[a] eqlat ĩi ȷs, eqlat exȷtes, eqlat exiȷętes naxȷ Dinq, et equa liter a
naa Dina exacte.

711 Replicabis: Patntas xtituit Pt3 dqtē, et ... xtuit Fy accisitē ee:
q pfecexit Patntas; tq q[a] pfecē daxe, q3 accipe; tq, q[a] pla difexyt Patntas, et Filiao, q3
duq Patntes. xxogti, xocoq. Ad tq pbanq dic vq eȷq[ue] d[o] dat fity, et fite accipit. Hyla,
q d[o] dat, et accipit d fity. imo ȷeto: q[a] ii stat v[a] daho, qq ñ pfeco, cux ñ stabit eoxȷ pfeco,
q3 acceptio. Rao eqlatis Deo sumit ex ȷ meate dicti. Ad sumq et poterit abstrahere

hoc stȷ

hyc oty daxe, et hyc accipe, q pvt sic abstracti n dicyt fre qlatz: sct a Deo pois etiā abstrahi hic dtur Filius, et voltas, q vt sic n dicyt fre qlatz. Rōz bao nlaē, qa cy mari dixsite stat eqlatas i pfeone, ut vidimg.

712 Instat Godoy: qa Xo fiy scius. sct nuxi: q sct jclat nuxi es ex aliti; et tz eqles, ita et scies; atq Patr tas et Filiao is qn scies esex dis jclat nuxi es ex aliti; et tz eqles, ita et scies; atq Patr tas et Filiao is qui scies es ex di sz: q n ps ceqles. Dicty filop negt ad ria trahi: alitz sct nurg e pes aojtlu, ita et scies. qd si scies suat f esca iā xei, sct qlibt nuzg dstat pt bz xx dititi, itaqq bt scies. lis q sct nuxi, tqa dsistyt j jdivili, ita vt q bt addito, t ablato ig n ī eadz scies, sct n ē ici nuzg: tqa sct qbt nuzg het supra se aliz maoz, itaqq bt scies het supra se alig pfeoz. ī relaonibg @ Dinis neq trgē, neq tyty, aqo jeqlatas suat.

713 Dices: xo has soluones n suimg Patrz ry oxnz ad Fy, ā fry oxnz ad eseq: q sig n logmur de dtu ad, et de dtu in = Reo, dty ad relaonis Ding pvt subē nre dispusaoni n poe pscjdi ab oxne ad eseq, vt supe monui: ordo @ iste ē dtq in fig relaonis pscjdit q ab esca, dtn ab oxne ad eseq; dcipit n ad moy acpti, de cuig esca isti ē ordo ad suoty, cuijē: et iste ē dtq in. Vnde dstat, qd adue logmur de illis n pvt jclu dyt eseq, ā pvt adyt eseq; ng sct ē triplex pnalitas xx dista, ita ē triplex dtq ad, et in xx ditq: et ingbt are ximg sug peculiarz pfeonz xx ab alia distq.

714 Replicabit qdz: ee ad aliud n ē pfeo sub ti; et relaoto dat ee ad aliud: qd = disquo maz: ee ad aliud ey reli munexe exga illud n ē pfeo subti, no: ee ad aliud sō p raonz, et sine re li munexe, omito. Deinde tlaē etiā nox; qa relao pvt adista ad esca, etpvt poit nuay in Deo, etiā dat ee sub sitt, et cetera.

Caput 8y.

Precipuy argty ab jonisti exuty.

715 Itasehet: si relaones Ding ad exgt pfeonz eseq, esca pprirai ad relaones n cet infite pfa in genexe gti; et tu n ē dicendy; vt m ait D. Damasc, exadinaē

pe cap.

pelagus credi: q&c. seqq la maxiust; qa pprioni ad relaoem insit cu pfeone illarū si dicamq, supra, qd illas stineat emieth, sct emieth stinet oes pfeo nes creatas. instat: ens insite pfc ingexe enti bet stinere oes pfeons s insfeo re; ā pfeo relaony est pfeo s insfeoe: q si ieca illq n stineret fr, n eet insite pfa in gexe enti. et inde eruit rao, cur n fr, ā 10 emieth beat stinere pfeons crea tq; qa alte pfea cu insfeoe.

>16 Diluquomaxq: n eet insite radicali pfa ingexe entis; nomaxq: n eet insite fr pfa in oi gexe enti, subdisquo: n eet, sysplo lin preci ve, sdo: sysplo ngo, nomaxq. e dicere: eseq p prioni ad relames ee insite pfq in oi gexe enti, pe sumi dupliz: 1o, e insite radicali pfa: 2o, e insite fr pfa. In 1o seu va iooo; qa pprioni ad relames stinet fr oia ablta, qq ii degexinaq: et radicali oia relava, qq ii degexepng. De @geq q tri scludit inabltis, et relavis. At in 2o seu e fla; qa n stinet fr ens relavy: q n e fr pfa ingexe enti relavi. Qdeidq tqe certy, q3 qd relaones ii deseqs, aut stitas.

>17 Instas: q relaones Ding pficiut nag Ding: q naa e pfectili: q n e sīplex pfa = diluquo cosqi: q pfici yt nag Ding in raone naq, no: in raoe pfng, in raone pfiss pducstis, tri pduc ti &c, sdo: et in h seu e pfectili fr naa Dina p relaony. et in eodq seu n e sī plex ablte fr pfa, lt e radicali. Sy p lin suit precive. Soluo stat hac instaa; ng teii poyt styna q in aliq prato dicto fr ab oi pa, volte &c. Moo sic: q naa Dina pprioni ad hec prata n e insite ablte pfa ingexe entis: q illa prata pficiut nag Ding: q e pfectili.

>18 Dinde satis bene instat alio absdo: q q aliqa pfeo nag Ding exit in vna pna, qq n e in alia, ā tri e fly; qa oi pfeo nag Ding snit cuibet png: q&c. Diluquo cosqi: q aliqa pfeo naq in eenaq e in vna pna, qq n e in alia, no oio: aliqa pfeo naq in eepng, sdo ey subdistine in infra dqda. Qd tq certy mihi e,

q3

q° q̄d est relativus vnius pers. n̄ est relativus alterius pers. Nam ē q̄ς pers. in ratione nat. et pers. actiua in ratione pers.: tq. pers. eonus het. fr. asc. iā: Q̄ het radicaliter asc, et fr. a relatione: et intrinseca relao. pers. onas Dinas, et huius generis pers. eo, q̄ ē in vna pers. ranē in alia: sct vna pers. na n̄ ē alia, vlt p̄ dicts simeatq.

>19 Replicabis: q̄ iā Deus n̄ producerat intra ex fecunditate, d ex indigea. pbs; q q̄ Ut indiget sua pers. eone = Probat arguty, Deus indigere oipoa; nam p̄ illa pers. ficit. Neq. eo q̄ vt producat ex fecunditate, sufit, q̄d nat. Dina p̄ p̄ infinitas suas pers. eones exigat iden cari tribus. q̄d n̄ probat, relaones n̄ ee pers. eones i mo oppositus pbat, vt iā diximus. Ut @ indigeat n̄ sufit, q̄d ī eius pers. eo, vt patet in ex plo oipot: d requirit, q̄d asc iō n̄ heat illas pers. eones. Ideo nam Dina n̄ ee infinite pr. pers. am in oi genere entis ī relaonibus; n̄ ē dicenda indigea, aut dependea; d exigea, ac dextras.

>20 Replicabis, q° iā esca pers. ficit in ratione generatis, et geniti p̄ relaones, ac subinde esca genera ret, et generaret: sct q° p̄ intellones pers. ficit in ratione intelligis, intelli = n̄ oibus ē solvendus, q̄ sive generare, et generari ī pers. eo, sive n̄: certus oibus ē, esca @ plexis p̄ relaoes in ratione princ. pi generatis, et tri geniti. Itaq. s. regula, no ℞; q generare, et generari n̄ dict de intrinsecis, nec de extrinsecis, d de intrinseco q̄d, et tres, vt sepe diximus, pei fuerat a n.° 511. et 556; q° de noaoes ista important distinctas reles; q̄ q. n̄ reperit in esca: et ideo de esca n̄ pergt intlere @ distinctios n̄ importat, a m opraco Dei vt vnius, n̄ vnius pers., vt dicitur ab aliis, vt ibid. dixi.

>21 Q̄ in omnis sic errauit: q̄ iā 3 pers. erant q̄d pers., q̄ vna sola. Sequla ab sedac, et ℞ Rbs; nam scil. toletan. 6ns in professione fidei sic ait: Trinitas nec nos in singulis, q° in oibus, nec maior in oibus, q̄ in singulis. D. Aug. idē pluribus locis het: et epistola 60 ad Maximinus eidē vbis scilicet legit, addēs: tota in solo Pre, ē in solo Fi, q° tota in Spu. sct, et F. ē Spu. sco. q̄d @ huic contra doctrina sequat, sic suadet: in Trinite plures pers. eones dantur, q° in solo Pre, vt viet ee ℞y: q̄ pers. eone et Trinitas solo Pre.

urgeor oibus nihi apparet instaa hec.

722 P. Marin disp. 1 nº 17. ret qdo vti in creatis pfeg. distu ex tribus pfecibus, qz vna sola caret: n ita in Divinis; qa relao Dina est pfe esca; ostendit m ex suo 3tu idem rels cu esca. cu esca sit plenitudo pfeciois: ideo vna relao eque pfa, ac 3 sul. Et hac solu oe adducit Pr docentes, in Trite tatu ee vnu, qtu in 3 ptr = displicet, qa hec ii tesmonia Ptru, qb relebet P. Marin. Deinde si relao e pfe esca, qa iure aserit, relaon pt dist pfa ab esca dici pfeong? Deniq si relao e pfe esca, qa ex suo 3tu ostendit idem rels cu esca, etiq xile erit pfe hao, et oppoa erit pfe inmsitas.

723 Ad solucon, qz, ni falor, genuina dabo, sic disqua: t. aut tu loqr de relaoibus pt distes ab esca, t loqr de pnis pt includet sibi e seq? In 1º seu pcedt disputao: res e instruje, ut ic Martinj disp. 7. q. 5. aclo 1. a nº 1. sepe nos monet nos caret. A t in h 2º seu ad qz inspi rgtu, Pr loq, sic me vice ostendo ex Pr, et ex iis Scotis. Ex Pribus; qa Pr siate loqur de pnis iis, qru qbt vere et rre e in alia p circuinsesi og; at hec circuinseo e raoe idetatis pnary in eadem naa, ut ii Pr docet, et nos late exposuim a nº 22. g. 6. Itg ex iis Scotis; nq Pr siate loqur de Trite pt includet e qlta pfeona q, et eqlata in illa, ut e evips ex iis pa legatis; at Tritas sic sumta includet esca x^a ~~esq~~ Scotas, ut evips e in iory pr inpii; Tritas m bz solas relaoes neq qltu, neq eqlate dicit apud vos: qex Pribus nequit erui, ni inpris aut ad hacq.

724 In 1º seu a Pribus intenso, n vrt du bitdy, qn tota Tritas sit eque pfa, ac vna sola pna, et e 7; qa nlae pfeo in Trite tota, qq n s. in qbt pna; nq tota Tritas e esca, et triplex relao; atq in qbt pna e tota esca, et triplex, aut qa duplex relao, si includamus ~~~~ relaoes. Si

rationi:

spiratorii: quod. probat nos, quia in Patre unq. constitue, et est idem immeatus essentia, et Pa
ternitas, et circumincessio Filiatio, et Spiratio: quod quanto non est immeate ratione esse
fe se solum in Patre ... cui Paternitas, ut ex communi Patrum, at Fogory dixi
a nº 24; atque in Filio eodem modo Filiatio, Paternitas, et Spiratio: et idem dicendum de Spira
tio: quod in his ... in Patre, quod non est in Filio, aut e contra.

Et inde sola exclusione
725
est, non esse proprietates Trinitatis quot personae; quia Paternitas, et essentia immeate identicatur, et ea
Filiatio, et Spiratio inexistens in Patre non est quod proprietas, quod Filiatio, et essentia immeate identicatur,
et ea Paternitas, et Spiratio inexistes in Filio; et quaecumque faciant binarios, tot proprietates
invenies in una, quot in alia persona: ac tot in Trinitate tota, quot in singulis. et hinc, ut optime ex
clat Pater Montoia d. 30. S. 5. quod non relatio non sufficit aliquam relationem modo proportionato
catis oppositis quod ad idem; neque ag in magis vel est proprio principii sui: et principium vel sufficit ei
quod agit; quia ag in magis melius se habet cum suo principio, quam illo.

Si ... loquimur in sensu proprie
726
relationes ab essentia, et separate illas ut sic pecisas inter se eas: quod sequitur est huius quod [illegible], et in
quo non loquitur Pater, ut ex dictis plane constat: ratio, quod non relationes esse ... cum quo non est alia,
ut constat a nº 708: ratione, quod quot sola dicat fit tota proprietas, quod dicitur triplex re
latio; triplex enim relatio est triplex proprietas: una relatio est una proprietas ex illis: totum est
magis sua parte. Sed triplex proprietas ab ita prout distincta ab essentia, ut intelligi voluit, est omni
no a magis proprietatis dicenda, quam una solo ex illis: quod vos ipsi in ... concedistis
cum quo optime stat, quod non relatio ... proprietas; ac tota Trinitas, ut eidem
ratio.

727 Sed instabis primo quod ... Pater non loquitur, nisi de proprietatibus ... essentiae, doctrina
... Patrum, quod vult unam personam ... toti Trinitati, salvari nequit, si relationes prout distinctae ab
essentia dicuntur proprietates: quod probatur, quia ut una ... Trinitati, requiritur, quod habeat easdem perfe
ctiones, ac 3 sul; at non haberet; neque 3 sul habet esse Patrem, esse Filium, et esse Spiritum Sanctum:
quod

q̄ n̄ hēt vna sola, vt patet: ergo sicut est P̄r, et F̄s, et est Sp̄us S̄anctus in ꝑfectione, vna ꝑ ra
n̄ exit ergo q̄ ꝑfectione, ac 3sul.= D. n̄ oībus ē solutio; est enim, est ꝑfectio Dei Trinitas, q̄
vii in ꝑfectione īo derivata abesse, vt 3mni dicitur; atq esse n̄ coīcat ꝑfectionis essentia F̄s
ergo esse n̄ coīcat P̄ri totas ꝑfectiones, quas inse hēt: ergo P̄r n̄ exit totas ꝑfectiones, q̄ tota Trinitas; q̄ P̄r
n̄ ꝑfit abesse in ratione F̄ris.

728 Nego ans ex n.o 724. S. ad ꝑbationem 3ssa maiori, nominis; q̄a q̄
vis q̄libet ꝑsona n̄ instricet secum in meate in relatione alias relationes; q̄libet ꝑsona n̄ et
inexistes sibi oēs alias. Ad ꝑbationem adiungendo dico, q̄libet ꝑsona ratione esse habere Paternitatis,
Filiationis, et spirationis; esse enim ē P̄r, et F̄s, et est Sp̄us S̄anctus: n̄ tamen q̄libet ꝑsona ē P̄r, et Filius,
et Sp̄us S̄anctus; q̄a ad hoc requirebatur, q̄d relationes inter se identicarentur, Paternitas enim n̄ 3stuit
P̄rem, nisi cum illo ꝑ̄rato, cum q̄o in meate identicatur, et cum q̄o 3stuit ꝑsonam, vt dixi n.o 30.
Ex eo ergo, q̄d ita ꝑ circumincessionem q̄libet ꝑsona sit in alia, recte sequitur, q̄libet habere in se totas ꝑfecti
ones, q̄s tota hēt tota Trinitas: n̄ tamen sequitur, q̄libet ꝑsonam esse P̄rem, F̄m, et Sp̄um S̄anctum; q̄a neq sequitur,
q̄libet relationem esse in meate identicatam cum alia.

729 Replicabis: est P̄r ꝑ nos ē ꝑfectio Trinitatis; ergo in F̄io
n̄ reperit esse P̄rem: ergo in F̄io n̄ reperit aliq̄ ꝑfectio Trinitatis.= 3ssa maiori, disting̃uo 3ns: ergo in F̄io
n̄ reperit, F̄m esse P̄rem; 3do: in F̄io n̄ reperit, P̄rem esse P̄rem; nominis. ersus ē ꝑfectio simpliciter: hec
eadem ꝑfectio ē in F̄io; q̄a in F̄io ē P̄r: at n̄ 3stuit F̄m in ratione P̄ris, ergo in ratione ꝑfectionis;
F̄s enim ꝑfectionem dicit ꝑ nam identicatam cum Paternitate, et ratione illius identitatis dicit ꝑ Paternita
tem inexistentem ipsi F̄io; n̄ enim est F̄s ꝑ ꝑfectionem, ni haberet esse P̄rem ꝑ circumincessionem: hoc est, ni haberet P̄rem si
bi inexistentem ratione identitatis in eadem natura.

730 Replicabis adhuc: F̄s negotiis ꝑficit Paternitatis, nisi
faciat vnum cum illa; ergo n̄ reservat, tamen q̄a sunt extrema sibi reserva, tum etiam q̄a n̄ possunt facere vnum,
ni ꝑ identitatem, aut 3positionem, q̄d vtrumq reservat, vt 3stat: ergo.= 3ssa maiori, no cum Christo notem,
x̄a illud, ego et P̄r vnum sumus. Ad ꝑbationem dic, esse extrema reserva quoad identitatem simpliciter
se, n̄ quoad identitatem cum eadem natura, cum q̄a 3stituit vnum Deum. Ad 2m dic, 3stituere vnum
ꝑ

idētē cū eadē rōa, vi hūi unitati ꝯgl'ot relao pfit aliā, q̄ cū ꝯghipfit rōā altēī, et inde ē pcircusseō inalia. qq dactra n̄ opoit' illi tradite n°153, et n° 166; q̄ ibi loqmur derelaoib' int se collatis, pvt ab eradiitis, ing̃ seū n̄ pss vnū ꝯstituere.

731 Replicabis ex Mastrio cū Scoto: pfeo ifita ē de se coicalis, seꝯpoibilis cū q̄cūq pfeoe simplex; at vna relao n̄ ē ita coicalis altēī: ꝯ =distguo maiorem: pfeo infita simplex simplex, ꝯdo: sō simplex, no: rōoē; q̄ pfeo simplex simplex n̄ ex ꝯtu infite, d ex ꝯtu infite simplex simplicis petit idē cū rōe secū ꝯs oio pfeoē i infrōe. At relaoes sō ll pfeo simplex: ideoq q̄vis infite in suo gēre n̄ petyt idēca ri cū oi pfeoe simplex. Rāo sūit' ex ꝯtu ipsiū ꝯtis, cuius feo inē; nq̄ sit ē ens coicale in seu ab Scotis intēto, et ꝯs n̄ coicale, ita ē pfeo coicalis, et n̄ coicalis; ens m̄ ablūē coicale ē; relavū v° ē incoicale.

732 Dices, hinc seq, Patnitē neq ee simplex infite in gēre entis relavi; q̄ n̄ includitē idēte ꝯs pfeoē entis relavi = ꝯcedo seqlā. Loquēo de Patnite sā sytā pvt dista ab eēa; sīm vtē idē rr cū eēa suat, ē ꝯs simplex infita rāoe ipsiū eēe, qq ē rr infita in oi gēre entis. Patnitas ꝯ sic sytā sā neq ē simplex infita in gēre entis, vt patet; neq in gēre entis relavi, d sō in scie, aut q̄di scie Patnitis: sō ꝯ dicēda ē ēy ꝯd infita, q° sō ē infita in tli determinato gēre: sit de intllu vt ab aliis disto dicēdū ē ꝯsiis. Vide num 703.

Caput vlmū.

Absolvitr q° ꝯ DDs ꝯ seq.

733 Sit 2° ꝯ° pfeo relava mulctatur in Deo, sit mulctat' rr relao: ita vt dēt' 3 pfeoes relavē int se rr distē, sit 3 relaoes. hāc ꝯ sit DD citatores p 1° et 2° sea tenet etiā Mag'r Gavardi aliis referēt tom. 2. q. 5. [illegible] 5. st' mclat pfeo relava rr coi oibꝯ pnis; ā pfeo relava, vt poit' ab hiis DDbꝯ eet rr coi oibꝯ pnis: ꝯ. st' maior: pfeo rr coi oibꝯ pnis ē pfeo, in q̄ rr idē cōgt' oēs pnē; ā pfeo in q̄ rr idē

cōgt'

cqt⁹ oes pfrm, n̄ ē relativa, et absoluta; quoniam relativum, subiecto constituendo relativi oportet aliqui: ceteru(m), in quo positum, idem caret integritate: ergo etc. Confirmatur: quia perfectiones creatae sunt relativae, quae in creaturis clauduntur, in quo oes perfectiones continentur; tamen Patris, ac Theologi intelligunt de perfectione absoluta; et in hac perfectione, quod ponit haec scientia, oes perfectiones continentur: ergo etc.

734 Prob. 2a: relatio sub ut dicta abesca ē triplex; et relatio sub ut dicta abesca ē perfectio: ergo ē triplex perfectio. maior ē de fide. Non concedit ab his dictis. coa (ut) bonae; de tibi adhuc illa sic probo: includit mulclari rationes perfectas, quae non mul plet⁹ id, quod ē sola perfectio; et relatio mulclat rationes, et relatio ē sola perfectio; ē m̄ perfectio: quod utraque concludit. ergo mulclat rationem perfectio. item relatio Paternitatis sub ut dicta rationem a relatione filiationis, et sub ut dicta sola abesca ē ratione suae perfectionis: ergo perfectiones dictae rationes a relatione Filiationis, et dicta sola abesca. Ut rationes sequenti melius percipias, distinguens rationes. constituere relationis mulclare ab illa perfectione rationem, quod haec scientia ponit: et loquor de illo constitutivo relationis sub ut dicta sola a perfectione rationis.

735 Probo 3º: constitutivum relationis sub ut sic dictum ē sic relatio; aliter non daret in Deo triplex relatio sic talis; atque relatio sic relatio ē sola, seu ratione suae perfectionis; ergo constitutivum ille relationis sub ut sic dictum ē perfectio, ac suo inde triplex ratione perfectio, sicut triplex ratione relatio. probo minorem 1º quia relatio divina sub ut talis includit formaliter ratione perfectam relationis: ergo ens: ergo perfectionem dicit. 2º quia ut sic dicta exigit identitatem cum essentia. 3º quia ut sic dicta exigit absolutam, quae melius se habet cum illa relatio quam sine illa. 4º nil illi deest in suo genere: ergo ē perfectio. item si perfecte dicas illud, cui nil deest ad sui constitutionem, relatio ut sic dicta perfecta ē, ut ē certum. si (ut) perfecte dicas, cui nil deest ex illis, quae exigit ad suum esse: ita etiam se habet relatio, ut patet. sive ergo loquamur de integritate essentiali constitutiva in Christo in hitiona omnium suorum constitutivorum: sive de integritate superadditorum per hitionem omnium, quae sine attributis exigit: ergo relatio sub ut sic dicta ē quae perfecta.

736 Dicent, perfectiones sunt perfectio integritate alicuius in collectione omnium perfectionum constituentium rem in suo esse in eo sic talis: et sic unica ē perfectio in Deo; quia unica ē collectio talium perfectionum = de Deo; quia in Christo eodem modo exit perfectio Dei unica perfectio relativa, ac triplex, ut patet = 2º quia est omnino ita perfectio Dei, tamen non ē summa: ergo in eo

eode seu, ingmas, relaoz ee pfeoz, n as etiā pfeoz ee Dispoq. Etiā deq bt alio prato ali-
to. Si a ty dicat: g Dispoa ē pfea, q̄ viinr tota integritas Dei: g eod mo exit pfeo relao=
pfeat; q̄ pratū illud ē pfeo rei, q̄d t integrat eiū ee incy, sed oia integrat hoc: tin
tegrat eiū pnrz exigeq, sed calor integrat igng; ē utrsq mo relao sehet ad Deum,
sed etiā sehet Dispoa: g̃b.

737 D. Argues ē l. ut aliqd ī v. pfeo acuiq, bet distingui re ab illo, nil
m̄ re ipsu pfit, ac integrat: g unica exit pfeo Dei. — Exiq D. dicto Cp. 9. n. 13. bene
notavit, hyc ee mera eq vocaōq, et ex illa seqrat, q̄d neq pfeo relava a Drici
excogitata est pfeo Dei; q̄ neq ē integritas Dei rq suy ee incy x̄ ipsos, neq ē q
Deo snigr; q̄ ad h x̄ argty requirit relis distiō. n. q ans cy suapp baet; q̄ aliud ē, q̄d to
rase distinguat, aliud q̄d sola rase pfiat: hic ē vy, ry fly; q̄ ē rz, et in se pfeo, ac etiā rz,
et v. ē in Deo: g rz pfit Deu, sive ē relis pfeo Dei; sed etiā ē intelq, sapien, Dispoalb.

738 Argues
2. ab inconvenienti; q̄d etiā ab Albertis vrget, nq si eēt triplex pfeo relava; eēt triplex
pfq, et triplex exq, itz triplex res, triplex crea, triplex etrnq, triplex inmensa: q
oia inaudita vigt apd Pp, et ideo nulo mo pcedā; q̄ ut loqr D. Aug. 6. de Trite, Cp. 8,
Trites potiq, q̄ triplex dicend ē. et D. Atanas. in sibolo, nec 3 inmensi, nec 3 etrni
etc. — Argty difficulte tagit de mo loqndi satis gravi, in q ḡeralis regla dispiliē
p multiplicaone pratorū pcedēda, aut ngada in Deo. certū ē, multiplicari prata illa,
in qb oppoiq ē re. Atq ngari illa, in qb oppoyt. opoyt qg in illis, qg fe includyt
in ipso pcte [illegible] relis. Atq ngari illa, qg in illo fi pcte fe inclyt.

739 Hoc uny pocul.
dy, pla ee prata, qg re ipsa multiplqt. ē tz n̄ pzqt pluraliz ablte, etsi alig. addito,
ty ppr eos loqndi moy, ty ppr notū fnū male sonqfei. et rao est ex eo, q̄d PP.
distinguētes D heticos qi larit usurpabqt eiq mod prata pcrite ad vsurpaoq heticor, qilla
pluralit, pluralite nq divisite prabqt. ppr inst. ka xi. ēcra, porumq in cuistl disp.

prata

prata, qq. dedimus p nos pergt. Alia ii ex nra rei tugentia. Alia ii qq. principortyt aq. dabltys. Ex tugtibs oia genas ii qq. dq prata, qq. p PPl, et scilia phibemus illa pluratq prari (lt ex rigore sermois mulclare pijt) ne via amur cq hebicis inixe. qqdq v° ii ex his tugtibs, qq pii cq addito prari pluratq. illa v°, qq fr importyt abltq, neq cq addito pergt pluratq, nisi ad symy adiiceres Pro q° recolenda, qq dixi a n° 49.

740. Frgtia ii ens, res, aliqd, bonq, extra, durar, &c. n tugtia, seuqq principortant aqdabltq, ut intq, voltas, dispa, intlec, p videa &c. Rao dis criminis ē, q pratia tugeia dicyt illa, qq. ratio comitgt rarq phi: rarq @ entis comitgt illa oia. Posteriora v° n comitgt ratio rarq entis vt rtat: ideo p voi relae resijt pr ens, nideo bgt iepr intlg, voltas &c. qqq @ ex tugtibq pjit pluratq prarq qq nq. n latine expoit P Montoia a disp. 23. vsq ad 29q.

741.

Heo g ad arptyng dos ablte seqq ig anti; nyq 3m ablte dicqdy ē, dari 3 pfor, 3 magni, 3 rerdq. q° hec locuo male senat; sapit m macedoniang, triteitang, locchinianq; heritm admitgtq 3 Deos cq tribq nais ditbq, ac io q° dq vnite morali vnitos, et monuimq n° 10. Cq @ eiq mai naa ablteq lata stgt p re adetesyta 2q tugenq et eseq: ideo n pjt ablte dici 3 p fi, 3 magni, 3 ergteres. ne vilr vnicam nam naq, aceseq pnarq cq hekcis dividere.

742.

Si v° addat tuq relucingyl, et erclg. pnikq, ig n io in re, d in mo eiq loquendi ab hehicis discedimq, et accedimq PPbq. Ideo dq dici ii 3 p fi p feoe relava: 3 erqtes extra relava, 3 magni magtudine relava &c. mdq p caletricaq illiq tui relava satis intlit, eo ipso affrari vniqnuq rieq in naa, et eiea, ac orbq abltis n trantibq; nq idq ē dire, 3 p for p feoe relava, ac dire, 3 relases hgtes suq peculiarq pfeoq in vnite eiq dq naq Deitatis &c. = hisita, de qbq dq tamq sciatq dubitat.

743 1° ansit ... relat. ... q° non esse ... fat. ... in hac ... addite ... et ... ablti. ... in creatis ... dit. ... duas ... alia ... alia subit. = 2° ansit ... relat. ... cū ... additio; q° relao ... vocat. ... substa incorporalj, ut vidimus n.° 653 = 3° ansit ... q.° ... intrabilis ... tota sui, et ... ablatum, ac ... neq cū additio ... Alii ... q.° ē ... re ipsa ... relai. De atributis ... ineffabilit. ... eodemmo, ... discurrendū.

Disputao 2.ª

Quoniā ... distincte ... divinarū ... relationū.

Caput ly.

Quibusdā ... notatis ... reconcit.

744 Supo 1° ... addere supra naā ... Boecij, q. ... D. Tho 1.ª pt.ª q.ª 28. ... relat. naā ... in una substā; ... Ricardus ... 4° de trin. c.° 23 ē relat. naā incorporalis ... nota ex ... supo. ... ng. ... addere supra naā. ... qd ... natiū, ... Scotus in ... dist. 28, q.ª 1.ª adeo ... de nase ... ut ... divinitā ... importare dicat, eo qd ... ut sic nase importet. ... hac ... creata admitti ... neget ...

745 1° q.ª ut ipsa in hac q. docet, ... relatae; et relao ē entas, et ... positiva, ut ex ipso Scoto dixi n.° 696. ... = 2° q.ª ... in alioq positivo ... ē n. ... in esse; ... positivū a ... ab esse ... maior ... alij nil positivū cuius ... hert; et ... cū unio hipostica X.ª ... factae ... creata, facta fuit in nase, qd ininttilis ē = Rit Faber in ly dist.ª 2.ª C.ª 4, ... positivū ... ad comparare ... in relase, ... ē qd positivū: et in ... ait, difert a ... creata:

D hec versio, ut vult ... addit intrinsece, ac convincit, pro ex suo fi ... n dixera ...; ... natura, aut positivo precindere, alit ... n poest ... admittere qt Faber dicens, pro in divinis ... in humanis ... Dinser ... mihi ... viet.

746 Suppono 2°, ... quod ... addit supra nat. ... pro ... distingui ... pro... Ingo ... pietas personalis strictio sumitur, quod, ut dixi n° 16, hic non sumit ... proprietatibus, quae naturam pro constituit. Constat suppono ex ... ... at ... seu ... super additur natura nominibus abstractis ... pietas, Paternitas, Filiatio. Unde ... Lateranense cap° firmiter de Summa Trinitate: hec sancta Trinitas secundum communem essentiam una, secundum personales proprietates discreta. Sumitur ... pietas personalis pro ... ista ... ut alii ... Et inde exclusit ... pietatis personalis relatio Spirationis, quae ... communis est; pietas ... communis non est, alias non est pietas, ut dixi in Florentino ... 18°.

747 Suppono 3°, pietates personales ... q... ut Ricardus ... de Trinitate, cap° 18°, dixit, tot sunt in Trinitate pietates, quot personae. Et ratio est quia pietas est ... constitutivum personae, in quo persona distinguitur, ... pluris erunt pietates, quot personae. Nec obstat, ab aliquibus inter pietates numerari innascibilitatem ...; nam hoc ... tractu 4°, et interim dico, non ... abstracta pietate ... nisi ... ut dicemus. Inde constat, pietates ... ratione ... distingui, et ... includi ab includente, seu ... a toto.

748 Suppono 4°, ... et ... esse personalitatem, esse originem, esse relationem, et in nostris principii esse ... aut ... aut ... Si ... consideret, ut ... ultimo ... in ... et fixo natura ..., concipit ut personalitas. Si consideret ut via ..., ... concipit ut origo; origo ... ut monui n° 18°, idem est ac processio, seu productio. Si considerat ut ratio, qua unum se habet ad aliud, concipit ut relatio. Si consideret ut ... principium ... producere, concipit ut ... producens. Si consideret ut ... denega

tem posse produci, recipit ut sua producibilis.

749 Hic notatis prius difficultas necessario

porroque, an persona Divina constitui ex natura, et formalitate: Divinitatis, quaerendo an persona

litas, quae tanquam pars ultima differentialis constituit cum natura personam Divinam? non videtur

esse [illegible] certum, formaliter perfecte, personam: et in illo statu, quo praecisa a natura [illegible]

praedicatum, recipit omnes enumeratas formalitates quaeque ex illis est, quae constituit, ita ut sine

intrinseca natura, includat personam: et illa non includit, non includat. Dicitur tamen recte esse talis persona

Divina utriusque duo constitutiva personam Divinam omnibus partibus cum, talis persona [illegible] in [illegible] ab aliis

duabus distincta.

750 Gregorius in 1. distinctione 26, et sequentibus notat suppositum quod quia in re simplicissima,

ait, relatio constitutiva, ipsa non sit tota essentia eadem, et sit tota distinguitur ab omni alia: ita in illo

loquendi modo [illegible] Gregorius discederet: at in hoc ipso eius [illegible] certum, quod in

P. Lomb. l. 1. 13. dist., personam constituere esse, et perficere: quod esse accidens, et [illegible] docet, ut esse

diximus. Dicendum ergo omne est personam constitui ex esse, et efficitate: quod constitutio non est pure ratio

nis [illegible] ex parte obtinet [illegible] ab alia distincta: neque est ab intra relatio, sicut relatio

constitutio denotat distinctionem relationis per a subiecto, ut patet. Est tamen ab intra relatio, quae non re distinguitur

unam personam ab alia. Si a parte ens, et perfectio non cum persona, aliquid distinguitur, id cum persona,

quod constituit, sic vocari constitutio vera relatio, vi cuius realitati [illegible] sit [illegible] Gregorius persona

non, et sic simplicissima non sit tota est quod distinguitur ab alia, ut certum est.

751 Prima [illegible] sententia distinguit inter

hypostases, et personas: ait quod hypostases constitui originibus, personas vero relationibus. Ita [illegible]

quod apud D. Thom. 1a. p. q. 40. art. 3. ubi illos reiicit. Haec sententia antiquata est,

persona non supra hypostasim [illegible] addit, quod natura sit intellectualis; atque certum est, nam Divina

ut constituta cum origine hypostasis perfectissime intellectualis, quae cum origine non constituit hypostasim,

sim, at persona perfectius. Item 2a sententia ait personas constitui proprietatibus non relativis, at abso

lutis. Relationes vero non esse ad constituendas, at ad referendas personas iam proprietatibus absolutis constitu

tas.

ita Joanes de Ripa dist. 26. et sequenti, cui multum favet Scotus eadem dist. q. 1. quem noviter illustrat, ac defendit Pater Ortega controversia ac. tertie q. 1. eumque ab iniuriis vindicare conatur, et apud ipsum Pater Lasmeaon.

752 3a sententia est,

personas constitui non relationibus, sed originibus. Distinguit inter originem, et relationem, vocatque originem, sive actionem effectum primum, ex quo relatio resultat. ita D. Bonaventura in 1 dist. 26. q. 2, Marcilius, et Alii. 4a denique sententia, personas relationibus constitui. ita D. Thomas 1. part. q. 40. art. 4, sub cuius doctrina apud Fabrum in 1 dist. 2. q. 1. q. 3, Doctor, Cruz lib. 7. q. 7, et communis omnes. tripliciter tamen Doctores, mirantur divertere procedunt; quidam enim aliquis, personas constitui relationes sub munere formae hipostaticae: Alii relatione sub munere relationis non ut exercite, sed ut recepte: Alii sub munere relationis exercite: Alii tandem sub munere relationis praedicamentalis; Ac alii sub munere transcendentalis, ut singulatim dicemus.

Caput 2um

Personae Divinae non constituuntur per tales absolutas.

753 Haec est 1a pars et Adversariorum, qui Personae dicere in divinis personis perfectas, quae non sint relativae, sed procedentes ad relationes: sicut in creatis persona Petrus non constituit in ratione personae per originem, neque per relationem Paternitatis, sed per formam hipostaticam absolutam procedentem tum a origine, tum relatione. Non distinguit haec sententia, an personalitas illa sit saltem transcendentaliter relativa, ehucusque non sit praedicamentaliter relativa; si enim ita distingueret, non adeo gravibus incurreret notis: imo cum argumentis satis indicat, procedere de personis, quod neque transcendentaliter referat ad alias personas.

754 Probatur nostra: Perfectum absolutum est commune omnibus personis; sed nulla personalitas est ita communis: ergo nulla personalitas est perfectum absolutum. Maior adeo est expressa in Conciliis, et Patribus, ut videatur de fide; scilicet enim Toletanum 11m in professione fidei ait: in relatione cernitur numerus; quod autem sunt, ad invicem insinuat, quod ad invicem sunt. et Florentinum s. 19:

in nulo alio distingt, ni in relaoe. D. Aug. S. de Trite seke, aspci
fue cq. 11: qdq adse dit, n dit ad Sc alio. D. Anselmq de pcessione Spus
Sai C. 1. relao sola caa pluralitis e in Deo. Plura viae agd Ps mon
rasa disq. 87, et d. 9. 1. 5. Exq. hsic: pietas q̃ ... ẽ ... in ... st
xo ... no distingt. in relaoe: q so relaovy pietas Psi.

755 Prot ... q nihil illud plogy in
Dina ... cuiq rao ... incoicalitas cu ... n dicsteinq ...,
so ... t ex limitaoe, t ex opoone, ... illud abltq, ... vocat, neq
ee incoicale ... raoe litasq, vt e certq: deinde neq raoe oppositiois: q illud pratyco
icale i. pbo 2q ... opoo te Edinia, ... relava: d nullq ex his het praty illud:
n relavq, vt hedicis: n ... ; q hec versat intr ee, et nee: n ... ; q hec sumit litasem
in subito n ... here inse vtray, ex my ... ; ... neqt here hac litasem
ideo naa Dina inse het prata ... se ... , vit ... , et ... ; q ... illud ...
opoe relavge cy alirris nullagcy illis otoe hext: qeet illis ... icale.

756 Reto ... certam 4. n. 7. ee
aliud opooiq, sit opoe sin laritatis, sit otoe yt ... petuitas, et paulitas. ... ; ... uaq
solube ... venit; nq oposio sola sinlaritati ... ex litase e ex mory: et ... sitas, et ... litas
opoyt. atq neqt dici ... Dino q. Maxa ... ; q eoipso, q entas ... litata n ost here
oq ... pfeoq sug sciet, ima het illq n here: q alitase suagnit, ... ratq alia: secunda oeo
oe relavi ... ; et ... nla e ... opoo in Dinis, ... sue in ae nla ... . Ista q
q ... afert de innascibilitate Psi, solvi n. 747.

757 Adiq pota ab autoate ret Po ... . Pl. ...
dicyt, oia ab ... ee coia, loq de ab ... , ... cy esca ... . , et in rei vite q ... his ...
loqyt de ablis intlyt prata coia; d ... de ablis ... sinlary ... : ... n ag
noverus ... . Liquet coa: q si agnovisst duo gera ab ... aliud coiq, aliud ... ,
obscure, ac indigeste pcerisst in exhoe Mistii. ... ; q hec ... neqt innuuu, ac

clari

claximi tes nominalistis n̄ sū ablta ee coia, et pnas solis relaoibus distingui.

258 Ret 2° Sbl locutos, t sō ex oxzioe, t dixe laoib⁹ n̄ vt 9stuvii pnazy, et vt designis claxioxiōs ad colligedg mul clasy. Et 3 gladiisisti pte infexohz emtri in evitals coq: qex stqp oiy Pt Py opioe pne n̄ 9stuyt zietahtrabili. Sat nobis, sup q ē, opioq Pxy sep, peipue in abstrucissimo mi texio. Mitto, solue hac oiy ellidi Pxy autoates. Ergo sic: ng h̄ē distqgue vbalit, in re gravima abs fundo exississ Pl, aut ex fide dis yto. Q̄ gesi impune liceat peipue ing petea oiy Pl locuoe, quot inde absdadivozgdā? Exulgt Pl a Scholis, et nostris nos zahiyculis divagemus.

259 Ret ipse Oxtega n. 5. Pl ita locutos, q̄ᵃ 3 heticos sō xedebgt pnazy distioz, qs pxmis, et claxigpt⁹ p relaones pducentis, et pduct: Et 9. qᵃ solus hec supra precidets so addit zase, qᵃ fundaxi poet: ideo eodem mo reiicienda. 3 2° q Pl, et xilia dsexte aserut, n̄ so pnas relaxoni bus 9stui, ac multiplicaxi, et etiā in nullo alio differxe, min relatione; atq po hec toties a Patribus repetita falsa esset, si vera esset data solutio, vt patet: ḡ.

260 Ideo itexy ret, hec omnia, sicut et illud in Divinis omnia sunt idem &c intelligenda ee in seu realitatis, n̄ pxalitatis: hoc ē id, qd q pne multelgt eexe relationy; at pxecise pxationy n̄ ee re laone, et absty qd. Hanc solutione m impugnat Pater Hexxera q. 6. S. 2. n. 37. Sed quo iure nescio, cum ipse S. t. late doceat fxy raor leriqdo pnas Dinas 9stui pietate absta. Dein S. L. 2 ait, in seu xeitas pnas relaoe 9stui: hē, 9stuvy pnazy ee vz insistz a relaoe. Certe tipzy do ceze videt sea, a ipse inpuat n̄ m distinguit vz, t sō raoeq 9stuvy pnazy a relaoe, vt 9stat ex soluōe P. Ortega.

761 Contra a priori sic argutor: t[ertia] seq[uela] illa ratio est, q[ua] facis q[uod] ratio: t[unc] e[nim] ex[p]ter
primis id, q[uo]d obiective e[st] constitutivum p[erso]narum q[uae] tum n[on] e[st] ad r[em], ut patet; h[oc] n[on] e[st] fingere, alte
vi e[ss]e id, q[uo]d constitutivum n[on] e[st]. dicendum q[uo]d e[st] 2um. Mo sic: c[on]c[eptu]s exprimens p[rop]ria abs[olu]ta n[on] expri
mit aliq[ui]d, in q[u]o p[erso]n[ae] multiplicat[ur]: q[ui]a n[on] exprimit aliq[ui]d p[ro]p[ri]u[m] cuiusl[ibe]t p[erso]n[ae]: q[ui]a neq[ue] exprimit aliq[ui]d,
q[uo]d s[it] ultimum constitutivum p[erso]narum. Probo q[ui]a: c[on]c[eptu]s exprimens aliq[ui]d abs[olu]tum n[on] exprimit aliq[ui]d, in
q[u]o p[erso]n[ae] opponi[tu]r: at s[ol]o multiplicat[ur] in illo p[rop]rio, in q[u]o opponit[ur]. N[on] certum. Maior p[ate]t ex
n[umer]o 755. Declarat[ur]: includat p[ro]p[ri]a[m] abs[olu]ta, q[uo]d s[it] p[er]f[e]ctas p[erso]nal[is], aut ex indistinc[tione]
a relat[ion]e; de m[od]o ab[solu]to e[st] c[on]c[eptus], ut p[ro]batu[m] h[ab]emus: q[ui]a c[on]c[eptu]s exprimens abs[olu]ta neq[ui]t cum verita[te]
exprimere p[er]f[e]ctate[m] p[erso]nal[em].

762 Resp[ondeo], nos nostro concipiendi modo concipere p[o]ss[e] et[iam] nunc v[er]o adi[ec]tar
creatarum: p[erso]nalitas e[nim] in creatis n[on] e[st] ratio referent[ia]e ad alt[erum], at e[st] p[rop]ria abs[olu]ta
relat[ion]e p[ro]ducti, et p[ro]ducti = de re; q[ui]a h[ae]c e[st] diff[e]rentia p[erso]nalitati Divin[ae] a creata, q[uo]d
illa eo, q[uo]d s[it] p[er]f[e]ctas, neq[ui]t e[ss]e p[rop]ria abs[olu]ta: de m[od]o abs[olu]to e[st] c[on]c[eptus], ut s[ae]pe diximus; at
q[uod] p[erso]nalitas creata, q[ua]mvis s[it] abs[olu]ta n[on] ideo e[st] com[munis] o[mn]ib[us] invicem, ut constat ex dic
tis p[raeci]p[u]e a n[umer]o 756: q[ui]a q[ua]mvis p[erso]nalitas in creatis s[it] p[rop]ria abs[olu]ta, n[on] ideo indi
vi: q[ui]a c[on]c[eptu]s exprimens p[erso]nalit[atem] Divin[am] ad modum p[erso]nalitati creat[ae] faceret q[uo]d ratio
[non] s[it]. Ut, ut concipiat[ur] s[ine] fictione p[erso]nalitas Divina ut t[a]lis, debet concipi cum p[rop]rio aliquo
n[on] com[m]unic[abi]li p[erso]nalitati creat[ae]: h[oc] e[nim] p[rop]ria e[st] relat[io], q[u]a seclusa, o[mn]ia s[un]t co[mmun]ia.

Caput 3um.

Neq[ue] constituuntur originibus.

763 Hec e[st] 2a pars §. 3 seq., in q[u]o p[er]mittimus suis Doctoribus, relat[ion]es e[ss]e q[uo]d p[ri]u[s] prioi
ty ab origi[n]e. Probat[ur] 2o p[ri]mo ab auct[orit]ate; n[a]m ut h[abe]t[ur] in Florentino orat[ion]e p[ro] unione
cap. 6: relat[ion]es et origi[n]es distingu[un]t[ur] Divin[ae] p[erso]n[ae]: p[ri]ma p[ar]s, et pr[ae]s[entia] p[ar]s sunt mea intell
ect[ualis] p[er] relat[ion]es, p[er] quas etia[m] constitu[u]nt[ur] n[on] m[odo] generare, et genitum e[ss]e, at originiu[m] constitu
p[rinci]p[i]a p[erso]nas: at Paternitas, et Filiatio s[i]ve P[ate]r, et F[ili]us e[ss]e, q[uo]d relat[ion]i[bus] e[st]: q[ui]a n[o]m[in]i
o[mn]ie, at relat[io]e distingu[un]t[ur], ac constitu[u]nt[ur] p[erso]n[ae]. Cum e[nim] alicubi dicit[ur], p[erso]nas p[er] origi[n]es mu
clari

clari, sicut origo non prout dicit a relatione, at potius prout relatio ipsa. Ratio est, quia quoties est distinctio inter originem, et relationem, toties adesse, et praeter relationem, non originem distinguitur quando non distinguitur, sumitur originem pro relatione, quod non ratio evenit eo quod origo sit inseparabilis a relatione.

764 Prob. a ratione: origo supponit principium adeste constitutum: non ergo principium constituit. Probo quoniam: potentia est principium quod producitur: at origo supponit principium quod producitur adeste constitutum: ergo. Probo minorem: origo est exercitium, seu operatio principii; at omne exercitium, seu operatio supponit principium, quod exercetur, seu operatur: sicut etiam via egrediens a principio ad terminum supponit principium: ergo. Confirmatur a contrario: principium productum non potest constitui in ratione principii per originem passivam; origo enim passiva procedit ad principium, prima quae est terminus originis, ut ac se habet per modum subiecti, in quo recipitur passio, sive origo passiva: ergo similiter utraque: origo adeste sumta est ratio per adeste, quae principium producit terminum; at eius modi ratio fit quae distinguitur a principio, et termino, ut patet: ergo. At principium est potentia productiva, et terminus est potentia producta: ergo.

765 Explicar sane argumentum cuius est h.° origo supponere quod principium, at non complete constitutum, complet enim in ratione principii producentis per originem. Dicitur quod ut eagmus est potentia aut producente rationem constitutam aut producentis, ut non constitutum principium, cui advenit modo in h.° seu constituitur per originem: at sic iste aliena est ab hac quaestione, in qua non exprimitur constitutivum ultimum aut producentis ut talis, at principium ut talis. Deinde sic arguitur: quodvis prior ad originem non intelligatur potentia aut producens complete talis, constituta adeste talis constitutum; prior ratio ad originem intelligitur potentia adeste constituta in ratione distincta principii distincta ab alia, ut probat argumentum factum: ergo iste est sensus huius quod prior huius quod intelligitur potentia complete constituta prior ad originem.

766 Sed contra: intelligitur principalitas adeste sumta in ratione proprietatis personalis, intelligitur per actum ultimo completus cum natura principii, ut proxime prior ad originem intelligitur principalitas adeste sumta in ratione proprietatis personalis, quae vis non intelligatur in ratione aut producentis: ergo. Vis et in potentia producta, hic enim est alia potentialiter principii

fere, et fra alis productis: atq adhuc eis dicitur aliquid ductus non aliquid gratiam fra ad ere ac origine pariter, tm dicitur patris dignitatis fra adeste ac illa: qui fit gnatum producens. Vor. dictat, tu ratio facta, tu exdi. Thoma q. 40. art. 4. in corpore: Origines paternitatis simplex procedit in intellectu proprietates personalis procedentes origine personalis; quae origo paternitatis, sicut ut via ad personas pertinet constituitur. Sit et origo activa spirata prior est in intellectu quae relatio personalis originantis non generalis. Contra neque illa ab 223.

767 Dicet 2o non posse intelligi personas vel adeste constitutas quae intellectus distincta in ratione Patris in ratione Patris intelligitur prior ad originem activam: qua = dicitur, quam ut bene Pater montoia disp. 91. s. 2. n. 6. ratio concedendo duplex Paternitatis, alia originis prior: alia originis posterior, dato, quod relatio paternitatis Paternitatis sit dicta ab origine in origine fundata. quod notato sic arguitur: in ipso omnia de Patre putari 1o tali, et de Patre ut in actu 2o tali est sicut in, certum origo inhibere, in hoc intellectu Pater adeste constitutus generatione originis: imo neque origo ipsa sufficit ad constituendum Patrem in ratione Patris in actu 2o tali; hinc ut sic includitur fra Paternitatis relatione ab origine resultantis prior, quae. At dicit disputationis, et de restituta personas ut tali, quae in 1o est penes generare, in quo seu vocaris fra Paternitas in actu 1o.

768 Probo denique 223: neque intelligi Patrem constitutum in ratione dicti, quae intellectus est fra, et suppositive constitutus in ratione personas, quia prior ad originem in intellectu constitutus in ratione dicti a filio: quae prior ad originem intellectus constitutus in ratione personas. Maior certa est, quae ut fidei docet, non est in Deo distinctio in natura, et in personis: quae in relatione distinctio, quam non fra gnatia, tamen sanctis non supponat personas constitutas. Probo minorem: quia prior ad originem intellectus Pater, utique producere Filium; at Pater ut producere Filium est fra constitutus in ratione dicti a Filio quae. Codem modo potest Filius non prior originis, at post Filiationem constitui, quae ad originem sequitur. quae omnia clarius ex dicendis constabunt. Capitulo 4. de quibus constituunt relationibus personalibus.

Caput 4um

Neq; ɔstituit relaonem pdicamentaliq.

769 Tertiu 3ua ɔ plurimos exaltatis Ticcam praeq 3 Fortas, et Scotz. relaonq praedicamentali ogdet [illegible] in Deo, fydat x nrymoy ɔcipij di in ipsa oxigie, ēq relao rigeat, vt dit. ideo subnegt ad oxigij x. [illegible] oxigijy. Huijs relaonis nurq nilaliud ēst quam xgixre. Oxigq intelt 3. vt ppt gexaxe; duinae vt gexgi: tqtz vtrelat latq cuditz iqg xlori dta ɔstuit pprijy q gexgdi: in 2 ppgaxaq ipz: in 3 pp relaonq exgexaoe xesultatz. Hic de cozymge notatu.

770 Respondet ut dixi do Theacitato n. 766, pptitalq naliter pe ɔsideraxi dupliq: vno mo, vti relao et sic ithy ry intlq psuponitq notioalij q relao ingrty huiq mor fidat suq aq. Alio mo qq dē ɔstitua pne, et sic oportet qq p intlat relao ɔsueno tioalit ɔst pna agqs pintlitaoi. Mo sic: relao ɔstitua pre ē relao pne aggti p succedit aq; ē relao sup p ceditaoq nē relao pramgtis: q relao ɔstituapre nē relao pramgtli = Vrget: relao pramgtlis supoitaq notioali; ēaq notioalis supoit pnq aqgts: q relao pramgtlis supoitiq pnq aggts: nq pnq ɔstuit.

771 Validiny ht ty di Thos auttate, ty raoe ipsa argty ɔtxior dicit. Rgt 1 Scotq apud Fabry in 1 q dist. 2. q 1. q. 7. ig pnq xcadere gexaoq pavq nacrq; ē potiq in raoe subsistti ɔstuijq pq acvq gexaoq. Si oppoas, gexaoq supoe xesupotq, ac subinde pnq. Rgt, supotq prstui in raoe ttigijsq gexq di aoq intlq; ve agexe supoit ee. Rgt Rvq ee incxeatq nē in dinij; in Deo om le agexe supoat ee ablty; nē tm supoit, seu ɔstit ee hijsothcy. Si ithy xeplices, agexe in dinis ē hijsupoe exprimity pq agexe, qdq ee hijsothicy. Rgt, agexe supoexeprimiy q agqdi, nē vt pxinzyqs.

772 Vix credi poet hecabilli [illegible] tradi, q seq Dis Bonabgt. adeo insugt. sic argtox: pnq Dinq nē ɔstuyt oxigie, ē x hqc solucq oxigie ɔstueqt [illegible] Maxe ē Scotaxy cy scoto ē Dy Bongvgt. Nom ipsa soluo = ɔfxat q D. Bonav. (vt taijsecū ei q. 4. n. 23, ovq supaimq) oxigij, et relaoq, ee xx idq supoit: soq qgxime, pp qq ngexhu praliter ɔstugt pnq: sic garg tox: ideo ē D. Bonq v. dicitu, nē ɔstui oxigie, tyq oxigo sutalitq praxelaoe eutqd praablty, ac subinde ɔstuegt pnq q ete abitu: tyehq, q pnas distqui relaoe ē coi [illegible], ac Theogx ypea, aqq inxe adeo oculta, et gravi discedexe nē lz; xtq hoc oia equamillityt ē hqc vnq solucq, vt vixt oxig.

773 Ideo Fortq alias penq voces excogitaxyt soluoes. Rgt 1a Aligcq Caiet. 1. p. q. 40. art. 2, et 4, relaoq poe ɔsiderari t vt ɔtq, t vt exercitq: relao vt ɔta ē relao vt inxe exqq

vt

ut ad hæc, ut a rivalis seu aliis tu 2y 3ty in. Relao vº ut exercita est ...
seu 2y 3ty ad. Eade tene mod loqunt Cajetan, Ferrariensis, et alii Thomistæ, quos sequitur
Godoy disp. 36. § 3. Goet d. lt. art. 3. & 2. dicitur relaog personalis dicere subsistentiæ h.
positiæ, et sic constituit personam, procedit, originis et substanerelaon, et sic non constituit personam, sed ipsa, a originis
sursequt. Cajet, et alii fatent, sub utraque dictione membro afferri ta 3ty relaon. At Cajet.
et Goetz nave vic, quod in utroque membro afferat relao; sed pro in oppositione hypostasis relaon, et
per hoc D. Thom verba permittit: Goetz @ illa refert; sed abstulit verbum relao, quod etiam in 2º
membro expressit D. Thomas.

774 D. Joes hos modos exponendi eadem in re soluens sic ait: relao
ut 3ta, ut adhæc, 2y 3ty in, ut forma hypostatica &c., tenet sic expresse relao, tamen sibi, 3: includit
quod includit relao, ut relao in proprias subsistentias qn includit ut refert subsistentiam; sed per vos relao ut relao
infrangs subsistentiam constituit personam: ergo relao ut relao refert subsistentiam constituit personam; quod ad vos impossibile;
cum relao ut refert sequatur originem. Probo maior: includat forma ut ille in frangs subsistentiam casar,
qui habeat suum effectum formalem; sed est formalis relaon ut ille conferre: ergo ... in
perceptibile, quod relao ut relao constituat totum referibile, et tamen, quod illud non refert; quod ad al
vedo ut al vedo constituat totum disgregationis vis, et quod non constituat album.

775 Sic @ 2y regt, relaon ille ut sic
3ty non esse expresse relaon, sed so implicite. Pla sedeqda insurgit. Sy, quia D. Thomas expresse ait, quod
relao etiam ut constitutiva personæ est relao, procedens ... notionalis, lic @ relao negat ... sumi, nisi
D. Thomas dicat contra eg. loq; qui ... nabit, personam constituens pro esse ... et idem hic relaonis 2y:
quia ... constituit ... abstracta. ... sea alius ... constituit ... abstracta, non nat, et ... poit,
... illa esse implicite relaon; sed tamen adue vos ipsi dicitis, quod constituunt ... abstracta, quod ...
dicat implicite relaon, non obstat, ut constituat ... abstracta. Urget. ... ut Deus constituit ...
... Deitate; sed tamen Deitas implicite dicit relaones per vos: ergo utraque per ... non obstat, quod
implicet relaon.

776 Ret Goetz ex visceratio Goy, relaon 2y 3ty in forma hypostatica ... relaon;

d. pillo priori, p. q. intellit infinitas subsistentias, non intelli adhuc ut munus referendi utrumque, d. utrumque.
Ratione, inquit, quia ad infinitatem subsistentiae non dependet ab ee, quod habet in subiecto, et ab ee, quod in seipsa habet: ut ee, quod in seipsa habet constituit personam; at ut eius quod habet in subiecto exercet illud: ideo ab exercitio referendi dependet ab ee, quod habet ut in subiecto: Et inde non inconveniat quod pro aliquo priori intelligatur tribus unum esse per naturam, et pro alio posteriori aliud: sicut anima rationalis pro aliquo priori ut actu dat: Homo tribuit gradum corporalitatis, et pro alio gradum viventis. Haec sunt magistri doctoris.

777 Contra primo:
quod priori ad ee, quod relatio habet in subiecto ipsa intelligitur ut habens suum esse proprium relationis in se subsistentis: quia ut esse proprium relationis in seipsa procedit ad originem: quia ut esse proprium relationis in seipsa, non est relatio praedicamentalis. Liquet consequentia, relatio enim praedicamentalis producentis et producti ut exprimit praedicamentalis subsequitur ad originem; at ut esse proprium relationis in seipsa non subsequitur, sed potius praecedit originem: quia etc. Haec mihi efficacissima. Progredior sic: ergo tunc constituit personam ut esse proprium relationis, quod in seipsa habet: quia tunc constituit personam ut ee relationis, quae non est relatio praedicamentalis.

778 Contra 2o: neque intelligi relationes ut talis habere eas quod habet in subiecto, quando intelligatur ut referens, et pro priori ad originem intelligitur ut esse, quod habet in subiecto: quia pro priori ad originem intelligitur ut referens, et pro priori ad originem neque intelligi ut referens praedicamentalis: quia taliter. Maior constat ex solutione ipsa. Probo minorem: ee, quod habet in subiecto, non est ee ut actu infinitas subsistentias; et ee relationis ut actu infinitas subsistentias est ee relationis procedens originem: quia pro priori etc. Minor constat, quia ee relationis ut actu infinitas subsistentias est ee relationis ut actu constituens personam, et ee relationis ut actu constituens personam praecedit originem: quia etc. Confirmatur: neque intelligi ~~aliqua~~ aliquando rationalis ut esse proprium aliquod ee unitis corpori, quando intelligatur ut tribuens gradum viventis: quia neque intelligi relatio ut ee, quod habet in subiecto, ut actu efficiens, aut infinitas subsistentias, quando tribuat gradum relativi.

779 Contra denique: Pro priori ad originem prior non est quod relativum ad terminum: quia pillo priori exit quod absolutum, ac subinde constituet persona absoluta. Probo consequentiam: quotiens de aliquo concreto sub ratione communi natum una differentia ex eis diversis rationibus con-
bet

bet afrari alia: ato de P. illo priori nat ee relatu: q afrari bet ee abstu; ny relatu, et abstu esse dividit ratioz entis. t sic: et de P. illo priori afrat ee invuu, ac prius, et nat ee abstu: q afrari bet ee relatu.

780 Ad hac ultima instaz ret Gonet facile, ut ipse ait, de P. illo priori nari relatu sz stu adetu relati: at n nari sz stu inadetu relati: q quis nec relatu sz stu ex stu in, et ex stu ad; afrat tn relatu sz stu in, q stu e pris relaois. Qd sufit, ait, ut afrit tui p agd abstu. Dr l hic silog: ideo de P. negt afrari stui prato absto, q de P. afrat stui ag stu inadeto relati: at ni Pro afrat stui alig stu inadeto creatoris: g de Pro negt a trari stui alig creato. Nor stat; q de Pro afrat stui p ens q e stu inadetu Creatoris cois creatori et creaty.

781 Fi 2 alius: ut de P. afrat stui relaoe, sufit qd stuat alig stu snigte relaoi: et al stuit alig prato snigte Leoni: g de ali afrat stui Leone. Ctrao afriou e; q ut de subto afret fr aliqua fra, n sufit, qd afret fr vny pratu tlisty, sci hue, si illud pratu n e direalestlis fry: alir diceremq, albu stui p instros, eo qd stuat p stu fu, aut p stu inhery tiy coy albeni, et inthoi; atq rao solueus P. zo stuit p stu in coy q fu relaiy et absty: qt n sufit, ut stuat relaoe.

782 Ret Gonet, stu in relaois n ee coy fris abstis; q quis pt abstrahi stu in cois fu relaiy, et absty: at P. n stuit in rao prius p stu in ita coy, et p stu in pris relaois. Si @ qras, p qd fiat pis relaois, reclusa sel stu ad? Ret, p exigeq, et conexioq ercialy, q het stu in relaois cy stu ad. Stm: si stu in e dese indiffys, unde illi pnit conexio ista? ideo m al hoi abstractu p raoz a rali n conectit cy rali; q al dese n conectit, d e indiftys ad rali; atq stu in e dese indifys ad stu ad: q si stu in relaois abstrahat a stu ad n snectit cy illo: atq stu in relaois stuit prius ut abstractu, et pcisu a stu ad: qd.

783 D 2°: exigentia haec non sufficit, ut persona in ratione personae constituatur per ratione relativo, quam constitueret absoluto per se: Sed in ratione Dei constituitur per pratum dicens per se exigentiam, ac connexionem essentialem cum termino ad relationis; Deitas enim hanc exigentiam, ac connexionem habet; ergo non sufficit, ut in ratione Dei constituatur per prato relativo: quia haec exigentia adest. Sicut Deus in ratione intellectivi constituitur per pratum exigentem, connexumque esse cum volitivo; ergo non sufficit, ut Deus in ratione intellectivi constituatur per volitivum: quod. Et ratio a priori est; quia exigentia ad pratum aliquod non est per se pratum illud exactum: quare constitui per illud exigens non est constitui per pratum exactum: quare cum ita in relatione 2um se non est per se quod relativum, non sufficit, quod exigat terminum ad, ut persona constituatur prato relativo.

784 Et inde reiicitur dignitas, quam So-
net excogitavit inter Deitatem constituentem Deum, et terminum in constituente personam; ait enim, Personam in ratione Dei constitui Deitate exigente relationem, et tamen ratione non constitui; quia ista non adest relatione una, nec cum illa convertitur. Sed adest, et convertitur etiam in cum termino ad. Reiicitur 1°, quia quod adest, et convertatur cum relatione, tamen nihil conducit ad solutionem; si primum est verum, quod exigit relationem, et tamen non ideo est pratum relativum. 2°, quia intellectus adest, et convertitur cum volitivo, quod exigit, et tamen in ratione intellectivi non constituit volitivum. 3°, ratio a priori prius dicta; nam constitui prato exigente aliud, non est constitui ipso prato exacto, ut videtur evidens.

785 D denique sic de his omnes dicendi modos: terminus ille ad hypostasis, subsistentiae, ad hereticis, in quibus, vel est per se quod absolutum, vel est per se quod relativum, vel est per se quod praecindit ab utroque? non secundum: aliter persona constitueretur proprietate absoluta. Non 2um; quia pratum per se relativum supponit per vos originem, ac subinde personam. Non 3um; quia quod vis per se intelligi pratum aliquod per rationem abstractum praecindens ab absoluto, et relativo, vel genus; at eo ipso quod ab utroque praecindat, praecindit etiam a proprio, et communi; atqui proprietas constituens personam nequit praecindere a prato proprio, et communi, quod debet esse proprium unius personae, et repugnat aliis: quod.

Caput Sextum.

De constitutione relationibus trinitatis de genere praedicamento.

786 Suppono, in Deo esse relationes praedicamentales in origine fundatas et aliquos
re-

resp ixi etiã relaoẽ procedente origine, existente in actu per producere, aut producibili. 123
l'mo lexiq D.r cit. q. 7. nlq aliã relaoẽ admitti in Deo, quæ non sit ab origine dicta,
nisi illã, quæ origine procedit in 1o persona. quæ plures ex nris sequuntur. D. Ds itq Fonseca
excludit, quod non stq fere hipothice, stq in relaoi, et semper docet, hæc stq consistit per
procedere origine, ac rel. re relaoẽ: quod distinguit de relaoẽ praementali origine sub
sequente. Relao @ ita procedens origine non ẽ praementalis: quæ tralis: Dantur ergo in Deo
relaoes trales ad intra.

787. Dices: licet mōi relao in Deo non het terminum: quia relatum
baseans: non het terminum au existens per priori non ad originem non exit F9. Deinde nã
quæ terminum posse; quia in Divinis oia au esse et existia. Dpraes; quia iq ids F.q dicit
terminus duplicis relaois = Noans. Ad hoc dic, pro illo priori ad originem here
quæ terminum, quæ pro illo priori adhuc non intellit au existens, et sic intellit personale
ei, sed posse produci: sicut a nõ 407 cum coi 3 Aureoly diximus, dari in
Deo verum pot. ficq producere ad intra, quæ ut tlis non intellit adhuc au
producens: het ergo terminum non pure posse, et posse; pote m non puat cum auali exe
a: sicut poa producere non puat cum auali producoe. Hinc nlq obtinet obiectum;
F9 m ut posse producere terminus relaoi tralis: et ut iq producta exit terminus relaois
praementalis, si hæc sequatur ad originem.

788. Supoo 2o; relaoes praementales inter differre
a trali, quod praementalis ẽ ad modum accidentis ad nietis ex mo quod referens: tralis
ẽ tralis ex mo. Utraque conuenit in hoc quod ẽ referre unum ad aliud: differunt
tn 1o; quia tralis idecat ex adeteq cum ex mo relato: ita se het relao Oipo
ad creaturas producibiles. praementalis vo distinguit ex (in adeteq saltem) ab ex mo
relato: si @ sit non pie praementalis, et quæ sit praementalis, quæ reperit in Deo, plus
quam ut praeos ab ex mo relato. Differunt 2o; quia praementalis totaliter ad aliud;
quia eius munus ẽ sic referre: tralis vo ẽ ad aliud, et non tota: hoc, eius ee non ẽ uni
ce

ce referri, et ultra referre habet aliud munus, videlicet constituere subsistentiam personae producere, personam producibilem.

789 Hic notandum, quod natura Dei non ut talis constituitur relationibus realibus de genere productionis. Dixi ut talis, quia si consideretur ut constituta per omnes perfectiones divinas, actuatur, ut sic postea dicam, constitui per rationem praecindentem ab absoluto, et relativo; consequenter non persona ut sic ab utroque abstrahit; nam in creatis omnes perfectiones absolutas, et inde [illegible] relativum. At vero persona Dei sic considerata non concipitur adeo ut persona Dei, quod optime observat [illegible] dicto cap. 7. n. 11. Hanc rem supra citato n. 786 tenet cum aliis, quos allegat, Pater Alarcon tractatu 5. de Trinitate d. 4. cap. 8. Ipse quaestionem ad personam Patris, et in re ipsa quaestionem ad alias personas, realiter loquatur.

790 Probo conclusionem: Sicut constituitur persona Divina in ratione personae, per quod constituitur in ratione incommunicabilis alteri; sed in ratione incommunicabilis alteri constituitur per relationes reales de genere productionis: ergo etc. Maior constat, quia ratio personae est incommunicabilis extra: quod clare [illegible] est ratio incommunicabilitatis. Item quia ideo, quia natura est persona, personalitas est incommunicabilis, ut saepe ex Boethio dixi. Probatur minor: quia persona constituitur in ratione incommunicabilis, per quod constituitur in ratione distincti ab alia; sed in ratione distincti ab alia constituitur per ejusmodi relationes; quia includunt quod sit producens, aut producibilis ab ea: ergo etc.

791 Confirmatur: loquendo persona intelligitur producere aliam, intelligitur repugnare identitati cum illa; repugnat enim identificari cum eo producibili ab ipsa; sed repugnantia identitatis cum alia est sua ratio personae Divinae, cum sit ratio incommunicabilitatis: ergo. Similiter eo ipso, quod persona intelligitur producibilis ab alia, intelligitur repugnare identificari cum illa, ac subinde intelligitur constituta in ratione incommunicabilitatis: ergo et in ratione personae. Sicut producens complectitur virtutem producendi, et virtutem producibilis: utraque autem est relatio realis de genere productionis: quaelibet ergo ex his partibus sufficit ad constituendam personam Divinam: nam quaelibet constituit personam in ratione distinctae, ac incommunicabilis alteri, in quo stat conceptus personae Divinae.

792 Ex his colliges, quod si loquamur de spirationi Divini Verbi per ipsis constitutionis relatione trali degeneres ducuntur; neque in hoc sensu convincit ossefing divinitatis. Si vero loquamur de spiratione Divina in particulari: 1ª constituit in ratione tali spiratio per potentiam generandi: 2ª per potentiam, ut genitus: 3ª per potentiam, ut spiritus. Cum autem in nostris principiis potentia generandi ad intra, dicat formaliter paternitatem esse, et paternitatem principii generandi: ratio vero una potentia non constituit in illo formato esse, et in formato spiritu, neque in precisio spe virtutis deducens Filii Divini. Etiam consequenter aliquid de troco ducto, ac de aliis personis in particulari. Cum quo stat veritas illius D. Thomae dicti q. 8. de potentia art. 3: quia oportet hypostasim eiusdem naturae eandem esse rationem constitutivam, ac distinctivam: ideo similiter oportet ex parte Patris intelligere quod hipostasis Patris constituatur, et distinguatur ipsa Paternitate: non autem generatione, neque relatione inclusa.

793 Ex quibus videbis habetur 1º omnes personas constitui eodem formaliter prato, vel relatione tali degenere deducuntur; in quo omnes conveniunt. 2º personas Patris constitui Paternitate procedente generatione, et relatione in generatione inclusa. 3º, consequenter, aliquam esse Paternitatem, quae praecedit originem; aliquam vero, quae est ipsa origo, seu originis ratio modo nostro intelligendi subsequentis, ut innui n. 763. 1ª vero Paternitas est vita generativa praecedens originem, et relatione formaliter, quam a D. Thoma in praedictis verbis simpliciter vocatur Paternitas, constituitur tamen personam, seu verbum in actu 1º. 2ª vero Paternitas constituit Patrem in actu 2º Patrem: Patris quod adaequate, et complete sumpti constituitur per utramque paternitatem: at in ratione personae prout sic tamen.

794 Ex his colliges optime ri

ligit DD, qui in hac opinione videntur; alii enim dicunt, Patrem per Paternitatem distingui, ac constitui in ratione personae. Accipiunt dicti auctores, et Paternitatem in actu 1º tali. Alii vero dicunt, Patrem supponere personam, quae est origo, et Paternitas sequitur. Accipiunt dicti auctores Paternitatem in actu 2º tali. Paternitas in actu 2º ratio plures DD. est relatio quaedam dicta ab actuali generatione; a vero, is plurimi, melius philosophi hoc, esse ipsam actualem generationem, quae actualis generatio est actualis relatio Patris ad Filium; ipsa enim actualis ratio generandi est actualis ratio referendi: idem proportionaliter dicendum de Filiatione, et Spiratione passiva.

Caput 64.

Solvuntur argumenta.

795 Arguens 1º relatio tralis est pratum simplex absolutum: quae non constituitur praecedente absoluta. Probatur ans:

qua

qa dipoa dit relaoe relis trali ad creaxas; et tn dipoa ē praty simplex absty. Rao a pri
ori; qa relao tralis tlīe, qa tegesdit oia pramenta; ē praty tragesdis oia pramenta
ē simplex absty; alit oia pramenta est relava: q. Noans: ng qd qt de relaoe trali in
alio gexe; in gexe tns ducvo het relaoe, sve rx oposioi q ad idsty. Ad pbaoe, ossa maxi,
disquo miny: dipoa ē praty simplex absty, put absty opoit relavo; nomiy: put abs
ty opoit incoicali, acpig vnis pnq; sdo nory.

796 Hoc ē, dipoa ē praty simplex absty in coseu, in
qo absty sunt in Deo; sunt m p prato cō oībs pnis. Ideo in h seu ē praty absty; n m ē re
lavy vnis pnq ad aliq: ē tn simplex relavy Dei ad creaxas pducibiles. Ad raoe a prio
ri ossa maxi; ng xa aliquos n tegesdit praty substy, no miny: tillg sic disquo: pra
ty tragsdis oia pramenta ē simplex absty, put absty opoit relavo; no: put opoit sci
ali accepti sufnienti rebs, cuis muny ē vnice reffere; sdo. Hęc ē relao pramentlis,
illa slt, qq sciale pramenty stuit; qa ē relao accetis subto. Et in h seu relao tralis
ē praty absty, slt ab h sciali pramento: simplex tn ē praty relavy.

797 Insbis: Dum PP. di
unt, pnas relaoe stui, loquunt de relaoe qn pramentli: q. pbt. enxa 1o. Pros ansliqa
loquunt de relaoe Ptis, Filiaoi, Spiraois &c. 2o; qa scra semp logt depnis p nomia aliqa
Pis, Fis, pcedentis, missi, mittentis, &c. 3o; qa ita PP. intlexerunt Theoqi. Sqt: PP.
loquunt de relaoe illa, de qa logt illud axioma ex ipsis desumptu, in Dinis oia ss idq,
vbi n obiat relao pducentis, et pducti; atq h axioma logt de relaoe pramentli;
logt q de relaoe opoois: q.

798 Noans; qa, vt vidimus sp pe, PP loqunt de relaoe pdste origis:
q n loqunt de quasi pramentli: Ad 1a pbaoe dic, log de Pate, Filiaoe, ac Spiraoe in act
1o, vt innui a n. 793. Ad 2a, noa illa relata sica rees relaoe, ā n pramentle;
sicqt m relaoe pdste origies, et stuuntr pnq, aqa egrediat origo. Ad 3a, Theogos etiā
semp intlexise PP de relaoe trali de gexe pducvo, lt n expserint tny trali, sc tnec
tny

tzy pzamptis. Qd exeo 2stat, qd Theol intlunt ℓℓ de xelaoe pcedgte oxigigin pra pducgte: in pna@ pducta de xelaoe, adq; tgq ad tzy oxigo ipla e via. Et, vt ipse monui, ita etiā intlexeyt ℓℓ ipsi Thost ℓℓ, dy dunt, ℓℓ log de xelaoe sub munere frē hypostice 2y 2pty in ℓc.

799 Ad 2fraos 2ssa maxi, nomiz; qa axioma illud intlit de xelaoe, in q° 2sistit oposio idgtati, d oposio idgti 2sistit in pdicta xelaoe tzali, vt pbaty ē: q. Imo sic vxgeo: xelao pzatalis oxigiz subsequēs n fundat oposiō oz idgtis; d porq supoit iz exma dista; pzinpy m diqui atzo ē de illoxy esea; d xelao pzatlis n ē de illoxy esea; d sehet instan accgti supnigti exmis iam 2stuti: q axioma illud intlendy ē de xelaoe tzali inducgte px distiōs, n de pzatli distiōs supogte.

800 Arguez 2°: ea, qq in cxeatis sō tzalitz opoyt, translata ad Dey n lq hyt oposiōs, vt paet in xaoe obti, et pos: in xaoe nag, et pietatis ℓc; qq in cxeatis tzalitz xefexyt, et in Deo xx idg cgt: q xelao tzalis in deo n ē opositiō q° ad idgte. Noans ppt eiq vvexlitz; lt m aliqa, qq incxeatis tzalitz xefexyt, et ppt eoxy litaos diqoyt, in deo ppt eiq infitatz idgticyt; n tn in oibg ē vy; xelao m tzalis pducgti, et pducti afexx esex ex suo 2tu distiōe: q vbicyq ē distiōs afexx, ac sub in dee in Deo. Rao a priori disparie: q° tzalis xelao de gexe pducvo ē de suo 2ptu xelao xelis, qq xepixi negt nisi iz gtate lxdistas; at xelao tzalis alixy gexy, vg aq, et pos: hity, et obti ℓc, n ē de tze xelis, d iq xelis, vt in pmag et pag: iq xaois, vt in hos, et xiē; qd etiā patet in intlu cxeato sciplicoqgte.

801 Arguez 3°: xelao tzalis ē xelao depēdentiē ōcae; d h n ē admitdy in Deo: q nec xelao tzalis. Prot maox: xelao tzalis de gexe pducvo difext a xelaoe 2y dici 2sistgte in fuza 2nexiōe; d nilē aliud, in q° difexat, ni de pendea: q. Nomaz; q° xelao tzalis de gexe pducvo ē px oxdo pxinpi ad pducgty istum; aut eē; atq oxdo iste pzy pscindit ab illa depea: q. Ad pbaos 2tra maxi, nomi xem; difext

deferet m̄ in prædicto ord.ne, et vlt.ᵗᵉ addendum esse tr.o: quando, et virtus n̄ respicit in recto opposito connexi, ut certius in ipsa cociva connexa cum obiecto cocili. Idem dic de relatione trali tri, ut fp ducat a principio.

802 Arguetur 4.º Pater ideo ē Pater, quia genuit: ergo Paternitas posterior ē generatione; atque Paternitas constituit Patrem in ratione Patris; ergo: constituitur ut relatio prædicamentalis. Confirmatur: quia ex natura sua sequitur, quod si per impossibile n̄ generaret Filium adhuc esset Pater: contra hoc ē D. Augustinus 5. de Trinit. c. 6. dicentem, quod si Filium n̄ genuisset adhuc esset ingenitus, et contra prima forma, n̄ tamen Pater: ergo. = Distinguo ans: ideo ē Pater complete Pater, seu in actu 2.º, quia genuit; concedo: ideo ē Pater, incomplete Pater, seu in actu 1.º, quia genuit; nego ans: imo ideo genuit in actu 2.º, quia ē potens generare, seu Pater in actu 1.º. Ad confirmationem os nomine nego; quia per connexionem deferet Paternitas in actu 1.º.

803 Instat forte: Paternitas est generatione prior; et prius n̄ dependet a posteriori: ergo Paternitas n̄ dependet a generatione: ergo esset Pater, quamvis n̄ generaret: confirmatur: ablata per impossibile relatione adhuc maneret intellectus, et ablatis virtus relativis adhuc maneret absoluta; et n̄ alia ratione, nisi quia prius n̄ dependet a posteriori: ergo. = Conce maior respectu ditionis per se data, nego minorem; nam quando prius cum posteriori connectitur dependet ab illo. Lex dependet, idest, ac negat exere illo dependente. Patet in connexione Dei cum possibilite creaturarum, quod etiam ipsi contrarii admittunt. Et inde constat ad confirmationem. Ratio a priori est; quia, quamvis unum sit prius alio, potest connecti esse cum illo: quia connexione potest negat exere sine illo. Liquet in ratione in potentia exere sine effectu. Atque Paternitas in actu 1.º, seu virtus generativa connectitur esse cum generatione actuali, ut supra persuasum est: ergo.

804 Arguetur 5.º Si Paternitas Divina posset poni in prædicamento, poneret in prædicamento relationis: ergo esset relatio prædicamentalis. Probatur ans: n̄ poneret in prædicamento absoluto; id m̄, quod poneret in prædicamento absoluto, si n̄ esset quod infinitum, et fit absolutum = Distinguo ans: si Paternitas Divina in actu 1.º talis sit; nego: si Paternitas Divina in actu 2.º talis sit; otto quod sit Solutione relegere a n. 795. quod doctrinam appreime illustrat D. Thomas in 1. dist. 27. artic. 3. in corpore: relatio per triplicem considerari: tum quatenus relatio absolute, et ex n̄ n̄ habet, quod fue dat

dat opaoe, imo maiz, qd seqtr: t ingdty ē relao Dina (atqdē) op ē ostuqs png, et ē ij sap na subsistes, et sic pcedit 2y intly opaos: t ingdty ē ipsa opao pnalis, et sic ū ids 2y intly, et sul. Ingob Vois sequqter stingt: 1º relao vt ostuqs png pcedit oxi gie: n̄ oē pramytlis. 2º ipsa opao pnalis ē pr relao. Videt q D. thoas narr relaoe Ding pramytts resultatg ex aoe.

805 Arg. 6º pna F.ii (ids dic de spū sas) ostuine qt relaoe tuali: q talis ex hac ptee falsa 2º. Pt qi pna F.ii ostuit oxigie pava; hec m̄e ly pratz piz, qd scipit in pna F.i; d oxigo pava n̄ ē relaa tualis ad P. qb = Nogs. Ad pbaoe no maz, et pbaoe adiytq; qa psigno oxigiis pave adhuc n̄ intlit F., d to via ad Fy tqqd adty: pna @ F.ii n̄ ostuit p viq ād ipsq png, d p aqd disty ab ipsa via, qd ē tes oxigiu, et pna: sct increatis tq pducta n̄ ostuit pase, qa pducit.

806 Insbis: gexabilitas a P.e n̄ ostuit Fy in xaoe auexetis; atq pna F.i ē frauexens: q in raoe png n̄ ostuit p gexabilitq a P.e q neq re laoe tuali deq exe pducvo = ossa marz, et ossa norz, disquo cogs: q in raoe png n̄ ostuit p gexabilitz a P.e tqqd p pratz vlmz, ac difxeale, no: tqqd p pratum coe, et qa n̄ gexicz, sdo. Ēhq pna F.i ē pr Deq; et tn ostuit p Deitz tqqd p pratz coe oibq pnis: et p pietz pnalz ostuit tqqd p pratz difxeale. Ē xeaē pratz coe oibq pnis: gexabilitas a P.e ē pratz difxeale F.i et in ipso osistit tqqd indifxea rao png F.i

807 Argues 7º, vt pbes, pnas oxigū ostui: ideo pna n̄ ostueret oxigie; qa oxigo ē ao pnalis supoes png; d ao pnalis n̄ supoit png: qb. Pt nor: ao naturalis n̄ supoit nag, qb vii oxiat a naa: q ao pnalis n̄ supoit png, qd vii oxiat a pna. Ans pt in intleoe auali Dei, qq xa frequtz Thostaxz seq ē ao naxalis ostuens naq ding = Thostas, n̄ nos pmit a xgty. Sia marz, no mixq. Ad pbaoe no ans. Ad huig pbaoe no etiq ans; qa intleo n̄ ostuit, d supoit nag, vt n̄ pauci ex nxis docqt.

docet: tri constituit, ut ergo cum pluribus iuncto, constituit inadequate illo: ac subinde exit ..., nam inadequate sunt, non nam adequate sunt.

808 Argues 8º: persona constituta per rem, per quam distinguitur intra se; et ... per originem: ... nam: generatio activa ita constituit Patrem, ut refert alium; et paternitas ita constituens Patrem distinguit Patrem ab alio: ... Ideo argumentum fit in generatione passiva. Probat argumentum, intellectum nam distingui a voluntate per intellectionem; quia ita constituit intellectui intellectio, ut referet ultimatum. Concessa maiori, nego minorem; quia origo activa supponit personam iam constitutam, ad quam oriatur. Passiva vero est via ad ipsam personam, quae in suo esse fixo, et permanenti producitur ab alia importat esse distinctionem. Ad probationem concessa maiori, nego minorem universaliter sumptam: paternitas enim, quae per modum accepti advenit subiecto iam constituto, quod vult ita constituat subiecto, ut referatur alium, non ideo est tertius, et adsumptum terminus, aut illativum distinctivum: sed solet dici de necessario sicut identitatis supponente, aut inferente aliquam distinctionem internam.

809 Argues 9º, ut probes, personam constitui ... abstracta: quod quae sunt relativa, est suitertii: quia si persona Patris est relativa ad Filium, persona Patris exit persona Filii. Anteceptum 1º: nam quia actio est relativa ad terminum, ideo dicitur ad terminum, contra ... obiectum. Probatur 2º ex D. August. 7. de Trinitate: si persona relative dicitur, sequitur, Patrem personam esse Filii, aut Filium personam esse Patris. Hoc est potissimum Patris ... argumentum; et videtur satis debile, ut non ... hanc viam ingrediatur. ... Nam relativum ... non est sui tertii, et adsumptum ... ... oppositum esset creatum. Ad ... probationem dico, concessa ... probatum: nam ... ad dicitur terminus, et contra obiectum, ut neque actio cum termino, neque contra cum obiecto identificetur; et si contra obiecti ... sicut, esse rationem concedi obiectum: sed esse personam producente terminum, nihil aliud sicut; ille enim genitivus non est ... ... per identitatem, et terminum respecti.

810 Ad 2um dico, D. Augustinum meminisse intentum argumenti, ut constat ex illis verbis Epistola 66. ad Maximum: Patris, et Filii nomina non negat, et alterius ad alterum sicut respectus: personam ergo Christi August. relativam ... Ad obiectum verba respondeo, personam non constitui relatione ...; hanc enim (ut in ... diximus) ... se habet ex parte termini, at ex parte fundamenti: et ... est

ē vtriq q: ideo raōⁿ fzalis, qᵃ Pagēsilis Pˡᵒ, ē etiā raōⁿ fzalis, qᵃ Pˡgēsiliis Pro; misit m̄ in albene vtriqq. vnde sct situdo Pri cū Plo ē subsitudo Pˡi cū Pro: ita pna Pˡⁱ ad Fū eēt pna Fⁱ ad P3. N̄ ita relao tzalis, qq tota sehet exp̄te relati: ideo raōⁿ fzalis, qᵃ Pˣ p̄ē desepduxe Fū (in qᵃ vnice ɔsistit hec tzalis re lao) n̄ ē raōⁿ fzalis, qᵃ Fᵒ ē dese pducili aP; Pˣ m̄; qᵃ gerav us ē respicit Fū: et F9, qᵃ gerabilis ē respicit P3: qq raoes dixi ē: qe ex relaoe tzali n̄ seqᵗ, qd pna Pˡⁱ ī pna Fⁱ.

811 insbis: Pnalitas Dina ē ɔp̄tā vltmo ɔplevā naq Dinā in raoe inuū incoicabiliq; ē tota iste ɔp̄tā abstqē: qq ɔstat Ortega vaxiis Pbrū termonis, qq pnas Dinas exclgt p̄ ee in oxne adre. Explyē vba illa Augⁱ 7. de Frite c. 6: Subsᵗia Pˡⁱ ipse Pˣ ē: n̄ qᵒ Pˣ ē, ē qᵒ ē:: adse dicitᵒ pna, n̄ ad Fū: — ɔsla marri, nemiq; qᵃ ɔp̄tā ille ɔctā p̄ pnalitā Dinā inclu dit fx relaoq; in Dinis m̄ (vt ɔpe p̄barvi, p̄cipue a n. 754.) nllq ē ɔp̄tā p̄iā, q relaoq n̄s.

812 Ad locū Augⁱ. p̄lā p̄ū opoicioq testimonia, qᵃ aliqᵃ dedi, et nūc addo illud tra 39 in Joanq: Fᵒ ad Pᵒ dit. Deq @ ad seipsū: set Pˣ, ad Fū dit Pˣ: ad se dit Deq. Ex qbq suit genuina dictio ad argatū sic: ad se dit pna, n̄ ad Fū ēū qd pna ē Deq; ɔdo: ēū qd pna ē Pˣ; no: Vel alitā: pna Pˡⁱ n̄ ē ad Fū, vt F9 ī pna, qq ē Pˣ: at pna Pˡⁱ ē ad Fū, vt F9 ī alia pna, qq n̄ ē Pˣ. ɔtndit ibi D. Augq, pnas ee distas; ideo aserit, pnā Pˡⁱ ee pnā ad se p̄ut ē qd dicitū a Fᵒ: n̄ @ ad Fū ɔstitū dūq in raoe p̄nq; alitā ɔpū dexit p̄nq, vt ɔtn debqt hereci.

813 Arqᵉes deniq: ideo p̄nq Dinq n̄ ɔstuerit p̄ p̄iete abstā; qᵃ in Dinis n̄ stat idᵒ tatiᵒ opositiō s opoiōe relava p̄ducēti, et p̄duc ti; ē hē p̄iū: ɔstuyt ɔ p̄ieteabstā. Pt noz: F9 Filiaoe disquet ab spira tioe; atq Filiaoe n̄ het opoiōe p̄ducēti, et p̄ducti cū spirati: qᵉ. Noz aliquet: qᵃ

q.a Filiao n. e. virtq pducva Spitq S. = Ita maxi, nomiq. Ad pbaoq ossama xi, diq.a tra 4, diguo noq: Filiao n. het oposioq fralq inmeatq cuq Spru S; otto noq: n. het oposioq radicalq, et meatq; nomiq; Filiao m. e. prinpy qd Spqq S. exi qqs virtute pducvq illia.

814 Instas: Ideo Filiao radicaq opoib, acex inde diguit abSpru S., q.a exigit virte pducvq Spitq S.; atq etiq pietas absta dstuva pnq P.is exigeret virtutq pducvq F.ii: getiq pietas absta dstuvad P.ii radicaq oporeret, ac exinde diguerer a F.o = Ita maxi, nox intrii inclat; nq sicet pietas inclat, qd cet absta: aliq, q.a absta, cet coicalis: et q.a pietas, n. cet coicalis. Inclatq, qd e. pratq abstq hqs radicalq opoioq cuq aliq. pura pfsoe, ut sq pe dixi. Hic solet oponi, qd qavis Spitq S. n. pcederet a F.o; aduc F.o diguerer ab illo; d tuc nlq heret oposioq pducqti, et pducti: qbo. Ad plengati net dispq tra 4.o evolvqdq.

815 Urgeas deniq: radicalis oposio n. suffit ad distioq. qbo. ptans: radicalis oposio cuq tro stat in exigea virtutis pducvq tri: d hec exigea n. suffit ad distioq; nq etiq naa dina exigit virtutq pducvq Spitq S.; et tn n. diguit ab illo: qbo = Ndans. Ad pbaoq diguo maxq: radicalis oposio cuq tro stat in exigea virtutis pducvq tri litata ad aqd qegentis; ado: illitata in oigere entis; no. lnk. oniqt naa Dina, et Filiao, qd vtraq exigit virtutq pducvq Spitq S. Diferqt tn; q.a naa ut pote absta e. illitata in oigere. At Filiao p fralq relaoq pducqti, et pducti ad dq litas ad k deteq qeq entis: hac@ litaoe supota, sufiqt oplet in raoe distq ab Spru S. p exigeq virtutis pducvq.

Tractatus 19.

De Pnis Divinis in particulari.

Præcipuas difficultes, quæ circa personas oes occurrunt, huiusque levioribus aliis intexui resolvimus. ipsa enim metodus postulat, ut specialia quæ grata, quæ ad quamlibet personam putabilia dicta sunt, expo amus. Quænam illa sint, sequentes disputaones indicabunt.

Disputao 1.ª

De 1.ª Pna Patre.

Caput 1.um

Quædam noa, quibus pietas Patris exclat.

816 1.º dicit de 1.ª pna, ut prius eius ee principium F.ii hoc est de fide, ac mistio suposito clarum; ita m sicat, ee principium producum F.i coicas illi suam naturam. 2.º dicit, ee principium Spiritus S.; at h non est prius solius P.is 3mit m P.i cum F.io 3.º dicit, ee principium totius Deitatis: imo scilicet Bosbaciense in professione fidei vocatur P.r principium totius Trinitatis. Circa quod duo resolvenda sunt: 1.um quare dicatur principium Deitatis; cum Deitas non procedat? idem dic de tota Trinitate. 2.um quare adscribatur h soli P.i, cum etiam F.o sit vere principium cum P.e?

817 Dico: P.r prodit principium totius Deitatis, non quia Deitatem producat, at quia Deitatem coicat tribus, quibus ipsa coicabilis est; est m coicabilis F.o, et P.r illum F.o coicat: item etiam coicabilis Spiritui S., et P.r simul cum F.o illum illi coicat. Atqui, dices, dicitur principium totius Trinitatis, cum tota Trinitas neque producatur neque coicetur, ut est certum? Dico, hanc locutionem minus esse apud PP. frequentem. tamen eius sensus erit, ee Trinitatis principium, non quia sit etiam principium sui: at quia est principium reliquarum personarum cum ipso Trinitatem constituentium: sic et Summus Pontifex dicitur 3munitatis superior, non quia sit superior sui, at aliorum cum ipso 3munitatem constituentium. Et inde constat ad 2.um, cur solum P.i specialiter tribuatur nomen principii, quia solum ipse solus est absque principio, ut F.i F.o a non est principium, nisi cum P.e ideo P.r dicitur 1.um principium, principium sine principio. Quod si F.o aliquando a PP.bus dicitur sine principio intelligitur, duxaxat contra Arrianos.

818 1.um et p.m

pcipuum, qd de Pre dicitur, e ee innascibilis, seu ingenitus. Hoc adeo e certum, vt oppositum

sit errorem; et tamen Aliqui PP. Graeci aliquando tulis trepidarunt de hoc nomine, ideo fuit, quia Ari

ani docebant, hoc nomen soli Diuinae naturae conuenire, vt inde eruerent, Filium non ee Deum, quia non e

rat ingenitus. = Dut sumitur ex D. Atanasio orat. 2. c. Arianos, varie vsurpa

ri solet vox ingenitus: 1.o pro eo, qd creatur, et non educitur per generationem, vt aia ralis: in

hoc seu ingenitus repugnat ribus Diuinis. 2.o ingenitus dicitur qd pote e, et non pdu

ctus: et sic creaturae poles dicunt ingeniti: ingo etiam seu Triti repugnat. 3.o qd pdu

ctus quae e, et neque creatus, neque genitus, vt Spus Sctus. Qd si aliquando Aliqui PP. vocarunt

Filium ingenitum, erat ad negandum hereticis, qd fuerit creatus, seu aliis creaturis genitis.

819 In

nullo ex his sensu sumitur ingenitus, seu innascibilitas, quae prietas Patris e sumitur pro prato

excludente ee ab alio etiam per modum principii eiusdem naturae iuxta illud Toletani 11. in pfesse

fidei: Patrem non genitum, non creatum, et ingenitum pfitemur; ipsum tamen a nullo originem ducit.

Et D. Damasc. 2.o de fide c.a mimus: Solus Pater ingenitus; non tamen ex alia hipostasi sua

hipostaseos het subsistus. Vnde colliges, diuino modo conuenire Patri, ac naturae Diuinae ee in

nascibilem; Patri tamen conuenit per forum repugnantiam pcedendi ab alio: at natura Diuina e ingenita

natiue, quia quamvis ipsa nascibilis non sit; pertantum idcirco contra nascibilem, e genita. Vel

dic, Patrem non ee innascibilem pducive, et etiam coicative: naturae vero eius pducive innasci

bilem, et non coicave; quia reipsa coicat.

820 His vt certis notatis, restat controuersia, in quo nam consis

tat innascibilitas Patris? 1.a sea docuit, consistere in relatione quadam reali opposita relationi pce

dentis, dicta quasi a relatione Patris, ac excludente genitorem: et coerent vltra 3 relationes

prietes, et relationes Spirationis, Sed ponebat reliquas relationes. Ita Patres positiua, cuius seq

cum D. Bonavent. coerent reliquis reddebant; quia nec vestigium e apud PP. tlis Sed relationi

Pater Ortega coerent adsequi doctrinam ait consistere in prato quadam abito pcedente oes relationes etiam

Patris. Dico supposito de priete absta nihil.

Caput 2um.

Duae praecipuae sententiae expenduntur.

821 1a est, quam ex P. Vazq. d. 137. c. 1. tradit latius P. Alarcon d. 3. c. 2, et 3, ut innascibile significare formaliter negationem processionis ab alia persona, et connotare modum quendam specialis auctoritatis, quae constituit Patrem fontalem originem Trinitatis, et quae specialis dignitas dicitur. Quod Alarcon explicat dicens, fuisse, seu connotare significatum notionis ingeniti non esse relationem praedicamentalem, sed transcendentalem: quod non libenter admittimus. Addit tamen, esse quoddam positivum praedicatum, quod Patri constituit radicale principium relationum personarum: in quo praedicato consistit, quod Pater sit fontale principium Trinitatis: et quod dicitur tum a Paternitate, tum etiam a virtute spirativa.

822 Non placet explicatio ista: quia fuisse per illius notionis debet esse relatio; etenim formale constitutivum personae Patris; atque positivum illud sic assignatum non est relatio; etenim quod a relatione Paternitatis dicitur, et a virtute spirativa; illud ergo praedicatum non est fuisse notionis ingeniti. Urgetur: in 1a persona nulla est relatio, nisi Paternitas, aut spirationis; sed praedicatum illud neque est relatio Paternitatis, neque spirationis: ergo non est relatio; sed formale constitutivum personae debet esse relatio, ne persona constituatur per identitatem absoluta: ergo.

823 Respondebis, illud praedicatum non esse relationem, sed relatum: quod sufficit, ut constituatur persona relativa. Contra: quia hoc re ipsa coincidit cum secunda constituente personas per identitatem absolutam; hoc enim non natura, quatenus illa refertur per relationem illi adnexam: sic Deitas ipsa in recto praedicatum refertur; nam Deus Pater est ad Deum Filium; hic est Deus de Deo: denique ipsa natura Divina est radix, cui debetur, et adnectitur relatio; sed tamen haec omnia non sufficiunt; neque ut in illa secunda constituatur persona praedicato relativo: neque ut Pater in ratione Dei relative constituatur: ergo quod praedicatum illud sit relatum per adnexam relationem, et quod sit radix, cui debetur, et adnectitur Paternitatis relatio, et spirationis, non sufficit, ut persona illo praedicato constituta praedicato relativo constituatur.

824 Dicendum ergo est cum communi sententia D. Thomae, quo doctrina, accommodari cum D. [illegible] lib. 8. c. 2. n. 6. sequentes: innascibilitas, ingenerabilitas, improducibilitas, incommunicabilitas etc., quae est proprietas Patris, ex se considerari tum modo significandi, tum ex obiecto significato: quod dici solet per formaliter, et per materialiter: si consideretur tum modo significandi, innascibilitas est negatio loco cuiuscumque prin-

pi

gi: ht; i opta nostr nil aspicit; et ngt principy dgi ee P.' q3 doctrq docuit D. Cixil. slib. 9 ie,

et gcipue lb. 2. Dialog. de Trite: Ingenitus neq est rao, neq. desio P. neq sicat subita, nec

qd sit, et sa mo qd n sit. Aug. 5. di. Trite. c. 6: cu Ingenitq dit P. n qd e, dq n e dr dicit

cy dr immortali, immegsibl.

825 Sic @ videret Ly boty sicaty gillas voces, qd solet di modo innas

cibiltu, seu innascilitas psgdat, ly ta aistit eea in ipsa relaoe trali Pstti. Et idesp

ty gxy innascilitati, qd sei pro excludit os prinspy sive pducevy sive coicavy sui; aty

sic relao trali Pstti ita schet: q. Maori defio innascilitti pspdat sy ty Pronay: tralixe

lao Pstti e fa xaoe sui prior origie; et inclat pduci, aut coicari i origie: q e fexaoeini

prior oi pduci, aut coicari: q raoe sui excludit oesprinspy. Sgt hec oa: q ni xaoe sui e pri

or oi pduci, aut coicari, excludit raoe sui id, qd n e ita prior; dq pduci, aut coicari n

e ita prior, ut e certy: q.

826 Rebu, hac via n reddi a nobis raos, cur Pstti coiat ee priory oi orige.

D hec difficultas coie cuicq sei: nq innascilitas ponat cy P. Ortega in absta pfect, cur

hec excludit oq origie sui, n vo pfectas oi? Sic @ cy P. Maxcon, et alii ponat in illo

xacali principo e shazy pnazy, dicat, cur illud xacale principy excludat fa oq origie? Dq

dy q e cy De bno lb. 8. c. 2. n. 3. ipsq nag Ding ee psy fixty relaoi Pstti; q qq lbt suds

tialis naa exigit suq substeq, ac si naa ralie e, ptalite: q excogit e naa substtalixa

lis sufisti radicat pnalite.

827 Adicereat cur l. pnae P? Rebo infra, dy expog, cur 2a e Ts.

Dices iny, cy Pstas excludit origg nui? hec interrogao e pretti quaestioi inmeata: inmi

ata tn rero e hec: q relao trali Pstti e virtq ad lq oiy origie: q ipsa e prior oi orige. Ins

lat: q e virtq ad pduoes pintly, qq e 1a opao nag ralii. Vrg etc 1a coicao nag intlleat

Ding e p intly; et Pstti relao e virtq ad coicaoes p intly: q e virtq ad lq oiy coicao

g: q e prior oi orige.

828 Arg. 1o. innascilitas e ry te prior: q n aistit in Pste: et dgs: esea Dina

Dina p priori ad abtuta coia ē esex impducili: g sic innascilitas p priori ad reli gas Pis bet ee esex impducili, et incoicali. Nogcie Phte inault. Id pbaog osso anti (dubiam m̄ ē ditrō esig ab abtutis coibg) nocog. Dispatas ē, qa illa impdu cilitas nag coig p illo priori ē pxaty coe oibg pnis: et ideo psitat bet in pxato adsto. At innascilitas pia te pny ē pxaty no tioale, qd psithe bet in xellavo, vt sepe p va vi. Nil @ relavy ē in la pna p priori ad vixtg pixavg, cy vixtg ipsa ī 1o radix ce haxy pietaty, inipsa g psistat Phtas in au 1o.

829 Arg 2o: si innascilitas psithet in ipsa relaoe n̄ so egt 5 notioes, d ples alij; ng scta Pre ē innascili, ita Fa ē inspixalis, et Spitg S. ingexali. Argtu pbat, qd sctx xii pongt pxaty posivy a Phtedisty, qd ī ipsty nao is innascilitis: ita etig ponenda erit in Fo, et Spitu S. prata alia pova dista a Filiaoe, et Spixaoe pava, in qbg psidet inspixalitas vnig, et ingexalitas altig. Dicg xo insi nuata no. >A> innascilit p paliter ee notiog incg Pi; d exeg a nao exclandi modo: p maali @ ē ipsa Phtas. Et sic notioes incg pnis ipsi u so 3, aut si vixtg spixavg ruxes, 4. Qo ad nao @ nig ē inniges, qd etig Filiao, et Spixao p incoltis navis exclaxi: et sic notioes navg augetg.

830 Arg. 3; xg D. Aug. 5. de Trite C. 6. ait: et si gi- gnat qsq Fy ... n ē eo ipso ingenitq; qa et geniti hoes ex aliis hoibg gignut, et ipsi alios. Et infra: Ideo qsq Pr, qa ingenitq, nec ingenitq ideo qa Pr: qneq psituit in xaoe ingeniti pxaog Pi, neq in xaoe ingeniti Pri pxaog ingeniti. Res, prioa vba n̄ ee D. Aug; d hoticoxy, qos impgnat dns, qd qa vis n̄ ideo qsq Pr qa ingenitq, neq ingenitg i deo qa Pr: h ideo eq a ingetq suite stuise p exclusivo gexaoi pavg strictetlu, illi g vlt, qd coit cuicq Fo, ng Spitg S. ē ingetq inh sen, et tn n̄ ē Pr: ha in cxeatis plures u Patres, qtn geniti is.

831 Qd @ Aug in h seu loqat psitat, tu ex ipso argto, cui xet: tu ex cge seq. v bi soluog exclat, ait: Qd g dx ingetq, h ostedita qd n̄ i Fo ... Fslahne cx, d in Fxutai

catx

catr, n ad mitit loquendi consuetudo... nõ ig dicamq ingetu, q̃ seo dicamq ñ genitu.

N q aliud dimq q3 n F. la ad xaogo tetq ixargto hyticoru, ... qd q... vvexlit loqndo ñ eide ee ingetu, ac ee ...; at ee ingetu pexclusq cuiqcuq pxinpi sudat sutu, idẽ ĩ, ac ee ...; et iq ĩ ee ..., ac ee ingetu inh seu, q ee ... in aul (ingoseu loqra) ẽ ee vixtt, ac tq oiq oxigq, vt dixi n. 827. Et hec ẽ dii fata: ad ingetu incxeati.

Disputao 2.a

Vnde pbet, q̃ pnq ee Fy n v° Patrem?

Caput ly.

Qbqdq plibatũ seq xefexytr.

832 N disputamq, an 2a pna i F9; Fy m ee desidee. Nec an 3a pna n i F9; Fy m n ee desidẽ. ... qzimq xaoq hary vexitq: qdnq vlt xefeat in 2a pnapi cuiq i F9: et in 3a, vi cuiq F9 ñ i. Si xeat, q ee Fy, q ... vexq gexaoq, vi talq xa illud: Ego hodie genuite: xogat iny, cur seeo q pnq. i gexao ñ v° seeo 3e? Sidicatq, q seeo q pnq ẽ oxigo vivgtis a vivgte aq xinso diunto insitu dinq naq: totu k coixe videtur seeoi 3e pnq; ẽ m pna vivgq a xinso vivgti; et oiyto cy illa p idgte innaa: et ẽ etiq insitudiny naq; 3a enim pna eadq het naturq, ac eius pxinsy.

833 Indubitq di xaoq adeo q xauq Augo vivq, vt lb. 3. c. Maxim. C. 14. dixexit: disquexe int illq gexaoq, et hqc seeoq nescio, nec valeo, nec sufficio. ... tu ingeniory apex qd g nobi dedy? Disquit q fides, dy ait, 3 ee in Trite pnas, et vnicy Fy: vt m ait Ioan. C. 3: sic Dey dilexit mundy, vt Fy suy vnigetum daxet: vnicq q ĩ F9: q Spitq S. ñ ẽ F9. Qd si Apostolq ad Colos. 1. vocat Xpty, Primogety oii cxeaxq, Het ... Ephes. tm. 5. c. 6. ex D. Cirilo di Vnigety vẽ Dey, Primogety vt hoq; het m nos fxatxes p adoptioq. Disquit q fides; exitsaq xaoq qqxamq disquexdi.

834 Susso insaq, gexaoq duobq modis coex accipi: 1° p paluoe txi

ex

ex psupposito subto, et sic generaõ dicitur aõ, qua fr ignis producit ex mra; et fr ignis pau cens dicitr generãs, ipse quae ignis dicitur genitus. Alio nomie vocari solet eductio. Non fuit in prsti ita vverlitas generaõ, ut dete ad generaões figurarum viventium, quae ex fisso coex despitur: origo viventis a vivente coniuncto in similitudinem naturae. Cuius intellectus supposito ex l6. de ortu, et initu, ut origo, sive productio, qua vivens totale producit terminum totalis viventis, ita ut prin pium sit ipsa generatio mediante tro aliquo, quod fuerit, tibi prius principij, sitque etiam terminus: ut pr ejus naturae iungitur Fo naturae Divinae, et pr creatus per mrae, ex qua producitur Fius.

835 Ly in similitudinem naturae exclarari apud fisos consuevit ita, ut terminus heat eandem speciem naturae. Errarunt tn, qui Fiti mitis ignorarunt, in quo Fius evadit sibi in eadem no naa. — Imo loquendo de generaõe bis creatis, adduc in genua exclao videtur? Mulus in coitu hetur loque et asini Fius; et tn non het eandem speciem cum illis naturae. Quod sit ppea ly in similitudinem naturae sumatur generice saltem; nimis lata, et impia ē exclas. Dicatur quod terminus debere ēe sibi principio in naa, tum rica, tum specifica saltem ex intentione naturae principij agentis, licet quia aces ex defectu dispoõis, aut cooperaõis alicuius principij evadat terminus diversae speciei: Et ita evenire videtur in generaõe muli, in qua opaõ principalius per se, et ex intentione naturae tendit ad terminum sibi insicie; privatur tn per aces suo fine intento.

836 Alii notati, innumeri DD. seq., quos digne litas ipsa dictis. — 1a sea Scoti videtur cum quibusdam apud R. dictis, processus Fi, et Spiritus S. ēe scipsis 1o dixisse, etsi ēe aliquid huius discretionis rao quaerenda; nam generaõem eius quis enarrabit? ut dixit Isai. 53. D. Mastrius advertit, hinc non ēe questioni rere, carpit illos, quia seq ipsum Scoto adversi exibunt, et ex ipso seq eruit d. 7. de Trite q. 3. quod nostrum impia ne ssfeleme.

837 2a sea ē Durandi, et Aliaci dictis, 2a prng Fij ēe, qua procedit ab uno: 3a vero non ēe Fij, qua procedit a duobus. Rao, inquit, ē; quia generaõ ē opaõ naturae; modo naturaliter procedere ab uno ē, ut ungi ab alio. Et videtur a D. Aug. insinuari 15. de Trite c. 27: Fius ab uno, ni Patris, et Matris.

D

Dicuit: quia procedere a duobus non tollit, quod sit unius a virtute distincto in natura similis, in quo stat ratio Filii; atque ita procedit Spiritus Sanctus; nisi alias ratio in contrarium: quod quamvis procedat a duobus erit Filius. Dicitur: quia quamvis per modum naturalis sit, quod unum procedat ab alio, se per etiam quod natura unum procedit a duobus, sed conio, quod ab obto, et in illa parit: quod quamvis procedo Spiritus Sanctus a duobus, poterit esse naturalis, ac sub inde generatio, nisi aliqua alias ratio.

838 3a ratio est Patris Aldrete, quem sequitur Pater Fuzig tom. 2. d. 3. de Trinitate s. 4, ut 2a propterea esse Filius, quia habet ad aequalitudinem cum suo principio in omnibus perfectione substantiali, vi dicta a relatione producenti; et sic ratione oppositum Spiritus Sanctus non est Filius, licet in Patre et est natura, et proprietas, et virtute spirativa: 2a propterea procedit ut Filius, quia procedit similis Patri in omnibus perfectionibus, quae est relatione producenti. At Spiritus Sanctus procedit similis solo in natura non vero in virtute spirativa, neque in Patre, neque in Filiatione: ideo quod non est Filius. Si ea evaderet similis solo in virtute spirativa, et in reliquis omnibus similis, evaderet quo ut Filius.

839 Satis voluntaria, et inusitata visum ratio ista, ut probat sequenter ratio et 1a quia desiderio divi vigentis infecti, quod evadat similis in principalibus proprietatibus; et in natura; at quod Spiritus Sanctus evasit similis in natura principio, licet non in principalibus proprietatibus: erit ergo Filius. 2a Filius creatus evaderet similis principio in perfectione principali distincta a relatione producenti; principalitas in creata Patris non relatione producenti; ergo in illa Pater dissimilis Filio, eiusque principaliter. 3a inde eruta; quia potest quilibet Filius et evadere dissimilis in perfectione principali, et non evadere distincta a suo principio; ac non distincta in natura: quod in talibus, quae invenio, ac principali perfectionibus.

840 4a ratio est Patris Aranda in sua schala scientiae mihi d. ultima, 2 propterea est Filius; quia eius processio est operatione naturae qua talis: ipsaque evadit similis suo principio in natura, qua talis. Quis capiat, quod in illa ipse per illa reductio quatenus? Ex eo asumit a n° 166. indicatque munus sciale naturae esse constituere suppositum. Inde tria infert; 1, natura ut constitui suppositum est principium naturale ut tale. 2, per operatione orta a natura ut constituente suppositum similis generatione; est in operatione strictissime naturali. 3, si natura ut principio qua natura constituit suppositum adveniat virtute

virtq aliqa, hqc n erit in stricte nalis; at extranalis, nec oppo inde conta exit oppa

o nag qatlis. En cur 2a opina e Ft; qa vlt e vadit silis principo in naa qatli; qa

Ft accipit nag cy munere opionag vt exercito in principo, qd muny e ostuere supo

ty, qdi principy. At Spitq St n accipit nag cy munere pexercito in principo, vlt

ostitudo supoty, qd i principy.

841 D hqc sea ma ipsa obscurite reitr. Iqqe, qd vt tqs i Ft pot

p se here nag cy munere pio tlis nag pexercito in principo; at 2a opina n ita accipit

nag Ding; naa n Dina i in Ptre n so cy munere ostuendi supoty, at etiq qe

rqdi: 2a q opina n exit Ft. Si dicas, muny qerandi e eppiy nag n in 1o moo

depdipse; qa stare pe naa, qn qeret. I: q muny nag piy in 1o moo de dipse

so e ostuere supoty; atq in Spitu So ostuit supoty: Spitq q St exit Ft. Pbr coa: i

deo Vby e Ft, n q a heat muny qerqdi; at qa het muny nag ppimy, qd e ostuere

supoty, at h id het in Spitu So q. Sitq q dicas, Vby e Ft, n qa heat nag cy mu

nere qerqdi, neq qa illq pse heat cy munere ostuqdi supoty at vltiq, qa

het illq cy munere illq coicqdi altri; vt tqdq sub obscure let fatetr Aug d. i q in

sug vlmo loco referqdq incidit, dempta eiq clarite.

842 Hisq, et aliis seis miq receptis

exclusis ad duas his tpporibq celebriores deveniemq. 5a q sea docet, V

by ideo e Ft; qa pcedit p intlly; n vo Spitq St, qa pcedit p volytate.

D qa statim ocurrit, lineq intlluale imp tinsqe e ad ostuqdy Ft: ty

qa defitio so ppetit, qd i vivqs a vivete ppiqto cy situ dine naq; ty etiam,

qa in creatis Ft e vere Ft, et n pcedit p intlly. Mirry pptrea, q dii

sis viis raoe hanc eiq DD. ingrediantr. Hqc sea coi e Arti, Scho

tis, et pliog ex nris. D frequentior e ipsis in ea tuqda dirsitas, vt videbimq.

6a, et vlma sea e, vby e Ft, qa accipit nag cy Frey dite illq vltiq coicqdi. Ita

ples ex nris cy antiqs, qos suo loco dabo.

Caput

Caput 23.

D. coem Thostarū xaoe.

843 Xae, qd tradit Goy tm. 3. d. 74. §. 5: ideo 2a pna e Fi, qa pcedit p intlm, q de se e pa asilava; nã intlm, intledo pitoria; intlendo lapidem, fit lapis &c: q insupremo analogato xaois intlm, qli e intlm Dinum, repita virtus supme asilativa; d supma oim asilao e asilao in idem xaoe: q intlm Dinum pducit tm sile in eadem naa. 2a q pna pcedens e vivens a vivente Diunto in silitudinem naae. Et inde ideo p oppositum 3a pna Filius n e; qa procedit p voluntate, que de se n e pa asilativa; eius in produo n e situdo obti; sed inclinatio, ac propensio in illud.

844 Dqd sic arguo 1o: intlm ex xaoe tlis so e intlualiter asilativm; d intluali asilao n sufit ad xaoem Fi; alis vbm, aut intleo nra eet Filia nri intlus: q intlm ex xaoe tlis n e asilavm asilaoe sufite ad xaoem Fi. 2o Pbr maior: intlm ex xaoe tlis so het depingere obtm in intleoe, aut in vbo; d hic e so intlualiter asilare: q. Str intlm, intledo lapidem vere fit n naliter, d intlualiter lapis: sic tabula, in qa depingitur Caesar, fit n naliter, d apparenter, et repve Caesar. Urgetur sic: qa si intlm ex xaoe tlis asilavm eet pla qd intluatur, intlm creatum ti ipsum haberet; het m oia, qa ipse sunt intlui in xaoe tlis.

845 Rebr, intlm ex xaoe tlis n e asilavm in naa, ut convincit pbatio argti. At intlm, addita differentia infinitati q ipsum reddi asilavm in naa; nã xaoe infinitatis e infinite asilavm: infinita @ asilao bet ee in eadem no naa. Dr: differentia infinitatis extrahit intlm a sua xaoe intlm; d so colocat illm in supmo grau de linea intluali: q xaoe infinitatis so het ee asilavm suma asilaoe de linea intluali, atq linea situdinis intluali qamtm cumq crescat n excedit lineam intluam, neq pertingere pt vsq ad lineam situ

Dinis

diuinalis requisite ad rationem F.

846 Ret. Suarez cum P. Mont. cui hoc Thomistarum ratio placuit, intellectus ratione intellectum non tendere in similitudinem intellectualem, sed in similitudinem utsic: cum intra similitudinem utsic contineatur et similitudo intellectualis, et specifica in natura, quae est similitudo omnium proxima; ideo intellectus omnium proximam tendit ad similitudinem specificam in natura. Et: virtus productiva non tendit in ens utsic, sed in ens productile: ergo virtus intellectiva non tendit in similitudinem utsic, sed in similitudinem intellectualem. Ratio a priori utriusque est, quia ens utsic non est proportionatum virtuti productivae, et ideo neque omnes, quae est virtus colocata in supremo analogato; alias omnipotentia tenderet in productionem entis a se: ergo similitudo specifica in natura non est proportionata intellectui; similiter dicas lineae.

847 Urgetur: intellectus Divinus se exercet ut intellectus infinitus in ratione actualis, dum concipit in Verbo creaturas; sed tamen non ideo intendit similitudinem specificam in natura cum obiecto creato intellecto, sed in similitudinem intellectualem et requirit: ergo quamvis de ratione intellectus est ut infinitus, et infinite se exerceat, non est similitudo specifica in natura, sed intellectualis. Nec dicas creaturas esse obiectum secundarium, et ideo non intendere proximam similitudinem cum illis. Nam contra est, quia respectu Verbi est obiectum primarium; sola autem essentia Divina est obiectum primarium: ergo intellectus Divinus non intendit etiam magis identitatem cum Verbo: ergo Verbum non erit simile Patri in natura ex eo, quod sit per intellectum, sed ex eo, quod sit [illegible] infinitum exigens [illegible] identitatem in ea[dem] natura: quod ergo non convenit Spiritui S.

848 Dicit urgetius in re nostra sic 3° instantia soluitur: sicut intellectus tendit in similitudinem sui cum obiecto cognito, ita voluntas tendit in coniunctionem sui cum obiecto amato; sed voluntas non tendit in coniunctionem utsic cum obiecto amato; sed solum in coniunctionem affectivam: ergo similiter intellectus intellectus non tendit in similitudinem utsic, sed in intellectualem. Maior videtur evidens; quia sicut intellectus intellectione fit obiectum intellectum, ita voluntas amore fit obiectum amatum, ex quo illud; amicus est alter ego. Nec alia est differentia, nisi quod intelectus trahit adse obiectum per speciem; voluntas vero fertur ad obiectum per impulsum. Si nonnullum, infero: ergo voluntas infinita tendit in coniunctionem cum obiecto amato per identitatem in eadem numero natura, quae est summa, et proxima omnium coniunctio: ergo Spiritus S. evaditsilis in natura sicut Verbum.

849

849 Et inde sic arguo 2° ꝯ precipuꝫ raōꝫ Fontany, demꝗ qꝫ illis intlꝫ Dini ee asilaviꝫ etiꝗ asilase tia in naā; adhuc sic: ideo 2ª pna ē Fs; qª ita pcedit a suo principio, vt euadat silis in naā principio; ꝫ etiꝗ Spitꝫ S. ita pcedit, vt euadat silis in naā principio; nꝫ sct 2ª pna het naꝫ Pr, et ē Deꝫ, sic Spitꝫ S. het naꝫ Pu, et Fi, ē ꝗ ~~naꝫ~~ Deꝫ: ꝗ si ꝗ ꝯ raō sufit ad raoꝫ Fi, Spitꝫ S. erit ~~Fi~~ ~~et~~ statim occurrit illꝫ in h pricto vulgari distioꝫ, qꝫ vlt lt vtꝗ euadat silis in naā, et Deꝫ: dixi tn mo; qª 2ª pna euadit ita silis ex vi pceois: 3ª pna vº ñ ex vi pceois, ꝫ mr; qª vlt prata cōicata ex vi pceois Spitui S. ꝯ rr idēcata cū naā: qꝫ pacqs ē, inqꝫ, ad ptale pceoꝫ Spitꝫ S.

850 Distioꝫ hꝗc cꝫr sequeti abste rii cisēꝫ, nꝫc in suo expssiii ꝯ riaꝫ: Spitꝫ S. het ex vi pceois idētꝫ cū naā Dina: ꝗ ex vi pceois euadit silis in naā principio. Pbo ꝗ: Spitꝫ S. het ex vi pceois infitꝫ vnitꝫ afectivꝗ cū suo principio; ꝫ infita vnitas afecva claudit fr idētꝫ relꝫ in naā: ꝗ Spitꝫ S. ex vi pceois het idētꝫ relꝫ in naā cū suo principio. Maior ē nota; het m ex vi pceois infitꝫ amorꝫ, q ē infita ꝯ iūctiō afecva. Pbo mr: infita vnitas afecva includit fr qdꝗ pficit ꝯ tꝫ vnitatis, et ñ destruit ꝯ tꝫ afecvꝫ; ꝫ idētas in naā pfit ꝯ tꝫ vnitis: et ñ destruit ꝯ tꝫ afecvꝫ: ꝗ. Maior viet evrꝗs. Norꝗ ad lꝗ pfr ꝯ tes; qª nla maā vnitas, qª idētas. qꝫ ad ꝯ cernit in ipso amore Dino idēcato rr cū obto amato, et cū naā Dina.

851 Vrgetur sic: pvrs; qª intlꝫ Dinꝫ ē infitꝫ tēdit in situdinꝫ sumꝗ, qꝗ ē situdo in idētē naꝫ: ꝗ qª voltas Dina ē infita tendit in ꝯ iūctiōꝫ sumꝗ, qꝫ ꝯ iūctiō in idētē naꝫ. Mō sic: ideo 2ª pna ex vi pceois euadit silis in naā principio; qª ex vi pceois accipit idētꝫ cū naā Dina; ꝫ etiꝗ 3ª ex vi pceois accipit idētꝫ cū naā Dina: ꝗ. Pbo mr: ideo 2ª pna ex vi pceois accipit idētꝫ cū naā Dina, qª pcedit fr p pꝫ infite asilativꝗ, ac pinde asilavꝗ in idētē naꝫ; ꝫ etiꝗ 3ª pna pcedit fr p pꝫ infite vnitivꝗ

tiuq, ac sinde vniuq in idste naq: obb. Nõx stat; qª set maor assilav ficain naa svenit afoa inteoali in supremo analogato posita, ita viq hõ fica in naa svenit afoa volitiva in supmo analogato colocata.

Caput 3y.

Alia eiqas xaow expositio reiicit.

852 Forts alii, quos refert Goy loco citato suo nº 47, et ñ pauci ex nostris, q'xy aliqs refert P. Zuñiga q. 27. dubio 20. mgbro 6. docet, ideo 2y gnge Fy, qª ex vi sue pceois evadit sili in naa pinspo: 3g vº Fy ñ ee, qª ñ evadit ex vi pceois suo pinpo sili in naa. Et expoo hyc coi plausu defedit in Scholis. Pro cuiq intlea notady; duo. ab his DDbq supoi: 1y, naq Dinq adete xii pe inintleoe Dina: 2y, tyc praty aqd accipiatur ex vi pceois pse, directe, 1rio, pr&b (qtri pcods vsurpqt) qd de tle praty se het vt rao subqª pceots dit ad tey: seu qd se het vt tey qº pceois. Obq supois,

853 Sic argtyefrqt: vt tey pducty ī Fy, bet ex vi sue pceois evadere sili in naa pinspo; atq 2ª gna, ñ vº 3ª evadit ex vi sue pceois sili in naa pinspo: q 2ª gna, ñ vº 3ª ē Fy. Maor supout ex desiõe qexaois, in qª petit. situdo in naa taicy pinspo: et in qª etiq li origo, seu pceo bet sumi p fali, ac si diret, origo, vi cui evadit vivus a vivo tali; qª vba desiois bet sumi in seu frali, seu redu plivo. Nõrq @ pbqt; qª sola 2ª gna accipit ex vi sue pceois intleoq, in qª fr srisht naa Dina: 3ª @ sua accipit ex vi pceois volioq, qq ñ e fr naa Dina.

854 Huic discursui satis faret Lorius D. 16. 11. C. 5, si sel supoat illa naq Dinq situo in sola auali intleoe. Sed vt ex illo, et sequti cpe liquet, Exiq D. logtº in sea Caietani, et pluriq dicetium, naq srithe in sola auali intleoe. Nobis displicet plibq doctia ista. 1º, qª in diget illa sciali situoe erep, qª praq flq iucamq. 2º, qª ñ p nunc omisso

adhuc insurgit pro ista, ut Spiritus S. non evadat ex Deus ex vi suae processionis, et tamen, et processus, sicut processio. Quod pro, et re ipsa est satis dura; Spiritus non S. gignitur Deus de Deo, sed Filius. Et adhuc illa, solidissimis rationibus impugno.

855 Sic ergo arguitur 1º. Spiritus S. ex vi suae processionis accipit naturam Divinam: ergo ex vi suae processionis evadit silis in natura principio, ac subinde erit Filius. Probatur: tunc habet ex vi processionis id, quod principium terminio intendit illi per processionem comunicare; sed principium Spiritus S. terminio intendit illi per processionem comunicare naturam: ergo. Probatur: principium univocum ut tale exercitium intendit terminio comunicare per processionem suam naturam, et esse; sed principium producens Spiritum S. est principium univocum ut tale exercitium, ut reperitur in theologum ut extra supra ex n. 497. ergo. Maior constat ex ipsa differentia processionis univocae ab aequivoca: ita per descensum; ignis enim dum se exercet ut principium univocum, quod terminio intendit est producere ignem, ad quod terminio intendit comunicare tuo naturam, et esse ignis, quod principium habet. Et sic de reliquis.

856 Urgeo sic: ideo Spiritus S. non habet ex vi processionis naturam Divinam; quia quod terminio illi comunicatur est sola volitio; et hoc est falsum: ergo. Probatur: ideo sola volitio terminio comunicaret Spiritui S. quia hic est terminus volitus seu habet ut principium quia, et ex hoc non sequitur, sola volitione terminio comunicari: ergo. Maior est oppositorum doctrina. Probatur: quod Spiritus S. sit terminus volitus, solum probat, quod volitio comunicet illi ut medium, seu ratio; unicuique illi comunicet naturam; et hoc non probat, quod sola volitio terminio comunicet, imo probat quod natura ipsa terminio comunicatur per volitionem tamquam per medium: ergo. Patet pariter homine genito, qui ex vi suae processionis evadit homo; et tamen terminus quo productionis est sola unio: cuius productio actu media natura ut medium proportionatum ad producendum hominem.

857 Et natura intellectualis Divina tamen imperativa principium intellectus, et voluntatis: per utramque operationem intendit terminio productionis tei, quod sit Deus, ac per natura Divina. Cum autem 1ª operatio sit principium intellectus, et terminus principium intellectus producto immediatius contrahat intellectio: ideo hic per processionem immediatius comunicat intellectio, et vi intellectionis comunicantur reliqua

relig^a abita; n̄ q^a relig^a abita n̄e mxi te hegt ad txig inteoz principi ozgtis, cyeiz txia inteo pduxe pzig Ding: ā q^a mey pprtioaty ad hunc fing e iza intlio, eo, qd tig i pductaz intly: et ideo prig qasi inexecuoe date ipsa intlio: txio tr, acprinpay intedit princy daxe nag Ding; qa intedit qd i pna Dina, ac Deg. se Deo. ide pparcioe pdy de pcese Spitg S. 135

858 Reoir: si vtrig

pzig datr txio, et ex vipceoi oia abita, n̄ exit xao, cur 2^a pna s.i iz ii ita sapiea, et 3^a amor. r: qa hoz locuoy vitas inco aeitit se 2^a pna coicet intlio in miahi pm peniy pprtioaty ad fing intetu aprinpo pducedi sit pzig Ding, ac Dey, eteg pceoig intly. ide de Spitu S. in sua linea voltiva; atq ad h n̄ negt, qd sola intlio in 2^a pna, et soly amor in 3^a. i qd txio intedita apxinpop. ttx volio Dina vt pote pfeo simplex infita in suo gexe petit esse oia abita: princy a Spitg S. txio intedit pzig Ding; atqa opat^e volz asumit ot meiy coicands amoxi vi cuig reliqa abita coiegtx. ideo sciatz dixi amor.

859 Arqtx 2° Heicta naeg illa xdi

na exigit xhune Dey in 3^a pna e principy pduceg 3^a pna pducit ex inteoe ad pdie xigea illa; atq illa exigea satiata ssi ph, qd 3^a pna i Deus: e principy pducit ex inteoe, qd 3^a pna i Deg: e 3^a pna ex inteoe prinpi evadit Deg: e e Deg ex vi pceoi. oia xtqt ph lg coq, qd sicpbo: id, s qp satiaxi negt illa exigea nag, txio pse oxnata ad illaz satiegdz; ē illa exigea satiaxi n̄ pt s principo pducete 3ª pna: e principy pducet 3ª pna pse txio oxnata ad satiqdz illz exigeg, atq pducit ex inteo illiq, ad qd txio oxnata: e.

860 Satis mihi effax i axqty h. Q pla ios pbgtia

volit adeat ad P. Vazq. d. 113. precipue a C. 6. P. Zuñiga q. 27. a. 14 dub. 10. P. Alarcon d. 8. c. 13. Inqim collige 1°, qd si here ex vi pceoi nag Ding sufficit ad xaog F^ri i Spitg S. eet F^x. collige 2° ad illud dispaxitem axiomy explic (et alia, qe excogitari pis)

pis) qd vlt sct in osecraoe panis ex vi vboru io poitr corpq, q3vis p vim vboru pongtr ocomitqt alia: ita ex vi pceois io poit amor subsistens, q3vis ipsiq pceos poatr ocomitqt Deq. Disparatas; qa aoosecratiua panis io pse intelit id qd in xpto Dno het raoe cibi spualis: tr@e io ex pq. At pceo Spitq S. pteints dit pnq di nq ac Deq, vt pbat argta pra.

Caput 4y.

3a elgdi raoii expositio reiicitr.

861 Ea e, qd tradit P. Vazq, et ex ipso P. Alax con cy aliis loco p xecit. vli zq pnq ie Fy, qa pcedit vt igo ad repsetady suy pinpy pducta: pptr opositq voxa oq Fy n ie 3q pnq. At sequtr etiq magna ex pte cy P. Myracio, Lros, et Aliis P. Herrer. de trite q. 11. S. S: et vo S. 7. satis se ab aliis discernit. d dit hqc sea, Spity S. wadere ex vi pceois silginna a pinpo, et adhut natu Fy; qa ad raoe Fi regtr, qd s igo repsetas suy pinpy. ideo ly in similitudinqnaq ita exclgt, in igiq suy pinpi.

862 Quqs seq pbqt sic: qa ra pna pceoit p intlq, et ideo pcedit vt vby, decuiq raoe e esse ibbo pipsq locuto, atq P. e obty locuty p suy vby: q vo pna pcedit vt silib Pis, q, repp, atq in h stat raoe Fi. q. Afferut pla P. testimonia, q by dit, 2q pnq ei Fy, qa e igo Pis expsio Pis q. Differut tn, qa cutimq Vazq. cy aliis dit, n so Fy, d etiq Spity S. ee silq Pi. At Spitq S. n e, inqt, Fy; qa q3vis sili pinpo, n tn e igo pinpi; qa de raoe igini e, qd pducatr ad repsetqdy suy pinpq: qd n het Spitq S. At P. Herrera cy aliis n vult dicere, Spi tq S. e silq Pi: neq qd de raoe igini sit duci ex illa intenoe repsqdi pinpy.

863 Multa, fe re q oia ftlsa defectqla sul asumit sea ista. d q3 sic 1. in 2a pna n e igo ar Pralis, vt ostat. Deinde q3vis igo nalis, tn n sufit in hac sea ad raoe Fi; nq etiq Spitq S. e igo nalis qanq e repsty hqs eqde naq, et tn n e Fy: q 2a pna ideo

ideo ē F̄s; q.ª ē ipo intēoalis suip̄rinqi. M.o sic: rao iginis intēoalis ñ suffit.
ad rao F̄ī. Qd sic p̄bo: rao coris aliis a F.º ñ ē oppta distūcalis F̄ī a ñ F.º; ā rao
iginis intēoalis onit aliis a F.º, vt cernitr in igine intēoali creata: q̄ē.

864 Rñbii, ñ
raoē iginis intēoalis p moy scīi expsp vt sic, ā vt siūta cū idēte naē ē, q̄
suffit ad raoē F̄ī = ē; q.ª aliud ē, q̄d rao iginis intēoalis ñ quet cū raoē F̄ī aliud
vº, q̄d ipsa ñ pi claxi F̄s. lȳ ē certū; si m̄ rao iginis intēoalis s subires hens a
suo p̄rinso eāq naē, exit s dubio F̄s, et ita se het F̄s Diuī. Ȝy @ ipsa fīȳ;
q.ª rao F̄ī intlitr adētē ostuta s ppli iginis intēoalis, vt cernitr in F.º creato,
in q̄ ē adēta rao F̄ī; et tn ñ ē ipo intēoalis.

865 Vrgētr sic: ñ deffit rao F̄ī p so defy
illis p̄rati, q̄d ñ ē desptu F̄ī; ā rao iginis intēoalis ñ ē desptu F̄ī, vt p̄at in F.º
creato: q ñ deffit rao F̄ī p so defy raois iginis intēoalis. Aloq̄ ē ffax vietr.
M.o sic: Sp̄itui S. so deffit rao iginis intēoalis; ā defy so lig iginis intēoa. lis ñ
ē defy raois F̄ī: q Sp̄itui S. ñ deffit rao F̄ī. Vel dicqt, cur deffiat illi rao F̄ī, si so
discriminetr a 2ª p̄ra in raoē iginis intēoalis.

866 Ofratr: incē ire p̄eraois ñ p̄etitr
rao iginis intēoalis: q n̄c extrahen̄ se het ad oppty F̄ī. P̄boqr: totq p̄eraois defio
onit p̄eraoi F̄ī creati; ā illi ñ oniret, si in ipsa imporlaretr rao iginis intēoa
lis; F̄s m̄ creatq ñ ē ipo intēoalis: q̄ē. Ex q̄bq sic: q defio p̄eraois oniet p̄eroi
Sp̄itq S., q̄ꝫ vis Sp̄itq S. ñ s vbȳ, neq ipo intēoalis suip̄rinqi. Si q F̄s creatq ē F̄s eo,
q̄d s vivȳ a viuēte siunto i n situding naq, q̄ꝫ vis ñ i vbȳ: cur Sp̄itq S. ñ exit F̄s,
q̄ꝫ vis ñ i vbȳ, si tn s vivēs a viuēte siunto cū eadē naā?

867 Rent, Sp̄itq S. ñ ē F̄s, q̄a ñ p
ducitr, vt repret P̄ī = ē: q̄ꝫ vis F̄s Diuī eo, q̄d s sul vbȳ P̄ī p ducatr ad repredū
P̄ȝ (sct et cētra oia) at ita p ducī ñ ē desptu F̄ī: q q̄ꝫ vis Sp̄itui S. ñ deffciat

n̄ desit illi rao F.ⁱ Pbo̧g: n̄ ē de 9ṗtu F.ⁱ id, qd n̄ exigitr indefioe F.ⁱ; ꝺ inde fioe. F.ⁱ n̄ exigitr ita pduci ad repręgdu: g. Pbo nōrq: totu, qd exigitr indefioe F.ⁱ plene 9nit F.ᵒ creato; ꝺ F.ᵒ creato n̄ 9nit pduci ad repręgdu princip; pducitur ad ppagandq scis, ex qo seqtr, qd repret princip: g. Pd sidicas, pducietq, ut repret princip. Dic, cur sitq n̄ pducetr Spitq S., cuj tanto magis silis suo principo, q̄ F.ᵒ creatq?

868 Rent adhuc, reqri ad raoq F.ⁱ qd repret princip qo ad invualia, ita ut ṡ si lior suo principo, q̄ alius: et ideo vnq ignis n̄ ē altiq F.ᵒ, q̄vis repret suq princip qo ad esealia naq=9: q̄vis F.ᵒ Dinq eo, qd ī vbq intesale P.ⁱˢ scialimo repret invualia P.ⁱˢ, h̄ tn̄ n̄ ē de raoe F.ⁱ; ut cernitr in F.ᵒ creato, q n̄ repret P.ʳᵉᵐ qoad invuaoq, inqa potiq discernuntr; atq Spitq S. suq princip repret pfectime qoad invuaoq: exitq F.ᵒ. Deinde flye, qd F.ᵒ beat ee suo principo silior, q̄ ali is; nq hęc maior situdo t ē qo ad esealia, et h̄ ceruisq flq in F.ᵒ creato: t qo ad accętia figur, tpamti, genibq: et h̄ equefly apparet in F.ⁱⁱˢ creatis pe disi~~…~~lioribq P.ⁱ, q̄ alius. Imo q̄vis h̄ reqreretr, totq 9nit Spitui S. in pte meliq, q̄ F.ᵒ creato.

869 Ad argtq potq n. 862. qd fq daxi pi in illis Augi vbi 7. de Trite c. 2: eo vbq qo F.ᵒ, et eo F.ᵒ qo vbq. Retr, qd q̄vis F.ᵒ Dinq ī scialis situdo P.ⁱˢ; ē in eiq igo intesali: at hęc scialis situdo neq 9stuit F.ᵒ in raoe F.ⁱ, ꝺ in raoe vbi, neq eiq defq in Spitu S.ᵒ excludit ab illo raoq F.ⁱ, ut pty hinq. Vba Augi so pbąt, vtrq raoq ee relavq, et ideo neutq dici debibq pnis, qd ibi so intędit. Est plang Augi seq, ut ibidq legi pt. At q̄tq ad vba ipsa deq loq in seu vriali, ac sidicat, n̄ disqui vr raoq F.ⁱ, et raoq Vbi: et insup ee raoes in Deo 9 nexas inter se, ut in expotioe nrq seq dicemq. Alii PP. sidijt, qd ousatemur, ꝺ F.ⁱᵘ ee igineq, et situdinqbq. ꝺ n̄ dyt raoq 9stuvq igsnis intlualis ee 9stuvq Filii, de quo disputamq.

870

870 P. Herrera obiit, quod ad rationem Filiationis non requiritur similitudo, et in sola 2a persona
datur vera similitudo cum principio, sola 2a persona Filius. Persona in personas divinas siqui requiritur
similitudo intellectualis; et haec non requiritur in 2a persona; haec in solo verbo: quia Maxima: in divinas
personas requiri negat similitudo fica; haec in dict distinctionem realem in ipsa fere assilate, ut patet in
duobus hominibus fere similibus in natura humana, qui i rr dista in utroque; et in duobus parietibus
similibus in albedine, qui in utroque i rr dista: sic non qui ibi dari vera fica similitudo: qui non intellectualis:
quia in hac consistit ratio Filii.

871 Haec doctrina, quod nego, Divinas personas esse siles in natura, contra vieta PP., ac
Theologi aperte passim asserunt, ut D. Epifan. haer. 63. ad mutum: Deus intelligibilis Relatus Filius
Dei, et siles illi 2us non, cuius intelligibiliter Pater. D. Hilar. 3. de Trinitate ante finem: quod dixit,
faciamus hominem ad imaginem, et similitudinem nostram: invicem esse sui siles, in eo, quod similitudinem nostram dicat,
ostendit. Et D. Athan. orat. 6. contra Arian. post mutum: 2us subsistit Patri, Pater esilis. Eodem modo
loquuntur PP. de equalitate Personarum, quae non nova petit distinctionem quam similitudo: adeo ut P. Mont. d.
103. s. 2. dixerit; fides catholica docet, Filium, et Spiritum Sanctum prorsus equales esse Patri, et
persimilis.

872 Unde infra illa maxi, nominis Adeptorum nomine; quae quibusvis inter illas inve
niatur perfima similitudo intellectualis, ac etiam invenitur perfima similitudo natalis, et fica. Nondum
maior probatio cum dilecta ratione; quia similitudo fica non afferat distinctionem in ipsa fere assilate exceptis similitu
dinis; et exceptis ilitate; et ideo in ratione afferat distinctionem realem: quod nego, in ratione eidem similitu
similitudinis, ut patet in casu, quo eadem albedo induplisubiecto vilscaretur. Si aliter similitudo est in
ma potius afferat idem in fere assilate, licet distinctionem afferat in subiectis dictis, ut saltis innuiavi 852.

Caput 53.

Scotarum ratio reiicitur.

873 Subtilis Doctor apud Mastrium d. 3. de Trinitate q. 3. art. 3. quem suicorr sequuntur,
docet, 2am personam esse Filium, quia procedit per intellectum, qui est potentia natalis, et nolibera. 3am vero non esse Filium, quia proce
dit per voluntatem, quae est potentia libera, et non natalis. Itaque ratio est potentia natalis: hic, a potentia determinata ad

vnum

vnu. Et ita sehet intelg. Cu @ pceo spita s' n' sopzao pog detzate ad vnu; ideoneq

i gexao, neq eistzg. Rao ita fleu asumet, vlt pceos spita s' i eling; e m saxi

sima g q ac pceo F; vt a n° 549 innui, et infra pbabo; Voltas in Dina exitq de

poa liza pealiny auy; at zupceoi spita s' i detzata ad vnu, stradis pceos.

874 D hinc

olto sicaxgtor: ad zaos F regrit, q vi pceoi evadat silis in na pzinpo, a 2a pza n eva

dit ita silis ex eo, q i s intelg pog detzatg ad vnu: g ex hac zaoe n F. Maior certa

in sea scholaru, illq q pbat Mastrij loco citato suo n° 171. eo, q asd ipsor n suffat intelu

alii situdo. Pbo minor: intlg n poa asilava in naa: n ex zaoe intlg, vt pat in intlu nro:

n ex zaoe pog detzatg ad vnu, vt pat in galbt poa nali equocai: n ex suyto vtriq, vt pat in

intlu nro: n denig ex zppte intlg infiti, vt pbatu hes a n° 845: g q 2a pza pcedat pin

tlu pog sarig n suffit, vt s F.

875 3 e 1° vt tau s F suffit, q s vivg a vivgte suyto sile in naa

pzinpo; d hoty h het spita S; q vi pcedat p voltz: exitq F. Pbo m: ex eo, q pcedat p voltz io segtr,

q n s intlua silis pzinpo; d situdo intlualis n i de zaoe F: g ex eo, q pcedat p voltz io segtr,

n here aliqd, q n i de zaoe F: g q vi pcedat p voltz het totu, q regtr ad zaos F. Mix

@ ab scotis zaiter, et ptai a n° 863. Sidicat, n e asilis in na pzinpo ex vi pceoi insugta

a n° 850; q a intlg, si q a infitg asilat se in naa, cu e n voltas. Et ihu a n° 855, na pzin

pu spita s. ple szo intedit coicare naz Ding tzo.

876 Reoi pog detzatg ad vnu te dere ad asilg

dy tzes suo pzinpo; intlg @ e poa ad vnu detzata: tedit g ad asilgdy tzu. Secq sese het in volte,

q de se e poa ad vtruq. 3: poa detzata ad vnu etiq teatt ad pducedy tzu asilg, sicvt poa equ

voca. Pzea intlg n te dit ad asilg dy tzu sibi, d obto inslo, vt cernitr in intlu nro. Vlt q e, q

intlg Ding tedit ad asilg dy Vby suo pzinpo; q a vlt suy pzinpu e obtu Vbi: hec maxilao e so in

tlualis, q q extzahyt sehet ad zaos F; vt pbatu e.

877 3 1°. lt voltas s de se poa ad vtruq, tu ad ru mes

erit

cari ex aliquibus aut; at resurrexi spirit. S. non est pona ad processio, et non processio, sed esse in detrata ad unum; ut processionis; atque ea ratio, qua in pona detrata ad unum redit per vota ad assignandum tum principio: quoltas, ut et pona spiritus S. tendit ad assignandum Spiritus S. suo principio. Urgebis: non huius operationis non attendita generis propria, in pona ad alias operationes, sed ut in pona ad ipsa; atque voltas Divina, ut pona spiritus S. in detrata ad unum: ergo naturalis huius processionis atque ditigenus volt, utque detrata ad unum.

878 Restat denique, 2um principium procedere ut naturam, 3um vero ut naturam: ie nam naturam in ei anima; inde in tum dita naturam, et processionalis. At procedere vi data tum in procedere liberatur, et liberum per mouendum doni. Etiam vidi, non soluos. Ita rogo, cur 2a persona procedit ut natura, id est, anima; non 3a? Hec in dificultas. Enim processio 2a persona anima; quia naturam soleat ut principium quo? Hec in Durandi sed ab omnibus reiecta, et a nobis a no 262. Erit naturalis, quod est a pona bita intra naturam? ergo bona naturam Divina voltas. Anima una in sancta, alta alia? Et hic istas oia intra capte dicta. Cur 1a processio in naturalis, non vero 2a.

879 Dices, qua intellectus in prioralitas, quo imitatur movetur anima voltas vero in movetur imitate anima, sed mio intellu: Et; Divinitas data, in tamen quodlibet discrimine sufficit ad rationem Fi; neque etiam 2a persona discriminata a 3a in eo, quod in Verbum; et tamen etiam apud Scholas hinc insufficit ad rationem Fi: Et ratio; qua quod vis intellectus in prima pona adducere etiam voltas in bita naturam: et utrumque in pona detrata ad unum operationem: et per utramque operationem evadit tum virtus a virtute similitudine in natura principio: quant utrumque att neuter exiit Fi, nihil aliter excludatur.

Caput 63.

Sea nostra proponitur, et probatur.

880 Ex huiusque dictis satis constat, principium difficultatis ad illa verba: in studium naturam reduci per cuius expositione noto 1o, triplicem vocum parationem nominis naturae, 1o etsicut principio vivente intrinseco, quo vivens producit, cuius productio propria Natiuas dita; ut in eius D. Thomas coexobservatur naturam a nascendo dita. 2o sumitur pro esse, et per ordite cuiuslibet rei: sicut, albedo naturae sua, id est, esse sua, in dignugavabilis. 3o sumitur per principio motus, et quietis eius, in quo, ut habet Aristoteles 2o Physicorum c. 1.

881 Noto 2o, dico solum accipi esse, ac naturam; neque esse dita per ordinem ad esse, et ad se: natura vero per ordinem ad operationem.

In

inh. 1º seu pe ssiderari t p ornead ostaoz ad intra, ut suite afsso in p tri vbii, t p ornead p aoz ad extra, ut suite a D. Aug vocate Deij nag naturag; et creaes p ductos nag naturatag. Rao huig exterii nominis naa e; qa cy naa dicatr a nascedo, et nasci i iq ostao ad intra, ut i in Deo; iq ad extra, ut i i creatis, inde nome na satis p ie exts sye ad siegdy p rinpy ostavy, sve ad intra, sve ad extra.

882 Hinc noto 3º nag p resyta p utin 1ª accese usurpata, t esex includere, t saltz esex innotere vin sui deinceps p pagavg. Rao eai; q3 indicavi; qa naa p se syta dita a nascedo: g naa bet ee p rinpy a qo nativitas dicatr: g naa bet ee vi, seu virtg, aqa p nativite dif p data intry ipsa naa. Et inde nota deniq, z iy nag, q aferta in defioe genaoi staicte ee nag staicte t3; t i, prin p y p nativite p pagavy sui in alio suposito. Rao; qa inp ta defioe suita naa in eo sen, i nqo ei ytg dita natz: ut @tz dicatr natz bet ee a naa, ut e p rinpy virez diy tycy tro eidz raoi. Hinc notatis.

883 Sit nra 2º: 2ª p ra ideo e P, qa accipit a suo p rinpo virtute diy to nag cy virte illg coicgdialg suposito. Ita ex Antiqs Ricardg, Victorins Alens. et Marc. apd P. Zuñiga, q hac seq late, et fere Pilustravit q. 27. de Trite d. 2. dub. 20. meliro 3. Itaetiq P. Muniesa de eca, et atrutri d. 8. l. 3. et apd ipsy P. Marinon, ac plres RR Salmqbini, e q in t3 fore in scholis celeberrima, ut ait P. Herrera. Ea ee D. Bonav. seq testatr oes, et ostat ex ei vbi in 1. dist. 13. art. 1. q. 2. ad 4y, ubi ait: Divinis oportet addi p mody fecuditinag, et qa ista ditio desit in p duse spitgs. ideo n e generao

884 Xª hyc sey intlgo nag D. Ths, et aliorg dghy, 2º p ng ee P, qa p cedit p intly. 3ª vº n; qa p cedit p voltz. Rao iqa naa Dina so coicatr p dup p ostaoz, intly, ut et voltis, ut certy e, qa xy tª e ostao intly, ideo Vby accipit nag ut coicalz a duc p vly ioz ostaoz: et ideo Vby e P, et in h seu dixit D. Aug, eo Vby, qo P, et eo P qo Vby, ut innui nº 863. At in spitu S. ignecoicalis; qa iq n restat aliaostao, p q3 ab spitu

S. alhicioreta. Ita ideo 2a pna e Fg; qa accipit nag cu fecudite coicqd illa aliy; et ppp opoty xaoq Spity S. ne Fq.

885 Ubi q 30 1o ab autoate; ng int loqq. S. LS. inde claxaoe Belaxini sic heta: credytes, Spity a Fo negaq procedere, sicc, ut intelgt, Spity a so lo Ptre pcedere, et coerni e Fy: Et in nova editioe aliis vbis idq exprimitr: si v o ex solo Ptre fuit q q3do n erat Fq. Ex q bg sic: n desit fa Fq, n i p afig illiq, q d e de zaoe Fi; n desieret Fq, si n hexet vim, aqa Spity Procederet; q = Nec dicas, Fy tyc defecturu vi 3neoi n virtute - Sla g: qa vi 3neoi e cu Pe Spity S desiret: q Pl. Scil. loqutr in sensu fi vi 3neoi.

886 Urgetr ex D. Basil. l. S. 3 Euno miu c. 12: si Dei e igo Fq; Fi v o Spity, cur n Fi Fq Spitus dictq? Lnguq nng abipso pporty, inq a 3dit, et q Spitu S ee ipius sui pxinpi eoqd eqdq heat nag, et sic ait: fale nag suficiaxierat, q d si Fi Fexo Fo natq e, ex h aliq vbq natq eet, et rursq aliq, et deinceps ad multu g xe sufacto. Et inits dixerat: ne Fritas Fi ex Fii hexe suspecta, ut e in hoi bg infita vtetr multitudo: q x a D q Basil. si Spity S eet Fq hexet vim pducedi aliq: q h e dezaoe Fi: q ppp eiq defig Spity S. n e Fq.

887 Nebis, ex hac autoate pbari, dezaoe Fi ee q p ducat ali o Foi, ut 3stat ex ipio Basil. discru; atq 2a pna n pducit aliq Fq: n qxit Fq. Dq: qa D. Basil. claxe 3stit dezaoe Fi ee alhicoicaxe sug nag; q r@ille alh n i Fq ex cognit, q d n i Fq cyd g ad aliu pducedy, ideo @ n i efecyd g Spity S. q n e alia op ao, q3 p i aliu pducere; n m e in Deo alia op ao ph op aoq intq, et vol ti; qaxu q q lot bet ee unica, ut ar o 827 dixi fuxq ppp ea Spity S. Fq, si poet aliqtu videtq eigdq nag pducere.

888 Pbx 2i o axaoe: sola 2a pna evadit insitudine nag situdine exacta in desioe gezasivilis: q 2 pna sola e Fq. Pbaus: naa in

poxtata

portata in defsioe e naa, qq i prinpy opaois venistis a prinpo sisto; atq sola 2a pna evadit filii in naa, qq i prinpy op aois pnistis a prinpo sisto: g Maior ostat; qa naa in portata indefsioe i naa prinpi genatis: qe na qq i prinpy op aois pnistis a prinpo sisto. Minor @ ptr: qa 2a pna het asuo prinpo naa, qq i prinpy op aois pnistis ab ipsa 2a pna, qq sisgitur cy tro in oibq abstis: Deinde 3a pna n accipit asuo prinpo naa, qq i prinpy op aois, pq sisgatur cy alio tro in oli naa, ut pat: nq Spity S. n ipd ucvg alicuij prog Dirij: g sola pnal.

883 Itr ut in portatis observavi stricior aceo voii naa e i prinpy op aois a vivgte sisto. Naa in hac aceoe e, qq in portate indefsioe genaois; in portatum naa prinpi viventi; hgc nag het P.; het in naa, qq i prinpy op aois pnistis a prinpo sisto cy tro, nq per P. hgc itq nag het 2a pna, ut i ceniy: qa 2a pna e prinpy op aois pnistis a prinpo sisto cy tro, nq pe Spitu S. i F9 in sisgitr in oibq abstis cy Spitu S. g 2a pna evadit silii in prinpo in naa in portato indefsioe. Hac Seniq nag n het Spity S. q Spity S. n evadit silii prinpo in naa in portata indefsioe, et evadat silii in naa alir accepta, in segg pio, et latioi: set genaoe pia ptate tn dita de educe: stricte tn. soli genaoi vivgtig ovenit.

Caput 7m.

Solvuntur argumenta.

890 Plaugerit P. Herr; P, qa aceo nag p prinpo coicavo sugelis e voltaria, nec in pr coes aceos nag sagitr; so in usurpata pdeo, pura Dei, p colese rery creatary, p prato opsito supra iin, p prinpo motq, et qe sil; nq q @ accipitr ab aliis scta nobis = D magis voltaria viritr obieo; nq aceo nag a rbitra dita suitr expra defsioe; in qa sermo e Xo oes de naa prinpi genaoi; naa @ prinpi genaoi e stricte na, ut a nobis accipitr.

891 Instat P. qa PP. Latini in Flore. P Grecos nuqq intellexit, qsi Spity S. n pcederet a F. et F9 n e F9; et io Spity S n diligui a F. i gsa naa e, aut ptmotq PP.

seili.

xcilii. Inprimis, idq eiā Spitus S. n̄ distiguiat Pº ac Fº, n̄ ieā Fº. At sub his expositis, h̄

PP. n̄ intullexiṫ, qacyh so xasibz pbaliss, etq̄ psicu nitati, elluderetu vteyq aSagci:

ideo PP. Latini insistebāt illi pxinqo, etq se notiori, et a PP., et aliis xciliis decqtato,

qd vlt nlla ē in Diui distiō, ni vbi ē oposio pducētis, et pducti. Insetebāt q indistiōe Spits

S. a Pº, qª et fiamis, et clariq h̄ abiq infetti, itetiq infexatu Fº n̄ ieā Fº.

892 Instat 2º qa

indeseqta, Spitus S. n̄ hexe eqds naq cū Pº, et Fº. qd ē PP. et xcilia passindistes: eē eiqds

naq, hexe eqds p oia naqcū illis &c., etq sditiōe aliqa. Rēn, h̄ nimis vboxy corti

ci innitī; nq PP. et xcil. eq dūt, eē eiusdē subst̄iē, eiqās magnitunis, hexe eqds exq,

et qdditz &c., et tn̄ etiā apd cont substia xellaōi Ptris ē dista a substa xellaōi Fī.

et qdditas xellaōi Ptris xqddite xelaoi Fī &c. Dic q locuoes illas eē vexi mas; qa

in seu vº, et sio oes 3 pnz hēt eqds oio naq. St in alio strictiōxi eu hegt dixq naq,

q vt naa includit aqd xelavy, qd ē pxinqu oqaoi.

893 Sti si naa sumatr pillo pxato, qd

cū substea xstuit suqotū, vtq̄ he sumitz, etq ē in su pº, oes pnz hēt eqds naq, vt patet.

Si @ naa sumatr p pxato, qd toqā pa xstuit Deū, etqd ē pe aqq eqdi, xadix totiq opeoi,

bonitatibq, vt fexe supposuitz a PP. et Xcil. vexi my ē aduc, oes 3 pnas hexe eqds oio naq. Et

iq dic, si suatr naa p pxinqo oqali adextra, q a D. Augo vocatr na naturqs. At si suatr

in alia strictiōxi acceōe, in qa includit na xaoq pxinqi xiqti oqavi, iq in h̄ su na n̄ eēoi

oibq pnis; in h̄ m su includit aqd xelavy: q stat, qd Spits S. evadat sibi in na pxinpo,

et tn qd n̄ s Fº, qª vlt n̄ evadit sibi in naa, de qa loqtz dessio qexaoivivqtis.

894 Arq. 2: neq 2ª pna eva

dit sibi in na sic sūta pxinqo: q neq 2ª pna exit Fº. Pbxani: na p̄cqda pxinqi, vt Ptri ē

na qexava; d 2ª pna n̄ evadit sibi in na qexava: q. Neq. Aqpbaoq xeiqgi, no coq; qa

nos n̄ accipimq nq inqoxtatq inaēsiōe p vixte qexava; d pxinqo xiqto vivqte; nam inpox

tata inaēsiōe ē na pxinqi vivqtis xiqti, vt xstat ex ipsis desiōi vbis. Hqc @ hēt 2ª pna. Vnde

ad

Ad rationem Filii non repugnat de ratione naturae cum foecunditate generandi; quia sufficit natura cum foecunditate communicandi alteri supposito suam substantiam, et esse.

895 Instabis: id, quod de ratione Filii creati, et non dicit perfectionem imperfectionem, debet esse de ratione Filii Divini; atqui de ratione Filii creati est virtus generativa, et haec non dicit perfectionem imperfectionem; reperitur enim in Patre Divino: ergo. Nego maiorem: stat enim, quod paternitas aliquid non dicat per se imperfectionem, et tamen, quod repugnet alicui personae Divinae, et re ipsa virtus spirativa repugnat Spiritui Sancto. Ratio est; quia paternitas relativa non sit perfectio simpliciter simplex, et ideo non petit identificari omni perfectioni, si est imperfectione, et ideo repugnat uni paternitati, quae re ipsa ab illa distinguitur. Virtus ergo generativa, quamvis de se imperfectionem non indicat, in Filio tamen Divino imperfectionem afferret, ut iam declaravi.

896 Replicabis: 2a persona est imperfectior similis suo principio in natura ut principio virtuto operationis: ergo est imperfectior Filius. Probatur: quia principium 2ae personae habet naturam cum foecunditate ad generandum, et spirandum; at 2a persona solum ad spirandum: est ergo imperfecte similis in natura foecunda. Argumentum quaestionis ad imperfectam similitudinem, quae ut inducere posset imperfectionem, aut inaequalitatem, ab omnibus solvendum est, ut patet: quamquam iam de constitutivo Filii, de fide, Patrem esse foecundum ad duas illas operationes, et Filium ad unam solum: nos autem illud solvimus a numero 508, et praecipue numero 509. Ad argumentum autem ut intendas imperfectam rationem Filii in 2a persona, recognoscendo ans, et consequentiam; quia perfecta ratio Filii stat in similitudine naturae, quae ut haec est principium operationis a virtute virtuto: quo proprie aequalis est in utraque persona. Foecunditas autem detracta ad vim generativam potius imperficeret Filium, ut exercitum numero constat.

897 Instabis tertium: ergo generatio Filii non erit univoca, sed aequivoca. Probatur consequentia: ut sit univoca, debet terminus evadere perfecte similis in natura; atqui ex nostra solutione Filius non evadit perfecte similis in natura, quamvis haec non similitudinis non arguat imperfectionem in Filio: ergo. Eodem argumento poterat probari, processionem Spiritus Sancti non esse univocam. Recognosco consequentiam. Ad probationem ex numero 497 distinguo maiorem: debet terminus evadere perfecte similis in natura sumpta perfecta, aut substantia, aut perfecte specifica, aut quasi specifica; concedo: in natura sumpta pro principio operandi virtuto cum termino; nego maiorem; et consequentiam nego, nego consequentiam; aliter calor producens calorem non produceret univoce. Nam ut constitutum principium vivens virtuto cum termino includit etiam rationem invu aliquam, seu naturalis principii; virtus enim producens ad intra consistit saltem partialiter, aut de connotato in

relativo

relavo; atq ad ƀ duos vvocq ri regta, q̄dtq evadat silis prinpo in rade inuuali,
vt cit.no dixi: g.

898 Inibis deniq: q̄a inde seq retal° Fy cratq selionq ei in nascq da
suo prinpo, q3 Fy Diny; i ms silis illi inuigerava. 2° Fy Diny ri e silq prinpo in
mo op gdi pio vivghy, q e p gerarq. Ita arquyt multi cy Pe Varq. d. 113. c. 3. Ns
l3 illarq; q a Fy Diny eit silis in eadq ri° virte pducva: cratq v° in eadq scific.
Z d @ Filiq cratq i silis inuigerava ri e, q.a i Fy, a q.a i Fy, cui repuat alq i
coricare sug naq, ni p gerarq. At in Dinis ealiq moq coriegdi naq, i ltq spirarq;
q moq, si repiripoet in cratq, sufiret ad rarq Fi. Et inde e nata pliq 2a illao: q a
inq acyq, sea maq op gdi q spirarq volhi imo pp p iniq vivghi, saltq incrati.

899 Arg. 3: si 3a
pna pduretaliq aduc eit spitq S; et ri eit Fy: q hec vis coricava naq ri rituit Fy.
Pfras: si 2a pna e Fy, q3 vis ri gignet aliq, cur Spgo. ri erit Fy, q3 vis ri pducat aliud
supotq? Noars: eit ri Fy, si gdq heret vim paggdi naq, et eoer eit silis in naa prin
po, put na importate indefioe gerari: heretitq reliqa oia, q in defioe afcrypta: eit q Fy.
Ad interrogaq sfraoi reo, ad rarq Fi ~~regri~~ regri, q d i coricarq suq ueq, seu naq: ri het,
q3 vis ri gignat 2a pna, ri v° 3a: q 2a, ri v° 3a e Fy.

900 Arg. 4: xa D. Thq l. p. q. 33. art. 2. situdo
in Dinis ri attedita penes relava; a penes absta; atq situdo, q3 nos poniniq intq Pra, et Fy
e penes relaoq spirari, ri penes absta; in hui meq silis e Spitq S: q situdo, q3 nos poniniq in
naa ri e situdo. Reo, D. Thq loq de situdine escali conniqte aliis qnis, q q° duvio attedita
penes absta. At in nla sea narige, dari inq Pra, et Fy situdinq aliq no troaq in virte
pra spirqdi, q ri e in Spitus: set vi oiq sea date in 2a pna scialis aliqa situdo pla V bi, q
ri data in Spitu S.

901 Arg. 5: si ho gerareti ab alio, et nullq ab illo pcipit virte ppagativq suq
naq

nae, adhuc est ꝓ: ꝗ ꝑta fecunditas nō dé razoe . An constat, nisi libito nati, et adhuc ꝑtz in mulo, q̄ ē ꝓ eque, et asini, et tn̄ nō ꝑrinꝑ constitutus suę nae; ḗm in fecundg. Neqz, qa tertibe ho est tq a vivete constito ꝑducta, ꝛ̄ n̄ est ꝓ; qa nō evade ret silis in naa ꝑrinꝑo: sct Spūs S. ē D. a Deo vivete constito, et tn̄ nō ꝓ; et sct Adā fuit v. ho, n̄ tn̄ ꝓ. N ꝗ nata ꝑ libito ꝗ, vt cstat in ꝑto explo, et a razoe; qa n̄ est sili ꝑrinꝑo in naa importata ꝑ defitioꝫ ꝗ erazoi.

902 Ad ꝑbaoꝫ dict. mulus ce ince fecundus, et vt ex historiis refert P. Vazq. cit. et apd Munier. P. Arr gdang, in aliis locis cstat gerale, lt in ꝑaos tres ꝑꝑh in ꝑꝑis eorum visti ꝫrig n̄ ꝑlificet: sct simii in Africa ꝑlificat, et n̄ in Europa: et sct ꝗdā arbores in vno, n̄ v. in alio loco germinatur ad fructū. Dic 2. si re v. sint ince similes muli, h ei ꝑtz, aut ꝫ intetioꝫ nae, ita eveniꝫ razoe alicuiꝫ impedimenti exci: ꝗ n̄ obstat ad razoꝫ ꝓ: sct neq obstat diiitudo scifica ꝑtz, aut ꝫ intetioꝫ ꝑrinꝑi nalis ꝫꝗs, vt dixi nº 835. In Diuis ꝙ impohe, aliqd evenire, neq ꝑtz, neq ꝫ intetioꝫ ꝑrinꝑi. Dic 3. si re v. siles si, n̄ erunt ꝑie ꝓ (lt vulgo ꝓ nominetz) qa nō si ꝑꝫ gerazoꝫ, vt satis innuit Phylo apd P. Mont. d. 6. s. 6. ꝗs: ho nu q gerat ho, ꝗd ꝑtz nae fiat, vt ꝗq mulum. Disputatio tertia.

Disputatio 3.ª

An, et quare 2.ª persona sit Verbum?

Caput 1.

Prima difficultas resolvitz.

903 Duę si endo ꝗdā dificultes. 1.ª, qvōꝫ dicatz in Diuis ꝑ nalis, an esse? Aliis tres ꝑsoni soles: an vbꝫ sratꝫ coe, ꝗ ꝑꝑiꝫ solis 2. ꝑne? 1.ª, dato, ꝗd ꝑiꝫ solis 2. ꝑne, in ꝗ ꝑn ꝫ assistat razo Vbi, ꝗꝫ razo n̄ inniatz in aliis ꝑnis? sct inge sti disꝑ. ꝗsitꝫe de razo ꝓ. C. ꝫ dificultꝫ ꝑmittedꝫe, in Deo dari ꝑ ie razoꝫ Vbi stricte tā. Hoc supotꝫ adeo certꝫ iucat P. Montoia d. 55. s. 4. vt erro neq dicatseꝗ, q̄ docuit Ori gene

genus vlt io f mesong Fy Dei dici Vbu, set dita Agng, lapid&. Etq bene, qa doc traplane expa in sexipt, et PP. ap deity Mont. videdi

904 Ad dispulse q 1a sea est, Vbu di in Divinis esse, nt gnaliz. ltq appiaog q d dq dicatde 2a pna. Ita Durgd gin lJ d. 27. q. 3. 2a sea sic distingvit. Si Vbu pie accipiatz, dita so pnaliz: si vero accipiatz late, ac coiz, dita esse. Ita Capolg, Ferrara, et Alii Thoste, qos citat, et sequidetz Goy d. 88. §. 1. lt alii vbii loqatz 3a sea ablte docet, Vbu in divinis so di pnaliz: Ita ples ex atiqs, qos citat, et sequitz Lxig Dr. l6.9. c. 3. P. Vazq. d. 141. c. 3. et nxi oes coiz. sed in re videntur hq duq vlme leq snixe.

905 Qd sic pbo: 2a sea. so ptedit, qd si vbu sum atz vuexliz, ac coiz et pxatq essale Dei: tn nec nat, nec naxe pe 3a sea: Vbu in sic acceptq (aut coiz sutq, vt loqtz D. Thas in disputati q. 4. de verite art. 2.) sicat qdeug, signu mafestivu vbi inthni, et exnioi; atq in h seu dita esse; sic in oes Dinq pag loqutz, vt frequq dita in scxipta, vg dixitq Ds, locutq e Dnq, factu e vbu Dni ad me &c, vt repetitz in Profeti: g vbu ita acceptq ditx de Deo vt vno, et esse esse. At cu h so dicatz de Deo vt ogate ad extra (vt bene obsezvavit citq P. Vazq.) et nos in pnti loqamue de Vbo, qd e apd Deu in sinu Ptri, aliq pfecto e huiq qu seq.

906 Inqa Durgd u tenedq e cuzeliq, Vbu so notioaliz, aut pnaliz di: Probr: qa in scxipt qo ties mg tio fit de Vbo int no Dei, to ties h pratz de Fo ac 2a pna, vg et Vbu erat apd Deu, Joan. 1o. Et nome eiq erat Vbu Dei, Apoc. 19. Adeo, vt Augq se pe citq dixexit: eo Fq qo vbu, et eo Vbu qo Fq. Probr azxoe: qa vbu stricte tle dictd dici; d pdq pducitz in divini xelave ditx, et n esse: g. Pbr max: Vbu dita loquete; d dici in Divinis e pduci, set dixe e pduxe: Vbu g pducitz. Itx set dixe ad intra e pxiu solq Ptxi, et n qd essale: ita et di, seu e Vbu, e qd pnale Fi.

907 Obsit Durgdq 1o. Vbu e obti notitia, qa intlgs intlit; &c
e

efratis coe; n in ad timg fag intlgt, qq i fratis notioali g. Mary navi a n° 570: Phi n loqtr, ut intlat; ā potiq qa intlit, loqtr; loqtr tamen fecydite intlgni = si inster: g. tq intleoi ē Vby: g intleo vbicyq, i het vby: getiq insfitu S. het vby. Retr, vby n ee tq intleoi solq, ā intleoi ut 2iyte cu relaoe Ptris; nq ut in cit. n° dixi, intleo in raoe di tiōi 2stuita p relaoe Ptris: h@2iyty n ē fratis coe, ut sepe diximq.

908 Obc. 2° qq cyq pna intlgs intlgdo 2cipit vby, et etiq spirgs. ē pna intlgs: imo et ipse Fx: g 2cipiyt vby: vby g. i fratis coe. Dingo mary: 2cipit vby in tlgdo illud, 2do: dicedo illud, nomaxq; nq pna sola illa vby 2cipit agedo illud, qq illud pducit; qd piy ē solig Ptris, lt oes pnq intlgt vby a solo Ptre platy. Qvii g. i dixe aliqd coe oibq pnis; ē tn aliud dixe piy solig Ptris, ut monui n° 612: etq 3vis oes pnq dicqt eodq vbo, n tn eodemo: qd latime exponit P. Ruiz d. 60.

909 Obc. 3° si Ds eet unica pna aduc hexet Vby, sibiqlo queretr: g raoVbi ē fratis Dei ut uniq: g ē fratis eseale. Red in illa imposti hypsi Ds n hexet fi Vby pie dicty; h m pdreq importet alicuiq sigi; et co ex recpie sibi loquerettr. Ideo qd vis tuc intlexetr Ds intlgs, n intlexetr Ds loquqs. Rao ē qa cy loqutio vbi oria tr ex abydātia intleoi, et tuc deficeret abydātia ista, ac fecyditas, etiq vby defi ceret. So g. loqueretr impie, h ē intlexet, et etiq loqueretr adextra.

Caput 2ʒ.

Ca pcipuq dificultq 1a ātiquata, et rpducta sca.

910 Lai, q3 aliqd do docuit D. Augq, et ex ipso n plecto aliq Theologi ātiq, vlt 2a pna ideo ee Vby; qa ē sapiēa genita, a qa oes pnq denomiātr sapiētes. Ita D. Augq lb. 83 questioy q. 23. Q3 alii PP. Greci fere expere tradidexqt, ut testatur P. Mont. d. 74. S. 4. ubi eoryexpōiōēs innies utcyq adoptatq. At D. Augq eq retractavit lb. 1. retract. c. 26. ubi ad lib. de Frite se remittit, ubi pfectiuo docet. Ptre n ee sapiētē sapiēa genita, et psertim lb. 6. c. 1. et 2. Et ex ipso Theologi docqt, solq ee in Deo sapieq ablq, et esealq.

911

911 Sńra 23ª. 1ª pna ñ ideo ē vbū, qa ē sapiēa genita. Pbr: si Pr̄ ñ ēet sapiēs ni sapiēa genita, ñ exit oīpoēs, ni oīpoa genita, nec magnu ni magñe genita &c; atq̄ hi ēssēt ꝫ rōē, et ſag; ē m seipsos sapiēs, ē sua sapiēa &c: q. Maxē ārgtō Di Aug. lb. 6. de Trite c. 1. Vrgētr: ideo Pr̄ rōē sui, et ñ rōē ꝫ pnē ē oīpotēs &c, qa rōē sui ē ipsū mētm; atq̄ ad ēȳ mg ꝑfcō ñ magis ꝑ net oīpoa, q̄ sapiēa: ḡ rōē sui ē sapiēs: ḡ 1ª pna ñ ē ſra, aqa Pr̄ deno ata sapiēs.

912 Obcies: Fꝫ sapit ꝑ seipsū, ā ipse ē sapiēa genita: sapit ḡ sapiēa genita. Pbr: Pr̄, et Fꝫ diligūt se spū s. ḡ intlīgūt se vbo Pr̄, et spto s. ꝫ tamaxi, nomine; qa sct ñ ē deitas genita, ita nec sapiēa genita. Fꝫ ḡ sapit sapiēa essēali, ē q̄ sapiēs de sapiēte, ñ sapiēa de sapiēa ꝑie loquēdo. Ad ꝫpraōg dic, illā q̄ tū locuōg adhuc eē ꝑꝑri vocabulorū ad lineā voltiva ꝑngtiū inopiā, ut exꝫ. Ita dixi a nº 606. Atin re ipsa pnalitas spūs s. ñ ē amor infras, ac ꝫ itug amgtes Pr̄, ē Fꝫ; ā ē tū amor, sct vbū intlēoīs. ꝫ stet ḡ Pr̄ ñ ꝑducere Vbū, vt intlat, ā q̄ a intlīt.

913 Aliq̄ tn Theoḡ, ē ꝑort P. Alarcon d. 8. c. 4. dūt, 2ª pnā ideo ē vbū, q̄ ē sapiēa genita, qa Pr̄ intlīt nōtioal. Itaq̄ oēs pnē Dinē intlīgūt intlēoē essēali; at Pr̄ vltra intlīt suo vbo: et hi, inqūt, ñ retractavit Aug., ā iō retractavit, q̄ solo vbo red errēt intlīs. Doctrahec ñ videtr adeo clare Aug. ꝫ ria. De dūtn cū D. Enio lb. 4. c. 7. ac cōi Theoḡrū, nil repiri in 2ª pna, q̄ d ipsa sapiēa ꝑt sapiēq essēali, et ablūq. ꝫ stat a nº 607.

914 Et hic sciali ꝑbr: q a vt hetr in 6º Sinodo ꝫ stātinop. act. 6: sct in sqta Trite vna ē naa, ita et vna ē voltas, ac vna naliꝫ opao voltī: q et vna intlīs, vna q̄ naliꝫ opao intlīs: vnica q̄ intlēo. Et inde a rōē sic: si Pr̄ ꝑducit vbū, q a insite ꝫ hisi vc intlīt: ḡ ñ ꝑducit vbū, vt intlat. Nec dicas, Pr̄ ḡ vbo intlere aliō mō, ne ꝑeingere vitā ꝑiē vº ꝑducte. Nā ē; qa hē dire, Pr̄ ꝑrime esce intlexe, et aduc ꝑduxe aliq̄ fram, vt ideā oīo Pr̄ intlat fra ꝑducta, q̄ d intlīgit ſra inꝑducta. Q̄ d supfluū ꝑrs videtr, vt ꝫ stat ex cit. nº 607. Vrgētr: qa iq̄ vº ē hec ꝑpō: Pr̄ sapit sapiēa genita; huic m̄ ñ oponitr, q̄ d et iā sapiēa

ppica ecali sapiat. ẽẽ tñ ppõ ẽ Aug. et Thoñ, vt dixi.

915 Arg. 1º. Pr. vocat Fil. sapiã genitã: et scit abltē vocat illã sapiã; atq. sola locuõ salvari negt, nisi ipsa gnalitas sit sapiã, qd ẽ ñ sufft intleo ecalis, aliy eodemodi xeta spiritus. sapiã Ptris: q. Ret D. Thos 1ª. pte. q. 34. art. 1º. eadiiy, qd Vbũ ẽ notia, ñ intlit notia quã intlgcocepit, d pcq qd intlg cocipit cocedo. Vnde Aug. dlit, qd Vbũ ẽ sapiã genita. Cu @ 2ª pna p 3ª dicat sapiã Ptris innui nº 858, et exponeta amplig a nº 923.

916 Arg. 2º. Vbũ mts ẽ notia pducta; d notia pducta ẽ intlo pducta; q. Phr nox: notia ẽ pra denomiãs princ. noscẽs, et obtũ notũ: q. Disguo marg: Vbũ ex indigea cocedi pductũ ẽ notia pducta; cõdo: Vbũ ex fecunditẽ pductũ; subdisguo: ẽ notia pzalis; no: ẽ notia obtiva; cõdo marg; Hoc ẽ, in nobis; qa pducimg Vbũ, vt intlamg, Vbũ exit notia pzalis, seu denomiãs princ. noscẽs, et obtũ notũ, ac subinde exit intleo, vt dixi nº 570. Et inde Vbũ pducẽte ñ ex indigea intlgdi, d ex abundã intleoi, Vbũ ñẽ pzalis notia, d obtũ notũ, inq. ẽ intlg oia cociliacocit.

Caput 3um.

2ª sententia reiicitur.

917 Eã ẽ, qã tradit P. Antonius Perez de Trin. d. 3. c. 2. vlt. ẽ pngẽẽ Vbũ, qa vtpote tãq intlg Divi ẽ intleo pasiva. 3º @ pna vtpote tãq voltis ẽ amor pavg. Sct in rao ẽ pzali pducẽdi disquite pptracvg, qd ita ao, et pasivg, qd ita pasio: ita (ait) in rao ẽ pzali cocgdi dis quẽdg ẽ pptqintleoi acvg, et pptq intleoi pavg. Intleo acva ẽ coi oibg pnis: intleo pava ẽ so Vbũ. Intleo acva ẽ, vt pna intlat; intleo pava vt obtũ intlatr; nã vt obtũ intlatr, pducibet obtũ ñ in ẽẽ rei, d in ẽẽ obti apparẽtis, ac cõspicui: Vbũ @ Divinũ ẽ ipsũ obtũ ñ in ẽẽ rei, d in ẽẽ apparẽtis, ac cõspicui.

918 Dr. Ptr ñ pducit Vbũ, vt intlat, d qa intlit: ẽ pp priori ad pduos Vbi pxime intlit; atq. inclat pxime intlere, qñ obta sint ab intlgte intla: ẽ pp priori ad Vbũ ẽ qis obta a Ptre intla: ẽ Vbũ ẽ ñ cõstituẽ pave intla. Siãicat, Ptrẽ ñ pduxa Vbũ, qa intlit ablte, d qa intlit acve. 3tiº ẽ anteqã pducata Vbũ Ptr ẽ ablte pxime intlgs: q ablte Vbũ ẽ, qd pducit Vbũ ex indigea intlgdi illud. Et inde 2º. ideo Ptr pducit Vbũ, qa intlit acve: d creara etiã pducit Vbũ, qa intlit acve: q sct Ptr, ita creara pducit

Vbũ

Vbu, qa intlit. Pbr nor: acva intleo e ao pducens glati expsi obti; at crea pducit Vbu, qa het ao pducu glatis expssi obti: g. Urgetr: qa ig nec et sapiens de sapiente, scte dr de Deo, vt pat.

919 Fe 3o. Pr logtr oia p suu Vbu: g p ordine ad Vbu het oia co cia Ptre: g Vbu ne pava conio obtoru, nq p ordine ad illud ig ii pave cota. Pbo 1 Reoq; qa alin Ptr ferret Vbu de obto, qd ne erat cotu a Ptre. Pr: in Vbo Ptr exprimit oia obta; at negt exprimere, aut depingere obta, qe n cocipit ab ipso: g vt exprimatr in Vbo, bet cocia p ferete Vbu. Sig Vbu Diinu e ipo obtoru, ac figura substantie Ptris, vt logtr Apostolus, imperceptibile, qd n pcocipatr a Ptre obta illa, quoru igine fuat in Vbo, et quoru figura e ipsius Vbu; nq tlia obta se habet ad instar cau explaris ru pducenti vbi.

920 Fdeniq; si intli pave obtoru eet Vbu, intli pave obtoru eet qd pductu; at ne: g intli pave obtoru ne Vbu. Pbo nore si intli pave obtoru eet qd pductu, intlere acve p principi eet qd pducere; at intlere acve p principi ne qd pducere: alin intlere acve n eet puratu coe, ac sub inde Spiritus S. n intlleret: g. Pbo maior: qa pducta het acvu pducere in cocere, in qo pducitr; at cocipa ve obtoru e vr pduci: g cocere acve exit vr pducere: g si pave coci e vr indistu a pduci; acve cocere exit vr indistu a pducete. Pqd ostr e: et rao a priori; q a cocere e ao pure grammaticali, cui p inde n bet corrne pao dicta.

921 Obi arg. 1o: nq PP. docet, qd si Ds vbo careret, n intlleret; at htatevari negt, ni Vbu idearaone intlletri: ge; atq reqrt ee intleo acva: g pava. Obi; qa PP. et Theologi clarius, ac frequentius docet, Ptre pducere Vbu ex fecunditate intleois, n ex indigea: q e et pratu sftu, si Vbu eet de 2pte frali intlletri, vt pse, et ex dictis pat. Reoq PP. so docere, qd si Ds Vbu n heret, eet mutu, neq heret intleoq: qa intleo Deo digna e esse fecunda ad Vbu: n eet ita fecunda, si Vbo careret: nq eet intleo digna Deo. Ita p locu ab inco, ~~vlt~~ vlt p imiatu conexioe deficeret intlio Diina. Nec h oporte doctu a nobis tradite ano 672: nm qqd sufit, vt aliqd sit leo, statim sufit, vt si intleo.

922 Arg. 2o: obtu coci e opao nae intlletri vt tli; at Vbu Diinu e opao nae intlletri vt tli: g. Vbu Diinu e obtu coci. Eodem argto 2 suos AA. pbr, Vbu Diinu ee cocere obtu; nq co

cere

cere obty i opao ppia nag intelgti vttli. Dssa maxi; diguo noxg: d Vby Diny e opao nag intelgtis vs tli io; no: vt intelgti, et loqugti; pxomiy, et no cog. so m infexta, qd Vby Diny i obty dici, seu log. Ph ita et intlit, et logtx; adere intlit p intleog essaly: logtx @ph Vby. Ideo ni pave coci, d pave dici obtory.

923 Arg. 3º. Vby Diny e id, qo obta pstuytx dicta mgtlitz; d ei mgtlitz dicta e ei mgte expsa: g Vbo pstuyta obta mgte expsa; atq obta ie expsa mgte e ea cota: g. Atn: qa si mgte exprimi e dici, mgte exprimere exit dixe. Et inde si mgte exprimi e coci, mgte exprimere exit cocere. Et inde ity y si dici e coci, dixe exit cocere: ac subinde, cy soly Ph dicat, soly Ph cocet. Dixecte g gia maxi, dig uo noxg: ei mgtlitz dicta e ei mgte expsa in signo pducto obtive setengte; pdo: e ei mgte expsa in fra expte sub ti exprimgti sehete; no miy: Et inde stat n q3cyq expsiogmgtz ea coniosspavg; cono in pava e ipsa eadz ra acve exprimgs obta, ac pstuens prinpy cocgs.

Caput 4um.

Reliq sententie q currruntur.

924 3ª sea e, q3cy aliis docet P. Zuñiga, aitq, 2ª pna ideo ee Vby, qa pcedit p intly. 3ª @ Vby n ee, qa pcedit p volte. Hec sea verite stinet, d inexclata; t me, qd qx ximq, cur vlt 2ª pna p 3ª s p intly; aut qdng s in 2ª pna exeo, qd p intly pcedat, qd n s in 3ª, aut 2ª n vo 3ª s Vby? Si dicat, qa in na[…]ina, inqa e tny duplex opao, 1ª ej intly, tns @ d3, opaois e 2ª pna. Rogatx ity, qdng het inse 2ª pna xaoe intlealis pceois, vi cuiqs Vby, n vo 3ª? Si ity y dicat, qa ex qa pcedat p intly e id de linea intlali, tipsy exclgdi se, qd seq. cap. pstabo.

925 4ª sea e plny Fortary d3 tny, 2ª pna ee Vby, qa ex vi pceois coicata illi intleo, q ex vi pceois n coicatx Spitui S., q ideo Vby n e. Hec sea satis reiecta e anº 855; ng ex vi pceois eque taio coicgtx Spui S. oia qz coicatx Fº, p ty relaog Sipi roxis. Pd aduc urgetx: relao Spitg S. e pnalitas; d pnalitas imiate taio exigit nag; e m essealis imiatg tra nag: g relao Spitg S. imiate taio exigit nag Diung: g pringy intg dlt taio illi coicare nag:

nidicas, ornaoz tri,et intelligoz ṗringi ñ sibi corrrere: qd in eanatye, pserti in diuinis, vbi oia sibi inuicẽ exnatime corrẽt.

926 5° seai, qz cyt. P. Molina de Trite q. 27. art. 3 ad 4. aliiterẽt, vt 2ᵃ pnz ee Vbũ, qa het txio intlecẽ; ñ qa in ipsa relaoe F¹ reperiatr aliqd de linea reprsoii intlualis. Vnde in hac sea Vbũ ñ e ĩõla relao, ẽ diuitẽ ex relaoe, et intleoe. Sẽc seqtere re videtr citẽ Soz, dũ ait, vbũ adete sytẽ dignalitẽ: atiñ adete sẽtẽ dici esse. Fateor in hac sea bene exclari, vbũ dici pnalitẽ; qa vt sẽpe diximẽ, sufit, qd diuitẽ ipsẽ in qo Vbũ existit, pnalis, vt vbũ ipsũ sit pnale, qzuis aliqd pratẽ tlis diuitẽ ñ sit ẽoe.

927 At ñ bene exclat, cur spitẽ S. ñ s vbũ. Qd sic pbol: qa etiã spũs S. coicatr txio intleo, vt supe dixi. 2°, qa qzuis Spẽ S. ñ heret ex viṗceoũ ẽe vbũ; at re ipsa Vbũ eet: set qzuis ex viṗceoũ in hac sea ñ s intlẽ; e tñ re ipsa intlẽ. Assiẽ pbo: ideo Spẽ S. e re ipsa D³ qzuis ñ s D' ex viṗceoũ, qa re ipsa het Deitẽ, qzuis illã ñ heat ex viṗceoũ; atqẽ re ipsa het intleoẽ, qzuis illã ñ heat ex viṗceoũ: g re ipsa exit Vbũ, qzuis ñ s Vbũ ex viṗceoũ.

928 Vrgetr sic: ideo 2ᵃ pnae Vbũ, qa het intleoẽ qẽ cũ relaoe F¹ astuit igiñ intlualẽ pductẽ, in qo p vos stat rao Vbi; ẽ x° sẽc prinpa etiã spitẽ S. exit igo intlualis pducta; rao ñ igiñs intlualis pductẽ existit p vos in intleoe, et relao ẽ pducta, qz oia het Spẽ S. g. Qd Spẽ S. heat intleoẽ ñ ex viṗceoũ, Fẽ illã heat ex viṗceoni, ñ pbat, qd Fẽ exit txio Vbũ, et Spẽ S. exit txio amor pductẽ, et 2 txio Vbũ. Qd sic pbo: qd Spitẽ S. ñ heat txio Deitẽ ñ pbat, ñ ẽe Deũ; ẽ ñ ẽe txio Deũ: g qd ñ heat txio intleoẽ ñ pbat ñ ẽe Vbum, ẽ non esse prim axio Verbũ.

Caput 5ᵘ.

Sea nostra pponitr, et defenditr.

929 Renovãdas ĩ qz dixi n° 570: Dico: ideo 2ᵃ pnã 3ᵃ ẽ vbũ, qa raoe suẽ pietatis pnalis ẽ igo intlualis pducta, in qa repazẽt oia coẽitã intluaẽ depicta. Ita P. Petaviũ l. 6. de Trite c. 2, P. Herre de Trite q. 11. s. 5. P. Thyrsus trn. 2. tract.

de

de Trinit. l. 2 a §. 10, e q3 (ni fallor) coi fere oiu; et in Vbu aliqd tuly distet. Eq latep bat citg Petavig copiosa PP. ogerie, ex qbz ocludit: Vby ee i(d)eq imaginaria re pegta, et imaginaria cogitx: ac se habere instar cap explaris q q3 oia odita ii.

930 Pbr 1° ex scrip.a, in qa Vby dita speculu s. macula Majestatis Dei, Sap. 7; qa vlt sct in speculo aparet effigies illud otemplatis, ita Pr, Sps. et oia aparet in Vbo Dino cui cuq3 otepltti illud; ita vt qui videt Vby, videat et Ptr. Et sct speculu, et effigies in ipso aparet n. is fro, qa vidsi otuitu viasi: ita neq3 Vby e fro, qa Pr in ipso otuatr intlls. Dit enig imago Dei invisibilis, ad Colos. 1°: ite splendor glor Dei, et figura substie illig ad Hebr. 1°. Q. oia, et alia silia sciala sitdine intluale Pr p. re, pig exprimut: qq intlualis sitdo, cu ni intleo eealis, vt o Durg dy, promisi, seqtr, qd i pratu p. ig solig Pr p. re. Nec dicas, ee pratu solig Pr p. re, dni es illi n. raoe p. pietis gnalis, d raoe intleoi eealis, aut mi hadi illg. Nz h efficit reiecty i cap. p. ced.

931 Pbr 2° ex PP.: ng D. Aug. l. de fide, et simbolo c. 3. tot q3 e in expong do, qd sct no: nris exhnis Vbis otdinq opto nros exclare, in nris p. signis exhnis sicavi illorum, qq cocinu ee sciale q3 da sitdinq ig cu nris ophibg, ig cu rebg ipsi, de qbg loqmur: sic D. Pr, q seipsu indicare eis cognituris, et voluit, et potuit, h ad seipsu indicqdy Vby genuit. Urget rex l. 6. de Trinit. c. 10. vbi docet: raog explaris ee peculiare Filii, eo q. arte quadq oipotetis, atq3 sapietis Dei.

932 Cuig opiniq raog reddit D. Thas 1. pt. q. 17. art. 1. ad 3u, qa vlt sct edificator in raoe tlis prinpi includit oceptio sua arti, ita cu dimg, Dey ee sumg artifex rery creata ry in raoe huig sum mi prinpi includitr ocepho Dine arti, i de Vby. Vbi obseava q textu intlea apd D. Thg oceptiog rei intlecte n. ee intleog, d te intleoi, in qo intly cocit rtg: Vby g dit ae sua raoe ee tes intleoi, in qo oia cocgtr a Deo. Nec dicas, ad h vt Pr in Vbo cocat oia, sufire onexiog Vbi cu Pre, Spus, et oibg cetibg. Ng ri,

933 Etpt raoe nra sea: 2a pna e sciat p 3° ing Dei, speculu, in qo oia aparet, figura substie Ptris, explar oiu &; d h n. coit illi raoe intleois eealis, vt prty hema, alis eqm

oprizet

miut Spui S: Deindeneq rade mii intlualis, in qpt q3 in caa, aut ex qpta q3 ex prin po mero cogtz oia; ng ; q que Pr, et Spg S. est riailla, qq sciat pgte de Vbo: gilla oia nigt vbo; qa rade roe ppitis ut dixt ab alitis, et a xeligs pris e scialis situdo intlualis expsa, et qsi depicta ab intlu Dino intlzte, in qa tgq in igine aparzt oia, vt q; qdg videt vbq, videt et Ptg, et Spgs, et oia.

334 Dices: vbq Ding scipi dy e a nobis (qstys in pfeoc fe) ad moy vbi xati; d vbq crati pra, qa nos cocimg obtq, ri situdo, in qa: q sit vbq Ding exispa, qa Pr cocit, ri in qa. Illa maxi, et nozi, no cog: cet in maxa impfeo in Dio; q elg vbq cet fra, qa Pr cocit. Rao discriminis e; qa nos pducimg vbq, vt intlamq; pducimg ri illud ex indigea cogdi. At Pr pducit sug Vbq, qa intlit, ex fecydite nixy intlcoi Dine; Pr mi e sua sapica, ri @ eiuq vbq: at nos riumg nra sapica, et ideo pduxebimq vbq, qa sapiamq. Videa nº 318.

Disputatio 4ª
De vebi Divini misione.
Caput 13.

Quibq dq notatis, qd imisio exponitur.

335 Supono 1º, tqq3 fide certq, Vbq Ding mitti. Ptat ex Ioanis 3. 17: ri misit Ds Fysuq in mydq, vt iucet mydq, d vt salvetr mydq p ipsq. et ex Math. 10: q me recipit, recipit eq, q me misit. Supono 2º, eadq certu ne, Spq S. etiq mitti. Ptat ex 14. Ioan. 16: Paraclytq @ Spq S. qug mitet Pr in nomine meo. Et hinc qdq de misioe Vbi dixerimq misioi Spq S. aplicaqdq e. Supono 3º, ri so mitti a Deo dona crata, qq Fº Dino, et Spui S. appigtr, d etiq mitti q nas ipsai Dinas. Qong @ mo decursu dispu expoenq.

336 Supo 4º, ex Dº Txio, et coi Thogorq, Ding pnq vbi duplit dine miari misq. 1º rade naq asytr p caicaq idiomatq: 2º ita vt ipsa pna 2ª se mitti dicatr. Q qdistic optime tetigit D. Augq 4. de Trite C. 20. p hec vba: ri tatq datr misq Fº, qa Vbq caro factq e, d etiq Vbq e misq, vt caro fieret. His notatis qxmq, in qo qsistat pnq Dine misio? ri nullia Mag. relati 1. dist. 15. et alii apd P. Montoia

docet

dicit, misioq consiste in sola eterna processione personae Divinae. Aliivero, quos sequi videtur ipse Magister in aliud inclinare videntur ex modo, quam ingiunt, misionem tantum consiste in aliquo effectu creato.

937 Verum tamen sententia inter Theologos communissima utrumque ad misionem requirit, videlicet et processionem eternam unius personae ab alia, et temporalem aliquem effectum. Ratio quia sic explicari solet missio divinae personae, quia persona divina ab alia procedit, et temporaliter apparet. Quod autem ad misionem requiratur, quod persona missa ab alia procedat, ex eo probat P. Suar. quia apud D. Augustinum 2. de Trinitate 5, in scriptura nunquam legitur de Patre, quod mittatur, sed de Filio, et Spiritu S. saepissime legitur. Unde cum Christus Dominus loquitur de tota Trinitate apud Joan. 14 non dicit: Ad eum mittemus; sed ad eum veniemus. Ex quo plane colligitur ad misionem personae Divinae processionem requiri.

938 Requiritur etiam ad misionem temporalis aparitio, quae est aliquis effectus creatus. Unde si Deus nil ad extra produxisset, nulla persona esset missa. Ratio quia misio, ut bene P. Compton tom. 1. d. 82. n. 6. transgressionem quandam denotat, et egressum, egressus autem terminum ad quem importat: cum autem terminus ad quem hic non possit esse locus aliquis, cui de novo persona missa reddatur praesens; quia lote (?) in persona ratione suae immensitatis est praesens omni loco, inde est, quod eiusmodi terminus debet esse effectus aliquis, qui temporalis aparitio vocatur, et ratione illius persona, quae mittitur, de novo aparet.

939 Ex data explicatione colliges 1° Patrem non posse mitti; Pater enim non procedit ab alia persona procedere. Colliges 2° Filium posse mitti; sed et Spiritum S.; utraque enim haec persona procedit, Filius a Patre, et a Patre et Filio Spiritus S. 3° personam mittentem esse illam, a qua persona missa procedit. Hinc est, quod bene mittens Filium est Pater; Pater vero, et Filius mittunt Spiritum S. 4° Filium non posse mitti a seipso, sed nec Spiritum S.; quia neque possunt a seipsis procedere. Si autem opponas D. Augustinum de Trinitate c. 5. dicentem: Filium mittere seipsum. Aut Isaiam c. 48: Et nunc Dominus misit me, et Spiritus eius: quae verba communiter PP. seu explicant de Filio Divino: quem Spiritus S. mittit Filium.

940 Respondeo ad argumentum D. Augustinum loqui de Filio humanitate, in quo sensu potest dici, quod humanitas illa mittitur a Divino Verbo, et etiam a tota Trinitate; cum tota Trinitas ipsam producat: est enim haec misio non propria, et peculiaris personis quia... Ad confirmationem eodem modo respondeo, ibi loqui Isaiam de Christo secundum humanitatem, non secundum Divinitatem, hoc enim sensu, in quo Filius seipsum mittit, quia suam humanitatem producit, potest etiam dici, quod Spiritus Domini mittit Filium, producendo sibi humanitatem. Potest deinde dici, quod haec, et similes locutiones intelligi de ipso Verbo non secundum se, sed per communicationem idiomatum, ut opportune notavit Eximius D. c. 1. n. 3.

Cap.

Caput 23.

Missio Divina dividitur, et aliquae difficultates enodantur.

941 Dividitur in puram invisibilem, puram visibilem, et mixtam. Pura invisibilis, quando intrinsecus et insensibiliter effectu creato gratiae Divina apparet, nullo visibili effectu inspiciente. Sic dicitur ad Galat. 4.6: misit Deus spiritum suum in corda vestra. Pura visibilis missio illa est, quae perficitur mediante aliquo effectu creato visibili, quin fiat missio invisibilis per dona gratiae. Ita evenit, quando Spiritus Sanctus in columbae specie supra Christum Dominum descendit in die baptismatis, tunc enim nulla missio invisibilis facta est, cum nullum gratiae effectum operatus sit Spiritus in Christo Domino. Missio mixta illa dicitur, in qua simul datur apparitio mediante aliquo visibili, et etiam invisibili. Sic evenit in die Pentecostes, quando Spiritus Sanctus missus est ad Apostolos, qui repleti fuerunt gratia invisibili iuxta illud Act. 2: repleti sunt omnes Spiritu Sancto. Apparuit etiam Spiritus Sanctus signo visibili linguarum ignis.

942 Ex hac divisione oritur 1a difficultas, utrum scilicet ad missionem puram invisibilem sanctificantem requiratur gratia habitualis sanctificans? Respondeo affirmative cum D. Thoma 1 parte q. 43. art. 3. et communi Theologorum. Ratio; quia Spiritus Sanctus et Divinus Verbum mittitur invisibiliter, ut inhabitet, et in anima permaneat; sed ad praesentiam est gratia habitualis: ergo missio invisibilis gratiam requirit. Probatur minor: si ad eiusmodi missionem non esset necessaria habitualis gratia, sequeretur, quod ipse Spiritus Sanctus aut Verbum ipsum in se indignis inhabitarent, et permanerent; hoc autem absurdum est: ergo gratia necessaria ad hanc missionem.

943 Dices ex P. Arriaga d. 55. 4. n° 12: dari per missionem Spiritus Sancti quasi invisibilem per inspirationes, et alia dona supernaturalia distincta a gratia sanctificante: ergo ad invisibilem missionem non est necessaria gratia habitualis. Probatur antecedens; quia in scriptura dicitur, quod Dominus stat ad ostium, et pulsat, scilicet ad conversionem: ergo quia Spiritus Sanctus mittitur per illas inspirationes etiam antequam ipsa sanctificetur. = Si Auctor iste loquatur de missione stricta, ut loqui videtur, negandum est quod ... ad propositum. Ad probationem consequentiae, nego consequentiam. Ratio, quia quando Spiritus Sanctus stetit ad ostium, et pulsit ad conversionem, non tunc dicitur mitti ad animam, usque dum introeat in illam: atque in malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Sap. 1. 4.

944 2a difficultas, utrum dicatur missio pura invisibilis, quando augetur gratia sanctificans? Respondeo affirmative: quia augmentum illud est novus titulus, ut ratione illius Spiritus Sanctus dicatur mitti, inhabitare, et in anima permanere: ergo ratione illius augmenti gratiae datur missio invisibilis. Dices: quod ante augmentum gratiae iam Spiritus Sanctus erat

in anima

inaia p gzaz: g gaumetu n mittitz. Dz, qa etia gte gzaz Spg S. erat in aia p cseq, pseq, et ssq: et tn p gzaz datz missio invisilis, qa datz ille titulg novg, ut Spitg S. in aia apparet: g cy sili titulo detz paugmetu gzaz dabitz etia invisilis missio.

945 3ª dificultas: v pisz mitti pure invisilit S. Spu S., tez Spg S. S Fr? Sermo ē de invisili missiōe, qa de visili dificultas nullae, ut cstat ex divisiōe missiōi, utbiq qz fuit qa qndo vbu Dinu missu fuit, ut fieret caro, missg n fuit Spg S. Sitr qz qndo Spg S. in colubr scie in Jordane supra xptu descēdit, missus n fuit Vbu: g. Loqudo g de invisili missiōe, cu distiōe respondeo; Si ini loqamur impre, poet dici, qd vna psna mitti pe s alia, ut docebat D. Thos 1. pte q. 43. art. 5: qa mitti in seu impio vna psna s alia, sō ē, qd utraq psna stricte mitatz, et missio atribuatz vni p alia, sct lt 3 psnę eque ad extra oia pducat, p qd dg tn appiaog ests tribui solet vni p alia: sic Pri tribuitr ops potetis, et Fo ops, in qo sciat sapiea omnę datz, et Spui S. ops in qo charitas sciat relucet = Si vº loqamur in seu stricto, navezetz; qa descēsus p gzaz ad aia iusti ē qd coe tribg psnis; ē tn sa ficao hoi a tota Trde. Urgetz: qa qoties logtz scriptª de missiōe invisili, p gzaz coit denotat descēsu Dei: x illud Joan. 14: ad eu veniemg. Et in eiŭdz epistol c. 4. q manet in caritte, in Deo manet, et D. in eo.

946 4ª dificultas: Utru psna Dina mittatz ad aliqs creaturas irrtiōales? Rndeo nave: qa qz vni dicatz D. tepla inhabitare, illa sa fare, in eis pmanere ltz impie ditz; D. n tri facit per tepla, nec cu teplis, ā vltz ig dirigit gzaz ad hoc, et ut ita dica p teplu ad hoc. Si vº psna aliqa Dina arum eret crea irrtiōal, qd pole ē, plesdesz dut, tuc vº, et rixore psna illa mitterettz ad irrtiōal creaq. Rogabis, v siqa, qbg D. in vet testamēto se ostedezit, fuerint a Deo ut caa particlari efformata, an Angelorum ministerio? Hoc 2º tenet coīt PP. sea, et Theologi. apd P. Ruiz S. 10. et 11.

947 5ª dificultas, cur vna psna alias mittit? Responsu hemg, dy dixing, vna p alia pducere pna qete tporat apparet. Nō vº ratio huiq zesciōi pzximg, cur vlt vna psna pducere aliq teporat apparet suhat, ut dicatz illa mittere? Rndeo cu D. Thō c. 3. ritate, qa psna Dina ti ipsaqd pna teporat appareti pducat, dat illi viztes, autozitz, et voltz eiŭdi, qz voltas ita accipit ipsa p ducta

ducta, ut mirari videatur ad personam producentis non personam velle quod persona producens vult; atque hoc sufficit, ut persona ita producens dicatur mittens.

348 Dices; ut unus homo alium mittat, non sufficit, quod det illi virtutem eundi; aliter vocitur, Filius creatus erit missus a suo Patre, a quo virtutem eundi accepit: ergo ut una persona aliam mittat non sufficit, quod illam producat. Disnegatur, nego consequentiam; ratio; quia Pater creatum producit, quod Filius producat non comunicat illi virtutem eundi, ita ut non possit dissentire voluntati Patris; in divinis vero Pater Filio et Pater, et Filius Spiritui Sancto ita comunicant virtutem, ut sub voluntate eundi cum perfectissima illa concordia comunicent, et sic hoc dicta non quaerit superiori salvare, quod persona producens personam, quae per eorum apparet, dicatur stricte persona mittens.

349 Insuper: ex data doctrina sequeretur, quod homo posset mittere personas divinas. Probatur; quia homo potest, quod suis orationibus inclinet alium hominem, ut locum aliquem adeat, dicitur mittere illum; sed etiam homo suis orationibus inclinare potest divinas personas, ut adeant homines, et eorum animas per gratiam habitualem: ergo homo potest mittere personas divinas. Respondeo negando assumptum. Ad probationem respondeo, quod non omnis homo, qui orat aliquem, ut ad aliquem adeat, potest dici mittere illum, sed si qui rogat praecipio iussioni, aut praecepto superioris, ut is imperium possit recipere, aut obtinere. Hoc autem non quaerit, ut Spiritus Sanctus per gratiam ad aliquem veniat, non quaerit ut suppliciones, sed potius ut interiores: ergo sicut orationes quidem suis precibus sequitur, quod Spiritus Sanctus per gratiam ad aliquem veniat, non ideo mittunt Spiritum Sanctum.

Caput 33.

Gravior difficultas deciditur.

350 Certe, utrum idem Spiritus Sanctus mittitur per dona gratiae, detur realiter vero Spiritus Sanctus, an vero solo dona gratiae? Respondetur dona gratiae non mittitur Spiritus Sanctus imo et Filius, et Pater adeo certum est. ut D. Thomas 1a parte q. 43. art. 3. errorem appellaverit contrarium sententiam asserentem, non dari personam Spiritus Sancti, sed tantum dona gratiae. Est communis Patrum et Scholasticorum, quos videri potest apud P. Ruiz cit. Alii locis omissis, sufficit illud Apostoli ad Romanos 5: Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Ubi donum charitatis distinguitur ab Spiritu Sancto, et hoc donum dicitur eius ipsius Spiritus Sancti nobis dati. Hoc supposito,

351 Restat maior difficultas, in qua nunc est consistat, quod Spiritus Sanctus detur realiter hominibus? D. Exig. et cum illo P. Herr. S. vbi nunc de Trinitate inquit hoc consistere in aliqua speciali intima presentia, quam habet Spiritus Sanctus in anima iusti, quam per se quam ratione solius immensitatis non haberet. Hanc pulchram D. Exii doctrinam per plures

declarare

liciaxatz sic; q^a tlia si dona graq gratis facientis, ut naliter postulet intimq realq, ac p

nalq presq Sp^s S. in aia sāfatas ptq graq. Haec @ scialis prsa exponitur hac ppne rationali:

sit impole n̄ eet prsq aie iusti psug inmēsitq, aduc eet illi intime presp graq sāfatq. Et rao

ē; q^a haec gra ā novq titulo, ut Sp^s S. in aia intime presq prsa reali: ad moq qo sitsine exemus

Vbq Dinq n̄ eē prsq humaniti xpti psug inmensitq, aduc eet illi presq raoe suq hypostatic uni

onis, cq haec etiā novq titulq ad tlq intimq realq presq.

952 Si q̄ras, aduc ultiorq raoq ad hqc intimq presq p graq. Reo, te reo

p̄mixe, qd tlis grae amicitia Dei cq aia, et aie cq Deo; p pa @ amicia Dei exigit intimq Dei

presq cq aia qpadficxi ps: q etiā si D^s raoe inmēsiti n̄ eet aie prsq, aduc raoe tlis amiciq eet

intime prsq aie hoiē eiq amici. Ex qbq seqtr, qd D^s dqs dona graq hoibq, dat etiā seipsq, co exq

mititr tq, et Sp^s S. hoibq; q a pcedit a ltre; Sp^s v^o cq n̄ pcedat, n̄ mititur, n̄ sē datr, aut

coicatr hoibq.

953 Dices ex S. Azriaq. S. S. n° 14. ad amiciq intq hoes n̄ reqtr intima illa

realis psea: sufit m sit posint se videre, aut inabsētia secq loq; q ad amiciq cq Deo p graq

n̄ requitr illa intima realis psea Dei in aia iusti. Ḡfr: dēo D^s het pfimq amiciq cq hoe

p graq, q^d uisiei n̄ coicetr visio beatica; atq visio haec magis ptnet ad amiciq, q^d illa intima

psea: q sct datr amicia s visioe, a fortiori ad hqc amiciq n̄ reqtr psea. Neqti, nō coq.

Disparitas in eo stat 1°, qd amicia intq hoes fere nuq^d sit ita, n̄ plibq admixta imperfecibq

in ipsa raoe amiciq n̄ ita Dina. 2°, q a n̄ psifieri plenq illa intima psea intq hoes ami

cos, sct D^s psfieri presq hoibq. 3°, q a si aliq^d aō hoes amici distiterss, n̄ tit n̄ vio

lea ipsq amiciq, qq intimitq qpadfieri ps, petit.

954 Ad 3 raoq 2 s a maxi, no miq; q a visio beata, si ptneret ad ami

ciq, seqq retr inversio magna pvideq supnalis Dei cq hoibq; hoes m̄ n̄ herēt statq viq,

carerēt meritis de digno, et forte etiā de congruo, co exq q lōria n̄ daretr ut corona: qq

oia absda s: amicia q p pa n̄ exigit visioq statim coicqda, n̄ post mortq: ideoq tlq graa

dita semqq loq, Dirq naq partis qao, pdignitas nro rq meritorq. At v^o in eo, qd D^s raoe

graq

grat. habitualis, quae ipsa amicitia, iam intime propter nullam absentiam apparet; exigit quod ad fiexitas, sibi s invenientis intimus cum aia gratia.

355 Insibis: hec propositio conditionalis, si ingamus Deum per suam immensitatem non esse praesentem, adhuc per gratiam esset praesens ipsi aiae, non sufficit ad hoc ut dicto fiat praesens Deus ratione gratiae: quia probatur quia illa conditionalis solum probat, quod dato illo casu impossibili, Deus tunc fieret praesens: non autem probat, quod modo praesens fiat: et per illam conditionalem non satis declaratur, quod Deus dicto per gratiam praesens fiat. Atque, quia hec conditionalis si Deus non esset praesens per suam immensitatem humanitati Christi, adhuc esset ratione unionis hypostaticae, satis declarat, quod modo per unionem hypostaticam Verbum Divinum est praesens humanitati ratione unionis ... in ...

356 Hec doctrina clarior fiet exemplo hominis ponentis actum aliquem ex duplici adaequato motivo; quia homo ille etiam si non poneret actum ex motivo A, adhuc illum poneret ex motivo B; atque ex hac conditionali optime infertur, hunc ponere actum ex motivo B, non solum casu quo ipse non poneret ex motivo A; sed etiam modo, quo illum ponit ex motivo A: et ex eo quod Deus esset aiae praesens per gratiam infusionem, in quantum non esset praesens per immensitatem, bene declaratur, quod modo est praesens per gratiam, supposito, quod gratia adest: Nondum generaliter probavi; quia gratia est novus titulus praesentiae immensitatis, et quod adest.

Caput 4um.

Ultima difficultas expeditur.

357 Ratione ... missionis visibilis, et claritatis gratia loquamur de missione Spiritus Sancti in columbae specie supra Christum Dominum in Jordane. Inquiritur, cur hec apparitio in propria Spiritus Sancti et non ... Patri? Hec est praecipua difficultas, quae in hac materia exclaratione indiget, ut bene observavit P. Herrera l. ultima. Ante resolutionem suppono ut certum, illud signum visibile speciei columbae a tribus Divinis personis ... illud: Opera ad extra sunt indivisa, et indivisibiliter ab omnibus personis ... supremo 2°, speciem columbae non fuisse unitam Spiritui Sancto per unionem hypostaticam, ut erravit Tertull. l. de carne Christi c. 3.

358 His suppositis, communis Theologorum sententia, quam tradit D. Thom. ... l. 12 de Trinitate ... et, ideo apparitionem eiusmodi esse propriam Spiritus Sancti; quia Spiritus Sanctus specialiter significatur per illud signum. Ratio est; quia signum illud, licet in esse productivo sit communis tribus Divinis personis, nec propria ad extra dividatur, tamen in ratione repraesentativi non est commune, sed peculiare solius personae Spiritus Sancti. Exclaratur ex

D. Augo

D. Aug.; quia sed haec vox Spiritus S. sicut significat personam, non ... , nec ... , cum columba illa non potuit sicare Spiritus S. non ... , neque ... ; ... haec scialis repraesentatio salvata, missionis illius, tamen ... rione in specie columbae fuisse ... Spiritus S. Eadem doctrina ac columba e aliis missionibus visibilibus; quae in sacris litteris exprimuntur. Haec contra exclamationem insufficientiam ... P. Herre, et ... illius,

359 Arguit 1o sic: Spiritus S. vere, et realiter descendit in Jordane supra Christum in specie columbae; ita ut designando columbam, verum erit dicere, Ecce Spiritus S. descendit; atque ad saltem ... haec locutio non sufficit, quod columba scialiter sicut Spiritus S. ... sicas insufficiens ad salvandam missionem visibilem Spiritus S. Respondeo: signum alicuius rei in proprie satis dicitur res ipsa, cuius est signum; ... aliena ... , et improprie diceretur de signo ... , hic est ... : quia signum rei ... improprie dicitur res ipsa, cuius est signum.

360 Nescio, cur P. Herr. adeo supponat, quod designando columbam proprie diceretur, Ecce Spiritus S. Quia ut de columba in sensu rigoroso dicatur, Ecce Spiritus S. oportet, quod columba sit Spiritus S. ... , et quod sit unio hypostatica; 1um est hereticum, et 2um erroneum: ... restat, quod dicatur de columba, Ecce Spiritus S. in sensu reprano. Respondet Herr. quod persona Spiritus S. habet intimam praesentiam in columba, ad modum quo in anima iusti, ita ut sit in ... non erit in columba, erit adhuc ratione scialis intimae praesentiae, quam habet in illa.

361 Contra; quia haec scialis praesentia in columba sola est, ad hoc ut verificetur de persona Spiritus S. quod visibiliter in specie columbae mittitur, sed intima praesentia, quam tres Divinae personae scialiter habent ... in anima, sola sufficit, ut 3 personae sint, et veniant ad animam; 2a ..., et 3a mittatur ad animam. Diceretur ... Spiritus S. vere, et realiter ..., ita ut erit verum dicere in sensu stricto, Ecce Spiritus S.; non: in sensu improprio; ... : sed sola ita improprie ... dici de anima iusti, Ecce Spiritus S. ... Antis ... vere, ... ; sic in ... erit verum haec locutio, Ecce Spiritus S. in sensu improprio. Cum hoc tamen opponitur, quod tota Trinitas veniat ad animam invisibiliter ...

362 Etiam opponitur cum doctrina data, quod persona Spiritus S. visibiliter mittatur in specie columbae, et non Filius, mittitur in Spiritus S. ... ; quia ita apparet in specie columbae, ut sit ... persona Spiritus S. non erit ... in illa, adhuc in illa erit ratione voluntatis, quia voluit uti hoc signo ad exprimendam solam personam Spiritus S. ... mittitur Spiritus S. ... ; quia persona Spiritus S. ... persona Filii habet hanc praesentiam intimam cum columba detracta ad

unice

unice siegdq 33 p. ng, cui sciat, et intime coxret p sciali dicta p seq.

963 Dices deniq, hic seq. Fy Diny ri selmisy a Ptre, cy multo tiel in vet̃i testamto legatu, Fy apazuise in sig̃o aliq̃o sciat repravio illig. Ret 1º D. Exig, insnigs n ee odere seqqlq, q̃ multi ex PP. sxecis tradyt; iucqt m Fy in sigisillv apazui se, qn apaxitionesilly misiones vocqtr. D̃ q balig cy Augq iucat, nully sigm in vet̃i Testamto sciat sicase ung p ng galia, d io Dey. Unicaq fuit visilis misio Vbi, vltq Incarnaoq. Qd siq qtidie in Eucharistia p vecraoq apazeat, ri tn eqie misiovisilis, q visilis fra, sub qa apazet, ri fratribi, et sub illaiq frata p onita invisilis.

964 Misioes visiles Spys. 9 solet nuxari: 1ª in scie coly bq, de qa Baptista dixit Joan. 1: vidi Spy S. descedete qasi colybq de Celo, et mqisusey 2ª in nube lucida, q̃ do Xpto Dng tras figurato fuit, in qa Spy S. scialit sicaty fuise iucat D. Thas 3 pt. q. 45. art 4. ad 2y: et hetr in oficio illig dici: in sple dete nube Spus visg e: ut scti in colyba sicata fuit pletudo grq Xpti hoibq p baptismy coicqds, ita in nube sicaretr trong gloq. 3ª in illa Xpti Dni insuflaoe ad Discipulos, q bq dixit: accipite Spy S. Joan. 20: 4ª, et celebrior in Die Petecostes: D de his oibq sacrq scrip sin pter.

Disputatio 5ª

Ex qang cognione p se pcedat Vby Diny?

Caput 1y.

Quibsdq pretatis seq referytr.

965 Ligse titulo afixy sciale indicat qustiois sey; ri m inqxing, q Vby ide hic, et qasi p acqs pcedat ex tota, et adeta Ptris scia; e q tota, et adeta Ptris scia p se reqrata ad pceoq Vbi? Pro cuiq intlea supono 1º, conioq Ptri eipre, et esex conioq oiy oio cocilig tq intra, q̃ extra Dey; e m conio tohq eseq, tohq Frithi, et oiy creary tq p ollig, tq fuxary, ac exibiy. Hoc qds oibq certy e; ri tn eq que certy, q oes istiq, et fpalitesscie Ptrq reqrq tq p se ad pceoq Vbi: et he, q d nyc inqrita.

966 Qd sic exclo: D̃ eq d indisili rx conioe cocit Ptry, oia q saria ad pse

raoq

naoz Pri, ac cocit equiq; tn ad psnaoz Pri n̄ regta p se conio equi: sic ad curreq n̄ regta

p se ex pte agi loca, q si casu ibi i, scomitat, et paeq scurret: cursq n̄ pcedit pte a loca,

lt loca regiate in currete. Sic adeta oiy scia regta in Ptre saria s, vt Pt pducat Vbu,

Vbu pcedet ex conioe adeta Ptris; si vo n̄ oes realites conioris Patrq sint saria, vt Pt

pducat Vbu (lt reipsa regiqte in Ptre ex alio titulo) Vbu n̄ pcedet ex adeta Ptris scia;

d ex alia realite conioss regsite in Ptre ex munere pducedi Vbu; ex aliis vo pcedet cōme,

idq tce scomitat, et p aeq, vt dite.

967 Suppono 2o divisoq prioritis, qz in fica tradi solet in prioritq in qo, et aqo: prio

ritas in qo illa dite, vi cuiq in aliqo sigo pe intli vny, q n aliud intlatre exq: et ita caa in

au 1o e prior effu prioritē in qo; pe in scipi caa, q n scipiate eff exqs; e zv o oo n̄ iq prior effu

prioritē in qo, q a in nullo sigo pe intli ao, q n etiq intlatre eff exqs: prioritas vo aqo (q etiq

vocari sol et prioritas originis) e illa, vi cuiq vny dat ee alti: Dqs dite prig aqo: accipi

qs dite postriq a qo. Hec prioritas pscindit ab eo, qo vnum possit, vel non intelligi,

q n intlate aliud.

968 Sic in divinis Pt vq rūPri e prior prioritē aqo, n̄ tn e prior prioritē in qo. Rao

Pt ptrisq q a Pt dat, et Pr accipit ee a Ptre: e g Pt prior aqo. Rao 2a ptri; q a cy Pt ie sea

detratq ad dqdy ee Pto, in nullo sigo pe intli Pt, q n etiq intlatre exqs Pri: n̄ q dqexens

fillo prior, t e, n̄ vrtuit Ptrq in raoe dqtis: at in eode sigo, in qo intlite Pt, intlite etiq

Pr exeq postrior aqo, ide accipqs ee a Ptre, dq io e dire, in nullo sigo pe intli Pt, q n etiq

intlatre exqs Pri, qz vis Pt intlate vt dqs (qo e ee priorq aqo) et Pri vt accipqs ee

(qo e ee postriorq aqo)

969 Ex qbq coliges 1o, stare pose prioritq aqo s prioritē in qo: Pt me prior aqo ru Pri,

n̄ tn e prior in qo = 2o in mirip pose prioritq prioritē in qo s prioritē aqo, vt cernite in illis, qo

ss priora in subitqdicoa; sic ale hinnili prig in qo, n̄ tn prig aqo = 3o, vtraq q prioritq po

se in eode sigo; caa imp vt in au 1o ad qqdy e prior aqo, et in qo rue eff. E prior aqo; q a

dat ee ta: e prior in qo; q a pt in au 1o n̄ dit ee raoz, q a audet ee p sui, et coe rintli pe,

q n

qn adux exate ꝯg. Ꝑ(t)ꝫ ꝫxiꝫ xaoꝫ ad in exati, et ꝑꝫ in diuis e ꝑeioz a qo, n̄tn in qo xu tei.

970 Supono deniqꝫ Vbꝫ ꝑse ꝑcedexe ex conioe esseꝫ, et oiꝫ ablutozꝫ Dei. Hoc supꝑtꝫ e ꝫ vnꝫ, t altꝫ ex Scotis, ꝙ vult ex mꝫte sui D.ris Vbꝫ ꝑse ꝑcedexe ex conioe soliꝫ esseꝫ ꝑ vt ex naa xei diꝫ ad atutes. Dopotꝫ suponꝫt coit Thoꝫ; nulla m escialii difultas in eo, qd ꝑse ꝑcedat ex conioe oiꝫ abltozꝫ Dei, et aliunde h exigit ꝑ ꝑtimaxao conionꝫ, a qa Vbꝫ bet ꝑcedexe, vt ex dicꝫ dis ꝫstabit. Ꝑꝫ ad mꝫtꝫ Scoti xes duvia videtꝫ; 1a n̄ satis ꝫstat, ꝙ Scotꝫ nomine esseꝫ intlexexit ab lta oia, ꝙ so ꝑxatꝫ illud, in qo xo illꝫ ꝫsistit fr esea Dei.

971 Hinstatis difultas de volvitꝫ ad xelava Dei, et cxeas. 1a sea asexit, Vbꝫ ꝑse ꝑcedexe ex sola conioe soliꝫ esseꝫ, seu oiꝫ abltozꝫ. Ita xꝫ ꝑles Scotꝫ in 2. dist. 1. q. 1. et ꝙlbeto 14. §. hic intꝫdꝫ, vbi docet, ꝑse so ꝑcedexe ex conione soli ꝑxii sciꝫ Diuꝫ: deīn de in 1. dist. 27. q. 3. ꝑnas Dinas, et cxeas n̄ ꝑnexe ad sbtꝫ ꝑxiꝫ sciꝫ Diuꝫ. Hac seqꝫtꝫ ꝫꝫt Scotꝫ ꝑlescꝫ Rada in 2. dist. 1. d. 2. c. 2. et Vigexiꝫ Bxgcaciꝫ, Pontiꝫ, et alii apud Mastxiꝫ citadꝫ. = 2a sea ait, ꝑse ꝑcedexe ex conioe esseꝫ, et soliꝫ Ptxis. Ita Putea nꝫ apd Goꝫ, et alii apd P. Axxubal d. 124. c. 3.

972 3a sea docet, ꝑse ꝑcedexe ex conioe esseꝫ, Ptxis, et ipsiꝫ Vbi: n̄ a ex cognioe ꝑoꝫ ! nec cxeaxꝫ. Ita P. Vazquez in 1. ꝑꝫ d. 142. c. 4. P. Fuxxianꝫ, Egidi. Lucitanꝫ, et alii, qos seqꝫtꝫ P. Alaxcon tm. 1. in 1. ꝑ. trac. 5. de Tꝫite d. 8. c. 7. et 8. = 4a sea ait, ꝑse ꝑcedexe ex conioe esseꝫ, et oiꝫ ꝑnaxꝫ: aliis txis: ex conioe oiꝫ, qꝫ ꝑꝫ fꝫ in Deo, n̄tn ex cognioe oiꝫ cxeaxꝫ. Ita ꝑles Scotꝫ, Vulꝑes, Hexx. Chexiꝫ, Smising, et alii apd Mastxium, qꝫ ipse seqꝫtꝫ in 1. dist. 7. q. 2. n.o 58.

973 5a docet, ꝑse ꝑcedexe n̄ so ex conioe oiꝫ, qꝫ ꝑꝫ fꝫ in deo, de tiꝫ cxeaxꝫ ꝑo liꝫ. Ita D. Thas in 1. dist. 27. q. 2. axt. 2. et in disputatis de vexite q. 4 axt. 5. aliisqꝫ in locis ꝑsextin in 1 ꝑ. q. 34. axt. 3. iꝫ Tostaxꝫ cois, qos seqꝫtꝫ Goꝫ d. 83. et apud ipsꝫ ex Scotis Smising. 2 intꝫ nꝫstxates coiox cꝫ D.r Exio lb. 9. c. 4. 5. et 6. quꝫ seqꝫtꝫ PP. Axxubal,

Mꝫxaxiꝫ

Mexaxig, Zuñiga d. 3. duv. 6. Herrera de Trinite q. 12. s. 4. Thyrs tomo 2° tract. de Trite d. 6. et alii passim.

971 6ª demum sententia procedentem extendens tenet, procedere etiam ex scientia visionis, sive ex cognitione creaturarum existentium, et futurarum. Ita P. Valentia in 1. p. q. a. 2. q. 7. puncto 2. P. Mont. d. 63. s. 4. qui absolute affirmat, et ex suppositione quod futurae sint. Item P. Zuñiga loco cito. duv. 7. P. Herre. q. 13. s. 2. P. Compton tm. 1. c. 61. s. 7. P. Arriaga tm. 1. d. 52. s. 4. Gavardi tom. 2. tract. de Trite q. 3. art 17. Denique P. Molina q. 34. art. 3. et citatus Mont. dicit, procedere etiam ex scientia media de futuris conditionatis = Citati D.D. eodem modo discurrunt de amore, ex quo procedit Spiritus S. Quid tamen dicendum sit inquirat in fine quaestionis observabo.

Caput 23.

Verbum procedit ex cognitione omnium, quae sunt in Deo.

975 Haec est 1ª ratio ??? ? AA tripliciter ??? cum D.D. reliquorum. Probatur 1° auctoritate: nam D. Cyrillus l. Thesauri c. 7. ait: tota mens in sua natura reservata est, et tota sapientia depingitur, et in ea videtur ut in sapientia genita, seu in Verbo. D. Aug. 15. de Trite c. 14: Pater se intellexit, proinde dixisset, si aliquid minus, aut amplius esset in Verbo, quam in se ipso. --- Verbum suum, quod est de his omnibus, quae sunt in ipso. D. Fulgentius ad Monimum c. 2: sed de tota mente nascitur Verbum, sic intra totam permanet natum. D. Anselmus c. 23: sese est, quod eodem modo sciat omnia, quae scit, quo procedit.

976 Ex quibus hunc silogismum conficio: ratio Verbum procedit de tota mente, aut sapientia Patris, ita ut nil magis, aut minus sit in mente Patris per modum intelligentis, ac in Verbo per modum loquentis; ??? in tota mente, et scientia Patris ??? cognitione ??? omnium, quae sunt in Deo: ergo. Urgetur: Verbum procedit ex illa cognitione, quae depingitur, ac videtur in Verbo; atque ??? in Verbo depingitur, ac videtur tota Patris sapientia: ergo. Probat 1° Scotus, etiam probari ??? Verbum procedere ex cognitione futurorum. ??? infra = Probat 2° ??? procedere ex cognitione solius essentiae, ex aliis ??? concomitanter, quod sufficit ad mentem ??? videatur impugnanda alia ??? huius S. 1011.

977 ??? , ??? ratione ??? 20: Verbum Divinum procedit ex cognitione illorum

obtorum

obtorũ, quorũ ipse expsivũ; et ipse expsivũ oiũ, quae sũt in Deo: ergo. Maior ptẽt, tũ quia x.º citat Anselmũ, sese ẽ, ut ãsciat oia eo mõ, quo ea ait: tũ etiã, quia n pt exprimere in Vbo ea, quae n cocit; ergo ea oia, quae pse sacio exprimẽda sũt in Vbo, bet p se sacio ãcociãdne. Vbo

ergo nõ sillogi: Vbũ Diuũ ipse esse expsivũ oiũ, quae indefectibilit exprimũtr; et oia, quae sũt in Deo indefectibilit exprimũtr: ergo.

978 Rebiisex ãtiis, Vbũ ẽ quasi expsivũ oiũ, at pse, et esse solũ esse, reliquorũ vº ãcomitãtr, et sic arguo= ∃ Vbũ ẽ simplex infitũ in genere expsivo, aut loqutivo: ergo ipse expsivũ oiũ, quae indefectibilit exprimũtr. Pbo cõsq: infitũ simplex in aliquo genere dit pse, et esse quodlibet pfeõs tlis generis; et ẽ expsivũ cuiuslibet obti, quod sacio exprimitr, in pfeõ sic genere expsivo: ergo Vbũ dit pse ẽ expsivũ cuiuslibet obti, quod sacio exprimitr; atque oia Diuina sacio exprimũtr in Vbo: Vbũ ergo ẽ pse expsivũ illorũ.

979 Rebiis aduc; quod ut aliquid sit infitũ in aliquo genere, suffit, quod ãtineat eminẽter quodlibet pfeõs tlis generis: n autem requiritr, quod quodlibet ãtineat fr: sic Ds. infitũ in genere intelivo n ãtinet fr, et sõ eminẽter nũquam intellualiter, quae tn ẽ pfeõ de genere intelivo= ∃: infitũ simplicit in aliquo genere sõ ãtinet eminẽter, et n fr pfeõs aliquas tlis generis, pbo eiq mõ pfeõs admixtas het in pfeõe: atque adeo pfeõ ẽ simplex, illas ãtinet n eminẽter, et fr; at quia ẽ expsivũ cuiuslibet obti, quod indefectibilit exprimitr ẽ pfeõ simplex sive vis pfeõe; alit neque ãcomitãtr resideret in Vbo: ergo. Maior videtr oio certa; quodlibet n dit fr, et n eminẽter id, quod ẽ de sua esca; atque de esse a cuiuslibet infiti in aliquo genere cuiuslibet pfeõ simplicit tlis generis: ergo &c.

980 ∃tr apparitr: oipoa bet ãtinere pse fr, et n eminẽter virtes pducũ formicũ vel: ergo Vbũ bet ãtinere pse fr, et n eminẽter virtes expsivas oiũ Diuorũ. Pbo cõsq: ideo sic vis; quia oipoa ẽ simplex infita in genere pducivo, et virtes pducva formicẽ pfeõ simplex de genere pducivo; atque Vbũ ẽ simplex infitũ in genere repraivo, et virtes repraiva praxis ẽ pfeõ simplex de genere repraivo: ergo. Et sic in quolibet pfeõe simplex infita in suo genere: ut scia Dei ẽ pse fr, et n eminẽter ãphesiõ oiũ, quae sũt in Deo; alit n eet simplex infita in genere ãphesivi: ergo nec Vbũ ẽ in genere locutivo, si n ẽet pse fr locutivũ oiũ, quae sũt in Deo.

981 Resp. deniq: Ubi, ro ee p se locuo obti, tri icig Ptri: ha obti i rola esea Dinaz: alivd e, solq eseq Ding ee obtq triq locuoi fatq, alivd vo e, locuoe fatq ee ro de obto trio. 1y mo ri disputo. 2y e pxsq fly. Qd sic pbo: scia Dina e se esex conio ri ro eseq Ding, d etia pnaxq: g Ubi e p se esex locuo ri ro eseq, d etia pnaxq. Ubocog: ideo qse v3; qa scia Dina e simplex infita in xaoe sciq; atq Ubi e simplex infitq in xaoe locuois: g1b. Itr ee obtq triq, aut 2riye qd ex pte ipsiq obti se teneq, qanq vlt obtq triq e xao cocq di 2xio, vt loqutx 3xii: at ex pte conioi, et locuois eque tai et esealis e expsio vniq, ac altiq.

982 Itr; meiudice, vzgeti: Ubi e p se frilla locuo, qa pseri intlecta, et estima nq tioq ri ee infitq in xaoe locuois; atq pse deficiqse, aut ri intlo, qd Ubi i locuo pnaxq, q3uis pmaneat locuo eseq, Ubi ri exit infitq in gexe locuois: g Ubi e pse pz locuo pnaxq; atq pse pcedit ex conioe illiq obti, cuiq e p se locuo: p seq pcedit ex conioe pnaxq. Oia ostqt pp noxq, qq e mihi cexta; qaiq deficexet illi aliqa simplex pfeo degexio cuvo: q ri eet infitq intligexe: set scia Dina ri eet simplex infita in xao e sciq, si ri eet etiq sciaq pnaxq.

Caput 33.

Coi pbao pcedqtis 22.i

983 Alio axgto coi, eque, ac efici pbatxiic: Ubi p se pcedit ex conioe oplesiva naq Ding; d oplesio naq Ding e esex oplesio oiq pnaxq: g p se pcedit ex conioe triq pnaxq: Max ostq e; qa p se pcedit ex conioe infite pfa eseq Ding; neqt @ ee in ite pfa, ni i pfime oplesiva. Ptr nox: de xaoe pfime oplesioi e videxe oia pfata xei, oes q moos, ac glates illiq pias, ita vt nil tlis xei lateat: inclat q oplesio Ding eseq, qq ri i pnaxq oplesio. Idq axgtq lumitx ex xaone intuitionisq pfme, qq atingexe oet xq totq, vt e inse.

984 Pliboq congtx axgtq elludexe 3xii: Bqtq, ao, lcotq cu Faoro in 2y dist. 1. q. 2. c. vlmo: Ubi ri pcedexe, ex conioe, d ex memoria fecq da Ptxij pcedit m ri p intlecq, d p dictioq, vt exposuimq an° 576= Dq3vis hec solvo Scotis familiaxisi, p solitio

rei

us tn exigisistatetes, ingta ie: tz qa qd vii Vbu pcedat p dictioq abintlcoedita, adduc bet pcedere saxio intlco esez Ding: et de hac pcedte intleone pig. e dispu tao: tz etiq, qa qd vii intlco, bet saxio pcedexe intlq cu esea sehgte p moy scici: et in hac insurgit difultas, an vd ocurrat qse vt scievoig esez, qoiy pnaxy?

985 Ideo alitz xgt 2o duple ieophesioz, aliq intesiva, ex tesiva aliq: 1a iqa ophedit esea rei: 2a qa ophedyte reliqa prata. Inde ocludyt, Vby pcedere ex ophesione intesiva, n ex extesiva esez Ding. D: ophesio pfima rei v tnqq ophesioz fz qplectitx: q Vby pcedes ex pfima ophesione Dei, pcedet tx ex ophesi oe esez, et pnaxy. Pbozs: inclat conio simplex infita ingere conioiz, qq n cocat aliqd ve cocile, vt insili hes a no 978; d ophesio pfima esez Ding i conio simp. ex infita ingere conioiz: inclatq, qq n cocat pnas etiq, qq ss ve cociles.

986 Pbr alitz idqans: inclat pfima ophesio esez, qq n videat eigesea le coicalitz tribq, radicq, ac raoz apxiori illary; hec moias ie esea naz Ding; atq inclat vidixe coicalitz, radicq, ac raoz apxiori pnary, qn sul videq tx pne ipliz: set inclat pfime ophedi vny relavy, qn aliud sul ophedatx: q. Unde colliges, inclare intziz pfimez ophesioz soliz esez; nq eo ipso, qd eet soliz esez, n eet pfima ophesio; hec m ie esez totiq rei 2y oia sua prata; tz etiq, qa si eet soliz esez n eet pfima; n m ophedexet ophtz radicis; si m hyc ophdexet, ophedexet etiq radicaty.

987 Ifrgtx oia ex doctra ipsiq Scoti, nq in 1y dist. 3. q. vnic. §. de 2o dico, ait: dico, qd Vbz voliz gerat, n tqtz volte cogte, d etiq qte: liq p prioxi ad geraoz vult ipsa; p et cocitibus: p et d Fz. Si regt, Pbz vel le geraoz n ~~iny~~ inseipsa, d p vt vx otetz in esea pcyda ad gergdy. Di: qa in h seu eodq etiq mo vult pprioxi ad geraoz Vbi crea: nq etiq otingtx vx in esea ad illas pducq das pcyda; atq h 2y ngt Scotq, et sui: Haq i illa exclao= Dfi: n he vi dexe pfime esez ad gergdy pcydq, n i illq videat in Ptxe: videt qd Pbz seipsy; atq conio relavi regrit conioq correlavi; et ideo n pe intli Vbz ing hyPbz 1. Fo, vt logtx Scotq ipse

in 1y

in 1. dist. 1. q. 2. §. sidicas: ...

988 Aliq. ... DD. ... seq. quod ... vis procedat in Patre virtus spirativa; at non procedit per se 1º modo, atque quasi pariter; quia cum Ubi procedat per intellectum, et non per voluntatem, intrinsece ad processionem Ubi, quod in priori originis procedat virtus spirativa. Sic alius P. Alarcon c. 7. n. 6. ... hec duo, scilicet virtutem spirativam concurrere in Patre ut virtutem productivam, et concurrere ut ... cotus, si valde dissa ... in solutione ... 2do, virtutem spirativam non procedere in Patre ut virtutem productivam exercitam ... tamen non concurrere per se ... cotus per ... ad productionem Ubi. ...

989 1º quia procedit per se ex cognitione comprehensiva ipsius Patris, et Filii, ut ... neque ... Patris, et Filii, non cognoscit virtutem spirativam, quae est ... identificatur cum Patre, et Filio ... recurrendum est ad solutiones Scotarum, quas hi DD. non admittunt, et nos ... impugnavimus, tamen ... Ubi 1º modo procedere ex cognitione virtutis spirativae. Et inde in hac sententia hemo procedere per se ex cognitione ... quia ut ipse Alarcon c. 7. nº 27. probat ex D. Cirilo, Pater scit ... se Patrem esse, ... in se cognoscendo de suo Filio habet: Pater ... ad Filium ..., et aliter; et inde probat Alarcon Ubi per se procedere ex cognitione sui: Mosic; atque Pater ... scit, se spiratorem esse, et spirator ad ... est, et aliter: ...

990 2º ideo Ubi procedit per se ex cognitione ... quia Pater per intellectum communicat Filio omnia abita; atque etiam per intellectum communicat Filio virtutem spirativam; ergo etiam procedit per se ex cognitione virtutis spirativae. ... est doctrina ipsius Patris Alarcon cum suis c. 7. n. 17. et in illa stricte hic probo, Ubi per se procedit ex cognitione omnium, quae a Patre communicantur Filio ... Urgetur: virtus spirativa se habet de materiali ad ... Ubi, sicut musica in architecto: quia ut Ubi procedit per intellectum: ... voluntas de materiali se habebit ad processionem Ubi: et tamen ... procedit per se ex cognitione voluntatis: ergo procedet etiam per se ex cognitione virtutis spirativae. Ratio a priori utriusque est; quia aliud est se habere de materiali in ratione virtutis productivae exercitae, aliud vero in ratione obiecti cogniti, ut ... notavi.

991 3º ideo Ubi procedit ex cognitione ipsius Patris; quia ut ... ipse Patri procedit; et ideo per se exprimit omnia, quae sunt in Patre, ... Patri, et Filio, ... propria solius Patris. ... hec

hec verimae, illaq. probat ex Scrip.a, et PP. aliter Pr non seipsu integre, perfecteq. dixi

set Ps, ut aiebat citq Augg. Ho.sic: atq virtq spiravi eq Fio aufe recepta in Pre, et

etiq in Fo: q procedit p se ex conioe virtt spiravi q ex conioe trispiratis. Deniq Pr,

et Fq si esset spiratr, a Vbu procedit p se ex opprehsione Patri, et F,i ut vere diciti

q et spiratoris.

992 Rgt tq, qd q3 vis esset Dina i dese coicalis Fo, et Spui S; n tn e coicalis eque

1o utriq; a cq orne qodq prioris, et posterioris; priq m e coicalis Fo, deinde Spui S. Vbu

a procedit p se ex conioe nae Dinae, ut coicalis Fo, n ut coicalis Spui S; q3 vis m coica

lis n eet Spui S, aduc eet coicalis Fo, et coex dareti Vbu: conio q nae, ut coicalis Spui

S. demaali sehet ad proceo Vbi. Duoite in hac solue opprehe di videtr, p quq dis

tioe disque duas has prer: esse priq e coicalis Fo, et posteriq e coicalis Spui S. 2a: esse

e coicalis priq origine Fo, et e coicalis posteriq origine Spui S. In 1a, dy priq, et posteriq

aficit ipsq esseq, et ideo e fla: in 2a aficit ipsq coicaoe, et ideo v.a

993 Ut dicere: Esse eque 1o, et esse e coicalis utriq

pre, et eque e de raoe esseq coicalitas Fo, ac coicalitas Spui S, eque m deficet esse p

defs cuiqlbt coicaliti. Cq qo optime stat, qd aq ipsi coexgetes illi coicaliti servet inth

se orne prioris, et posterioris origine. Sic t eque trio i de raoe esseq Dinae in vra sea

radicare intlq, et voltq, lt aq ipsi radicati, intlq vlt, et voltas servet inth se illq

orne raonis prioris, et posterioris: et sic t eque 1o e de raoe Dipoe ei produc vq prq, ac mrq,

lt mra, et fra servet inth se orne prioris, et posterioris.

994 Ex q bq sic arg tor: Vbu p se procedit ex p ima opprehsioe nae

2q oia esse alia nae, et qq a Patre coicq te Vbo; atq coicalitas 3q pre e prati esse ale nae,

qd q dq a Patre coicari Vbo: q Vbu p se procedit ex conioe nae, ut coicalis 3q pre; atq neqto

p hq di nae ut coicalis 3q pre, q prius ipsa q hedatq ut supponit hic esse a q. u. get pariter: inclat p se

opprehedi dipoa, q n e coicat virtq produc va prq, et etiq virtq produc va mrq, lt q priq producat mra, et p posteriq

fra: q sit. Rao apriori e iq data: qa vlt utraq virtq i de opprehe realis Dipoe.

Caput

Caput 13.

Solvuntur argumenta.

995 Obiicit 1° Scotus: persona Divina non supponitur cognita per prius ad productionem Verbi: Verbum non procedit ex illa cognitione. Probatur: quia non cognoscitur intuitive: deinde neque abstractive: ergo. Probatur: non intuitive; quia cognitio intuitiva tendit ad obiectum ut existens; atque Verbum, et Spiritus Sanctus adhuc existunt per prius ad productionem Verbi: ergo. Deinde neque abstractive: quia cognitio abstractiva imperfectionem arguit, et in ipsa cognitione non attingitur obiectum prout in se, ut patet, dum nos abstractive Deum cognoscimus, et in ipso obiecto non habet existentiam in se, ut cernitur, dum Deus cognoscit abstractive creaturas possibiles; atque utrumque non repugnat cognitioni Patris tendenti ad personas Divinas: ergo.

996 Respondent aliqui, Verbum procedere ex cognitione intuitiva essentiae, et Patris; et abstractiva Verbi, et Spiritus Sancti. Hac tamen solutione utrumque reiicitur in ipso argumento, ut multum bene probat Exiguus Doctor c. 5. n. 8. inde excluderetur imperfectio, et in ipsis non esset existentia non habentibus, et in Patre cognoscente obiectum non prout in se. Ideo alii respondent per prius ad productionem Verbi cognosci Verbum, ac Spiritum Sanctum non existentes, sed ut producendos, ac futuros, quod de Spiritu Sancto admittit P. Arriaga d. 25. S. 4. n. 24: sed omnino negandum est hoc loco; futuritio implicat in instanti temporis successione. Urgetur: Spiritus Sanctus vere non est futurus, sed omnino rationis; atque cognitio a Patre, ut existens in se ut praesens.

997 Pro solutione recole distinctionem a quo, et in quo positam n° 967, ex quibus nota. Ad probandum non quis quo ad 1° partem, ad eius probandum consimari, distinguo notam: sed Verbum, et Spiritus Sanctus non existunt per prius a quo ad productionem Verbi; concedo minorem: non existunt per prius in quo ad productionem Verbi; nego minorem. Hoc est, Verbum et Spiritus Sanctus non constituunt principium productivum ipsorum; sed potius ex terminis a principio producti, et hoc sic capiatur sub non existunt per prius a quo, id est, existentia non est constitutiva prioritatis a quo. At vero existunt in eodem signo, in quo intelligitur Pater ut principium Filii; et coexistunt ipsi per prioritatem in quo rationis: cognitio Patris ad ipsos tendit et cognitio intuitiva.

998 Insistes: si signo a quo intelligitur Pater ut potens producere Filium, praescindendo ab omni productione, neque intelligitur existens; sed Verbum procedit ex cognitione se habente in illo signo: ergo. Respondeo: Nos supponimus, quod ut Pater sit intelligitur a seipso illo modo, quo vis ansobii per nostras in... priorito

ospto psita in pfecoci. Raõe, qa illa conioe pscissiva ac infsa, pindeq Deo repugnqs: conio g Ptri, qq in priori originis pcedit e conio opphsiva Ptri, ac pprea atinger Ptry vt augeratq: g et Fy vt augenity.

999 Insbisity: oia ablta sipriora relavis, vt docgto ei Theogis g ex conio eiloy pcedit pse Vby = Ansi vy de sola prioritè loga iq subtgedicoa, Ily @ de va aliga prioritè. Coa itq ë ffa: ty qa conio Dina e opphsiva, ac sub inde cocit oia idgcata cy ablti; ty etiq, qa ablta exigyt esse idgcari relavis: g opphdi negt illa exigea, ni cocgtr relava. Nec inde segtr, illq exigeq ee idgti tq ipsgeo, qs esealis detrad ad ee idgcatq cy relavibq. Naq in contra rixiqe; qs idgtas adeta oflatr ex ablto, et relavo. Illa g exigea, t e io idgtas radicalis, n frali; t e idgtas io inadeta.

1000 Arg. 2º si Vby pcedent ex conioe sui, et Spgs. Vby, et Spgs. egt prinpy Vbi salte miaty; at h e falsy: g. Pbr segq la maxi: obty conioi e prinpy conioi; ex obto ni, et poa paxitr notia: g egt prinpy conioi, qq e prinpy Vbi: est g prinpy salte miaty Vbi. Nomaxq. Ad pbaoq noilly de conioe esse r aliq de detrata, qlis e conio Dina; aliq dedyeet, ex eg exra ary (qqe obty conioi Dinq) e e prinpy conioi Dinq. Va tn exit max cy sua pbaoe dico nioe naliqde detrata, at detqda ab obto, tq se ipsy, tq sciesui.

1001 Insbii: obty conioi e prig conioe ipsa: g si erea Spgs. eet obty conioi, ex qa pducitr Vby, eet prior pduoe Vbi = Disquogs: obty conioi detqdq ab obto; odo: obty conioi iq aliqde detrate, nomaxq. Alii tri solet disquisie: obty motivy conioi, odito: pursetrativy; natr. Et sic erea creary n e prior scia visioi: n prior aqo, qa n e caa scie Dei: n prior in qo; cy in nullo sigo posit intli erea creary, in qo n cocatr a scia Dina. Propter eadq raoq erea Spgs. neq e prior aqo, neq in qo scie Dinq. Non prior in qo; cy in nullo sigo pi coci erea Spgs. in qo n cocatr a Ptre: n prior aqo; qa erea Spgs. n e caa scie Dinq; hec n detrata esse r ab intlu Dino infrato esea Dina p mody scieioiy cocilin.

1002 Replicabis aduc: saltē in eodē sig°, in q° intllit᷑ conio obti, det intlli cocilitas obti; ꝯ cocilitas spūs. ut tꝫ tri visioꝫ Ptris ē ex ea spūs: ꝗ in sig°, in q° intllit᷑ visio spūs. ex qa ꝑ nos ꝓcedit Ubū, det intlli ex ea spūs; atꝗ in sig° conio, ex qa Ubū ꝓcedit, aduc n̄ intllit᷑ ex eꝫ Ubū: ꝗ ꝑrior Ubo intllit᷑ ex eꝫ spūs. = Dis° si b°, q° s° loqt᷑ de sig° ꝑrioritis in q°, n̄ de sig° ꝑrioritis a q°, dis gno sub tꝫ: ꝯ in sig° a q° conio ꝯ, ꝯdo: in sig°, in q°; nomitꝫ, et coꝗ. Hoc ē in eodē sig°, in q° intllit᷑ conio, ex qa ꝓcedit Ubū, intllit᷑ etiā Ubū ex eꝫ: cū tn̄ disc᷑, q᷑ conio intllit᷑ ut ꝑrinpiū: Ubū v° ut tꝫ. Ideo conio ē ꝑrior a q°, n̄ in q° ꝑ Ubi.

1003 Tota hc doctrā in eo fūdat᷑, q᷑ oēs 3 ꝑnæ, oia ꝗꝫ sāria Dina sīꝑ simꝫ sul ōīmoā sultate: ꝗ nulla ibi excogitari ꝑt ꝑrioritas duraois, n̄ c conio ēntā fingēte, aut saltē ꝑscindēte, seu n̄ cocēte ꝑfē ꝑ rata Dina. Ad q᷑ intlꝫ nostꝫ fꝫ tū sūmit ex eo, q᷑ in cratis (l trīsꝫ) videt coitꝫ caas duraoē ꝓdētes ad effꝫ. Etꝫ hoꝫ sciēs rciꝑim ꝑrinpꝫ in Dinis, q°si ꝓcedꝫ duraoē tꝫ: n̄ q᷑ reipsa hc ꝓcedꝫ tiꝫ a fremꝫ, aliꝫ ēēt conio ēsꝫ ꝑla; ꝯ q᷑ rciꝑiamꝫ ꝑrinpꝫ ad moꝫ ꝑotꝫtiꝫ duræ, nil tūc cogitꝫ do detr, q tn̄ reipso in illo eodē sig°ē, q᷑ vis a nobis tꝫ n̄ cocat᷑.

1004 Nulla ꝗ ibi vª intꝫvenit ꝑrioritas: n̄ duraois, ut ꝯstat; n̄ dignitatis; cū ꝗ quē dignꝫ itꝫ, ac ꝑrinpꝫ. S° ꝗ ac lamꝫ ꝑrinpo nn ꝑrīꝫ alienatꝫ ꝑtꝫ a q°; ꝗ m̄ tri so sicꝫt ra° ꝗ dꝫtꝫ icē. Atꝗ a illud ꝑrinpꝫ ōīmoā sultate cū trō ex eꝫ eꝗ valet ꝑ eminēꝫ caisꝫ cratis duraoē ꝓcedꝫ tibꝫ effꝫ, ideo vocamꝫ illud ꝑriꝫ: sct vocamꝫ eseꝫ ur distꝫ a relaoibꝫ, eo q᷑ eꝗvaleat distioī, q᷑ tꝫ ad aliquꝫ distioꝫ effꝫ, q᷑ vis reipsa nulla oīo detr distio, ꝯ sūma idꝫtas.

1005 Q᷑ si adhuc velīs, ꝑrioritꝫ q᷑dꝫ raoīs, aut fingere, aut in ꝑfē cogitarē in ꝑrinpo rutri: dic, adhuc conioꝫ, ex qa Ubū ꝓcedit ēē ꝑfime intlliuꝫ, tꝫ Ubi, tꝫ etiā spūs. Raoī; q a ad intuitioꝫ, suffit, q᷑ conio atingat exeꝫ rei in se ipsa, et n̄ in alia; ꝯ h° ꝑfime stat, q᷑ vis illꝫ q᷑dꝫ ꝑrioritꝫ rciꝑias in ꝑrinpo ru tri s° o. Pbr nor: ad intuitioꝫ suffit, q᷑ conio, et obtꝫ sibi invicē coexꝫt; ꝯ conioꝫ ex qa Ubū ꝓcedit, et tꝫ illiꝫ

illius sibi proxime coexistit, ut fides docet, et ratio vincit; ss. m. D. Th. q. 14 a. 2 = Vasq. etc. quia neque
tamen videtur ad intuitionem requiri; scia non visionis Divina est proxima intuitio; et tamen scia illa est ab
aeterno; creaturae autem extra in tempore. Cuius ratio a priori est: quia non obstante praesentia illa, tamen scia
Divina ad ipsius existentiam futuram creaturae in se ipsa, quod in intuitione sufficit.

1006 Arg. 3º Ubi si procedit per se ex conione obti terri intellectus Divini; et sola
Divina esca est obtum terri intellectus Divini: p. Lignt maior: quia obtum terrium concomitatur, et proinde se habet
ad conionem. Minor etiam: quia sola Divina esca est ratio attingendi reliqua omnia: esca in ratione sua
infinitati in repraesentando respectu omnia = Nomarum; imo et suppositum illius, quod ultra conio infinita
comprehensiva pertinet ad so obtum terrium. Ratio; quia quamvis in ipsis obtis excogitari possit illa
proprietas, in uno ut alterius, modo quo in notionis a rexitur (quod nunc abstraho) at in conione ipsa aeque
terrio, et esse ale est coextensivus; alioquin infinita non esset in ratione conionis, ut iam dixi.

1007 R. Alarcon, Vasq., et alii sic per sua rea arguunt
1: si per impossibile non esset spus, adhuc Ubi a Ptre procederet: ergo procedit per se ex conione spus. Probatur:
quia Ubi est prius origine spu. S. ergo non pendet per se ab spu. S.: q. 14 = Hypothesis potest dupliciter disponi:
1º, si spus realiter ipse non esset in Deo: 2º si spus non intellectus a nobis per suo processionis Ubi; quia ultra proces-
sionem conione so exprimamus Ptrem generantem Ubi, nil de spu S. affirmantes, aut negantes.

1008 In 1º seu in elatoria est intus hypothesis; destruit
mysterium Trinitatis, ut patet: ac etiam destruit ipsum Dinam naturam, quia in illa hypothesi non esset natura Divina;
natura non Divina est esse coicalis tribus suppositis: quod probatur est de eius esca. In hypothesi autem deficeret
praeterea. Unde hypothesis non mingit in elatoria, quod ita, etiam si hoc per impossibile non esset al., adhuc sequitur.
Nam dum geras, tunc exergatur: adhuc procederet Ubi physicus a Ptre physico; ortho: Ubi vero a Ptre
vero, negatur. Ad probationem respondeo, non coeg: quia quamvis Ubi non pendeat ab spu. ut a principio; pendet tamen
ab illo, ut a termino per ipsum Ubi esse dicendo: et ut a termino conionis comprehensivus.

1009 In 2º autem seu obscurione difficultas, et ignoravi: Dis
quoque: si non esset, intellectus a nobis spus. adhuc intelligeretur processio adaeta ubi adaeti; non: processio
inadaeta Ubi inadaeti, respondeo. Hoc, processio adaeta Ubi est esse conio omnium, quae sunt in Deo:

si

si a nobis concipetur conio ut terata ad solubilitatem, et Fy, concipetur a nobis pars aliqua præcisio, non tota præcisio. Sic Ubi est ex Ubicatione, quoniam sic inde: si enim concipetur a nobis Ubi ut locutivum, sive expressivum solius Patris, et Filii, concipetur a nobis pars aliqua Ubi, non totum Ubi Divinum. Sed si concipetur a nobis virtus productiva solius Angeli, concipetur pars quædam Dispos, non tota Dispositio. Ergo præcisio inutilis est ad probandum, Ubi non procedere per se ex conione Spiritus: sed inutilis est ad probandum, Dispos non esse per se virtutem productivam Leonis.

1010 Arg. 2º si Ubi procederet ex conione Spiritus S. Ubi esset ignotus Spiritui: procederet inutile Spiritui; at hic communis natura a Theologis dictum, Ubi esse ignotum solius Patris: quod = Hæc difficultas optime expedit Exig. Dr 16. 3. toto c. 3. ergo communis religionis, non sequela; quia ut sit ignotus alicuius debet in suo sit, quod procedat ex conione illius, at requirit, quod obtineat ignotum imitatum principium ignis; aliter Ubi esset ignosui, cum ex dicta procedat ex conione sui.

1011 Instabat Vazq: ideo Ubi non est ignosui, quia non est similis sibi; ad si tudinem in requirit realis distinctio inter extrema; atque ex dignitate ab Spus, et illi similes: exitus ignoto Spiritus. Et eodem argumento urget, fore etiam creaturam ignotum = Dinam matrem, et racionem, et scientiam: quia post ad rationem ignis si tudo requirat, non sufficit, at ultimo requirit, quod creatura sit causa, aut principium ignis. Quod deito loco late prosequitur Suarez. Sumitur ex D. Anselmo ex Monologio c. 60. ubi docet, quod Ubi nec ignosui nec Spiritus sic congrue dici posse: quia ignis illa neque se ipsum imitatur, neque a se trahit ex te dis tudinem: et sic non imitatur Spiritum, neque ad eius situdinem existit; quia non habet esse ab Spus; at Spiritus ab illa ignis.

1012 Ratio est; quia respectus ignis aliquid addit supra rationem situdinis: aliter etiam Filius esset ignoto Filii, cum idem sibi: item unum ovum esset igno alterius, unus homo alterius hominis: Hoc enim quod rationi ignis addit, nil est aliud, quam relatio procedentis ab ignato. Ubi enim non procedit ab Spus; ut constat: quod = Quod enim urget P. Vazq. ubi Spiritus fore Ubi principium, si Ubi procederet ex conione Spiritus, eo quod obtineret in ordine principium conionis, solutum est a nº 1000. Et inde bene observat Exig. Dr, Ubi non ideo procedere ab Spiritu S, quod ab Spiritus S, tum productum tum repræsentatum, Principium non est ignotum creaturarum.

1013 Arg. denique: hic propositio illa: ideo Ubi est, quia Spiritus S. est; atque

atq vª eet, si ipse pcederet ex conioe ipsi: q&= D xogo: i ne vª ista, ideo Vbu, q a Vbum e
Di quo maxq: e fla, si deno eet xaoq a ptioni 9strictr princy; ido: si deno eet xaoq a
portioni 9strictr pcecoez du a Ptre, et loquedu a Vbo; na maxq. subeadq ditioe ev.ª et
fla hec, ideo D.ᶦ e, q a o ipotese, suposita ditioe oipoq abesca; si in D.ᶦ oipoq eet i Auvio D.ᶦ n eet.

Caput 53.

Perse pcedit ex conione politi.

1014 Hec e 2ª 9ª D. 53, et 63 seq 9 reliqos. Pbr 1º autoritatibq alegatis a no 975=
Obq xere n it, Patlog in seu maali, et idstico; nq hec solus nullq het in PP. pstq. 1ᵒ, q a PP.
nob is exponqt nag, et q doitq gexari Dire, q ineptr facerqt plocuoq ita maali, et pure
idstico= 2º, q a PP. coi 9seu, ore q vno, n sel, d millies docet, Vbu pcedere ex tota sapi
ea, ac mete Ptris: nullq tn PP. vsq dixit, vbu pcedere ex Ptris in mesite, q n ite&:
q seiale 9curru agnoscqt in sapiea, q in aliis pratis n agnoscqt; atq prata alia Ptris 9cur
xqt maalit et idstice: ttaq Ptris sapiea pse 9curxit.

0000 Hx sciat ex D. Ansel. in Monolog. a C. 38 ostedete, De yvnico suo
Vbo oia dixe: hoc e verimu, ac pprimu Vbu oiq creaxu= Ra doctra solvit, q d obiitr ex eodq
Anselmo c. 41 dete: Vbu n ee Vbu creaxu: q in prioribq vbis (reponqt 9xii) loqtr de creaxis
n p vt in se ii, d 2ª ee emingtiale, q in Deo het= 9: ee emine ale, q d het in Deo e D.ᶦ
ipse, vt oib 9stat; d Anselmq loqtr de creaxis, vt dititia Deo; ait in c. 29, creas, qq
dqtr in Vbo ee ad imitaoq Vbi: q pp@ Rd@dit, n ee Vbu creaxu, idq e ac dixe, n ee
Vbu a creaxi; d de creaxi, vt exponit D. Thas in dilipati q.4. de verite art 5. ad 2ª.

1015 Arzoe pbari solet 9º ex 9nexioe Dei cu creaxu
polite, q a su pota 9nexioe, ixrefragabile videtr a xqtu: neqt n i 9phqdi D.ᶦ q n cocqtr tu
9nexioni ipsiq; vt inpbat D. Thas 1. p. q. 14 art. 5. D.ᶦ pse seco cqs, cocit creaxqolesq a
vixtq alicuiq psecoe i neqt, ni cocqtr ea, ad q vixtq se extedit; atq Vbu pcepcodit ex
9phesioe Dei: q. Ideo a plibq DD. 9nexio ista hic a su itr, pbqda, scte 9 a 9xiis reii
ciqda. Silq hic pbqt Goy d. 8. S. 1. Thyrsq d. 6. S. 1. adeo vt secone 5. aserat, hac

sublata

sublata connexione, ubi non est necessaria ex positivo conione. Illud hic reiiciunt PP. Vazq. d. 113. et ipse ibi P. Arrubal d. 225. Mattius d. 7. de Trite q. 2. art. 2.

1016 Dicendum de connexione Dei ut potentiae producere creaturas cum illarum possibile, sic arguitur contra nos primo instaurando argumentum iactum a n° 977: quia ubi ut potentia simplex infinita in ratione expressivi, aut locutivi, debet posse exprimere omnia, quae indefectibiliter exprimuntur: possibilia autem ratio exprimuntur: debet ergo procedere ex conione omnium rationum, sive Divinorum sive possibilium, sive impossibilium = 2°, argumento posito a n° 983: quia ubi quae se procedit ex conione simplex infinita in genere conionis; et haec est conio omnium ratio cognoscibilium; aliter posset intelligi conio simplex infinita in ipsa conioni, quae virtualiter cognosceret obiectum aut praeter cognoscibile: quod probatur.

1017 Solutiones, quas exhiberi possunt impugnantes hemo citeri nuncios = Utrique rebus 1°, nego de ratione conionis infinitae cognoscere aut quod quam aut cognoscibile: sicut nec de ratione omnipotentiae producere aut quod quam producibile. Et ratio utriusque est, quia utriusque obiectum est quod finitum, nulla ipsi ratio propter eos addens = 2°: quia ideo tenetur de omnipotentia; quia omnipotentia non est potentia sanata, et lira saltem miatae; atque intellectus Divinus est potentia sanata: quod inclat, quod non ferat in decognoscibile vagetur: aut producere creaturas non est propter Divina, ut est evidens; atque aut cognoscere cognoscibile est propter Divina; aliter posset Deo deficere: quod probatur.

1018 Dicens etiam intellectus Divinus esse saltem miatae lirum; Dico in libro habet sciens visionis de extra creaturis = 3°: quia inde ad summum potest, ubi non procedere posse ex scientia visionis creaturarum, de quo infra. Sic ergo argutor: ideo scientia visionis est Deo lira, quia eius obiectum, extra vel creaturae dependet a Deo; atque obiectum scientiae simplicis intelligentiae, possibilitas vel creaturarum, non dependet a Deo; nam tunc ipsa omnipotentia, ut multi volunt, tunc ipsa obiecta non repugnantia, ut alii, quarum neutra a Deo dependet, omnis ratio est idem quod: quod probatur. Sic repugnat, creaturas esse, et non videri a Deo, repugnat sibi cognoscere, et non cognosci a Deo; atque possibilia non cognosci, et ratio sui cognoscibilia: quod.

1019 Rebus 2°, quod sicut virtus producendi in Deo alia est ad intra, et alia ad extra; neutra tamen est simplex infinita in genere virtutis producendi utriusque; et quod habet in sua determinata quantitate: ita conio Divina alia exit cognoscibilium ad intra, alia cognoscibilium ad extra; neutra tamen exit simplex infinita in

genere

gexe conioni visio: et qqlbet in sua gasione. Et inde sit Vby. Dmy. procedit. ro p virtu produc. ad intra et n. p produc. ad extra, vt nos docuim. a nº 413: itaq. si procederet ex conione ad intra; et n. ex conione ad extra: n. q. procedit ex conione simplex infita in gexe conioni visio; et in gexe conionis ad intra.

1020 Patitq. nulla ei ostendit l'exeo, qd sci. ioni n procedit tq. p virtu produc. q. poia qq. si in Deo, ita nec procederet ex conione oiq., qq. si p. in Deo. 2º et 3º. sea sic n procedit tq. q p virtu p eipox, neq. p se ipse: tq. q p virtu produc. q. sunt q. neq. procedit ex conione oiq., neq. sui. Solum q. aut oiq., aut nulli noces. Ex... q. Vby nulla et t tealitq. exigqte virtu produc. ad extra; n. m. e ... formica. ... Het tn tealitq. exigqte in prin. po conionq. oiq.; ... obra oiq. eti q. poli.

1021 Exq. bq. sic: ideo n procedit p virtu produc. ad extra; qa nulla het tealitq. qq. te virtu exigat; atq. het tealitq. qq. exigat conionq. oiq. ...; het mq. ei locuo oiq. loqbiliq.: q. b. Bonum; tq. qa Vbq. e simplex infita in gexe locuois; n. ... ei locuo alicui loqbili; tq. et ... qa xº. Vby e vnicq., et adeqtq. sci. Stri; et sci. ad Stri e etia dispolibq.: q. b. Itr. virtu produc. ad intra, et ad extra ostrut diuisas lineas; alia n e ablta ... conioioq. p. ... alia v. relativa, et notioali. Conio vº Dina e vnia linea ...: ideo vt simplex infita, bit ee conio oiq. co cilig., sit et Vby locuio oiq. loqbiliq.

1022 Rebu 3º; scig Dei in rave infite n ostui p trao q ad polia, qa illa conio, te vnica p. atinqes indiuilis Deq., et in iisio ta... in caa vidq polia; te duplex fr, qa riq vna ... trao altqi eo, qd ex conioe Dei moueatr altra conio ad polia tq. q ad teos ... ag. ... hoxq ... ci, sel ablata conexioe ... tolite esq. Insup ... vrpetr: qa iq ... in Deo ... tq vriali, q tn cointnatr a ... Restat q; qd illa scia s simplicissima intuitio ... cui suposita creatq. polite aduenit ... qdq. xaois, vi... polia, q que p inde p ta p magisu ra conioe, ... polia ... et illa n ... tr.

1023 Ptn: qd ... ! mo ... sideraba scia Dei n. p procedere p se Vby ex poliq. conioe, sel ... ne nata: et idq si 2º mo exerete, nato dicxu vriali in Deo, q a glibq ... 3º tn mo exclata p ... scuxxit ad produc Vbi. Qd sic p bo: Vby procedit ex conioe simplex infita in gexe conionis:

nioni: sed ipsum evadit simplex infitum ingere locuoni; atque conio simplex infita ingere conio
is e ipsa trata ad oia aut cõlia: q
1024 Dices: trahi ad polia nec esse fere Dingscie, et rum quaq racon. Et: realitas conioni
oio indefectibili Deo ni est realitas raoni, et realis; atque rg ad polia est realitas scie Ding oio indefe
tibili Deo: q. Mir videtur evigs esse: aliis evenire posset, qd D.s aut cocerel obtus au cocile. Mar
@ stat 1.o qa rg, seu realitas raoni e oio extra Deo; et oia Deo extra possi Deo deficere: q. 2.o p
descensu: qa ideo rg dominium sci visionis dicetur rg raoni, qa possi Deo desire, si vult erras nergt,
atque nq e in Deo rg indefectibili, q rg raoni?
1025 Dices adhuc: rg ille conioni ad polia ni est saxia, qd Ubus: q Ubus n esse pse ab illo pcedere=
ri; qa ista illa maxi sosite, dega Cp. sequeti sic argutor: in scia Dina xa solucq datur rg ad Deus,
et rg ad polia, quarum i prior e magis saxia, q 2 3; et tn ex utroq sistuitur pfima scia Dina: q
in Ubo dabitur rg locuoni ad Ubus Deus, et rg locuoni ad polia, quarum exit magis saxia, q 2.
et tn ex utroq sistuetur pfima locuo Dina: q Ubus esse sstutus pcedere debet pse tum ex conioe Dei,
qang e locuo Dei, tum ex conioe polius, qang polius locuo.
1026 Dices deniq: hec oia pcedere ex hypoti, qd polia sint polia; illa
tn hypoti e paccessu Ubi, qd e quae pse act e pcedere, etiqsi polia n est polia: ita neq pse pce
dit ex conioe polius, neq pse e poliy locuo= Hec tn solvo, cui poibq ad vei insistunt, reiicitur
ex dictis a n.o 1003; nam t loq mur de Ubo inadete sidexato, t adeteqsto? Si 2.o, fateor pse
n pcedere (lus n pcive) ex polius conioe; qa Ubus, ut fit locuo solius Dei, fortasse so pse pe
tit solius Dei conioe. At in n seus que posset pbare, n pcedere pse ex conioe Opios, si vult side
rare, ut e ipsa locuo solius Ptris ut generatis: et sic de aliis, qq ad rg nivi igitur.
1027 Si 2.o, vi: Ubus adeteqsitus in rase Ubi Dini veri, et adeti e pse po
lius locuo; et in illa hypoti n est polius locuo, ut pat: q in illa hypoti Ubus Dinus n eat Ubus, et adetus
et aliud chimicus, et inadetus, cui deficeret Ubus, ac realis pratus, qd mohet, esse pressa adeptus Dini
Ubi. Mar sstat ex huc usq dictis; qa Ubus Dinus e simplex infitus ingere locuoni: q e esse locuo
oius au logbilius. In illa q hypoti n eet Ubus, qd mo e; atque qd dbt Ubus distus a Ubo, qd mo e

in

in Deo, e Ubi in pfis, imo et impfis: g procederet Ubi impfis.

Caput 63.

Solvuntur argumenta.

1028 Arg. 1º. si Ubi pcederet ex creativa conioe, Ubi eet denaa creaq; conio m, ciq obtu i eiq ratoi x. illud, ex obto L. D: q sive pcedat pse, sive n ex conioe creaty, g p v3e, conioq Dina ei conioq polit, et Ubi ei Ubi polit: ergo tota conio g3 Ubi, lt n pse, comitet tn denaa creaq. Abqs, cuiq pbao adiuta so erit vª (cum exclaoe tn) de obto mo tivo, n detrao: ac, de obto t pse, t pso sui scis conioq caqte, n de obto suppte conioq igaliq de detrati, glati sehet Dinaconao, vt dixi a n. 1000. Ra di; gatig obtu n e caa conioi.

1029 Arg. 2: iq creaq salt in ei coto, eet prinpy Ubi, et sic gloriari poset, qd 2 aliqd sui is prinpy creatoris sui = Hoc argtu pbat, qd neq pcedit ex conioe sui, neq Spd. Disquo g illud ee cotu: ng ibi imbibitr ipsa conio, qq e pra denoq cotu, et sic v3e, creas 2 ee cotu 2 fag tlis denoaoi ee prinpy Ubi: qd nil e aliud, nisi eo nioq ipsq ee prinpy Ubi. Et ideo melig nabitr qbiq illa locuo. Si@ lq in recto so sicet ipsq polite, qq e subtustraq conioq, ac suscipiens denominaoq cogti, sic nullo mo ii prinpy Ubi, vt sepe pstje.

1030 Arg. 3: creaq nec ee cotu het p priori ad Ubi: g p n pcedit ex creaty conioe. Pbrq. illud ee cotu n e ase, d ab alio; d qd q e ab alio dutu a Deo e pa Ubi; oe m ee creatu e a tota Frite: g e posteq Ubo = Disquo qs, creatu neq ee cotu 2 fag het p priori ad Ubi; no; vt ignavi: 2 subtu; subdisquo: n het p priori a qo ad Ubi; ado: n het p priori in qo salte nave; no. Istat so tuo a n. 1001. Qd@ ditr ee cotu creaty 2 subtu, qd e ipsa sbtiva n repugnaa ee ab alio, e plus, vt ig dicq.

1031 Arg. 4: nulla e in Deo relao realis ad creas; et si conio creaty eet p pso Dinq scis scia Dina, et ipsq Ubi diret realq relaoq ad creas: g. Maxq ait P. Vazq. d. 104 n. 22 eeint scholasticos extra controveq. Et illq cupilitq nat P. Montoia d. 62 de Frite. Exi. Dr. c. 6 norq nat, aieq, qd q3 vis pro acrata hiturq dicat, seu relaoq realq ad obtu, eoqo ab illo scis sumat; qa

ab illo caatr; n tn ita se hȝt xata Dina qȝ a nullo czato scipiegtr; qa a nullo cagtr. At qd intȝ obtȝ, et pog pstat in czati relao illa reali, q̃d ultruȝ neagatȝ fe coci, q n et aliud cocatr: k in Divis pstat eminealis tinea, et depp aca creaȝ a creatrice esea; ex qonalci tr realis illa conexio Dei cuȝ creaȝ polite.

1032 Utraq solvo e planã: x^a ȝnamaxȝ; nullȝ m e ins nijs, qd praty Diny tles in suo e reali, ut nisi fe coci, q n cocatr creaȝ politas, k m, et nil aliud sicat lȝ rq, seu relao reali = x^a ȝ ota maxi, namixȝ; qa ut conio creaȝ ipfeo Diny scirȝ sufit, qȝ si illa ñ ps Dina scia insoli ppima, inde @ ñ sqtr relao reali; qa hȝc dit scificaoȝ a tro x^a hac soluoȝ. Hadsymȝ sqtr pura ↄnexio. Si @ dicas, a ↄnexioe pnȝ c eȝcȝdȝ dȝ x^a insinuata nº 1016. Respondo, pcindȝdȝ a ↄnexioe Dipoȝ in raoe virtutis pducȝ; ñ a ↄnexioe sciȝ Dinȝ; hȝc m̃, lt ñ asumatr a nobis ut miȝ a prioxi pbȝs, Ubȝ pcedere ex conioe creaȝ; nq miȝ a nobis asytȝ e infitudo, tȝ scis, tȝ ipsis Ubi: ↄnexio tn ista saxio sqtr ex pbaoe nra.

1033 Arg. inde 3º instȝdo, et e argtȝ scoti polib. 11. rat. 2. et in 1. dist. 30. q. 2. §. ad 2^a q̃ug. pcipuȝ qȝ in hac mra, cui deinceps plimȝ insistit P. Vazq. Ens infite saxiȝ neqt pendere in suo ee ab qtr ming saxio; a si Ubȝ pcederet ex creaȝ conioe, q infite saxiȝ, qle e Ubȝ, pderet a polite creaȝ, qe ming saxia: q R = Nicib sitr dȝdo, illȝ ñ e deppdea eo, qd neppdea s ab alio dȝtr ee; poilitas @ creaȝ ñ e pxinȝ dqs ee Ubo; nq sive vocetr de pdea sive pura conexio, semp v ȝerit, qd Ubȝ pmanere ñ pe in suo ee, nisi illa polilitas in suo ut cuȝ q ei pmaneat. Inqo tota insurgit difultas, q tetigerat D. Anselmȝ in Monologio c. 30: sive eȝ cogitetr, nulla alia ex ptee sea, sive aliis ex ȝtribȝ, sesei, Ubȝ cogtȝ nȝ in illi e e cȝ illo.

1034 Ruit argtȝ in realtri Phyrsi, et aliorȝ dȝtȝ politecre axȝ nil aliud ei, q ipsa ipsa: ȝ qa doctra hȝc aliis coi bȝ displicet. Ideo alii ali izgt 1º, qd ↄvii pcesio Ubi s magis saxia, q politas, adhuc cȝ illa ↄnectitr; ex qpo sicatr qd politas s eȝ m a gos prioxi arqueȝ, seu inferȝ Ubȝ; desȝ vº politatis a prioxi inferret Ubi desȝ, ñ @ a prioxitȝ q acaa, sive degere fxali, sive efecva: sicut vitas pxi in poxȝ e magis saxia, q vitas 2^a, et tn

ↄnectitr

connectitur cum illa, ita ut in 2° illa redderetur, sicut sup. aperte Granad. Stasoy d. 30. an. 48.

1035 Denique doctrina excelens, argutum non solvit, quia adhuc posset ipse illa: quod vult ad destruendum politiem creaturarum defficeret Verbum; quia Verbum non erit magis saxium, tamen neque tamen magis saxium B, si ceteri deficit et deficiente B. Id vero quod dicitur de vita principiorum, fluit ex eo quod non saxia est principiorum vitas, ac vitas 2° intime illarum; et nobis claxior apareat vitas principiorum, eo quod non eque claxe nobis apareat connexio, ac illa 2° ex principii. Non enim idem est, quod in se sit minus saxia, ac quod nobis minus claxe apareat.

1036 Respondent alii 2°, quod quamvis in illa hypothesi periret Verbum, et non ex connexione creaturarum, inde non sequitur, quod ex illarum connexione non procedat. Sed contra ex hac hypothesi, si Verbum non esset, adhuc creatura esset possibiles, non sequitur, quod modo creaturae non sint a Verbo. Idcirco natura illa vero erit, sic creaturae non dependeret ipse a Deo ut Trino, sed ut uno, ut plurimi docent. Stant et Caiet. cum aliis, et difficultas persistit; quia Verbum non perderet in suo esse ab illo, quod deficiente, adhuc persisteret Verbum; at vero solum quia adhuc deficiente politie creaturarum adhuc persisteret Verbum: ergo. Si quod modo procedit ex connexione politiei, exit connexio, non ipse.

1037 Respondent alii 3°, politiem creaturarum esse eque saxiam, ac esse Dei ipse; quia politas illa, ut ipse dicit, politi status est a se, et non dependet a Deo; eius enim natura est a se, et non ab alio. Ita Exi. D. alicto c. 6. n. 18. P. Vasquez, P. Ganez, P. Arriag. et alii ex nostris citati, quos citat, et sequitur P. Compton d. 64. s. 6. alias, argutum P. Vazq. nullam vim habere, et mihi non parvi hanc dubium videtur. Neque obiicias etc. Dei esse simplex infinitum; neque refert, simplex infinitum esse necessitatem politiei creaturarum; enim necessitas per nulla neque infinita, neque vincibilis: quod neque ergo ultra sequitur ad infinitam simplex necessitatem.

1038 Replicabis: necessitatem simplex infinitam esse simplex infinitatem perfectionis, et proinde creaturae repugnat. Nam contra sunt: necessitas enim non est perfectio; at est aeque habilis et perfect. et per imperfectionis; ut patet in impolite alterius Dei, quae vero cognitionis sequitur consistit in impoliditate ab ipso Deo, quae impolitas necessaria est; et tamen est summa imperfectio; necessitas quae est perfectionis simplex infinita est necessitas in essendo, quae soli Deo convenit. At vero aliquis non est necessitas, ut patet in exrea creata. Et quamvis esset, non probaret, Deo convenire eandem necessitatem graduum, quae convenit creaturis ut possibilibus, et tamen probant plerique aeque contraria, ex quibus adsumunt sequitur perfectior, non maior necessitas, ut bene P. Granad.

tm. 1. in 1 p. trac. 9. d. 6. n. 8.

1039 Solidaq. dq. solvo, qq. n. oportz dictis a n. 550, n. in nat. in raoe ressitis, dari magis, et minq; maior m. e ressitas politi rei, qd. ressitas cau adoq. dus, et tn. utraq. e ressitas. D. so a sexit ressitq. politis creaxq. rsurgere ad summq. ressiti: Ad Anselmi autoritate reta, loq. de ess. exstio ut, ut plane e ex eiq. Vbi, ergo adsumq. segtr, Vbq. n. pcedere qd. se ex conioe creaturq. ex qbq., de qo infra. Et qd. vir ibidq., et alibi indicet, Vbq. pcisue ei Vbq. Dei, e qa obtq. pcisue loquendq. e Deq. ipse.

1040 Aliqq. solvoz addexq. disparq. damaxq. sic: qs magis rariq. neqt pcedere a minq. rario, si minq. rariq. aliqd. reg. afferat; solo: si nullq.; nomaxq., et ossa miri, no cog. qa qd. vir politas creaxq. dicat a minq. raria, at nullq. oio reg. includit, ut icerteq., niq. fingit rr in ...posi in poli; qq. hic oio adit rindelectibiliter n. tollit, ut vietrevies: qd. reg. reqat, cq. nullq. oio heat? Ex eq. qd. tu fingas, deficere politq. creaxq., et inde Deq. deficere, cq. hec oio in politia sint, ponis ne aliqd. in Deo reg.? Si nas: qs. ressitas Dei pq. hac conexioq. n. minuitr; si n. nas: q nec pohis fingere spq. l. reficere, Vbq. deficere &c. Vbi nota, n. bene et R. nros in qnstioe de conexioe Dinq. cq. creaxq. polite redarquere Scotq., et Asseclas in sciq. Dinq. conexioe; nq. ipsi ida. px sq. de utroq. docet; imo in hac qstioe ex pfeso pbat. sciq. Dinq. n. pose conecti cq. suo obto extra Deq.

1041 Arg. 6. ex alio pcisuo scotiqr in po, qd. late inculcat Mastriq. art. 5: pxiq. raoe nra... pducit Vbq., q. cocit politia: q Vbq. n. pcedit p se ex politq. conioe. Loq. supoit, pbabat: pxiq. raoe cocit obtq. pxiq., qd. 2xiq.; d. Vbq. pcedit ex conioe obti pxii: q. &c. e br mar: qa pxior e motio ad obtq. infitq., qd. pitq. d pr: qa conio Dina ut prata pillo pxi oi ad Deq. e simplex infita in genere conioiq.: q e pcq. da ad pducq. Vbi.

1042 Si ream q, conioq. Dinq. ut pote Dei oppsiq. n. pose traxi ad Deq., q. etiq. ad politia emisq. in Deo otsta. Instat; qa de raoe oppsiois etiq. infitq., so e atinq. exeoia, qq. si pr in re oppsa; d creaq. n. sit pr in Deo: q. Maxq. pbat; qa alit d. pime oppe agrrug, cocerret etiq. vi illi oppsioi, qq. etiq. otinget emisq. in Deo: q. &c. Si dicamq., dispary ee

raoq.

raoe; q a D^s. necitacem politiq raoe Dipoe, n v^o cum exgtibus, q expectat ad liberum Dei de-
cretum. Instat 1°; q a D^s. neget necitatem alio extrasi; 2° q a sic obtendari illa connexio.

1043 Respondeo, si rogatur, ut libet, detrao entra ipsaq pte, at cotm-
te cum futuro inre. Ad pbaoq nomaxe; q a aliude, q d s obiectum trium, seu motivum, aliud v^o q d pri-
cocata: et indendo ma maxime pbaois, sic dispugda: si obiectum fitum, t infitum dispararate
se hegt; 2do maxe: si suborne trinitas se raoe obti; nomaxe. Edixi: in nullo sig o pti in-
tli; q d sit 2plda ate esse, q m etiq 2plzdat esse i expraoe, sive q assi scie expraq poilia;
n in pratum esse, n emiq indeo; negt @ 2plgdixe hoc vinte expraug, q m sub 2plgdat
eodq intuitu, id, cuig exepraoe, cum relavasint subconioe. Enalat D^s, et polia nisi hgt dis-
parate inorne ad conioe, at suborngte.

1044. Itaesca nulla prioxite pcedit polia; n prioxite aqq, cum nis prinp polium,
hoc m exsuis incis hgt rixepuagre. N prioxite inqq, cum in nullo sig o ps vnycocisalio.
Si @ q nrum mou 2cipie di pscindas conioe Dinq put tratq ad Deum di eadq put traba
ad pda, dic n. 1009. conioe nrq ita pscgte n exprimere adeto pceoe Vbiadeti, at
inadetq inadeti: sed sipscindas conioe Dinq ut tratq adeseq ab eadq ut tratoad
finaliter Recolecitatum nq. Et inde ad praoe dic, eeq dq simplex infitq, at nexelari
ut tlg, ni atingat etiq polia, ut sipsepuabi si dicas, conioe potius eipseoe inte suuq n extq
sive, impugnari a n° 983.

Caput 73.

N pcedit pse ex visione crearum.

1045 Ecoi Theo orum n paucos RR. pulmasca aligatos: eq pliboq visa cepti dispi-
cilior. Notai dispa int scieq simplis intleg, et scieq visiois; illa m esaria, ista lixa; illa
e di obtis saris, ut politer rerum, ista de 2q ptibus, ut di creais ut exgtibus. Supo insup
decra lixa Dei, sed et scieq visiois, sive sint agadete inci Deo, sve partinexcii (q d alibi
locie) certum tre, ita cerstugda, ut afsergt aliqd 2pgs, ac defectile, sive rqq d d raois, sive
tra, sive 2notao & x^o varias seas. Deniq dificulter ee descia visiois 2° hoc a defectile 2ptum,
in q d difert a scia saria. His ita,

1046 2° nrā pta solido n probato: ubi Divinum precedit ab oriente, atque praecedit; ergo praecedit per se scientiam visionis: ergo non praecedit per se scientiam visionis. Probatur minor: ens infinite saxium non praecedit per se ad aliquid absolute oggetivum; at Ubi Divinum est infinite saxium, et scientia visionis absolute oggetivum: ergo. Confirmatur: ubi Divinum non praecedit per se ab illos, quorum status est Ubi Divinum; at scientia visionis status est ubi Divinum: ergo. Minor constat; si enim nulla creatura exeret, neque extitura esset, non esset in Deo scientia visionis creaturarum; at tamen esset ubi Divinum: ergo.

1047 Respondet 1° contra, distinguendas esse duas rationes partiales ubi, unam esse ubi saxiorum, et esse ubi oggetivum. Argumentum vero convincit, aiunt, de ubo saxiorum, nihil tamen probat de ubo oggetivum; hinc inde fectibile; posito praedicere apprimo oggeti: quod excludat parite scientiam Divinam, in qua distinguitur et scientia saxia, et oggeti: cur si non erit ubi oggeti, et ubi saxium? Ita ex religiosis tradunt P. Iton d. 64. s. 8. P. Maxin d. 7. s. 6. Illustrissimus Goy d. 91. § 3. Hunc doctrinam inauditam, ac fere cuiusque novitati damnat Martinez: illam tamen vicinis a do tetigerat, ac in sua pro alite religerat Ex. D.ᵃ cita.

1048 Solvo igitur primo: nego ollo, quod quamvis ad mittendum exit duplex ubi, scilicet et duplex productio, aliud saxium, aliud oggeti: scilicet de scientia Divina dicta: ad quod, quamvis in re videatur ab his natura intra ipsam modo loquendi solo: est tamen, et per se distinctum, et cuius nullum est vestigium nec in concilio, nec in PP.; adeo ut quicumque Theologi tamen ut majestatem absurdum intulerint. Hoc ingenio ollo, sic argumentor: ubi oggetivum qualle, tamen productam productive ex dicta productione, quae productive ubi saxiorum, tamen non quod dicatur ubi non praecedit per se scientiam visionis: ergo.

1049 In dissimili ratio maxima dividunt contra, quorum aliqui 1°, aliqui 2° eligunt partem. Eligo ter 1° sic argumentor: nulla est in Deo productio ad intra oggetivum; at productio ubi oggetivum qualis dicta a productione ubi saxiorum, est productio ad intra oggens: non est in Deo. Minor videtur evidens; tum quia productio, cuius terminus oggetivum, oggetivum: et quia praecedit per se apprimo oggeti, ut scientia visionis. Probo majorem: includit productio, cuius connatus tamen aliquid est; at includit esse connexus productioni oggeti ad intra. Probo minorem: esse connexum productioni, tamen est ipsum saxium ubi, et hinc includit, cum sit supponere ad esse productum productione saxia: tamen est aliquid esse oggetivum Divinum, quod intra includit.

1050

1050 Ret Goy, quod illa trahi sazio ad Vbi 9getiy sub rade quatis: trahi tn. lice ad ipsu subo9tu traoi ad 9gea; q 9stq includitee: et sic totas oq. lici dei dificultes immiceet. ? tn trao illa 2ᵃ expsu traois potuit deficere. deo, q vii 2 etate n potuerit deficere; L quo deficere deo 2ᵃ illa raoq, 2ᵃ q3 pia deo deficere, neq eens, neq p eo dina: g trao illa 2ᵃ exp su traois neq eppeg neq en Diny: g 2ᵃ expsu traois ad 9gea neq tei tq pduoi adintra.

1051 ∃ 2º alit: ei, q 9gte incudita in illa trao e ad 9gea, tei ipsy ei saxiy Vbi, et sic idq ei pduxeta bi, tei aliqd ee dity ab ei saxio, et sic n potuit ee ei diny, vt e evigi: g nully e ei corres pduoi 9geti ad intra. Neq recurras ad distiog vrialq inter ei saxiy, et ei 9gs Vbi; nq oio inclat in deo distio vrialis, q q i equvalea ad imp feoq ut tq; ā tlis eet eig moi vrialis distio; eet m equvalea ad defectibilitem in essendo, qq e forma lit impfeo: g.

1052 Recitz deniq, ex eoq q d solio ista doctq 9tinet satis durq; nq xᵃ has Ath. in 1º sigo originis pcedit Pr cy scia saxia, et ex illa gerat F. in 2º pcedyt Pr, et F cy amore saxio, et ex illo spizgt Spy s: in 3º @ oes 3 png eque ase hat decry lixy defuaioe exrazy: in 4º hat scig visioi: et tandq in 5º Pr ex illa scia visio i gerat Vby 9getiy. imo cy pcedgt decrali ra ad scig visioi, prig pduxeta Spy S. 9getiy, q Vby 9getiy. Qq oia sati incredibiliz ab his Ath. 9dgtr. dicq, araoe impugta; qa ig n si Pr, t oes 3 png egt pringy gexgs Vby 9getiy. ā habsurdi mye; nq Vby eet pringy sui, et e Spy S. pduxet ad intra: g ll.

1053 Pbomary: ideo Pr gerat Vby 9getiy, qa Pr pse pcedit cy scia visioi ad gexaoq Vbi 9getiy; atq Vby, et Spy S. saxioxy pse pcedyt cy scia visioi ad tlq gexaoq; decry m lixy de scia visioi e que p se pcedet a tota Trite: g. Sig ad gexaoq Vbi 9getiy eque p se pcedyt oes 3 pri gg ad saxia ipsaxy, et eque hat a se ipsi scig visioi, cur potig Ptri, q alis ad scribig gexaoq Vbi 9g tiy? Aute Vby 9getiy n pcedit a Ptre ex scia visioi, aut pcedit etig a xeligs pris.

1054 Rebi, pcexe a Ptre p alis, q a Pr e ly pringy, a q o xeligs png hat vixte intlg di, vol g dill. ∃. q d xeligs png accipigt a Ptre vixte op gdi, n obstat, ut ipse sint pringy g sucess ttg vixte: et sic q d F heat a Ptre vixte spizang, n obstat, ut F, sit pringy spizgs: sic etig q vii

alxale

alzale a solo Deo heat virtc intlidi, ipsa ē prinpy intlgs, et sic de aliis. Rao a priori; qa vbaliqd ī prinpy, suffit, qd p sciam recurrat ad pduos p piq virtc, qd vis ipsy rao a lio. Si tqas recurras ad incapacite aliarū pnarū in ordine ad perqdn Vbū ɔqtiy, impugnavi a n. 468, quē repetere nlb.

1055 Impugno deniq solucs: Vbū ɔqtiy ñ pcedit psa a Ptre ex illa scia, qg ñ coicatr eī a Ptre; ā ñ coicatr ei a Ptre scia visionis: qb. Pbo noz: ñ coicatr Vbo a Ptre id, qd Vbū het a seipso; ā Vbū het a seipso sciā visionis, ut mo cū his Att. suponimg: g= Ɔfir: p priori ad hqc ɔ lirg pduos (qg sunt ɔrii) iq scia visionis ē idqeata cū Vbo; ā ñ aliq coicarebr a Ptre Vbo, ni iqdo illa cū Vbo: g iq ñ pē coicari a Ptre, ni suffluē actūagat. Ut solucs pocupus, nota dis tioq vrialg supra ri pona d h, ut vnū idq ticetr rrcy alio, et ñ idq ticetr rrcy illo, ut ex coi sea dixi in eius expositione.

1056 Alii ex ɔriis eligētes ɔ diuiyti ptes porz n. 1048. dicūt, decr a lira Dei ē pēprirse creary, ac sciā visionis pcedere psē in Ptre p priori orīgis ad pduos Vbi, etiā ɔ yē ē saxiū Vbi, et sic ea oīa a Ptre coicari Vbā eadē pceptie saxia Vbi; qa p illā pduos idqticat Vbū cū scia visionis pcedete in ipso Ptre= Qd si illis obiicias, oīa saxia ē priora in Deo oibg ɔ qtibg, ut sumitr ex Pb. et S. Thqt, ē priora so priorite in subtq dicoa, qang bene valet a ɔqtibg ad saxia, ñ tn eɔ: Neq aliq priorite ɔ dere volūt.

1057 Si iq obcias, decr a lira ē ab oibg p nii; qa aliq Vbū, et Sps S. ñ eqt lixi in decer nēdo rerq creary, xº illud, faciamg hoē ad iqinēb. Si @ araa de vrgeas, qa vlt iq Fg ñ poset impedire decry; qa iq ñ poset impedire ay, quē Pt het oio ipse ɔ abipso: et insuq qa Fipse saxio het id, qd ei a Ptre coicatr; saxio m accipit id, qd Pt illi dat:= Rqt long imis dis cursibg vidē dis apd citaty Herre, et alios; pnq vlt ñ ei lirg imiate raoesui, ā rao e naq; rao @ naq oes pss impedire decra; qa libas ñ ē imiate apnā ik, ā ana. Qd ex clqt parite agimpqhi, et inpahi.

1058 Siinster. q a prinpy, qd bet pcere ad opaq; ā Vbū, et Sps S. is prinpy qd lire decernqs: btq pcedere ad decry. Nqt maxq: qa etiq Vbū, et Sps S. intlqt priq saxiq, et tn ñ pcedūt ad illq. Siq p sciq saxiq a Ptre coicatq intlqt, cum lire volqt plirq volioq a Ptre coicatq.

Tn

in h. argto plumadtingte vxgeasatis, qq satis n solvyte adxiis. Et qonig tot vias abipsis indigita tas ingxedi, ac explanaxe longiorysset, illis paxco, h unico stctq axgto.

1059 Qd sic esto: qs saxiq negt ps qq dexe aprinpo (idqalic de adione i qari) sqqti: q Vby Diny negt pse qq dexe asciavisiois = Pqt, Vby n pcere qq se ablte asciavisiois, d tio exsu pone, qd cxeag fuxesint: q a supone facta, iq sciavisiois e saxia: q abilla potuit Vby qq dexe = d: qs ingacyq supone poli, symesaxiq negt pse qqdixe aprinpo ablte sqqti inaliqa supone poli; d ita sengt Vby, et scia visiois: q &c. Syloqq mihi e fac isimge, et eque claxq.

1060 Rexipe ex Ptre Zuñiga, sciq visiois ee simplex saxiq, n qoad h detratu obtu, d qoad aliqd, q ad. saxio videxe bet t exeq mydi, t eignaoq = d: Vby n pceditpse ex visioe mydi; deinde neq ex visioe naoq mydi, ut avincit axgty factq: q ex nulla scialixa pcedit. Pbocoqs q a nulla aliae in Deo scialixa: q. Pbogs: pp has sô restat scia, q a d. dicat, t mydq erit, t nierit; d hçc e scia saxia, nq eiq obtq e ablte saxiq: q &c.

1061 Et inde colliges cy D. Ex. lb. 9. c. 7. Vby n pcedexe pse ex scia miadi fuxiõe lixa adionata. Rasi; q a q d vis hçc fuxitio n supoat in Deo decxq lixq au exqs (et in h diferat a scia visiois) e tn ablte sqqs; nq eiq obtq, vg qsey potuit aliq se hexe; vbl tal m cxata, qq adionate asey detrat, potuit detraxe disey: q scia a fqqs asey e ablte sqqs, nq potuie Deo de pceexe, et in ee oposta afqqs disey adionate fuxy: Vby q n pcedit pse ex illa.

Caput 83.

Solvuntur argmeta.

1062 Pqcipua ss ab autoate. Sic arg. ex vaxiis tesmoniis pcipue apd Joanq, in qui xpq Dnq ait, seloq in mydo, qq audivit a Ptre, vg ex illis vbis c. 5. v. 20: Pp diligit Fy, et oia demonstrat ei, qq ipse facit. Et v. 30: sct audio, iudo. Atqq D. Aug. trac. 21: dicqdo Pe, qq factuq erat Pp ipsy Fy genuit, p quq faceret oia; Mosic; atq F. dixit in mydo pla qq eaiq ea audivit a Ptre, et coex pcedit ex illoxy conioe. Pqcipuq Aug. i tesmoniq illud e ex lb. 15. c. 14. Vby e adaty sciq Ptris: nec minq per ety plig et in Vbo, q3 in scia Ptris: qdq in ea scia e pega genityq, et in ipso e. Pla alia sqexq ex aliis PP. idq dqtibq.

1063

1063 In his vbis illa scripta extra quaestionem; et forte ideo ista ab Ex. D; qui alias sibi opposuit. Ratio; quia Christus loquitur de seipso vt hoc, vt ibi probat P. Maldonatus, vbi etiam exclarat, quod in Patre loquitur, et Filius audire in hoc seu. Quod si adhuc ~~dicas~~ vellis de Filio vt Deo intelligenda, accipiatur de locutione principali, et radicali, vt probavi intra dicta: Expositio Augustini dicit, quod Pater dixit Verbo ipsa facta ea, quae facturus erat; et dixit Verbo ea, quae facturus erat, vt per ipsum Verbum fierent: ea, quae facturus erat, et nondum facta erant, erant possibilia.

1064 Ad 2um Augustini autoritatem dico, Verbum ei adesse scientiam Patris vt talis; non frustra posuit ly Patris: scientia enim Patris vt talis est sola scientia rationum; scientia independentiae proprie accidit Patri vt Patri; quamvis in essentialiter non est in Deo, adhuc est Patris, vt constat. Ideo nec magis, nec minus est in Verbo, quam in scientia Patris, vt ut Patris. Quae solutio clara fit ex sequentibus verbis: quod quae in ea scientia est, de qua genitus est, et in ipso est; atque scientia, de qua genitum est Verbum est sola scientia rationum; haec enim est scientia Patris, vt probatum est: quare ex Augustino nil contra nos eruitur. Aliorum Patrum testimonia, si idem docent, ita eadem solutione donantur.

1065 Insolubili cum P. Arriaga sicut haec testimonia exclarantur a nobis de scientia rationum, cur non potuit ab Scotistis exclarari de sola scientia divinorum? Respondeo, impossibile 1o, quia Verbum vtpote infinitum in ratione locutionis, est perfecte locutio omnium rationum, vt etiam probavi. 2o, quia conceptio infinita in ratione conceptionis (qualis est conceptio, ex qua procedit Verbum) debet exprimere omnia aut possibilia et existentia, vt etiam probavi. 3o denique, quia scientia visionis vtpote consequens, neque per se pertinere ad constitutionem quorum rationis, qualis est haec in ratione Patris. Quae rationes non militant contra scientiam simplicis intelligentiae, vt patet.

1066 Arguo 2o sic contra totalem: quidquid habet Filius habet productum, et communicatum a Patre; sed Filius habet scientiam independentiae: ergo habet illam productam, et communicatam a Patre; atque non productam, cuius contrarium communiter communicatum. Mosis: Filius per se procedit ex illa scientia, quae ei communicatur a Patre: quod probo. Probatur maior syllogi: Filius a se nil habet; sed omnia a Patre: quod probo. Probatur 1o: quia ex D. Florentinus: Ipsa omnia, quae habet dedit Filio, preter esse Patrem: ergo dedit Filio scientiam visionis, quam habet ipse Pater: ergo Filius non habet illam a se: Probatur 2o idem quia sicut ipse Christus Dominus ait apud Math. 11: omnia mihi tradita sunt a Patre meo: ergo nil habet a seipso.

1067 Distinguo maiorem: quidquid ratione habet Filius, et; otro maiorem:

qdq

qd lixe het Vq; no maxe. Ultimaxe; qa Vq saxio het pceos acvg Sgd, et tn foxte illg het ase, ltaVtxe heat vixts sixavg. Inde xstat ad xeliquy discuxsg; qaVq het lixe scig visioi, et ideo ase: oia in lixa eque is a tota Exite, suponyt oia saxia in Deo. Ad pbaog eadeg distioe accipegs. Ad 1g eiq pbaoq dic, vg ee adrymy de oibg saxiis gq het Vh. ad 2g dic, Xpty log dese vt hoe: et sege, qd Vh pmisit Vo salute hoiy, eoxyq, cuxg, et guvexna og. Itab. Maldonatg ad illy locy.

1068 Si aduc vellis de Xpto vt Deo intlgda, dic oia a Vtxe tradita Vo, qa tradita e potestas, vixtgq ad oia, vt pasin intpxtatx Vb. Itx oia tg saxia, q3 lixa dicytx tradita Vo, a Vtxe: cy hac tn notada dispxea, qd Vh dedit Vo oia saxia tx in seipsis, vg. oipog in seipsa Vb; dedit tn lixa nisi in seipsis, d in xadice, seu in vixte: hi, dedit Vo xadice, et vixtg ad aglixos, qos ipse Vq het fx ascipso p vixte coicatg a Vtxe; sct incxatis dita Vh daxe vitq Vo, qa dat Vo vixtg ad vitq.

1069 Axg 2o. Vh logtx oia fuxa; logtx in oia loglia; d vby pcedit ex conioe obti, qd Vh logtx. g Vb. Vbx nox: Vby pse pcedit ex conioe p se xegta ex pte Vtxis, vt loqugtis; d ex pate Vtxis vt loqugtis pse xegtx conio obti, qd Vh logtx, ni dicamg Vty log de incogtis abipso: q Vb.

1070 Disgno maxe: Vh logtx locuoe notioali Vtxis oio fuxa; no maxe: locuoe coi oibg pnis; 2co maxe. Disgno 1i maxe pvaoi: Vby pcedit ex conioe p se xegta ex ptel Vtxis vt loqugtis locuoe notioali ad intxa; 2do: vt loqugtis locuoe coi oibg pnis; no maxe. Et xa hyc excipe noxe. Itx locuo notioalis ad intxa Vtxis vt tlis e simplex saxia; atq fuxoxy locuo ixegs: locuo q fuxoxy n i locuo notioalis Vtxis vt tlis. Vhg vt scialit loqugs ad intxa, io logtx locuoe pxia scali obta saxia; qa ad locuog pxig scalg xegtx scalis p duo Vbi; atq sic pducitx Vby saxioxy; qa p duoi saxi ign pe coxxexe nitg saxig, vt hes an o 1043: g.

1071 Pxocuig intlea observa, oes Dinas pnas log adextxa 2 qeaq p b neg alicuig sigi majestativi 2ptg latetis in mete Dina, vtsy pedixima, et traditx in mxa de pide. Et sic qdse pxia locuo; qa e pxia p duo Vbi 2 Vhq ades Dine pxs sibi invice logytx tg oia saxia;

tg

ty oia ɔgetia; hęc tn locuo e impia; qa n a rexts ad nos Vbi; sed ɔsistit in eo, qd qd obiectum na

hęc oia locat, istaq, conio aliis pnis ostendat, sive p seipsa, sive reflexe p alia, qd extra re

pntę. Hoc late ostendit ex Pr. P. Cont. a. 5. a. 3: Tuxaq ut illa n alii dyta locuta,

ad intra, n igang coluta, qd eoe e oibus pnis. Nec aliqd sciale het Pr. in hac mefaxica locuoe,

nisi qd Pr. s pringy dgs aliis pnis vixse, ac potest ita loqui.

1072 Exclamat, ac ɔgita Vexe. hęc aoctu violetgee D. S. adlte dgti og:

Pr. se ɔgea, Pr. ea audire, Pr. ie Vbu ɔgetiu &c., q vexicari n pot nec de locuoe radi

cali, nec de impia, qd Pri adscribimus, et qd reiicit D. Thas 1. p. q. 34. art. 1. ad 3: Pr. intlg

do se, et Vbu, et Spu S., et oia alia, q in eius scia ɔtinentr, ɔcipit Vbu, ut sic tota Trinitas dicatur,

et oia crea. D insuo clamoroso questu hęc A. notat, 1o D. Cyril. Alex. lib. 3. Dialog. ɔ

temius: Venite, ingt, ipsa ad se ipsa tota Trinitas. 2o D. Anselmus in Monolog. c. 62: Duviis

eenbet, qa Pr., et Fs, et eorum Sps, unusqsq, seipsu, et alios, abos dit &c.

1073 Mito plaolia, et sic arguor: 1o Pr. nisi Pr., d etia Fs, et Sps S. loqu

tr, tu obta D ina, tu crata, et ɔgea; d h intli negt de locuoe pia ad intra; alit egt p a voa Dina

radita: q. Qd a Fs i Vbu ɔgetiu vre, at n ipse, et p aces; accedi e ipsi ecsitudine ɔgetiu; qa

accie ipsi e creare xere. Unde hęc trado ad ɔgea n accipit a Pre p sua pceos, et a tota Trini

te p pcesq posios exe creaz; qa posita idus oio immutatu Vbu represat ɔgea, qs q tea n te

fusui, d desu ipsoru n reprabat. D. Thoas logtr de creais polius; qa hę solus ɔtingtr in sci

a Pris ut Pris.

1074 Arg. 3: p seq e Vbu dgs oia, q si in mete loquetis, qd dicisio aliqa: q Vbu Dinu dit etia fura,

q si in mete Pris loquetis = Nosugotu qti; qd ulti p priori ad locuoe intingl Pris, sint in mete Pris pu

ra; hęc m n si in mete Pris, vlq, dus decrengtr a tota Trite. Nisi qd qsi futra p cein in mete Pris, qd

in mete Vbi; ideo ut si Vbu p simu, ade tu q, meti Pris, suffit, qd si Vbu sarioru; hęc m sola pcedyt in me

te Pris. Deinde posetis futri, erit etia futroru Vbu, ut ia dixi.

1075 Arg. 4: ideo scia saxioru effeeda ad pdueo Vbi, qa e infita inge

re conioi; d etia e infita scia visiois: q = Resp. 1o, scia visiois 2 y exp n oetlis n ee p feoem Dei;

qa

qa qq mo cu q adstruatr e sqq, ac defectibili, qd eex pugnat cu pfecoe Dina. Sciaq visioi nullq additq pfecoq supra scig sarig, nipuzg deno aoq, aut taaoq ex ca pnipt ab ipsa xexy exea. Vº, namaxq; qa xao fecuditis ad pduoq Vbi, exit, qdsi infita, etqd pcedas in Ptre ad pduoq Vbi: sciaq visioi, qd dicatr infita, ad Vby subiegta.

1076 Qoniq tqdq xxiinimis insistyt illi Florentini autoati, qd vlt Pq oia dedexit Fº pp eaStu, q solvi a nº 1066: vitqdymo, qdnq aliq pnobi xilla oponyt, qd tn exalio capte nobis officit. Opoit 1º P. Fyrsq aliqa ei dota sqea, qq supoyt Vby adete pductq, vlt oppa mitoria Xpti Dni; supony t in Xpty, ac subinde Vby. Rest, suppoexeqdq Vby saxioxy, etalioxy sqqtiy; ni Vby mitoxy Xpti: vaqqdiq ssxii axgto nro posto a nº 1018.

1077 Opoit 2º P. Contonecy aliis: aliqos ei in Fº aq n coicatos a Ptre, vq isti: Ego sy 2ª pna Triitis: Ego volo incarnaxe. Idq dic de spus. in silibq. Aq isti n psupoyte in Ptre: q nota, qq het Fq, het coicata a Ptre. Hoc argty adeo efax fuit Ptri D ton, vt illud insolutq dimisexit, q visq doctq xxiq. Acq axgty impugnet coisimq Theoqiq docqte, n ee in Deo intleoq, neq amoxq notioalq, vt etnos tradidimq a nº 605, ideoillud fallax suspicox, et itasolvo: Ddo, n oia Filii ee a Ptre; nqaqlioxs n het fxa Ptre; nqa sint aq notioales; dqa ssimiate atoia Trite, immediate qdq suppoi.

1078 Necaq ixargto aligati s notioali, d coeoioq pnis, q tq ad fxqconioi, et voliioi. Itripsa eadq conio, qq denoat Fq dete; Ego sy 2ª pna Triitis, deno at Ptre dete Fºe 2ª pna Triitis: et eadq voliio, qq denoat Fq dete, Ego vollo incarnaxe, denomiat Ptre etiq dete, volo Fq incarnaxe. Dixasq etoin subtis, pp xxy dixsitate denomiaoq mr dixq tribuit eadq fra: qd aliis fxu coee. Sic eadq oipoa in 1ª pna denoat Ptre Oipote, in 2ª Fq oipotet. Rao afxiorie, qadbtq illiq vollioi, Ego volo incarnaxe, e incarnao Fi, q eadq volioe volyt oespnq; lt n oes potint dixe, Ego; h impnit adultioe subti, n tq.

Caput vltmq.

Qdnq sciate cª processione Spiritq S.

1079 Nº pbo qd hic aliq DD. xesolvyt dete, Spq S. pcexe ex amoxe n io Dinitis, et Triitis, detiq cxeaxytq pliq, tq exqtiq. Hoc vlmq e xxio alii ngt, q afxqt, ex co movqte, qd Dº. laxio

amet

amet creaturas oles. Quod negat, movetur ex eo quod Deus nil extra se necessario amet. Attamen resolvi negat, nisi resolvatur questio illa satis difficilis, et ab hoc loco aliena, quod vult Deus necessario amet creaturas oles. Sic quaestionis breviter rem.

1080 Dico 1º Spiritus Sanctus procedit ex amore omnium, quae sunt in Deo. Ratio, est eadem argumenti, quibus probavi, Verbum procedere ex illorum cognitione. Dico 2º procedit per se ex amore possibilium, si amor possibilium necessario in Deo. Probatur eisdem rationibus, quibus probavi, Verbum per se procedere ex eorum cognitione. Huic assertioni opponit Philosophus Thyrsus, quod quamvis Verbum procedat ex cognitione possibilium; tamen Spiritus Sanctus non procedit ex eorum amore.

1081 Movetur: quia ideo Verbum procedit ex cognitione possibilium, quia procedit ex cognitione comprehensiva Dei, quae etiam debet esse cognitio possibilium; atque amor comprehensivus Dei non debet esse creaturarum amor; stat enim perfectione amare possibiliter, quin ametur tamquam ipse, ut patet in Deo amante possibile peccatum; non vero peccatum: 986. Plane hic flamiscitur: 1º, probationes nostras sumi ex comprehensione: argumentum ex comprehensione esse, connexione supposita, tum non supposita. Argumentum nostrum procedit ex comprehensione infinitatis in ratione cognitionis: quod aeque urget in amore; nam si amor creaturarum est necessarius Deo, erit perfectio in ratione amoris. 2º est, posse amari possibiliter terminum, quin ametur tamquam volitus.

1082 Dico 3º si amor possibilium Deo liber, Spiritus Sanctus non procedit ex possibilium amore. Probatur eisdem argumentis, quibus probavi Verbum non procedere ex scientia libera Dei. Sicut quidam opponat, quod quamvis non procedat ex amore creaturarum in se ipsis, procedit tamen ex amore earum in divina essentia. Respondeo sic: tum amor iste est necessarius, tum liber? si 2º: quae ex illo non procedit. Si 1º, ut dicit libet, quia creaturarum possibilitas eminenter in Deo est Deus ipse, procedet quidem Spiritus Sanctus ex illarum amore.

Disputatio 6ª

An Spiritus Sanctus distingueretur a Filio, si ab illo non procederet?

Caput 1º

Sensus quaestionis, et sententiae referuntur.

1083 Propositio hypothetica titulo affixa asserta fuit a Theologis ad ingressum vitae huius categoriae, unica ratio distinctionis realis in Divinis est oppositio producentis, et producti: Si distinctio in Divinis unice oritur a relatione producentis, et producti, clarum est, quod si Spiritus Sanctus non procederet a Filio, non distingueretur ab illo; quia tunc inter illos non intercederet relatio. Si distinctio inter Divina possit sumi ab alio principio distincto a relatione producentis,

et

effectu, clarum itaque videtur, quod adhuc, si Spiritus S. non procederet a Filio, posset ab illo distingui: et consequenter ex vi hypothesi non sequeretur non distingui.

1084 Cum quaestionis huius scopus sit investigare, an sola relatio in Divinis distinguat, pluribus DD. visum fuit inutile assumere conditionalem illam, quae se involvit adeo multos, et obscuros, ut vitam obnubilare, non detegere videatur, quod, tamen constat, quod DD. ipsi illam disputantes, huc usque in eius sensu non convenerint. Alii enim dicunt, hypothesim esse incidentem, et non ut compte sequentis exponunt. Alii in ipsa non supponi manere Spiritum S., et consequenter non distingui a Filio, non dantem Spiritu S. Sic P. Valent. Mag. Albis d. 3. de Trinit. S. 6: Alii intelligunt de processione defectu externo, ut idem Albis cum aliis: alii vero de impossibili, ut P. Zuniga ex D. Ex. lib. 10. c. 7. Quod tamen indicat in istam propositionem hypothetice de conditione impossibili; non in sensu precisivo sumatur, ut compte sequenti indicabo.

1085 2º praemittendum, quod si aliquod deficeret a loco intrinseco, et quod a loco extrinseco, in quo passim vari ant DD. et inde sequentur in praesenti vari variatae. 1ª illa principia, seu capita, ex quibus argumenta eruuntur, vocari solet loci ad arguendum. Haec capita alia dicuntur interna; alia externa: et inde alia argumenta sunt a loco intrinseco, alia a loco extrinseco. Et inde tamen dici solet, rem poni, aut deficere a loco intrinseco, aut a loco extrinseco. In hoc omnes conveniunt. Differunt in assignando, quid sit locus intrinsecus, prout ab externo distinctus. Nomine est ex toto Arist. cum Dialecticis.

1086 Dialectici vocant locum intrinsecum omnia, et quodlibet praedicatum constitutivum rei: insuper omnes, et quodlibet propriae ete rei in externe: et reducuntur ad haec, definitio, genus, differentia, species, totum, pars, et accidens. Addi solent, descriptio, et subiectum. In descriptione idem est locus ac definitio, subiectum est idem ac aliquod, tamen omnia praedicata essentialia rei. Argumentum ita ab aliquo ex his locis desumptum, sive ad affirmandum, sive ad negandum praedicatum aliquod in re, dicitur a loco intrinseco: unde si probes, aliquod constare non esse animale, probe a loco intrinseco inferre, neque esse rationale. Locum vero extrinsecum vocant reliquos omnes argumentorum fontes v. g. a simili, a contrario, a causa, ab effectu, ab auctoritate, ab inconvenienti &c.

1087 Ex his alii vocant locum externum proprietates: et sic Scotus in hac quaestione vocat locum externum virtutem spirativam in Filio, asserit quod ex defectu virtutis spirativae in Filio non a loco externo sed a loco externo, ac per consequens accidit probari Filium non distingui. P. Vazq. vocat locum intrinsecum tamen connexionem alicuius rei: et sic

x^re ipsy, supposita nexione Dei cum creaturis, pro loco intrinseco sequeretur ubi dependens ex actione productiva creaturae. Hoc dixerim, ne te terreat quod doctores huic quaestioni locum[?] non dent[?] ... loco intrinseco defectum, si non esset productum ... : sed et alii dicunt, non defectum pro loco intrinseco. Ergo, etsi illis ... variatur accessio tui, loco intrinseco: intra in tui in re ipsa assertata, aut nata inniti.

1088 Explicatur, si istemus cum Dialecticis exclusi ... in Fo, deficeret ... pro loco intrinseco; ... utrinque ... Si vero cum Scoto discurramus, ... ; et sic deficeret ... pro loco intrinseco: ... et sic ... deficeret ... pro loco extrinseco, aut ... accessio, ut Scotus loquitur, ... sumitur ab aliquo ... , ... intrinseco Fo. Attendatur ... acceptio, ut inde ... assertio, aut nata.

1089 ... notatur 1a sententia asserit, hanc conditionalem esse inutilem, imo nocivam ad veritatem quaestionis indagandam. Sta Gofredus, Ariminensis, Okamus, P. Gran. tract. 10. d. 7. P. Esparza tm. 1. lib. de Deo q. 36. de ... , et alii, quibus accedere videntur ... hypothesim ... = 2a sententia ait, adhuc in ea hypothesi distinguendum ... a Fo. Sta Enricus, Vacones, Aureolus, Okamus, Gabriel, Cartusianus, ac Scotus cum suis, quos sequitur Mastrius tota d. 7. = 3a sententia negat, tunc distinguendos fore. Sta D. Thomas 1. p. q. 36. art. 2. et cum communiter Tomistae, ac nostri.

Caput 2um.

Quid veritati contineat 1a sententia?

1090 ... DD. ... nil ab aliis ... asserere. Rationem; quia ... hypothesis dupliciter potest adstrui: 1o, ita ut re ipsa ... non procederet a Fo. 2o, ita ut re ipsa procederet a Fo, et non ... a nobis ut ita ... , sed re ipsa non ... a Graecis ... a Fo processionis. Si 1o modo ponatur hypothesis, tunc asseritur ab illis DD. inutilis et ab omnibus asserenda credo. Si 2o modo ponatur, utilis, et nec ab illis, nec ab aliis negandam mihi videtur. Propositio exponendo.

1091 S 1a pars: si 1o modo ponatur hypothesis, inutilis est ad veritatem indagandam. Probatur: ex qua ... , ex quo sequitur utraque, et neutra ... pars, neque una ... probari; et ex illa hypothesi in illo sensu sumpta, sequitur utraque, et neutra contradictionis pars: ergo. Probatur ... : si ... re ipsa non procederet a Fo, esset ... impossibile;

d ex sp̄u s. imposli seqtr, q̄d sedat, et n̄ sedat, et coex necuny, nec aliq̄ seqtr: g. Non stat ex illo p̄xinpo, q̄d ex imposli seqtr q̄dlibet ɔdiori exmy.

1092 Ret Mastrig cū Scoto, q̄s seqtr P. Thyrsg d. 3. §. 2, q̄d ut seqatr utraq̄ p̄s ɔdiori, bet fieri argtū ex hyposi n̄ p̄severgte; si ex hyposi p̄severgte stat so seqtr una p̄s, vḡ p̄severet, q̄d sp̄us s. et tn n̄ sedat a P.ͦ Mosic: sp̄ualitas sp̄us s. p̄ut dicta apceoe i rao diligedi, tn: si 1.ͨ so seqtr, q̄d diligatr. si 2.ͨ: so seqtr, q̄d n̄ diligatr: g ex hyposi p̄severg te so seqtr una p̄s. ɔ: sp̄us s. p̄severgs n̄ p̄ductq a P.ͦ i imposli; d ex imposli seqtr utraq̄ p̄s ɔdiori: g ex hyposi imposli p̄severgte seqtr utraq̄ p̄s.

1093 Dices, q̄d q̄uis sp̄us s. ita p̄severgs i imposli in re; argtū tn n̄ sumitr ab illo ut imposli, d ab illo 2.ͦ p̄cisy ɔstitq̄ p̄nalibi, in q̄a fre, aut n̄ e rao dilitio is a P.ͦ Beneg de: g ut ex illa hyposi inferatr determinate una p̄s (vḡ diligitr) argtū bet sumi n̄ ab hyposi p̄severgte, d ab aliqo solo p̄rato, q̄d de se neq̄ dit ee pole, neq̄ impole: g ii ex p̄se ad veritatē tota hyposis, in q̄a oia ss reipsa impolia n̄ mag is seqtr una q̄ alia ɔdiori p̄s. g. Sic p̄s argtū ad veritat imposlite hyposis n̄ p̄ot it cogi ad uādg unq̄ p̄t p̄ alia. Hec mihi clara ss.

1094 Dixi, q̄d q̄do in hyposi n̄ natr de subto p̄ratq̄ ipsi e reale, d aliqd at tributale, tyc q̄uis seqatr utraq̄ ɔdiori p̄s, dixo tn mo; nq̄ una seqtr p̄ locy incy, alia v.ͦ p̄ locy excy, vḡ supoto, q̄d ipsa p̄nalitas s rao diligedi, dato imposli dicto, seqqretr p̄ locy incy, sp̄us s. diligi a P.ͦ q̄a n̄ auferretr imiate rao dilitioīs ɔsistes in p̄nalite ipsa p̄ manegte. At p̄ locy excy deficeret dilitio; q̄a deficeret p̄cesio: et inde p̄ cog accñs seqqretr, n̄ manere p̄nalite ipsa, q̄ e rao dilitioi. Et in h̄ differyt hyposes istę ab illis, q̄ dytr illegitime, in clatorię intrī, in adiecto, &c; q̄a ult, q̄uis in utriq̄ seqatr utraq̄ p̄s: at in his 2.ͥ seqtr imiate, et p̄ locy incy utraq̄ ɔdiori p̄s. vḡ. sic h̄o n̄ eet al; n̄ ita in illis 1.ͥ, ut dictye.

1095 Sic ɔ argtur: g ex p̄ta hyposi inevitalit seqtr utraq̄ ɔdiori p̄s, lt una seqatr p̄ locy incy, alia v.ͦ p̄ locy excy: g ex p̄ta hyposi neq̄ determinate p̄bari p̄s una p̄ alia. Hec coa videtr evi g's: n̄m p̄ ei ɔdis p̄ una, et nari alia, si utraq̄ inevitalit infertr, q̄uis mo q̄ illaoi s dixy. ɔ p̄ro hac p̄a rite: p̄oto h̄ ḡti, h̄o exit, p̄ e a p̄rari t̄ coes; g exit al zale; n̄ tn p̄ e naril: g exit zile. Et rao a p̄riori e,

ei; qa utraq. ꝑ inevitabilit. inferetr, qz vis 1a. inferatr ꝑ locu incy, et 2a ꝑ excy. Sicq in nro casu. Pla dehisdedi in loga a no 720.

1096 — Sia. no: ꝑta hypothesis utilis e advitq indagandq, si sumatr in 2o seu exclato no 1090: Staq. citos DD. P. Vazq. quq segtr P. Ortega de Trite q. 3. certam. 1. n. 4. Seq. hypotesis iste bet ee: q si n reciperetr a nobis in Spus. rao ꝑceosia Fo, reciperetr adue, t ꝑs recipi rao distinoi ab illo? Sive ut acute notavit Vazq. abstrahq do ꝑcive a ꝑcesioe, ne si cyea su ꝑoatr Spq. implicet in tui hypotesi: aut ne si sit ea naveponatr, poatr Spus. impolis, et ita sario segatr utraq. q. Staq. ꝑtq. Da.

1097 Et ita qdq. qqstioi seq. plange, et facilis, et ut oportune hic observavit Auriolq, et cu ipso alii, ꝑtq hypotes, ut utiles sint, tles dbt ee, ut exponi possin ꝑ pry categorq hypotecq coruetq ꝑ moy qqvalee, qq categorica disputabilis: vq nrq hypotecq corret ista, an sola relao ꝑducetis, et ꝑduci s rao distiquq diintq Dinas ꝑnas? et in hseu accipit D. Thas, et alios PP. ac TT. hiusdi onaliq utqtes Ex. Da. lib. 10. c. 2. n. 12. dens, ꝑig tgilliq qqstioi ei bet, an loqq ndo ꝑcive, et abs trave nro mo recipiqdi defcecoe. Ubi, et amorillq: et hic solq seq e utilis, et acomodatus intentoi nrq. Sta ibi Ex.

1098 Dices: PP. ac etiq TT, ac ꝑsi hiusdionaliq impolibq utqtr ad arguqdq: vq D. Augqs. de Trite c. 6: et si DS. FY n genuisset, n ꝑ hiberet illq dicere ingenitq: qli utiles. Nq no abstrahq utilitq ad arguqdq; at si no, accipiqdas, aut a PP. accipi in seu positivenq, si sint navq; aut positive afrq, si sint afrivq: d accipiqdas ee in seu ꝑcivo iq exclato; alliq ex illis sario infreretr utraq. editioisq!

1099 Et ita arqtq, qd (ut dicq) fiebat a PP. Latinis in Concilio Florentino. Grecos, qd ult, si Spus. n ꝑderet a Fo, n distingueretr ab illo, ꝑbat ex suppone, qd Spus. distiguebatr a Fo, ut ipsi Greci fatebatr. Qo supote bene arguebat Latini sic: si supotr distq, bet odi ꝑcesa Fo, qa rao distioi in Dinis e sola relao ꝑceoi. Tingo nullq impole poitr. Qd si n ꝑcesio inrei impolis, tn ab ipsis n afrabatr impolis, ut pat; et inde ex ignoraa, aut inadvertea ipsorq Grecorq cogebqtr, n vi ex ipsa hypotesi, sim ad verterqt, n ꝑceoq impole dstrui ab ipsis Lanis, rerqt utiq. Greci, ex illa

utraq.

vtrumque sequi, distingui videlicet, et non distingui.

Caput 34

Si Spiritus Sanctus non procederet a Filio, non distingueretur ab illo.

1100 Aliis clarioribus tractus: unica distinctionis ratio inter Spiritum Sanctum et Filium est relatio producentis, et producti. Haec est praecipua nostra conclusio cum AA. 3 seq. Porro hypothesim accipio in sensu conceptu exclato. Probari solet primo auctoritate Florentini s. ultima: credentes Spiritum Sanctum ex Filio negaque procedere, sese, ut intelligant Spiritum Sanctum a solo Patre procedere, et coaeternum Filio. Ex pluma obiicit Scotus, quos inter duos, contradictionis potius ipsis stare; neque ex illa hypothesi infert contradictionis distinctionem non sine principio nisi, et etiam in natura: quod non obscure colligitur ex verbis praedictis subsequentibus: hi praeculdubio subsistunt ab hypothesi separantes; ideo huic argumento supersedeo.

1101 Probo 2° a auctoritate: nam Toletanum 11 in confessione fidei ait: credimus Spiritum paraclitum qui nec Pater, nec Filius, eo quod a Patre, Filio, procedens. Quod si procederet, pro eo quod est qui de suffixo, at non unicus discursus. Opposite Toletanum 11 quos in confessione fidei: hic solo numero insinuant, qui ab invicem sunt. Florentinus s. 10: sola relatio quasi ... Graecos, quos Latinos DD. Divina persone personas multiplicat, ita ut nulla alia ratio, quia vi relationis Patris ad Filium, et una persona ab alia distinguitur. Sic nihil expressius in SS. Patres intentione Augustinus, qui passim referunt DD. Et inde illud Theologorum axioma: in Divinis omnia sunt idem, ubi non obviat relatio producentis, et producti: quae remota relatione producentis, et producti, nulla remanet inter Divina distinctionis ratio.

1102 Clarus huic argumento Scotus negat, contradictionem, et RR. sic docere, quod ratio distinguendi personas, est sola relatio producentis, et producti; at non docent, quod est sola relatio opposita, et relatio ut sic, sive opposita, sive disparata. Relatio opposita dicitur illa, qua una persona respicit aliam ut producentem ab ipsa, vel ut producentem ipsius: talis est inter se relatio Patris, et Filiationis. Relatio vero disparatae, quae quamvis inter se relatio dicere producere, non tamen respicit ... ago distingui: talis est Paternitatis relatio ad Spiritum Sanctum, Patrem ... Patris, et quamvis respiratione opposita relative Spiritus: et tamen primo distinguitur a Spiritu Sancto per Patrem. Quod adduc profert ex ipsis RR.: nam RR. relationes, de qua loquuntur, opponunt ab ablato, et ...; atque utraque relatio ... loquuntur de utraque.

1103 Inde ad celebre illud axioma respondet, intelligendum esse sic: ubi non obviat

relatio

relao, sive oposita, sive disparata. Si@ intellat de relaoe dictate oposita, e, inquit, falsa; fllij: nec autoate, nec raoe fu data: imo x ipsi c, qd Pitas, et Filiao de fo distinguntr ab spu S, et tn n opount cu Spu S. relaoe oposita, a disparata: g stat distio in Dinis p solqrelao disparata. Hec tota Scotarij doctrina, qz nobi multa ei molesta ait citt Mastrij: caq nos ad aegra a raoe abducit. Exig tn advento, scilia, et PP. loq de relaoe ad invice, ut ex ipsorq ubis stat: qd intell negt de relaoe disparata; tu ex ipsa voce ad invice; tu etia q alia viet Spirava, et Pitas e tr relaoes ad invice, qd nullq dixerit.

1104 Sic q araoe solung reicio, et ex spo: relaoes disparate nig rurt recq distioq in Dinis: g qdvi data hyposi Pris, et Spus S. heret relaoes disparatas, aducndi queunt. Pbo q sapaxite: de fo stat relaos disparate i distioe inh ipsas, ut Pat in relao espirao nis, et Ptris. Dfr: ideo Pitas, et spirao acva n distinguntrxx, qa q vis sint relaoes, n s opote, seu ad invice; atq in hypoti q zvi Filiao, et spirao pava est relaoes, n est oposite: g n distinguentr. Set q nyc Pat dupli i deg cata relaoe risfertra Pris, et Spu S. ita tuc Pris, et Spus. dupli i deg caba relaoe refferretr ad Pris.

1105 Ret Mastrig n° suo 276, n q asecq relaoes disparatas distioq afferre, ut arguty zvincit; a illas s, g s sqduoe pavq; qa idq tq negt trare duas pduoes ad q tas = D: q erao, et spirao acva rr idegetr: g q erao, et spirao pava rr idgcantr. Pbo cog: ideo q sic vq; q acvq n opount ad invice; a tue pavq n oponentr: C. Dfr: pduoes aliq acvq n petuntrr diquiq neq pavq. Si m in pixinso poss poni ples pceoq acvq eqda fralidistioe, cur n in tuo ples pavq. si p rins q q ro here ples raoes frales, qa q pducat, cur n tuqq ples pducatr.

1106 Ret deniq q eraoq, et spiraoq acvas n eeo opostas neq sh e sp rrelaoi, neq in alio: q eraoq v°, et spiraoq pavas ee opostas, qz vu n in esp relaoi, tn in ospe pnq; qa qqllo ostuit pnq ab alia distq = D: q erao, et spirao acva ex spu tliq n ostuq t pnas disi tas: g q erao, et spirao pavq ex sptu tliq n ostuq t pnas distas Aliq sic: spirao acva ad nit pnq q stuq S distioe reali at l ipna: g spirao pava pe advenire q eraoi pavq, seu pnq iqastuq i distioe realiabilia.

1107

1107 Neq. obsto discursus Mastrii d. 6. s. 6. dicti, qd in tli hyposi n maneret Pr cum eo, qd deesset ei virtus spirativa; qa dicendo Filium esse a Pre neq. facundum = Neq. in talis, qd qvis tunc n maneret Pr, maneret tn Verbum; et conseq. 2a persona: dandum q. nunc Scotistis, spirationem activam n constituere personam, d personam advenire. Et adhuc argumentum viget; qa si spiratio activa advenit personae Patris iam constitutae, cur spiratio passiva advenire non possit personae Filii? Certe paritas viget, dum non recurras ad oppositionem productionis, et productionis.

1108 Rndi: qa spiratio passiva e haec, seu individua, et consequenter distincta a Filiatione; at q in ista hyposi erit haec: q. = F: etiam spiratio activa e haec, et tn n distinguitur realiter a Pre: q q qvis passiva esset haec, n ideo distingueretur a Filiatione. Et ratio a priori mihi efficax; qa ex eo, qd quaelibet haec, n sequitur, e distincta ab aliquo spirato, n si prius supponitur, qd in conceptu haecceitatis includatur distinctio a spirato; atq. in solvere n potest; d gratis supponitur, qd in conceptu haecceitatis spirationis passivae includatur distinctio a Filiatione: q ex eo, qd spiratio passiva esset haec, n sequitur, e a Filiatione distincta. Maior constat; qa etiam Paternitas e haec; et tn n distinguitur a spiratione activa.

1109 Dices: haecceitas rei ut sic e de se indifferens ad identitatem cum aliquibus, et distinctionem ab aliis formalitatibus: q qd haecceitas spirationis passivae determinata ad distinctionem a Filiatione, aliunde desumendum est, qm ex ratione haecceitatis. Itasicut modo haecceitas Patris affert identitatem cum spiratione activa eo qd non habeat cum illa relationem oppositam, ita in hyposi spiratio passiva afferret identitatem cum Filiatione eo, qd n haberet cum illa relationem oppositam. Sistit argumentum, qd ut sicut modo spiratio activa n constituit personam, ita in hyposi spiratio passiva personam n constitueret: q tunc esset duplex tantum persona, Pr, cui advenit spiratio activa, et Filius, cui adveniret passiva.

Caput 4um

Ratio a priori pro Scotistis.

1110 Ea e illa, qa petitur ex vi tantum illius axiomatis, in Divinis omnia sunt idem; ubi obstat, q. loquatur de relatione opposita, q dicit opposita, t disparata: sic argumentor: in creatis distinctio realis in Divinis, n dicit oppositio quoad identitatem; d in creatis oppositio quoad identitatem, n dicit relatio opposita: q in creatis distinctio in Divinis sine relatione opposita; atq. in hyposi n daretur relatio opposita: q. In hoc discursu totum argumentum hoc consistit. Maior e omnibus certa; qa simplicitas, ac infinitudo Divina exigit affert identitatem cum omni perfectione n dicente imperfectionem; n aliunde

prata

spirata ipsa opponitur quoad idem, ut in ipsa oppositione producentis, et producti. Restat videre de tertia.

1111 Quam sic probo, resumendo argumentum positum a n° 755: quia quaelibet oppositio producentis, et producti ab ipso afficit tam in creatis, tam in seipsa, tam in termino, cui opponitur: ergo quaelibet alia oppositio repugnat in divinis. Consequentia evidens. Probo antecedens: quaelibet alia oppositio, tam contradictoria, et tamen haec versetur inter ea, et nec afficit in creatis nec essendi: ergo oppositio contradictoria neque versari inter Patrem, et Spiritum Sanctum. Contraria, et haec saltem oritur a litate subiecti, aut ipsius exigentia in positioni, vi cuius litatis here duo priora se extendentia ad spirationem: sas: in divinis autem repugnat litatis in creatis. Tandem oppositio adaequata in creatis in termino positioni, quasi oppositio Dei ad idem cum creatura, quae oppositio repugnat, ut patet inter Patrem, et Spiritum Sanctum.

1112 Si recurrant ad oppositionem haec ceitatis, seu similaritatis: In primis impugnatur a citato n° 756, hanc enim versari neque, nisi inter extrema litata, ut ibi probo. Deinde impugnatur hic a n. 1106: quia similaritas ex se non afficit distinctionem ab ortis patris, ut evidens: ergo quod haecceitas, sive similaritas Filiationis afferat distinctionem ab Spiritu Sancto aliunde probandum, quod ratione haecceitatis. Insuper manifestum est, circulum videtur committere Scotus, dum tunc spirationem distinguendam a Filiatione, quia spiratio est haec, et est haec, quia est distincta.

1113 Ideo recurrunt 2°: dari aliam oppositionem quoad idem, illam vult, quae oritur ex impotentia termini eiusdem ad terminandas duas productiones adaequatas. Sed in illa hypothesi haberet duas productiones adaequatas, alteram per intellectum, per voluntatem alteram: ergo haberet correre duplex terminus adaequatus, quorum unus esset volitus, alter intellectus. Contra: non productio adaequata illa, quae non sufficit ad producendum terminum; sed in illa hypothesi nulla ex illis productionibus sufficeret ad producendum terminum: ergo nulla esset adaequata: non sequitur, quod idem terminus traheret duas productiones adaequatas. Probo minorem: in illa hypothesi idem terminus esset simul terminus intellectus, et volitus, sed nulla ex illis productionibus sufficit ad producendum terminum, qui est simul terminus intellectus, et volitus: ergo.

1114 Si maxime dicunt, argumentum convincit. Si illud negant, dicant nobis, quare tunc opponerentur quoad idem terminus intellectus, et volitus. Tamen non possunt recurrere ad adaequatas productiones; nam tamen, quod tunc esset duplex productio adaequata, et totalis: sicut esset unicum principium cum duplici formalitate Patris ut, et spirantis, ita esset unica ratio producendi cum duplici formalitate generationis ut, et spirationis, et itaetiam unicus terminus cum duplici formalitate, Filii ut, et Spiritus Sancti. Urgetur: ex eo quod tunc esset principium producens per intellectum, et voluntatem, non sequitur fore duplex principium: ergo ex eo, quod tunc Filius, et Spiritus Sanctus esset terminus productus per intellectum, et voluntatem, non sequitur fore duplex terminus.

1115

1115 Dut clarius apareat Scotus supponere ipsum sug. vut, ut aiunt ex regt, sic aiunt tor: eo ipso qd dubitetur de distinctione, t de identitate rerum, dubitatur etiam de adequatione, t inadequatione productionum; atque questio ista dubitat de distinctione, t identitate rt; et simpl. dicatur q dubitat etiam de adequatione, t inadequatione productionum. Cur ergo supponis, productiones esse adequatas, ut inde probes rerum esse distinctas. Proba prius, ei adequatas, et inde colliges rationes distinctas. Scotus certe mihi insultarent, si ego ipsis sum, et tunc n esse distinctas eo ipso, quia productiones illos esset inadequata.

1116 Recurrunt ad illud suum principium, quod vult processionem intellectus esse adequate distinctam a processione voluntatis: dixeris o duplex productio: duplex est ratio = 3: quia h non dicitur de processionibus actuis; nam certum est a p̄ipiis, quod in illa hypothesi processio actua per intellectum, et actua per voluntatem idem carerent a dequatrarum in dictu: q illud principium solum loquitur de processionibus passivis. Mosic: ideo enim processiones passivas distinguuntur, quia processio passiva dicitur ex processione per actua; q in illa hypothesi n esset, ut e certum: quare tunc n distinguerentur processiones passive. Sinetur, maior, reddatur ratio, ut distinguatur.

1117 Dicet: quia quandoquidem idem principium posit duobus modis producere, tunc idem terminus non potest duobus modis produci; et ita Deus potest producere per creationem, et etiam per eductionem: idem tamen terminus negat creari simul, et educi = itaque quandoque idem Deus posset generare, et spirare; idem tamen terminus generari n posset, et simul spirari = 3: idem terminus posset produci duobus modis inadequatis, nimirum ipsi opponuntur; at modus [generationis], et spirationis n opponuntur in divinis, seclusa sel relatione producentis, et producti: q idem terminus in divinis posset generari simul, et spirari, seclusa relatione inter generationem, et spirationem.

1118 Maior certa e, et ideo calor producitur sulfice, et in materia intra principium producens; quia ubi quandoque sint modi dicti, n tamen e oppositi: q idem terminus, ex parte in infinito, q lucet in divinis, possit produci generare, et spirare, nullis modis sint oppositi; atque n ssi q. Probo hanc nostram: generatio in divinis e operatio intellectus, et spiratio e operatio voluntatis; at operatio intellectus, et voluntatis n opponuntur in divinis, sel relatione seclusa: q. Probo nostram: intellectio, et volitio sic operationes intellectus, et voluntatis; at tamen n opponuntur: q ex eo, quod generatio, et spiratio sint operationes intellectus, et voluntatis, n sequitur, esse oppositas.

1119 Si generatio, et spiratio ex parte operationum intellectus, et voluntatis n opponuntur, ut aiunt tamen probat: rogo, ex quonam capite opponuntur? An re; quasi haec? etiam intellectio e haec, et tamen n opponitur volitioni. An

ne

ne, qa si pduoes adest? Hoc pbo dyi. Unde eg oppoyta? Imo sic insurgo: ideo intleo, et volito, qz vis sint opao intlg, et voltis n oppoyta, qa n het relaoe pducets, et pducti; at gexao, et spirao in hyppoi, qz vis et opao intlg, et volis, n heret eig moi relaoe: g. sta creari, et educi oppoyta: ideo ingi n psi in eod stro. At gexari, et spirari n oppoyta, sct nec oppoyta coci, et amari.

1120 Ideo tadg Mastrig suo n° 267. art, tyc ai s gugdy Spy S. a F°, qa lt ex vi hyp°sis n pderet a F°, poet tn ab illo pdere: q disqueretr a F°, alit poset pdere a seipso: Hec tn solu intety nobis rdit, qa vt a n° 786 pbavi, pto ne Ding n rstuyta relao epra mgtli, at tegtli a egere pducvo, rsitete in eo, q d vna psi pduxe alig. et alig psi pduci ab illa. Unde sic: illa e vnica rao distioi, q a n intla n intlit a distio; at n intla relaoe tegtli pducets, et pducti, n intlit a dis tio in g Fy, et Spg S. radat g soluoe: q &c.

1121 Mastrig g in hac soluoe suy d3 deserit; ng q a Scoty stqdyt, q d in data hyppoi Spy S. n disqueretr a F°, moveba, h pgto, q d vlt n e rao distioi in Deo, ni sola relao pducets, et pducti: q dq, an hec relao disques s pramgtlis, an v° tegtlis. Scoty v° ait, q d tyc disqueretr, et movetr 1°, q a tyc etiq Spg S. eet hic. 2°, q a pderet p pcess a dgtg, et coex distg a pcesse F°. 3°, q a aduc in hyppoi vng pderet p intlg, et alig p voltem. Scotg g sic rgtes nobi eu colligut r Scoty.

1122 Q d sic pbo: x° Scoty ex distioe Spg S. a F° n pio r Grecos pbari, q d Spg S. pdat a F°, at x° Mastrig ex distioe Spg S. a F° evigt pbaretr, Spy S. pcedere a F°, g Mastrig rrig e Scoto. Max rstqs i a pd Scotas, q ideo vnanimit ngtin Florgt. He a rgty repixi, alias qz raoes adducyt, q bg rilig pbat pcessioq a F°, vt videre e a pd Fabry in 1. dist. 11. d. 38. toto c. 5. et a pd Mastrig art 2. Nor v° ostedit r° hqe Mastriang soluoq in distioe Spy S. a F° includitr, q d Spg S. psi pduci a F°, at ex eo q d Spg S. poret pduci a F°, evigt pbaretr, au pduci a F° evigs m e, q d in raxiis a dintra pose e inseparale ab ei: q &c.

1123 Greci eu Cathocis rdebgt, Spy S. e e distg a F°, Scoty, et sui a serqt, q d qz vis Greci e e distg a F° n ideo rdexbgt ab illo pdere. Relig Th. a serqt, q d si Greci

rdeyt

ɔdyt ee aiity ab^{to}, bgt etiā ɔdere, abillo pdere. Et in hoc stat tota pugs ɔtrouera. Masii: et x^{o} Mastrii soluas eo ipso, qd Graeci ɔdgt Spus. a F^{o} aiity, ɔdere bgt, qd pe pdere ab F^{o}. Deinde x^{o} evigte raoq eo ipso, qd adgt, posse pdere a F^{o}, ɔdere bgt au a F^{o} pdere: qdb.

Caput 53.

Solvuntr argumenta.

1124 Ab autoate duo afferyte: 1° ex Florgt. cito n. 1100 = Dexillo adsumy pba byt, Florentiny n ee ipsii Graeciy; nq ex tli hyposi infert (inqyt) distiog etiā in ea = 2° ex D. Anselmo in lib. de pcesside Spus: ingo D^{r} adeo subtilit disputat iq ex ɔcessis a Graecis, iq ex Scriptra, et PP., iq ablte ex pia mete, et sca, vt fere ex plavideatr in ipso Scoti opi nio: atsuletiā D. Thos sea: ideo aliq etiā ex nris duvitgt de Anselmi mete, vt Lx. D^{r} e 3. n. 4: Duviū ge D. Anselmy, quq qibt pse, et ralii late evolvit, vtb. Farola 1. p. q. 10. art. 5. duv. 3. et Mastriq art. 3.

1125 A raoe sic argmyt 1°: p illud pratu, p qd res ɔstuitr in ee tlis, distiquitr ab oi alia n ɔstuta p tle pratū; atqe F^{o} ɔstuitr Filiaoe, qa n ɔstuitr Spus: S^{o} F^{s} Filiaoe distiquitr ab Spu S^{to} sic: qoties maneat Filiao manet distio ab Spu S.; Filiao mi ɔstuvy, ac subinde distintivus F^{i}, atq in hyposi manerit Filiao, si in vi hyposis auferta a F^{o} vita spirava, qq n e de ɔstu Filiaus: q manerit distio ab Spu S = Sy mose ex tollitr argtu n a Graeiis, et vt V^{q} fatear, extimaeiq pul chritune capitr, qqs fdy eo supoty n nstraverit.

1126 Nullū e argty, nisupoatr manere eadq Filiaoq, qq mo e, qd sic pbo: si n maneat Filiao, qq mo e, si manet Filiao vt sic pciso ɔstu pringi pducvi, a Filiao vt sic, p lo ɔstu pringi pducvi, n dit distioq realq ab spiraoe pava: qdb. Si n oregnas, inga qestioi difultas vui tit, asigna raoe, cur illq nes; nq vi pntis argti nacirige; q vuū idq cargtarr Filiao, et spiraoe, aduc verimy eet, qd F^{o} in ea Filii ɔstuitr Filiaoe, et Spus in ee Spus spiraoe, qa tr vna ab alia distiqueretr; sct respca 1^{a} pna tn raoe Pris ɔstuitr Pre, et in raoe Spiraoris spiraoe acva; qa tn vna ab alia distiquatrr.

1127 1° raō a priori mini e evips; 1 a eadq rregtar pe here plēs raoes fales ivgiq D. raoq inkivi,

raoe inmesi &c: idq ho raoe alii, et raoe rali. Et adhuc verissime, qd D.s in raoe intelivi ostituit
intlu, qo n ostituit idq D.s in raoe inmesi. Sic de hoc, et aliis. Rogomne: ex eo, qd D.s in raoe in
telivi ostituat intlu, qo n ostituit in raoe inmesi, probe ne, intlu distingui rx ab inmesite? Ex eo qd in illa
hyposi D.s in raoe P.is ostitueret Filiaoe, et idq D.s in raoe Sp.s ostitueret Spiraoe, n pta Spiraoe
distinguatq rx a Filiaoe. Itn n a argtu supoat manere hanc Filiaoe 2 q qualitatem huius Filiaoi,
frivolum videtur.

1128 Si a t supoatr, sic argtor: Filiao, q tuc maneret, distingueretur a Spiraoe, q mo
distinguitr; t mo distinguitur p relaoe princi pducuu: g et tuc p illa distingueretur. Pbr mai: qa hec re
lao e de esca huius Filiaoi: Dices, t e de qddite Filiaoi huius 2 illius tlaite, n tn 2 pty
Filiaoi, rogo itq: maneret ne in hyposi 2 talite, q io 2 p ciuy opty Filiaoi? Si ly:
g distingueretur relaoe princi pducuu. Si 2 q: g maneret io 2 opty Filiaoi, remoto oi erne,
aut relaoe princi. Alioqui et Filiao ita osiderata n afert distioe reale, l afferat reale ab
Spiraoe; t assigna raoe, qo oppositu pbet: &c.

1129 Hinc ad argtu in sra ... distinguo maiore 2: qoties manet Filiatio,
qo moe, manet distio, ocdo maiore: qoties manet Filiao alia; nomaiore: qa Filiao illa n eet
distio realis ab Spiraoe, q vis eet ostitua Filii in raoe Filii, ut ostat ex dictis. Distinguo
sic minore: maneret eadem Filiao, no: alia; ocdo minore. Ad adiunctam pbaoe dic, qd vi hyposis n so
auferetr ipsa virtus spirativa, et Spiraoe aualis, t etia auferetr raoe principii, ac exigea ad ho
da virtus spiravq, Spiraoe q aualq, nq si hec relinqatr ut saria ad distioe Filii ab Sp.u S.to
quietr duo absda ... Icty. 1q, qd i q relao princi pducuu e saria ad distioe in Dinis. 2q, qd
iq ex distioe Filii ab Sp.u S. poet pbrari 2 Graecos, qd Sp.s S. pdit a Filio, ut dixi a n. 1122.

1130 D ne impolibq ... mixtis terreamur, loqamur in
seu pcrivo, ut supra 2. notavi: 2 aptz Filiaoi Dine t i pscindibilis a relaoe Spiraoi, t n ... 2 q: q ocipi
neqt Filiao ut alia, q n ocipiatr ut relata relaoe opposita ... no, qd in opty Filiaoi ocipiatr dis
tio; nq q vis i pty Filiaoi inneatr in 2a pra; n tn ocopty in illa regti afferyt realitioe ab Sp.u S.
ut e ovis; nq in illa regitr opty, entis, relaois, tai, poe, vitlis &c, et tn in his n ocipitr distio

ab ipsis, vinctat.

1131 Insibi: quod ipsa Filiatio praescindatur a relatione spirationis, adducet ipsa propria; et ipsa propria, tanta ex qua cum alia: ergo ipsa Filiatio est distincta aqua cum alia propria = Ussamar: quia in illa hypothesi ratio dici ipsa propria existere in insola Filiatio: et in ipsa, et in spiratione passiva) et illa non; ideo etiam cons. Dno supposito, quod ipsa ipsa est alia propria; non tamen est propria, et opositas suo fundamenti Filii, et est eadem propria cum Filio, ita ut 2a propria est quasi ista ex Filiatione, et spiratione. Dividicas, per quod habet formaliter distinguerentur a Patre: quod per quod habet est propria: est quod super propria. Dico quod, non cogit quod ea est ratio habet ex his formalitatibus, ab zale, distinguitur a lapide, et tamen quod habet ratio, et vitae, et similia. Sic, per hoc etiam per vos oponeretur Filio, et Spiritui Sancto quod unite, et etiam per spirationem activam oponeretur utrique, est necesse anunica propria? Responde et tibi, et mihi.

1132 Replicabis tamen: ista propria est illa, per quam intelligentia substantia redditur incommunicabilis; et 2a propria adhuc per est incommunicabilis Patri, non solum Filiatio, non etiam per spirationem: quod etiam spiratione est Pna = Disquomarez: quod quod redditur suo incommunicabili alteri, ideo: quod quod redditur Dezuo incommunicabilis alteri nomarez. Spiratio passiva adnixet Filiatio: spiratio quod supponeret 2 quod propria quod incommunicabilis: est quod 2a incommunicabilitas subsecuta ad tria, quod non sufficere ad rationem propriae, ut ita sex instantia non quod per hoc non 1a propria constueretur in ratione propria quod per habet, et spirationem activam indivisibiliter, quod per solum quod super quod non est quod adnixere alteri.

1133 Arg. 2: Filius 2 expressio Filiationis, praescindere a spiratione, exprimit eam Patre quod intelligunt non pratum non respectu in ipsius. 2 expressio spirationis: quod exprimit pratum aliquid, quod non est in ipsius quod in telligerato intelligentia, ut ipsis distinctio ab ipsius; atque per manerent pratum illud: quod = Disquonorez: et non propria non respectu in ipsius. 2 expressio spirationis ideo: non respiciatur, sub disquo: non respicitur in ipsius, et non finit ab illo prato; non: et non finit a virtute spirativa, terrigena illius, non respicit Filius; ideo nobis. Disquo sic tamen cogis: Disquo etiam 2 sic: quod intelligerato intelligentia sufficit distinctio reali ab ipsius; ideo: rea... sub disquo: intellectus sufficiente tali reali reali, non cogit: ratione virtus spirativa terrigena illius; ideo.

1134 Si expressio Filii, secluta virtute spirativa, sed dicitur ea 1a propria per intelligentia 2a doctrina per quod

mili

misq: h̄ praty n̄ efsp̄go: at nec excludit ee spq s. Set exp̄sio alis n̄ ē pr hinnile, at nec excludit ee hinnile: et sec exp̄sio hoc n̄ ē rxile, at nec excludit ee rxile. Cuq in exp̄sione Fliaois n̄ atexata realis distio, exp̄sio Flii n̄ pe ee rao distioi rea... Etcq n̄ p̄s darī distio indiuiuo, n̄ deta p̄ositio p̄ adiaq̄, in n̄ p̄esini dexeta realis distio. Qd̄ ... moris rx Fliao in spu s, p̄nitas p̄ratos p̄rinsi rerto in Fliaoe: in hypoti ... eēt. Si instes; quesig ma diuina exigit virte spirauq et in indiuiduo ... ig h̄ solutum est a nuro 814.

1135 Ex h̄ eodg p̄rinp̄o rstruoruq plealias siles p̄nes obciut, qq eadq doctna soluutr: vg Flij diuguitr p̄nalis p̄ aliqd, qd ē dexaoe p̄ng; et virte spirwa n̄ ē dexaoe p̄ng: g h̄. Dicē radice virtis spirauq ee dexaoe huig p̄ng in indiuiduo. 2a p̄ realis reruq diuguitr rstuty ab oi alio, eā si ip̄se ecuq ... rstuto q lbt aliud p̄raty: g p̄ Fliaoe, qq ... alio cir cuscripto diuguit Flij a spu s. Dic, Fliaog rstuvq huig Flii in indiuiduo includere ee alia t virte spirauq, vt ples volut, t salte raoe p̄rinsi qd, vt ee erty. Relege an. 1126.

1136 Arg. 3° ex dixisse p̄iuoq p̄ intly et volte. Sic n̄ pe p̄ ... nalis duab p̄duoibq to ... et ... raoe; et in hypoti ee, t alis p̄duoes to ... raoe: n̄ g ee ias, et duplextq. Pba nor; qa vna eēt p̄ intly, alia p̄ volt: q ... q lbt p̄ sua ... diuguitr ab alia. rfr: Pb. rtinuo p̄p̄gt distioq Flii a spu s. exeo qd Flias p̄ intly, et sp̄s p̄ volte; atq in hypoti aduc Flig eēt p̄ intly, et spq s. p̄ volte: g diuguerqtr.

1137 Huic argto respondi a n. 1113. ex qbg rla maxime mitq. Ad p̄baoeq noillq: qa ex p̄ p̄rio ... intly n̄ diuguitr rxabs ... p̄ volte, vt p̄ at in intleoe, et volioe: Fycg diuguerqtr n̄ qdq xx, at fr: et illq diguerqtr... Stxru ... nulla sola eet adeta p̄cesio; qa nulla sola suffixet ad illq tq. Ad p̄baoq dic, Pb. optime distioq p̄baxe; qa suponit p̄ceos p̄ intly ee coicauq virtu spirauq ... p̄ intly: qd n̄ ... mo het p̄cesio p̄ volte. Hoc ... deficeret, et ideo ... nullq eet distio ... p̄t.

1138 Instas 1°. p̄cesio inadeta ... nulla eet inadeta rfr: ... Flij p̄exaxet, et spq s. n̄ p̄exaxet: g diguerqtr. Diguo ...: p̄cesio ... rx inadeta

ē impfa; 2do: pcesio so fr, t pzaog pscive sinatz ac inpfa: neq: i tsci ces pp.

Pat in ipso tzo adeo ptucto, q coalescit ex aupi pzato, ns pe ex esia, et Filiaoe, gsz
q dbt ēē so tsq q inadeq = Ad 2 fzaog dic, pzata 2dictoxia in Divinis nl fatin a zze
distiog xeay, vtq at in esea, q q n gexata, et in Filio, q q exatr. Dico, q d totq tsq ēēzz p in
Illo, et ēē tzz p vsitz: cy adoxaioz ides in Deo, ēē p in Illo ac gexazi: totq tzq peraēēz, ēē
q zz Filij, et sui zz Sp. S.; iste modenoaoes, seclusa pducti zeoe, nisi in Divinis opsitis
vigtye.

1139. Dicit. 2: si Sp. S. pdexet a solo Filio, adue disquaxetz a Patre; a tq n dixetzelaog oppo
tq ad Patre, a disqxaxatq: q dbt = Data maxi; q a hypoiis fingi psvaxis moi, nominzq: q atq
Sp. S. pdexet saltē miate a Patre, qang pdexet a Filio pdgte a Patre: et coex saltē mia
te opponezetz ~~~~ zelavē ~~~~ Spui = Sxascitz 2 hgc solucog Mastrij a x t. 6. n. 252. mira
tzq, q d ois nzēsec DD. acquiescat, duobq exceptis, nrō Valent. et suo Ferchio.

1140 Reclatrit: etiq si nepo nn pdexet miate a
suo avo, aduc p sua inca disquezetz ab illo: q miata pcesio ni vnica distioizao 2 pat: si
in Deo darēt zdue pre ll, et ingenite, ita tn, vt Sp. S. pdexet a sola vna, q que bene posd.
disquexitz ab alia; a tq ab alia n pdexet nec miate: q dbt = Asiat zaog apzioxi: q a ēē mi
ate a Patre n ēē tzale zstuvy Sp. S., a tniadisquitz, ni p suy fzale zstuvy: q n disquitz a Patre
p ēē miate ab illo = Ptat: q a p p ingy miaty pacqssehet ad tuy miaty; a t nil p esug pnalq disti
oq sumexe ab illo, q p p acqssehet: q dbt.

1141 Paxy hec vrgēt: 2 vogti, nocoq; q a nepos 2y sua inca n pdet pse, neq miate ab
ito avo; cy q q que bene posset ēē alpsi g avi nepos. Pz q a in cxatis zaoe , itaci data distio ing
zzi hoc pducti, et pducti: secq in Divinis q q in ... tatg, vt sup a dixi = Ad 2 fzaog nogi: q atyc
Sp. S. ēēt zz vna ex illis duab: nec vtraq. poet ēē posive ingenita; a vna ēēt ingenita posive
alia vo 2 yung, zalizq ēēt so pscive ingenita; 2 q aliqvo ēēt genita; et a Patre genita ēēt a ... f in
q atz hypoiis ēēt inclutenacintzq; q aiia ingzrisyeagna n pducta ēēt dista a Sp. S., vtsitz in ip
sa hypoiis, et n ēēt dista: q a n hezet opsiog q p ad idg te.

1142

1142 Ad tertium respondeo distinguendo maiorem et minorem, et consequentiam: quia in meo principio non distinguitur spiratio a Patre, et sic ipsa procedit a Patre, quae relatio distinguitur productivo. Concedo, quia est formale constitutivum Spiritus Sancti. Ut sic dixi esse contrariam Filiationi ad hoc, quod virtus spirativa = Ad secundum nego maiorem: quia quod datur principium minus relativum ad productionem, neque tenetur aequalis ad illud. Itaque licet processio [illegible], ac quod non influit per se ipsum in eum. Si [illegible] idem, ac causam, et sic per se concurrere, [illegible]; si dicatur dat Filio virtutem producendi Spiritum Sanctum, sed [illegible] aliud daret virtutem producendi, quod implicat.

1143 Brevius respondeo: tunc in hypothesi perseverat idem Pater, quomodo [illegible] aliquid [illegible] a Patre, quod non inde sequitur virtus spirativa, [illegible] principium quod Spiritus Sancti; hinc medio [illegible] huius Patris quod distinguerentur per relationes [illegible] productionis, [illegible], et communicat Filio virtutem spirativam, aut [illegible] exigit illam communicare Filio, tamen [illegible]: distinguerentur per illam mutuam relationem. [illegible] Spiritus Sanctus [illegible] careret neque Patre, neque [illegible]; cum illa persona [illegible] disparate se habente ad [illegible], et Spiritus Sanctus.

1144 Atque denique tunc Filius haberet virtutem spirativam quae distingueretur a se ipso spirato. Probatur, quia [illegible] dat Filio, praeter esse Patrem, et virtutem spirativam non esse in Patre: quod [illegible], natura communis: quia [illegible] virtus productiva non habet esse in divinis [illegible] a se: et ita [illegible] voluntas est virtus spirativa; et tamen non distinguitur ab [illegible] quia ipsos principium quo non [illegible] a se, et [illegible] principium quod; atque in illo casu [illegible] Filius haberet principium quo, non esset principium quod [illegible] spirare: sicut modo Spiritus Sanctus habet principium quo, et tamen non est principium quod spirativum.

1145 [illegible] nego. Ad probationem nego maiorem: quia licet in hypothesi Filius esset incapax essendi principium quod spirativum, ita esset incapax [illegible] virtutis spirativae: [illegible] nec daret, nec posset virtutem spirativam Filio = Dices, quod virtus spirativa distingueretur a Filio sicut relatio ad illum. Nego consequentiam: quia virtus spirativa [illegible] non distingueretur realiter a Patre, sicut nec Filiatio ab spiratione passiva: quae est realitas: quae est [illegible] productionis Filii: quae distingueretur a Filio per relationem productionis et producti: sicut modo [illegible] non in [illegible] distinguitur a se [illegible] in Filiatione; distinguitur [illegible] per [illegible] spiratio [illegible] in ipsa.

1146 Ex his observa [illegible] quod aut [illegible] supponit, aut [illegible] in persona, quae ei [illegible]. Dicunt [illegible] tunc Spiritus Sanctus distinguitur a Filio: quia [illegible] tunc spiratio esset [illegible], et individua: quae [illegible]

ab

ab oi nisa = Deu. eet hec dicta, et n potig hec ipsi cata: ... Fliaoe: ... etiq voltae hec, et ... e dicta. Cur ... Fliao n eit ... spirao? Dicyt: quatu spirao retineret ... stuvy in qo stat dictio a Fliaoe: Dico ego: retineret suy ... stuvy in indiduo, ... qath ... stuvy in indiduo dit ... relaoe ... ad Fliy: retineret suy ... stuvy in ... sicie, ... seat. Dno, ... stuvy in ... spirao ... stat ... Fliaoe: ... relinquent scotistæ.

1147 Dicyt: Fliao ... eet ... intly, et spirao ... voltg. Dico ego: sita: at hic nulla ... dictio, ... Dicyt ... qlbt ... adsta: ... qlbt e ad ... dicty. Dico ego: in illa hyp ... qlbt fore ... qa ... eit ... n eet ... cur? respondyt; qa vna eet ... et alia spirao. Regno, et ... seclusa relaoe ... et ... ducti; indiui ... et spirao nil aliud ... intly, voltig; ... in Deo, seclusa ... n oponyt ... cur? Et ... nobis stat infinita simplitas ... Dei, ... n oponyt.

Disputatio 7.a

An Sps S. a Ptre, et Flio, vt vno princ.po, et duplici suposito pcedat?

Caput 1.

Sensus qestiois, et DD. sentia.

1148 Supono 1.o Ptrem, et Fliy spirare, ... vny principy ... vt ... stat ... qa Ptre, Flioq pcedit: ... et ... vt ... Supono 2.o Ptre, et Fliy ... ate spirare ... N loqmur de inmiaoe ... virtu ... qa sic ... Ptrem imiate spirare eo, qd virty spirare imiate ut qo spirat ... virty ... in Ptre, et ... Flio. ... loqmur de inmiaoe principii.

1149 Asserog. in ... suposito, Ptrem n spirare ... imiate, sicut ... ducit ... imiate, set etiam Fliy ... ducit. ... ex scrip.a, ... et ... Spm S. a Ptre pcedere imo ... dictu, principaliter a Ptre pcedere, Ioan. 15: Sps, qa a Ptre pcedit: Aug. 15 de Trinitate 17 ait: Sps S. principaliter pcedere a Ptre. ... hec ... vericari, nisi ... imiate pducat Sps S. ... Nec obstat, ... oes dicamur ab Adamo pcedere, et tn n pcedimus

oes

oei iminiate. Neq ad istā extēsionē, seu imspirationē voci spēdere cogimur evisti rane.

1150 ... ... Probetiā rane sic: Pr i capax pducēdi pr vitā spūs: g illū i iminiate pducit. Probēdo: Pr hēt in se totā virtē pducivā spūs; illā mi coicat filio; atq virtā pducivā negatē e ɔnaliū in suppoto incapaci pducēdi illū, vt pbavi an. 468: g= Nec dicas, suffice, qd iminiate pducat. Nā 1° qa virtā, quā Pr hēt n̄ e miate, d̄ iminiate spirativa: g Pr hēt ēē capax huig reaoi. 2°, qa vo hēt virtē spirativā: g hēt vo spirare: spirare a ēo miate potiq̄ e n̄ spirare.

1151 Nec obstat, qd apd PP. praecim Graecos frequēs sit illa ppo: spūs s. pt filiū pdit a Pre. Nec itā obstat, qd supra ē intlata dictio Patris ab spūs, qa vii miate ēo pdat. Nā ad 1ā dico, PP. Graecos ēo vt aiit exclarē i illis locus, Filiū accipe a Pre virtē spirativā: qd n̄ impedit, qn Pr etiā iminiate currat. Et ita Pr duobus moīs, miate sc̄t, et iminiate spirat. Hoc etiā vult illa locuo, qd vlt pcin palē a Pre pdit. et n̄ aliud, vt exponit d. Thas 1. p. q. 36. art. 2= Ad 2ā dico, qd qa vii ad dictioē n̄ eēt saxia iminiate pduo; i ēn exnaaroi, vt pbata ē raq nuz.

1152 Suppono 3°: qq̄stioē duas plecti difficultates, aliā grave, gravioē aliā; qa acris intr scolasticos ɔtrovertitr. 1a ē, g Pr et Filiū ita sint vnū principiū spūs s. vt n̄ possint dici 2 duo principia. Idē de dicedū de nomine spiratoris, qa vii aliq vni spiratorē, et principiū dixitn̄ xerit, aserētes ēē vnicū principiū; d duos spiratores, qa ricat nn spirator ēē adiectivum, ga e verbale. Ita ɔsuit d. Thas in 1. dist. 11: qd retractavit 1. p. q. 36. art. 4= 2a et gravioē, ē spūs s. n̄ p acqs, aut ɔcomitāa spiratoe ē data a Pre, et Filio, vt si duo supposita ducta.

1153 Hisnotatis cā 1ā difficultē 1a sea docet, in rigore sermonis dicēda ēē duo principia spūs s., lz ppt vsū Ecclesiae n̄ ita loquamur. Ita Durādg in 1. dist. 29. q. 2: cui gtr etiā Ariminensis, Gabriel, et Okamg= 2a sea priorē vt minū temerariā ɔgnas, ait, ēē ita vnicū principiū, et spiratorē, vt n̄ possint dici duo principia. Ita coīt ēx ɔsq cito d. Tha= Nec obit Scotg, qui cū Durādo ɔsuisse aasitrgtr n̄ nulli. Et n̄ bene, qa Scotg (vt illū vindicās refert suus Faber in 1. dist. 13. d. 44. n. 1.) ēo dixit dist. 12. q. 1. hqc ēē qq̄stioē qrōmalē. Atq ɔ i. ii. et PP. in hac veri te aserēda adeo insudaverint, qa ex vbis inordinate platis incurritr heresis; n̄ buit Scotg hunc

Loquēri

oquod in moq: ? [illegible], nivnica deite [illegible], plet Deos [illegible], aus nare [illegible].

1154 C.^a 2^a difficulty 1^a seq. sio nat, ita Scotq cu suis, qossegtur Faber l. 41. c. 3 = 1^a assert, Spus [illegible] procedere a Patre, et Filio, ut a duobus supotis [illegible]. [illegible] cu D. Tho, quq secuti D. Bx. lib. 10. c. 6. P. Vazq. d. 150. c. 2, et coit. Nri; ac Fosse, qossegtur [illegible] q. 36. a. 33. §. 1. [illegible] nimis, qa [illegible] Sancti, et [illegible] principii [illegible] vo ut odiñosi notatq a principio.

Caput 2^m

Resolvitur 1ª difficultas 2^{ae} seq.

1155 S 1ª nra [illegible] Pr et Flius sunt unum, et non duo principia Spus S. [illegible] ex concilio [illegible] Lugduni [illegible] c. de summa Trinit. in 6.: damnamus oes, q temerario ausu asserere praesumpserint, qd Spus S. ex Patre, et Filio tamqu ex duobus principiis, et non tamqu ex uno procedat. Idq definitur in aliis concil. et PP. qos [illegible] dexat P. Mont. d. 6. = [illegible], scilic non dixisse absolute Spus S. procedit ab illis sicut ab uno principio, tamqu ab uno principio, non tamqu a duobus, ut denotaret, non [illegible] unicum principium, [illegible] duo principia [illegible] ad modum unius [illegible] uno principio, qa vis habet unum, et eandem virtutem spirativam.

1156 Duo, alius [illegible], alius Flius [illegible]. [illegible] Virtus spirativa est unica, et indivisibilis in Patre, et Filio, sicut Deitas. [illegible] vere [illegible], non duo principia [illegible] qa virtus spirativa [illegible] a principio [illegible] sibi ipsi [illegible] non [illegible] est una, et eadem [illegible] qasi ille [illegible] est distincta, sed in diversis suppositis, nil [illegible], [illegible] Pr, et Flius, ut [illegible] in aliquo [illegible] unum principium; in nulla [illegible] principii ratione [illegible]: non in ipsa virtute, deinde neque in supposito: ergo.

1157 [illegible] tamqu [illegible] veluti [illegible] [illegible] Joan. qasi unigeniti a Patre, et 1^a ad Corinth. 4: tamqu morti destinatos. [illegible] tamqu [illegible] Flius = In 2° seu dicitur Sapien. 3: tamqu aurum in fornace probabit electos. Isaiae 53: Omnes nos qasi oves erravimus: : : qasi ovis ad occisionem ducetur. [illegible] tamqu [illegible] ergo [illegible] ex [illegible]; atq ex [illegible] concil. certo colligitur [illegible], et [illegible]: ergo.

1158 Probo minorem sic; [illegible] concilio [illegible]:

[illegible]

interis illorum fuit definire, Spm. ab utroq. procedere. Conveniebat Graeci, quod si ab utroq. procederet, ex duo principio Spus. Negabat illam consilia; atq. Concilia non negant Graecis, si id dicerent, ab uno principio similitudinarie, et duo in re: quod. Totum doctrina continetur in Florent. l. 25. §. Qbs Lani: ibi: quoniq. Graeci suspicientes, nos duo principia in ... credimus ... itaut Filius non dicitur a Patre principi. Et l. 24: Filius una cum Patre principium unicum, ut una natura spirationem. Et ibidem se referente, Patre, et Filius est unum, ac unicum ... Spus. Sancti nonnumq. a patribus ... Graecos non raro usurpari cum principio.

1159 Probabilitas idem asserit: Quia ... quod si similitudinarie ponitur, non excludit veritatem oppositi; atq. in concil. ita ponitur tamquam, ut excludat veritatem oppositi: ergo non ponitur similitudinarie. Dicitur lectionem. Maior ex eo constat, quod apparet similitudinarie, non nati pietas. Sic Psal. 38. dicitur substantia mea tamquam nihilum ante te; et tamen vere per se apparet, est aliquid. Minor: quia concilia ita asserit, esse unum principium, ut negat esse duo (quod non negaret, si id pro similitudine loqueretur) ut constat ex praeallegatis verbis ex D. Aug. munitatis, q. 5. de Trinit. c. 14. concludit, fatendum est Patrem, et Filium principium esse Spus. Sti, non duo principia. Dicit Pater, et Filius unus Deus, et ad creaturas relative unus creator, et unus Dominus, sic relative ad Spum. Stum. unum principium. Tum Aug. a concil. allegatus tamquam ... unum asserit, duo negat.

1160 Probo 2o. rationem decisionis ex dictis an. 70: substantiva non multiplicata, non multiplicat ... significatam nomen, quia vis multiplicata substantiva est ... ; atq. in Patre, et Filio non multiplicatur ... significata ... substantivum principium Spus. Sti: nec multiplicatur substantivum ipsum: non est plura, sed unum principium. Maior constat, quoniam substantiva significat ... ad modum substantiae: sic ... est una, unum erit substantivum. Ex quo sic: ideo 3 personae non sunt plures, sed unus Deus: quia substantiva ... Deitas sint plura, ... significatam substantivum Deus est una; atq. idem evenit in substantivo principium; ... ergo eadem in utroq. ...

1161 Mr. Gavardi cum suo ... , et aliis eiusdem familiae, quos refert tom. 2. de Trinit. q. 4. art. 6. quavis in precedentibus nobiscum conveniat, addit tamen, Filium, et Patrem esse duos Spiratores. Et duos spirantes docent ... cum cito D. Tho: q. a nomen adiectivum significat directe suppositum, cui adiicitur, et inde dicitur adiectivum: et ideo dicitur 3. personae: Deum, quavis Deitas non multiplicetur.

Spiran.

spirans qui sicat forma, cui additur spiratio; atque duo sunt forme, quibus spiratio additur: sunt duo spirantes:

At esse duos spiratores est religiosius, a quo penitus loquendi non recedendum.

1162 Ad 2um respondeo Patrem, et Filium esse unum spiratorem. Probatur: quia spirator

est substantivum, et perinde valet, ac principium spirativum = Probatur, esse non verbale, ac subinde significare de forma

li forma, cui additur, sed significat ipsum verbum, et participium. Et quia etiam creator est verbale, et tamen non

sunt plures creatores = Dices: creator ortum imitatur a natura divina, quae est una. Et quia omne suppositum natura

non est suppositum: quae reddita a natura ut suppositata: erunt 3. creatores. Et denique quia donator est

verbale; et tamen D. Augustinus 5. de Trinitate c. 11. et 12. saepe repetit, Patrem, et Filium esse donatorem Spiritus Sancti quem

non dixit donatores. Unde etiam D. Hilarius dixit, esse authores Spiritus Sancti: non Autor supposita dicere

ve, ut exclamat etiam D. Thomas.

Caput 33.

Solvuntur argumenta.

1163 Gavardi nihil pene afert, quod facile non solvatur, si notes, quod 3 vis non spirator sit verbale: leges tamen servat substantivi, sed creator, gubernator etc., ut etiam D. Thomas docet etc. = Ad argumenta

Durandi, et aliorum veniamus. Argumento 1o: principium absolute, ac stat pro principio quod, non pro virtute principii; atque

Pater, et Filius sunt duo principia quod, licet sit unica eorum virtus: ergo sunt duo principia. Respondeo negando: quia sicut duo principia

duo supposita; et forma, et suppositum est principium quod: ergo principium etiam non multiplicatur virtutes, non multiplicatur principium,

non multiplicatur suppositum: Et ideo hoc etiam musica, loquendo non dicitur duplex; et unum principium illarum origo

atque: ergo multiplicatio principii sumitur a multiplicatione suppositi, atque virtute, et illo multiplicatur suppositum.

1164 Illa maxime, nomine. Ad probationem illam maxime, distinguo concessum:

est suppositum eadem et principium quod; nego: est in adiectivo; concedo maxime, et nego consequentiam. Principium quod est concretum substantivum, cuius forma est non

tamen, et cuius subiectum est suppositum. concretum substantivum non multiplicatur, non multiplicata forma, ut patet in concreto Deus, creator =

ad probationem nego consequentiam, distinguo consequens: suppositum sumitur a multiplicatione solius suppositi, nego: suppositi, et virtutis, concedo. Utrumque

ergo multiplicari debet, ut plura numerentur principia. Quod de trio evenit in nomine forma: quia ultra directo, et finaliter

cat finaliter tantum naturam: sunt non plures finaliter tantum naturam. Principium vero sicut formaliter virtutem, et subiecto,

seu materialiter suppositum.

1165 Argumento 2o: ideo Pater, et Filius sunt unum principium; quia eorum virtus est eadem; atque Pater habet duas vir

tes

ter, q. exativus ut, et spirava: qd Sp. exit duplex princip. = Neg. aliqd dum de duplicitate ... qa sicut virtus Patris est duplex princip.: eodem modo exit duplex princip. Deus Pater et Filii alibi erit duo principia, negare est solliceo ex nunc dictis: qa ut multiplicent principia, deberet multiplicari ipsa, ut ex eo loquendi modo constat in exemplo n° ... ; quod alia huius ratio ... , ut constat in loquendi modo.

1166 Arg. 3°. Pater, et Filius collective non sunt idem unum princip. quod est Pater: quod princip. quod est Pater est distinctum principio quod est Filius: ergo sunt duo principia = Neg. q. a Pater, et Filius collective sunt idem ipsum princip. quod est Pater: quod sic probo: qa illud ipsum princip. quod praedicatur de Patre, et Filio collective est princip. de quo cum vere praedicatur Pater, vere indicatur princip. Sp. S. est Pater. Ratio a priori: qa praedicativum praedicatur de toto, vel ut dicitur, Xptus est Deus: ergo Xptus est homo. Patet etiam in hac, et similibus: Deus et homo est Xptus, qui est homo: qa ut in ... qui est homo, ... qd dicitur ... de ... infra n° 1158.

1167 Arg. 3°. et ultimo: princip. Sp. S. non supponit principio quod, ut constat, ergo principio quod; atqui in te seu neque verificari, quod Pater, et Filius sint unum princip. quod. Probatur: ... princip. supponit pro Patre, et sic neque praedicari de Filio: supponit de Filio, et sic neque praedicari de Patre: ... utroque collective, et sic neque praedicari de quolibet; cum tamen ... Pater et Filius de quolibet ... praedicetur: ergo non sunt unum, ... duo principia = ... difficultas in quo ... constat ... spiratio; in qua solvenda ... dividis divi nitate ...

Caput 4um

In quo constat Spiratio activa?

1168 Suppono, Spiratio ... non est virtus spirativa, ... spiritus quod est princip. quod. = Suppono 2°, virtus spirativa ... in Patre, et Filio, ut iam diximus, et ... : qa si quodlibet haberet suam virtutem spirativam ... distinctam ... quodlibet esset adaequata, ... inadaequata? Si 1um; qa altera ... superflueret. Si 2um: qa iam esset duo principia ... , quod simplicitati Dei repugnat, ut dicebant Graeci, et docebant Patres Latini; qa aliter quodlibet ... haberet ... virtuti, ac ... adaequationali: ... quodlibet ... Viden. 1156.

1169 Cum huic doctrinae respondeat ... principium ... ad intra ... et ... , quos nos ... an. 407. et ... in ... P. Conink d. 13. dub. 10 S. n. 83. Eodem obliquo iure ... docet ... in solo relativo.

Sp

Nãcu his DD. ñ docemq, virtq spirativa esse, neq partialiter indic̄, et Filiatoe. Nisi sequeretur
ei eadem ret in Patre, et Filio: in Patrem ñ esse idem e Filiao. Dicimus virtq spirativa ēsse relatoe ratioq
Patri, et Filio, comunicat q Filio a Patre sicut alia abta comunicatur. Consistit q. hac sequeretur virtq spirativa
in volte Dina, et in hac comi relatoe Spirati.

1170 Dificultas q fere hæc: constat iq, q d virtus spirativa, ng ē sola voltas xº aliquis,
ē voltas sui, et illa relao, vt nos dicimus; ē sola illa relao xº alior. Atcum princip Spirit, sive
spirator ñ ē sola virtq spirativa, hæc ñ sola ē sola fra illius conceptui: resolvedum restat, q dng addat
Spirator supra conceptu virtutis spirativ? si nil addit, ñ erit spirator, d virtq spirandi. si addit Patre, ñ
potest praxi de Filio. si Filiao, ñ potest praxi de Patre.

1171 P. Suarez tm. 3. d. 24. s. 8. late defendit cu Okamo, Gabriele, et P. Molina
1. p. q. 36. art. 4. ad 2m, et quasd Doy ñ, Becanq, et sug Nazarii, Spiratoq esse in esea, et rela
oe Spirantis iq exclata; ita vt Spirator i q dda subsistes existit ex illis vtrius, ex ratoe Patri, et
oe Spirantis iq exclata, ita vt Spirator i q dda subsistes exist: ex illis vtrius; ex ratoe Patri, et
Filio, sed ē ex coi voltas. subsistit ñ p subsisteq Patri, neq p subsisteq Filii: ē t p subsisteq ablq
ereq, t p subsisteq relatvq vr indistq ab ipsa relatoe Spirantis. Unde gruis ñ intellata subsistea Patris,
nec Filii, adhuc intellta Spirator subsistes, ac subinde princip gd Spiritus. Et inde bene intelliteli,
q ñ sint duo principia, nec duo Spiratores, sed necessario plures Dii. 2º que bene praxi de qulbt,
et de vtroq simul, sed prati Deq.

1172 P. Vazquez in 1. p. d. 143. dit, hac sequeretur eē eque pbale, ac illa, q dit esse q Dina
subsistere subsistea ablta, q constituta hic nº Dr, seu individuum Deitis. Nã in pe, iq istq clarig
subsistere subsistea ablta, q constituta hic nº D., seu individuu Deitis. Nã in pe, iq istq clarisq
his rq parte exclaro. Dr m religiosi P.P. coitq displicet etiq adstatibq subsisteq ablq. Dniq que
bene oes illq in pua re videtq = Opponit Doy d. 94. s. 2. ñ poe ita subsistes ei, 1º qa subs
tea ē incoicalis: 2º qa iq daretur plures subsisteq, q tres. Dr hec contingit dificultq de subsistea ab
lta alibi solvenda.

1173 Hec duo mihi difficultē pariunt: 1ª ñ Patas, et Filiao ñ constituunt princip gd spirandi
vq, io exunt conditio requta ad spiraoq. Quod dit P. Suarez n. 62. Dr inde sic arguo: Pater, et Filius io exunt
conditio princip spirandi; e conditio princip spirantis ñ spiratur: q Patr, et Filius ñ spirabunt. Minor constat 1º, a ratoe:

qa

qa operao egredit a principio qd. n a ratione: prout q a illo videbat. 2° ab ex plis: nq in tlleo ni amat lt p rditio sariam ad amorq: ac lao n obvrit, lt i rdio ad obvs hoc sariam. Patet dq e Patre, et Filius ei principii qd spiravit, et n here influxu soli q rdiois in spiritus.

1174 2°: spiratio e operatio amantis: q ide bet ee principium qd amat; ac principium qd spirat. Ans e certus ex supra dictis: q a sicut Pater intelligendo generat Filium; ita Pater, et Filius amando spirant. Spiritus: qd q q spiratio ipsa egrediatur immediate ab amore, q a volte. Cons. pbatur cog: amor, q a e operatio intelligti ide bet ee principium qd amat, qd e principium intellis: q sit &c. Itaqdq si de ditione, t ideo tare genary, seu virtutis intelli, et amandi certus tne, ide ee n i solo, q etiam principium qd amat, et intelligi q et spirat. Ideo D. Thomas in 1. dist. 11. q. 1. art. 1. ad 2. optime notavit, creaoe ei operaoe nas, spiraoe v° operaoe pras. Qa @ raoe erit operao pa alii, i nulla pna spiratio qd?

1175 Coi e sea doctrina, spiratorq supponere virtute spirativa rr coi Patri, et Filio, et q ~~principio~~ ipso Pater et Filio n collective, t ~~~~ ; vlt ~~~~ n ut ss Pater, et Filius, s ut ss supposita hes virtute spirativa: ita ut spirator ~~~~ partim rr coi, partim so loge coi. Et rr coi ex pte ~~~~, q a virtus spirativa e rr coi. Et @ loge coi ex pte subitracti: q a subiecta ~~~~ virtuti, ut exclat p nn spiratoi e ~~~~ iste suppositis hes virtute spirativa. Et ita discurrit de spiratore, set ~~~~ D. docuit P. Vazq. cui seq Tertullian. 51. Itasoy d. 94. §. vlmo.

1176 Hec tn sea, n i alitq exclete, mihi difficilima e; nq lt bene exclet, q ~~~~, spirator p dicetur de solo Patre, t de solo Filio, t etiam de vtroq sul, set prout Z et inde bene solvat argtis Durandi posita n° 1167. A graviori alii difficulti Scoti subiacet; q a iq seqretr, tota, et ade t raoe spiratoris repiri in solo Patre seorsim a Filio, et e 2: set repiti tota raoe Dei ~~~~ n petet p principio sui duplex suppositum; so m petit pluy, et adeo spiratoris; q a r° hec seq repitr in vno solo. Hoc @ ~~~~ hi DD. e Scotus, ut dicq.

1177 Ideo dico cu D. Tho. 1. p. q. 36. art. 4. quæ optime exponunt, et secutr Canarius, et alii. P. Granados trac 10. d. 5. p sextin an° 6: ~~~~ spiratoris ~~~~ in virtute spirativa, et in relaoe Paternitatis, et Filiationis collective: t ~~~~ et Paternitas, et Filiatio; t ~~~~ duo supposita ~~~~ hentia virtute spirativa. Hoc e, ~~~~ spiratori de maali sehet ~~~~ Paternitati, et Filiationi sub ~~~~: at ~~~~ subiectu suppositi duplicis q a vlt in spirando n see ~~~~, ut ii Pater et Filius, s ut ii duo supposita hentia virtute spirativa, ita ut duo ~~~~ in

supposita

in supposito, idest esse Spiratoris, sicut trinitas in personis idest esse Filii.

1178 Hinc ad argumentum Durandi positum n. 1167. respondetur, nomine quidem ad productionem dic. supponere pro Patre, et Filio collective sumptis, tamen non sub ratione Patris, et Filii, sed sub ratione duplicis suppositi habentis virtutem spirativam. Ideo insuper, quod si principium adaequatum, sive adaequate sumatur, non posse praedicari de solo Patre, nec de solo Filio: quasi idem esset, ac dicere, Pater est Spirator, et Filius habet vim spirativam adaequatam, ut patet.

1179 Nec ideo licet dicere, Pater non est principium Spiritus Sancti: quia haec propositio sonat, Patrem nullo modo esse principium Spiritus Sancti neque adaequate, neque inadaequate, quod est falsum. Quando autem ... dicitur Spiratorem esse de solo Patre, vel de solo Filio, tunc ... principium inadaequate sumptum ex parte suppositi, et adaequatum ex parte virtutis; quia sic intelligitur adstruere hanc veritatem, Spiritus Sanctus procedit ab utroque. Ita P. Granad. loco cito. ... sumitur ex sequentibus.

Caput 5.

Per se procedat a Patre, et Filio ut duobus suppositis distinctis.

1180 Haec est praecipua ratio Scoti in 1. dist. 12. q. 1. et suorum, quam tenent ... cit. n. 1154. ... intelligi, quod idem ... quaestioni, quod Spiritus Sanctus ex ratione sua peculiari ... petat esse duplex suppositum, sicut esse ... principium: ita ut sicut esse non potest principium, neque posset esse in duplici supposito; ... supponendum est, Spiritum Sanctum intelligi ... peculiari ... realiter, quod reipsa habet ... quod vim ... aliud ... Ratio ... alia ... tingere ... ad duobus suppositis.

1181 Huic difficulti non bene ... videtur P. Comink d. 13. dubio 4. dicens, ... ad duobus: quia aliter esse ... non ... exigeret, quod reipsa habet; ... tribus, et ... quo ... Hoc ... quod Scotus non ... Aliud est, quod principium Spiritus Sancti exigat ... ex alio ... duplex suppositum; aliud vero est, quod ipse Spiritus Sanctus ... exigat: et hoc est, quod disputatur. ✻

1183 ✝ ... auctoritate Florent.: S. 25. ... ubi habetur: Spiritus Sanctus ... neque ad Patrem, neque ad Filium ... quatenus ... et Filius ... ratione vero ... ad spirationem ... Ex quibus sic: Spiritus Sanctus ... ad spiratores; ... spiratores sunt duo supposita, et non unum solum: ergo ... refertur ad duo supposita. ... ab illo, ad quod ... refertur; referri ... ad principium, et ... exigere ... ab illo, idest ... In ...

... sic

pmi Scholasticorum, a reductao omnibus tradit hgenrz pnt. 22, et doctrzia actq an. 1178.

1182 ✱ Minq a qustioe distgt, docg tes, Spus. S. procedere a Ptre, Flio pseite orta ab his: q a volt Fliq pseptit hexe a Ptre virtz spiriva; na psepetit here a Ptre coicata volte fecu dq; sicdq psepetit illq a Ptre here p ostaoq intlq, qq steverti, qao qvolti: q q3 do intlitr ostao voltis, is intlitr volbas in Flio: q Fliq het a Ptre fecuda volte, seu vim spiriva: q Fliq psepetit illq here, et coexi kirare. Eodq mo ptz, Ptrq, inqo pcedit, et manet vir ta spiriva, pseptq e spirare = Assihissosteng, pseitas hycorita abisso pringo, n atro. ✝

1184 Araoe psarisolet 22°: qa Spq S. psepetit, diguia Ptre, et Flio; d ri disquerezt abilli, ni abillus pderet: q = Atsic reducite qostro ista ad pcedq, aqa tr nye psciindqdy. Deinde rubq scotq, qd q3 vis pderet a solo Flio, aducetiq disquerezt a Ptre qa salte miate psepderet a Ptre pducqte Fliq. Deniq dicqt, qd si pduret a solo Ptre, q3 vis ndi querezt a Flio, iq v3 eet, qd ipse vt trq pductq, ripetit duo supota in principio pducqte, qdi Scotarq intptq.

1185 Taeo 223 pbo araoe desusta a PP. et Ocil: Spq S. pcedit ex principio, vtq mutuyamo rq exercitq id negt intli principq vt exercitq pmutuyamorq; qa agta duo supota se invicq amqtia: q pcedit a Ptre, et Flio nisovt si vnq principq, d etiq vt si duo supota. Mirecer ta. Pro maxi stat coi SS. seq apd P. Mont. d. 61. Sop fero 1143 Ocil. Tolet. in pfesioe fidei dicqs: Neq Ptri, neq Flii tqtq, d sul Ptri, et Flii Spq dicit ::: sul ab vtrqq pceu se monstrabt; qa charitas, sive sctitas qborq agnoscitr.

1186 Rpt Oriiqdo maroq: qa PP. sa docet, pdere a Ptre, et Flio, qd catholi i negt ntn dicqt, pderepse, qd scotq ngt. De facto q a duobq pdit; d hnie ex nativa exigea Spus, qa eius pducva virtq repitr in duobq; qd p acse ru pnalitis Spus, qe quebine pdere ab vno solo. Vnde cqdit a PP. Spus amor mutuq, nexq vtriqq &c. Anil aliud e q3 dicere, qd Spq S. e, qd coepductq ab vtroq. Neq3 mimiraba, q facile Scotsa Ocil, et PP. oribq se expediqt.

1187 Sic argtor: ex pbe. Spus S. data rao exigqs pdere ab vtroq: q pre ab vtroq pdit. Pbor: rao pptq q3 pdit ab vtroq ra allegata Ocil, eq a ipse Spus S. e chatas qborq: dilectio q ipse Spq S. e

het

het ex pte ipsig: e ex pte spus s. dat ea rao, ppt qm pdit a duobg. Mar pat: nq tuj ab vtroq pcedit, qa e charitas q bonu, vt loqtr Toletanu: Itq, rao q a i spu s. refertr ad spirtes, vt loqtr Florentinu: g rao, qa i ... trig ioru et qa hq se, e rao q a pdit a duobg, atq hec rao sehet ex pte spus: qd.

1188 Dices: spus s. rao e sue pnalitis n e e amore mutuu, nec charitas ... n e ipratg e coale: sed v by rao e sue pnalites n i sapica; hqe n e ipratg coe: doctrag PP. a orbg exclud a e xit. Deinq qd dug PP. docet, Pr et Flig diligut se spu s., n vellint, q d ipsa pnalitas spus s. ... a ... adeqdi. Adduc sic a rgta: spus s. rao e sue pnalitis petit, q d ipsi ... amor, q Pr, et Flig se mutuo diligut: g rao e sue pnalitis petit pdere a Pre, et Flio se mutuo diligetibg; atq n ipsi se mutuo dili gere, ni sint duo suposta: qd. Ans mihi videtr innadile, ni spus s. ad ... qua nec fides, nec PP. agnoscut.

1189 Dr 2º. scriptra, et PP. docet, spus s. pdere vt nexu, vt vinculu, vt amore unicu Pris, et Flii, vt charite q bonu &c, d h salvari negt, n q d i de facto, tq ab vtroq pducto, vt int ptatr ... e pdit vt tq exiges in suo pricipo amore mutuu, vnitivu, nectes &c. Pbo nor: ad illa int ptaoe sese e rat, q d ly, nexu, vnio, vinclu pacis, amor mutuq, chatas vtriq &c, ma ponerctr, et loco illoru intlexetr tq ab vtroq pducta; d h c intlea frivola videtr: nq alij scriptra, et PP. impprime loqertr ... ac nobis exclat characteristica pcte spus s.; et eod mo posset dicere ... q pdit vt et vtriq, vt ... coeli vtriq, vt sapica vtriq &c. Dr: q a eod mo poset dice cu Durado, ... pdere p nam, n p intlu; q a scripra, et PP. dicetes, pdere p intlu, intlqdiu, ita vt tq intlq, ma ponatr, et loco illig intlatr naa, 4ª sp ... nae.

1190 Rpt 2º, et e potimu pbtr, rao e n os cogere ad hqc impig intptaoe; qa spus s. p se n petit pdere a virtte ad ... inexgte alicui suposto: g q d inexat duobg ... exigeg spus s. Dr 1º ex dictis e Scotas insili ano 180: qa plang, cois, ac ... ds scripre, Ocilioru, et PP. n e impie accipieda ppt rao a vobis excogitata, et a relig ... orbg paru i hita; alij errores oes sustinen posset e scrip et PP. ... eod diceru: qa vlt rao cogit ad impp ... aoe.

1191 ~~Alter sic pbo~~ Dr 2º. spus s. p se petit pdere a pricipo suposite illu pduce; atq voltas inexes vnitgtu suposito n e pricipu sufic illu pduce: qd. Pbo nor: voltas n e pricipu sufic

supp͡ti, ni esse fecunda; atq ñ e esse fecunda, si unita sit in supposito inexact: g&c. Probo nunc 1º ex Scoto, q apud Fabrum n. 15: ait: voluntas est esse fecunda, si q adæquate in duobus: q adæquate in uno non est esse fecunda.

1192 Adhibesic probo nunc: voluntas ñ est principium spirare, nisi constituat principium mutui amoris; atqui non constituere principium mutui amoris, ni in duobus suppositis, ut constat; g ñ est principium spirare, nisi in duobus suppositis. Probo maior: ni est principium spirare, ni constituat principium constitutum, quod ratio coicata Spiritus; et ratio coicata Spiritus S. amor mutuus Patris, et Filii: g. Maior certa est. Minor probatur per allegata texta, q quibus constat, Spiritum S. ei ratio, esse amorem mutuum, et Filij ei sapientia: q amor mutuus ratio, esse coicata Spiritus S. = Urgetur: ex eo q de scriptura, et PP. docent, Verbum esse sapientiam Patris, constituit omnino, sapientiam esse rationem, in principio originis ad Verbum, Verbo esse ratio coicari; atq eodem prorsus modo docent, Spiritum S. ee amorem mutuum utriusq: g&c.

1193 Impugno 3º hæc solutionem; tamquam prima intrinseca ad alia esse supposita ad produc. Spiritum S., tunc dic hoc, quod principium suppositi ad Spiritum S. dicitur esse duplex suppositum. S. hoc, si data duplex prima, quarum quælibet intrinseca ad alia est adequatum principium Spiritus S. Moric: tamquam prima intendit totum producere, q esse, tunc S. hoc, quælibet adequate ponit adequatam productionem Spiritus S. et coexistens Spiritus S. producentem duo duplex maior, q exigua. S. hoc g nulla prima Dina producit ad intra, q esse. Hoc ex ceterarum, et ex illo sequitur, producere aliquid primum ei superfluum, ut dicitur.

1194 Respondetur 3º ex sua doctrina, quam exposui a nº 576, Spiritum S. ñ procedere ex amore, sed ex voluntate in actu 1º; nam amor ei perfectio essentialis; spiratio vero notionalis. Unde solum potest dici, quod procedit voluntate secundum amorem mutuum, id est, ex voluntate quo Pater, et Filius ut in actu 1º natus se mutuo diligere. Ita Varez ex Scoto nº suo 86. sic mirabilia mirabilioribus fugit = Itersi hæc doctrina obstaret veritati huic, Spiritus S. procedit ex amore, ut amor, ut charitas &c, ex terminis data penitus eet, ut dicta dixi, et PP. Areopagita, et cetera argumenta nostra ni solvit, ut patebit.

1195 Spiritus S. procedit ex voluntate, qua Pater, et Filius ut in actu 1º nati se mutuo diligere; atqui hæc voluntas esse in extremis duobus, ut vidistis cuius procedit, procedit ex voluntate in extremis duobus = Nec dicitur procedere a voluntate duobus inexistente; sed ni ut inexistente duobus; nam esse, q ex hucusque dictis constat, Spiritum S. procedere ex amore mutuo: q ei mutuus

amor

amor x^o. solaq; sumitr p volte in au 1°, p dexit se avolte, vt inexit duobg.

1196 Dic: t loqmur de characteristica pietate, qu xi ipsa hct Spus, t de alia pieta. Si 2°, n exit pietas Spus: Si 1°, 3: pietas Spus illae, qu ex scrip^a et PP. exuimq; d ex scrip^a et PP. so exui mq pietz exigete in prinpo mutuy amory; aut si vellint hoq px q ad mutuy amory: q X. bonory: ex eoq Scrip^a, et PP. dicat, Spy pdexe pinty vt sapieq Pari, rectee exuimq pietz Vbi prepete prinpy intelly aut pes intllexe; atqeodz modocet, Spus p volte pdexe vt amorz mutuy Patri, et Filii: q pietas Spy S. prepetit prinpy pes elicere amorz mutuy.

1197 Pbo 2° 2 alio argto: duy prnq xeipsa pducyt Spus: q Spus xeipsa pe tit pduciabilli. Ans i de fide; pbocoq; et loqamur ex pli gra de Filio: si Spus S. n pez et pduciat Filio, pduo Filii q^o Spus S. eet sup flua; d tecim pole: q. Sbomary: pduo, q n xegtz, t ad ee rei, t ad pfeoz prinpi esup flua; pduam vt Filii esere, tuny, t aliud, tvtayq, et ad nil aliud regrite; atq pduo Filii q^o Spus S. n regreita neq ad ee rei, vt 3xii dicyt, neq ad pfeoz prinpii. Pbo hac pti noris: x^a 3xios (qos a n°. 649. impugno) pduo, vt pote relao n ipfeo; d qd n ipfeo negt regri ad pfeoz principiolb. Ad qd m regte pduo Filii: n ad ei Spus; n vt pficiata per illez prinpy in vtilis erit.

1198 Rebii 1°, q d qd vii relao n ipfeo Filii, exigit ta m apfeoe Filii: sct q vii relao tis pfeona Dinq exigit ta m apfeoe ipsiq nat = 3: nulla e pfeo in Filio exiq qq, qd Filiq ipse pducat Spus: q b = Pbo qz in Filio io e esea, et relao Filiaoi; d nulla ex his exigit, qd Filiq pducat Spus: n relao; qa hec io respicit Pz ey vt prinpy, vt 3xii docet tota disputaoe pcedeti: n esea, qa hec etiq put in Filio io pebit coicari p volte; d pvos vt coicetz p volte n xegtz pduo Filii: nulla q e in Filio pfeo exiget, qd Filiq ipse pducat Spus.

1199 Rebii 2°: virtz spiriva, qa e in Filio exiget hac pduoz. 3: ex prinsiiis 3xiy segtz, virtz n e in Filio: eet m sup flua in ipso; n m regtz, nec ad ei Spus, nec ad pfeoz ipsiq Filii: deinde nec naa Dina exigit, q virtz spiriva e in Filio; sct nec exigit, qd s in ipso Spus. Pbr: q a naa dinaso exi git id, qd regtz, vt ipsa coicetz p volte; d vt ipsa coicetz p volte, n regtz, qd virtz spirim s in Filio, vt 3xii docet: q b. Nec dicas, ex eq pduci atri illi p na, q vii pduo tri pli ing n regrata d ie creay. 3: forte dedy

dixerit de lite tri [illegible] ad duos ad extra; q[uo]d [illegible]. Deinde [illegible]: [illegible] virtus [illegible] ad extra est [illegible], et [illegible] simpliciter simpliciter tri [illegible]; at virtus spirativa [illegible], et [illegible] vos: [illegible] sonatum [illegible].

Caput ultimum.

Solvuntur argumenta.

1200 Arg. 1° ab auctoritate: nam D. Aug. 5. de Trinit. 14. ait: sicut Pater, et Filius unus Deus, et ad creaturam relative unus creator, sic relative ad Spiritum S. unum principium; et relative ad creaturam ita est unus creator, ut ad creaturam [illegible] Trinitas: ergo ad Spiritum S. ita est unus spirator, ut ad spirationem [illegible] dualitas. = Hoc unicum est [illegible] ab auctoritate [illegible], [illegible] a [illegible] PP. ac Aug. ipso [illegible]. Resp., D. Aug. [illegible] verba [illegible] hoc [illegible] q[uo]d [illegible], fatendum est, Patrem, et Filium principium esse [illegible], non duo principia: q[uo]d [illegible] nobis verba, quae [illegible] creatorem, et spiratorem in ratione unius principii. Nil [illegible] de pluralitate, aut unitate suppositi, ut clarum videtur. Imo Aug. 2. de Trinit. c. 3. ait: [illegible], sive [illegible], utrumque [illegible] &c. [illegible] alibi repetit.

1201 Arg. 2° ratione: si Spiritus S. spiraretur a Patre, et Filio ut se mutuo diligentibus, bis spiraretur; 1° voluntate ut dilectus ab alio amore: 2° voluntate ut amantes, ut nos diximus. [illegible]: Divina voluntas in [illegible] lustrata [illegible] Deum esse ut [illegible], est principium spirativum: q[uo]d ut sic spirat. [illegible] ipsi. [illegible] diligentes: est principium spirativum, [illegible]: est principium q[uo]d [illegible], et expeditum; [illegible]: non in ratione principii q[uo]d expediti [illegible] utrumque suppositum, ut [illegible].

1202 Arg. 3° virtus spirativa est [illegible] in uno, ac in alio [illegible] supposito: ergo [illegible] Spiritus S. [illegible] in uno, ac in duobus suppositis: ergo ad [illegible] supposita [illegible] unum suppositum. Ans[?] [illegible], quae eadem voluntas, quae est virtus spirativa in uno, est virtus spirativa in alio: q[uo]d non magis [illegible] in duobus q[ua]m in uno; alias non esset eadem. = Hoc est totum [illegible] robur. Donec [illegible], virtus spirativa est sola voluntas [illegible] [illegible] ut [illegible] ad expeditionem virtutis, ut exercetur, sicut ipsi docent, et nos [illegible] an. 1193. [illegible] non [illegible]: quia ut in uno solo non est expedita.

1203 [illegible] 1°: Pater [illegible] q[uo]d habet, et habet virtutem expeditam: q[uo]d illam habet a se, atque expeditam [illegible] non [illegible], a Filio expeditionem illius: q[uo]d [illegible]. = [illegible], distinguendo: et habet virtutem expeditam [illegible] expeditionis; [illegible] expeditioni; [illegible] habet esse Trinitas, ita habet esse virtus

spirivg expedibg. Et hoc istiuog, tu qa ñ ipse expedita vig dy i in principio elicitivo amoris mutui: h@ principiu neqt eē vnu i suppositu. Sic etia, qa vt n.° 1191 ex ipso decoto retulli, voltas nē pfecta vig dy i indusog.

1204 Instat 2.° altu ex illis supstri neqt regri, neq vt ēditio pura, vt nos pzuimq n. 1173: deinde neq vt ēditio ēstitus principiu qd: q al̄ru ñ regta. Pbrq: qa si istuerer principiu qd, t daretr duplex principiu qd: et hoc ignobis 7 Durgdy reiectu: t daretr vnu principiu qd, et sic qqlbt pna eēt inadeqtu principiu qd; atq h requat: qd. Pbr hoc nor: inclat, qd pna Dina i principiu partiale: qd. Pbrgl: despru principii partialie, qd i impftu; co mi[illegible], qd partiales, ñ eius olosufis ad pduostri: q hec imppfeog insufficienti, ac impfog adtru.

1205 Ad 2u ptq gti. Ad pbaog ēdo, eē vnicu principiu qd, et disquo pnq sic: qqlbt pna eēt inadeqtu principiu qd inadeqate virtti spiritivç; no: inadeqate pnalitis ēstitgti principiu qd; subdisquo: sutu inadeqate stricte, et pie; no: sutu pura nase idntti imiate cu alia pnalite; ēdo: Ē dicere: virtg 2u qd dite virtti, et pfog e ino eadq in vtraq pna, sct Deitas: et in h seu nulla ē inadeqtu principiu. Principiu@ qd esee ēstuita p vtraq pnq, et sic posetdici qqlbt principiu qd qasi inadeqtu: sutu ina deqtu ñ stricte, nq sic denotat desu virtti, et pfog. Si@ ly inadeqtu idsi, ac ñ has pidtte oiā ēstuva principii qd Sps. S. plane, et plene ēdo.

1206 Ad reliquu argu, qd vlt qqlbt pna eēt principiu partiale, ac subinde impftu, qa eēt insufis. Reo ly partiale eē tru male songt, sct inadeqtu; nq partiale est: p@ qd i ñ bleus, et ri si sonat; ideo ñ admito illy tru partiale. At si impie sumatr, ita vt partiale idsi, ac ñ has pidsi te imiat oia ēstuva principii qd Sps. S., h iñ ēdo. Ēdo itq qd nulla pna sesōla i sufis pxe ad pduog Sps. S.: ñ qa illi deficiat virtg spiritiva; d qa ñ e subtu capax denoanis virtti spiravç; hoc mē esee pxa denogs duo supp pota pote tiā se mutuo diligere. Ideo si virtg spiritiva fingeretr in vna pna, esset violenta, et nil pduceret.

1207 Qug doctng sic pro: qd vii Sps. S. ñ pcedat p se a principio mutui amoris, cerru tnē, Ptrç, et Filiu se mutuo amare; vnde sic: solg Ptr ñ e sufis principiu se mutuo amans, vi certum; nq se mutuo amare esee importat duo supposita: g solg Ptr erit insfum principiu se mutuo a

mas

amas; exit m partiale principium; nam scissioni sufficit ad amorem mutuum. Pro quo solum Pater non est adaequatum principium distinctae Trinitatis, ut est certum: exitio partiale distinctum, atque inde insufficiens; quia est insufficiens ad distinctionem totam Trinitatis. Ratio a priori est; quia sicut sunt aliqua distincta, quae essentialiter petunt plura supposita, ut Trinitas: ita sunt aliquae operationes, quae essentialiter petunt plura supposita, ut amor mutuus.

1208 Instabis 3: ratio voluntatis sufficit per se intellectum in principio: quamvis illa intellectio non esset fecunda ad producendum tertium, adhuc esset sufficiens ad operationem voluntatis. Probatur: quia fecunditas voluntatis non supponit pro se fecunditatem intellectus, et ideo ab intellectione. Distinguo: ex propria ratione operationis voluntatis; secundo: ex peculiari ratione huius operationis; nego, et ideo sub eadem distinctione. Ad probationem dico, quod quamvis fecunditas voluntatis non supponat pro se fecunditatem intellectus; fecunditas tamen voluntatis Divinae supponit pro se duplici supposito; fecunditas enim voluntatis Divinae est ad nexum duorum, et mutuum amorem. Ad summum probat argumentum, quod Spiritus Sanctus non procedit pro se a Filio ut producto a Patre per intellectum, quod est nostro; non autem probat, quod non procedat pro se a duplici supposito; nec probat, quod non sit pro se nexus duorum; pro enim intelligi, quod sit nexus duorum, quamvis non eo ipso intelligatur, quod unum illorum sit ab altero per intellectum.

1209 Instabis denique: ideo Trinitas personarum non requirit pro se ad producendum ad extra; quia quaelibet Divina persona habet adaequatam virtutem ad producendum ad extra; atque quaelibet ex duabus personis habet adaequatam virtutem ad producendum Spiritum Sanctum; ergo = Nego, quod quamvis utrumque esset suppositum maxime, adhuc disparitas esset clara; quia quaelibet Divina persona non solum habet virtutem adaequatam in ratione virtutis, sed etiam in ratione ~~virtutis~~ distinctionis distinctae principium quod, quia nihil est ex parte creaturae, quod hoc requirat exigentiam suppositorum pluralitatem. Oppositum evenit in Spiritu Sancto, qui pro se procedit ut nexus, ut amor mutuus utriusque personae; ideo quamvis quaelibet habeat adaequatam virtutem; nulla enim est adaequatum principium quod.

1210 Arguis ultimo: quamvis Spiritus Sanctus per se procedat ut nexus, et amor mutuus, non ideo procedit a duobus; ipse enim per se est nexus, et amor mutuus sui cum suo principio: nulla ergo est talis ratio = Nego 1.º non procedere ut amorem mutuum utriusque, et Patris, et Filii, ut probatum est. 2.º insuper habet ipso intelligi in suo principio amor mutuus; nam ideo ipse dicitur nexus, et amor mutuus Patris, et Filii, non quia ipsa personalitas, ut distincta ab ablatis sit pro amandi, sed quia ipsis se communicat amor

mutuus

mutuq; q ex pte princi in tlibet amor mutuq: q duo supposita, que mutuo se ament, et amore nectantur.

Hec si, q. de augustissimo, atque abstruso Triados arcano nos per speculum in enigmate contemplantes rimari potuimus. Nescio, an simus veritatem assecuti; siquidem qd incomprehensibilia sunt hec eius iudicia! Hoc vnq in his nostris lucubratiunculis si genitus displicet, quiq secuti sumus intellectus duxibus Scriptis, et SS. Patribus illos ipsa se studuimus. Finem tandem facimus cum, a quo etiam initium sumpsimus: Dne Deus Unus D. Trinitas qu cumque dixi in his libris de tuo agnoscant, et tui: si qua de meo, et tu ignosce, et tui. Sic suos de Trinitate irrefragabiles libros claudit ingenii doctrine sanctitatis apex Mag. P. Aug.

anno

1713.

Index Tractatuum, Disputationum et capitum quae in hac materia continentur.

Capt

Capt

Disput

Capt

Finis coronat opus.

Viva Jesus Maria

D. Maria Antonia de Ocaña = ymenza

a Hms. D. D.

Dn Antonio Gomez de meza

Maria

gonzalez

Valdez — 30 — R

Ferraz — 08

Ortega — 20

075
500
200
050
925

[illegible] de Trinitate